

Зохион байгуулагчид:

Христмас Вайлли Цуглаан

Индогуан цуглаан

“Үл Устах Үгс” сайн дурын үйлчлэл

Зөвлөх хороо:

Марк Фийнер

Пак Сү Ён

Б. Пүрэвсүрэн

Ю. Гангаа-Эрдэнэ

Орчуулагч:

Б. Шинэбаяр

Хянан засварласан:

Б. Пүрэвсүрэн

Ю. Гангаа-Эрдэнэ

Э. Алтанцэцэг

Зохиогчийн эрх © Виллиям МакДоналд 1989,
1990, 1992, 1995 Америкийн Нэгдсэн Улс

Christian Missions in Many Lands, Inc. PO Box 13,
Spring Lake, NJ 07762; USA

Зохиогчийн албан ёсны зөвшөөрлөөр Монгол
хэлнээ орчуулж, 2025 онд БНСУ-д хэвлэв.

Зохиогчийн бүх эрх хадгалагдана.

Тус хэвлэлийн аль ч хэсгийг зохиогчийн
зөвшөөрөлгүйгээр цахилгаан, механик, фото
хуулбар, хальсанд хуулах гэх мэт бусад ямар ч
утга болон хэлбэрт шилжүүлэн, хуулж, хэвлэж
үл болно.

ПАСТОРЫН ЗАХИДЛУУД

ОРШИЛ

“Пасторын захидлууд” христитгэлт сүм чуулганы түүхэнд чухал үүрэг гүйцэтгэсэн ба Шинэ гэрээнд орсон зорилгоо хангалттай биелүүлсэн гэж хэлж болно. Нэг талаасаа амьдралд ойрхон практик зөвлөгөө, нөгөө талаас теологийн суурь ойлголтуудыг тусгасан эдгээр захидал итгэгч хувь хүн, хамт олонд нэн үнэ цэнтэй билээ.”

Доналд Гутри

I. “Пасторын захидлууд” гэдэг нэр томъёоны утга учир

1700-аад оноос 1 ба 2 Тимот, Тит номыг “Пасторын захидлууд” гэж нэрлэх болжээ. Үүнийг хэрхэн ойлгохоос шалтгаалаад энэхүү нэршил эсвэл будилуулна, эсвэл оновчтой ашиглагдана.

Эзэний хонин сүргийг хэрхэн халамжлах тухай практик зөвлөгөө өгсөн захидлууд гэж ойлговол болж байна.

Хэрэв Тимот ба Тит гэдэг санваартнууд (одоогийн хэллэгээр пасторууд) Ефес ба Кретийн чуулганд томилогдсон юм байна гэж ойлговол та буруудна.

Жеймс хааны удирдлага дор хийсэн Библийн орчуулгад эдгээр захидлын эцэст нэмж библийн

бус тайлбар оруулснаар ийм алдаа түүхэнд гарчээ. Тухайлбал, 2 Тимотын төгсгөлд ийм библийн бус тайлбар нэмж оруулжээ:

“Ефесийн чуулганд томилогдсон анхны харгалзагч Тимотод хандсан хоёрдугаар захидлыг Паул Нерогийн өмнө хоёр дахь удаагаа хүргүүлэгдэхээсээ өмнө Ром хотоос бичжээ.”

Тит номын төгсгөлд ийм тайлбар оруулжээ:

“Кретийн чуулганд томилогдсон анхны харгалзагч Титэд Македонийн Никополис хотоос бичсэн.”

Алберт Барнес өөрөө санваартан тул өрөөсгөл ойлголттой гэж буруутгах боломжгүй хүн ийнхүү бичжээ:

Тит тэндэх чуулганы анхны харгалзагч байсан, эсхүл Бичээст өгүүлсэн харгалзагч гэдэг үгийг хамаатуулах анхны хүн байсан гэдэг нотолгоо байхгүй. Харин ч анхны хүн биш гэдэг нь тодорхой, Паул хамт очиж, тэнд эхлүүлсэн ажлаа гүйцээлгэхээр Титийг “үлдээсэн”.

Тит ямар нэгэн санваартан байсан эсхүл пастор байсан гэсэн нотолгоо байхгүй. Ийнхүү хэлэх нь ямар ч баталгаагүй бөгөөд алдаатай, Библид цаашид тусгаж болохгүй зүйлс. Тэгээд ч Бичээсийн хэсэг биш, хүмүүсийн бичсэн тэмдэглэл тайлбар тул алдаатай байна. Тимот, Тит нарыг Ефес, Кретэд томилогдсон санваартан гэж захидлуудад хэлээгүй,

харин нэмэлт тайлбарт хэлжээ. Эдгээр тайлбарыг хасах юм бол тэднийг сүм чуулганы томилогдсон ажилтан гэж ойлгох утга захидлуудад алга.

Золоор орчин үеийн Шинэ гэрээний хэвлэлд эдгээр тайлбаруудыг хассан боловч тэднээс үлдсэн алдаатай ойлголт харамсалтай нь үргэлжилж байна.

Итгэгч хүмүүст зааварчилгаа өгөх, тэднийг хуурамч багш нарын эсрэг сэрэмжлүүлэхийн тулд Тит ба Тимотыг түр томилолтоор элч Паул илгээсэн.

Энэ гурван захидлыг нэг ижил хугацаанд, нэг ижил гараар бичсэн гэж бараг бүх Библийн судлаачид санал нэгтэй үздэг тул эдгээр захидлыг бичсэн хүн, үнэн зөв байдалд дүн шинжилгээ хийхдээ эдгээрийг нэг цул нэгж гэж үзнэ.

II. Захидлыг бичсэн зохиолч

Паул эдгээр захидлыг бичсэн гэдгийг Шмидт 1804 онд үгүйсгэх хүртэл сүм чуулган тэр аяараа, итгэдэггүй хүмүүс хүртэл агуу элчийн бичсэн жинхэнэ захидлууд гэж хүлээж авч байсан.

Тэр цагаас хойш эдгээр захидлыг “гэгээлэгч” боловч “хуурамч” гэж нэрлэх нь нэмэгдсэн (хуурамч зүйлс “жинхэнэ” гэгээлэг чанарыг агуулах уу!). Ихэнх либерал үзэлтнүүд, зарим консерватив үзэлтнүүд хүртэл эдгээр захидлыг бүхэлд нь эсвэл хэсэгчлэн Паул бичсэн гэж хүлээн зөвшөөрдөггүй болжээ. Сүм чуулганыг

хэрхэн удирдах ба буруу сургаал болон эцсийн өдрүүдийн үл итгэлийн эсрэг сэрэмжлүүлсэн бусад олон чухал сургаал байгаа тул 2 Петрээс бусад эдгээр захидлын жинхэнэ гэх чанарын талаар нэмэлт тайлбар өгч байна.

III. Гадаад нотолгоо

Пасторын захидлуудын гадаад нотолгоо их хүчтэй. Зөвхөн энэ шалгуураар мөн эсэхийг үнэлж дүгнэдэг байсан бол шууд л тэнцэхээр байна.

Иренаеус эдгээр захидлыг шууд эш татсан анхны олны танил зохиолч. Тертуллиан ба Александрын Клемент нар эдгээр захидлыг Паулд хамаатуулсан. Мураторийн бичээст ч мөн адил. Эдгээр захидлыг мэддэг байсан анхны эцгүүдийн дотор Поликарп, Ромын Клемент орж байна.

Марсион энэ гурван номыг өөрийнхөө эмхэтгэсэн “ариун бичээс”-т оруулаагүй гэж Тертуллиан хэлсэн. Үнэхээр Паулын бичсэн жинхэнэ захидлууд гэдгийг үгүйсгэсэндээ биш агуулгаас нь болжээ. Марсион өөрөө Пасторын захидлуудад тусгагдсан гностисизмыг хурц шүүмжилсэн Паулын дайралтад өртсөн гаж урсгалын удирдагч байсан (Колоссай номын оршил хэсгийг үзнэ үү). Энэ хуурамч багшийн хамгийн дургүй эшлэлүүдийг дурдвал: 1 Тимот 1:8, 4:3, 6:20; 2 Тимот 3:16, 17.

IV Дотоод нотолгоо

Пасторын захидлуудыг Паул бичээгүй гэсэн бараг бүх дайралт үүнийг эсрэгээр нотолж байгаа захидлын хэсэг дээр үндэслэдэг ажээ.

Гурван төрлийн нотолгоог гаргадаг: түүхэн, сүм чуулганы ба хэл шинжлэлийн. Бид эдгээр гурван асуудлыг тус бүр авч үзнэ.

Түүхэн асуудал. Эдгээр номд дурдсан хэд хэдэн үйл явдал, хүн Үйлс ном буюу Паулын үйлчлэлийн талаар бусад захидалд өгүүлсэн зүйлтэй тохирдоггүй. Паул өвчтэй Трофимыг Милетэд үлдээсэн, хувцас, арьсан захидлууд нь Тройд байгаа гэсэн нь түүний аяллын талаар бидэнд мэдэгддэг зүйлстэй тохирдоггүй.

Үүнийг няцаахад хялбархан байна. Үйлс номтой таарахгүй байгаа нь үнэн. Заавал яв цав нийцэх албагүй. Филиппой 1:25-д Паул суллагдана гэж найдаж байгаагаа илэрхийлсэн. Христийн уламжлалаар тэрбээр суллагдаж, дахин хоригдож, цаазлагдах хүртлээ хэдэн жил үйлчилсэн гэдэг. Пасторын захидлуудад дурдсан үйл явдлууд, найз нөхөд, дайснууд хоёр удаа хоригдохын завсар дунд хийсэн илгээлтийн ажлын үеэр тохиожээ.

Сүм чуулганы асуудал. Паул чуулганы зохион байгуулалт хийх нь хэт оройтсон зүйл, 2-р зуун гарсан байна гэж маргадаг. Хэдийгээр пасторын захидлуудад харгалзагчид, ахлагчид, үйлчлэгчдийн тухай өгүүлдэг ч хоёрдугаар зуунаас эхэлж байгаа “хаант” төрлийн харгалзагчдын тухай өгүүлсэн гэсэн нотолгоо

байхгүй. Үнэндээ эдгээрээс өмнө нь бичигдсэн Филиппой 1:1-д нэг чуулганд олон харгалзагч байгааг дурдсан. Нэг харгалзагч нэг сүм чуулган хариуцна, хожим үүссэн тогтолцоо шиг нэг харгалзагч олон сүм чуулган харгалзана гэж заагаагүй. “Харгалзагчид” ба “бишоп” гэсэн үгсийг Тимот ба Тит номд ижил утгатай үгсийн адил бие биеэ орлон хэрэглэгддэг байтал хоёрдугаар зуунаас эхлээд Игнатиусын тууштай зүтгэлээр “презбитар” (ахлагч гэх утгатай) хэмээх хэд хэдэн эрчүүдийн дээр нэг “бишоп буюу харгалзагч” томилдог болсон.

Сүм чуулганы ахлагчдын тухай маш энгийн сургаалд хоёрдугаар зуун биш элч нарын цаг хугацаа гэдгийг тодорхой заасан.

Хэл шинжлэлийн маргаан. Паулын бичсэн гэх арван захидлаас энэ гурван захидалд ашигласан бичлэгийн арга барил, үгийн сангийн хувьд ялгаатай гэж хамгийн хүчтэй маргааныг өрнүүлдэг. Паулын хэрэглэх дуртай зарим үгс, хэллэг байхгүй байгаа, бусад захидалд гардаггүй олон үгс (36% нь шинэ үгс) байна. Статистикийн аргаар Паул эдгээр захидлыг бичсэн байх “боломжгүй” гэж “нотлохыг” хичээдэг. (Энэхүү аргаар Шекспирын яруу найрагт хандсан байдаг ч үгүйсгэгдсэн.)

Энд асуудал байгаа гэдгийг хүлээн зөвшөөрөх хэрэгтэй. Энэ удаадаа сургаалын эсрэг дургүйцсэндээ биш өөр шалтгаанаар маргаж байна. (Гэхдээ Паулын шүүмжлээд байгаа эцсийн өдрийн элч нар эдгээр захидлыг Паул

бичсэн гэдгийг үгүйсгэж байгаа эрдэмтэдтэй их төстэй сонсогддог.)

Юуны өмнө, эдгээр захидлуудыг үхэлтэй нүүр тулж байгаа настай эр бичсэнийг санах хэрэгтэй. Энэ хүн суллагдсанаасаа хойш олон газраар аялж, олон шинэ найз нөхөдтэй болж, туршлагаар баяжсан хүн (2Тимотыг хоёр дахь удаагаа хоригдож байхдаа бичсэн). Хүн бүр нас ахих тусам, олон зүйл уншиж, аялах тусам, шинэ хүмүүстэй учрах тусам үгийн сан нь нэмэгддэг. Хоёрдугаарт, эдгээр захидлын сэдэв сүм чуулганы ажилтнууд, ёс зүй, хуурамч сургаалын тухай байгаа учраас шинэ үгс хэрэглэхээс өөр арга байхгүй.

Эдгээр захидал статистикийн аргаар шинжлэхэд дэндүү богинохон. Зөвхөн пасторын захидлуудад гарч байгаа Шинэ гэрээний үгийн сангийн 80% нь грек хэлнээ хөрвүүлсэн Хуучин гэрээнд бас гардаг. Үүнийг оршил хэсэгт эш татсан Гутри өгүүлжээ. Паул грек хэлээр үйлчилж байсан тул Хуучин гэрээг грек хэлээр мэдэж байсан нь тодорхой. Мөн анхдагч еврей хэл дээр бичигдсэн эхийг ч мэдэж байсан. Товчхондоо түүний ашигласан эдгээр үгс түүний “танин мэдэхүйн үгийн сан”-д байсан байна. Өдөр тутам грекээр ярьдаг байсан сүм чуулганы эцгүүд Паул эдгээр захидлыг бичсэн гэдгийг ямар ч асуудалгүй хүлээн авч байжээ. (Зарим нь Еврей номыг бас ийнхүү үзэж байсан тул зохиогчийн бичдэг арга барилд мэдрэг байсныг илтгэнэ.)

Энэ бүх хариултыг нэг дор дүгнэвээс тэр тусмаа эртний уламжлалт итгэгчид тэр чигээрээ Паулын өөрийн гараар бичсэн захидлууд гэж хүлээж авсан бол бид ч тэгж хүлээн авбаас мөс чанарт асуудалгүй. Үнэндээ эдгээр захидлууд ёс зүйн маш өндөр агуулгатай тул “гэгээлэг” хуурамч хүн бичсэн гэхийн арга алга. Эдгээр нь Элч Паулаар өгүүлсэн Бурханы амьсгалсан үгс байна (2Тм 3:16, 17).

V. Түүхэн нөхцөл, хөндсөн сэдэв

Шулуухан хэлэхэд захидлуудад дурдсан энэ цаг үед хамаатай Паулын амьдралын талаар бид төдийлөн сайн мэдэхгүй. Захидлуудад дурдсан намтрын шинж чанартай хэдэн баримтыг хэлхэхээс цаашгүй, тэр нь ч нэлээд бүдэг бадаг байна.

Эдгээр захидалд хэд хэдэн үгс, утга агуулга дахин давтагддаг. Эдгээрээс Паул үйлчлэлийн ажлаа эцэслэх үедээ юуны тухай бодож сэтгэл нь юугаар дүүрч байсныг харах боломжтой.

Итгэл хэмээх үгийг нийтлэг хэрэглэсэн. Хуурамч сургаалын аюул занал нэмэгдэхийн хэрээр Паул ариун хүмүүст хүргүүлсэн христитгэлт сургаалын агуу хэсгийг онцлон дурдаж байна. Хүмүүс итгэлд янз бүрийн хандлага гаргана, гаргасаар байна гэж өгүүлжээ.

1. Зарим нь итгэлээрээ сүйрсэн хөлөг онгоц мэт болсон (1Тм 1:19)
2. Зарим нь итгэлээ орхино (1Тм 4:1)
3. Зарим нь итгэлээ үгүйсгэнэ (1Тм 5:8)

4. Зарим нь эхний амлалтаа зөрчинө (1Тм 5:12)
5. Зарим нь итгэлээсээ төөрнө (1Тм 6:10)
6. Зарим нь итгэлийн хэмжээнд хүрэхгүй (1Тм 6:21)

Үүнтэй илэрхий холбоотой үгс бол эрүүл сургаал. “Эрүүл” гэдэг нь зүгээр л зөв гэсэн үг биш. Эрүүл болгодог гэсэн утгатай. “Эрүүл ахуй” гэсэн үгтэй нэг үндэстэй байна. Энд сүнсний эрүүл ахуй яригдаж байна. Дараах зүйлсийг анхаарна уу:

Эрүүл сургаал (1Тм 1:10, 2Тм 4:3, Тит 1:9, 2:1).

Эрүүл үгс (1Тм 6:3)

Эрүүл итгэл (Тит 1:13)

Эрүүл үг яриа (Тит 2:8)

Мөс чанарыг зургаан удаа дурдсан.

1Тимот 1:5, 19, 3:9, 4:2

2Тимот 1:3

Тит 1:15

Аливаа хүний баримталж байгаа сургаал эрүүл эсэх нь итгэл сүсгээр нотлогдоно гэдгийг онцлон тэмдэглэжээ. 1Тимот 2:2, 10, 3:16, 4:7, 8, 5:4, 6:3, 5, 6, 11, 2Тимот 3:5 (гаднах хэлбэр төдий), 3:12, Тит 1:1, 2:12.

Залуу туслахууддаа зугаацлын оронд даруу төвшин байдлыг онцлон захижээ: 1Тимот 2:9, 15, 5:6, 8, 2Тимот 3:2, 11, Тит 1:8, 2:2, 4, 6, 12.

Түүнчлэн элчийн дурдаж байгаа олон сайн чанарыг анхааралдаа авах хэрэгтэй.

Сайн мөс чанар (1Тм 1:5, 19)
Хууль бол сайн (1Тм 1:8)
Сайн тэмцэл (1Тм 1:18)
Залбирах сайн (1Тм 2:3)
Сайн үйлс (1Тм 2:10, 3:1, 5:10, 25, 6:18,
2Тм 2:21, 3:17, Тит 1:16, 2:7, 14, 3:1, 8, 14).
Сайн зан төлөв (1Тм 3:2)
Сайн гэрчлэл (1Тм 3:7)
Сайн байр суурь (1Тм 3:13)
Бүх бүтээл сайн (1Тм 4:4)
Сайн үйлчлэгч (1Тм 4:6)
Сайн сургаал (1Тм 4:6)
Ач хариулах сайн (1Тм 5:4)
Итгэлийн сайн тэмцэл (1Тм 6:12, 2Тм 4:7)
Сайн (аман) гэрчлэл (1Тм 6:13)
Сайн суурь (1Тм 6:19)
Сайн зүйл (2Тм 1:14, Тит 2:3, 3:8)
Сайн цэрэг (2Тм 2:3)
Сайн хүмүүс (2Тм 3:3, Тит 1:8, 2:5)
Сайн итгэл (Тит 2:10).

Эдгээр захидалд дурдагддаг анагаахын үгсийг судалбал бас сонирхолтой. Тухайн үед эмч Лук Паултай ойрхон байсан тул ийнхүү төлөөлсөн гэж зарим хүн үздэг.

“Эрүүл” гэдэг үг нь эрүүл мэндийг дэмжсэн гэсэн утгатай ба сургаал, үгс, хэл яриа, итгэлийг эрүүл гэж дүрсэлсэн тухай өмнө нь өгүүлсэн.

1Тимот 4:2-г Паул мөс чанараа хуйхлуулах тухай ярьдаг. “Хуйхлах” гэдэг нь халуун зүйлээр түлж халдваргүйжүүлэх нэг арга юм.

“Маргаанаар өвчилсөн” гэж байгаа нь сэтгэцийн өвчний тухай ярьж байна (1Тм 6:4).

2Тимот 2:17-д “хавдар” гэдэг үг байна.

“Чих нь загатнаад” (2Тм 4:3) гэж эцсийн өдрүүдийн өвчнүүдийг тодорхойлсон анагаахын шинжтэй сүүлийн үг нь байна.

Энэ бүх мэдээллийг судалсны үндсэн дээр эдүгээ Нэгдүгээр Тимот захидлын эшлэл, эшлэлээр тайлбарласан агуулга руу орцгооё.

ТИМОТОД БИЧСЭН АНХНЫ ЗАХИДАЛ

Оршил

“Энэхүү захидал нь Тимотод элч Паулыг төлөөлөн ажиллах эрхтэйг нь батлах баримт бичиг болж өгсөн. Тиймээс ч захидлын ихэнх хэсэг Тимотын хувийн амьдрал, ажил үйлстэй шууд холбоотой байна.”

Д. Эдмонд Хиеберт

I. БИЧЭЭСТ ЭЗЛЭХ ОНЦГОЙ БАЙР СУУРЬ

Пасторын хэмээн нэрийддэг уг захидлуудыг агуу элч Паул бичээгүй хэмээн үзэж, сүм чуулганаас булааж байгаа хүмүүс итгэлд ноцтой хохирол учруулдаг. Тэдний гол асуудал “Паулын хэрэглэдэг үгсийн сан биш байна” гэхээс илүүтэй тэдгээр үгсийг Паулын арга барилаар эвлүүлж ашигласанд байгаа гэж бид таамаглаж байна. Тийм хүмүүс бусдын гаргаж буй үйлдэл, зааж буй сургаалыг урьдаас буруушаан гоочилдог.

Урьдчилан бий болсон төсөөлөл, дүгнэлтгүйгээр тунгаан уншиж буй хүнд Тимотод бичсэн анхны захидлын өгүүлэх үнэн, яруу тансаг байдал, сүнслэг хүч нь тодорхой мэдрэгдэнэ. Тус захидлыг Паул бичсэн гэдгийг үгүйсгэх хүмүүсийн олонх нь үүнийг мэдрээд хуурамчаар үйлдсэн энэ гайхалтай бүтээлд

яхын аргагүй Паулын *жинхэнэ* захидлуудын хэсгээс шигтгэн оруулсан байна гэсэн санааг дэвшүүлдэг. Жишээлбэл, өнгөрсөн зууны Францын үл итгэгч Эрнест Ренан бичихдээ: “Эдгээр захидлын зарим хэсэг үнэхээр яруу тансаг учир хуурамч захидал бичигчийн гарт Паулын жинхэнэ захидал орж, түүнээсээ эш татан нэгтгэсэн байж болзошгүй гэж бодохоос өөр аргагүй болдог” гэжээ.

Гэтэл сүм чуулган нийтээрээ эрт үеэсээ л эдгээр захидлыг бүгдийг нь элч Паул бичиж үлдээсэн гэж зааж байсныг хүлээн авах нь хавьгүй хялбар биш гэж үү.

Чуулганы эмх цэгц, эмэгтэйчүүдийн үйлчлэл, чуулганы ахлагч, үйлчлэгч нарын талаарх маш чухал илчлэлтийг 1 Тимот номоос олж болно. Бурханы хүн хэрхэн амьдрах ёстойн төгс үлгэр дуурайлал болсон Паул өөрөө бидэнд энэ талаар тодорхой бичиж үлдээжээ.

II. ЗОХИОГЧ

1Тимотыг бичсэн зохиогчийн талаарх агуулгыг Пасторын захидлуудын оршил хэсгээс харна уу.

III. БИЧИГДСЭН ОГНОО

1Тимот Пасторын захидлуудын хамгийн эхнийх нь бөгөөд Титийг түүний дараахан, 2Тимотыг Паул нас барахаас өмнөхөн бичсэн гэдэг дээр бараг бүх уламжлалт үзэлтнүүд санал нэгддэг. Хэрэв Паул гэрийн хорионоос МЭ 61

онд суллагдаж аяллаа үргэлжлүүлэх боломжтой болсон бол энэхүү захидал 64-66 оны хооронд бичигдсэн байх ёстой. Тус захидлыг тэрээр Грект байхдаа бичсэн болов уу гэж үздэг.

IV. ТҮҮХЭН НӨХЦӨЛ, ХӨНДСӨН СЭДЭВ

1Тимотод өгүүлсэн сэдвийг 3:14, 15 дээр тодорхой дурдсан байдаг:

Удахгүй чам дээр очно гэж найдан, эдгээрийг би бичиж байна. Хэрэв би саатвал, үнэний багана ба суурь болсон амьд Бурханы чуулган болох Бурханы гэр бүл дотор хэрхэн биеэ авч явах учиртайг чи мэдэх ёстой.

Бурханы чуулганд хүн биеэ хэрхэн авч явах зан үйлийн тодорхой жишиг байдаг бөгөөд үүнийг Тимотод мэдүүлэхийн тулд энэ захидлыг бичиж байна хэмээн Паул тодорхой мэдэгдсэн байна.

Сахилгагүйтэж байгаа хүүхдэд биеэ зүй зохистой авч явах зан үйлийг заагаагүй байж “Биеэ зөв авч яв” гэж хэлэх нь хангалтгүй. Тэр хүүхдэд эхлээд зөв, сайн зан үйлийг хэлж өгөх ёстой. Үүнийг Тимотод бичсэн эхний захидал дээр Бурханы чуулганд хамаарах Бурханы хүүхдэд хэлж өгч байгаа юм.

Номын бүлгүүдийг ерөнхийд нь харвал дээр дурдсан сэдвийг дэмжиж байгааг харж болно. Нийтээрээ залбирах үед хүмүүс хэрхэн биеэ авч явах ёстойг болон тус залбирлын үеэр

эмэгтэйчүүдийн үүрэг ямар байх ёстой талаар
хоёрдугаар бүлэгт дурдсан бол гуравдугаар
бүлэгт чуулганы ахлагч үйлчлэгчээр томилогдох
хүмүүст ямар шаардлага тавигдахыг дурдсан.
Харин тавдугаар бүлэгт бэлэвсэн
эмэгтэйчүүдийн өмнө чуулган ямар үүрэг
хариуцлага хүлээх ёстойг онцолжээ.

ТОЙМ

I. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1, 2)

II. ТИМОТОД ӨГСӨН ПАУЛЫН ЗАХИАС (1:3-20)

А. Хуурамч багш нарыг чимээгүй болгохыг сануулсан нь (1:3-11)

Б. Бурханы жинхэнэ нигүүлсэлд өргөх талархал (1:12-17)

В. Тимотод өгсөн захиасаа дахин сануулсан нь (1:18-20)

III. ЧУУЛГАНЫ АМЬДРАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ЗААВАР (2:1-3:16)

А. Залбирлын тухай (2:1-7)

Б. Эрчүүд ба эмэгтэйчүүдийн тухай (2:8-15)

В. Чуулганы ахлагч, үйлчлэгч нарын тухай (3:1-13)

Г. Чуулганд биеэ авч явах тухай (3:14-16)

IV. ЧУУЛГАНД ИТГЭЛЭЭС УРВАХ ЯВДАЛ ГАРАХ ТУХАЙ (4:1-16)

А. Хожим олон хүн итгэлээсээ урвана гэдгийг сэрэмжлүүлсэн нь (4:1-5)

Б. Итгэлээсээ урвах явдалд хэрхэн хандах ёстойг заасан эерэг зааварчилгаа (4:6-16)

V. ЯНЗ БҮРИЙН ИТГЭГЧДИЙН ТАЛААРХ ТУСГАЙ ЗААВРУУД (5:1-6:2)

А. Насны хувьд ялгаатай итгэгчид (5:1, 2)

Б. Бэлэвсэн эмэгтэйчүүд (5:3-16)

В. Ахлагчид (5:17-25)

Г. Боолууд ба эзэд (6:1, 2)

VI. ХУУРАМЧ БАГШ НАР БА МӨНГИЙГ
ХАЙРЛАХ ХАЙР (6:3-10)

VII. ТИМОТОД ӨГСӨН ЭЦСИЙН
СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ (6:11-21)

ТАЙЛБАР

I. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1, 2)

1:1 Паул нэн тэргүүнд өөрийгөө **Есүс Христийн элч** хэмээн танилцуулжээ. Элч гэдэг нь “илгээгдсэн хүн” гэсэн утгатай. Тэгэхээр Паул энд өөрийгөө тэнгэрлэг томилгоогоор илгээгдсэн гэдгээ л мэдэгдэж байна. Паулын эрх мэдэл **бидний Аврагч Бурхан ба найдвар болох Христ Есүсийн тушаалаар** өгөгдсөн билээ. Паул амьдралын шаардлагаар үйлчлэлийн ажилд ороогүй. Аль эсвэл хэн нэг хүн түүнийг тохоон томилоогүй. Тэрээр номлох, заах, зовлон эдлэх тодорхой дуудлагыг Бурханаас авсан юм. Энэ эшлэлд **Бурхан** Эцэгийг **бидний Аврагч** гэж нэрлэжээ. Шинэ гэрээнд ерөнхийдөө Эзэн Есүсийг л Аврагч гэж нэрлэдэг. Гэхдээ үүнд зөрчилдөх зүйл үгүй. Бурхан бол хүн төрөлхтний **Аврагч**. Учир нь Тэр хүмүүсийг аврахыг хүссэндээ авралын ажлыг гүйцэлдүүлэхээр Хүүгээ энэ дэлхийд илгээсэн юм. Ийнхүү итгэлээр дамжуулан Эзэн Есүсийг хүлээн авсан хүн бүрд Бурхан мөнх амийг өгдөг. Нөгөө талаар Христ ч мөн бидний Аврагч мөн. Учир нь Тэр загалмайд цовдлогдон, зөвт арга замаар гэм нүгэлт хүмүүсийг аврахад Бурханд шаардагдаж байсан үйл хэргийг гүйцэлдүүлсэн юм.

Энд Эзэн Есүсийг **бидний найдвар** гэжээ. Энэ нь Колоссай 1:27 дээр хэлсэн “...та нарт буй алдрын найдвар болох Христ” гэх үгийг бидэнд сануулдаг. Тэнгэрт очих бидний цорын ганц

найдвар Эзэн Есүсийн мөн чанар хийгээд гүйцэлдүүлсэн үйл хэрэгт оршдог. Христ Есүстэй холбоотой болсон учраас л бидний гэрэлт ирээдүйн талаар Библид хэлэгдсэн бүх зөгнөлүүд биднийх болсон.

Ефес 2:14 дээр Христ бол бидний амар тайван гэснийг, мөн Колоссай 3:4 дээр Тэр бол бидний амь гэснийг анхаарууштай. Өнгөрсөн үеийн маань гэм нүглийн асуудлыг шийдсэнээрээ Христ бидний амар тайван мөн. Өнөөгийн эрх мэдлийн асуудлыг маань шийдсэнээрээ Христ бидний амь амьдрал мөн. Түүгээр ч зогсохгүй хожмын чөлөөлөлтийн асуудлыг шийдэх учраас Христ бидний найдвар мөн.

1:2 Тус захидлыг **итгэл доторх (итгэлийн хувьд) жинхэнэ хүү** хэмээн тодорхойлсон **Тимотод** илгээсэн байна. Тэгэхээр Тимот Паулаас сайнмэдээ сонсож аврагдсан байж болох юм. Паулын Лустр (Үйлс 14:6-20) уруу хийсэн эхний аяллын үеэр Тимот анх Паултай уулзсан байж болзошгүй. Гэхдээ Үйлс номд дурдсанчлан Тимот Паултай анх уулзах үедээ (Үйлс 16:1, 2) аль хэдийнээ дагалдагч байсан мэт харагддаг. Хэрэв тийм байсан гэж үзвэл **итгэл доторх жинхэнэ хүү** гэдэг нь Тимот Паултай сүнслэг хийгээд ёс суртахууны чанараараа ижил гэсэн утгатай. Нэг ёсондоо, Тимот элч Паултай адилхан зан чанартай, түүний **жинхэнэ** залгамжлагч байсныг харуулж байна.

“Өөрийг нь дагалдуулдаг ийм удирдагчтай христитгэгч залуу хүн ерөөлтэй еэ. Өөрийнх нь

“саадаг нь” “жинхэнэ” хүүхдүүдээр дүүрэн христитгэгч удирдагч ерөөлтэй еэ” хэмээн Сток хэлсэн байдаг.

Шинэ гэрээний захидлуудад “нигүүлсэл, амар тайван байх болтугай” хэмээх мэндчилгээ түгээмэл гардаг. 1, 2-р Тимот, Тит, 2 Иохан номуудад үүнийг нигүүлсэл, амар тайван, **өршөөл** гэж баяжуулсан байна. Эдгээр захидлууд сүм чуулган гэхээс илүүтэй тодорхой хувь хүмүүст хандсан тул **өршөөл** гэсэн үгийг нэмжээ.

Нигүүлсэл нь христитгэгч хүний амьдрал, үйлчлэлд хэрэгтэй бүхий л тэнгэрлэг нөөцийг илэрхийлнэ. **Өршөөл** нь хэрэгцээ ихтэй, унахад ойр байгаа хүнд өгдөг Бурханы өрөвч энэрэнгүй халамж, хамгаалалт билээ. **Амар тайван** бол Бурханд түшиглэх үед ирдэг дотоод сэтгэлийн амар амгалан, тогтуун байдал юм. Энэ гурван ерөөл **бидний Эцэг Бурхан ба Эзэн Есүс Христээс** ирдэг. Уг эшлэлд Паул Есүсийг Эцэгтэй эн тэнцүүлэн тавьсан нь Түүнийг Бурхан гэдгийг илэрхийлж байгаа хэрэг мөн. **Бидний Эзэн Есүс Христ** гэдэг үг нь Түүний Эзэн гэсэн шинж чанарыг илтгэсэн хэллэг юм. “Аврагч” гэдэг үг Шинэ гэрээнд хорин дөрвөн удаа дурдагдсан байдаг бол “Эзэн” гэх үг 522 удаа гарсан байдаг. Энэхүү чухал статистик тооноос хувьдаа сургамж, ухаарал авах хэрэгтэй.

II. ТИМОТОД ӨГСӨН ПАУЛЫН ЗАХИАС (1:3-20)

A. Хуурамч багш нарыг чимээгүй болгохыг сануулсан нь (1:3-11)

1:3 Паул Ромд анх удаагаа шоронд сууж гарч ирснийхээ дараа Тимотыг дагуулан Ефест очсон байх магадлалтай. Тэгээд Паул Македони уруу явахдаа Тимотыг Ефест хэсэг хугацаанд үлдээж, Бурханы үгийг заан итгэгчдэд хуурамч багш нарын талаар анхааруулахыг зааварлажээ. Паул Македониос өмнө зүг, Коринт руу аялсан бололтой. Тийнхүү Коринтод байхдаа Тимотод анхны захидлаа бичсэн байж магадгүй. Гуравдугаар эшлэлд элч Паул **“Би Македони уруу явахдаа Ефест үлдээч гэж чамаас хичээнгүйлэн гуйхдаа** хэлж, захиж байснаа одоо чамд дахин бичиж байна” гэсэн санааг хэлж байна. Үүнээс Тимот Ефес дэх чуулганы пастораар томилогдсон гэж ойлгож болохгүй. Энэ хэсэгт тийм утгатай үг нэг ч алга. Харин Тимотыг тэнд хэсэг хугацаанд үлдээж, тус чуулганы тодорхой хэсэг хүмүүст Христэд итгэх итгэлд нийцэхгүй зүйл болон түүн дээр нэмж хачирласан сургаал **заахгүй** байхыг сануулах зорилготой байсан. Тухайн үеийн гол хуурамч сургаал нь хуульчлал болон гностисизм хэмээх гаж үзэл байв. Тимотыг эдгээр асуудлаас зугтах уруу татлагад орчих вий гэсэндээ Паул түүнийг ажил үүргээ гүйцэд хий хэмээн хэлж байна.

1:4 Мөн **үл төгсөх угийн бичгүүд болон үлгэр домгуудад анхаарлаа хандуулахгүй**

байхыг тэр хүмүүст сануулахыг Тимотод захижээ. Тэдгээр үлгэр домог, угийн бичгүүдийн талаар бид баттай мэдэх аргагүй. Зарим хүн еврей багш нарын дунд бий болсон үлгэр домгийн тухай ярьж байна гэж үздэг бол, зарим нь гностикуудын элдэв яриа, угийн бичиг, түүх шастир гэж үздэг. Өнөөдөр ч гэсэн гаж буруу сургаал заадаг хүмүүс яг үүнтэй ижил зүйл хийдэг нь тун сонирхолтой. Хуурамч шашныг үүсгэн байгуулагчдын талаар хачин чамин өгүүлэмж, дам яриа байдаг ба Мормоны сургаалд угийн бичиг маш чухал байр суурь эзэлдэг.

Хэнд ч тус нэмэр болохгүй ийм зүйлс хүмүүсийн дотор эргэлзээ тээнэгэлзээ бий болгохоос өөр ашиггүй. Ийм зүйлс **итгэлээр буй Бурханы үйлчлэлд** хүргэдэггүй.

Бурханы гүйцэлдүүлсэн авралын цогц төлөвлөгөө нь эргэлзээ тээнэгэлзээ, маргаан мэтгэлцээнд хүргэхгүй харин хүмүүсийн зүрх сэтгэлд итгэлийг төрүүлдэг. Ефес хотын чуулганы хүмүүс ямар ч үр ашиггүй **үлгэр домог болон үл төгсөх угийн бичигт** анхаарал хандуулахын оронд христитгэлийн агуу үнэнд өөрсдийгөө зориулах хэрэгтэй байж. Учир нь тэрхүү агуу үнэн нь хүмүүст ерөөл болж эргэлзээ бус итгэлийг төрүүлдэг.

1:5 Энэ эшлэлээс ойлгож болох хамгийн чухал зүйл бол **тушаал** гэдэг нь Мосегийн хууль болон Арван хуулийг сахих тухай бус харин 3 болон 4 дүгээр эшлэлд өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэлж

байна. Үүнийг бичээст маш тодорхойгоор: **Харин бидний тушаалын зорилго нь хайр...** гэжээ. Паулын Тимотод өгсөн тушаалын зорилго болон зорилт нь ортодокс буюу уламжлалт байдлыг бус харин **цэвэр зүрх, сайн мөс чанар хийгээд чин үнэнч итгэлээс гарах хайрыг** бий болго гэсэн нь байв. Эдгээр нь Бурханы нигүүлслийн сайн мэдээг тунхаглахад үргэлж дагалддаг.

Хайр гэдэг нь эргэлзээгүйгээр Бурханыг хайрлах хайр болон бусад итгэгчдийг хайрлах хайр, дэлхийд хандсан хайрыг ерөнхийд нь хэлж байна. Энэ хайр нь **цэвэр зүрх сэтгэлээс** ундрах ёстой. Хэрэв хүний доторх байдал цэвэр бус байвал христитгэлийн жинхэнэ хайр хомсхон ундрэн гарна. Энэхүү хайр нь **сайн мөс чанарын** дайвар бүтээгдэхүүн байх учиртай. Өөрөөр хэлбэл, Бурхан болон бусдын өмнө гэм зэмгүй **сайн мөс чанар** байх хэрэгтэй. Эцэст нь энэхүү хайр нь **чин сэтгэлээс** гардаг (үгчилбэл хоёр нүүргүй) **итгэл** буюу ямар ч баг зүүгээгүй итгэл юм.

Хуурамч сургаалууд хэзээ ч Паулын жагсаасан эдгээр зүйлсийг бий болгож чаддаггүй бөгөөд үлгэр домог, үл төгсөх угийн бичгийн үр дүн огтхон ч биш! Бурханы нигүүлслийн сургаал л **цэвэр зүрх сэтгэл, сайн мөс чанар, чин үнэнч итгэлийг** төрүүлдэг бөгөөд үр дүнд нь **хайр** бий болдог.

Тавдугаар эшлэл үнэн зөв сургаалуудыг бүхэлд нь шалгах шалгуур болж байна. Өөрөөр

хэлбэл, эдгээр үр дүнг бий болгож байгаа эсэхийг мэдэх боломж олгож байна.

1:6 Зарим нь цэвэр зүрх, сайн мөс чанар хийгээд чин үнэнч итгэлээс **төөрөн оджээ. Хэлбийн орох** гэдэг илэрхийлэл нь зүй бус зүйлийг зорьсон юм уу гол зорилгоосоо төөрөн одох гэсэн утгатай. Яг энэ тохиолдолд анхны утга нь эргэлзээгүйгээр энэ мөн. Өнөөх хүмүүс тэдгээрт хүрэхийг хичээгээгүй, бүр зорио ч үгүй байна. Үүний үр дүнд **хоосон ярианд хэлбийн оржээ**. Тэдний номлол зорилгогүй, хаашаа ч дагуулахгүй, хүмүүсийг ариун байдалд хүргэхгүй байв.

Паул энэ захидалдаа **зарим** гэдэг үгийг ахин дахин хэрэглэжээ. Түүнийг 1 Тимот номыг бичиж байх үед өнөөх хуурамч багш нар сүм чуулганы багахан хувийг эзэлж байв. 2 Тимот ном руу орвол “зарим” гэдэг үгийг төдийлөн хэрэглэхгүй байгаа нь ажиглагдана. Хүчний харьцаа өөрчлөгджээ. Холдон явах гэдэг үг нь илүү ерөнхий болж байна. Багахан хувийг эзэлж байсан нь дийлэнх хувийг эзлэх болжээ.

1:7 Хуурамч багш нарыг өмнөх эшлэл дээр иудаизм болон христитгэл, хууль болон нигүүлслийг хооронд нь хольж хутгасан Иудейн шашныхан гэж хэлж байсан шүү дээ. Христэд итгэх итгэл нь аврагдахад хангалтгүй гэж тэд үздэг. Алив хүн хөвч хөндүүлэх юм уу бусад арга замаар Мосегийн хуулийг сахих ёстой гэж шаарддаг. Хуулийг итгэгч хүний амьдралын дүрэм гэж тэд сургадаг.

Энэхүү хуурамч сургаал чуулганы түүхийн эрин зууны турш байсаар ирсэн агаад эдүгээ христитгэлийг амжилттай хагалган бутаргах тахал болоод байна. Үүний орчин үеийн хэлбэр нь аврагдахад Христэд итгэх итгэл шаардлагатай хэдий ч дээр нь нэмээд баптисм хүртэж, сүм чуулганд хамрагдаж, хуулийг сахин, өргөл буюу аравны нэгээ өргөж, өөр төрлийн “сайн үйл” хийх хэрэгтэй гэж үздэг. Өнөө үед хуулийг дагах ёстой гэж сургадаг хүмүүс хуулийн үйлсгүйгээр Христэд итгэх итгэлээр аврагдана гэдгийг ухаардаггүй. Тэд сайн үйлсийг авралын шалтгаан бус *үр дүнд нь* бий болдог зүйл гэдгийг ойлгодоггүй. Хүн эдгээр сайн үйлсийг гүйцэлдүүлснээр христитгэгч болдог юм биш харин христитгэгч болсон учраас эдгээрийг гүйцэлдүүлдэг. Итгэгч хүний амьдралын жинхэнэ удирдамж нь хууль бус Христ гэдгийг тэд ойлгодоггүй. Хуулийн хараал дор байхгүйгээр хуулийн дор байх боломжгүй гэдгийг ойлгодоггүй. Хууль нь ариун зарчмуудыг нь сахин биелүүлээгүй бүхнийг үхлээр ялладаг. Нэгэнт хэн ч хуулийг төгс сахих боломжгүй тул бүгд үхэх ялтай болж байна. Гэвч христитгэгчдийг хуулийн хараал дороос зольсон юм. Учир нь Тэрээр бидний төлөө хараал болсон.

Ийнхүү өөрийгөө дөвийлгөсөн хуулийн багш нарыг юу хэлж байгаагаа ч ойлгодоггүй, юуны талаар итгэлтэйгээр нотолж байгаагаа ч мэддэггүй гэж элч маань хэлжээ. Тэд хуулийн талаар ухаалаг ярьж ч чаддаггүй шалтгаан нь

хуулийг өгсөн зорилго болон итгэгч хүний хуультай харилцах харилцааг ойлгодоггүйтэй холбоотой.

1:8 Паул хуульд ямар ч буруу зүйл байхгүй болохыг маш тодорхой хэлсэн. “Тийм учраас хууль нь ариун бөгөөд тушаал нь ариун болон зөвт, сайн юм.” (Ром 7:12). Гэвч хууль нь **хуулийн дагуу** хэрэглэгдэх ёстой. Хуулийг хэзээ ч авралын төлөө өгөөгүй. (Үйл 13:39; Ром 3:20; Гал 2:16, 21; 3:11). Хуулийг зүй зохистой хэрэглэнэ гэдэг нь номлол, сургаал заахдаа гэм нүглээ улайж гэмшихэд нь хөтлөн дагуулах явдал билээ. Үүнийг аврал авах арга зам, амьдралын дүрэм журам гэж ойлгуулах ёсгүй.

Гаи Кинг хуулийн сургадаг 3 сургамжийг: “Бид тэгэх ёстой. Бид тэгж чадаагүй. Бид тэгэх боломжгүй.” хэмээн онцолжээ. Хууль нь гэм нүгэлтний амьдралд үүргээ гүйцэлдүүлэхэд тухайн хүн Бурхан руу хандан “Эээн, Та Өөрийн нигүүлслээр намайг авраач!” хэмээн хашхирахад бэлэн болдог. ² Хууль нь аврал эсвэл ариусгалд зайлшгүй шаардлагатай гэж заадаг хүмүүс туйлбартай биш байдаг. Тэд христитгэгч хүн хуулийг зөрчвөл үхэлд тушаагдах албагүй гэж хэлдэг. Энэ нь хуулийн эрх мэдлийг тогтоож байгаа хэрэг биш болно. Шийтгэлгүй хууль нь ердөө л сайн зөвлөгөө төдийхөн зүйл мөн.

1:9 **Хууль нь зөв хүнд зориулагдаагүй.** Хэрэв хүн зөвт бол түүнд хууль хэрэггүй. Энэ нь христитгэгч хүний тухайд үнэн юм. Тэр хүн Бурханы нигүүлслээр аврагдсан л бол ариун

амьдрахын тулд Арван хуулийн дор орох шаардлагагүй. Христитгэгч хүнийг бурханлаг мөн чанараар амьдрахад хүргэдэг зүйл нь шийтгэлээс айх айдас биш харин Гавалын газар амиа өргөсөн Аврагчийг хайрлах хайр билээ. Элч маань хууль хэнд зориулагдсан болохыг үргэлжлүүлэн тайлбарлаж байна. Маш олон Библийн тайлбарлагчид энэхүү тайлбар болон Арван хуулийн хооронд нягт холбоо бий гэж онцлон тэмдэглэдэг. Арван хуулийг хоёр хэсэгт хуваадаг: Эхний дөрөв нь хүний Бурханы өмнө хүлээх үүрэг (бурханлаг байдал) үлдсэн зургаа нь хөршийнхөө өмнө хүлээх үүрэг (зөвт байдал) болно. Тэгвэл дараах үгс Арван хуулийн эхний хэсэгтэй нийцэж байгаа бололтой: **хууль нь зөв хүнд зориулагдаагүй, харин хуульгүй болон тэрслүү хүмүүс, бурханлаг бус болон нүгэлтнүүд, ариун бус болон бузар хүмүүст...** зориулагдсан. Хүн алдаг хүмүүс гэдэг нь зургаадугаар тушаалтай холбоотой: **Чи хүн бүү ал.** Энд **алуурчид** гэдэг нь хүнийг санаатай хөнөөдөг алуурчдыг хэлж байгаа бөгөөд бусдыг санаандгүй алсан хүнийг хэлээгүй байна.

1:10 садар самуун хүмүүс ижил хүйстэнтэйгээ явалдагчид гэдгийг ёс суртахуунгүй гетеросекс болон гомосекс гэж тайлбарладаг. Энд тэдгээр нь долоо дахь тушаалтай холбогдож байна: “**Чи бүү завхайр.**” **Хүний хулгайч** нар гэдэг нь найм дахь тушаалтай холбоотой байна: “**Чи бүү хулгайл.**” **Худалч хүмүүс, хуурамч гэрчлэгч**

(тангаргаасаа няцагч хүмүүс) гэдэг нь ес дэх тушаалтай холбоотой байна: “Чи хөршийнхөө эсрэг худал бүү гэрчил”.

Эцэст нь **эрүүл сургаалын эсрэг байгч алив бүхэн** гэдэг нь арав дахь тушаалтай шууд холбоотой биш ч эргээд бүх тушаалтай холбогдож, тэдгээрийг дүгнэж байна.

1:11 Энэхүү эшлэл нь өмнө нь юу болж өнгөрсөнтэй холбоотой эсэх нь тодорхойгүй. Магадгүй 10 дугаар эшлэлд дурдсан эрүүл сургаал нь **сайнмэдээний дагуу** гэдгийг илэрхийлж байж болох юм. Эсвэл Паулын 8-10 эшлэлд хуулийн талаар хэлсэн бүхэн нь өөрийнх нь номлосон **сайнмэдээтэй** төгс тохирч байна гэсэн утгатай байж болно. Бүр эсрэгээрээ, Паулын 3-10 эшлэлд хуурамч багш нарын талаар хэлсэн бүхэн **сайнмэдээний** сургаалтай нийцэж байна гэсэн үг буй за. Сайнмэдээ **яруу алдартай** гэдэг нь үнэн ч энд Бурханы *алдрыг* (үгчилбэл **сүр жавхлантай**) гайхалтай арга замаар өгүүлдэг гэдгийг нь онцолж байх боломжтой. Ариун, зөвт, шударга Бурхан бас нигүүлсэнгүй, өршөөнгүй, хайр дүүрэн гэдгийг нь өгүүлж байна. Түүний ариун байдлын шаарддаг зүйлийг хайр нь хангаж өгдөг шиг эдүгээ Эзэн Есүсийг хүлээн авсан бүхэн мөнх амийг хүлээн авдаг.

Энэ нь элч нарт **итгэмжлэн даалгасан сайнмэдээ...** билээ. Энэ нь алдарт Эзэн Есүс Христ дээр төвлөрдөг агаад хүмүүст Тэр бол цор ганц Аврагч төдийгүй Эзэн гэдгийг айлтгадаг.

Б. Бурханы жинхэнэ нигүүлсэлд өргөх талархал (1:12-17)

1:12 Үүний өмнөх хэсэгт хуурамч багш нар Ефес дэх итгэгчдэд хуулийг тулган заахыг эрмэлздэг талаар Паул тайлбарлаж байсан. Тэрээр одоо өөрөө хэрхэн Эзэн рүү эргэснээ дахин дурсаж байна. Энэ нь хуулийг сахиснаар ирдэггүй харин Бурханы нигүүлслээр ирдэг аж. Элч өөрөө зөвт хүн байсангүй. Харин нүгэлтнүүдийн эхнийх нь байжээ. 12-17 эшлэлд Паулын хувийн туршлага дээр үндэслэн хуулийг хэрхэн хуулийн дагуу хэрэглэхийг дүрслэн харуулсан мэт байдаг. Хууль нь түүний хувьд аврагдах зам байгаагүй. Харин гэм нүгэлтэй гэдгийг нь илтгэх хөшүүрэг байв.

Юуны өмнө тэрээр нигүүлслээ соёрхсон **Христ Есүст** дуу алдан талархлаа өргөж байна. Тэгэхээр Тарсын Саул Эзэний төлөө юу хийснийг бус харин Эзэн түүний төлөө юу хийснийг энд онцолж байна. Элч маань Эзэн Есүс өөрийг нь зөвхөн авраад зогсохгүй **итгэмжит** гэж тооцоод Өөрийнхөө үйлчлэлд томилсныг нь гайхшираад барахгүй байна. Хууль хэзээ ч ийм нигүүлслийг үзүүлдэггүй. Харин ч хатуу чанд нөхцөлүүд нь гэмт Саулыг үхлийн ялаар буруутгах байсан.

1:13 Паул Эзэн рүү эргэхээсээ өмнө Арван хуулийг зөрчиж байсан нь энэ эшлэлээс илэрхий харагдана. Тэрээр өөрийгөө **доромжлогч, хавчигч, дээрэнгүй хүн байсан** гэж хэлжээ. **Доромжлогч** болохын хувьд тэрээр христитгэгч

хүмүүсийн талаар хорон муу зүйл ярьж, тэдний тэргүүн Есүсийг доромжилдог байв. **Хавчигч** болохын хувьд тэрээр христитгэгчдийг иудаизмын эсрэг шинэ шашны бүлэглэл үүсгэж байна гэж үзэн алахаар элдэж байв. Хорон муу төлөвлөгөөгөө хэрэгжүүлэхдээ итгэгч хүмүүст **дээрэнгүй, хэрцгий**, догшин хандаж байгаадаа баясаж байв. Хэдийгээр англи үгэн дээрээ илэрхий харагдахгүй ч **доромжлогч, хавчигч, дээрэнгүй** гэсэн гурван үгийн ёс бус байдлын эрч ар араасаа чангарч байна. Эхний гэм нүгэл нь зөвхөн үг хэлтэй холбоотой байна. Хоёр дахь нь бусад хүний итгэл үнэмшлээс болж тэднийг зовоож өвтгөхтэй холбоотой байна. Гурав дахь нь хэрцгийлэн хүчирхийлж, дээрэнгүй хандах утга санааг агуулж байна.

Гэвч Паул **өршөөлийг хүртсэн юм**. Тэрээр эдгээр зүйлийг үйлдсэнийхээ төлөө шийтгэгдэлгүй өршөөлийг хүртсэн шалтгаан нь **итгэлгүй байдал дотор мэдэхгүйгээр үйлдсэнд оршино**. Христитгэгчдийг хавчиж байхдаа тэрээр Бурханд үйлчилж байна гэж боджээ. Эцэг эхээс нь уламжлагдан ирсэн шашин нь жинхэнэ Бурханд мөргөж хүндлэхийг заадаг байсан боловч Христэд итгэх итгэлийг тэрээр Хуучин гэрээний Иехова Бурханы эсрэг тэрс үзэл гэж дүгнэж байсан юм. Тэрээр хүчин зүтгэл, эрч хүчээ дайчлан христитгэгчдийг алж байж Бурханы нэр төрийг хамгаална гэж үзжээ. Олон хүн хичээл зүтгэл, шаргуу байдал, чин сэтгэл нь Бурханд чухал гэж зүтгэдэг. Гэвч Паулын үлгэр

жишээгээр хичээл зүтгэл нь хангалттай зүйл биш болохыг харуулж байна. Үнэндээ тухайн хүн буруу хандлагатай байвал хичээл зүтгэл нь буруутай байдлыг нь улам л эрчимжүүлнэ. Илүү их хичээл зүтгэл гаргах тусам улам их хор хохирол учруулна!

1:14 Паул авбал зохих шийтгэлээсээ зайлсхийж (өршөөлийг) чадахаар барахгүй хүртэх зохихгүй (**нигүүлслийг**) **бялхам их** энэрлийг хүлээн авсан юм. Түүний гэм нүгэл ихэссэн үед Бурханы нигүүлсэл улам илүү бялхсан ажгуу. (Ром 5:20).

Эзэний нигүүлсэл Паулын дээр дэмий хоосон илэрхийлэгдээгүй нь **“Христ Есүс дотор хайр ба итгэлийн хамт”** гэдэг үгээс илэрдэг. Паулд соёрхсон **нигүүлслийг Христ Есүс дотор буй хайр болон итгэл** дагалдаж байна. Үүгээр нигүүлсэл нь мэдээж Эзэнээс ирдгийн нэгэн адил итгэл болон хайр ч бас Түүний дотроос ундардаг гэж үзэх боломжтой. Гэхдээ Паул Бурханы нигүүлслээс татгалзалгүй Эзэн Есүст итгэж, урьд нь үзэн яддаг байсан Ерөөлт Нэгэнийг хайрласнаар тэрхүү нигүүлсэлд хариу барьсан гэдгийг бид ойлговол утга санаа нь илүү тодорхой болно.

1:15 Энэ бол Пасторын захидал дахь итгэмжит таван үгийн эхнийх нь юм. Энэ бол худал хэлж, алдаа гаргах боломжгүй Бурханы үг тул **итгэмжит үг** мөн. Хүмүүс энэхүү мэдэгдэлд бүрэн итгэж болно. Үнэндээ итгэхгүй байх нь учир дутагдалтай, ухаалаг бус хэрэг болно. Энэ

нь бүгдэд хамаатай, Бурхан бүгдийн төлөө юу гүйцэлдүүлснийг өгүүлж, бүх хүнд авралын бэлгийг санал болгодог учраас **бүрэн зөвшөөрөх зохист үг** мөн.

Христ Есүс бидний Эзэний бурханлаг чанарыг тодотгодог. Тэнгэрийн улсаас газар дэлхий дээр морилон ирсэн Нэгэн бол юуны өмнө Бурхан (**Христ**) тэгээд дараа нь *Хүн* (**Есүс**) билээ. Аврагч урьд өмнө нь ч оршин байсан гэдгийг **энэ дэлхий дээр ирсэн гэдэг** үгээр сануулж байна. Бетлехем Түүний оршин тогтнох үндэс байгаагүй. Харин Бурхан Эцэгтэйгээ хамт өнө мөнхөд оршин байсан боловч газар дэлхий дээр онцгой үүрэг даалгаврыг биелүүлэхээр Хүн болж ирсэн. Цаглавар Түүний ирсэн гэдгийг баталдаг. Тиймээс бид үүнийг МЭ 19 он буюу бидний Эзэний 19 он гэж хэлдэг. Тэр яагаад ирсэн бэ? **Нүгэлтнүүдийг аврахын тулд ирсэн.** Тэр сайн хүмүүсийг л аврахаар ирээгүй (ганц ч сайн хүн байсангүй!). Мөн хуулийг төгс сайн биелүүлдэг хүмүүсийг ч аврахаар ирээгүй (үүнийг хийсэн хүн нэг ч байсангүй). Яг эндээс л бид жинхэнэ христитгэл болон бусад бүх сургаалын гол ялгааг харна. Хуурамч шашнууд Бурханы тааллыг олохын тулд хүн ямар нэгэн зүйл гүйцэлдүүлж чадна гэдэг. Харин сайн мэдээ хүнийг гэм нүгэлтэй, төөрсөн, өөрийгөө аварч чадахгүй гэж тунхагладаг. Тиймээс тэнгэрийн улс руу орох цорын ганц зам бол Эзэн Есүсийн загалмай дээр гүйцэлдүүлсэн солилцоо гэдгийг өгүүлдэг. Энэ бүлгийн эхэнд Паулын өгүүлсэн

хуулийн тухай сургаал нь махбодод давуу байдлыг олгодог. Энэ нь хүний сонсохыг хүсдэг үгийг буюу өөрийнхөө авралд ямар нэг байдлаар оролцож болно гэж хэлдэг. Гэвч сайнмэдээ нь авралын үйлсийн төлөө зөвхөн Христ л алдрыг авах зохистой гэдгийг онцолдог. Учир нь хүн нүгэл үйлдэхээс өөр юу ч хийж чадахгүй бөгөөд Эзэн Есүс л авралыг бүхэлд нь гүйцэлдүүлдэг.

Бурханы Сүнс Паулыг гэм нүгэлтнүүдийн **тэргүүн** гэдгээ ухаарах байр сууринд авчирчээ. Зарим нь үүнийг “гэм нүгэлтнүүдийн эхнийх” гэж орчуулсан байдаг. Тэр гэм нүгэлтнүүдийн тэргүүн биш байлаа ч гарцаагүй эхний эгнээнд байсан нь лавтай. “Нүгэлтнүүдийн тэргүүн” гэдэг нэрийг хуурамч шүтээн шүтэгч, ёс суртахуунгүй хүмүүст өгөөгүй байгааг анхаарах хэрэгтэй. Харин ч ортодокс еврей гэр бүлд өсөж хүмүүжсэн шашинлаг хүнд өгсөн нэр байна! Түүний нүгэл нь онолын сургаалын шинжтэй байсан буюу Эзэн Есүс Христийн үйл хэрэг болон Бодгалийн талаарх Бурханы үгийг хүлээж аваагүй байна. Бурханы Хүүг эсэргүүцэх нь хамгийн том нүгэл мөн.

Мөн тэрээр нүгэлтнүүдийн **эхнийх нь би “байсан” гээгүй “байна”** гэж хэлснийг онцлон тэмдэглэх хэрэгтэй. Бурханлаг ариун хүмүүсийн мөс чанар гэм нүгэлтэй байдлаа хамгийн ихээр ухамсарладаг.

1 Коринт 15:9 дээр (МЭ 57онд бичигдсэн) Паул өөрийгөө “элч нараас хамгийн бага нь” гэжээ. Улмаар Ефес 3:8 дээр (ойролцоогоор МЭ

60 онд бичигдсэн) өөрийгөө “бүх ариун хүмүүсээс хамгийн өчүүхэн” нь гэсэн байна. Хэдэн жилийн дараа бичсэн 1 Тимот 1:15 дээр өөрийгөө **гэм нүгэлтнүүдийн эхнийх** нь би байна гэж хэлжээ. Эндээс Паул христитгэлийн даруу байдал дотор хэрхэн өсөж байгааг тоймлон харж болно.

Тэдгээрийн **эхнийх нь би байна** гэдэг илэрхийллийг Дарбигийн орчуулгаар “(хамгийн) эхнийх нь би байна” гэж илэрхийлжээ. Гол санаа нь газар дэлхий дээр амьдарч байсан хүмүүсээс Паул хамгийн адгийн нүгэлтэн гэсэн утгатай бус харин израиль үндэстний дундах хамгийн эхний хүн гэсэн үг юм. Нөгөөтэйгөөр, түүний Эзэн рүү эргэсэн явдал израиль үндэстэн ирээдүйд Эзэн рүү эргэх урьдач дүр зургийг зөгнөж байна. Тэрээр “дутуу төрсөн мэт надад” (1Ко 15:8) гэж хэлсэн нь өөрийн ард түмэн нь болох Израиль дахин төрөхөөс өмнө дахин төрсөнтэй нь холбоотой. Тэрээр хүний оролцооноос ангид тэнгэрээс шууд буусан илчлэлтээр дамжуулан аврагдсан шиг тийм арга замаар иудейн үлдэгсэд зовлонгийн цаг үед аврагдах болно. Энэхүү тайлбар 16 дугаар эшлэл дэх “эхнийх” болон “үлгэр загвар” гэдэг үгнээс үүссэн мэт санагддаг.

1:16 Энд Паулыг яагаад өршөөл хүртсэнийг тайлбарлаж байна. Энэ нь тэрээр Есүс Христийн тэсвэр тэвчээрийн үлгэр жишээ болохын тулд байж болох юм. Тэрээр нүгэлтнүүдийн эхнийх нь болсон шигээ Эзэний хэмжээлшгүй нигүүлслийг хүртсэн эхний тод жишээ болохын

төлөө ажээ. Тэр "үзмэр" байх болно гэж Виллиам Келли хэлээд цааш нь "хамгийн идэвхтэй дайсагналыг даван туулсан тэнгэрлэг хайр, хамгийн олон төрлийн, байнгын сөргөлдөөнийг эцэслэсэн тэнгэрлэг тэвчээрийн" амьд жишээ болно гэсэн байдаг. 3

Паулын нөхцөл байдал **үлгэр загвар** болох байжээ. Хэвлэлийн салбарт үлгэр загвар гэдэг бол эхний баталгаа юм. Энэ нь дээж, загварыг илэрхийлдэг. Паул Эзэн рүү эргэсэн явдал нь Сионоос Аврагч гарч ирэх үед Израилийн ард түмэнд зориулж Бурханы гүйцэлдүүлэх зүйлсийн үлгэр загвар байх болно (Ром 11:26).

Ерөнхийд нь авч үзвэл хэчнээн хорон муу байсан ч цөхрөх хэрэггүй гэсэн санааг энэ эшлэл илэрхийлж байна. Эзэн нүгэлтнүүдийн эхнийхийг нь аварсан юм чинь тэд ч бас Түүн рүү гэмшин ирснээр нигүүлсэл болон өршөөлийг хүртэх боломжтой хэмээн өөрсдийгөө тайтгаруулж болно. Түүнд итгэснээр тэд ч гэсэн **мөнх амийг** олж авна.

1:17 Паул Бурханы гайхамшигтай нигүүлслийг эргэцүүлэн тунгаахдаа өөрийн эрхгүй сэтгэл нь хөдөлж хайрын магтуу өргөж байна. Үүнийг Бурхан Эцэгт хандан өргөсөн үү эсвэл Эзэн Есүст хандан өргөсөн үү гэдгийг мэдэхэд хэцүү. **Үеүдийн Хаан** гэдэг үг нь Эзэн Есүсийг хэлж байж болох юм. Учир нь Түүнийг хаадын Хаан, эздийн Эзэн гэж хэлдэг. (Илч 19:16) Гэвч **үл үзэгдэх** гэдэг нь Эцэг Бурханыг хэлж байж болох юм. Учир нь Эзэн Есүс хүний

нүдэнд харагдахуйц байсан шүү дээ. Бурханы Гурвалын алийг нь ярьж байгааг ялгаж чадахгүй байгаа нь Тэдний туйлын эн тэнцүү, нэгдмэл чанараас болж байж болох талтай.

Үеүдийн хаан гэдгийг юуны түрүүнд **үхэшгүй** гэжээ. Энэ нь ялзарч, устаж мөхөхгүй гэдгийг илэрхийлнэ. Бурханы бас нэгэн мөн чанар нь үл үзэгдэх байдал билээ. Хуучин гэрээнд хүмүүс Бурханы оршихуйг харж байснаас гадна Эзэн Есүс Бурханыг бидэнд харагдах хэлбэрээр бүрэн илчилсэн ч Бурхан Өөрөө хүн төрөлхтний нүдэнд үл үзэгддэг хэвээрээ үлдсэн. Түүнчлэн, Тэрээр цорын **ганц мэргэн ухаантай Бурхан хэмээгддэг**. Эцэст нь дүгнэн хэлбэл бүх мэргэн ухаан Бурханаас ирдэг (Иак1:5).

В. Тимотод өгсөн захиасаа дахин сануулсан нь (1:18-20)

1:18 Энд дурдагдаж буй **тушаал** нь гурав болон тавдугаар эшлэл дээр хуурамч багш нарыг зэмлэхийг үүрэг болгосон Паулын Тимотод өгсөн тушаал яах аргагүй мөн. Өөрийн **хүү Тимотыг** энэ чухал даалгаврыг гүйцэлдүүлэхэд урамшуулан ятгахын тулд элч Паул христитгэлийн үйлчлэлд дуудах болсон нөхцөл байдлыг нь сануулж байна.

Чиний тухай урьд нь эш үзүүлсний дагуу гэхээр Паул Тимоттой уулзахаас өмнө сүм чуулганд эш үзүүлэгч босгогдож, Тимотыг Эзэний үйлчлэлд ашиглагдана хэмээн

тунхагласан байх магадлалтай байна. Эш үзүүлэгч гэхээр тодорхой үйл хэргийн талаар Бурханы хүсэл зоригийг илчлэлээр хүлээн авч, тэдгээрийг чуулганд дамжуулдаг Бурханы өмнөөс яригч байв.

Залуу Тимотыг эш үзүүллэгийн үгсээр онцлон, Есүс Христийн үйлчлэгч байх ирээдүйн үүргийг нь ийнхүү илчилсэн юм. Хэрэв тэр зүрх алдан соригдож, Эзэний үйл хэргийг гүйцэлдүүлэхэд урам хугарвал эдгээр эш үзүүллэгийг санаж, **сайн тэмцлээр тэмцэхийн тулд** урамшин сэргэх хэрэгтэй.

1:19 Энэхүү тэмцэлд тэрээр **итгэл** болон **сайн мөс чанараа** хадгалах ёстой. Христитгэл зөвхөн онол сургаалын хувьд зөв байх нь хангалтгүй. Хэн нэгэн нь нэлээд уламжлалт итгэлтэй хэрнээ **сайн мөс чанаргүй** байж болох юм.

Хамилтон Смит бичихдээ:

Билэг авьяастай, олны анхаарлын төвд байдаг, байнга номлодог, олон нийтэд хандсан ажил хийдэг хүмүүс Бурханы өмнө бурханлаг амьдрах нууцыг орхигдуулах аюулд орж болзошгүй тул сэрэмжтэй байх хэрэгтэй. Бичээст биднийг хүмүүсийн болон тэнгэр элч нарын хэлээр уран цэцэн номлосон ч энэ нь юу ч үгүй хоосон болохыг сануулсан бус уу? Бурханы төлөө үр жимс гаргаж, түүнийхээ шагналыг айсуй тэр нэг өдөр хүртэх нь бурханлаг амьдралаас ундрэн гардаг жинхэнэ үйлчлэл билээ. 4

Паулын үед амьдарч байсан зарим хүн сайн мөс чанараа гэсэнээс болж **итгэлийн** хувьд **сүйрсэн хөлөг онгоц** шиг болсон байжээ. Тэднийг луужингаа далайд шидчихсэн мунхаг далайчидтай зүйрлэсэн байдаг. Итгэлээр **сүйрсэн хөлөг онгоц** адил болсон хүмүүс өмнө нь жинхэнэ итгэгчид байсан боловч сайн мөс чанараа сахиагүй юм. Тэдний христитгэлийн амьдрал нь далайд гарсан сүрлэг онгоц адил эхэлсэн боловч усан боомт дээр буцаж ирэхдээ тугаа намируулсаар дүүрэн ачаатай ирэхийн оронд хад мөргөн живж, өөрсдийгөө болон гэрчлэлээ ичгүүрт оруулсан хүмүүс мэт болжээ.

1:20 Хуменай, Александр нарыг 2Тимот 2:17 болон 4:14 эшлэлд дурдагдсан хүмүүс эсэхийг бид мэдэхгүй. Тэд ямар төрлийн доромжлол үйлдсэнийг бид сайн мэдэхгүй. Гагцхүү тэд сайн мөс чанараа гэж, Бурханыг доромжилсон гэж л бидэнд хэлсэн байна. Шинэ гэрээнд **Бурханыг доромжилно**⁵ гэдэг нь дан ганц Бурханы эсрэг хорон муу зүйл ярина гэсэн үг биш. Энэ нь хүмүүсийн эсрэг хараалын үгс хэлж, хорон муугаар ярихыг бас хэлдэг. Мөн тэр хүмүүсийн амьдрал болоод амнаас гарах үгсийг ч илэрхийлж байж болно. Тэд итгэлийн хувьд сүйрсэн хөлөг онгоц мэт болсноор бусад хүн үнэний замыг муугаар ярихад нөлөөлсөн нь эргэлзээгүй тул тэдний амьдрал нь амьд доромжлол болжээ. Нэгэн цагт гэрэлтэж, нөлөөлж явсан христитгэгчид өөрсдийн мөс

чанараа дарснаар алдаа эндэгдэл рүү хазайсан нь эмгэнэл болой.

Элч Паул энэ хүмүүсийг **Сатанд тушаасан** гэж хэлжээ. Зарим Библи судлаачид эдгээр үг нь хөөн зайлуулах гэсэн үйлдлийг л энгийнээр илэрхийлсэн хэллэг гэж үздэг. Паул тэр хүмүүсийг орон нутгийнхаа чуулганаас хөөсөн гэж тэд ойлгодог. Өөрөөр хэлбэл, тэр хүмүүсийг гэмшилд хүргэж, Эзэн ба Түүний хүмүүстэй харилцаагаа сэргээхэд хүргэхийн төлөө ийнхүү үйлдсэн хэмээн боддог. Энэ үзэл баримтлалтай санал нийлэхэд хүндрэлтэй тал нь хөөн зайлуулах үүргийг орон нутгийн чуулган гүйцэтгэдэг болохоос элч хийдэгтүйд оршино. Паул 1Коринт 5 дугаар бүлэгт бузар гэмтэй хүнийг хөөгөөгүй, харин коринтынхонд хэрхэхийг нь зөвлөсөн. Энэхүү хэсгийг бусад тайлбарт голчлон Сатанд тушаана гэдэг нь элч нарт өгөгдсөн эрх мэдэл бөгөөд өнөө үед элч гэж байхаа больсон тул ийм зүйл байхгүй гэж үздэг. Энэхүү үзэл баримтлалын дагуу гэм нүгэлтэй хүмүүсийн бие махбодыг өвтгөж зовоох, бүр ноцтой тохиолдолд үхэлд хүргэхээр Сатанд тушаах ч эрх мэдэл нь элч нарт байсан гэж үздэг. Үүний нэг тод жишээ нь Ананиа Сапфир хоёрын хэрэг билээ (Үйл 5:1-11). Энд сахилгажуулна гэдэг нь мэдээж засаж залруулах зорилготой байсан нь тодорхой. Ингэснээр тэд Бурханыг доромжлохгүй байхад суралцаж магад. Энэ нь буруутныг шүүж байгаа бус харин зэмлэж залруулж буй хэрэг байв.

III. ЧУУЛГАНЫ АМЬДРАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ЗААВАР (2:1-3:16)

А. Залбирлын тухай (2:1-7)

Паул Тимотод сануулсан хамгийн эхний захиас болох хуурамч багш нараас болгоомжлох тухай сэдвээ дүгнээд, одоо залбирлын талаар яриа өрнүүлж эхэлж байна. Эл хэсэг олон нийтийн залбиралтай холбоотой гэдэг дээр ихэнх хүн ерөнхийдөө санал нийлдэг ч хүний хувийн хүндэтгэл мөргөлийн амьдралд мөн адил хамаарахгүй гэх зүйл байхгүй.

2:1 Бүх хүний төлөө залбирах нь нэр төрийн хэрэг байхаас гадна үүрэг хариуцлага билээ. Хамт олон нөхдийнхөө төлөө, тэднийг төлөөлж Бурханы өмнө үзэгдэнэ гэдэг бол бидний хувьд эрхэм завшаан мөн. Бид авралын сайнмэдээний төлөө бүх хүний өмнө өртэй тул энэ нь бас үүрэг аж. Элч Паул **гуйлт хүсэлт, залбирал, зуучлан залбирал ба талархал өргөх** гэсэн залбирлын дөрвөн ойлголтыг жагсаажээ. Эхний гурвыг нь хооронд нь ялгахад хэцүү. Орчин үеийн хэрэглээнд **гуйлт хүсэлт** нь хүчтэй, чин сэтгэлээсээ хүсэх хүсэлт гэсэн санааг агуулдаг ч энд тодорхой хэрэгцээ, шаардлагын төлөө тусгай гуйлт хүсэлтийг илэрхийлж байгаа мэт байна. Энд **залбирал** гэж орчуулагдсан үг бол Бурханд сүсэглэн хандсан бүх хэлбэрийг илэрхийлсэн ерөнхий нэр томьёо билээ. **Зуучлан залбирах** нь Эрхэм Дээд Бурхандаа хандан бусдын төлөө гуйж буй гуйлтын хэлбэрүүдийг илэрхийлдэг.

Талархал өргөнө гэдэг нь бид Эзэнийхээ нигүүлсэл ба энэрлийг дурдан залбирч, зүрх сэтгэлийнхээ гүнээс Түүнд талархахыг хэлнэ.

Тэгэхээр бид **бүх хүний төлөө** залбирахдаа даруу, хүндэтгэлтэй, итгэлтэй, талархалтай байх хэрэгтэй хэмээн уг эшлэлийг дүгнэж болох юм.

2:2 Энд **хаадын төлөө, дээгүүр тушаалтай бүх хүний төлөө** залбир гэж тусгайлан дурдсан байна. Эдгээр нь бидний залбиралд онцгой байр суурь эзлэх ёстой.

Өөр газар Паул эрх мэдлүүд Бурханаас тогтоогдсон (Ром13:1) бөгөөд тэдгээр нь сайн сайхны төлөөх Бурханы үйлчлэгчид гэдгийг бидэнд сануулсан байдаг (Ром13:4).

Энэ эшлэл Нерогийн үед бичигдсэн гэдгийг бодохоор онцгой өнгө аястай болдог. Энэ хорон муу удирдагчийн христитгэгчдэд учруулсан аймшигт хавчлага христитгэгчид төр засгийнхаа төлөө залбирах хэрэгтэй гэсэн бодит үнэнд нөлөөлж чадаагүй. Бурханд дуулгаваргүй байхыг тушаагаагүй л бол христитгэгч хүн амьдарч байгаа газрынхаа төр засагт үнэнч байхыг Шинэ гэрээнд заасан байдаг. Ийм тохиолдолд итгэгч хүний нэн тэргүүний хариуцлага Бурханд дуулгавартай байх явдал юм. Христитгэгч хүн төр засгийн эсрэг тэмцэл мөргөлдөөн, жагсаалд оролцох ёсгүй. Бурханы үгийн эсрэг аливаа тушаалыг дагахаас татгалзаж болох ба чимээгүйхэн, хүлцэнгүйгээр шийтгэлээ авна.

Элч Паул удирдагчдын төлөө залбир гэсэн шалтгаан нь **бид сүсэглэл ба хүндлэлтэйгээр амар тайван, төвшин амьдралаар амьдрахын тулд юм.** Төр засаг тогтвортой байж, улс орон маань хувьсгал, иргэний дайн, үймээн самуун, эмх замбараагүй байдлаас хамгаалагдаж байх нь бидэнд л сайн.

2:3 Бид бүх хүний төлөө тэр дундаа хаад болон эрх мэдэлтнүүдийн төлөө залбирах нь Бурханы мэлмийд сайн бөгөөд тааламжтай. Энэ нь **өөрөө сайн** бөгөөд **бидний Аврагч Бурханы мэлмийд тааламжтай юм.** Энд Паулын Бурханыг нэрлэж буй нэр нь онцгой ач холбогдолтой. Бурхан бүх хүнийг аврах хүсэлтэй. Тиймээс бүх хүний төлөө залбирах нь Бурханы хүслийг энэ тал дээр дэмжиж буй хэрэг болно.

2:4 Гуравдугаар эшлэлд дурдсан зүйлийг цааш нь энд тайлбарлаж байна. **Бурхан бүх хүнийг аврагдаасай гэж хүсдэг** (Езекиел 33:11; Иохан 3:16; 2Петр.3:9). Тиймд бид эргэн тойрныхоо **бүх хүний** төлөө залбирах хэрэгтэй.

Энэхүү эшлэл авралтай холбоотой хүмүүний болон тэнгэрлэг талуудыг тодорхой харуулсан байна. Эшлэлийн эхний хагас нь хүн аврагдах ёстойг онцлон тэмдэглэжээ. Энд үйл үг нь бусдаар үйлдэгдэх хэвд байгаа нь хүн өөрийгөө аварч чадахгүй харин Бурханаар **аврагдах** ёстойг илэрхийлж байна. Энэ нь авралын тэнгэрлэг тал билээ.

Аврагдахын тулд хүн **үнэний** мэдлэг уруу **ирэх ёстой.** Бурхан хүмүүсийг хүсэлгүй байхад

нь аврахгүй. Бурхан тэнгэрийн улсыг тэрслүү иргэдээр дүүргэхгүй. “Би бол зам, үнэн, амь” хэмээн тунхагласан Нэгэн рүү хүн Өөрөө ирэх ёстой. Энэ бол хүний зүгээс хийх зүйл юм.

Үүнээс үзэхэд энэ эшлэл нь даян дэлхийг бүхэлд нь аврах талаар заагаагүй байгаа нь тодорхой байна. Хэдийгээр Бурхан **бүх хүнийг** аврагдаасай гэж **хүсдэг ч** бүх хүн аврагдахгүй. Бурхан анхнаасаа израилийн хөвгүүдийг гучин найман жилийн туршид цөлөөр явуулахыг хүсээгүй бөгөөд тэд ч мөн адил хүсээгүй ч энэ замаар явсан. Тэрээр үүнийг зөвшөөрсөн боловч энэ нь тэдний төлөө төлөвлөсөн ерөөлийн зам байгаагүй юм.

2:5 Энэхүү эшлэл өмнөх эшлэлтэйгээ хэрхэн холбогдож байгаа нь тодорхой бус. Гэлээ ч ингэж бодогдохоор байна: **Бурхан бол ганц**. Тиймээс Тэр бүх хүний Бурхан бөгөөд бүх хүний өмнөөс Түүнд залбирал хүрдэг байх ёстой. Цор ганц Бурхан болохынхоо хувьд Тэрээр бүх хүнийг аврагдаасай гэж хүсдэг. Хэрэв Тэр олон бурхдын нэг байсан бол зөвхөн Өөрийг нь шүтдэг хүмүүсийг л анхаарах байсан байх.

Хоёрт, **Бурхан ба хүмүүсийн хооронд ганц Зууч** байна. Иймээс хэн ч өөр замаар Бурханд хүрч чадахгүй. **Зууч** гэдэг нь хоёр хүний хооронд зуучлагч болж, хоёуланг нь холбож, аль алинтай нь харилцдаг хүнийг хэлдэг. Хүн болох Христээр дамжуулан Бурхан бидний гэм нүглийн уучилж, хүмүүст ойр байх боломжтой болсон. Иймээс

ямар ч сул дорой нүгэлтэн Түүн рүү ойртож болох бөгөөд Тэр түүнийг түлхэн зайлуулахгүй.

Паул тэр Зуучийг **Хүн** болох **Христ Есүс** гэж тодорхойлжээ. Энэ нь Эзэн Есүсийн бурханлаг чанарыг үгүйсгэхгүй. **Бурхан ба хүний хоорондох зууч** байхын тулд Тэрээр нэгэн зэрэг Бурхан болон Хүн байх ёстой. Эзэн Есүс мөнхөөс мөнхөд Бурхан боловч Бетлехем хотын малын тэвшинд Хүн болж төрсөн. Тэрээр бүх хүн төрөлхтнийг төлөөлдөг. Яг үнэндээ, **Христ Есүс** гэдэг нэр нь Түүнийг Бурхан ба Хүний аль аль нь болохыг илтгэдэг. **Христ** нь Бурханы томилогдсон Нэгэн Мессиа болохыг нь илэрхийлж байна. Есүс гэдэг нь махбодтой болоход нь өгөгдсөн нэр юм.

Энэ эшлэл ерөөгдсөн онгон Мариа, тэнгэр элч, ариун хүмүүс зэрэг нь Бурхан ба хүн хоорондын зууч гэж заадаг өнөөгийн түгээмэл сургаалыг няцаах үр нөлөөтэй хариулт болж байна. Цорын ганц л **Зууч** байх ба Түүний нэр бол Христ Есүс мөн. Тавдугаар эшлэл нь Хуучин гэрээ болон Шинэ гэрээний агуулгыг дүгнэжээ. Израильд өгөгдсөн **Ганц Бурхан** байдаг гэдэг нь Хуучин гэрээний агуулга бөгөөд чуулганд өгөгдсөн **ганц Зууч** бий гэдэг нь Шинэ гэрээний агуулга билээ. Израиль хуурамч шүтээнүүдийг хүндэлж мөргөснөөр хариуцлагаа огоорсны адил чуулган Мариа, ариун хүмүүс, багш нар гэх мэт хүмүүсийг зууч гэж танилцуулснаар хариуцлагаа огоорчээ.

2:6 Бурхан бүх хүнийг аврахыг хүсдэг болохыг онцолжээ. Энэ нь цаашид Христ Есүс **Өөрийгөө бүгдийн төлөө золиос** болгон өгснөөс харагдаж байна. **Золиос** гэдэг нь бусдыг суллаж, чөлөөлөхийн тулд төлж буй төлөөс юм. Энд **золиос** нь **бүгдийн төлөө** байгааг анхаарах хэрэгтэй. Энэ нь Эзэн Есүсийн Гавалын газар загалмай дээр гүйцэлдүүлсэн үйл хэрэг нь **бүх** гэм нүгэлтнийг аврахад хангалттай гэсэн үг мөн. Энэ нь хүний өөрийн хүслээс хамаардаг болохоор бүх хүн аврагдана гэсэн үг биш.

Энэ нь Христийн үхэл бүгдийг орлосон талаар заадаг эшлэлүүдийн нэг юм. Тэрээр **бүгдийн** өмнөөс үхсэн. Бүгд үүнийг хүлээн авах эсэх нь тэс өөр асуудал боловч Христийн авралын зоилт нь **бүх хүний** төлөө хангалттай үнэ цэнтэй.

Гэрчлэл нь өөрийнхөө зохистой цагт өгөгдөв гэдэг нь Христийн хийсэн зоилтын үйл хэргийн тухай гэрчлэл нь өөрийн зохистой цагт өгөгдсөн гэсэн үг. Бүх хүнийг аврахыг хүсэж, бүгдэд авралын замыг бэлтгэсэн тэр Бурхан бидний амьдарч буй яг энэ эрин үед сайнмэдээг түгээх ёстой гэж тогтоосон ажээ. Энэ бүхэн хүн төрөлхтнийг ерөөх гэсэн Бурханы үлэмж их хүсэл тэмүүллийг илэрхийлэн харуулахын төлөө бий болжээ.

2:7 Бүх хүнийг аврах гэсэн Бурханы хүслийн эцсийн илэрхийлэл болж, Паул **тунхаглагч ба элч, харийнхны багшаар томилогдсон билээ** хэмээн өөрийнхөө талаар өгүүлсэн байдаг. Тэр

үед ч өнөөгийн нэгэн адил дэлхийн хүн амын дийлэнх нь харь үндэстнүүд байв. Элч Паул хүн төрөлхтний багахан хэсэг болох еврейчүүд уруу бус харин харь үндэстнүүд уруу илгээгджээ.

Тэрээр өөрийгөө **тунхаглагч ба элч, багш** гэж хэлж байна. Тунхаглагч гэдэг нь шууд утгаараа сонордуулагч, сайнмэдээг түгээгч гэсэн утгатай. **Элчийн** үүрэг нь арай илүү өргөн цар хүрээтэй байсан болов уу гэмээр, сайнмэдээг түгээхээс гадна чуулган тарьж, нутгийн чуулганыг сахилга бат, эмх журмын тал дээр чиглүүлж, Эзэн Есүс Христээр илгээгдсэн нэгэн шиг эрх мэдэлтэйгээр ярьдаг байжээ. **Багш** Бурханы үгийг хүмүүст ойлгогдохоор тунгаан тайлбарлаж, заадаг. Паул **харь үндэстнүүдийн багш** гэдгээ бататгахын тулд өөрийнхөө хэлж буй зүйлийг улам тодотгон **“Би Христ дотор үнэнийг ярьж байна худлаа яриагүй байна”** гэжээ. **“Итгэлээр болон үнэнээр”** гэдэг үг нь элч Паул багшийн үйлчлэлээ итгэмжтэй, үнэнч шударгаар гүйцэтгэсэн гэдгийг нь илэрхийлж байж болох ч түүнээс илүүтэй заасан сургаалынх нь агуулгыг тодорхойлж байх магадлалтай. Өөрөөр хэлбэл, тэрээр харь үндэстнүүдэд итгэл болон үнэнтэй холбоотой сургаал заасан гэсэн үг.

Б. Эрчүүд ба эмэгтэйчүүдийн тухай (2:8-15)

2:8 Олны төлөөх залбирал энд дахин хөндөгдөж байна. Чингэхдээ Бурханы ард түмнийг залбиралд хөтлөн дагуулах хүмүүс рүү анхаарал хандуулж байна. **Би хүсдэг** гэж хэлсэн

эхний үг нь энэ асуудлын тал дээр Паул идэвхтэй, урам зоригтой байгааг илэрхийлж байна. Шинэ гэрээний эх хэл дээр эрчүүд гэж орчуулагдах боломжтой хоёр өөр үг байдаг. Нэг үг нь хүн төрөлхтнийг ерөнхийд нь буюу бүх хүнийг илэрхийлдэг бол нөгөө үг нь эмэгтэйчүүдээс ялгаж зөвхөн эрэгтэйчүүдийг л илэрхийлдэг утга юм. Энд хоёр дахь үгийг нь хэрэглэсэн байна. Элч зааварлахдаа нийтийн залбирлыг эмэгтэйчүүдээс илүү эрчүүд удирдаж залбирах ёстой гэжээ. Энэ нь зөвхөн ахлагчид бус бүх эрчүүдийг хэлж байна.

Газар бүрд гэдэг нь итгэгч хүн бүр хэзээ ч, хаана ч байсан залбирна гэсэн утгатай гэж ойлгож болно. Харин энд олон нийтийн залбирлын тухай яригдаж байгаа тул христитгэлийн холилдсон бүлэг цуглан залбирахдаа эмэгтэйчүүд бус эрчүүд удирдах хэрэгтэй гэж хэлж байна хэмээн ойлгох нь зүйтэй.

Олон нийтийн төлөө залбирах хүмүүсийн тухайд гурван шинж чанарыг нэмж хэлсэн байна. Юуны өмнө тэд **ариун гараа** өргөх хэрэгтэй. Энд гол анхаарал залбирч буй хүний бие махбодын байрлал дээр бус харин түүний дотоод сэтгэлийн мөн чанар дээр төвлөрч байна. Түүний **гар нь ариун** байх учиртай. **Гар** гэдэг үг нь энд бүхэл амьдралынх нь талаар дүрслэн хэлж байна. Хоёрт, тэрээр **уур хилэнгүй** байх ёстой. Энд уур хилэнтэй нь олны өмнө илэрхий хүн атал цугласан олныг төлөөлж Бурхантай ярихаар

нутгийн чуулганд босон зогсох нь нийцэмжгүй гэдгийг онцлон хэлж байгаа юм. Эцэст нь тэрээр ямар ч **эргэлзээгүйгээр** залбирах ёстой. Энэ нь Бурхан залбирлыг нь сонсож, хариулах чадалтай, тийнхүү хариулахыг хүсэж байгаа гэдэгт итгэнэ гэсэн утгатай. Бид эдгээр шинж чанарыг эрчүүд өөртөө ариун бөгөөд цэвэр сэтгэлийг, хүнд хайр болон амар тайвныг, *Бурханд* эргэлзэлгүй итгэх итгэлийг үзүүлэх ёстой гэж товчлон дүгнэх боломжтой.

2:9 Эрчүүд олон нийтийн залбирлыг удирдахдаа биеэ хэрхэн авч явах ёстой шаардлагуудыг хэлэлцсэний дараа элч маань одоо чуулганд хамрагдаж буй **эмэгтэйчүүд** биеэ хэрхэн авч явах ёстойг ярьж байна. Юуны өмнө тэрээр тэднийг **зохистой хувцаслан өөрсдийгөө даруу, түвшин байдлаар чимэх** ёстой гэж хэлж байна. Иохан Крисостом **даруу түвшин байдлын** тухай төгс гэмээр тодорхойлолтыг ийнхүү илэрхийлжээ:

Зохистой хувцаслах гэж юу вэ? Тухайлбал ил задгай бус даруу төлөв, хэтийдсэн гоёл чимэглэлгүй ганган биш хувцаслах тухай юм. Ингэх нь даруу төлөв байдлыг илтгэх агаад эсрэгээрээ хувцаслах нь тийм биш болгоно. Яагаад? Та сүлжсэн үс, алтан хувцастай Бурханд хандан залбирдаг гэж үү? Та үдэшлэг, хурим найр, багт наадамд ирж байгаа юм уу? Эдгээр үнэт эдлэлийг хэрэглэх цаг үе гэж тусдаа бий. Харин залбиралд энэ чинь хэрэггүй. Та гэм нүглээ улайн гэмшиж, гэмээсээ өршөөгдөхийг

хүсэн гуйж, Эзэнийг царайчлан залбирахаар ирсэн шүү дээ... Тиймээс ийм хоёр нүүртэй байдлаа таягдан хая.⁶

Зохистой байдал гэдэг нь ичгүүрт оруулах аливаа зүйлээс холдох явдал юм. Энэ нь даруу, түвшин байдлын талаарх ойлголтыг хэлнэ. **Түвшин байдал** гэдэг нь эмэгтэй хүн даруу түвшин байдлаар хувцаслахыг хэлнэ. Нэг талаар, үнэтэй, ил тод загварын хувцсаар хүмүүсийн анхаарлыг татахгүй байхыг хэлнэ. Эдгээр нь Бурханыг магтан алдаршуулж буй хүмүүсийн гайхширал, атаархлыг төрүүлж ч болох юм. Нөгөө талаар, бохир, хуучинсаг загварын хувцас өмсөж анхаарал татахаас зайлсхийх хэрэгтэй. Бичээст даруу төлөв, энгийн, алтан дунджийг баримтлан хувцаслахыг заадаг.

Хэтрүүлэхээс зайлсхийх хэрэгтэй хувцаслалтууд гэвэл **сүлжсэн үс, алт, сувдаар эсвэл үнэтэй хувцас** зэрэг болно. **Сүлжсэн үс** гэхээр энгийн, даруу сүлжсэн үс гэхээс илүүтэй хээнцэрлэн гоёсон, бусдад харуулах гэсэн үсний засалтыг хэлж байна. Үнэт эдлэл, үнэтэй хувцас өмсөх нь илт өөрийгөө харуулах гэсэн арга хэлбэр тул залбирах үед нэн тохиромжгүй.

2:10 Энэ эшлэлд эмэгтэйчүүдийн гоо сайхны талаарх эерэг хандлагыг бидэнд харуулж байна. **Бурханлаг байдлаар чимэглэсэн** эмэгтэйчүүдэд тохирох гоо сайхан нь **сайн үйлс** хийхэд оршдог аж. Ийм “хувцаслалт” бусдын Бурхантай харилцах харилцаанд саад болдоггүй,

харин ч Бурхантай нөхөрлөхөд өдөөдөг байна. Буруу ойлголтоор атаа жөтөө, хорсол занал төрүүлэхгүй харин бусдыг үлгэрлэн дагуулахад урамшуулдаг ажээ. **Сайн үйлс** нь онол сургаалын тэнцвэрт байдлыг хадгалахад чухал нөлөөтэй, Пасторын захидлын давамгайлах агуулга билээ.

2:11 Сүм чуулганы олон нийтийн цугларалт дээр **эмэгтэй хүн дуугүй байн, бүрэн дуулгавартайгаар суралц** гэжээ. Энэ нь уг сэдвийн талаар Бичээсийн (1Кол1:3-15; 14:34, 35) бусад хэсэгт бичигдсэнтэй тохирдог.

2:12 **Эмэгтэй хүн заахыг би зөвшөөрөхгүй** гэж Паул хэлэхдээ Бурханаас хөглөгдөн айлджээ. Энэ нь зарим хүний хэлдгээр Паулын өөрийнх нь хувийн ялгаварлан гадуурхах бодол биш аж. Энэ бол эмэгтэйчүүд сүм чуулганд олон нийтийг сургах үйлчлэл хийх нь зохимжгүй гэсэн Бурханы тогтоол болой. Гагцхүү хүүхдүүд (2Тм 3:15) болон залуу эмэгтэйчүүдэд (Тит 2:4) л сургаж болох аж. Мөн эмэгтэйчүүд **эр хүнийг захирах эрх мэдэлтэй байхыг** зөвшөөрөхгүй. Энэ нь эр хүнийг захирах эрх мэдэлтэй байх ёсгүй гэсэн утга агаад **харин дуугүй** эсвэл чимээгүй байхыг зөвшөөрдөг. Магадгүй энэхүү эшлэлийн сүүлийн хэсэг нь зөвхөн нутгийн чуулганаар хязгаарлагдахгүй гэдгийг бид нэмж хэлэх хэрэгтэй болов уу. Бурханы хүн төрөлхтөнд өгсөн үндсэн зарчмын дагуу эр хүн тэргүүн байж, эмэгтэй хүн захирагдах байр сууринд байхаар тогтоосон билээ. Энэ нь

эмэгтэй хүн дорд гэсэн үг биш. Энэ яагаад ч үнэн биш. Харин эмэгтэй хүн эр хүнийг захирах буюу ноёрхох байр суурьтай байх нь Бурханы хүсэлд харш гэдгийг л илэрхийлж байгаа юм.

2:13 Энэ ойлголтыг батлах үүднээс Паул хамгийн эхлээд **Адам, Ева** хоёрын талаар өгүүлжээ. **Эхлээд Адам, дараа нь Ева бүтээгдсэн билээ.** Бүтээлийн бүтээгдсэн дэс дараа нь чухал байна. Эр хүнийг эхлээд бүтээснээрээ Бурхан түүнийг тэргүүн болгож, чиг баримжааг тодорхойлуулж, эрх мэдэлтэй байлгахыг зорьжээ. Эмэгтэй хүнийг дараагаар нь бүтээсэн нь нөхөртөө захирагдах ёстойн учир ажгуу. Паул өөрийн тайлбарыг бүтээлийн бүтээгдсэн дэс дараалал дээр тулгуурласан нь үүнийг зөвхөн тухайн нутаг орны соёлтой холбоотой гэсэн ойлголтыг үгүйсгэж байна.

2:14 Хоёр дахь баталгаа нь гэм нүгэл хүн төрөлхтөн рүү орж ирснийг илэрхийлдэг. **Адам** руу шууд очихын оронд могой Ева руу сорьж, мэхлэхээр очсон. Бурханы зорьсны дагуу Ева өөрөө дур мэдэн үйлдэх ёсгүй байсан. Тэрээр Адам руу очиж, түүнд хэрэг явдлаа мэдүүлэх хэрэгтэй байсан. Гэтэл тэгэхийн оронд, Сатанд **мэхлэгдэх** замаа тавьж, **гэм буруу дотор унасан.**

Үүнтэй холбогдуулан эдүгээ хуурамч багш нар голдуу айлын гэр орноор айлчлахдаа эхнэрийг нь гэртээ ганцаараа байх цагийг сонгодог байна. Өөрөөр хэлбэл, нөхөр нь ажилдаа явсан хойгуур очдог нь анхаарал татахуйц байна.

Адам мэхлэгдээгүй. Энэ нь тэрээр нүд нь нээлттэй байсан атлаа гэм нүгэлд унасан мэт харагдаж байна. Эхнэрээ аль хэдийн гэм нүгэлд унасныг хараад түүнтэй нэгдмэл байдлаа хадгалахыг хүссэндээ гэм нүгэлд орооцолдсон гэж үзэх хүмүүс ч байдаг. Гэвч Бичээс ингэж хэлээгүй. **Эмэгтэй нь мэхлэгдсэн харин Адам мэхлэгдээгүй** л гэж дурдах төдий өнгөрсөн байдаг.

2:15 Энэ бол Пасторын захидлын хамгийн хүнд эшлэлийн нэг бөгөөд маш олон тайлбар хийгдсэн байдаг. Зарим нь үүнийг христэд итгэгч эх хүн **хүүхэд төрүүлэхээрээ** үхлээс **аврагдана** гэсэн Бурханы амлалт гэж боддог. Гэвч энэ үргэлж үнэн байдаггүй. Учир нь бурханлаг итгэмжтэй христитгэгч эмэгтэйчүүд энэ дэлхий дээр амийг төрүүлж байхдаа үхэх тохиолдол ч бий. Бусад нь **хүүхэд төрүүлнэ** гэдэг нь (шууд утгаараа “хүүхэд төрүүлэх”) Мессиа төрөхийг хэлдэг бөгөөд эмэгтэйчүүд эмэгтэйгээс төрсөн Түүгээр дамжуулан аврагдана гэж үздэг. Гэсэн ч эрчүүд мөн л адил арга замаар аврагддаг тул энэ тайлбар эл эшлэлд буй утга санааг төдийлөн сайн гаргаж чадахгүй байна. Хэн ч энэхүү эшлэл эмэгтэй хүн хүүхдийн эх болсноороо мөнхийн амьтай болно гэсэн утгатай гэж хэлэх боломжгүй. Энэ нь үйлсээр аврагдаж байгаа хэрэг болох бөгөөд хамгийн байж боломгүй байдлаар аврагдах үйлс болно!

Бид дараах тайлбарыг энэ хэсгийн хамгийн байж болох хөрвүүлэг гэж хэлнэ. Юуны өмнө,

энд яригдаж буй аврал бол *сэтгэлийг нь* аварч буй хэрэг биш харин сүм чуулган доторх *байр суурийг* нь аварч буй хэрэг юм. Паул энэ бүлэгт саяхан хэлсэн зүйлээс зарим хүн эмэгтэйчүүдийг Бурханы зорилго болон зөвлөлд ямар ч байр суурьгүй, хэн ч биш гэж үзэж болох юм. Гэвч Паул энэ хэргийг эсэргүүцэж байна. Хэдийгээр олон нийтэд хандсан ямар ч үйлчлэл түүнд өгөгдөөгүй нь үнэн боловч түүнд маш чухал үйлчлэл байгаа. Бурхан эмэгтэй хүнийг гэртээ байж, Эзэн Есүс Христийн хүндлэл болон алдрын төлөө хүүхдээ өсгөх онцгой үйлчлэлийг өгсөн. Өнөөгийн Христийн чуулганы агуу удирдагчдын эхчүүдийг бодоод үзэгтүн! Эдгээр эмэгтэйчүүд хэзээ ч олон нийтийн өмнө сайнмэдээ тунхаглаагүй боловч Бурханд зориулан хүүхдүүдээ өсгөх замаар Түүн доторх байр суурь, үр жимстэй байдлын тухайд гарцаагүй **аврагджээ**.

Лилей бичихдээ:

Эмэгтэй хүн эхнэр, эх хүн гэсэн төрөлх заяамал байр сууриа хүлээн зөвшөөрснөөр гэм нүглийн үр дагавраас аврагдаж, сүм чуулган дахь нөлөө бүхий байр сууриа хадгалах боломжтой болно. Ийнхүү буулт хийх нь цаашид ариуссан христэч зан чанарын үр жимсийг гаргаснаар баталгаажих юм.⁷

Тэгвэл яг энэ үед “Хэзээ ч гэрлээгүй эмэгтэйчүүдийн хувьд ямар байх вэ?” гэсэн

асуулт гарч ирж болох юм. Үүний хариулт нь Бурхан энэ хэсэгт эмэгтэйчүүдийг ерөнхийд нь хэлж байна гэдгийг ойлгох хэрэгтэй. Христитгэлт эмэгтэйчүүдийн дийлэнх нь гэрлэж, хүүхэд төрүүлдэг. Харин гэрлээгүй үлддэг эмэгтэйчүүдийн хувьд тэдэнд зориулсан бусад олон чухал үйлчлэлүүд байдаг. Тэдгээр нь заавал олон нийтийг удирдаж, эрчүүдийг захирах шаардлагагүй.

15 дугаар эшлэлийн төгсгөлд буй нөхцөлт өгүүлбэрт анхаарлаа хандуулаарай: **Гэвч хэрэв эмэгтэйчүүд итгэл, хайр дотор ба зохистой байн ариусал дотор цаашид байх аваас эмэгтэй нь хүүхэд төрүүлэхээрээ аврагдана.** Энэ нөхцөл болзолгүй амлалт яг ч биш байна. Утга санаа нь эхнэр нөхөр хоёр христитгэлийн гэрчлэлээ сахиж, гэр бүлдээ Христийг хүндэлж, үр хүүхдээ Эзэнээс эмээхүй болон сургамж дотор хүмүүжүүлбэл эмэгтэй хүний байр суурь **аврагдах болно** гэжээ. Харин эцэг эх нь хайхрамжгүй, дэлхийлэг амьдралаар амьдарч, үр хүүхдээ хүмүүжүүлэх үүрэг албаа үл ойшоовол хүүхдүүд нь Христ болон сүм чуулган руу ирэхгүй орхигдож болох юм. Ингэсэн тохиолдолд, эмэгтэй хүн Бурханаас өөрт нь зориуд тогтоож өгсөн жинхэнэ байр суурь, эрхэм чанараа амжилттай сахиж чадахгүй.

Ямар ч хүн эмэгтэйчүүдийн үйлчлэл хаалттай, албан бус, гэрт өрнөдөг учраас олон нийтийг хамарсан үйлчлэлээс чухал биш гэж бодож болохгүй. Энд “өлгийтэй хүүхдийг бүүвэйлэгч

гар дэлхийг удирдана” гэж үнэн хэлжээ. Айсуй тэр нэг өдөр, Христийн шүүлтийн сэнтийн өмнө гэр оронд ч, индрийн өмнө ч илэрхийлэгдэж болох тэр зүйл яг адилхан итгэмжит гэж үнэлэгдэх болно.

В. Чуулганы ахлагч, үйлчлэгч нарын тухай (3:1-13)

3:1 1Тимотын хоёр дахь итгэмжит үг орон нутгийн чуулган дахь ахлагчдын үүрэг албатай холбоотой. **Ахлагч гэдэг** нь нутгийн чуулганы нөхөрлөлийн сүнслэг байдлыг бурханлагаар халамжлан дэмждэг, ойлголт болон туршлагын хувьд төлөвшсөн христитгэгч хүнийг хэлнэ. Тийм хүн Бурханы өвийг дарангуйлан захирдаггүй харин сүнслэг үлгэр дуурайллаар удирддаг.

Эдүгээ “ахлагч” гэдэг нь орон нутгийн нэлээн олон чуулганы дээгүүр эрх мэдлийг хэрэгжүүлдэг чуулганы албан тушаалтныг хэлдэг. Шинэ гэрээнд нэг чуулганд олон ахлагч байсан нь байнгын жишиг болон тогтсон (Үйл 14:23, 20:17; Фил 1:1; Иак 5:14) байжээ. Ахлагч гэдэг нь харгалзагчтай адил. Энэ эшлэл дэх **ахлагч** гэж орчуулсан үгийг Үйлс 20:28 эшлэлийн “харгалзагч” гэж буулгах нь ч бий. Ахлагч, харгалзагч нь ахлахтай адил. Үйлс номын 20:17 эшлэлд ахлагч гэгдэж байгаа хүмүүсийг Үйлс 20:28 эшлэлд харгалзагчид гэжээ (Тит 1:5 болон 1:7). Ахлагч гэдэг үг нь санваартан гэдэг үгтэй ижил боловч удаах үг нь

Шинэ гэрээнд гардаггүй. Грек хэлний *пресбутерос* гэдэг үгийг л англи хэлэнд “ахлагч” хэмээн орчуулсан нь энэ. Тиймээс “ахлагч” “харгалзагч,” “ахлах”, “санваартан” гэдэг үг бүгд нэг хүний талаар хэлж байна.

Үнэндээ “ахлах” (*пресбутерос*) гэдэг нь заримдаа арай ахимаг настай хүнийг илэрхийлэхэд ашигладаг бөгөөд заавал сүм чуулганы ахлагчийг хэлдэггүй (1Тм 5:1 Гр.). Ихэнх тохиолдолд, “ахлагч” гэдэг нь орон нутгийн чуулганд Бурханы хүмүүсийн дунд пасторын ажил хийдэг хүнийг хэлдэг.

Шинэ гэрээнд сүм чуулган бүрд ахлагч байх ёстой гэж гардаг (Флп 1:1). Тэгсэн хэдий ч сүм чуулган ахлагчгүйгээр оршин тогтнох боломжгүй гэж хэлбэл зөв биш болно. Тит 1:5 эшлэлээс харахад Крэтэд шинээр үүссэн сүм чуулгануудад ахлагчид хараахан томилогдоогүй байгаа нь тодорхой байна.

Зөвхөн Бурханы Ариун Сүнс л хүнийг ахлагч болгож чадна. Үүнийг Үйлс 20:28 эшлэлээс тодорхой харж болно. Ариун Сүнс энэхүү чухал ажлыг гүйцэтгэх бодлын дарааг хүний зүрх сэтгэлд тавьж, үүнийг гүйцэлдүүлэхэд чадавхжуулдаг. Хүнийг ахлагч болгон томилохоор санал хураах юмуу томилох боломжгүй. Орон нутгийн чуулганы үүрэг бол Бурханы Ариун Сүнс аль хэдийн ахлагч болгосон тэдгээр эрчүүдийг дундаасаа илрүүлэн таних (1Тс 5:12, 13) явдал билээ. Бид Тит номоос ахлагчдыг томилж байгааг олж харах нь үнэн ч

Тит зөвхөн ахлагчийн шалгуур хангасан хүмүүсийг л ялган таньж, тодруулсан юм. Тухайн цаг үед христитгэгчдэд өнөөгийн бидэнд байгаа шиг Шинэ гэрээ хэвлэмэл хэлбэрээр байгаагүй. Тийм учраас ахлагчдад байх ёстой тодорхой шалгуурыг тэд мэддэггүй байсан. Тиймээс Паул Титийг энэ мэдээллийг авч очин, Бурханы Сүнсээр энэ үйлчлэлд бэлтгэгдсэн хүмүүсийг ялган тусгаарлах заавар өгчээ.

Нутгийн чуулган нь ахлагчдыг томилох нь албан бус байж болно. 1Тимот 3 болон Тит 1 дүгээр бүлэгт гарч буй ахлагчийн шалгууртай танилцсан учраас христитгэгч хүмүүс ихэнхдээ зөн совингоороо ахлагч нь хэн болохыг мэддэг байна. Нөгөөтээгүүр ахлагчийг сонгон таних үйл явц нь илүү албан ёсны үйл явц ч байх боломжтой. Нутгийн чуулган олон нийтэд ахлагчийг таниулах зорилгоор цуглаж болно. Ингэх тохиолдолд, үйл явц нь ихэвчлэн Бичээсийн тохирсон хэсгээс уншиж, тайлбарлаж, нутгийн христитгэгчид хэнийг тухайн чуулганы ахлагч болгох гэж байгаагаа нэрлэдэг. Нэрсийг нь чуулган даяар зарладаг. Хэрэв сүм чуулганд шаардлага хангасан ахлагч байхгүй бол ирэх өдрүүдэд Эзэн тийм эрчүүдийг босгож өгөхийн төлөө залбирах эх үүсвэр болдог.

Бичээст нутгийн чуулганы ахлагчдын *тоог* тодорхойлж хэлээгүй ч *байнга олон тоон дээр* хэлэгддэг. Энэ зүгээр л хэдэн хүн энэ асуудал дээр Ариун Сүнсний удирдамжид хариу өгөхөөс шалтгаалдаг хэрэг юм.

Хэрэв хэн нэгэн нь харгалзагч болохыг эрмэлзвэл, тэр сайн ажлыг хүсдэг хүн байна. Гэвч зарим нь үүнийг хүндлэл хүлээдэг, сүм чуулганы халдашгүй эрх ямба гэж бодох хандлагатай байдаг ч үнэн хэрэгтээ харгалзагч байх нь Бурханы ард түмний дунд даруугаар үйлчлэх жинхэнэ **ажил** мөн.

3:2 Ахлагч хүнд байх шинж чанарыг 2-7 дугаар эшлэлд бичсэн байна. Тэд хувь хүний зан чанар, гэр орондоо гэрчлэл болох, заах билэг авьяас, туршлагын хэр хэмжээ зэрэг дөрвөн чухал шаардлагыг онцолсон байна. Эдгээр нь нутгийн чуулганы сүнслэг удирдагч байхыг хүссэн хүн бүрд зориулсан Бурханы шалгуур юм. Өнөө үед зарим хүн энэ шалгуурт хүрч чадах хүн байхгүй гэж маргадаг. Гэвч энэ үнэн биш л дээ. Ийм маргаан нь Ариун Бичээсийн эрх мэдлийг сулруулж, Ариун Сүнсээр батлагдаагүй ахлагчдыг хүлээн зөвшөөрөхөд хүргэдэг.

Тиймээс харгалзагч нь гэм зэмгүй байх ёстой. Энэ нь түүнийг албан ёсоор буруутгах ямар нэг ноцтой зөрчил байх ёсгүй гэсэн утгатай. Энэ нь тэр огт гэмгүй гэсэн үг биш харин алдаа гаргавал Бурханы болон хүмүүсийн өмнө засаж залруулдаг байх ёстойг хэлж байна. Тэрээр зэмлэл хүртэхээргүй гэм зэмгүй, нэр хүндтэй байгаад зогсохгүй мөн үүндээ зохистой биеэ авч явах ёстой.

Хоёрт, нэг эхнэрийн нөхөр байх ёстой. Энэхүү шаардлагыг янз бүрээр ойлгодог. Зарим нь ахлагч хүн заавал гэрлэсэн байх ёстой гэж

үздэг. Үндэслэл нь ганц бие хүн аливаа гэр бүлийн асуудлыг ойлгож, шийдвэрлэх хангалттай туршлага байдаггүй гэсэн санаа юм. Хэрэв энэ илэрхийлэл нь ахлагч хүн заавал гэрлэсэн байх ёстой гэсэн утгатай бол 4 дүгээр эшлэлд ахлагч хүн мөн үр хүүхдүүдтэй байх ёстой гэсэн дараагийн маргах үндэслэл гарч ирнэ.

Бусад нь **нэг эхнэрийн нөхөр** гэдэг ойлголтыг ахлагчийн анхны эхнэр нас барсан бол тэрээр дахиж гэрлэх ёсгүй гэсэн утгатай гэж үздэг. Энэ бол гэрлэлтийн харилцааны ариун байдалд нөлөөлж болохуйц маш хатуу тайлбар юм.⁸

Гурав дах хөрвүүлэг нь ахлагч хүн эхнэрээсээ салах ёсгүй гэдэг. Энэхүү үзэл баримтлал тодорхой үндэслэлтэй ч бүрэн гүйцэд тайлбар болохооргүй мэт санагддаг.

Өөр нэг үзэл баримтлал нь ахлагч хүн гэрлэлтийн хувьд итгэмжгүй, зохисгүй гэсэн зөрчил гаргаагүй байх ёстой гэж үздэг. Түүний ёс суртахууны амьдрал нь ямар ч эргэлзээ төрүүлэхээргүй байх ёстой. Энэ хэсэг ямар ч утгатай байсан хамаагүй энэ бүхэн гарцаагүй үнэн.

Хамгийн сүүлийн тайлбар бол ахлагч хүн олон эхнэртэй байж болохгүй гэсэн утгатай. Энэ нь бидний хувьд хачирхалтай тайлбар байж болох ч үндэслэлтэй зүйл мөн. Үйлчлэлийн талбарт өнөөдөр ч олон эхнэртэй хүн аврагдах тохиолдол гардаг. Эзэн рүү эргэх үедээ магадгүй 4 эхнэртэй байсан байж болох юм. Хожим нь баптисм

хүртэж, нутгийн чуулганд хамрагдах хүсэлтээ илэрхийлнэ. Тэр үед илгээлтийн эзэн юу хийх вэ? Зарим нь тэр хүнийг гурван эхнэрээсээ татгалзах хэрэгтэй гэж хэлэх байх. Гэвч энэ үйлдэл маш хүнд хэцүү асуудал дагуулна. Юуны өмнө, тэр хүн эхнэрүүдийнхээ хэнээс татгалзах вэ гэж асууна. Тэр бүгдийг нь хайрлаж, орон гэрээр хангаж байгаа. Мөн эхнэрүүдээсээ татгалзвал тэдний амьжиргаа доройтож, зарим нь амьдралаа залгуулахын тулд биеэ үнэлэгч болж болзошгүй. Бурхан хэзээ ч нэг гэм нүглээс болж бүр дор гэм нүгэлд орооцолдох байдлаар асуудлыг шийдэхийг хүсдэггүй. Олон оронд христитгэлт илгээлтийн эзэд ийм асуудлыг шийдэхдээ тухайн хүнд баптисм хүртээхийг зөвшөөрч, нутгийн чуулганд хүлээн авдаг ч олон эхнэртэй бол хэзээ ч чуулганы ахлагч болж болохгүй гэж үздэг.

Биеэ барьдаг гэдэг нь идэж уух зүйлийн талаар хэлээд зогсохгүй сүнслэг асуудал дээр туйлшрахаас зайлсхийхийг ч мөн хэлж байна.

Хэрсүү гэдэг нь тухайн хүн хөнгөн хийсвэр биш байхыг хэлнэ. Тэрээр буурь суурьтай, ялган таних чадвартай, гярхай болон хянуур гэсэн үг. Тэрээр “Үхсэн ялаа тансаг үнэрт тосыг өмхийрүүлдгийн адил өчүүхэн тэнэглэл л мэргэн ухаан, алдар хүндийг давамгайлдаг” болохыг ухаардаг байна. (Ном 10:1)

Ахлагч хүн **хүндэтгэл хүлээсэн** байх ёстой аж. Өөрөөр хэлбэл, дадал зуршил нь маш эмх цэгцтэй байх ёстой.

Зочломтгой гэдэг нь харь хүмүүсийг хайрладаг гэсэн үг. Түүний гэр орон нь аврагдсан болон аврагдаагүй хүмүүст нээлттэй байж, дээвэр дор нь зочилсон хүн бүхэнд ерөөл болохыг эрмэлзэхийг хэлнэ.

Ахлагч хүн **заах чадвартай** байх ёстой. Тэрээр сүнсний асуудалтай хүмүүс дээр зочлон очоод Бичээсийн хуудсыг эргүүлэн, тухайн асуудлын тухайд Бурханы хүслийг тайлбарлаж өгөх чадвартай байх ёстой. Тэрээр Бурханы хонин сүргийг тэжээх чадвартай байх ёстой (1 Пт 5:2) бөгөөд хуурамч онол сургаал авчрагчдыг Бичээсийг үндэслэл болгон няцаах чадвартай байх хэрэгтэй (Үйл 20:29-31). Үүгээр харгалзагч хүн заавал заах онцгой билэг авьяастай байх шаардлагатай гэж байгаа юм биш харин гэрээс гэрт очиж үйлчлэхээс гадна сүм чуулгандаа итгэлийн онол сургаалыг тайлбарлан ойлгуулж чаддаг, Үнэний Үгийг зөв хуваарилан тунхаглаж чаддаг, үүнийг хийхэд бэлэн, идэвхтэй байх хэрэгтэй гэсэн утгатай билээ.

3:3 Дарсанд шунахайрдаггүй гэдэг нь согтууруулах ундаанд донтдоггүй гэсэн утгатай. Ахлагч хүн **дарсанд** хэт автаж, хэрүүл маргаан тарих хараал хэлдэг байх ёсгүй.

Зодоонч биш гэдэг нь бусад хүнтэй бие махбодын хувьд зодоон хийдэггүй хүнийг хэлнэ. Жишээлбэл, тэр боолын эзэн бол хэзээ ч зарц боолоо зодож цохихгүй гэсэн үг.

Мөнгөнд дурладаггүй гэдэг нь зарим эртний гар бичмэлд байдаггүй боловч ихэнх эх

сурвалжууд дээр бий.⁹ Мөнгөний хайр нь сүм чуулганд төдийгүй дэлхий дахинд ч хорон муу үр жимс ургуулдаг.

Ахлагч хүн нь **дөлгөөн** байх ёстой. Сүм чуулганд үйлчлэхдээ тэсвэр тэвчээртэй байж, буулт хийдэг сүнстэй байх хэрэгтэй.

Тэрээр **хэрүүлч биш**, маргалдагч бус жижиг сажиг бүх зүйл дээр муудалцаж хэрэлддэггүй байх ёстой. Тэрээр эрхээ эдлэх гэж шаарддаггүй, харин тайван **дөлгөөн**, нийтэч хүн юм.

Харгалзагч нь **шунахайрдаггүй** буюу мөнгийг хайрладаггүй байх ёстой. Энд “хайрлагч” гэдэг үгийг онцлон тэмдэглэжээ. Тэрээр Бурханы хүмүүсийн сүнсний амьдралд анхаарч, материаллаг зүйлийг хүсэн тэмүүлж сатаарахаас татгалздаг ажээ.

3:4 Харгалзагч гэж танигдахын тулд **тэр өөрийн гэрийг сайн захирдаг, бүхий л хүндлэлтэйгээр эрхшээлд хүүхдүүдээ байлгадаг хүн байх** ёстой. Энэхүү шинж чанар нь түүний үр хүүхдүүд гэртээ амьдарч байх үед хамаатай. Хүүхдүүд гэрээсээ өрх тусгаарлаж, өөрсдийн гэр бүлийг зохиосны дараа тэднийг цаашид хараат байлгах боломж байхгүй болно. Хэрэв хүн **өөрийнхөө гэрийг сайн захирдаг бол** харгис ширүүн, шударга бус байдлаас зайлсхийж чадна.

3:5 Энд гарч буй үндэслэл тодорхой байна. Хэрэв хүн **өөрийн гэрийг хэрхэн захирахыг мэдэхгүй бол яаж Бурханы чуулганыг халамжлах билээ?** Өөрийн гэр бүлийнх нь ам

бүл харьцангуй цөөн байна. Тэд бүгд түүнтэй холбоотой, ихэнх гишүүд нь өөрөөс нь залуу байна. Нөгөө талаар, сүм чуулганд хүний тоо хэмжээ нь илүү их байдаг агаад энэхүү тоо хэмжээний өсөлттэй хамт зан араншны олон янз байдал дагалддаг. Хэрэв хүн арай бага цар хүрээнд удирдаж чадахгүй бол илүү том цар хүрээтэй газар удирдаж чадахгүй байх нь ойлгомжтой.

5 дугаар эшлэл их чухал эшлэл байна. Учир нь энд ахлагч хүний талаар тодорхойлсон байна. Энэ нь **Бурханы чуулганыг халамжлах** тухай юм. Энд Бурханы чуулганыг “удирдах” гэж хэлээгүй байгааг анхаарна уу. Ахлагч гэдэг бол дарангуйлагч биш, мөн энэрэнгүй зөөлөн захирагч ч биш харин Бурханы ард түмнийг хонин сүргээ хариулж буй хоньчин адил дагуулдаг хүн юм. “Халамжлах” гэдэг хэллэгийг өөр ганц л удаа Шинэ гэрээний сайн самари хүний түүхэнд дурдсан байдаг. (Лк 10:34). Яг ижил утгаар дээрэмчдээс болж хохирсон хүнд сайн самари хүн энэрэнгүй сэтгэлээр хандсан шиг Бурханы сүм чуулганы төлөө ахлагч хүн тийнхүү хандах ёстой.

3:6 Шинэ итгэгч байж болохгүй. Шинээр христитгэгч болсон хүн, итгэл дотор балчир хүнийг ахлагч болгох нь зохисгүй. Уг үүрэг алба нь итгэл дотор туршлагатай, ойлголттой хүн байхыг шаарддаг. Шинэ итгэгч байх нь **тэр хүн биеэ тоож, диаволын шийтгэлд унах аюулыг дагуулах магадлалтай. Диаволын шийтгэлд**

унана гэдэг нь Сатан хүнийг шүүнэ гэсэн үг биш харин бардамналаас болж унасан Сатаны шийтгэлд унана гэсэн үг юм. Тэр байх зохисгүй байранд өөрийгөө залсан тул үүний үр дүнд дорд болгогдож, унасан юм.

3:7 Харгалзагч нь нийгэмд **сайн** нэр хүндтэй хүн **байх ёстой**. **Гадна байгсад гэдэг нь** аврагдаагүй хөршүүдийг хэлж байна. Энэхүү **сайн гэрчлэлгүй** бол тэрээр хүмүүсийн буруутгалд унаж, **диаволын урхинд унах вий**. Буруутгал нь итгэгч болон итгэгч бус хүмүүсээс адилхан ирэх магадлалтай. **Диаволын урхи гэдэг нь** хүмүүс өөрийн хийж буй ажилдаа тогтвортой сайн байхгүй үед тулгардаг Сатаны урхи юм. Нэгэнт Сатан хүнийг энэхүү урхиндаа унагах юм бол улам бүр элэглэж, басамжлал доромжлол болгодог.

3:8 Элч одоо харгалзагчаас **үйлчлэгч** рүү шилжин ярьж байна. Шинэ гэрээнд үйлчлэгч гэдэг нь энгийнээр үйлчилдэг хүмүүсийг хэлдэг. Харгалзагчид нутгийн чуулганы сүнсний амьдралд санаа тавьж байхад үйлчлэгчид түр хугацааны ажил хэргийг хариуцаж санаа тавьдаг гэж ерөнхийд нь ойлгож болно. Үйлчлэгч хүний үүрэг хариуцлагын талаарх энэхүү ойлголтын нэлээдгүй нь Үйлс номын 6:1-5 дугаар эшлэлд тулгуурласан бөгөөд энд сүм чуулганы бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн өдөр бүрийн хангамжийн төлөө үйлчлүүлэхээр эрчүүдийг томилсон байна. Үнэн хэрэгтээ, “үйлчлэгч” гэдэг нэр үгийг энэхүү хэсэгт хэрэглээгүй боловч 2 дугаар эшлэл дээр

үйл үгийн хэлбэрийг нь хэрэглэсэн байна: “Бид Бурханы үгийг орхиж (бичгийн хэлнээ ‘үйлчлэгч’) ширээний” үйлчлэл хийх нь хүсүүштэй зүйл биш юм.

Үйлчлэгчдийн шинж чанар нь харгалзагчидтай нэлээн төстэй ч тийм ч хатуу чанд биш байдаг. Нэг илт ялгаа нь үйлчлэгч хүнд заавал заах чадвартай байх шаардлага тавигддаггүй.

Үйлчлэгчид нь хүндэтгэлтэй, эрхэм чанартай, хүндлэл хүлээсэн хүн байх ёстой. Тэд **хоёр хэлтэй байх ёсгүй**. Өөрөөр хэлбэл, ондоо хүмүүст өөр өөр цаг үед зөрчилдсөн мэдээллийг өгөх ёсгүй гэсэн үг. Тэд тогтвор суурьшилтай байх ёстой.

Тэд дарсанд шунахайрдаггүй байх ёстой. Шинэ гэрээнд дарсыг эмчилгээний зорилгоор хэрэглэхийг болон ундны усны хангамж нь бохирдсон улс орнуудад хэрэглэхийг хориглоогүй. Гэхдээ дарсны зохист хэрэглээг хүлээн зөвшөөрдөг ч христитгэгч хүн энэхүү хэрэгт өөрийн гэрчлэлийг сахих ёстой аж. Зарим улс орнуудад христитгэгч хүн дарс уух нь гэрчлэлд нь ямар нэг сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй, бүр хэвийн үзэгдэл байж болох ч өөр улс орнуудад христитгэгч хүн дарс ууж байхыг итгэгч биш хүн харвал бүдрээх шалтгаан болж болзошгүй. Тиймээс хэдийгээр дарс хэрэглэх нь хуулийн дагуу болох ч зохистой зүйл биш.

Үйлчлэгчид нь **бузар олз ашиг хайдаггүй байх** ёстой. Урьд нь дурдсанчлан үйлчлэгч

хүний хийдэг үйл ажлын нэг нь нутгийн чуулганы санхүүг барих явдал юм. Энэ нь түүнийг мөнгөнд шунахайрч болох онцгой сорилтод оруулж болох юм. Тэрээр хувьдаа ашиглах сорилтод унах боломжтой. Иудас мөнгөний төлөө Эзэнээсээ урвасан хамгийн сүүлийн эрдэнэсийн сангийн нярав байгаагүй юм!

3:9 Үйлчлэгчид нь **итгэлийн нууцыг цэвэр мөс чанараар сахих учиртай**. Энэ нь тэд онол сургаалын хувьд ч, амьдралдаа ч зөв зүйтэй, зүй зохистой байх ёстой гэсэн үг юм. Тэд үнэнийг зөвхөн мэдээд зогсохгүй мөн үүний дагуу амьдрах хэрэгтэй. **Итгэлийн нууц** гэдэг нь христэч **итгэлийг** тодорхойлсон хэллэг юм. Христитгэлийн олонх онол сургаалууд Хуучин гэрээний үед нууц далд байсан боловч Шинэ гэрээний элч, эш үзүүлэгчдээр дамжуулан илчлэгджээ. Тийм учраас энд **нууц** гэдэг үгийг хэрэглэсэн байна.

3:10 Үйлчлэгчид нь **эхлээд** ахлагчид шиг **шалгагдах** ёстой. Энэ нь тэднийг эхлээд хэсэг хугацааны туршид ажиглаж, магадгүй нутгийн чуулганд багахан хэмжээний үүрэгт ажлыг хариуцуулж өгч болох тухай хэлж байгаа юм. Тэд өөрсдийгөө итгэмжтэй, итгэлтэй гэдгээ баталснаар илүү хариуцлагатай ажилд томилогдож болох юм. **Тэгээд тэд үйлчлэгчид болог** буюу энгийнээр хэлбэл “тэд үйлчлэг”. Ахлагчидтай нэгэн адил энд анхаарах нэг онцлог нь сүм чуулганы эрх ямбаны талаар хэлээгүй

харин Эзэн болон Түүний хүмүүсийн төлөөх үйлчлэлийн тухай хэлж байна.

Аливаа хүний хувийн амьдрал болон олон нийтийн өмнөх амьдрал нь **гэм зэмгүй бол** үйлчлэгчийн үүрэг албанд томилогдож болох юм. **Гэм зэмгүй** гэдэг нь ялангуяа энд дурдагдсан шалгуур нөхцөлүүдийг хангасан гэдгийг хэлж байна.

Үүний дагуу нутгийн чуулганд маш цөөхөн эр хүн үйлчлэгч гэж хүлээн зөвшөөрөгддөг гэдгийг дурдах нь зүйтэй болов уу. Нярав бол мэдээж ганц байх бөгөөд мөн харилцааны ажилтан, нарийн бичиг, хүүхдийн цуглааны ахлагч болон угтагчид ч бас орно.

3:11 Энэ эшлэл нь үйлчлэгчдийн **эхнэрүүд** эсвэл ахлагч, үйлчлэгчдийн эхнэрүүдийн талаар ярьж байгаа бололтой. Сүм чуулганд үүрэг хариуцлага хүлээдэг эрчүүдийн эхнэрүүд нь мэдээжийн хэрэг христитгэлийн гэрчлэлтэй, үнэнч шударга байж, нөхрийнхөө чухал үйл хэрэгт тус дэм болдог байх учиртай.

Гэхдээ “эхнэрүүд” гэхэд ашигласан үгийг мөн “эмэгтэйчүүд” гэж орчуулж болно. Энэхүү орчуулга нь эмэгтэй үйлчлэгчид байсан байж болох нэмэлт тайлбарыг ч мөн хүлээн зөвшөөрч байгаа юм. Ийм эмэгтэйчүүд анхан үеийн чуулганы үед байсан. Тухайлбал, Ром 16:1 дээр Фойбе Кенхрей чуулганы зарц хэмээн (“дикон буюу үйлчлэгч гэдэг үгтэй ижил”) дурдагдаж байна.¹⁰ Эдгээр эмэгтэйчүүд сүм чуулганд ямар төрлийн үйлчлэл хийж байсныг Ром 16:2 дээр

Паулын Фойбегийн талаар хэлсэн үгнээс харж болно. Тэрээр, “Фойбег маш олон хүнд төдийгүй надад ч мөн тусалдаг” гэжээ.

Аль ч хөрвүүлгийг нь хүлээн зөвшөөрсөн байлаа эдгээр эмэгтэйчүүд хүндэтгэлтэй, хүндтэй, биеэ захирдаг байх ёстой. Тэд хов жив хөөцөлддөггүй, өөрсдийн цагаа бусдын талаар хов жив ярьж өнгөрүүлдэггүй, бусдын нэр хүндийг сэвтээж болох худал хуурмаг, хор хөнөөлтэй мэдээллийг ярьдаггүй байх ёстой. Тэд тэвчээртэй, өөрийгөө захирч, биеэ хянадаг байх ёстой.

Эцэст нь тэд **бүх зүйлд итгэмжтэй байх ёстой.** Энэ нь зөвхөн христитгэлийн хувьд л үнэн байхыг хэлдэггүй. Харин итгэлтэй, шударга, найдвартай байхыг ч бас илэрхийлдэг. Тэд мөн хувийн нууц болон гэр бүлийн нууцыг хадгалж чаддаг байх хэрэгтэй.

3:12 Элч одоо эргээд **үйлчлэгчдийн** тухай ярьж байна. Тэрээр эхлээд тэднийг **нэг л эхнэрийн нөхөр** байх ёстой гэж тодотгож байна. Энэхүү илэрхийллийн тухай янз бүрийн тайлбаруудыг энэ бүлгийн 2 дугаар эшлэлтэй холбон өгсөн байдаг. Энд харгалзагчдын нэгэн адил үйлчлэгчид ч бас гэр бүлийн амьдралдаа гэм зэмгүй, өөлөх зүйлгүй байх ёстой гэж хэлэх нь л хангалттай.

Тэд ч мөн өөрсдийн **хүүхэд өөрийн гэр бүлийг сайн захирдаг хүмүүс байх** учиртай. Шинэ гэрээнд үүн дээр алдах юм бол христитгэлийн мөн чанарын алдаа дутагдал гэж

үздэг. Энэ нь эрчүүд эзэрхэг захирангуй байх ёстой гэсэн үг биш харин тэдний хүүхдүүд дуулгавартай, үнэний гэрч байх ёстой гэсэн үг мөн.

3:13 Учир нь сайн үйлчилсэн хүмүүс нь сайн байр суурийг олдог гэсэн хэллэгийн утгыг Филип, Стефан нарын жишээ тод томруун харуулдаг. Үйлс 6:5 эшлэлд энэ хоёр хүнийг сонгон томилсон долоон үйлчлэгчдийн дунд нэрлэсэн байдаг. Тэд сүм чуулганы бэлэвсэн эмэгтэйчүүдэд мөнгө хуваарилах үйлчлэлд томилогдсон юм. Тэд эдгээр ажил үүргээ итгэмжтэй биелүүлж байсны дүнд Бурханы Сүнс тэдний үйлчлэлийн талбарыг тэлжээ. Учир нь Үйлс номыг цааш нь үргэлжлүүлбэл Филип сайнмэдээ тунхаглагчаар, Стефан багшаар үйлчилж буйг олж харах болно. **Сайн үйлчилснээр** тэд нутгийн чуулганы хүмүүсийн нүдэнд **сайн байр суурийг** олж, үйлчлэлийн цар хүрээ нь өргөжин тэлжээ. Хүн ажлыг жижиг гэлтгүй итгэмжтэйгээр хийвэл удалгүй хүндэтгэл хүлээж, найдвартай үнэнч гэж тооцогддог.

Түүнчлэн Филип, Стефан хоёр **Христ Есүст итгэх итгэлдээ үлэмж их зоригтой болсон** байна. Энэ нь тэдэнд Христийг гэрчлэн, заах болон залбирах үлэмж их эрх чөлөө гарцаагүй олгогдсоныг илтгэж байна. Энэ нь Стефаны тухайд үнэн байсан агаад тамлагдан алагдахаасаа өмнө тэр туйлын гайхамшигтай тунхаглал хийсэн шүү дээ.

Г. Чуулганд биеэ авч явах тухай (3:14-16)

3:14 Элч өмнө бичсэн зүйлээ удахгүй Тимоттой уулзана гэсэн найдвараар бичжээ. **Эдгээр зүйлс** гэхээр зөвхөн өмнөх зүйлсийн талаар хэлээгүй, цаашид юу болох талаар ч бас хэлж байх магадлалтай.

3:15 Паул түр саатаж, тэр ч байтугай бүр Ефест хүрч очиж чадахгүй ч байж болзошгүйг ухамсарлаж байв. Үнэндээ, бид түүнийг Ефест Тимоттой уулзаж чадсан эсэхийг мэдэхгүй. Хэрэв тэрээр удаан хугацаанд саатахад хүрвэл Тимотыг **Бурханы гэр бүл дотор** итгэгчид **хэрхэн биеэ авч явах ёстойг** мэдүүлэхийг хүсжээ.

Өмнөх эшлэлүүдэд Паул ахлагч, үйлчлэгчид болон тэдний эхнэрүүд биеэ хэрхэн авч явбал зохилтойг тайлбарласан. Одоо христитгэгчид ерөнхийдөө **Бурханы гэр бүл дотор** биеэ хэрхэн авч явах ёстойг тайлбарлаж байна.

Бурханы гэр бүлийг энд **үнэний багана ба суурь болсон амьд Бурханы чуулган** хэмээн тодорхойлж байна. Хуучин гэрээнд Бурхан майхан сүм, асар дотор оршиж байсан бол Шинэ гэрээнд Тэрээр **чуулган** дотор оршиж байна. Энд амьд Бурханы чуулган гэж хэлж байгаа нь амьгүй хиймэл шүтээнүүд байдаг сүмээс эрс ялгарч байна.

Чуулганыг үнэний багана ба суурь гэж хэлжээ. Баганыг зөвхөн барилгын тулгуур болгож хэрэглэдэг байгаагүй. Харин зах зээлийн газарт шон босгож, үүн дээр зарлал нийтлэхэд

ихэвчлэн хэрэглэдэг байжээ. Нэг ёсондоо, зарлан тунхаглагч байсан байна. Тэгэхээр чуулган бол газар дэлхий дээр Бурханы **үнэнийг** зарлан тунхаглаж, харуулах нэгж мөн. Энэ нь бас **үнэний суурь** мөн. Энд **суурь** гэдэг ойлголт нь барилгын гол шав буюу тулгуур түшиц гэсэн санааг агуулж байна. Энэ нь чуулган Бурханы үнэнийг хамгаалж дэмжин, бат зогсох үүрэг хүлээсэн гэдгийг дүрслэн харуулж байна.

3:16 Энэ их адармаатай эшлэл. Нэг бэрхшээл нь өмнөх эшлэлүүдтэйгээ хэрхэн холбогдож байгааг ялгаж тодорхойлох явдал билээ. Нэг санал болгож болох тайлбар гэвэл чуулган бол багана болон суурь (эшлэл 15) хэмээх үнэний товч дүгнэлт энд байна. Өөр нэг тайлбар нь энэхүү эшлэл бурханлаг байдлын үлгэр жишээ болон хүчийг харуулж байгааг Паул нотолж байгаа бөгөөд Бурханы гэр бүл дэх зүй зохистой зан байдлын салшгүй хэсэг гэжээ. Ж.Н.Дарби үүнийг мөн ийнхүү хэлсэн байна:

Үүнийг ихэвчлэн Бурхан Эцэг эсвэл Христийн нууцын талаар өгүүлж буй мэтээр эш татаж, тайлбарладаг. Гэвч энэ нь бурханлаг байдлын нууц буюу жинхэнэ бурханлаг байдлыг бий болгодог нууц юм. Өөрөөр хэлбэл, хүний доторх сүсэглэл гэж нэрлэгдэж болох бүхний тэнгэрлэг эх ундарга билээ. ...Эзэн Есүс Христ махбод дотор төрж, үхэж, амилаад, дээш өргөгдсөн гэдэг мэдлэгээс ундрэн гардаг бурханлаг байдал... Бурхан ингэж Өөрийгөө илчилсэн. Үүн дотор байснаар бурханлаг байдал ундрэн гардаг юм. ¹¹

Паул **бурханлаг байдлын нууц нь агуу юм** гэж хэлэхдээ энэ маш нууцлагдмал зүйл гэсэн утгаар хэлээгүй, харин өмнө нь мэдэгдээгүй байсан Эзэн Есүсийн мөн чанар болон үйл хэргийн тухай үнэн нь ер бусын, гайхалтай зүйл гэсэн утгаар хэлж байна.

Махан биеэр илчлэгдсэн Тэр¹² гэдэг нь Эзэн Есүсийг, тэр дундаа Түүний махбод дотор ирснийг хэлж байна. Аврагч Бетлехем хотод малын тэвшинд хүүхэд болж мэндлэх тэр агшинд жинхэнэ **бурханлаг байдал** анх удаа махбод дотор илчлэгдсэн юм.

Сүнс дотор зөвтгөгдсөн гэдэг нь “Тэр хүн болсон сүнс дотроо зөвтгөгдсөн” гэсэн утгатай юу? Эсвэл “Ариун Сүнсээр зөвтгөгдсөн” гэсэн утгатай юу? Бид хоёр дахь утга нь зөв гэдгийг мэднэ. Тэрээр баптисм хүртэх үедээ (Мт 3:15-17), хувирч өөрчлөгдөхдөө (Мт 17:5), дахин амилахдаа (Ром 1:3-4), дээш өргөгдөхдөө (Иох 16:10) Бурханы Ариун **Сүнсээр** зөвтгөгдсөн билээ.

Эзэн Есүс мэндлэхдээ, соригдохдоо, Гетсемани цэцэрлэгт байхдаа, дахин амилахдаа, мөн дээш өргөгдөхдөө **тэнгэр элч нарт харагдсан.**

Пентэкост өдрөөс хойш Тэрээр **Үндэстнүүдийн дунд тунхаглагдсан.** Тунхаглал нь зөвхөн еврей хүмүүст хүрээд зогсохгүй мөн дэлхийн хязгаарт тархжээ.

Ертөнцөд итгэгдсэн гэдэг нь бараг бүх овог, бүх үндэстнээс Эзэн Есүст итгэсэн гэдгийг хэлж

байна. Энд “ертөнцөөр итгүүлсэн” гэж хэлээгүй байна. Хэдийгээр тунхаглал нь дэлхий даяар түгсэн ч үүнийг хүлээн авсан нь хэсэгхэн л юм.

Алдар дотор дээш авагдсан гэдэг нь золилтын ажлыг бүрэн гүйцэтгэсний дараагаар Түүнийг тэнгэр өөд дээш өргөгдсөнийг болон Түүний одоогийн байр суурийг хэлж байна гэдэг дээр ерөнхийдөө санал нийлдэг. Винсент үүнийг “алдар (руу биш) дотор дээш хүлээн авагдсан” гэж хэлсэн болохыг онцлон тэмдэглэжээ. Энэ нь “сүр хүч юмуу сүр жавхлант нөхцөл байдал дотор бидний хэлдгээр бүрэн ялалтаар дээш авагдсан гэсэн утгатай.”

Зарим нь ийнхүү жагсаасан үйл явдлыг цаг хугацааны дарааллаар өрнөсөн гэж үздэг. Жишээлбэл, **махан биеэр илчлэгдсэн** гэдэг нь махбод дотор илчлэгдсэнийг, **Сүнс дотор зөвтгөгдсөн** гэдэг нь Христийн үхэл, оршуулга, амиллыг, **тэнгэр элч нарт харагдсан** гэдэг нь Түүний тэнгэр өөд өргөгдсөнийг, **үндэстнүүдэд тунхаглагдсан** болон **ертөнцөд итгэгдсэн** гэдэг нь Түүний дээш өргөгдсөнөөс хойш өрнөсөн үйл явдал гэж тэд хэлдэг. Эцэст нь, **алдар дотор дээш авагдсан** гэдэг нь хожмын тэр нэг өдөр Түүний бүх золигдсон хүмүүс цуглаж, үхлээс амилаад алдар руу Түүнтэй хамт авагдах тухай хэлж байна гэдэг. Энэ үзэл баримтлалын дагуу тэгсний дараа л **бурханлаг байдлын нууц** нь бүрэн ил болно гэдэг.

Гэвч дэс дараалал нь заавал цаг хугацааны дарааллаар байх *ёстой* гэсэн учир шалтгаан энд

харагдахгүй байна. Зарим хүн энэ эшлэлийг эртний христитгэлийн магтуу дууны хэсэг гэж итгэдэг. Хэрэв тийм бол энэ эшлэл “Нэг Өдөр” гэдэг сайнмэдээний дуутай нэлээн төстэй байна:

Амьдралаараа, Тэр намайг хайрласан;
Үхлээрээ, Тэр намайг аварсан;
Оршуулагдахдаа, Тэр миний нүглийг зайлуулсан;
Амилснаараа, Тэр намайг үүрд үнэгүй зөвтгөсөн:
Нэг өдөр Түүний ирэх нь - Өө, алдрын өдөр байх болно!

-Чарльз Х.Марш

IV. ЧУУЛГАНД ИТГЭЛЭЭС УРВАХ ЯВДАЛ ГАРАХ ТУХАЙ (4:1-16)

А. Хожим олон хүн итгэлээсээ урвана гэдгийг сэрэмжлүүлсэн нь (4:1-5)

4:1 Сүнс тодорхой илэрхийлэн хэлдэг гэсэн ойлголтыг хоёр янзаар тайлбарлаж болно. Юуны өмнө, Паулын хэлэх гэж буй зүйл нь гарцаагүй тэнгэрлэг илчлэлтээр өгөгджээ. Гэвч Бичээс тэр чигтээ, нэн ялангуяа Шинэ гэрээнд **хожмын цагт** хүмүүс итгэлээс салан холдох болно гэдгийг **тодорхой** заадаг гэж ойлгож болно.

Хожмын цагт гэдэг нь “хожмын цаг үед” буюу элчийн бичиж байсан тэр цаг үеэс хойш тохиох цаг үеийг хэлж байна.

Зарим нь итгэлээ орхино. Зарим гэдэг үг 1Тимот номыг илтгэх мөн чанар гэж болно. Уг захидалд гарч буй багахан зүйлс 2Тимот номд

дийлэнх болсон бололтой. Эдгээр хүмүүс итгэлээ **орхих** юмуу, **итгэлээс салсан** гэхээр аврагдчихсан байсан гэсэн үг биш зүгээр л анхнаасаа христитгэгч юм шиг дүр эсгэж байсан гэсэн үг. Тэд Эзэн Есүс Христийн талаар таньж мэдсэн бөгөөд Тэр бол цорын ганц Аврагч гэдгийг сонссон хүмүүс юм. Тэд Түүнийг дагаж байгаа дүр эсгэж байгаад дараа нь итгэлээс урвасан гэсэн үг.

Энэ хэсгийг уншиж байгаа хүний санаанд өнөө цагт олширч байгаа гаж урсгалууд гарцаагүй бодогдоно. Эдгээр хуурамч тогтолцоонууд тархаж байгаа арга замыг энд нарийн дүрсэлсэн байна. Тэдний ихэнх гишүүн нь урьд өмнө нь Христийн чуулганууд гэж нэрлэгддэг газарт харьяалагдаж байсан хүмүүс байдаг. Магадгүй нэгэн цагт эдгээр чуулганууд итгэл дотор зөв байсан боловч нийгмийн номлол сургаал, гаж сайнмэдээ рүү хэлбийн оржээ. Яг энэ үед нь гаж урсгалын багш нар гарч ирээд илүү эерэг агуулгатай мэдээг санал болгож, улмаар өөрсдийгөө христитгэгч гэж нэрлэдэг хүмүүсийг урхиндаа оруулдаг аж.

Тэд **мэхлэгч сүнснүүдэд болон чөтгөрүүдийн номлолд анхаарал** хандуулж дагадаг. **Мэхлэгч сүнснүүд** гэдэг нь итгэмтгий хүмүүсийг мэхлэгч, чөтгөрт эзэмдүүлсэн, хуурамч багш нарын талаар зүйрлэн хэлж байна. **Чөтгөрүүдийн номлол** гэдэг нь чөтгөрүүдийн *тухай* заана гэсэн үг биш харин **чөтгөрүүдээр**

хөглөгдсөн **номлол** буюу чөтгөрийн ертөнцөөс эх үүсвэртэй онол сургаалыг хэлж байна.

4:2 Хоёр нүүр гаргах гэдэг үг нь “баг зүүх” гэсэн утгатай. Энэ бол хуурамч гаж урсгалуудын хувьд тун нийтлэг, түгээмэл шинж нь шүү дээ! Тэд өөрсдийн туйлын үнэн төрхөө нуухыг оролддог. Тэд харьяалагдаж буй жинхэнэ тогтолцоогоо хүмүүст таниулж мэдүүлэхийг хүсдэггүй. Библийн нэр томъёо ашиглаж, христитгэлийн магтан дуу дуулж зүсээ хувилгана. Тэд хоёр нүүр гаргаад зогсохгүй мөн худал ярьдаг. Тэдний сургаал Бурханы үгийн үнэний дагуу биш байдаг. Тэд өөрсдөө ч үүнийгээ мэддэг ба санаатайгаар хүмүүсийг мэхэлдэг.

Тэд өөрсдийн мөс чанартаа халуун төмрөөр тамгалагддаг. Магадгүй тэдний мөс чанар өмнө нь зөөлөн байсан байж болох ч мөс чанараа ахин дахин дарж, гэрлийн эсрэг маш их гэм нүгэл хийснээр мэдрэмжгүй болж хатуурсан байх боломжтой. Тэд Бурханы үгийн эсрэг сөрөхдөө огтхон ч эмээхгүй болж, худал зүйлийг мэдсээр байж зааж номлодог байна.

4:3 Энд одоо чөтгөрийн хоёр сургаалыг хэлж байна. Эхнийх нь **гэр бүл болохыг** буруутгаж номлодог. Энэ бол Бурханы үгийн яг эсрэг зүйл мөн. Бурхан Өөрөө гэрлэлтийг тогтоосон бөгөөд үүнийг энэ дэлхийд гэм нүгэл орж ирэхээс өмнө бий болгосон юм. Гэр бүл болох нь ариун бус зүйл огтхон ч биш. Хуурамч багш нар гэрлэлтийг

хориглосноор Бурханы тогтоосон зүйлийн эсрэг дайрч байна.

Эл сургаалын нэг жишээ бол зарим тахилч, гэлэнмаа нарыг **гэр бүл болохыг хориглодог** хууль юм. Бүр шулуухан хэлбэл, энэ эшлэл сүнслэг зохицол гэх нэрийн дор сүнс дуудагчдын заадаг сургаалыг хэлж байна. А.Ж. Поллолын хэлснээр үүгээр дамжуулан “гэрлэсэн хосуудын холбоог элэглэн доромжилж, бодит амьдрал дээр сүнслэг зохицол гэх нэрийн дор ариун бус, хууль ёсны дагуу биш харилцааг үүсгэхийн тулд эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийг хууль ёсны хань ижлээс нь уруу татан холдуулдаг” байна. Бид мөн гэрлэлтийн талаарх христитгэлийн шинжлэх ухаан хэмээх урсгалыг дурдаж болно. Үүнийг үүсгэн байгуулагч, гурван удаа гэрлэсэн, хатагтай Эдди бичихдээ:

Бурхан бол бүгдийн Эцэг гэдгийг хүмүүс ойлгох хүртэл гэрлэлт үргэлжлэх болно.... Хэзээ нэгэн цагт бидний дунд бат бөх тогтсон гэрлэлт хэмээх ойлголт одоогийнх шиг хатуу чанд байр сууриа аажмаар алдах учиртай. ¹³

Чөтгөрүүдийн хоёр дахь сургаал бол тодорхой **хоол хүнсийг цээрлэх** явдал юм. Ийм төрлийн сургаал сүнс дуудагчдын дунд түгээмэл байдаг. Тэд амьтны мах идэх нь сүнснүүдтэй холбогдох чадварт нь саад болдог гэж үздэг. Мөн Тесопист, Хиндү шашинтай хүмүүсийн дунд ч аливаа амьтны амийг таслахыг аймшигтай хэмээн

цээрлэдэг. Учир нь хүний сүнс аливаа амьтан эсвэл амьд биетийн дүрээр дахин төрж, амьдрах боломжтой гэж тэд итгэдэг.

Тэр гэдэг төлөөний нэр нь гэрлэлт болон **хоол хүнсийг** хэлж байна. Бурхан хоёуланг нь **талархалтайгаар хүртэж** байг гэж **бүтээсэн** юм. Тэрээр зөвхөн итгэдэггүй хүмүүст **төдийгүй итгэсэн болон үнэнийг мэдсэн хүмүүст** тэдгээрийг зориулсан юм.

4:4 Бурханаар бүтээгдсэн юм (эсвэл бүтээл) **бүхэн сайхан**. Хоол хүнс болон гэрлэлтийн алийг нь Бурхан бүтээсэн бөгөөд **талархалтайгаар хүлээн авсан бол... гологдох юм үгүй**. Тэрээр гэрлэлтийг хүн төрөлхтнийг үржүүлж, өнөр өтгөн болгохын тулд (Эх 1:28), хоол хүнсийг хүний амьдралыг тэтгэхийн тулд (Эх 9:3) бүтээсэн.

4:5 Бурханы үг хоол хүнс болон гэрлэлтийг хүний хэрэгцээнд зориулж тусгаарлажээ. Тиймээс хоол хүнс нь Эхлэл 9:3; Марк 7:19; Үйлс 10:14, 15; болон 1Коринт 10:25, 26 эшлэлүүдэд **ариусгагдсан гэж гардаг**. Гэрлэлтийг 1Коринт 7 болон Еврей 13:4 эшлэлд ариусган тусгаарлажээ.

Тэдгээр нь мөн **залбирлаар ариусгагддаг**. Хоол хүнсээ хүртэхээсээ өмнө бид толгой бөхийн хоолныхоо төлөө талархал өргөх ёстой (Мт 14:19; Үйл 27:35). Энэ үйлдлээрээ бид Эзэнээс хоол хүнсийг маань ариусгаж, бие махбодыг маань хүчирхэгжүүлж өгөхийг гуйж байгаа хэрэг билээ. Ингэснээр бид Түүнд илүү

зохистойгоор үйлчилж чадна. Гэр бүл болохынхоо өмнө Бурхан Өөрийнхөө алдрын төлөө, бусдад ерөөл болохын төлөө, мөн сүйт бүсгүй болон сүйт залуугийн сайн сайхны төлөө энэ нэгдлийг ерөөж өгөхийг Түүнээс гуйн залбирах хэрэгтэй.

Аврагдаагүй хүмүүсийн нүдэн дээр хоол хүнснийхээ төлөө талархах нь христитгэгчдийн хувьд сайн гэрчлэл болдог. Ерөөл нь хэтэрхий сүржин, урт байх хэрэггүй. Мөн хоол хүнснийхээ төлөө Бурханд талархаж байгаагаа нуух гэж оролдох ч хэрэггүй.

Б. Итгэлээсээ урвах явдалд хэрхэн хандах ёстойг заасан эерэг зааварчилгаа (4:6-16)

4:6 Ах дүүсээ 1-5 дугаар эшлэлд байгаа эдгээр зүйлсэд хандуулбал Тимот **Есүс Христийн сайн үйлчлэгч байх болно.** Өмнө нь дурдаж байсанчлан **үйлчлэгч** гэдэг үг нь “зарц” гэсэн утгатай. Тэрээр энэ хүртэл **өөрийн дагаж буй эрүүл сургаалын болон итгэлийн үгсээр тэжээгдсэн** зарц байх болно.

4:7 Энэ хэсэгт Паул христитгэлийн үйлчлэлийг спортын тэмцээнтэй зүйрлэн бодож байна. 6 дугаар эшлэлд тэрээр Христийн төлөө үйлчилж байгаа хүнд тохирох хоол хүнсний талаар хэлэхдээ итгэлийн үг болон эрүүл сургаалаар тэжээгдэх хэрэгтэй гэжээ. 7 дугаар эшлэлд **сүсэглэлийн** төлөө өөрийгөө **дасгалжуулах** тухай хэлж байна.

Элч Тимотыг **олиггүй, эмгэдийн үлгэрүүдийг бүү зөвшөөр** гэж зөвлөж байна. Түүнийг тэдэнтэй маргах, тэдэнд их цаг зарцуулах хэрэггүй гэж хэлж байна. Харин ч тийм зүйлийг жигшиж, үзэн ядах хэрэгтэй гэжээ. Эмгэдийн үлгэр гэсэн нь бидэнд эмэгтэй хүний үүсгэн байгуулсан Христигэлийн шинжлэх ухаан хэмээх урсгалыг санагдуулдаг. Энэ урсгалд голчлон настай эмэгтэйчүүд татагддаг бололтой. Тэд үнэний оронд үлгэр домог заадаг ажээ.

Үлгэр домогт цагаа үрэхийн оронд **сүсэглэлд** өөрийгөө **дасгалжуулах** хэрэгтэй. **Дасгалжуулалт** гэдэгт Библийг уншиж судлах, залбирах, тунгаан бодох, бусдад гэрчлэх зэрэг нь багтана. Сток хэлэхдээ “бурханлаг байдал руу” зүгээр л “урсгалаараа” явж байгаад оччихно гэж байхгүй. Тэр урсгал чинь бидний “эсрэг” байх хандлагатай. Иймд дасгалжуулж, хүчин чармайлт гаргах зайлшгүй хэрэгтэй.

4:8 Энд хоёр төрлийн **дасгалжуулалтыг** харьцуулан үзүүлжээ. **Биеийн дасгал** нь бие махбодод тустай боловч үнэ цэнийн хувьд хязгаартай, урт насгүй. Нөгөө талаар, **Бурханлаг дасгалжуулалт** нь хүний сүнс, сэтгэл, бие махбодод тустай бөгөөд хэсэг хугацаанд бус мөнхөд үргэлжилнэ. **Амийн** тухайд **бурханлаг** байдал нь агуу баяр хөөрийг авчирдаг бол **ирэх** амийн тухайд гайхамшигт шагнал хийгээд тухайн үзэгдлийн алдарт баярлах чадварыг амладаг.

4:9 Энэ эшлэл эргээд бурханлаг байдлын талаарх илэрхийлэл рүү буцаж очиж байгааг ерөнхийдөө хүлээн зөвшөөрдөг. Бурханлаг байдал өргөн тархсан, мөнхийн үнэ цэнтэй гэдэг **нь итгэмжит үг бөгөөд бүхэлдээ хүлээн зөвшөөрөгдөх зохистой.** Энэ бол энэхүү захидлын гурав дахь **итгэмжит үг** мөн.

4:10 Учир нь бид үүний төлөө ажилладаг, зүтгэдэг.¹⁴ **Үүний төлөө** гэдэг нь бурханлаг амьдралын талаар хэлж байна. Паул үүнийг өөрийнхөө эцсийн хүчин чармайлтын агуу зорилго гэж хэлж байна. Энэ нь итгэгч бус хүмүүст төдийлөн үнэ цэнтэй зорилго биш мэт санагдаж болох юм. Харин христитгэгчид энэ дэлхий ертөнцийн өнгөрөн одож буй бүхнээс цаадхыг харж, амьд **Бурханд найдвараа тавьдаг.** Тэр **бүх хүний ялангуяа итгэгчдийн найдвар болох амьд Бурхан** учраас уг найдвар бидний урмыг хугалахгүй. **Бурхан бол бүх хүний Аврагч** гэдэг нь Тэрээр тэдний өдөр тутмын амьдралын хэрэгцээг хангадаг гэдэг утгаар аж. Гэхдээ өмнө дурдсанчлан, Тэр бүх хүний авралын төлөө бүрэн дүүрэн зориулалт гаргасан гэдэг утгаараа ч бас **бүх хүний Аврагч** мөн. Харин өөрт нь **итгэсэн хүмүүст** онцгой байдлаар Аврагч болдог. Учир нь тэд өөрсдөд нь бэлдсэн Түүний хангамжийг хүлээн авсан байдаг. Тэгэхээр бид Түүнийг бүх хүнийг Аврах чадалтай Нэгэн боловч итгэсэн хүмүүсийн жинхэнэ Аврагч гэж хэлж болно.

4:11 Эдгээр зүйлсийг гэдэг нь Паулын 6-10 дугаар эшлэлд хэлсэн зүйлсийг хэлж байх боломжтой. Тимот эдгээр сургаалыг **тушааж, зааж сургаж**, Бурханы хүмүүсийн өмнө тэднийг үргэлжлүүлэн авчрах учиртай аж.

4:12 Энэхүү захидлыг бичиж байх үед Тимот гучаас гучин таван настай байсан болов уу. Ефес дэх чуулганы зарим ахлагчидтай харьцуулахад тэрээр харьцангуй залуу хүн байсан байна. Тийм учраас Паул энд **“Хэн ч чамайг залуу хэмээн дорд бүү үзэг”** гэжээ. Энэ нь Тимот өөрийгөө дээгүүрт тавих юмуу, шүүмжлүүлэх ёсгүй гэж үзэх ёстой гэсэн үг биш. Харин ч тэрээр хэнд ч өөрийг нь буруушаах шалтаг өгөхгүй байх ёстой гэсэн үг . **Итгэгч хүмүүст үлгэр дуурайлал** болсноор зүй ёсны шүүмжлэлээс зайлсхийх боломжтой болох ёстой аж.

Үг гэдэг нь Тимотын үг яриаг хэлж байна. Түүний үг яриа үргэлж Бурханы хүүхэд гэдгийг тодорхойлж байх ёстой. Тэрээр илт хориотой үг ярианаас зайлсхийхээс гадна сонсогчдыг босгон байгуулахгүй үгсээс ч мөн татгалзах ёстой.

Зан байдал гэдэг нь хувь хүний биеэ авч явах байдлыг хэлж байна. Түүний зан байдал Христийн нэрийг буруушаалгах шалтгаан болж болохгүй.

Хайр гэдэг нь хүний биеэ зохистой авч явах сэдэл нь **хайр** байх ёстойг, үүний үйлдлийг хайр дотор хийх ёстойг, үүний төлөө хичээн зүтгэж буй зорилго нь ч хайр байх ёстойг хэлж байна.

Сэтгэл гэх хэллэг шүүмжлэлт эх бичвэрийг дагасан ихэнх орчин үеийн хувилбар, тайлбар тольд байдаггүй. Гэвч эртний уламжлалт дийлэнх бичвэрт орсон байдаг. Хаан Гая *урам зориг* гэдэг хэллэгийн утгыг гүн гүнзгий ойлгон, энэ зүйл дутмаг байгааг харамсан хэлэхдээ:

...Олон хриситгэгчийн зан чанарт энэ дутагдалтай байгаад харамсаж байна. Хөл бөмбөгийн тэмцээн, сонгуулийн аянд хүмүүс маш урам зоригтой ханддаг хэр нь Бурханы үйлчлэлд тийм ч их урам зоригтой байдаггүйг шүүмжилжээ. Христигэлийн шинжлэх ухаан, Ёховагийн гэрчүүд, коммунистүүдын агуу урам зориг биднийг ичгэвтэр байдалд оруулахаар байна. Өө, сүм чуулган нэгэн цагт маш танил дотно байсан тэр их дүрэлзсэн хүчин чармайлтыг сэргээхсэн. Энэхүү зөв сэтгэл зүтгэл Тимотыг байр сууриа бэхжүүлж, замналаа урагшлуулахад ихээхэн тустай.¹³

Итгэл гэдэг нь “итгэмжтэй” буюу найдвартай, тууштай гэсэн санааг агуулж байж болох юм.

Цэвэр ариун байдал нь зөвхөн түүний үйлсээр зогсохгүй мөн сэдлээс нь илэрдэг байх ёстой.

4:13 Энэ эшлэл Тимотын хувийн амьдрал гэхээс илүүтэй нутгийн чуулганы талаар үндсэндээ хэлж байгаа бололтой. Тэрээр ард олныг Бичээсийг **уншихад ятгах сургаал** болон **заахад анхаарал тавих** ёстой аж. Энд маш тодорхой дэс дараалал байна. Юуны өмнө Паул ард олон Бурханы үгийг **уншихыг** чухалчилж байна. Энэ нь Бичээсийн хүртээмж хомс байсан

тухайн цаг үед маш чухал зүйл байв. Цөөхөн хүнд үгийн хуулбарласан хувь байдаг байв. Бичээсийг уншсаны дараа Тимот итгэгчдийг уншсан зүйл дээр үндэслэн ятгаж, Бурханы үгийн агуу үнэнийг заах ёстой байв. Энэ эшлэл бидэнд Нехемиа 8 дугаар бүлгийг, тэр дундаа 8 дугаар эшлэлийг онцгойлон сануулж байна: “Тэд Бурханы хуулиас уншиж, уншсан зүйлээ тэдэнд ойлгуулахын тулд тайлбарлажээ.”

Гэхдээ бид энэ эшлэлээс хувьдаа хэрэгжүүлэх гэдэг ойлголтыг орхигдуулах ёсгүй. Бурханы үгийг бусдад зааж ятгахаасаа өмнө Тимот эхлээд өөрийнхөө амьдралд хэрэгжүүлэх ёстой байлаа.

4:14 Тимотод сайнмэдээ тунхаглагч, хоньчин, багш гэх мэт ямар **билэг авьяас** өгөгдсөнийг бидэнд тодорхой хэлээгүй байна. Эдгээр захидлын ерөнхий агуулгаас харвал бид түүнийг хоньчин-багш байсан болов уу гэж бодоход хүрэхээр байна. Бид гэхдээ тэр **билэг авьяас нь ...ахлагчид гар тавихад эш үзүүллэгээр дамжуулж соёрхогдсон** гэдгийг мэдэж болохоор байна. Юуны өмнө энэ нь түүнд эш үзүүллэгийн хамт, **эш үзүүллэгээр өгөгдсөн** байна.

Энгийнээр хэлбэл, тухайн үед нутгийн чуулганы эш үзүүлэгч босож зогсоод Бурханы Сүнс Тимотод тодорхой нэг **билэг авьяас** өгсөн гэдгийг зарласан гэсэн үг. Эш үзүүлэгч билэг авьяасыг өгөөгүй, харин билэг авьяасыг нь зарласан байна. Энэ нь **ахлагчид гар тавихад** дагалдаж өгөгдсөн байна. Ахлагч, удирдагчид

Тимотод билэг авьяас өгөх хүч чадалтай байгаагүй болохыг бид дахин тодотгож хэлмээр байна. Харин тэд түүн дээр гар тавьснаар Ариун Сүнсний аль хэдийн хийсэн зүйлийг олон нийтийн өмнө хүлээн зөвшөөрсөн илэрхийлэл байсан юм.

Үйлс номын 13 дугаар бүлэгт яг энэ үйл явц харагддаг. 2 дугаар эшлэлд Ариун Сүнс Барнаб, Саул хоёрыг онцгой ажилд томилжээ. Магадгүй энэ нь эш үзүүлэгчээр дамжин хэлэгдсэн байх л даа. Тэгээд нутгийн чуулганы итгэгч ахан дүүс нь мацаг барьж, залбиран Барнаб, Саул хоёр дээр гар тавин тэднийг илгээсэн биз ээ. (эшлэл 3).

Яг энэ бодлогыг эдүгээ нутгийн олон христитгэлт хамт олон дагаж мөрддөг. Энэ нь аливаа хүнд Ариун Сүнсний билэг авьяас өгөгдсөн нь ахлагчдад илэрхий болох үед тэд тэр хүнийг Эзэний ажилд итгэмжлэн томилдог. Ингэснээр түүнд итгэж байгааг болон Сүнсний үйл хэрэг тэр хүний амьдралд өрнөж байгааг хүлээн зөвшөөрч байгаа илэрхийлэл болдог. Тэдний энэхүү томилгоо нь тухайн хүнд билэг авьяас өгч байгаа хэрэг биш харин Бурханы Сүнс аль хэдийн үүнийг хийсэн болохыг л хүлээн зөвшөөрч байгаа хэрэг билээ.

Тимотын дээр ахлагчид гар тавьсан болон 2Тимот 1:6-д дурдагдаж буй Паул Тимотын дээр гар тавьсан хоёр хоорондоо ялгаатай. Эхнийх нь үйлдэл ямар нэг албан ёсны зүйл биш, Тимотод билэг авьяас өгөгдөх шалтгаан ч болоогүй. Зүгээр л түүний үйл хэрэгтэй нэгдмэл байгаагаа

л илэрхийлж байгаа хэрэг байв. Харин дараагийн тохиолдолд, Паул түүнд билэг авьяасыг дамжуулах элчит суваг болж байгаа юм.

4:15 Эдгээрт санаа тавь гэдэг үгийг “боловсруулах” эсвэл “эдгээр зүйлсэд хүч чадлаа дайчлах” гэж орчуулж болно. Дараагийн үг нь **тэдгээрийн дотор бай** гэж хэлснээс үзвэл утгаа сайн илэрхийлсэн байна. Паул Тимотыг Эзэний ажилд бүхнээ зориулан, анхаарлаа сарниулахгүй байхыг уриалж байна. Түүнийг бүх хүчээ дайчлан зүтгэх ёстой гэжээ. Ингэвэл түүний **ахиц дэвшил нь бүгдэд илэрхий болно** гэжээ. Паул Тимотыг христэч үйлчлэлдээ тодорхой нэг тогтсон түвшинд хүрч, тав тухтай хэвшилд дасан суурьшаасай гэж хүсэхгүй байна. Харин ч түүнийг Эзэний зүйлсэд байнга урагшилж, өсөн дэвшихийг хүссэн байна.

4:16 Энд гарч байгаа дэс дарааллыг ажиглаарай. Тимотыг өөртөө **болон сургаалдаа анхаарлаа нарийн хандуул** гэжээ. Энэ нь Христийн аливаа зарцын хувьд хувийн амьдрал нь ямар чухал болохыг онцлон харуулж байна. Хэрэв тэр амьдралаа буруу авч явбал онол сургаал нь хэчнээн зөв байлаа ч ямар ч ашиггүй болно. А.В.Пинк үүнийг маш сайн тодорхойлон ийнхүү хэлжээ: “Хэрэв үйлчлэл чинь хувийн сүнслэг амьдралаа төлөвшүүлж, хүндлэл мөргөл өргөх цагийг үгүй хийж байвал занга болж, хорон муу болно.”

Паул үргэлжлүүлээд уншлага, ятгалга, заавар чиглүүлгийн ачаар өөрийгөө болон

сонсогчийнхоо **хэн хэнийг аврах** болно гэж Тимотод бичжээ. Энд гарч буй **аврах** гэдэг үг нь сэтгэлийн авралын талаар огт хэлээгүй. Энэхүү бүлэг хуурамч багш нар Бурханы хүмүүсийг төөрүүлж буй талаар тайлбарлаж эхэлсэн. Паул Тимотын бурханлаг амьдрал болон Бурханы үгэнд итгэмжтэй үнэнч байдал нь тэдгээр хуурамч багш нараас өөрийг нь болон өөрийг нь сонсогчдыг **аварч чадна** гэж хэлж байна.

V. ЯНЗ БҮРИЙН ИТГЭГЧДИЙН ТАЛААРХ ТУСГАЙ ЗААВРУУД (5:1-6:2)

A. Насны хувьд ялгаатай итгэгчид (5:1, 2)

5:1 Энэ эшлэлд хүрч үйлчлэх Христийн гэр бүлийнхний гишүүддээ Тимот ямар зан байдлыг харуулах ёстойг тайлбарлаж байна. Нас залуу, магадгүй арай илүү түрэмгий зан төлөвтэй учраас Тимот зарим нэг **настай** эрчүүдэд тэвчээргүй зан гаргаж, дургүйцсэн хандлага гарган соригдох эрсдэл байсан биз ээ. Тиймээс түүнийг **настай эрчүүдийг бүү ширүүн зэмлэ харин эцэг шигээ ятга гэж анхааруулж байна.** Залуу хүний хувьд ахмад хүнийг үг хэлээр дайрах нь зохистой үйлдэл биш.

Христийн залуухан зарцын хувьд мөн **залууст** тушаангуй хандлага гаргах аюул тулгарч болзошгүй. Тиймээс Паул түүнд залуу хүмүүстэй **ах дүү шигээ** хандаж бай хэмээн хэлжээ. Тэрээр яг тэдний нэг адил байж тэднийг дээрэлхэх хандлага гаргахгүй байх ёстой байжээ.

5:2 Настай эмэгтэйчүүдийг эх шигээ үзэж тэднийг эрхэмлэн, хайрлаж, хүндэтгэлтэйгээр харьцах ёстой гэжээ.

Залуу эмэгтэйчүүдтэй харилцах харилцаанд **цэвэр ариун байдал** үргэлж давамгайлах учиртай. Түүнийг гэмт байдлаас татгалзаад зогсохгүй мөн болчимгүй үйлдэл, хорон муу мэт харагдаж болох аливаа зан үйлээс татгалзах ёстой гэж хэлж байна.

Б.Бэлэвсэн эмэгтэйчүүд (5:3-16)

5:3 3-16 дугаар эшлэлд Паул нутгийн чуулганы бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийг тусгайлан авч, тэдэнтэй хэрхэн харьцах талаар өгүүлж байна.

Юуны өмнө чуулган **үнэхээр** ганц бие **бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийг хүндэлж бай** гэж байна. Хүндлэх гэдэг үг нь энд зөвхөн хүндэтгэх гэсэн санаа биш, мөн санхүүгийн тусламж үзүүлэх санааг ч давхар агуулж байна. Үнэхээр ганц бие бэлэвсэн эмэгтэй гэдэг нь өөр хэн нэгэн туслагч байхгүй, хангамжийнхаа төлөө Эзэнд бүрэн найддаг хүнийг хэлнэ. Түүнд өөрт нь анхаарах ямар ч хамаатан байхгүй байна.

5:4, 5 Энэ эшлэлд удаах ангиллын **бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн** талаар тайлбарлаж байна. Тэд бол **хүүхэд болон ач гучтай** эмэгтэйчүүд мөн. Ийм тохиолдолд, **хүүхдүүд** нь гэр орондоо эхийнхээ (эмэг эхийнхээ) ачийг хариулж, бурханлаг байдлыг бодит амьдрал дээр харуулж сурах ёстой аж. **Ач** хариулах гэдэг зүйл **гэр**

бүлээс эхэлдэг гэдгийг энэ эшлэлд тодорхой заасан байна. Христитгэлийн хувьд итгэл сүсэглэлийнхээ талаар чангаар ярьдаг атлаа бидэнтэй мах цусны тасархай болсон хүмүүсийг үгүйсгэх нь муу гэрчлэл болно!

Христитгэгчид тусламж авах хүнгүй байгаа хүмүүсийг хайрлах нь **Бурханы** нүдэнд **тааламжтай** ¹⁶. Ефес 6:2 дугаар эшлэлд элч Паул маш тодорхойгоор: “Эцэг эхээ хүндэл. Энэ нь амлалт бүхий эхний тушаал юм” гэжээ. Өмнө нь дурдсанчлан, үнэхээр **бэлэвсэн эмэгтэй** бол санхүүгийн эх үүсвэргүй, өдөр бүрийн талхныхаа төлөө тогтмол **Бурханд** ханддаг нэгэн юм.

5:6,7 Тавдугаар эшлэлд гарч буй бурханлаг бэлэвсэн эмэгтэйгээс ялгаатай өөрийнхөө **зугаа цэнгэлийн төлөө** явдаг эмэгтэйг энд хэлж байна. Ийм эмэгтэй жинхэнэ итгэгч мөн үү эсвэл зүгээр л өөрийгөө итгэгч гэж амаараа хэлдэг нэгэн үү гэдэг дээр хүмүүс санал зөрөлддөг. Бидний үзэж байгаагаар, тэр эмэгтэй жинхэнэ христитгэгч боловч итгэлээсээ хазайсан хүн юм. Тэрээр Бурхантай харилцах харилцаа, Түүнд ашигтай хүн байх тал дээр **үхсэн** гэсэн үг. Тимот ийм бэлэвсэн эмэгтэйчүүдэд өөрсдийн тааламжаар амьдрах аюулаас сэрэмжлүүлж, христитгэгч хүмүүс өөрсдийн хамаатан садан, ядуу зүдүү хүмүүст анхаарал тавьж, халамжлах нь зүй ёсны зүйл гэж сургасан байна.

5:8 Өөрийнхнийгөө ялангуяа төрсөн гэр бүлийнхээ хүмүүсийг тэтгэхгүй байх нь ноцтой

зүйл гэдгийг энд анхааруулж байна. Энэ нь **итгэлийг** үгүйсгэсэн хэрэг болно. Христэд жинхэнээсээ итгэдэг хүмүүс нэгнийхээ төлөө цаг үргэлж анхаарал халамж тавьдаг. Христитгэгч хүн үүнийг зөрчих нь христитгэлийн сургаалын үнэнийг үгүйсгэсэн хэрэг болдог. Ийм хүн **итгэгч бус хүнээс ч бүр дор**. Учир нь итгэгч бус олон хүн хамаатан садан, гэр бүлийнхэндээ хайр халамж үзүүлдэг шүү дээ. Мөн христитгэгч хүн Эзэний нэрийг итгэгч бус хүнээс ч илүү муугаар хэлэгдэх байдалд оруулах боломжтой байдаг.

5:9 Энэ эшлэлээс харвал тухайн үеийн нутгийн чуулган бүрд тэтгэмж авч буй бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн нэрсийн тодорхой бүртгэл хөтөлдөг байсан бололтой. Паул энд тухайн бүртгэлд хамрагдах **бэлэвсэн эмэгтэй нь жаран наснаас доошгүй** байх ёстой гэж тодорхой заажээ.

Нэг нөхрийн эхнэр гэдэг илэрхийлэл нь ахлагч үйлчлэгч нарын тухай илэрхийлэлтэй ижил асуудлыг хөндөж байна. Энэ илэрхийлэлд ижил төстэй тайлбар өгчээ. Энэ нь тухайн эмэгтэйн гэр бүлийн амьдрал ёс суртахууны хувьд өө сэвгүй, буруутгалд өртөхөөргүй байх ёстой байсан нь эргэлзээгүй байна.

5:10 Жагсаалтад багтахын тулд бэлэвсэн эмэгтэй нь сүнслэг итгэгчийн шинж чанарыг илтгэх **сайн үйлсээрээ** гэрчлэгдсэн байх ёстой байжээ.

Хэрэв үр **хүүхэд өсгөн хүмүүжүүлсэн** бол тэднийг өөрийнх нь мөн чанарыг болон

христитгэлийн гэр бүлийг тусган харуулахуйц байдлаар хүмүүжүүлэх ёстой байжээ. Үр хүүхдээ зүгээр л аясаар нь өсгөхөд тийм ч сайн зүйл байхгүй, харин тэднийг сайн өсгөхөд л үнэ цэнэ оршино.

Бурханлаг бэлэвсэн эмэгтэйн бас нэгэн онцлог бол **танихгүй хүмүүст** зочломтгой ханддаг явдал юм. Шинэ гэрээнд ахин дахин зочломтгой чанарын нигүүлслийг дурдаж, сайшаасан байдаг.

Ирсэн зочдын хөлийг угаах нь зарцын үүрэг байжээ. Тиймээс энд дурдсан санаа нь магадгүй тэр бэлэвсэн эмэгтэй бусад христитгэгчдэд маш энгийн наад захын үйлчлэлийг үзүүлсэн гэж ойлгогдохоор байна. Энд мөн ариун хүмүүсийн хөлийг угаана гэдэг нь сүнслэг байдлаар үгийн усаар угаасныг хэлж байж болох юм. Энэ нь олон нийтэд үйлчлэх үйлчлэлийг хэлээгүй харин зүгээр л гэрт нь зочилж, Бурханы үгээр итгэгчдийг өдөр тутмынх нь бохирдлоос цэвэрлэхийг хэлж байна.

Зовсон хүмүүст **тусламж үзүүлсэн** гэдэг нь өвчтэй, гунигтай, гай зовлонд өртсөн хүмүүсийг энэрэх үйлс хийх гэсэн утгатай.

Товчхондоо орон нутгийн чуулганы бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн жагсаалтад багтахын тулд энэ бэлэвсэн эмэгтэй аливаа **сайн үйлсэд өөрийгөө зориулсан байх учиртай.**

5:11 Энэ нэлээн хүнд эшлэл ч утга санаа нь дараах агуулгатай байж болох юм: Ерөнхийдөө **залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийг** нутгийн чуулганы жагсаалтад багтаах нь учир

дутагдалтай байх магадлалтай гэжээ. Тэд залуу учраас дахин **гэрлэхийг хүсэж болох** юм. Энэ нь өөрөө буруу зүйл биш боловч гэрлэх хүсэлдээ автаж эдгээр залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүд итгэгч бус хүнтэй гэрлэхийг хүсэх боломжтой. Элч Паул үүнийг **Христийг үл ойшоож** байгаа хэрэг гэж хэлж байна. Итгэгч бус хүнтэй гэрлэх эсвэл Христийг хайрлах хайрынхаа улмаас гэрлэхгүй байж, Түүний үгэнд дуулгавартай байх хоёрын дунд хийх сонголт тулгарах үед залуу бэлэвсэн эмэгтэй нь **гэрлэхийг** хүсдэг байна. Ингэвэл мэдээж түүнийг дэмжин тэтгэсэн нутгийн чуулганд гутамшгийг авчирна.

5:12 Шийтгэл хүлээнэ гэдэг нь мөнх шийтгэлийн тухай биш харин анхны итгэлээ орхисноор шийтгэл хүлээх гэж энд хэлж байна. Нэгэн цагт тэр гэмшиж, Эзэн Есүс Христийг чин үнэнчээр дагаж, Түүнд зориулагдаж байсан боловч өдгөө Христэд хайргүй хүнтэй гэрлэх боломж гармагц анхны ам тангаргаа умартаж, итгэгч бус хүнийг дагаж, тэнгэрлэг Сүйт Залуудаа итгэмжгүй болжээ.

Паул залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүд гэрлэхийг нь шүүмжлээгүй. Үнэндээ тэднийг гэрлэхийг уриалсан (эшлэл 14). Харин тэднээс олсон алдаа нь эр хүнтэй болохын тулд тэнгэрлэг зарчмуудаа хаядаг сүнслэг доройтол байсан байна.

5:13 Нутгийн чуулган залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийг санхүүгээр бүрэн дэмжих хариуцлагыг өөр дээрээ авснаар тэднийг **залхуу болгож**, хорон муутай холбогдох замыг нь тавьж

болзошгүй. Тэд хариуцлагаа үүрэхийн оронд **хов жив ярьж, залхуу** болоход суралцдаг бөгөөд тэдэнд ямар ч хамаагүй зүйлсэд оролцдог байна. Нутгийн чуулган ийм зан байдлыг өөгшүүлэх зүйлсийг дэмжих ёсгүй бөгөөд өмнө нь дурдсанчлан энэ нь Христийг гэрчлэх гэрчлэлд тааламжгүй.

5:14 Тийм учраас залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүд гэрлэж, хүүхэд төрүүлж христитгэлт гэр орныг бий болгож, буруутгах далим өгөхгүй байх ёстой гэсэн ерөнхий зарчмыг Паул дурджээ. Мэдээжийн хэрэг, залуу бэлэвсэн эмэгтэй бүр дахиж гэрлэх боломж үргэлж байдаггүй гэдгийг Паул ойлгож байсан л даа. Санаачилгыг ерөнхийдөө эр хүн гаргадаг байх ёстой. Гэвч тэрээр хэзээд дагаж мөрдөж болох ерөнхий зарчмыг гаргасан байна.

Дайсан буюу Сатан цаг үргэлж христитгэлийн гэрчлэлийн эсрэг буруутгалыг хайж байдаг бөгөөд Паул **буруутгах шалтаг** олгохгүй байж, хамгаалагдах зөв зүйтэй шалтгаануудыг эрж байна.

5:15 Элч залуу бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн талаар зүгээр л төсөөлж таамаглах төдий яриагүй байна. Энэ зүйл аль хэдийн тохиолджээ. **Зарим** бэлэвсэн эмэгтэйчүүд **хэдийн Сатаныг дагахаар эргэсэн** гэдэг нь тэд **Сатаны** дуу хоолойг сонсож, итгэгч бус хүнийг сонгосноор Эзэний үгэнд дуулгаваргүй ханджээ.

5:16 Одоо эргээд хамаатан саднаа халамжлах үүрэг хариуцлагын талаар ярьж байна. **Хэрэв**

хэн нэгэн итгэгч эрэгтэй ¹² эсвэл эмэгтэйн гэр бүлд тусламж хэрэгтэй бэлэвсэн эмэгтэй байгаа бол тэр итгэгч туслах үүрэг хариуцлагаа биелүүлснээр чуулган нь жинхэнэ ядуу дорой, ойрын хамаатангүй бэлэвсэн эмэгтэйчүүдэд туслах боломжтой болох юм.

Энэхүү хэсгийн 3-16 дугаар эшлэл бүхэлдээ үүссэн нөхцөл байдлыг сайжруулахын тулд чуулган юу *хийж болох* эсвэл хийж чадах талаар бус ийм нөхцөл байдалд юу *хийх ёстойг* өгүүлж байна. Энэ хэсэг ийнхүү урт үргэлжилж байгаа нь Ариун Сүнсний хувьд энэ маш чухал сэдэв гэдгийг, мөн өнөөгийн ихэнх чуулган үүнийг хайхрахгүй орхидог гэдгийг харуулж байна.

В. Ахлагчид (5:17-25)

5:17 Энэ бүлгийн үлдсэн хэсэг нь ахлагчийн талаар өгүүлжээ. Юуны өмнө Паул сайн удирдаж байгаа ахлагчид **хоёр дахин хүндэтгэл авах зохистой** гэсэн зарчмыг тавьжээ. Уг дүрмийг (Дарбигийн) илүү сайнаар “манлайлж байгаа” гэж орчуулбал зохино. Энэ нь хянаж цагдах тухай биш харин үлгэр жишээ болох талаар юм. Ийм ахлагчид **хоёр дахин илүү хүндэтгэл авах зохистой**. Хүндэтгэл гэдэг нь хүндлэл гэдгийг хэлж байгаа ч мөн санхүүгийн нөхөн олговрын (Мт 15:6) талаарх ойлголт ч бас багтана. **Хоёр дахин илүү хүндэтгэл** гэдэг нь хоёр давхар санааг агуулдаг. Юуны өмнө тэрээр өөрийн хийсэн ажлын улмаас Бурханы хүмүүсээс **хүндэтгэл авах зохистой** ч мөн

тэрээр бүтэн цагаар энэ үйл хэрэгт зориулалт гаргаж байгаа бол санхүүгийн дэмжлэг тусламж ч авах **зохистой**. **Үг ба сургаал дотор ажиллаж байгаа хүмүүс нь** маш их цагийг номлол сургаалд зарцуулдаг тул тогтсон албан ажил хийх боломжгүй байдаг.

5:18 Энд нөхөн төлбөр авах нь зохистой гэдгийг батлах хоёр Бичээсийг танилцуулжээ. Үүний эхнийхийг Дэд хууль 25:4, хоёр дахийг нь Лук 10:7 эшлэлээс авчээ. Бичээсийн онгодтой холбоотой учраас энэ эшлэл бүр ч сонирхол татдаг. Паул нэг эшлэлийг нь Хуучин гэрээнээс, нөгөө эшлэлийг нь Шинэ гэрээнээс авч ижил түвшинд зэрэгцүүлэн, хоёуланг нь **Бичээс** хэмээн иш татжээ. Эндээс Паул Шинэ гэрээний бичвэрийн эрх мэдлийг Хуучин гэрээний бичвэрийн эрх мэдэлтэй ижил түвшинд авч үзжээ.

Эдгээр Бичээсүүд нь ургац хураах ажилд хэрэглэж байгаа **шард буудайнаас** идэхийг хориглох нь зохисгүй гэдгийг заадаг. Мөн **хөдөлмөрлөгч нь** хөдөлмөрийнхөө үр жимсийг хүртэх ёстой гэдгийг хэлж байна. Тиймээс энэ нь ахлагчдын хувьд ч мөн адил. Тэдний ажил үйлс биеийн хүчний ажил биш байж болох ч Бурханы хүмүүсийн дэмжлэгийг хүртэх эрхтэй.

5:19 Нэгэнт ахлагчид сүм чуулганд хариуцлагатай байр суурь эзэлдэг учраас Сатаны дайралтын онцгой бай болдог. Энэхүү шалтгааны улмаас Бурханы Сүнс тэднийг хуурамч буруутгалаас хамгаалах алхмыг хийдэг.

Энд **ахлагчийн эсрэг хоёр юмуу гурван гэрчийн** баримтаар нотлохгүйгээр сахилгажуулах арга хэмжээ авахгүй байх гэдэг зарчмыг заажээ. Үнэндээ энэхүү зарчмыг сүм чуулганы аль ч гишүүнийг сахилгажуулахад баримтлах боловч ахлагчдын эсрэг шударга бус буруутгал гарах онцгой аюул байдаг учраас үүнийг энд онцгойлон хэлжээ.

5:20 Ахлагч нь чуулганы гэрчлэлд хор учруулж болзошгүй **гэм нүгэл** хийсэн нь нотлогдсон тохиолдолд бүгдийн өмнө зэмлэх ёстой. Энэ үйлдэл нь христитгэлийн үйлчлэлтэй холбоотой нүглийн ноцтой байдлыг бүх итгэгчдэд ойлгуулж, бусдын амьдралд хүчтэй анхааруулга болж өгдөг.

Зарим тайлбарлагчид 20 дугаар эшлэлийг зөвхөн ахлагчдад ч гэлтгүй бүх христитгэгчдэд хандсан гэж итгэдэг. Мэдээж энэ зарчим бүх христитгэгчдэд хамаарах боловч энэ эшлэл шууд утгаараа ахлагчдад хамаатуулж байгаа харагддаг.

5:21 Нутгийн чуулганы дотоод сахилгажуулах арга хэмжээг шийдвэрлэхдээ зайлсхийх ёстой хоёр аюул байдаг. Эхнийх нь **ялгавар үзэх** нөгөөх нь **тал тохой татах** явдал юм. Хэн нэгний эсрэг зүй бусаар буруу шүүлт гаргавал буруу шалтгаанаар шүүхэд хүргэж болзошгүй. Мөн хүнийг хөрөнгө чинээ, нийгэмд эзлэх байр суурь, хувийн зан чанараас нь болж **ялгаварлах** нь нэн түгээмэл тохиолддог. Тиймээс Паул Тимотод **Бурхан болон Эзэн Есүс Христийн** өмнө, мөн **сонгогдсон элч** нарын өмнө аливаа асуудлыг

бүрэн илэрхий болж, нотлогдохоос нааш шүүлгүй, найз нөхөр учраас юмуу, олны танил гэдгээр нь тал засалгүй эдгээр заавар тушаалыг дагаж мөрдөхийг чухалчлан даалгажээ. Бүх хэргийг **Бурхан болон Эзэн Есүс, тэнгэр элч нарын** өмнө шүүх ёстой. Бидний амьдардаг дэлхийг тэнгэр элч нар ажиглаж байдаг бөгөөд тэд сүм чуулганыг сахилгажуулах үйл хэрэг төгс зөвт байдлаар хэрэгжиж байгаа эсэхийг харах ёстой байдаг. **Сонгогдсон тэнгэр элч нар** гэдэг нь гэм нүгэлд унаагүй, Бурханы эсрэг тэрслээгүй, анхны байр сууриа сахиж байгаа тэнгэр элч нар юм.

5:22 Нутгийн чуулгандаа нэр хүндтэй гэж үнэлэгдсэн хүмүүсийг заримдаа маш хурдан хугацаанд хариуцлагын байр сууринд тавих хандлага байдаг. Энд Тимотод шинэ итгэгчдийг олны өмнө таниулах гэж яарахгүй байхыг сануулж байна. Зан чанар нь сайн танигдаж мэдэгдээгүй хүмүүсийг тодорхойлох хэрэггүй бөгөөд мөн тэдний **гэм нүглийг хуваалцах** хэрэггүй гэжээ. Ёс суртахууны хувьд өөрийгөө цэвэр **байлгаад** зогсохгүй бусдын гэм нүгэлд оролцохгүй **цэвэр** байхыг ятгаж байна.

5:23 Энэ эшлэл өмнөх эшлэлтэйгээ хэрхэн холбогдож байгаа нь тодорхойгүй байна. Магадгүй элч Тимотыг хүмүүсийн асуудалд оролцсоны улмаас ходоодонд нь сөргөөр нөлөөлөх вий гэж сэрэмжлүүлж байж болох юм. Хэрэв тийм бол Тимот уг өвчнөөс болж зовж байгаа хамгийн эхний юмуу сүүлийн хүн биш ээ!

Тимот дэлхийн өнцөг булан бүрд түгээмэл тохиолддог усны бохирдлоос болж хохирсон байх ч боломжтой. Элчийн зөвлөж байгаа **“Үүнээс хойш зөвхөн ус битгий уу”** гэдэг нь Тимот цэвэр ус уухдаа **бага зэрэг дарс** нэмэх хэрэгтэйг хэлж байгаа юм. Паул ходоод чинь байнга тааруу байдаг тул **ходоодныхоо төлөө бага зэрэг дарс** хэрэглэ гэж түүнд зөвлөжээ. Энэ эшлэлд дарсыг зөвхөн эмчилгээний зорилгоор хэрэглэхийг хэлсэн тул хэзээ ч хэтрүүлэн хэрэглэх ёсгүй.

Энд эргэлзээгүй жинхэнэ дарсны талаар хэлж байгаа бөгөөд зүгээр нэг усан үзмийн шүүсийг хэлээгүй байна. Усан үзмийн шүүсийг ферментжүүлэх замаар хийдэг тул усан үзмийн шүүс байсан эсэх нь эргэлзээтэй. Жинхэнэ дарсыг хэлж байсан гэдэг нь **бага зэрэг дарс** гэсэн илэрхийллээс тодорхой харагдаж байна. Хэрэв жинхэнэ дарс биш байсан бол **бага зэрэг** гэдэг үгийг хэрэглэхгүй байх байсан.

Энэ эшлэл мөн тэнгэрлэг эдгэрлийн сэдвийг хөнджээ. Хэдийгээр Паул элч болохынхоо хувьд эргэлзээгүй бүх төрлийн өвчнийг эдгээх хүч чадалтай байсан ч үргэлж үүнийгээ ашигладаггүй байжээ. Энд тэрээр ходоодны эмгэгтээ эм ууж болохыг мэдэгдэж байна.

5:24 Энэ эшлэлд элч эргээд 22 дугаар эшлэлийн талаар хэлэлцэж байгаа мэт байна. Өөрөөр хэлбэл, Тимотыг бусад хүн дээр яаран гар тавихгүй байхыг анхааруулж байна. 24 болон

25 дугаар эшлэлд үүнийг цааш нь тайлбарлаж байна.

Зарим хүмүүсийн нүгэл илэрхий болжээ гэдэг нь тухайн хүний өмнө нүглийг нь зарлан явж буй чанга дуутай бүрээчин мэт тэр хүнийг **шүүлтийн** зүг хөтөлдөг байна. Гэвч энэ нь бүх хүний хувьд хэрэгждэггүй л дээ. **Зарим** гэм нүгэлтэй **хүмүүс хожим** илчлэгдэнэ.

Эхний ээлжид тухайн нийт хамт олонд танигдсан архичны талаар бодол бидэнд орж ирж болох юм. Нөгөө талаар нөхөр нь өөр эмэгтэйтэй нууц амраг болох явдал байдаг. Хамт олон нь үүнийг тухайн үед нь мэдэхгүй байж болох ч **хожмын** өдөр энэхүү ичгүүртэй явдал бүрэн илэрнэ.

5:25 Энэ нь зарим талаар сайн хүмүүсийн үйл хэрэгтэй адил юм. Зарим хүн эхлээд сайн мэт санагдана. Зарим нь төлөв даруу хүмүүс тул цаг хугацаа өнгөрч байж л жинхэнэ сайн чанар нь танигддаг. Хэдийгээр бид сайныг нь харж чадахгүй байгаа ч хожим гэрэлд гарах өдөр ирнэ. Энэ бүхнээс сурч болох сургамж гэвэл бид хүнийг анх удаа хараад шүүж болохгүй харин жинхэнэ мөн чанар нь илэрхий болох хүртэл цаг хугацааг өнгөрүүлэх хэрэгтэй.

Г. Боолууд ба эзэд (6:1, 2)

Одоо зарц нарын биеэ хэрхэн авч явах талаар бидэнд бичжээ. Тэднийг **боолын ёсоор буулга дор байгаа** хүмүүс гэж нэрлэдэг. Юуны өмнө элч аврагдаагүй **эзэдтэй** боолуудад хандаж хэлж

байна. Ийм нөхцөл байдалд байгаа боолууд эздийнхээ эсрэг бүдүүлэг хандах ёстой гэж байна уу? Эсэргүүцэж, зугтаах ёстой гэж байна уу? Тэд аль болох бага ажиллах ёстой гэж байна уу? Харин ч эсрэгээрээ тэд **өөрсдийн эздээ хүндэлбэл зохистой хэмээн** үзэх ёстой. Энэ нь тэд зохих ёсны хүндлэлийг эздэдээ үзүүлж, дуулгавартай, итгэмжтэйгээр ажиллаж, саад болохын оронд туслахыг хичээх хэрэгтэй гэсэн үг. Ийнхүү ажилсаг хичээнгүй үйлчлэх нь Христийн төлөө гэрчлэл болж байгаатай холбоотой. Хэрэв христитгэгч боол нь бүдүүлэг, тэрслүү үйлдэл гаргавал эзэн нь **Бурханы нэрийг** болон христитгэлийг доромжлох болно. Тэрээр итгэгчдийг ямар ч үнэ цэнгүй гэж дүгнэх болно.

Эртний сүм чуулганы түүхээс харвал христитгэгч боолуудыг ерөнхийдөө боолын зах дээр байгаа итгэгч бус боолуудаас өндөр үнээр зардаг байсан нь харагддаг. Хэрэв эзэн нь дуудлага худалдаанд байгаа боолыг христитгэгч гэдгийг мэдвэл илүү өндөр үнэ төлж авахад бэлэн байдаг байжээ. Учир нь тэр түүнийг өөрт нь итгэмжтэй, сайн үйлчилнэ гэж мэддэг байв. Энэ бол христитгэлийг өндрөөр үнэлж байгаа хэрэг юм.

Энэ эшлэл бидэнд хүний нийгэмд эзлэх аливаа байр суурь нь хэчнээн доогуур байлаа ч Христийг гэрчлэх бүрэн боломж байдаг бөгөөд Түүний нэрийг алдаршуулж болно гэдгийг сануулж байна.

Шинэ гэрээнд боолчлолын тогтолцоог шууд буруушааж, хориглоогүйг хүмүүс олонтоо онцолдог. Гэсэн ч христитгэлийн сургаал номлол тархахын хэрээр боолчлолыг халсаар байгаа билээ.

Жинхэнэ итгэгч хүн бүр өөрсдийгөө Есүс Христийн боол гэж ухаарах хэрэгтэй. Тэрээр үнээр авагдсан бөгөөд цаашид өөртөө хамаарахгүй. Есүс Христ сүнс, сэтгэл болон бие махбод гэх мэт хүнд байгаа сайн сайхан бүхнийг эзэмшдэг бөгөөд эзэмших ч эрхтэй.

6:2 Энэ эшлэл **итгэгч эзэнтэй** боолуудын тухай хэлж байна. Тэдэнд эздээ **хүндлэхгүй** байх арай их сорилт тулгарах нь гарцаагүй. Эзэний өдрийн үдэш талх хувааж идэхээр (Үйлс 20:7) нутгийн чуулганыхан цугларч, христитгэлт эзэд болон боолууд нэг ширээний ард хамт Христ доторх ахан **дүүсийн** хувиар сууж байсан нь гайхмаар зүйл биш байв. Гэхдээ боолууд үүний улмаас амьдралд эзлэх нийгмийн байр суурийн ялгаа үгүй болсон гэж бодох ёсгүй байв. Эзэд нь христитгэлт байлаа гээд боолууд нь түүнийг хүндэлж, үйлчлэх үүрэггүй болно гэсэн үг биш. Үнэндээ эзэн нь итгэгч, мөн **хайртай** ахан дүү нь гэдгийг мэдсэн учраас тэр боол үнэнч, итгэмжтэйгээр үйлчлэхэд түлхэц болох ёстой.

Энд яригдаж байгаа христитгэгч эзэд бол зүгээр нэг итгэмжит (**итгэгчид**) болон **хайртай ахан дүүс** биш мөн **үр ашгийг нь хүртэгсэд** гэжээ. Энэ нь ерөнхийдөө тэд ч мөн авралын ерөөлийг хуваалцагчид гэсэн утгатай. Мөн энэ үг

боол болон эзэд хоёулаа сайныг үйлдэх хүсэлтэй тул хамтдаа үйлчилж, бусдад туслахыг хичээх хэрэгтэй гэж ойлгож болохоор байна.

Эдгээрийг зааж, сэнхрүүл гэдэг нь эргэлзээгүй хриситгэгч боолуудад хандсан өмнөх зөвлөгөөг хэлж байна. Өнөө үед энэ нь мэдээж ажил олгогч, ажилтан хоёрын харилцаанд хэрэгжинэ.

VI. ХУУРАМЧ БАГШ НАР БА МӨНГИЙГ ХАЙРЛАХ ХАЙР (6:3-10)

6:3 Паул одоо сүм чуулганд шинэ, сонин хачин онол сургаал заадаг хүмүүст анхаарлаа хандуулж байна. Энэ хүмүүс **эрүүл үгс ба сүсэглэлд тохирох сургаалтай санал нэгдэхгүй** гэжээ. **Сургаал гэдэг** нь эрүүл үгийн талаар хэлж байна. Эдгээр **сургаалыг бидний Эзэн Есүс Христ** энэ дэлхий дээр байхдаа хэлсэн бөгөөд сайнмэдээний үгс билээ. Шинэ гэрээнээс эдгээр сургаалыг бүхлээр нь харж болно. Энэ нь **сүсэглэлд тохирох сургаалын** хувьд бурханлаг зан байдлыг урамшуулан дэмждэг.

6:4 Эдгээр эрчүүд **бардам** байдаг. Тэд агуу мэдлэгтэй юм шиг дүр эсгэдэг ч үнэндээ **юу ч** мэддэггүй. Паул өмнө нь хэлсэнчлэн, тэд юуны тухай ярьж байгаагаа ч мэддэггүй. Тэд **маргаантай асуудлууд, үгсийн талаар маргаан хийх** дуртай аж. **Донтой** гэдэг үг шууд утгаараа өвчтэй гэсэн утгатай. Эдгээр эрчүүд сүнсний хувьд эрүүл биш тул эрүүл саруул сургаал заахын оронд өмнөх эшлэлд

дурдсанчлан ариун хүмүүсийг өвчлүүлэх сургаал заадаг. Тэд сүнсний хувьд босгон байгуулах **үгсийн** оронд олон төрлийн асуултуудыг дэвшүүлэн тавьдаг.

Тэдний ярьж байгаа зүйлс Библийн онол сургаалтай холбоогүй тул шийдвэртэй хариу өгөх боломжгүй байдаг. Үүний үр дүнд тэдний сургаал нь **атаархал, маргаан, гүтгэлэг, бузар хардалтыг** даамжруулдаг. Ленски хэлэхдээ:

Тэд асуулт, үгийн маргааны улмаас нэг нь нөгөөдөө атаархдаг нь өөрсдийгөө хөгжүүлж өрсөлдөж байгаатай нь холбоотой байдаг. Тэд бие биетэйгээ өрсөлдөж, зөрчилдөн, маргаан үүсгэж, үр дүнд нь ариун үгсийн ард нуугдсан доромжлолыг үйлддэг.¹⁸

6:5 Эдгээр маргаан нь ялзарсан оюун ухаантай хүмүүсийн зөрчлөөс үүсдэг. Ленски үүнийг хурцаар ийнхүү шүүмжилжээ:

Оюун санааны “өвчлөл” гэдэг нь ёс суртахууны болон сүнсний хувьд оюун ухаан хэвийн бус ажиллаж, оюуны доройтол, ёс суртахууны ялзралд орохыг хэлнэ. Тэд үнэнийг хэвийн хүлээж авдаггүй. Бүх бодит байдал, үүнд агуулагдаж буй үнэнийг уг нь эергээр хүлээн зөвшөөрөх учиртай, нэн ялангуяа тэнгэрлэг авралын сайнмэдээ ийм үр нөлөөг үзүүлэх учиртай. Харин эсрэгээрээ, ёс суртахууны болон сүнсний талбарт худал, хуурмаг, мушгин

гуйвуулсан бүхий л зүйлээс татгалзах үр нөлөөг бий болгох учиртай.... Гэтэл ялзарсан оюун ухаан “үнэнтэй” нүүр тулахдаа зөвхөн эсэргүүцэхийг оролддог бол үнэнээс ялгаатай зүйлтэй тулгарахаараа энэхүү ялгааг хүлээж авах шалтгийг эрж хайн, эрэлхийлдэг байна. ¹⁹

Мөн энэ хүмүүс **үнэнгүй болсон** байна. Тэд нэгэн цагт үнэнийг таньж байсан боловч гэрлээс татгалзсаны улмаас өөртөө байсан **үнэнээс** салжээ.

Энэ хүмүүс **сүсэглэлийг ашиг хонжоо олох хэрэгсэл гэж боддог** юм. Улмаар тэд шашны багшийг мэргэжил болгон сонгосон нь илэрхий байна. Учир нь тэд бага хөдөлмөрлөж, ихээхэн цалин хөлс авах боломжтой байсан юм. “Тэд хамгийн ариун дуудлагыг мөнгө олох хэрэгсэл болгожээ.”

Энэ нь бидэнд христитгэлийн үйлчлэл мэт дүр эсгэдэг боловч үнэний төлөөх ямар ч хайр байхгүй хөлсний хоньчдыг санагдуулах төдийгүй христитгэлийн хаанчлал дотор түгээмэл болсон арилжааны сэтгэлгээг ч санагдуулна. Жишээ нь өршөөлийн бичиг худалдах, сугалаа сугалах, үзэсгэлэн худалдаа, зах зээл ажиллуулах гэх мэт зүйлсийг бодогдуулна. **Эдгээрээс өөрийгөө холдуул.** ²⁰ Бид ийм бурханлаг бус атлаа бурханлаг дүр эсгэгчдээс зайлсхийх ёстой.

6:6 Өмнөх эшлэлд ашиг хонжоог хуурамчаар тодорхойлсныг харуулсан шиг энэ эшлэлд энэ

үгийн жинхэнэ утгыг тайлбарлажээ. **Сүсэглэл ба сэтгэл хангалуун байдал нь** хамтдаа байвал энэ нь агуу ашиг мөн. Сэтгэл ханамж байхгүй дан сүсэглэл нь өрөөсгөл гэрчлэл болно. Сүсэглэлгүй сэтгэл ханамжийг христитгэлт гэж хэлэх аргагүй. Гэвч жинхэнэ **сүсэглэлийн** хажуугаар хувь хүний нөхцөл байдалдаа сэтгэл хангалуун байх нь мөнгөөр худалдаж авахааргүй үнэт зүйл мөн.

6:7 Энэ бүлэгт Эзэн Есүсийн уулан дээрх сургаалтай маш ойролцоо агуулгыг өгүүлсэн байна. 7 дугаар эшлэлд бид өөрсдийн хэрэгцээг хангуулахын төлөө тэнгэрлэг Эцэгтээ итгэх ёстой гэсэн Түүний зөвлөмжийг сануулж байна.

Бид амьдралд гар хоосон байх гурван цаг мөч байдаг нь төрөх, Есүс рүү ирэх болон үхэх үе билээ. Харин энэ эшлэл бидэнд эхний болон сүүлийн мөчийг сануулж байна. **Бид ертөнцөд юу ч авчраагүй. Мэдээж бид эндээс юуг ч авч гарч чадахгүй.**

Агуу Александр хаан үхэхийнхээ өмнө ийнхүү хэлжээ: “Намайг нас барсны дараа шарилыг минь дамнан явахдаа гарыг минь даавуугаар ороолгүй ил гаргаарай. Ингэж бүх хүн намайг гар хоосон буцаж байгааг хараг” гэжээ.

Бейт үүнийг тайлбарлахдаа:

Тиймээ, нэгэн цагт дэлхийн хамгийн сүр жавхлантай очирт таягийг эзэмшиж, ялалтын сэлмийг атгаж, алт мөнгөөр халгиж цалгиж явсан,

аврах эсвэл устгах чадалтай байсан гар одоо ХООСОН байна.²¹

6:8 Сэтгэл ханамж гэдэг нь амьдралын үндсэн хэрэгцээндээ сэтгэл хангалуун байхыг хэлнэ. Тэнгэрлэг Эцэг маань бидэнд **хоол хүнс**, хувцас хунар хэрэгтэйг мэддэг бөгөөд эдгээрийг хангаж өгнө гэж амласан. Ихэнх итгэгч биш хүмүүсийн амьдрал **хоол хүнс, хувцас хунар** гэх мэт өдөр тутмын хэрэгцээг л тойрон эргэлддэг. Христитгэгчид юуны түрүүнд Бурханы хаанчлал болон Түүний зөвт байдлыг эрэх ёстой бөгөөд Бурхан тэдний амьдралын үндсэн хэрэгцээг орхигдуулахгүй хангах болно.

Хувцас хунар гэж энд орчуулагдсан үг бүтээх халхлах гэсэн утгатай бөгөөд амьдрах газар, өмсөх хувцас гэсэн санааг мөн агуулдаг. Бид **хоол хүнс, хувцас хунар** болон амьдарч буй газартаа **сэтгэл хангалуун** байх ёстой.

6:9 9-16 дугаар эшлэл **баяжих** гэж **хүсэн тэмүүлдэг** хүмүүстэй шууд холбоотой байна. Тэдний нүгэл баян байгаад бус харин баян болохыг хүсэн шунаж байгаад байна. **Баяжих хүсэлтэй хүмүүс** гэдэг нь хоол хүнс, хувцас хунар, орон байрандаа сэтгэл ханахгүй илүү ихийг олж авахыг хүсдэг хүмүүс юм.

Баяжих хүсэл хүнийг **сорилтод оруулдаг**. Улмаар зорилгодоо хүрэхийн тулд шударга бус арга хэрэглэх, тэр дундаа хүчирхийллийн арга хэрэглэхэд ихэвчлэн уруу татагддаг. Үүнд мөрийтэй тоглоом, дамын наймаа, луйвар, заль мэх, хулгай, бүр цаашлаад аллага ч багтана. Ийм

хүн **урхинд** юмуу занганд унадаг. Хүсэл нь маш хүчтэй байдгийн улмаас өөрийгөө үүнээс чөлөөлж чаддаггүй. Магадгүй дансандаа тодорхой хэмжээний мөнгөтэй болохоор зогсооно гэж өөртөө амладаг байж болох юм. Гэвч тэгж чаддаггүй. Тэрээр тухайн зорилгодоо хүрээд дахиад л ихийг хүснэ. Мөнгөний хүсэл шунал нь санаа зовнил хийгээд айдсыг дагуулдаг тул сэтгэлийг үймрүүлдэг. Баян чинээлэг болохоор шийдсэн хүмүүс **зүсэн бүрийн мунхаг хүсэлд** автдаг. Жишээ нь “хөрштэйгөө хөл нийлүүлэн алхах” гэсэн барьцах хүсэлтэй байдаг. Нийгмийн тодорхой түвшинд байр сууриа эзлэхийн тулд тэд ихэвчлэн амьдралын жинхэнэ үнэ цэнтэй зүйлээ золиослоход хүрдэг.

Мөн тэд **хор хөнөөлтэй хүсэлд** автдаг. Эд баялгийн төлөөх хүсэл шунал нь хүнийг эрүүл мэндээ эрсдэлд оруулж, зүрх сэтгэлээ аюулд унагахад хүргэдэг. Үнэндээ, тэдний замнаж буй замын төгсгөл ийм сүйрэл рүү л чиглэнэ. Тэд материаллаг зүйлсэд эзэмдүүлснээр **үгүйрэл ба сүйрэлд** унадаг. Тэд алт эрдэнэсийг эцэс төгсгөлгүй эрэлхийлж, үүрд орших сэтгэл сүнсээ үл хайхардаг. Барнес үүнийг анхааруулж хэлэхдээ:

Ингэвэл бүрэн сүйрнэ. Аз жаргал, ёс суртахууны цэвэр байдал, нэр хүнд, сэтгэл зүрх бүхэлдээ хоосрон сүйрнэ. Баян болох гэсэн хүсэл шунал утгагүй хоосон үйлийн цувааг бий болгож, энэ дэлхий дээрх болон хожим ирэх бүхнийг

сүйтгэдэг. Хэчнээн олон гэр бүл ийм байдлаар сүйрч устана вэ! ²²

6:10 Мөнгөний хайр бол бүхий л төрлийн хорон муугийн үндэс юм. Дэлхий дээрх бүх хорон муу нь **мөнгөний хайраас** бий болдоггүй ч энэ бол **хорон муугийн** маш олон төрлийн эх сурвалж гарцаагүй мөн. Жишээлбэл, энэ нь атаархал, тэмцэл, хулгай, үнэнч биш байдал, биеэ барьдаггүй, Бурханыг мартдаг байдал, аминчхан үзэл, хууль бусаар мөнгө олох зэрэг үйлдэл хийхэд хүргэдэг.

Энд яригдаад байгаа зүйл бол мөнгөндөө биш харин **мөнгийг хайрлах хайранд байна.** Мөнгийг Эзэний үйлчлэлд олон талын сайн зорилгоор хэрэглэж, зөвхөн сайн үр дүнд хүрэх боломжтой. Гэвч энд яригдаж байгаа зүйл бол **мөнгөний** төлөөх хэт шунал бөгөөд тэр нь гэм нүгэл, ичгүүрт унагадаг.

Мөнгөний хайрын нэг онцгой аюулыг энд дурдсан нь Христэд итгэх **итгэлээс** холдуулах явдал юм. Тэд алт мөнгөний хойноос ухаангүй тэмүүлж байхдаа сүнслэг зүйлсийг умартаж, жинхэнээсээ аврагдсан эсэхийг ч хэлэхэд хэцүү болдог гэжээ.

Тэд сүнслэг үнэт зүйлээ алдаад зогсохгүй **түмэн зовлонгоор өөрсдийгөө сүлбэжээ.** Баяжихын төлөөх шуналтай холбоотой **зовлонгуудыг** бодоод үзээрэй! Амьдралаа дэмий үрэх зовлон, үр хүүхдээ дэлхийд алдахын зовлон, нэг шөнийн дотор эд баялгаа алдахын

зовлон, аврагдалгүй, гар хоосон Бурхантай нүүр тулан уулзах зовлон, энэ бүхэн тэднийг зовоодог.

Ахлагч Ж.С.Руле үүнийг дүгнэхдээ:

Үнэндээ мөнгө бол хамгийн *сэтгэл ханамжгүй* байлгадаг өмчүүдийн нэг юм. Мэдээж санаа зовнилыг тодорхой хэмжээнд багасгадаг ч тэр хэмжээгээрээ шинэ санаа зовнилыг бий болгож байдаг нь маргаангүй. Мөнгө олох нь төвөгтэй. Мөн хадгалж хамгаалахад ч бэрхшээл бий. Үрж зарахад уруу татагдана. Үүнийг буруугаар ашиглавал өөрийгөө буруутгах сэтгэл төрнө. Алдвал гашуудан гуниглана. Зүй зохистой зарцуулах гэхээр ойлгомжгүй, төвөгтэй. Дэлхий дээрх бүх маргаан, хэрүүл, шүүхийн заргын гуравны хоёр нь мөнгөнөөс үүдэлтэй байдаг!²³

Нэгэн цагт газрын тосны орд, газрын тос боловсруулах үйлдвэр, газрын тос зөөх усан онгоц болон нефт дамжуулах хоолой, мөн зочид буудал, даатгал, санхүү, нисэх онгоцны компаниудтай дэлхийн хамгийн баян хүн байжээ. Тэрээр 700 га газраа бие хамгаалагч, зуудаг ноход, ган арматур, гэрэлтүүлэгч, хонх болон дуут дохиогоор хүрээлүүлжээ. Үүн дээр нэмээд нисэх онгоц, усан онгоц болон солиотой хүнээс айж, өвчин эмгэг, хөгшрөлт, арчаагүй байдал болон үхлээс айдаг байв. Тэр ганцаардсан, уйтгар гунигтай нэгэн байсан бөгөөд мөнгөөр аз

жаргалыг худалдаж авч чадахгүй гэдгийг хүлээн зөвшөөрчээ.²⁴

VII. ТИМОТОД ӨГСӨН ЭЦСИЙН СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ (6:11-21)

6:11 Энд Тимотыг **Бурханы хүн** гэж тодорхойлжээ. Энэ нэрийг Хуучин гэрээнд ихэвчлэн эш үзүүлэгч нарт өгдөг байсан бөгөөд бурханлаг зан чанартай хүнийг тодорхойлдог байжээ. Энэ нь магадгүй Тимотод эш үзүүллэгийн билэг авьяас өгөгдсөн байсныг тодорхойлж байж болох юм. **Бурханы хүний** эсрэг хүн нь 2Тесалоник 2 дугаар бүлэгт байгаа “ёс бусын хүн” юм. Ёс бусын хүн нь гэм нүглийн бодитой биет илрэл байх болно. Түүний талаарх бүх зүйлс нь хүмүүст гэм нүглийн талаар бодоход хүргэнэ. Харин Тимот **Бурханы хүн** байж, хүмүүст Бурханы талаар бодуулж, Бурханыг алдаршуулахад хүргэдэг хүн байх учиртай аж.

Христийн төлөөх энэхүү үйлчлэлдээ Тимот биеэ тоох (эш. 4) байдлаас **чөлөөтэй байж**, үнэнгүй болсон (эш. 5), сэтгэл хангалуун бус (эш. 6-8), мунхаг, хор хөнөөлтэй хүсэл (эш. 9) болон мөнгийг хайрлах хайр (эш. 10) зэргээс зайлсхийх ёстой. Тэрээр тэнгэрийн улс руу авч явж чадах цорын ганц зүйл болох христитгэлт зан чанарыг төлөвшүүлэх хэрэгтэй. Энд христитгэлт зан чанарыг **зөвт байдал, сүсэглэл, итгэл, хайр, тэвчээр ба дөлгөөн зан** зэрэг нь бүрдүүлнэ гэжээ.

Зөвт байдал гэдэг нь дэргэдэх хүнтэйгээ цэх шулуун, үнэнч шударга байдлаар харьцахыг хэлж байна. **Сүсэглэл** гэдэг нь бурханлаг байдал юм. **Итгэл** гэдэг нь итгэмжтэй, найдвартай байдлыг бас хэлж байж болох юм. **Хайр** гэхээр Бурхан болон бусдыг хайрлах хайрыг хэлж байна. **Тэвчээр** гэвэл зовлон бэрхшээл дунд тэсвэр, хатуужилтай байхыг хэлж байгаа бол **дөлгөөн зан** гэхээр эелдэг даруу байдлыг хэлж байна.

6:12 Тимот үүнээс зөвхөн *зайлсхийж, дагах* ёстой бус мөн **тэмцэх** ёстой ажээ. Энд **тэмцэх** гэдэг үг нь тулалдах гэсэн үг биш харин сөрөн тэмцэх гэсэн утгатай. Энэ үгийг тулааны талбартай холбоотой үгийн язгуураас аваагүй харин тамирчдын тэмцээн гэсэн язгуураас авч хэрэглэжээ. **Сайн тэмцэл** гэдэг нь **христитгэлийн тухай** хэлж байгаа бөгөөд уралдаантай холбоотой байна. Тимот тэрхүү уралдаанд сайн гүйх хэрэгтэй ажээ. Тэрээр **мөнх амийг барьж авах** ёстой. Энэ нь тэр аврал авахын төлөө тэмцэж байгаа гэсэн үг биш. Авралыг тэр аль хэдийн авсан. Гэвч энд гарч байгаа санаа нь аль хэдийн түүнд өгөгдсөн мөнх амийн замыг өдөр бүр дагаж мөрдөх тухай юм. Тимот Эзэн рүү эргэх үедээ л **мөнхийн амь руу** дуудагдчихсан байсан юм. Мөн тэрээр **олон гэрч нарын өмнө сайн гэрчлэл хийжээ**. Магадгүй энэ нь түүний баптисмыг хэлэхээс гадна Эзэн Есүс Христийн төлөөх бүхий л гэрчлэлийг хамааруулан хэлж байж болох юм.

6:13 Элч одоо Тимотод нэгэн хүндтэй тушаалыг хоёр агуу Гэрчийн өмнө даалган өгч байна. Юуны өмнө **бүх юмсад амийг өгөгч Бурханы өмнө** тушааж байна. Тимотод үүнийг бичиж байх үедээ Паул нэг л өдөр өөрийн амийг Эзэн Есүсийг гэрчлэхийн төлөө өргөх шаардлагатай болно гэдгээ урьдчилан мэдэрч байсан байж мэднэ. Хэрэв тийм зүйл тохиолдвол энэ залуу дайчин Бурхан бол **бүх юмсад амийг өгөгч** Нэгэн гэдгийг санаж явах нь тустай. Хэдийгээр хүмүүс Тимотыг аллаа ч итгэл нь үхэгсдийг амилуулдаг Нэгэнд байгаа шүү дээ. Хоёрт **Христ Есүсийн** өмнө тушааж байна. Тэрээр сайн гэрчлэлийн агуу үлгэр жишээ болсон юм. **Понти Пилатын өмнө** Тэрээр сайн **гэрчлэлийг гэрчлэн айлдсан**. Үүгээр Ромын захирагчийн өмнө Аврагчийн хэлж ярьж, үйлдсэн бүхий л зүйлийг хэлж байж болох ч тэр дундаа онцгойлон Иохан 18:37 эшлэлд дурдсан зүйлийг илэрхийлж байх магадлалтай:

“Учир нь Би Үнэний тухай гэрчлэхээр төрсөн бөгөөд үүний тулд л ертөнцөд ирсэн. Үнэний хүн бүр Миний дууг сонсоно”. Тимотын өмнө айлдсан энэ тууштай, ганхашгүй мэдэгдэл нь түүнд үнэний гэрчлэлийг дагаж дуурайх үлгэр жишээ болон өгөгджээ.

6:14 Тимотод энэ тушаалыг сахихыг тушаасан. Зарим нь үүнийг дээр дурдсан сайн тэмцлээр тэмцэх тухай хэлж байна гэж ойлгодог. Зарим нь энэхүү захидалд Паул Тимотод өгч буй бүхэл тушаалыг хэлж байна гэж үздэг. Бусад нь

энэ тушаалыг сайнмэдээний захиас, эсвэл Бурханы үгээр дамжуулан өгөгдсөн Бурханы илчлэлт гэж ойлгодог. Харин бидний хувьд үүнийг христитгэлийн үнэнийг хамгаалан сахих тушаал гэж итгэдэг.

Алдаа гаргалгүй, гэм зэмгүйгээр гэдэг илэрхийлэл нь тушаалыг хэлэхээс илүү Тимотод хандсан байна. **Тушаалыг** сахихдаа Тимот **гэм зэмгүйгээр**, зэмлүүлэхгүйгээр гэрчлэлийг сахих учиртай ажээ.

Шинэ гэрээнд **бидний Эзэн Есүс Христийг үзэгдэх хүртэл** гэдэг нь итгэгч хүний өмнө байнга байдаг зүйл мөн. Энэ дэлхий дээр Христэд итгэмжтэй байвал Христийн шүүлт дээр шагнагдах болно. Эдгээр шагнал нь эргээд Эзэн Есүсийг хаанчлалаа байгуулахаар эргэн ирэхэд илэрхий болно. Ингээд итгэмжит эсвэл итгэмжгүй байдлын үр дүн маш тодорхой, ил болгогдох болно.

6:15 Библийн эрдэмтэд энэ эшлэл болон дараагийнх нь эшлэлд ашиглагдсан төлөөний үг Бурхан Эцэгийг хэлж байна уу, эсвэл Эзэн Есүс Христийг хэлж байна уу гэдэг дээр нэгдмэл байр суурьтай байдаггүй. 15 дугаар эшлэлийг аваад үзвэл энд Эзэн Есүсийг хэлж байгаа санагдаж байна. Учир нь Түүнийг Илчлэлт 17:14 эшлэлд яах аргагүй **Хаадын Хаан, Эздийн Эзэн** гэж дууддаг. Нөгөө талаар 16 дугаар эшлэлд маш тодорхойгоор Бурхан Эцэгийг хэлж байна. Тэгэхээр аль нь ч бай 15 дугаар эшлэлийн утга санаа ийм санагдаж байна: Эзэн Есүс Христ

дэлхий дээр хаанчлахаар дахин ирэхэд хүмүүс **ерөөлт бөгөөд цорын ганц хэмжээлшгүй Эрхт** Нэгэн гэж хэн болохыг ухаарах болно. Үзэгдэх байдлаас нь хэн жинхэнэ **Хаан** бэ гэдэг нь илэрхий болно. Паулыг Тимотод хандаж бичиж байх үед Эзэн Есүсийг хүлээн зөвшөөрөхгүй байсан бөгөөд одоо ч тийм байсаар байна. Харин Тэрээр хаанчилж буй бүгдийн **Хаан**, захирч буй бүх **эздийн Эзэн** гэдэг нь тодорхой харагдах өдөр айсуй.

Ерөөлт гэдэг нь зөвхөн магтагдвал зохистой гэсэн утгатай биш, харин ч бүх ерөөлөөр дүүрэн Нэгэн гэсэн утгатай.

6:16 Эзэн Есүсийг үзэгдэхэд хүмүүс энэ бол **цорын ганц үхэшгүй мөнх** Бурхан гэдгийг ухаарах болно. Энэ нь Тэр л цор ганцаараа ийм *оршихуйтай Нэгэн* гэсэн үг. Тэнгэр элч нар Түүнээс үхэшгүй мөнхийг авсан, харин амилал дээр итгэгч нар үхэшгүй мөнх биеийг хүлээн авна. (1Ко.15:53, 54) Харин Бурханд Өөрт нь **үхэшгүй мөнх нь** байдаг. Бурханыг дараагаар нь **хүршгүй гэрлийн дотор оршдог** гэжээ. Энэ нь Бурханы сэнтий гэрэлт туяа цацарсан алдраар хүрээлэгдсэн байдаг гэдгийг хэлж байна. Хүн төрөлх мөн чанараараа байвал энэхүү сүр жавхлангийн дэргэд ууршин алга болно. Зөвхөн Хайрлагдсан Нэгэнд хүлээн зөвшөөрөгдөж, Христ дотор бүрэн болсон хүмүүс л устгагдахгүйгээр Бурханд ойртон ирэх боломжтой.

Бурханы туйлын мөн чанарыг **ямар ч хүн хараагүй** бөгөөд **харж чадахгүй**. Хуучин гэрээнд хүмүүс теофанис буюу Бурханы төрх байдлыг л харж байсан. Шинэ гэрээнд Бурхан Өөрийгөө хайртай Хүү Эзэн Есүс Христийнхээ Бодгаль дотор бүрэн төгс илчлэн харуулсан.

Гэсэн ч Бурхан одоо ч хүмүүсийн нүдэнд харагддаггүй нь үнэн.

Түүнд зохих **хүндэтгэл ба мөнх хүч нь** байг гэж Паул Тимотод өгсөн тушаалаа Бурханд зориулсан магтаал, хүндлэлээр төгсгөжээ.

6:17 Паул өмнө нь баян болохыг хүсдэг хүмүүсийн талаар маш урт агуулгыг өгүүлж байсан. Харин энд тэрээр аль хэдийн баяжсан хүмүүст хандаж байна. Тимот тэднийг **бүү биеэ тоо** хэмээн тушаах хэрэгтэй аж. Энэ бол баячуудад тулгардаг сорилт юм. Тэд их хэмжээний мөнгөгүй хүмүүсийг бүдүүлэг, соёлгүй, ухаан муутай хэмээн үл тоох хандлагатай байдаг. Энэ нь мэдээж заавал үнэн гэсэн үг биш. Хуучин гэрээнд агуу баялаг Бурханы ерөөлийн тэмдэг байсан шиг Шинэ гэрээнд энэ нь Бурханы ерөөлийн тэмдэг биш аж. Хуулийн доор эд баялаг нь тэнгэрлэг тааллын илрэл байсан бол шинэ хувь тавилангийн дагуу хамгийн агуу ерөөл нь зовлон зүдүүр болжээ.

Баячуудад “эд **хөрөнгөний** тодорхойгүй байдалд” **найдвар тавьж болохгүй** гэж шууд утгаар нь сануулжээ. Мөнгөнд жигүүр ургадаг бөгөөд нисэн оддог юм. Тиймд агуу баялаг нь аюулгүй байдлыг хангаж байгаа мэт харагдаж

болох ч энэ дэлхий дээрх цорын ганц гарцаагүй баталгаатай зүйл бол Бурханы үг мөн.

Тийм учраас баячуудыг **баясаж цэнгэх бүх зүйлсээр элбэг хангадаг амьд Бурханд** итгэхийг ятгажээ. Эд баялагтаа найдахгүйгээр түүнийг эзэмших нь хэцүү тул энэ нь ихээхэн занга болдог. Энэ нь яг үнэндээ хиймэл шүтээн шүтэх хэлбэр билээ. Энэ нь Бурхан бол цорын ганц **баясаж цэнгэх бүх зүйлсээр элбэг хангадаг** Нэгэн гэдэг үнэнийг үгүйсгэдэг. Сүүлд хэлсэн энэ мэдэгдэл баян тансаг амьдрахыг буруушааж байгаа юм биш харин жинхэнэ баяр хөөрийг Бурхан л өгдөг бөгөөд материаллаг зүйлс нь үүнийг өгөх чадваргүй гэдгийг л хэлж байгаа юм.

6:18 Христитгэгч хүн эзэмшиж байгаа мөнгө нь өөрийнх нь биш гэдгийг санаж байдаг. Үүнийг түүнд нярав гэж итгэмжлэн өгдөг. Тэр үүнийг Бурханы алдрын төлөө болон бусад хүний сайн сайхны төлөө ашиглах үүрэгтэй. Мөн **сайн үйлсийг** үйлдэхэд ашиглаж, тусламж хэрэгтэй хүмүүстэй **хуваалцахад бэлэн** байх ёстой.

Жон Вэслигийн амьдралдаа мөрддөг байсан зарчим нь “сайныг үйлдэхдээ чадах бүхнээ, бүхий л аргаар, байж болох бүх газарт, цаг үргэлж, бүх хүнд зориулж, чадахынхаа хэрээр урт хугацаанд хийх” байжээ.

Хуваалцахад бэлэн бай гэдэг нь Эзэн тушаавал хэзээд зарцуулахад бэлэн байх гэсэн санаа юм.

6:19 Энэ эшлэл бид материаллаг эд хөрөнгөө энэ амьдралд зөв зарцуулбал **мөнхийн** үр ашгийг авчрах болно гэсэн үнэнийг онцолж байна. Яг одоо байгаа энэ цаг үед Эзэний үйл хэрэгт санхүүгээ зарцуулснаар... **хурааснаар ирээдүйн төлөө өөрсдөдөө сайн үндэс суурийг тавих юм.** Ийм байдлаар бид жинхэнэ **аминд хүрэх юм.**

6:20 Одоо бид Паулын Тимотод хандсан сүүлийн ятгалга руу орж байна. Түүнд **хариуцуулсныг хамгаалахыг** энд ятгаж байна. Энэ магадгүй христитгэлийн жинхэнэ онол сургаал байж болох юм. Энд Тимотын сэтгэл санаа, авралын тухай асуудал биш харин Бурханы нигүүлслийн сайнмэдээний үнэний тухай ярьж байна. Мөнгийг банканд хадгалуулдаг шиг Тимотод даалгасан үнэнийг “бүхэл бүтнээр нь гэмтээлгүй” хадгалах ёстой ажээ.

Түүнийг **дэмий хоосон үг ярианаас хийгээд “мэдлэг” гэж хуурамчаар нэрлэгдсэн зүйлийн эсэргүүцлийн номлолоос** зайлсхий гэжээ. Дэмий хоосон яриа гэдэг нь үр ашиггүй зүйлсийн талаарх хоосон яриа юм.

Паул Тимотод жинхэнэ мэдлэг мэт харагддаг боловч үнэн хэрэгтээ христитгэлийн илчлэлийн эсрэг олон сургаалтай тулгарах болно гэдгийг мэдэж байлаа. Ахлагч Мууль бичихдээ:

Паулын үеийн гностикчууд дагалдагч нараа “энгийн *итгэгчдийн* эгэл олонхоос дээгүүр оршихуйн нууцуудыг мэддэг, мэдлэгээрээ материаллаг ертөнцийн боолчлолоос

чөлөөлөгдсөн, сүнслэг ертөнцөд эрх чөлөөтэй амьдардаг онцгой билиг авьяастай, давуу агуу хүмүүс болгоно” гэж зарлан тунхагладаг байв. ²⁵

Эдгээр бүх зүйлсээс Тимот зайлсхийх ёстой байжээ.

Энэ нь юуны өмнө өнөө цагт “Христитгэлийн шинжлэх ухаан” гэх мэт хуурамч сургаалтай гаж буруу урсгалуудыг хэлж байна. Энэхүү тогтолцоо нь христитгэлийн мөн чанартай, мөн жинхэнэ мэдлэгтэй гэж зарладаг ч буруу ташаа нэршил билээ. Энэ *христитгэлтэй* ч биш *шинжлэх ухаан* ч биш!

Уг эшлэлийг эдүгээ сургуулиудад заадаг байгалийн шинжлэх ухааны ²⁶ олон хэлбэрт мөн хамааруулан хэлж болно.

Үнэндээ шинжлэх ухааны жинхэнэ нээлт хэзээ ч Библистэй зөрчилдөхгүй. Учир нь орчлон ертөнц дээр байгаа шинжлэх ухааны нууцуудыг Библийг зохиогч Нэгэн болох Бурхан Өөрөө байршуулсан юм. Гэвч шинжлэх ухааны гэгддэг олон баримт үнэн хэрэгтээ нотлогдоогүй, таамаглал төдий онол байдаг. Библистэй зөрчилдөж байгаа тийм таамгуудыг няцаах хэрэгтэй.

6:21 Паул зарим нэр төдий христитгэгчид эдгээр хуурамч сургаалд автан, **итгэлээсээ төөрсөн** болохыг мэдэж байв. Эдгээр төгсгөлийн эшлэл бидэнд оюуныг шүтэн бишрэх онол сургаал, рационализм, модернизм, либерализм болон бусад бүх төрлийн “изм” гэж нэрлэгддэг

Христийг үл ойшоож, бүдгэрүүлдэг ухагдахуунуудын аюулыг тод томруун харуулж байна.

Нигүүлсэл нь та нартай хамт байх болтугай.
Энэхүү ерөөл нь Паулын “ялгарах тэмдэг” болой.
Учир нь зөвхөн Бурханы нигүүлслээр л Түүний ард түмэн “давчуу, нарийн” замыг сахиж чадна.
Амен.

ЗҮҮЛТ ТАЙЛБАР

¹ (1 Тимот удирдтгал) Л’Эглис Кретиенн, х. 95, Жорж Салмоны Шинэ гэрээний номыг судлах түүхэн удирдтгал, х. 413.

¹ (1:8) Гаи Кинг, *Удирдагч удирдав*, х. 25.

¹ (1:16) Виллиям Келли, Тимотод бичсэн удаах захидлын тайлбар, х. 22.

¹ (1:19) Хамилтон Смит, нэмэлт баримт байхгүй.

¹ (1:20) “Бласфемео” (гүтгэх, доромжлох) гэх грек үгийг хүн болон Бурханы аль алийг дурдахад хэрэглэжээ. Энэ үгээс эх авсан англи хэлний доромжлох хэмээх үүсмэл үг дан ганц Бурхан, ариун юмс руу хандахад ашиглагддаг.

¹ (2:9) Жон Крисостомын хэлцийг Альфред Пламмер Пасторын захидлуудад эш татжээ, х. 101.

¹ (2:15) Ж. П. Лилли, *"Пасторын захидлууд"*, х. 94.

¹ (3:2) Энэ үзлийг баримтлагч христитгэгчид грек хэлний өгүүлбэрийн бүтцэд агуулагддаг “нэг эмэгтэйд үнэнч хүн” гэсэн илэрхийлэмжээс ахлагч хүн нэг эмэгтэйд үнэнч байх ёстойг онцолдог.

¹ (3:3) Үйлчлэгчид мөнгөнд шуналгүй байх ёстой (3:8) гэдгийг Паул онцолсон тул үүнээс бүр ч илүү хариуцлагатай үүрэг болох ахлагчдын хувьд энэ чанарыг орхигдуулсан байх магадлал бага.

¹ (3:11) Энэ үед эмэгтэйчүүдэд зориулсан тусгай чуулганы томилгоо хараахан бий болоогүй байсан бололтой. Райри судлал Библийн тэмдэглэлийг үзнэ үү, NKJV, х. 1850.

¹ (3:16) Ж. Н. Дарби, Тит 2:11–14 эшлэлээр хийсэн лекцийн тэмдэглэл, Ж. Н. Дарбигийн эмхэтгэл, VII:333.

¹ (3:16) Бурхан, Христ, Ариун Сүнсний ариун нэрийг эртний гар бичмэлд товчилж бичдэг байсан. “Бурхан” гэсэн үгний товчлол нь “хэн” гэсэн үгтэй адилхан харагддаг. Θ (theta) үсгийн богино хэвтээ зураас л О (omicron) үсгээс ялгадаг. Мөн энэ товчилсон үг гэдгийг илтгэхийн тулд тухайн үгийн дээр зураас тавьдаг. Гар бичмэлүүдэд “Бурхан” (TR ба олонх гар бичмэл), “хэн” (NU), “ямар” гэж янз бүрээр бичсэн байдаг. Бид олонх гар бичмэлд тулгуурласан KJV, NKJV гэх мэт уламжлалт хувилбарыг дагаж мөрддөг.

¹ (4:3) Эдди Мэри Бэйкер, Шинжлэх ухаан ба эрүүл мэндийг Бичвэрийн түлхүүр үгээр тайлах нь, х. 64–65.

¹ (4:10) Шүүмж (NU) бичмэлд “бид хөдөлмөрлөж, хичээдэг” хэмээн бичсэн байдаг.

¹ (4:12) Кинг, *Удирдагч*, х. 79.

¹ (5:4) Хамгийн эртний болон олонх гар бичмэлүүд “хүлээн зөвшөөрөгдсөн” гэдэг үгийн өмнө “сайхан” гэдэг үгийг орхигдуулсан байдаг. Иймээс богино хувилбар нь анхны эх хувилбар гэдэг нь гарцаагүй.

¹ (5:16) NU бичвэрээс итгэдэг хүн гэдэг үгийг хассан нь санамсаргүй тохиолдол байх магадлалтай. Паул зөвхөн итгэгч эмэгтэйчүүдийн асрамжид буй бэлэвсэн эмэгтэйчүүдийн талаар бичсэн гэх нь учир дутагдалтай.

¹ (6:4) Р. С. Х. Ленски, гэгээн Паулын Тесалоник, Тимот, Тит, Филемонд бичсэн захидлуудын тайлбар, х. 700.

¹ (6:5) *өмнөх эх сурвалжтай ижил*, х. 701, 702.

¹ (6:5) NU бичвэр энэ өгүүлбэрийг орхигдуулсан байдаг.

¹ (6:7) Эдвард Херберт Бэйтс, *Үнэний Бичвэрээс эш татсан сүнслэг бодол*, х. 160.

¹ (6:9) Альберт Барнс, Шинэ гэрээний тэмдэглэл: Тесалоник, Тимот, Тит, Филемон, х. 199

¹ (6:10) Ж. С. Райл, Амьдралд ойр шашин, х. 215.

¹ (6:10) Ховард Хюго агсны тухай тайлан мэдээ.

¹ (6:20) Х. С. Ж. Моул, *II Тимот судлал*, х. 91.

¹ (6:20) Латинаар “scientia” гэсэн үг нь энгийнээр “мэдлэг” гэсэн утгатай. Орчин үеийн англи хэлнээ “science” хэмээн буулгасан нь илүү хязгаарлагдмал утгыг илэрхийлэх тул NKJV хувилбар үүнийг өөрчлөн бичжээ.

НОМЗҮЙ

(Пасторын захидлууд)

Эдвард Херберт Бэйтс, *Үнэний Бичвэрээс эш татсан сүнслэг бодол*. Лондон: Пикеринг ба Инглис, огноо тодорхойгүй.

Ж. Х. Бернард, *Пасторын захидлууд*. Кэмбриж: Их Сургуулийн хэвлэлийн газар, 1899.

Эрдман Р. Чарльз *Паулын Пасторын захидлууд*. Филадельфи: Вестминстер хэвлэлийн газар, 1923.

Фэйрберн Патрик. *Пасторын захидлуудын тайлбар*. Эдинбург: Т. & Т. Кларк, 1874.

Гатри Дональд. *Пасторын захидлууд* (тодорхой болоогүй). Гранд Рапидс: Ум. Б. Эрдман хэвлэлийн газар, 1957.

Д. Эдмонд Хиеберт, I *Тимот*. Чикаго: Мүүди хэвлэлийн газар, 1957.

_____. *Хоёрдугаар Тимот*. Чикаго: Мүүди хэвлэлийн газар, 1958.

_____. *Тит, Филемон*. Чикаго: Мүүди хэвлэлийн газар, 1957.

Х. А. Айронсайд, *Тимот, Тит, Филемон зэрэг номоор тавьсан илтгэл, лекц, тайлбарууд*. Нью-Йорк: Лойзаукс Брос, 1947.

Виллиям Келли. *Паулын Титэд бичсэн захидлын тайлбар*. Лондон: Вэстон, 1901.

_____. *Тимотод бичсэн удаах захидлын тайлбар*, 3-р хэвлэл. Оак Парк, Иллинойс: Библийн үнэн хэвлэлийн газар, огноо тодорхойгүй.

Хомер А. Кент, *Пасторын захидлууд*. Чикаго: Мүүди хэвлэлийн газар, 1958.

Гаи Х. Кинг, *Удирдагч Удирдав: I Тимот чимээгүй цагийн судалгаа*. Форт Вашингтон, Пенсильвани: Христэч утга зохиолын аян, 1944.

_____. *Хүүдээ: II Тимотын тайлбар судалгаа*. Форт Вашингтон, Пенсильвани: Христэч утга зохиолын аян, 1944.

Ж. П. Лилли, *"Пасторын захидлууд" Библи Судлалын гарын авлага*. Эдинбург, Шотланд: Т. & Т. Кларк, 1901.

Волтер Лок, *Пасторын захидлуудын шүүмж ба эх бичгийн тайлбар (ОУ-ын шүүмж тайлбар)*. Эдинбург: Т. & Т. Кларк, 1924.

Х. С. Ж. Моул, *II Тимот судлал*. Гранд Рапидс: Крегел хэвлэлийн газар, 1977.

Альфред Пламмер, *Пасторын захидлууд*. Нью-Йорк: Жорж Х. Доран компани, огноо тодорхойгүй.

Хамилтон Смит, *Тимотод бичсэн удаах захидал*. Вүүлэр, Нортумберланд, Их Британи: Хаммонд үндсэн Библийн сан, огноо тодорхойгүй.

Южинь Сток, *Пасторын захидлуудын талаарх нээлттэй ярилцлага*. Лондон: Р. Скотт, 1914.

Ж. Ж. Үүстэрзи Ван, *"Пасторын захидлууд."* *Лангийн Ариун Библид өгсөн тайлбар. Боть 23*. Гранд Рапидс: Зондерван хэвлэлийн газар, огноо тодорхойгүй.

У. Э. Вайн, *Тимотод бичсэн захидлуудын тайлбар*. Лондон: Пикеринг ба Инглис, 1925.

С.Уэст Кеннет, *Грек Шинэ гэрээн дэх Пасторын захидлууд*. Гранд Рапидс: Ум. Б. Эрдман хэвлэлийн газар, 1953.

ТИМОТОД БИЧСЭН УДААХ ЗАХИДАЛ

ОРШИЛ

“Тимотод бичсэн хоёр дахь захидалд Паулын зүрхний үгс шингэсэн байдаг. Тэрээр Палестины хилийн чанадад Бурханы удирдлага дор газар дэлхий дээр Бурханы чуулганыг үүсгэн байгуулжээ. Харамсалтай нь чуулган байгуулагдсан зарчмаасаа хазайж, алдаж эндсэн тул Паул захидал бичсэн нь энэ юм.”

– Ж. Н. Дарби

I. БИЧЭЭСТ ЭЗЛЭХ ОНЦГОЙ БАЙР СУУРЬ

Алдартай хүний эцсийн үгсийг хайрладаг хүмүүс нь чухалчлан үздэг. 2Тимот ном нь Паулын эцсийн үг биш ч гэлээ христитгэгчдэд бичиж үлдээсэн сүүлийнх нь бичвэр гэж болно. Үүнийгээ тэр өөрийн хайрт хүү, залуу дайчин Тимотод бичжээ.

Дээвэр дээрээ гэрэл орох ганц нүхтэй, Ромын харанхуй гянданд толгойгоо авхуулж цаазлуулах цагаа хүлээн суусан, сүнсээр хүчирхэг, ухаан цэлмэг, дөлгөөн даруу сэтгэлтэй элч Паул маань нас дээр гарч, биеийн хувьд доройтон, Бурханы төлөө гүйсэн хол замын уралдаанаа дуусгах дөхжээ. Тэрээр сүүлийн удаа үзэг цаас нийлүүлж,

заалгасан үнэн ба амиа эцэс хүртэл бат сахихыг хайрт хүү Тимотдоо уриалахаар захидал бичжээ.

Библи дэх “хоёр дахь” захидлуудын олонхийн адил 2Тимот ном хуурамч багш нараас гадна эцсийн өдрүүдэд урвах явдал гарах тухай өгүүлдэг. 2Тимот (тэр ч байтугай 2Петр ном тэр тусмаа) номын үнэн бодит байдлыг үгүйсгэдэг олон шүүмжлэлүүдийн ард зарим шашны удирдагчид өөрсдөө шашныг халхавч болгон ашиглаж буйгаа мэдрээд л иймэрхүү дайралт хийдэг юм биш биз гэсэн бодол төрөхгүй байхын аргагүй. Тэдгээр сөрөг онолуудыг бичсэн шашны удирдагчид өөрсдөө Паулын бидэнд сануулсан гэмт хэргийг үйлдэгсэд шашнаар халхавчлан хувийн ашиг хонжоо хөөцөлдөх явдлын буруутнууд билээ (3:1-9).

Хүмүүс юу ч гэж ярьсан, 2Тимот бол алдаа мадаггүй Бурханы үг мөнөөс мөн бөгөөд бидэнд туйлын хэрэгтэй зааврыг өгдөг нь үнэн.

II. ЗОХИОГЧ

2Тимот номын зохиогчийн талаар Пасторын захидлуудын танилцуулгаас үзнэ үү.

III. БИЧИГДСЭН ОГНОО

Тимотод бичсэн удаах захидлыг шоронгоос бичжээ (уламжлалт ёсоор Ром дахь Мамертины шоронгоос бичсэн хэмээн одоо ч жуулчдад үзүүлдэг). Паул Ромын иргэн байсан тул арсланд

хаяж өгөх, загалмайд цовдлох боломжгүй байв. Харин оронд нь толгойг нь илдээр цавчих “нэр төртэй” цаазын ял оногджээ. Паулыг эзэн хаан Нерогийн үед цаазалсан. Неро өөрөө МЭ 68 оны 06 сарын 8-нд нас барсан. Тэгэхээр 2Тимотыг 67 оны намраас 68 оны хавар хүртэлх хугацаанд бичсэн байх учиртай.

IV. ХӨНДСӨН СЭДЭВ

2Тимот номын ерөнхий агуулгыг 2:15-р эшлэлд маш тодорхой илэрхийлжээ: “Өөрийгөө ичих зүйлгүй ажилчин, үнэний үгийг зөв заагч гэж Бурханд сайшаалган харуулахыг хичээ.” 1Тимот захидалд чуулганы нийтийн асуудлыг голчлон хөндсөн бол энэ захидалд хувь хүний үүрэг хариуцлага, биеэ авч явах байдлыг голчлон цохон тэмдэглэжээ. Тиймээс захидлын ерөнхий агуулгыг “нийтээрээ буруудсан цаг үеийн хувь хүний үүрэг хариуцлага” хэмээн тодорхойлж болох юм.

Эл захидалд чуулган гэж өөрсдийгөө нэрийдэгсэд нийтээрээ буруудаж буй тухай олонтоо гарна. Энэ үед итгэл ба үнэнээс салан одох явдал газар авч байв. Энэ нь итгэгч хувь хүнд хэрхэн нөлөөлөх вэ? Үүгээр шалтаглан үнэнийг баримтлахаа больж, бурханлаг амьдралаас холдох уу? 2Тимот ном үүнд шийдэмгийгээр “үгүй” гэж хариулдаг. “Өөрийгөө... Бурханд сайшаалган харуулахыг хичээ.”

Вавилоны ордонд хүргэгдсэн залуу Даниелын нөхцөл байдал яг үүнийг дүрслэн харуулдаг (Дан 1). Израильчуудын олон жилийн нүгэлт амьдралаас болоод Даниел болон бусад израильчуудыг Небухаднезар хаан Вавилон руу цөллөгт авч явжээ. Тэд иудейн шашны гадаад хэлбэр болох тахил, тахилчийн үйлчлэл, сүмийн мөргөл гэх мэт бүхнээс салгагджээ. Үнэндээ хэдэн жилийн дараа Иерусалим хотыг устгаж израильчууд бүгдээрээ цөллөгт явах үед энэ бүхэн бүрэн хориглогдсон юм. Тэгэхэд Даниел өөрөө өөртөө, “Би ч бас Хууль ба Эш үзүүлэгчдийг мартаж, Вавилоны зан заншил, ёс суртахууны хэм хэмжүүрийг дагаж мөрдөнө” гэж хэлсэн үү? Аймшигтай эсэргүүцлээр дүүрэн нөхцөл байдлын дунд ч түүний гайхамшигтай итгэлийн амьдрал тод гялалзсан хариу болсон гэдгийг түүх тэмдэглэн үлдээжээ.

Иймээс 2Тимот захидлын захиас нь бас л өнөө цагийн чуулганы нийтлэг гэрчлэл Шинэ гэрээний анхан үеийн энгийн, ариун байдлаас хол зөрүүтэй болсонд шаналж байгаа Бурханы хүүхэд нэг бүрд хандсан байдаг. Тэр хүн одоо ч “Христ Есүс дотор сүсэг бишрэлтэй амьдрах” үүрэгтэй (2Тм 3:12).

ТОЙМ

I. ТИМОТОД ХАНДСАН МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1-5)

II. ТИМОТОД ӨГСӨН ЯТГАЛГА (1:6-2:13)

А. Бат итгэлтэй байх (1:6-18)

Б. Тэвчээртэй байх (2:1-13)

III. БАТ ИТГЭЛ БА УРВАХЫН ЯЛГАА (2:14-4:8)

А. Жинхэнэ христитгэлд үнэнч байх (2:14-26)

Б. Айсуй урвалт (3:1-13)

В. Итгэлээс урвах явдал гаарах цагт Бурханы хүнийг тэнхрүүлэх эх сурвалж (3:14-4:8)

IV. ХУВИЙН ХҮСЭЛТ ГУЙЛТ, ЗАХИАСНУУД (4:9-22)

ТАЙЛБАР

I. ТИМОТОД ХАНДСАН МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1-5)

1:1 Паул захидлынхаа эхэнд өөрийгөө **Есүс Христийн элч** хэмээн танилцуулж байна. Цог жавхланд орсон Эзэн түүнийг тусгай үйлчлэлд томилсон билээ. Энэхүү томилгоо хүнээс ирээгүй. Хүнээр дамжуулж өгөгдөөгүй. Харин **Бурханы хүслээр** шууд иржээ. Мөн Паул элчийн алба үүргээ **Христ Есүс доторх амийн амлалт дагуу** хэмээжээ. **Христ Есүс**т итгэсэн бүхэн мөнх **амийг** хүлээн авна гэж Бурхан амласан. Элч Паулын дуудлага энэхүү **амлалттай** нийцэж байв. Үнэндээ тийм амлалт байгаагүй бол Паул шиг элч нар ямар ч хэрэггүй байх байлаа.

Вайны тодорхойлсноор: “Христ Есүс дотор өнгөрсөн өнө мөнхөд байсан тэрхүү амийг бидэнд өгөх нь тэнгэрлэг зорилгын дагуу байсан юм. Паул элч болсон нь энэхүү зорилготой нийцэж байсан юм.”¹

В. Паул Флинт энэхүү захидалд өгүүлэгдэж буй амьтай холбоотой таван хэсгийг дараах байдлаар тодруулан тайлбарласан байдаг: Амийг амласан (1:1); Амийг *илэрхийлсэн* (1:10); Амийн оролцоо (2:11); Амийн *хэв маяг* (3:12); Амийн *зорилго* (4:1);

1:2 Тимотыг **хайрт хүү** хэмээн дуудаж байна. Тимот Паулын үйлчлэлээр дамжуулан Христэд

итгэсэн гэх шууд баталгаа байхгүй. Тэдний уулзалтыг хамгийн анх Үйлс 16:1-р эшлэлд тэмдэглэсэн байдаг. Гэхдээ Паулыг тухайн үед Лустрт ирэхээс ч өмнө Тимот дагалдагч болчихсон байсан харагддаг. Ямартай ч элч Паул түүнийг христитгэл доторх **хайрт хүүгээ** гэж үздэг байжээ.

1Тимотын нэг адил Паул **нигүүлсэл, өршөөл ба амар амгалангаар** мэндчилж байна. Паул чуулганд захидал бичихдээ нигүүлсэл ба амар амгаланг хүсэн ерөөж мэндэлдэг байсан тухай 1Тимот номын тайлбар дээр онцлон тэмдэглэсэн. Харин Тимотод бичсэн захидалдаа **өршөөлийг** нэмсэн байна. Гаи Кингийн хэлсэнчлэн, нигүүлсэл нь үйлчлэлд, өршөөл нь алдаа дутагдалд, амар амгалан нь нөхцөл байдалд хэрэгтэй аж. Өөр нэгний хэлсэнчлэн, “нигүүлсэл нь зохисгүй нэгэнд, өршөөл нь аргаа барсан хүнд, амар амгалан нь зүдэрсэн нэгэнд хэрэгтэй” гэжээ. Хиеберт өршөөлийг “Бурханы хайр энэрлээс аяндаа урсан гардаг, Өөрөөс нь эхтэй, Түүнийг өөрийн эрхгүй зовж шаналсан хүмүүст өрөвч энэрэнгүй, уян зөөлөн сэтгэлээр хандахад хүргэдэг энэрэнгүй сайхан сэтгэл”² хэмээн тодорхойлжээ.

Энэ ерөөлүүд **Эцэг Бурхан ба бидний Эзэн Христ Есүсээс** урсан гардаг. Паул энд ч бас Хүүг **Эцэгийн** адил хүндэтгэн үзсэн байна.

1:3 Мэндчилгээнийхээ араас Паул уламжлал ёсоор талархлыг үргэлжлүүлэн бичжээ. Паул захидлаа Ромын гяндангаас бичсэн гэдгийг

бодож унших хэрэгтэй. Тэрээр сайнмэдээг тунхагласныхаа төлөө шоронд хоригдож, гэмт хэрэгтэн мэт үзэгджээ. Тухайн үед Ромын төр засаг христитгэлийг хяхан хавчиж байсан тул олон итгэгч амиа алдаад байсан юм. Ийм аймшигтай эсэргүүцэлтэй нөхцөл байдалд ч гэсэн Паул Тимотод бичсэн захидлаа **“Би Бурханд талархдаг”** хэмээн эхлүүлж чадаж байв.

Элч Паул иудей **эцэг өвгөдийнхөө** нэгэн адил **цэвэр мөс чанараар** Бурханд үйлчилж байлаа. Эцэг өвгөд нь хэдийгээр христитгэгч байгаагүй ч гэлээ амьд Бурханд итгэдэг байв. Үйлс 23:6 дээр Паулын хэлсэн шиг, тэд “найджар болон үхэгсдээс амилах амиллыг” сэтгэлдээ хадгалж, Түүнийг хүндлэн мөргөж, үйлчлэхийг зорьдог байжээ. Тиймээс Паул Үйлс 26:6, 7а дээр, “Би одоо манай эцэг өвгөдөд Бурханы өгсөн амлалтын найдвараас болж шүүгдэж байна. Энэ нь манай арван хоёр овог Бурханд өдөр шөнөгүй зүтгэн үйлчилж, хүртэхийг найддаг тэрхүү амлалт мөн” гэж хэлсэн юм.

Иймийн учир Паул Эзэнд үйлчилж буйгаа эцэг өвгөдийнхөө үлгэр жишээг дагасан гэж хэлж чадсан юм. Түүний ашигласан **үйлчлэх³** гэдэг үг нь аливаа зүйлд үнэнч тууштай хандахыг илэрхийлдэг. Тэрээр үнэн Бурханыг хүлээн зөвшөөрч дагадаг байв.

Дараа нь Паул **залбиралдаа** Тимотыг **үргэлж, өдөр шөнөгүй санан** дурсдагаа хэллээ. Агуу элч Паул Эзэнд залбирах тоолондоо хайрт хүү, залуу

хамтран зүтгэгчээ санаж, түүний нэрийг нигүүлслийн хаан ширээний өмнө авчирдаг байв. Өөрийнх нь цаг дуусаж буйг Паул мэдэж байсан юм. Хүнийхээр яривал, Тимот Христийг гэрчлэх үйл хэргийг ганцаараа үргэлжлүүлэхээр үлдэж байгааг ч мэдэж байсан аж. Мөн Тимотыг ямар бэрхшээл хүлээж буйг мэдэж байсан болохоор итгэлийн энэ залуу дайчны төлөө тасралтгүй залбирдаг байжээ.

1:4 Эдгээр үгсийг уншихад Тимотын зүрх сэтгэлд хэрхэн хүрсэн бол доо! Элч Паул Мөүлийн хэлснээр Тимотыг **харах** гэж тэсгэл алдан яарч байв. Үүнээс харахад Тимотыг Паул ямар их хайрлаж, эрхэмлэн үздэг байсан нь илэрхий. Мөн Паулын нигүүлсэнгүй, дөлгөөн зан, даруу хандлагыг ч илэрхийлж байна.

Тэднийг хамгийн сүүлд салахад Тимот ихээр гунигласан бололтой. Түүний **нулимс** нас дээр гарсан хамтран зүтгэгчид нь гүн сэтгэгдэл төрүүлжээ. Паулыг цагдаа эсвэл Ромын цэргүүд “хүчээр Тимотоос салгах” үед болсон үйл явдал байх гэж Хиеберт таамагладаг.⁴ Паул тэр мөчийг мартсангүй. Тиймээс **баяр баясгалангаар дүүрэхийн тулд** Тимоттой ахин уулзахыг маш их хүсэж байлаа. Эр хүн уйлдаггүй гэх мэт христитгэлд сэтгэлийн хөдөлгөөн байж болохгүй гэж Паул Тимотыг нулимс дуслуулахад зэмлэсэнгүй. Ж. Х. Жовет, “Нулимсгүй зүрх Христийн зовлонг хэзээ ч тунхаглаж чадахгүй. Уян зөөлөн сэтгэл үгүй

болбол бид зовлонгийн зарц байх боломжгүй болно” гэж байнга хэлдэг байсан юм.

1:5 Паул зарим талаар Тимотын **жинхэнэ итгэлийг** дурсан санажээ. Тимотын **итгэл** чин үнэн, ямар ч баггүй байлаа.⁵

Гэхдээ Тимот гэр бүлийнхнээсээ аврагдсан анхны хүн биш байжээ. Түүний иудей **эмэг эх Лой** авралын сайнмэдээг сонсож, Эзэн Есүсийг Мессиа хэмээн хүлээн авсан байсан нь илэрхий байна. Мөн иудей эмэгтэй (Үйлс 16:1), охин **Юник** нь бас христитгэгч болжээ. Тэднээр дамжуулан Тимот христитгэлийн агуу үнэнийг таньж мэдэн, тэр гэр бүлээс Аврагчид итгэсэн гурав дахь үеийн төлөөлөл болов. Тимотын аав хэзээ нэгэн цагт Христэд итгэсэн эсэх талаар Библид нэг ч үг дурдаагүй байдаг.

Хэдийгээр итгэгч эцэг эхээс аврал өвлөгдөнө гэсэн баталгаа байхгүй ч Бичвэрт гэр бүлийн зарчим байдаг нь үнэн. Бурхан гэр бүлийг бүхэлд нь аврах дуртай нь харагдаж байна. Гэр бүлийн гишүүдийн хэн нэг нь аврагдахгүй үлдэх нь Түүний хүсэл биш билээ.

Лой, Юник нарын дотор **итгэл байсан** гэснийг анзаарч хараарай. **Итгэл** нь ирээд буцдаг зочин шиг биш, дотор нь амьдардаг оршин суугч шиг тэдэнтэй хамт байжээ. Тимотод ч гэсэн яг энэ итгэл байгааг Паул итгэлтэй **хүлээн зөвшөөрч** байлаа. Итгэлээсээ болж элдвийн сорилтод орсон ч Тимот түүнийгээ сахин хамгаалсаар байх жинхэнэ итгэл байсан юм.

II. ТИМОТОД ӨГСӨН ЯТГАЛГА (1:6-2:13)

A. Бат итгэлтэй байх (1:6-18)

1:6 Ар гэрийнхэн нь төдийгүй Тимот өөрөө Бурханд итгэдэг учраас дотроо байгаа **Бурханы бэлгийг сэргээхийг** ятгаж байна. **Бурханы бэлэг** гэж юу болох талаар энд дурдсангүй. Зарим хүн үүнийг Ариун Сүнс гэж боддог. Харин зарим нь христитгэлийн аливаа үйлчлэлийг хийхийн тулд Эзэнээс өгөгдсөн тусгай чадвар гэж ойлгодог. Тухайлбал, сайнмэдээ тараагч, пастор, багшийн бэлэг байж болно. Ямартай ч эндээс харахад Тимот христэч үйлчлэлд дуудагдаж, үүнийгээ гүйцэлдүүлэх онцгой чадварыг авсан нь тодорхой байна. Уг **бэлгийг** улам бадрааж, дүрэлзсэн гал болгох ятгалгыг энд авчээ. Эргэн тойронд нь хүмүүс бүдэрцгээж байсан ч урам хугарч болохгүй. Бас Эзэний үйлчлэлд мэргэшин, тав тухтай хэвд орж, санаа амарч болохгүй. Харин өдрүүд нь харанхуй болох тусам өгөгдсөн бэлгээ улам бүр ашиглахад анхаарах учиртай.

Тимотын дотор байсан **бэлэг** элч Паулын **гар тавигдсанаар** өгөгджээ. Үүнийг өнөөгийн чуулганы удирдагчдын дунд үйлдэгддэг томилох ёслолтой андуурч болохгүй. Энд хэлсэн үгийг яг байгаа чигээр нь ойлгох нь зөв. Паул Тимот дээр **гар** тавих мөчид Тимотод **бэлэг** өгөгдсөн. Элч Паул тухайн бэлгийг дамжуулах суваг болсон байна.

Тэгвэл үүнээс нэг асуулт урган гарна. “Өнөөдөр ч ийм зүйл болдог уу?” Үүнд би үгүй гэж хариулна. Гар тавьж ямар нэгэн бэлгийг соёрхох чадвар Эзэн Есүс Христийн элч болохын хувьд Паулд өгөгдсөн байсан. Өнөөдөр бидэнд тухайн үеийнх шиг элч нар байхгүй учраас элчит гайхамшигийг үйлдэх хүч байхаа больсон.

Энэ эшлэлийг 1Тимот 1:18 болон 4:14 эшлэлтэй холбон судлах хэрэгтэй. Энэ гурван эшлэлийг хамтад нь харвал Вайны илэрхийлсэнчлэн дараах үйл явдлын дараалал харагдана. Эш үзүүлэлийн дагуу Паул Тимотыг тусгай үйлчлэлийн төлөө босгогдсон хүн гэдгийг таньсан. Тэгээд элч Паулын зүгээс албан ёсны үйлдэл хийснээр Эзэн Тимотод бэлгээ соёрхсон. Ахлагчид Эзэний гүйцэлдүүлсэн үйл хэргийг таньж, Тимотын дээр гар тавин баталсан. Ахлагчдын энэ үйлдэл томилгоо, бэлэг соёрхох ёслол, сүмийн ямар нэг зэрэг дэв олгох ёслол байгаагүй.⁶

Стокийн дүгнэн хэлснээр, бэлэг Паулын гараар ‘дамжин’ ирсэн ба ахлагчдын гар ‘хамт’ байжээ.

1:7 Паул өөрөө үхэлтэй нүүр тулж явсны хувьд, **Бурхан бидэнд айдсын сүнснийг** буюу хулчгар занг өгөөгүй гэж Тимотод сануулж байна. Бидэнд айн хулчийх цаг байхгүй.

Харин Бурхан хүч чадлын сүнснийг бидэнд өгсөн. Хязгааргүй хүч чадал бидний мэдэлд бий. Ариун Сүнсний энэхүү хүчээр итгэгч бид эцэж цуцахгүй үйлчилж, шантралгүй тэвчиж,

ялгуулснаар зовж, шаардлагатай бол яруу алдартайгаар үхнэ.

Түүнчлэн Бурхан бидэнд **хайрын** сүнсийг өгсөн. Бурханыг гэсэн хайр маань айдсыг үлдэн хөөж, ямар ч золиос гарсан бай Христийн төлөө өөрийгөө өгөх хүсэлтэй болгодог. Бусдыг гэсэн хайр маань ямар ч хавчлагыг тэсэж, зовоогчдодоо эргээд сайхан сэтгэлээр хандах хүслийг өгнө.

Эцэст нь, Бурхан бидэнд **биеэ захирахын** буюу сахилга батын сүнсийг өгсөн. Англи хэл дээрх **эрүүл ухаан** гэж орчуулсан энэ үг утга санаагаа бүрэн илэрхийлж гаргаж чаддаггүй. Яахав, христитгэгч хүн ямар ч үед сэтгэл хөдлөлдөө авталгүй, ухвар мөчид бодлоор хандалгүй, үргэлж эрүүл саруулаар бодож цэгнэх ёстой гэсэн ойлголтыг төрүүлж болох юм. Гэхдээ энэ эшлэлийг заримдаа буруугаар тайлбарлаж, Эзэнтэй ойр дотно хүн сэтгэцийн өвчинд огт нэрвэгддэггүй хэмээн буруу заах явдал элбэг тохиолддог. Энэ нь Библийн дагуух сургаал биш. Сэтгэцийн олон өвчнийг *удам дамжин* ирсэн сул дорой байдалтай холбож тайлбарлаж болно. Тухайн хүний сүнслэг амьдралтай холбоогүй *бие махбодын* нөхцөл байдлын үр дагавар ч байж болно.

Гол нь, Бурхан бидэнд өөрийгөө хянах, биеэ захирах сүнсийг өгсөн гэдгийг энэ эшлэл зааж байна. Бид яарч адгахгүй, мунхаглан хандахгүй, эрүүл бодлоор, юманд ултай суурьтай хандах ёстой гэсэн үг. Нөхцөл байдал хэчнээн хүнд

болсон ч тэнцвэртэй хандаж, эрүүл ухаанаар үйлдэх учиртай гэдгийг хэлж байна.

1:8 Бүү ич хэмээн Тимотод хэлж байна. Паул өөрөө ичдэггүй гэдгээ 12-р эшлэлд мэдэгджээ. Мөн 16-р эшлэлд Онесифор бас ичээгүй гэдгийг уншиж болно.

Тухайн үед сайнмэдээг тунхаглах нь гэмт хэрэг байлаа. Эзэн ба Аврагчийг нийтийн өмнө гэрчлэгсэд хавчигдаж байв. Гэвч үүнээс болж Тимот айж самгардаж болохгүй. Зовлон туулах байсан ч сайнмэдээнээс ичиж болохгүй. Шоронд сууж буй элч Паулаас ч ичиж болохгүй гэжээ. Угаас олон итгэгч түүн рүү нуруугаа харуулаад байсан юм. Паултай нийлбэл хавчигдаж, бүр цаашилбал амиа ч алдаж мэдэх тул тэд айсан нь дамжиггүй.

Харин Тимотыг **Бурханы хүчээр сайнмэдээний төлөө надтай хамт зов** гэж Паул ятгаж байна. Сайнмэдээнээс болж гутамшигт орохоос бүү ай, харин тэрхүү гутамшгийг надтай хамт тэвч хэмээн Паул сэнхрүүлж байна.

1:9 Тимотыг эрч хүчтэй (эш. 6, 7), бас зоригтой (эш. 8) байхыг элч Паул урамшуулжээ. Одоо тэгвэл яагаад энэ хандлага зүй зохистой вэ гэдгийг тайлбарлаж байна. Үүний шалтгаан нь бидэнд хандсан Бурханы гайхамшигт нигүүлсэлд оршдог. Юуны өмнө, Тэр **биднийг аварсан** билээ. Өөрөөр хэлбэл, Тэр биднийг нүглийн шийтгэлээс чөлөөлсөн гэсэн үг. Тэр биднийг нүглийн хүчнээс байнга авардаг. Эцэст нь Тэр биднийг айсуй тэр ирээдүйд нүглээс

бүрмөсөн ангижруулна. Түүгээр ч зогсохгүй Тэр биднийг энэ ертөнц ба Сатанаас чөлөөлсөн.

Энэ бүхний дээр Бурхан биднийг **ариун дуудлагаар дуудсан**. Бурхан биднийг бузар муугаас чөлөөлөөд зогсохгүй Христ Есүс дотор тэнгэрлэг газар дахь бүх сүнслэг ерөөлөөр ерөөжээ. Христигэгч хүний энэхүү ариун дуудлагыг Ефес 1-3 дугаар бүлэгт, ялангуяа 1-р бүлэгт дэлгэрэнгүй тайлбарласан байдаг. Ефес номыг уншихад Бурхан биднийг урьдаас сонгож, хөвгүүдээ болгон үрчилж, хайрт Хүүгийнхээ дотор хүлээн авч, цусаар нь зольж, уучилж, Ариун Сүнсээрээ тамгалж, өвийг өгсөн гэдгийг мэдэж болно. (Энэхүү ариун дуудлагаас гадна бидэнд дээш чиглэсэн [Флп 3:14], тэнгэрлэг дуудлага [Евр 3:1] байдаг).

Энэхүү аврал ба дуудлага бидний **ажил үйлстэй** холбоогүй. Өөрөөр хэлбэл, Бурханы нигүүлслээр өгөгдсөн зүйлс мөн. Бид Бурханы аврал ба дуудлагыг хүртэх зохисгүй, харин эсрэгээр нь хүртэх ёстой хүмүүс байлаа. Тиймээс хичээл зүтгэлээрээ, эрж хайснаар ч тэднийг олж авч чадахгүй. Гэтэл Бурхан бидэнд тэдгээрийг ямар ч нөхцөл болзолгүй, үнэ төлбөргүй соёрхжээ.

Тиймээс энэ бүхнийг Бурханы **зорилго** ба **нигүүлслийн дагуу** байсан хэмээх үгээр цааш нь тайлбарлажээ. Бурхан нүгэлтнүүдийг хайрлаж, цорын ганц Хүүгээ тэдний өмнөөс золиослон үхүүлэхээр илгээсний учир юу вэ? Бурхан тэднийг тамаас аварч, тэнгэрийн улсад оруулж,

Өөртэйгөө мөнх амьдруулахын тулд ийм их үнийг төлсөн нь юуны учир вэ? Боломжит ганц хариулт нь: **Өөрийнх нь зорилго болон нигүүлслийн улмаас аж.** Бурханы хийсэн үйлдлийн шалтгаан бидний дотор байдаггүй. Харин Бурханы Өөрийнх нь зүрх сэтгэлд буй хайран дотор оршдог. Тэр бидэнд хайртай учраас хайрлажээ.

Тэрбээр тааллаа **өнө мөнхөөс Христ Есүс дотор бидэнд соёрхсон** ажээ. Өөрөөр хэлбэл, өнгөрсөн өнө мөнхийн дотор Бурхан энэхүү гайхамшигт авралын төлөвлөгөөг товлосон гэсэн үг. Тэр хайрт Хүүгээ оронд нь үхүүлж, нүгэлт хүмүүсийг аврахаар шийджээ. Ингэж Есүс Христийг Эзэн ба Аврагч болгон хүлээн авсан бүгдэд мөнх амийг өгөхөөр тогтоожээ. Биднийг аврах энэхүү арга зам биднийг төрөхөөс өмнө төдийгүй **өнө мөнхөөс** төлөвлөгджээ.

1:10 Мөнх цагалбарт төлөвлөгдсөн сайнмэдээ цаг нь болоход **илчлэгджээ.** Энэ нь **Аврагч Христ Есүсийн үзэгдсэнээр илчлэгджээ.** Эзэн Есүс махбод дотор амьдарч байхдаа авралын сайнмэдээг нийтэд тунхагласан. Бурхан сүсэггүй нүгэлтнүүдийг зөв шударгаар аврахын тулд Тэр үхээд, оршуулагдаж, үхлээс амилах ёстой гэж хүмүүст сургасан юм.

Тэрээр **үхлийг хүчингүй болгожээ.** Дэлхий дээр үхэл хаа сайгүй байгаа нь илэрхий байхад хэрхэн үхэл хүчингүй болсон байдаг билээ? Энд хэлж буй санаа нь Христ үхлийг хүчингүй болгож, эрх мэдлийг нь үгүй хийсэн гэсэн

утгатай. Христийн амиллаас өмнө үхэл нь хүнийг ноёлдог хэрцгий дарангуйлагч мэт ноёрхдог байв. Үхлийн айдас хүнийг боолчилж байлаа. Харин Эзэн Есүсийн амилал нь Түүнд итгэгч бүхэнд үхлээс амилж, цаашид ахин үхэхгүй гэх баталгаа болжээ. Энэ утгаар Тэр үхлийн хүчийг үгүй хийж, хатгуурыг нь булаан авчээ. Одоо үхэл нь итгэгч хүний сүнсийг тэнгэрийн улсад хүргэх Бурханы элч болов. Үхэл одоо бидний эзэн биш боол болжээ.

Эзэн Есүс үхлийг хүчингүй болгоод зогсохгүй **амь ба мөхөшгүй байдлыг сайнмэдээгээр гэрэлд авчрав.** Хуучин гэрээний үед ихэнх хүн үхлийн дараах амьдралын талаар тодорхойгүй, бүрхэг мэдээлэлтэй байжээ. Тэд хайрт хүмүүсээсээ хагацахдаа тэднийгээ Шеолд (Үхэгсдийн орон) очлоо гэж ярьдаг байжээ. Тэр нь энгийнээр үхэгсдийн сүнсний орших үл үзэгдэх газрыг ерөнхийд нь нэрлэдэг нэр юм. Хэдий тэдэнд тэнгэрлэг найдвар байсан ч ихэнхдээ бүрэн гүйцэд ойлгодоггүй байв.

Христ ирснээр үхлийн талаар бид илүү тодорхой ойлгодог болжээ. Тухайлбал, итгэгч хүн нас барвал сүнс нь Христтэй хамт байхаар явдгийг мэддэг болсон. Энэ нь хамаагүй дээр зүйл мөн. Тэр хүн биеэсээ хол ч Эзэнтэй хамт гэртээ очдог. Өөрөөр хэлбэл, жинхэнэ утгаараа мөнх амь руу бүрэн ордог байна.

Христ **амийг гэрэлд авчраад** зогсохгүй **мөхөшгүй байдлыг** авчирчээ. **Мөхөшгүй байдал** гэдэг нь биеийн амилал юм. 1Коринт

15:53 дээр, “муудах нь үл муудахыг өмсөх ёстой” гэж бичигдсэн болохоор бие маань булшинд орж, тоос шороо болон замхарлаа ч Христийг эргэн ирэхэд булшнаасаа гарч ирээд, алдрын бие болж, Эзэн Есүс Христийнхтэй адил болно гэдгийг бид мэднэ. Хуучин гэрээний ариун хүмүүст энэ мэдлэг байсангүй. Уг мэдлэг **бидний Аврагч Христ Есүсийн үзэгдсэнээр илчлэгджээ.**

1:11 Энэхүү яруу жавхлант сайнмэдээг тунхаглах гэж Паул **тунхаглагч, элч, багшаар томилогдсон юм. Тунхаглагч** гэдэг нь мэдээг нийтэд дамжуулах үүргийг гүйцэтгэдэг зарлага мөн. **Элч** гэдэг нь Бурханаар илгээгдэж, тусгайлан тэнгэрлэг байдлаар бэлтгэгдэж, тэнгэрлэгээр хүчирхэгжсэн хүнийг хэлнэ. **Багш** гэдэг нь бусдад үнэн зөв онол сургаалыг зааж, үнэнийг ойлгомжтой тайлбарласнаар бусад хүнийг итгэл ба дуулгаварт авчирдаг хүнийг хэлнэ.

1:12 Паул үүргээ итгэмжтэй биелүүлснээсээ болж шоронд хоригдож, ганцаар үлджээ. Тэр Бурханы үнэнийг тунхаглахаас огтхон ч зүрхшээгээгүй. Аюулд орохоос айж амаа үдээгүй. Баривчлагдан шоронд хоригдсон ч үүндээ харамссангүй. Паул ичээгүй. Тимот ч ичих учиргүй байлаа. Паул өөрийн аюулгүй байдалд итгэлтэй байгаагүй ч **итгэсэн** Нэгэндээ бүрэн итгэж байсан юм. Ромын төр Паулыг үхэлд хүргэж чадах ч Эзэнд хүрч чадахгүй. Өөрийнх нь найдвараа тавьсан Эзэн **хүчтэй** гэдгийг Паул мэдэж байсан. Юуг үйлдэх хүчтэй гэсэн үг вэ?

Эзэн хариуцуулснаа тэрхүү өдрийг хүртэл хамгаалах хүчтэй. Библийн тайлбарлагч нар энд Паул юуны талаар ярьж байгаа дээр санал хуваагддаг. Зарим нь Паул сүнснийхээ авралыг хэлж байна гэдэг. Харин зарим нь сайнмэдээний тухай ярьсан гэж үздэг. Өөрөөр хэлбэл, элч Паул амиа алдлаа ч сайнмэдээ зогсохгүй гэсэн үг байж болох юм. Хүн хэдий чинээ эсэргүүцнэ, сайнмэдээ төдий чинээ түгэн дэлгэрнэ.

Магадгүй энэ илэрхийллийг өргөн утгаар нь ойлгох нь зөв биз ээ. Паул өөрийн бүх хэрэг явдлыг Бурханы мутарт байгаа хэмээн бүрэн даатгажээ. Үхэх байлаа ч үйл хэрэг, амь амьдрал нь хоосон өнгөрөхгүй. Есүс Христ бол түүний төгс хүчит Эзэн бөгөөд Түүнд ямар ч ялагдал, бүтэлгүйтэл гэж үгүй. Санаа зовох зүйл нэг ч байхгүй. Паулын аврал баталгаатай төдийгүй газар дэлхий дээрх Христийн төлөөх үйлчлэл нь ч бүрэн амжилтад хүрэх нь тодорхой.

Тэрхүү өдөр гэдэг үгийг Паул хэлэх дуртай. Энэ нь Эзэн Есүс ирэхийг хэлдэг. Тэр дундаа, Христийн шүүх суудлын өмнө Христийн төлөөх үйлчлэлүүд тайлангаа тавьж, Бурханы сайхан сэтгэл хүмүүсийн итгэмжит байдлыг шагнах цаг байна.

1:13 Энэ эшлэлийг хоёр утгаар ойлгож болно. Нэгдүгээрт, **эрүүл үгсийн жишээг чанд сахи**хыг Тимотод урамшуулсан гэж ойлгож болно. Тимот Бурханы үгийн үнэнд үнэнч хандахын сацуу тухайн үнэнийг илэрхийлдэг үгсийг бат баримтлах ёстой гэсэн үг. Үүнийг

жишээгээр тайлбарлавал илүү ойлгомжтой болох болов уу. Өнөө цагт “дахин төрөх,” “Есүсийн цус” гэх мэт хуучны үг хэллэгээс татгалзах хэрэгтэй гэсэн үзэл санааг зарим хүн дэвшүүлдэг. Хүмүүс арай илүү уран цэцэн үг ашигламаар байдаг аж. Гэвч энд маш нарийн, ялгагдахын аргагүй аюул бий. Бичвэрийн өөрийнх нь үг хэллэгээс татгалзах үед тэдгээрийг илэрхийлж байгаа үнэнүүд гээгдэх аюултай. Тиймээс Тимот **эрүүл үгсийн жишээг чанд сахих** ёстой байлаа.

Гэвч энэ эшлэл Паулын үгс Тимотод үлгэр жишээ, загвар болж үйлчлэх ёстойг ч мөн илэрхийлж байж болох юм. Тимотын зааж сургасан бүхэн эцэст нь өөрт нь өгөгдсөн сургаалын ерөнхий агуулгатай нийцэх ёстой. Тимот үйлчлэлээ **Христ Есүст итгэх итгэл ба хайр дотор** хийх ёстой байв. **Итгэл** нь зөвхөн найдах бус бүрэн хамааралтай байхыг хэлдэг. **Хайр** зөвхөн Бурханыг хайрлахаас гадна итгэгч ахан дүүс болон эргэн тойронд минь мөхөж буй хүмүүсийг хайрлахыг хэлнэ.

1:14 Хариуцуулсан сайн зүйл гэдэг нь сайнмэдээг хэлж байна. Золилттой хайрын энэхүү мэдээг Тимотод **хариуцуулжээ**. Тимот энэ мэдээн дээр ямар нэг байдлаар үг нэмж, сайжруулах тушаал аваагүй. Харин **бидний дотор оршдог Ариун Сүнсээр дамжуулан хамгаалах** үүрэгтэй байв. Паул энэ захидлыг бичиж байхдаа итгэлээс холдох явдал өргөн тархсан нь чуулганд аюул учруулж болзошгүйг

мэдэж байлаа. Олон талаас христитгэлийг дайрч довтолж байв. Тимотын хувьд ийм үед ч Бурханы үгэнд үнэнч байж, бат зогсох ёстой байв. Гэхдээ үүнийг өөрийн хүчээр хийх шаардлагагүй байлаа. Харин түүнд шаардлагатай бүхий л тус дэмийг дотор нь оршдог **Ариун Сүнс** хангаж өгөх байжээ.

1:15 Элч Паул чуулганы дээр бараан үүлс хуралдаж байгааг тунгаан бодохдоо **Ази дахь** христитгэгчид өөрөөс нь **нүүр буруулсныг** санажээ. Тухайн үед Тимот Ефест байсан байх магадлалтай тул элчийн бичсэн зүйлийг яг таг мэдэж байжээ.

Ази дахь христитгэгчид Паулыг баригдаж, шоронд орсныг сонсоод түүнээс холбоо харилцаагаа тасалсан харагдаж байна. Хамгийн хэрэгтэй цагт нь тэд түүнээс нүүр буруулав. Учир нь тэд өөрсдийнхөө аюулгүй байдалд санаа зовсон биз ээ. Ромын төр засаг христитгэлийг түгээн дэлгэрүүлэгчдийг эрэн сурвалжилж байсан үе. Элч Паул хамгийн нэрд гарсан христитгэлийн төлөөлөл байлаа. Тиймээс түүнтэй олон нийтийн өмнө холбоо тогтоох зориг гаргасан хэн бүхэн тэр даруй өнөөх үйл хэрэгт оролцогч гэх нэр зүүнэ.

Тухайн христитгэгчид Эзэнээс болон чуулганаас нүүр буруулсан гэж ил далд хэлсэн зүйл байдаггүй. Ямартай ч хэцүү цагт нь Паулыг орхисон нь хулчгар зан, үнэнч бус үйлдэл байлаа.

Фугел, Хермоген нар Паулаас зайгаа авах хөдөлгөөнийг тэргүүлсэн байх магадлалтай.

Ямартай ч тэд Христийн зарцтай нөхөрлөж, Христийн зовлонг үүрэлцэхээс татгалзсанаараа үүрдийн гутамшиг, ичгүүрийг өөрсөд дээрээ авчирсан юм. Гаи Кингийн хэлсэнчлэн, “тэд гутамшигт нэрээ цэвэрлэх боломжгүй болсон ч гутамшигт зан чанараа засаж болох л байлаа”.

1:16 Онесифорын талаар хоёр янзын тайлбар байдаг. Онесифор ч бас Паулыг орхисон учраас **Эзэн түүнд өршөөлөө соёрхох болтугай** хэмээн элч Паул залбирсан хэмээн зарим хүн үздэг. Харин зарим нь Паулыг орхисон хүмүүсийн дотор Онесифор байгаагүй гэдэг утгаар хэлсэн гэж үздэг. Бид хоёр дахь үзлийг зөв гэж харж байна.

Онесифорын гэрт Эзэн өршөөлөө соёрхох болтугай хэмээн Паул залбирчээ. Матай 5:7-д хэлснийг **харвал** өршөөл нь өршөөнгүй хүмүүсийн шагнал юм. Онесифор Паулыг хэрхэн **сэргээснийг** энд тодорхой бичээгүй байна. Магадгүй Ромын харанхуй, чийгтэй гянданд идэх хоол, өмсөх хувцас авчирч өгсөн байж болох юм. Юутай ч тэр шоронд хоригдсон Паул руу очихоос **ичээгүй** байна. Хэрэгтэй үед нь анд нөхөртөө туслахад хувийн аюулгүй байдал нь саад болсонгүй.

Жовет энэ талаар онож хэлснийг нь иш татъя: Онесифорын сайхан сэтгэлийг Паул “Тэргинжнээс минь ичээгүй” гэдэг үгээр маш сайхан илэрхийлжээ. Хүний гинж найз нөхдийн хүрээллийг багасгадаг. Ядуурлын гинж олон хүнийг зайгаа барихад хүргэдэг.

Нэр төргүй байдлын гинж ч ялгаагүй. Нэр төртэй хүнийг олон найз нөхөд хүрээлдэг боловч хүлэгдэж, гинжтэй болоход нь найзууд нь холдоцгоох хандлагатай болно. Тэнгэрлэг тусламж хамгийн хэцүү цагт л ирдэг. Тэдгээр тусламж биднийг урам хугарч, цөхрөнгөө барсан үед ирж, сэтгэлийн ачааг минь хөнгөлөхөөр ойртож дотносдог. “Тэр гинжнээс минь ичээгүй.” Харин ч тэр гинж нэг талаар татах хүч болжээ. Энэ нь Онесифорын хөлийг хурдлуулж, үйлчлэлийг нь яаравчлуулжээ.⁷

Энэ эшлэлийг заримдаа үхэгсдийн төлөө залбирах залбирал болгон буруугаар ашигладаг. Паул Онесифорын төлөө Бурханаас өршөөл гуйн бичих үед Онесифор нас барчихсан байсан гэж үздэг. Харамсалтай нь Онесифор нас барсан байсан гэж үзэх ямар ч баримт байхгүй. Энэ үзлийг баримтлагсад библийн бус сургаал гаргаж ирэхийн тулд ямар ч утгагүй үндэслэлийг дэвшүүлэн чалчигчид мөн.

1:17 Онесифор Ромд байхдаа дор хаяж гурван сонголттой нүүр тулжээ. Нэгт, тэр христитгэгчдээс зайгаа барьж болох байлаа. Хоёрт, итгэгчидтэй нууцаар уулзаж болох байв. Гуравт, шоронд байгаа Паулыг эргэж, өөрийгөө аюулд оруулж болох байв. Паулыг шоронд эргэхийн тулд заавал Ромын төр засгаас зөвшөөрөл авах хэрэгтэй болно. Тэрээр мөнхийн шагналыг бодож, гурав дахь сонголтыг хийжээ.

Онесифор Паулыг **хичээнгүйлэн хайж олсон юм.**

1:18 Хожмын **тэр өдөр** итгэмжит найз нь **Эзэнээс өршөөл олохын** төлөө элч Паул залбирчээ. **Өршөөлийг** энд шагнал гэсэн утгаар давхар хэрэглэж байна. **Тэр өдөр** гэдэг нь өмнө нь тайлбарласанчлан Христийн шүүх суудлын өмнө шагнал хуваарилах цаг юм.

Энэ хэсгийг төгсгөхдөө, **Ефест** байхад нь Онесифор **хэчнээн их үйлчилснийг** Паул Тимотод дурсжээ.

Б. Тэвчээртэй байх (2:1-13)

2:1 Христ Есүст буй нигүүлслээр зоригтой **байх** гэдэг нь Христийн нигүүлслийн хангаж өгдөг хүч чадлаар зоригтой байж, Христтэй нэгдмэл болсноор ирдэг, өөрийн хүчээр авах зохисгүй чадвараар Эзэний төлөө итгэмжтэй явах гэсэн үг.

2:2 Тимот өөрөө итгэлээр батжаад зогсохгүй бусдыг ч тэнхрүүлэх үүрэг хүлээв. Тэрээр элч Паулаас хүлээн авсан Бурханы сургаалыг **бусдад** дамжуулах үүрэг хүлээжээ. Паул удахгүй энэ дэлхийгээс явах гэж байв. Тэрээр **олон гэрч нарын өмнө** Тимотод итгэмжтэйгээр зааж сургасан. Тимотын үйлчлэлийн өдөр хоногууд ч богинохон учраас үйлчлэлийг цааш авч явах хүмүүсийг ч бас бэлтгэх ёстой ажээ.

Элчийн алба үүрэг залгамжлагддаг хэмээх үзлийг энэ эшлэл дэмждэггүй. Өнөөгийнх шиг Бурханы үйлчлэгчдийг томилдог явдлыг ч энд

яриагүй. Харин чадварлаг багш нарын халааг бэлтгэх ёстой гэсэн Эзэний зааврыг л өгчээ.

Энэ эшлэлд дөрвөн үеийн итгэгчдийг дурдсан байна:

1. Элч Паул
2. Тимот болон олон гэрч нар
3. Итгэмжит хүмүүс
4. Бусад хүмүүс

Библийн энэ хэсэг хүн бүр авралын зар тараагч байхын ач холбогдлыг цохон тэмдэглэдэг. Итгэгч бүр өөрт оногдсон үүргээ найдвартай биелүүлдэгсэн бол энэ дэлхий нэг үе өнгөрөхөөс өмнө сайнмэдээг бүрэн сонсох байлаа. Гэвч хүний дур зоргоороо хүсэл, дэлхийн бусад шашин болон гаж урсгалынхны мунхруулал гэх мэт олон саад бэрхшээлээс болоод таамаг төдий л зүйл болжээ. Гэхдээ эергээр харвал нэг зүйл тодорхой. Христитгэгчид тэмдэглэгдэн үлдсэн түүхээс хавьгүй илүүг хийх боломжтой!

Тимот үнэнийг **итгэмжит хүмүүст** буюу итгэл алдахгүй найдвартай итгэгчдэд **даатган** өгөх ёстой байв. Тэр хүмүүс **бусдад заах чадвартай** байх ёстой. Тэгэхээр багшлах үйлчлэлийг хийхэд тодорхой хэмжээний шалгуур тавигддаг ажээ.

2:3 Паул энэ бүлэгт Тимотыг тодорхойлохдоо хэд хэдэн зүйрлэл ашигласныг олон удаа онцлон тэмдэглэжээ. Үүнд: (1) хүү (1-р эшлэл); (2) цэрэг (3, 4-р эшлэл); (3) тамирчин (5-р эшлэл); (4) тариачин (6-р эшлэл); (5) ажилчин (15-р эшлэл); (6) сав (21-р эшлэл); (7) боол (24-р эшлэл).

Тимот **Есүс Христийн сайн цэрэг** учраас зовлон бэрхшээлийг **тэвчих**⁹ ёстой. (Паулын тэвчсэн хүнд бэрхшээлүүдийн жагсаалт 2Коринт 11:23-29-ийн тайлбар дээр бий.)

2:4 Энэ эшлэлд албанаасаа чөлөөлөгдөөгүй, тулаанд оролцогч цэрэг хүнийг дүрслэв. Ийм нөхцөлд байгаа цэргүүд **амьдралын явдалд хутгалддаггүй**.

Тэгвэл Эзэний үйлчлэгчид жирийн ажил хийж болохгүй гэсэн үг үү? Мэдээж үгүй! Паул өөрөө сайнмэдээ тунхаглаж, чуулган тарьж явангаа майхан оёдог байлаа. Тэрээр хэрэгцээгээ өөрийн гараар хангадаг хэмээн гэрчилсэн байдаг.

Хутгалдах гэдэг үгэнд хамаг учир бий. Цэрэг хүн амьдралын явдлыг оршин буйнхаа гол зорилго болгох ёсгүй. Жишээлбэл, хоол хүнс, хувцас хунарыг амьдралын гол зорилго болгож болохгүй. Үүн шиг, бид Христийн үйлчлэлийг тэргүүн зорилгоо болгож, амьдралын аахар шаахар асуудлыг түүний дараа тавих хэрэгтэй. “Амьдралын явдалд хутгалдана гэдэг нь энэ ертөнцөөс тусгаарлагдах үүргээ умартаж, түүний нэг хэсэг болно гэсэн үг юм шүү.”¹⁰ гэж Келли хэлжээ.

Алба хашиж буй **цэрэг** хүн төв штабаас ирэх тушаалыг биелүүлэхэд бэлэн байдаг ба **цэрэгт татагчдаа таалагдахыг** хичээдэг. Итгэгч хүнийг мэдээж Эзэн цэрэгт татсан тул Түүнийг гэсэн бидний хайр энэ ертөнцийн юмсыг ялихгүй хэрэгт тооцоход хүргэх учиртай.

2:5 Одоо Паул дүрслэлээ өөрчилж, тэмцээнд оролцож буй тамирчны жишээг иш татаж байна. Тамирчин хүн шагнал авахын тулд тэмцээний **дүрмийг** баримталдаг. Христэч үйлчлэлд ч яг адилхан зарчим мөрдөгдөнө. Олон хүн барианд хүрэхээсээ өмнө бууж өгч, Бурханы үгийг ягштал дагаагүйн улмаас шагналд тэнцдэггүй.

Христэч үйлчлэлд тэгвэл ямар дүрэм байдаг вэ? Заримаас нь энд дурдъя: (1) Христитгэгч хүн сахилга баттай байх ёстой. (1Ко 9:27) (2) Христитгэгч хүн махан биеийн бус сүнслэг зэвсгээр дайтах учиртай. (2Ко 10:4) (3) Христитгэгч хүн өөрийгөө цэврээр сахих хэрэгтэй. (4) Христитгэгч хүн бусадтай тэмцэлдэх бус хүлцэн тэвчих учиртай.

“Христитгэгч хүн завтай байх нь дүрэмд харшилна. Тэрээр амьдралынхаа талбар бүрд, хором мөч тутам христитгэлээр амьдрахын тулд цуцалтгүй хөдөлмөрлөх” хэмээн нэгэн хүн хэлсэн байдаг.

2:6 Зүдэж зүтгэсэн тариачин эхлээд ургацаа хүртэх ёстой. Шударга зарчмын дагуу хэн хөдөлмөрлөсөн нь түрүүлж **ургац хүртэх** эрхтэй.

Дээрх тайлбарыг Дарби боломжит нэг хувилбар гэж үзсэн ч өөрөөр бас ойлгож болохыг сануулаад, “Тариачин хүн ургацаа хүртэхийн өмнө зүдэж зүтгэх ёстой” гэж орчуулжээ. Түүний орчуулга өмнөх санаануудтайгаа дараах байдлаар уялдаж байна: Цэрэг хүн тэсвэр тэвчээртэй байх ёстой. Тамирчин хүн дүрмээ

баримтлах ёстой. Тэгвэл, тариачин хичээнгүй ажиллах ёстой.

2:7 Христэч үйлчлэлийг дүрсэлсэн дээрх гурван зүйрлэлд өнгөцхөн харагдаж байгаагаасаа илүү гүн гүнзгий утгыг илэрхийлнэ. Эдгээрийг тунгаан бодохыг Паул Тимотод ятгажээ. Тэгвээс **Эзэн алив бүхэнд ойлголт өгнө** хэмээн залбирдаг¹¹. Ингэснээр Тимот христэч үйлчлэл тулаан, тэмцээн, тариалан эрхлэхтэй адил болохыг ухаарна. Энэ ажил мэргэжлүүд өөр өөрийн гэсэн үүрэг хариуцлагатай, мөн цаг нь ирэхээр өөр өөрийн гэсэн шагналыг хүртдэг.

2:8 Энэ хүрээд элч Паул залуу Тимотыг урамшуулах ятгалгынхаа оргил цэгт нь хүрч байна. Тэрээр Эзэн Есүсийг жишээ болгон хэлж байгаа нь үүнээс илүү эрхэм жишиг гэж үгүй болохыг илтгэж байна. Тэр бол зовлонгийн араас яруу алдрыг хүртэгчийн жишээ мөн. **Сайнмэдээний дагуу, Давидын үр сад болох үхэгсдээс амилуулагдсан Есүс Христийг сана.** Энд Эзэн Есүстэй холбоотой зүйлсийг санах тухай бус **үхэгсдээс амилуулагдсан** амьд Эзэн Есүсийг Өөрийг нь санахыг Тимотод уриалж байгаа юм.

Нэг талаараа энэ эшлэл Паулын тунхагладаг сайнмэдээний товч агуулга юм. Тэгэхээр сайнмэдээний гол утга нь Аврагчийн амилал мөн. “Цовдлогдсон Есүсийг бус амилсан Эзэнийг харуулж Тимотод урам зориг өгч байна”¹² гэж Хиеберт бичжээ.

Давидын үр сад гэдэг нь Есүс бол Христ, **Давидын удам** мөн бөгөөд Мессиагийн тухай Бурханы амлалтууд Түүн дотор биелсэн гэсэн мэдэгдэл билээ.

Эзэнд үйлчлэхийг хүсэгч хэн бүхэн Аврагч Эзэний бодгалийн мөн чанар, үйл хэргийг санан дурсаж явах нь нэн чухал билээ. Тэр дундаа, зовлонтой нүүр тулж, үхэл рүү явж буй хүмүүст ийнхүү дурсан санах нь асар их урам зоригийг өгч чадна. Учир нь Эзэн Есүс хүртэл Өөрөө загалмай ба булшийг дамжин байж тэнгэрийн яруу алдарт хүрсэн билээ.

2:9 Наймдугаар эшлэлд хураангуйлан хэлсэн сайнмэдээг тунхагласныхаа төлөө Паул Ромын шоронд гинжлэгджээ. Тэрээр ёс суртахуунгүй, гэмт **хэрэгтэн адил** тооцогдов. Урам хугарах шалтгаан үнэндээ олон байсан. Ромын төр засаг түүнд үхлийн ял тулгасан нь юу ч биш. Христитгэгч нөхөд нь хүртэл түүнээс нүүр буруулжээ.

Ийм хэцүү нөхцөлөөс үл хамаарч Паулын аз жаргалтай сэтгэл гяндангийн ханыг сэт татан сэтгэж байв. **Бурханы үг хүлэгдээгүйг** санахдаа зовлонтой нөхцөл байдлаа тэр умартсан байлаа. “Хэдийгээр элч Паулын дуу хоолой үхэлтэй нь хамт намжсан байж болох ч түүгээр дамжуулан Эзэн өнөөдөр ч дэлхий даяар тунхагласаар байна” гэж Лэнски яг онож хэлжээ. Цас бороог газарт унахаас хэн ч зогсоож чадахгүйн адил, дэлхийн бүх арми нийлээд ч Бурханы үгийг хорьж дийлэхгүй (Иса 55:10, 11). Харви ингэж хэлжээ:

Хүн төрөлхтөн зогсоож дийлэхээргүй тэнгэрлэг хүч чадлаар энэхүү сайнмэдээ ялалт руугаа урагшилсаар байна. Тунхаглагчид нь шоронд хоригдож, үхэлд тушаагдсан ч энэ үг зогсохгүй. Хүмүүс үхэвч Христ ба Христийн сайнмэдээ үеэс үед амьд оршсоор бүх үеийнхэнд ялгуулснаар тунхаглагдана.¹³

2:10 Нэгэнт сайнмэдээг хэн ч зогсоож чадахгүй учраас Паул **сонгогдогсдын төлөө бүгдийг тэвчихэд** бэлэн байлаа. Энд гарч буй **сонгогдогсод** гэдэг нь мөнх авралын төлөө Бурханаар сонгогдсон бүх хүнийг хэлнэ. Бурхан хүмүүсийг аврахын тулд сонгодог хэмээн Библи заадаг ч мөхөөх сонголт хийдэг гэж хаана ч хэлээгүй. Аврагдагсад нь Бурханы нигүүлслээр аврагдаж, мөхөгсөд нь өөрсдийн санаатай, зориудын сонголтоор мөхдөг.

Бурхан хүнийг сонгож авдаг хэмээх онол сургаалд гомдоллох эрх хэнд ч байхгүй. Энэ онол сургаал Бурханыг Бурханаар нь, нигүүлсэл, шударга ёс, зөвт байдал, хайраар ханддаг орчлон ертөнцийн үнэмлэхүй эрх мэдэл хэмээн хүлээн зөвшөөрдөг билээ. Тэр хэнтэй ч шударга бус, зохисгүй ханддаггүй. Харин ч сайныг хүртэх эрхгүй хүнд ивээлээ үзүүлдэг.

Сайнмэдээний төлөө зовсон зовлонгоор нь дамжуулан сүнснүүд аврагдаж, **Христ Есүстэй** хамт **мөнх алдрыг** хожмын нэг өдөр хуваалцана гэдгийг элч Паул ухаарчээ. Нүгэлтнүүд Бурханы

нигүүлслээр аврагдаж, Христ Есүстэй хамт алдаршихыг олж харахдаа Паул бүх зүйлийг тэвчих сэтгэлийн хаттай болов. Сүсэгт Рутерфордын булшин дээр бичсэн дурсгалын үгс үүнийг эрхгүй бидэнд сануулдаг:¹¹

Анвот нутгийн минь нэг ч болов сүнс
Агуу Бурханы баруунтайд надтай таарваас
Аяа, Иммануелын нутгийн тэнгэрийн улсад
Ахиад хоёронтоо ирсэн мэт надад санагдана

2:11 Зарим хүн 11-13 дугаар эшлэлийг эртний христитгэлийн магтуу дууны үг гэж үздэг. Тийм ч бай, үгүй ч бай энэ үгс бидэнд Эзэн Есүс Христтэй харилцах харилцааны талаар хөдөлшгүй зарчмыг зааж өгнө. Хиебертийн бичсэнчлэн, “энэ товч тодорхой, утга төгс өгүүлбэрүүдийн гол утга санаа нь Христэд итгэх итгэл итгэгч хүнийг Христтэй бүх талаар нэгтгэдэг бол үл итгэл нь хүнийг Түүнээс тусгаарладаг гэх үнэнийг тунхагладаг.”¹⁵ Энэ нь Паулаас Тимотод бичсэн захидал дахь **дөрөв дэх** итгэмжит үг мөн.

Эхний зарчим болбоос **хэрэв бид** Христтэй **хамт үхсэн бол Түүнтэй хамт мөн амьдарна** гэсэн нь болно. Энэ зарчим итгэгч хүн бүрийн тухайд үнэн. Сүнслэг утгаараа бид Христийг Аврагчаа болгон итгэсэн даруйдаа **Түүнтэй хамт үхдэг**. Тэгээд Түүнтэй хамт оршуулагдаж, Түүнтэй хамт үхэгсдийн дундаас амилдаг. Христ биднийг төлөөлж, орлож амиа өргөсөн юм. Бид

нүглээсээ болж үхэх ёстой байсан ч Христ бидний өмнөөс үхжээ. Тиймээс Бурхан биднийг **Түүнтэй хамт үхсэнд тооцдог агаад мөн Түүнтэй хамт тэнгэрт амьд байх болно** гэсэн утгатай.

Мөн уг эшлэлийг Христээс болж амиа алдсан хүмүүсийн хувьд ойлгож болно. Үхлээрээ хүртэл Христтэй адил бологсод амилалд ч мөн Христтэй адил болно.

2:12 Нэг талаараа, **тэвчиж** Христтэй **хамт хаанчилна** гэдэг нь бүх итгэгчдийн хувьд үнэн. Жинхэнэ итгэл урваж шарвадаггүй чанартай тул энэ утгаараа бүх итгэгчид **тэвчдэг**.

Гэхдээ бүх итгэгч Христтэй хамт ижил хэмжээнд хаанчлахгүй гэдгийг мөн дурдах хэрэгтэй. Христ газар дэлхийг хаанчлахаар ирэх үед Түүний ариун хүмүүс мөн хамт ирж, хаанчлалыг нь хуваалцана. Гэхдээ хаанчлах цар хүрээ нь энэ амьдралдаа хэр итгэмжтэй байснаар тодорхойлогдоно.

Христийг үгүйсгэсэн хүнийг Христ **үгүйсгэнэ**. Энд яригдаж байгаа үгүйсгэл нь Петрийнх шиг дарамт шахалтад дор Аврагчаа түр зуур үгүйсгэх тухай биш харин нэг мөр, зуршил болсон хэвшлээрээ үгүйсгэх тухай юм. Тиймээс энэ үгс үл итгэгчдийг буюу Эзэн Есүс Христийг итгэлээр хүлээн аваагүй хүмүүсийг хэлж байгаа юм. Ийн үгүйсгэдэг бүхнийг хожмын өдөр Эзэн Есүс үгүйсгэнэ. Тэдний яриа хэр сүсэгтэй байх нь үүнд огт хамаагүй.

2:13 Энэ эшлэл ч мөн үл итгэгчдийн тухай ярьж байна. Динсдэйл Ёонг үүнийг ингэж тайлбарлажээ: “Бурхан Өөрөө Өөртэйгөө зөрчилдөх боломжгүй. Итгэмжит болон итгэмжгүйд адил хандах нь зан чанартайгаа зөрчилдөж байгаа хэрэг болно. Бидний ямар байхаас үл хамааран Тэр зөвт шударга байдалдаа үнэнч үлдэнэ.”¹⁶

Бурханы итгэмжтэй байдал үл итгэгчдийг ч аврах болно хэмээн энэ эшлэлийг бүү буруугаар тайлбарлаарай. Ийм зүйлийг огт яриагүй юм шүү. Хүн үл итгэвээс Бурхан өөрийн зан чанарт итгэмжит үлдэх ба тэдэнд үл итгэлийнх нь дагуу хариу барина. Вэнь Остерзийн хэлсэнчлэн, “Тэр амлалтууддаа итгэмжит байдгийн адил анхааруулан шийтгэхдээ ч мөн итгэмжит байх болно.”¹⁷

III. БАТ ИТГЭЛ БА УРВАХЫН ЯЛГАА (2:14-4:18)

А. Жинхэнэ христитгэлд үнэнч байх (2:14-26)

2:14 Эдгээрийг буюу 11-13 дугаар эшлэлд өгүүлснийг тэдэнд сануулах нь Тимотын үүрэг ажээ. Тэгвэл тэд гэж Паул хэнийг хэлсэн бэ? Ерөнхий утгаараа Тимотын сонсогчдыг, тусгайлж үзвэл этгээд хачин сургаалыг танилцуулдаг хүмүүсийг тэр хэлж байх шиг байна. Учир нь **сонсогчдыг сүйрүүлдэг ашиггүй үгсээр бүү тэмцэлд хэмээн тэдэнд анхааруул** гэж хэлснээс нь энэ бүхэн илэрхий

ойлгогдож байна. Тухайн үед үгийн утга санааны талаар маргаж мэтгэлцдэг багш нар, номлогчид Ефест байсан бололтой. Тэдний маргаан Бурханы үгээр ариун хүмүүсийг босгохын оронд сонсогчдын заримынх нь итгэлийг харин ч ганхуулж байсан ажээ.

Динсдэйл Ёонг дараахыг анхааруулжээ:

Нэг л мэдэхэд хэнд ч ашиг өгөхгүй асуудалд хэтэрхий их сүр бадруулсан, теологийн хэнээтэн болох тун амархан байдаг. Зан чанарыг төлөвшүүлэхгүй шалдар булдар зүйлст оюунаа уралдуулж, сэтгэлээ зориулж суухад амьдрал дэндүү богино, дэндүү давчуу шүү дээ. Даян дэлхий сайнмэдээг хүлээж байхад онол сургаал ярьсаар хамаг цагаа барж, буруу замаар будаа тээх гэж яаран сандчих нь зохисгүй. Зам мөрөө сахиж, илүү агуу үнэнд анхаарагтун. Чухал зүйлсээ онцолж, хоёрлогч асуудалд хэт анхаарахаа боль. Шамгар ба Иаелын өдрүүдэд хүмүүс үндсэн замаа орхиж, салаа замаар явдаг байсныг дуурайх хэрэггүй.¹⁸

2:15 Тимот өөрийгөө Бурханд сайшаалган харуулахыг хичээх ёстой байлаа. Түүний эл хичээл зүтгэл ичих зүйлгүй ажилчин, үнэний үгийг зөв заагч болоход төвлөрөх ёстой. Тэр үүнийг үнэний үгийг зөв зааснаар хэрэгжүүлж чадна. Сүүлийн энэ илэрхийлэл нь Бичвэрийг зөв зохистой хэрэглэх, “тэхий дундуур нь огтлох, хуваах”, Альфордын тодорхойлсноор “үнэнийг

мушгин гуйвуулалгүй бүрэн дүүрэн авч үзэх”¹⁹ гэсэн утгатай.

2:16 Олиггүй хоосон яриа нь нийцэмжгүй, бузар муу шинж чанартай, ашиг тусгүй сургаал юм. Энэ нь Бурханы хүмүүст ашиггүй учраас зайлсхийвэл зохилтой. Ийм зүйл ярьдаг багш нартай маргаж тэмцэн, ярианд нь анхаарлаа хандуулж өргөмжлөх бус харин ч яриаг нь ойшоож үзэлгүй, үнэ цэнгүй гэж үзэх ёстой хэмээн Паул Тимотод зааварлаж байна.

Энэ хоосон чалчигчдын нэг ноцтой тал нь хэзээ ч тогтвортой байдаггүйд оршино. Тэд **улам бүр итгэл сүсэггүй** болдог. Гаж сургаал бүхэн яг үүнтэй адилхан байдаг. Гаж сургаал заадаг хүмүүс цаашлах тусам гажуудлаа улам нэмж байдаг. Энэ нь хуурамч шашнууд байнга шинэ үзэл санаа, тунхаглалууд гаргаж байдаг шалтгааны тайлбар болж байна. Сургаалын гажуудал нэмэгдэх тусам **итгэл сүсэггүй** явдал ч бас улам гаардаг гэж хэлэх нь илүүц биз ээ.

2:17 Ёрын муу сургаал хэрхэн тархдагийг хорт хавдартай зүйрлэн харьцуулжээ. Хорт хавдар гэгч хүний биед ямар хурдан тархаж, хүрсэн эд эс бүхнээ үхүүлж байдгийг бидний олонх нь сайн мэднэ.

Хавдар гэдэг үгийг мөн “үхжил” (gangrene)²⁰ гэж орчуулж болно. Үхжил гэдэг нь биеийн аль нэг хэсэгт цусан хангамж очихгүй болсноор тэжээлийн дутагдалд орж үхжих явцыг хэлнэ.

Шинэ гэрээний бусад хэсэгт ёрын муу сургаалыг хөрөнгөтэй зүйрлэсэн байдаг. Зуурсан гурилд хөрөнгө хийхэд гурил бүхэлдээ исдэг.

Нутгийн чуулганыг хорт сургаалаараа завхруулагч хоёр хүний нэрийг дурджээ. Тэд бол **Хуменай, Филет нар** байв. Тэд үнэний үгийг зөв зохистой хэрэглэж чадаагүйн улмаас бусдын хамт Бурханы ичгүүрийн танхимд оржээ.

2:18 Тэдний хуурамч сургаал энд илчлэгджээ. Тэд хүмүүст **амилал нь аль хэдийнээ болсон** хэмээн зааж байв. Хүн аврагдаад, шинэ амийн дотор Христтэй хамт амилсан бол үүнээс өөр амилал байхгүй хэмээн тэд номлож байсан бололтой. Өөрөөр хэлбэл, амиллыг сүнслэгжүүлж, хүн булшнаас биетээр амилна гэдэг ойлголтыг шоолон тохуурхаж байв. Паул ийм үзэл санааг христитгэлд онц аюултай гэдгийг таньжээ.

Хамилтон Смит ингэж хэлсэн байна:

Хэрэв амилал нь аль хэдийнээ болоод өнхөрчихсөн юм бол ариун хүмүүс газар дэлхий дээр байхдаа эцсийн, үнэмлэхүй болзлоо хангасан болж таарч байна. Үүний үр дүнд, чуулган Эзэнийг эргэн ирэхийг хүлээхээ больж, тэнгэрийн улсад орох үнэн хувь тавилангаа гээж, энэ дэлхий дээр түр суугч, харь хүний ёсоор амьдрахаа болино. Ингэж тэнгэрлэг мөн чанараа алдсан чуулган энэ дэлхийд тухлан, дэлхийн улс төр, шинэчлэлийн тогтолцооны нэг хэсэг болно.²¹

Заримынх нь итгэлийг бусниулснаараа тэд Бурханы мөнх номд хүсэшгүй хараар бичүүлэх хувь тавилантай болжээ.

2:19 Хуменай, Филет нар болон тэдний хуурамч сургаалыг бодохдоо чуулганд хар бараан өдрүүд ирж буйг дахин гүнээ ухаарчээ. Үл итгэгчид нутгийн чуулганд хүлээн зөвшөөрөгдөж, сүнслэг амьдралын хэмжүүр суларсан тул жинхэнэ итгэгчдийг дүр исгэсэн нэр төдий итгэгчдээс ялгахад бэрх болжээ. Христийн хаанчлал холилдсон хүмүүсээр дүүрч, үүнээс үүдсэн төөрөгдөл будилаан нь ноцтой байлаа.

Ийм нөхцөл байдлын дунд **Бурханы бат суурь нь хөдөлшгүй** хэмээх баттай үгнээс Паул тайвшрал авч байлаа. Өөрөөр хэлбэл, Бурханы байгуулсан бүхэн итгэгч нэр зүүсэн чуулганы уналт, доройтлоос үл хамааран бат оршино гэсэн үг юм.

Бурханы бат суурь гэж юуг илэрхийлж байгаа вэ гэдэгт хэд хэдэн тайлбар бий. Зарим нь үүнийг жинхэнэ чуулган гэж хэлдэг. Гэтэл зарим нь христэд итгэх итгэл, сонголтын тухай онол сургаалд өгсөн Бурханы амлалт гэгцгээдэг. Гэхдээ **Бурханы бат суурь** гэхээр *Эзэний үйлддэг бүхэн* гэдэг нь тодорхой биш байна гэж үү? Бурхан үгээ илгээсэн л бол юу ч түүнийг нь зогсоож чадахгүй. “Хүний сул дорой чанар Бурханы тавьсан суурийг ганхуулж, эхлүүлсэн үйл хэргийг нь тасалдуулж дийлэхгүй. ...Эзэний хүмүүс түмний дунд далдлагдсан байлаа ч

эцэстээ алдагдахгүй”²² хэмээн Хамилтон Смит хэлжээ.

Бурханы бат суурь хоёр талтай **тамгатай**. Энд Бурханы тал болон хүний тал гэж бий. Бурханы талаас **“Эзэн Өөрийнхнийгөө мэддэг”** гэсэн **тамгатай**. Тэр тэднийг зөвхөн таньж мэдээд зогсохгүй хүлээн зөвшөөрч, сайшаан таалж байдаг. Лэнски хэлэхдээ, “Тэр тэднийг өөриймсөг, бодит хайраар хайрлан мэддэг”²³ гэжээ. Хүний талаас **“Эзэний нэрийг дуудагч бүр зүй бусаас зайл”** гэсэн **тамгатай**. Өөрөөр хэлбэл, өөрийгөө христитгэгч гэж нэрийддэг хүн бүр ариун хийгээд бурханлаг амьдралаар түүнийгээ нотлон харуулна гэсэн үг. Жинхэнэ христитгэгч хүн **зүй бус** зүйлтэй огт хутгалдах ёсгүй.

Тамга нь эзэмшлийн тэмдэг төдийгүй баталгаатай, найдвартай байдлын бэлгэдэл билээ. Иймээс **Бурханы бат суурийн** тамга нь жинхэнэ итгэгчдийг Өөрийнх нь өмч гэдгийг илтгэхээс гадна Эзэн рүү эргэсэн хүн бүхэн зөвт бус байдлаас зайлж, шинэ амийнхаа бодит байдлыг нотлон харуулах баталгааг илэрхийлдэг.

2:20 Энэ эшлэлд дүрсэлсэн **том байшин** гэдэг нь христийнхнийг ерөнхийд нь хэлж байна гэж бид ойлгодог. Өргөн утгаараа, христийнхэн гэдэгт жинхэнээсээ дахин төрсөн итгэгчдээс гадна итгэл үнэмшлээ хэл яриагаараа л илэрхийлдэг нэр төдий христитгэгчид багтана.

Тэгэхээр **алт, мөнгөн сав** нь жинхэнэ итгэгчдийг илэрхийлж байна.

Харин **мод, шавар сав** нь үл итгэгчдийг ерөнхийд нь хэлээгүй харин онцгойлон Хуменай, Филет гэх мэт (эш. 17) бузар муугийн ажилчдыг, тэр дундаа гажууд сургаал номлогчдыг хэлж байна.

Эдгээр сав суулганы талаар хэдэн зүйлийг анхааралдаа авууштай. Юун түрүүн, сав суулгыг хийсэн материалаас хамаарч онцгой ялгаа байна. Хоёрт, тэднийг юунд ашиглаж байгаа нь ялгаатай байна. Эцэст нь, тэдний үнэмлэхүй хувь тавилан ялгаатай байна. Мод, шавраар хийсэн сав суулгыг хэсэг ашиглаад бүрмөсөн хаядаг. Харин алт, мөнгөн сав суулгыг үнэ цэнтэй тул нандигнан хадгалдаг.

Зарим нь хүндэтгэлийн, зарим нь жирийн хэрэглээнийх гэсэн илэрхийллийг хэд хэдэн янзаар тайлбарладаг. **Жирийн** гэдэг нь бага хүндэтгэл хүлээсэн гэсэн утгатай гэж зарим хүн үздэг. Тэгж үзвэл, бүх сав суулга жинхэнэ итгэгчийн тухай ярьсан хэрэг болох бөгөөд итгэгчдийн заримыг хүндэтгэлийн зорилгоор, заримыг нь арай дорд зорилгоор ашигладаг гэсэн санаа болно. Зарим нь **хүндэтгэлийн** гэснийг Паул, Тимот шиг хүмүүсийг, **жирийн** гэснийг Хуменай, Филет нар шиг хүмүүсийг хэлж байна гэж үздэг.

2:21 Энэ эшлэлийг хэрхэн тайлбарлах нь “**Иймд хэн өөрийгөө эдгээр зүйлээс цэвэрлэнэ**” гэсэн хэсэгт гарч буй *эдгээр зүйлийг* гэх үгийн утгыг хэрхэн ойлгохоос шууд хамаарна.

Эдгээр зүйл гэдэг нь мод, шавар сав суулгыг хэлж байна уу? Аль эсвэл өмнөх бүлэгт ярьсан хуурамч сургаалыг ярьж байна уу? Эсвэл бүр, хорон муу хүмүүсийг ерөнхийд нь ярьж байна уу?

Хамгийн оновчтой тайлбар нь **эдгээр зүйл** гэдгийг жирийн хэрэглээний сав суулгатай холбох явдал болж таарч байна. Ийм хорон муу хүмүүсээс, тэр дундаа Паулын нэр дурдсан Хуменай, Филет мэтийн гажууд сургаал номлогчдоос зайгаа ав гэж Тимотод зааварлажээ.

Тимотыг чуулганаас яв гэж зааварлаагүй. Христийнхний хүрээллээс ч холд гээгүй. Христийнхэн гэдэгт өөрсдийгөө христитгэгч гэж нэрлэсэн хүн бүхэн багтдаг учраас христитгэлээ орхихоос нааш ийнхүү орхин одох боломж байхгүй. Харин хорон мууг үйлдэгчдээс зайгаа авч, бузар муу онол сургаалын нөлөөнд хордохоос зайлсхийх тухай асуудал ажээ.

Хүн өөрийгөө ийм бузар муугаас хол байлгаж чадвал **хүндэтгэлд зориулагдсан** сав болно. Бурхан гагцхүү цэвэр савыг л ариун үйлчлэлдээ ашиглаж чадна. “Цэвэр бай! ЭЗЭНий сав суулгыг тээгчид ээ.” (Иса 52:11) Тэр хүн мөн **ариусгагдсан** байна. Өөрөөр хэлбэл, Бурханд үйлчлэхийн тулд бузар муугаас өөрийгөө тусгаарлана гэсэн үг. Тэгснээр тэр хүн **Эзэнд хэрэгтэй сав** болно. Эзэнийг хайрладаг хэн бүхний хүсэн тэмүүлэх эрхэм чанар бол энэ мөн. Эцэст нь, тэр хүн **алив сайн үйлд бэлтгэгдсэн байх болно**. Тэр хүн Эзэнийхээ тушаасан бүхэнд ашиглагдахад цаг ямагт бэлэн байх болно.

2:22 Тимот бузар муу хүмүүсээс зайгаа барихаас гадна махбодын **дур хүслүүдээс** зугтах хэрэгтэй ажээ. **Залуу насны дур хүслүүд** гэдэг нь биеийн тааламж төдийгүй мөнгө, алдар нэр, зугаа цэнгэлд шунан дурлахыг хэлнэ. Түүнээс гадна дур зоргоороо хүсэл, тэвчээргүй байдал, бардамнал, ойворгон зан ч үүнд багтана. Яг энэ үед Тимот гучин тав орчим настай байсан байж болзошгүй. Тэгэхээр **залуу насны дур хүслүүд** нь зөвхөн өсвөр насныханд нийтлэг байдаг шинж чанар байх албагүй. Харин Эзэний залуу зарцыг ариун, зөвт байдлаас нь хазайлгахыг оролддог бүх төрлийн ариун бус хүсэл багтана.

Тимот зөвхөн зугтах бус Эзэнийг дагах ёстой. Энэ нь эерэг, сөрөг хоёр талтай. Энэ нь энгийнээр аврагдсан ч бай, аврагдаагүй ч бай хүмүүстэй харьцахдаа үргэлж **зөвт байдал, итгэл, хайр, амар тайвныг мөшгөх** ёстой гэсэн үг.

Итгэл гэдэг нь итгэмжтэй, туйлын цэх шулуун зан чанарыг илэрхийлж байх боломжтой. Нөгөө талаар, Эзэнээс байнга хамааралтай байхыг ч хэлж байх боломжтой. Хиеберт үүнийг “үнэн сэтгэлээсээ, идэвхтэйгээр Бурханд найдах”²¹ гэж тодорхойлжээ.

Хайрыг зөвхөн Бурханыг хайрлах хайраар хязгаарлаж болохгүй. Итгэгч ахан дүүс болон төөрч алдагдсан нүгэлтнүүдийг хайрлах нь ч энд ярьж байгаа **хайр** мөн. Хамгийн гол нь энэ хайр хэзээ ч хувиа хичээдэггүй.

Амар тайван гэхээр бусадтай нийцэж, зохицож амьдрах гэсэн санааг агуулж байдаг.

Эдгээр сайн чанаруудыг **цэвр зүрхнээс Эзэнийг дууддаг** хүмүүстэй хамт дагаж мөрдөх ёстой. 21-р эшлэл дээр Тимотыг бузар муу хүмүүсээс зайгаа авахыг анхааруулсан шиг энд Эзэний өмнө цэврээр алхаж буй христитгэгчидтэй холбоотой байхыг сургаж байна. Тэр орь ганцаараа тусгаарлагдсан байдал дотор христэч амьдралын сайн чанаруудыг дагаж мөрдөх учиргүй. Харин заавал Христийн Бие дотор байр сууриа олж, уг Биеийн сайн сайхны төлөө бусад эрхтнүүдтэйгээ хамтран ажиллахыг эрмэлзэх ёстой.

2:23 Тимот Христийн төлөө үйлчлэх явцдаа утгагүй, тэнэг асуултуудтай тулгарч байсан нь дамжиггүй. Мэдлэггүй, ухвар мөчид бодол санаанаас ийм асуулт урган гардаг учраас ямар ч ашиг тусгүй. Ийм **зөрчилдөөн** эцэстээ **мөргөлдөөн** бий болгохоос хэтрэхгүй тул зайлсхийх хэрэгтэй. Үнэндээ эдгээр нь христитгэлийн суурь үнэнүүдтэй ямар ч холбоогүй, зөвхөн цаг гарздаж, төөрөгдөлд хүргэж, маргаан мэтгэлцээн бий болгохоос өөр ямар ч хэрэгцээгүй, тэнэг асуултууд гэдгийг дурдах ч хэрэггүй биз ээ.

2:24 **Эзэний боол** гэдэг нь шууд утгаараа Эзэний *зарц* гэсэн үг. Дөлгөөн даруу, тэвчээртэй байхыг уриалсан эшлэлд энэ нэршлийг ашиглах нь тохиромжтой байна.

Эзэний зарц үнэний төлөө тэмцэх ёстой ч маргалдаж, муудалцах ёсгүй. Харин ч **бүгдэд эелдэг зөөлөн хандаж**, хүмүүстэй харилцахдаа маргаанд ялах гэж оролдохоос илүүтэй нэгийг ухааруулах сэтгэлтэй байх хэрэгтэй. Ойлгохдоо удаан хүмүүст **тэвчээртэй** хандахаар барахгүй Бурханы үгийн үнэнийг хүлээн авахад бэлэн биш байгаа хүмүүсийг ч хүлцэн тэвчих хэрэгтэй.

2:25 Эзэний зарц эсэргүүцэлтэй нүүр тулбал **дөлгөөн** даруу зангаар хариу барих учиртай. Бурханы үгэнд мэхийн ёслохоос татгалздаг хүн сэтгэлээ сэвтүүлж байдаг. Ийм хүмүүсийг засаж залруулах шаардлагатай. Эс бөгөөс тэд үзэл бодлоо Бичвэрийн дагуу байна гэж андууран, хайхрамжгүйхэн шиг буруу замаар төөрөн одох аюултай.

Магадгүй, Бурхан тэдэнд үнэний мэдлэгт хүргэх гэмшлийг соёрхоно. Эхэндээ энэ үгийг уншихаар Бурхан хүмүүст гэмшлийг соёрхохыг үнэхээр хүсдэг юм болов уу гэх асуулт төрдөг. Гэвч энэ тийм биш шүү. Хүмүүс Өөр рүү нь нүглээ улайж, гэмшин эргэвэл Бурхан уучлахад цаг үргэлж бэлэн хүлээж байдаг. Бурхан хэнээс ч гэмшлийг харамладаггүй. Хүн л ихэнхдээ өөрийн бурууг хүлээн зөвшөөрөхийг хүсдэггүй билээ.

2:26 Эзэний зарц буруудсан хүнтэй харьцахдаа **ухаан орж, тэднийг олзолсон диаволын урхинаас чөлөөлөгдөөсэй** гэсэн хандлагатай байвал зохино. Тэднийг **өөрийн хүслээр хөдөлгөхийн тулд олзлон авсан тул**

үнэхээр диаволын урхинд ховсдуулж, арга мэхэнд нь унасан мэт байдаг.

Б. Айсуй урвалт (3:1-13)

3:1 Одоо элч Паул Эзэнийг ирэхээс өмнө энэ ертөнц ямар нөхцөл байдалтай болохыг Тимотод хэлж өгч байна. Үүний араас жагсаасан нүглүүд Ром 1-р бүлэг дэх бурхангүй харь үндэстнүүдийн тодорхойлолттой тун адилхан байгааг олонтоо онцолдог. Бүдүүлэг, соёлгүй харь үндэстнүүдийн нөхцөл байдал **эцсийн өдрүүдэд** итгэгч гэгддэг хүмүүсийн дунд ч илэрнэ гэхээр гайхмаар. Энэ ямар ноцтой хэрэг вэ!

Энд гарч буй **эцсийн өдрүүд** гэдэг нь элч нарын цаг үеэс Христ ирж хаанчлалаа байгуулах хүртэлх завсрын үе юм.

3:2 Эдгээр эшлэлийг судалж байгаа хүн хайрлах гэсэн үгийг хэдэнтээ давтсан байгааг анхааралдаа авах хэрэгтэй. Тухайлбал, 2-р эшлэл дээрээс **аминч** (өөрийгөө хайрлагч), **мөнгөнд дурлагч** (мөнгийг хайрлагч) гэдэг үгийг харж болно. 3-р эшлэлд гарч буй “сайныг үзэн ядагч” гэдэг нь шууд утгаараа “сайныг үл хайрлагч” гэсэн үг. Мөн 4-р эшлэл дээр “Бурханыг хайрлагч байхаас илүү зугаа цэнгэлийг хайрлагч” гэсэн байгааг уншиж болно.

2-5 дугаар эшлэлд эцсийн өдрүүдэд амьдарч буй хүн төрөлхтний 19 шинж чанарыг дурдсан байна. Эдгээрийг зүгээр л жагсаан бичиж, утгыг нь тайлбарлах төстэй үг хэллэг ашиглах хэрэгтэй болов уу:

Аминч – Өөртөө төвлөрсөн, өөрөөрөө сайрхсан, өөрийгөө хайрладаг, “би” үзэл.

Мөнгөнд дурлагч – Мөнгө цаас, эд хөрөнгөний шуналтай.

Сагсуу – Ойворгон, бадрангуй хэл яриагаар дүүрэн.

Их зантай – Бардам, биеэ тоосон, өөрийгөө хэтрүүлэн үнэлдэг.

Доромжлогч – Бузар мууг яригч, бохир доромж үгээр гутаагч, хараан зүхэгч, басамжлагч.

Эцэг эхдээ дуулгаваргүй – Тэрслүү, үүргээ биелүүлдэггүй, засаг захиргаагүй.

Үл талархагч – Баярлаж талархахыг мэддэггүй.

Ариун бус – Сүсэггүй, бузар, хүндэтгэлгүй, ариун юмыг уландаа гишгэгч.

3:3 Үл хайрлагч – Хатуу сэтгэлтэй, хүйтэн хөндий, хахир.

Үл эвлэрэгч – Өршөөл үзүүлдэггүй, амар тайвныг тогтоох дургүй, эвлэрэхээс татгалздаг.

Гүтгэгч – Худал цуу яриа дэгдээж, хов жив ярьж, хутган үймүүлэгч.

Биеэ хянадаггүй – Дур хүслээ цагддаггүй, дураараа авирлагч, цадиггүй.

Хэрцгий – Догшин ширүүн, өрөвдөх сэтгэлгүй.

Сайныг үзэн ядагч – Хэн ч, юу ч байсан сайн бүхнийг жигшигч, сайн сайхныг эсэргүүцэгч.

3:4 Тэрслэгч – Хууран мэхлэгч, урвагч.

Бодлогогүй – Өөрийнхөөрөө гэжүүдлэгч, юмны наадах цаадхыг боддоггүй.

Биеэ тоодог – хоосон дүр эсгэсэн, онгиороо сагсуу.

Бурханыг хайрлагч байхаас илүү зугаа цэнгэлийг хайрлагч – Бурханыг бус дур хүсэл, биеийн тааламжийг хайрлагч.

3:5 Энэ хүмүүс гадна талдаа сүсэгтэй мэт харагддаг ба өөрсдийгөө христитгэгч гэж хэлдэг ч үг үйлдэл хоёр нь тэнгэр газар шиг ялгаатай байдаг. Тэд бурханлаг бус хандлагаараа худал хуурмаг амьдарч байгаагаа харуулдаг. Амьдралд нь Бурханы хүч байгааг харуулах ямар ч нотолгоо тэдэнд байхгүй. Зарим нэгэн өөрчлөлт, шинэчлэл байж болох ч дээрээс дахин төрөөгүй байдаг. Вэймут, “Тэд сүсэгтэй мэт харагдавч сүсэглэлийн хүчийг нь үгүйсгэдэг” гэж орчуулсан байна. Моффат ч мөн адил “Тэд шашны хэв маягийг хадгалдаг ч жинхэнэ хүчийг нь үл эзэмшдэг” хэмээн орчуулжээ. Филиппс үүнийг “Тэд өнгөн талдаа сүсэгтэй боловч үйлдлээрээ түүнийхээ үнэ цэнийг үгүйсгэнэ” хэмээжээ. Тэд шашин, нүгэл хоёрыг хамтад нь байлгахыг хүсжээ (Илч 3:14-22-ыг харьцуулан үз). Хиеберт энэ талаар “Энэ эшлэл христийнхний нэрийн дор халхлагдсан шинэ дүр төрхтэй шүтээн шүтлэг, итгэлээс урвасан хуурамч христийнхний аймшигт дүр зураг юм”²⁶ хэмээн сэрэмжлүүлжээ.

Ийм бүх төрлийн хүнээс хол байхыг Тимотод сануулж байна. Эдгээр нь өмнөх бүлэгт өөрсдийгөө цэвэр байлгаж, зайлсхийх ёстой гэж сануулсан сав суулганууд билээ.

3:6 Паул одоо эцсийн өдрүүдийн ялзарсан хүмүүсийн дундаас тодорхой нэг бүлгийг буюу гаж урсгалын удирдагч ба багш нарыг цохон тэмдэглэж байна. Тэдний зан чанар, арга барилын энэ нарийн тодорхойлолт нь өнөөгийн гаж урсгалууд дотор бүрэн утгаараа биелэлээ олж байна.

Юуны өмнө, тэд **айлд сэмхэн, гэтэж ордог** хэмээн бид уншдаг. Энэ дүрслэл могойн хөдөлгөөнтэй адил байгаа нь санаандгүй тохиолдол биш ээ. Хэрэв тэд анхнаасаа үнэн чанараа таниулчихсан бол ихэнх айл тэднийг хүлээн авахгүй шүү дээ. Тиймээс Бурхан, Библи, Есүсийн тухай ярих замаар (эдгээрийн талаар Бичвэр юу заадагт итгэдэггүй атлаа) олон янзын зальт арга хэрэглэдэг аж.

Цаашлаад тэд **гэнэн эмэгтэйчүүдийг олзолдог**. Энэ ч бас гаж урсгалынхны шинж чанар мөн. Нөхөр нь ажилдаа явчихсан, гэртээ эзгүй байх хойгуур тэд айлуудаар зочилдог. Энд түүх давтагдаж байна. Сатан Еден цэцэрлэгт эхлээд Ева руу очиж, түүнийг мэхэлсэн. Ева нөхрийнхөө эрх мэдлийг хууль бусаар булаан авч, өмнөөс нь шийдвэр гаргасан юм. Сатаны арга барил энэ удаа өөрчлөгдсөнгүй. Тэрээр худал хуурмаг сургаалаа барин, юун түрүүнд эмэгтэйчүүд дээр очиж олзолсон байна.

Эмэгтэйчүүд сул дорой, тогтворгүй гэдэг утгаараа **гэнэн** байдаг ажээ. Тэдэнд бодож сэтгэх тархи байхгүйдээ биш зан чанар нь тогтвортой байх тэнхээ дутдагтай энэ бүхэн холбоотой.

Тэднийг **нүгэлд автагдаж, зүсэн бүрийн тачаалдаа хөтлөгдсөн** хэмээн тодорхойлжээ. Тэгэхээр юуны өмнө тэд нүгэлтэй гэдгээ мэдрэн, түүндээ дарамтлагдаж, амьдралын хэрэгцээ шаардлагадаа шаналж байгааг илтгэж байна. Яг ийм хямралтай үед гаж урсгалынхан гэрт нь зочилдог. Бурханы үгийн үнэнийг мэддэг хүмүүс ийм зовж шаналсан зүрх сэтгэлд хүрэхдээ илүү урам зоригтой, хичээл зүтгэлтэй байж чадахгүй байгаа нь юутай харамсалтай хэрэг вэ! Хоёрт, тэднийг **зүсэн бүрийн тачаалдаа хөтлөгдсөн** хэмээн бичжээ. Вэймут үүнийг “тогтворгүй сэтгэлдээ хөтлөгдсөн” хэмээн ойлгосон бол Моффат харин “сэтгэл хөдлөлдөө автаж, зоргоороо авирладаг хүмүүс” гэж дууджээ. Нэг ёсондоо, нүглийн дарамтыг мэдэрч, түүнээсээ салж ангижрахыг эрэлхийлж байгаа учраас тэд аливаа сургаалын салхи шуурга, шашны шинэ үзэл санаанд автахад бэлэн байдаг ажээ.

3:7 Үргэлж суралцах гэдэг нь Эзэн Есүс ба Бурханы үгийн талаар тэд байнга суралцдаг гэсэн үг биш. Харин тэд нэг гаж буруу сургаалаас нөгөө рүү тасралтгүй гүнзгийрэн орсон ч **үнэний мэдлэгт хэзээ ч хүрч чаддаггүй** гэсэн утгатай. Эзэн Есүс Өөрөө үнэн мөн. Эдгээр эмэгтэйчүүд заримдаа Түүнд маш их ойртон очсон мэт байдаг ч эргээд сэтгэлд нь дайсагнагч

дайсныхаа заль мэхэнд олзлогдон, гагцхүү Аврагчийн өгч чадах амралтыг олдоггүй.

Зарим гаж урсгалынхан дандаа “Би ийм тийм зүйлд суралцаж байгаа” хэмээн гаж тогтолцооныхоо нэрийг дурдаж байдгийг анзаарууштай. Гэвч тэд Есүс Христэд итгэх итгэлээр дамжин төгс золилт, бүрэн аврал ирсэн гэж бүрэн дүүрэн итгэлтэй ярьж чаддаггүй.

Түүнээс гадна орчин үед хүний мэдлэг бүх талбарт өсөн нэмэгдэж, боловсролыг дээдлэн шүтдэг болсон ч энэ бүхэн хүнийг үнэний мэдлэгт хүргэхгүй байгааг энэ эшлэл эрхгүй бодуулдаг билээ.

3:8 Энэ захидалд гурван бүлэг хүнийг хос хосоор нь цохон тэмдэглэсэн байна:

Фугел, Хермоген (1:15) – үнэнээс *ичсэн*.

Хуменай, Филет (2:17, 18) – үнэнийг *гуйвуулсан*.

Ианн, Иамбре (3:8) – үнэнийг *эсэргүүцсэн*.

Энэ наймдугаар эшлэлд Паул дахиад л гаж урсгалын удирдагч, багш нарт анхаарлаа хандуулж байна. **Тэр тэднийг Мосег эсэргүүцсэн Ианн, Иамбре хоёртой** зүйрлэв. Эд нар хэн байв? Үнэндээ тэдний нэр Хуучин гэрээнд дурдагдаагүй ч Мосегийн үйлдсэн гайхамшгийг Фароаны тушаалаар дуурайсан Египетийн тэргүүлэх хоёр шидтэн гэж үздэг.

Тэгвэл Паул тэдний нэрийг хэрхэн мэдсэн байж болох вэ гэдэг асуулт гарч ирнэ. Энэ тийм ч хүндрэлтэй зүйл биш л дээ. Еврейн уламжлал ёсоор ам дамжин уламжлагдаагүй юм аа гэхэд

Бурхан Паулд илчлэлээр өгсөн байх нь боломжгүй зүйл огт биш ээ.

Хамгийн гол нь тэд Мосегийн үйлдсэн гайхамшиг, үйл хэргийг хуурамчаар дуурайн **Мосег эсэргүүцжээ**. Гаж урсгалынхан ч мөн яг үүнийг үйлддэг. Тэд Бурханы үйл хэргийг дуурайж эсэргүүцдэг. Тэдэнд өөрийн гэсэн Библи, авралын зам бий. Товчхондоо тэд христитгэлийн бүх зүйлийг өөрсдийнхөөрөө орлуулсан байдаг. Тэд утгагүй хямдхан гажуудлыг танилцуулж, ид шидийн аргыг хэрэглэснээр Бурханы үнэнийг эсэргүүцдэг.

Тэд бол **ялзарсан бодол санаатай хүмүүс**. Артур Вэй үүнийг “тэдний бодол санаа үндсээрээ ялзарсан” хэмээн орчуулжээ. Тэдний бодол санаа гажуудаж, доройтон, ёс суртахуунгүй болжээ.

Тэдний Христэд итгэх итгэлийг шалган үзэхэд **хуурамч итгэлтэй**, шалгуурт тэнцэхгүй гэдэг нь илэрдэг. Тэднийг сорьж болох цорын ганц гайхалтай шалгуур бол “Есүс Христ Бурхан мөн үү?” хэмээх энгийн асуулт асуух явдал билээ. Тэдний олонх нь хуурамч сургаалаа нуун далдлахын тулд Есүс бол Бурханы Хүү мөн гэж хүлээн зөвшөөрдөг ч үнэн чанартаа бусад нь ч Бурханы хүүхэд гэсэн утгаар адилтган хэлдэг ажээ. Харин “Есүс Христ Бурхан мөн үү?” гэдэг асуулттай тулахаар үнэн царай нь ил болдог. Тэд Есүс Христийн Бурхан чанарыг үгүйсгээд зогсохгүй лавшруулж асуувал уурлан ундууцдаг. “Христитгэлийн шинжлэх ухаан”, “Сүнслэг

хүмүүс” “Христийн ах дүүс,” “Ёховагийн гэрчүүд,” “Ганц Зам” гэх мэт хөдөлгөөнүүд бүгдээрээ ийм хандлага гаргадаг.

3:9 Ийм хуурамч багш нар **цааш амжилт олохгүй** хэмээн Паул Тимотод бататган хэлж байна. Гэтэл тэд үе үеийн турш амжилт олсоор, хаа сайгүй түгэн дэлгэрэхэд нь юу ч саад болохгүй байгаа мэт байдал нь асуудал болж байна!

Паул эцсийн эцэст тэдний алдаа мадаг илэрхий болно гэдгийг хэлсэн байж болзошгүй. Гаж урсгалууд гарч ирсээр, алга болсоор л байдаг. Хэдийгээр тэд хүчирхгээр амжилт олж байгаа мэт, заримдаа бүр дэндүү удаан хугацаанд оршин тогтнож байгаа мэт харагдавч цаг нь ирэхэд худал хуурмаг нь бүгдэд илэрхий болно. Тэд хүнийг тодорхой түвшинд хүргэж, тэр ч байтугай өөрчлөлт, шинэчлэлийг ч бий болгох боломжтой. Гэвч хүнийг дахин төрүүлж яасан ч чадахгүй. Тэд хүнийг нүглийн хүч ба шийтгэлээс чөлөөлөх чадалгүйгээс гадна амийг өгөх хүчгүй.

Ианн, Иамбре хоёр ид шидийн аргаараа Мосег тодорхой түвшинд хүртэл л дуурайж чадсан юм. Харин үхлээс амийг бий болгох тал дээр ямар ч хүчгүй байлаа. Бүх гаж урсгалууд энэ цэг дээр ирээд ялагдал хүлээдэг.

3:10 Паул амьдрал ба үйлчлэлээрээ эдгээр хуурамч багш нараас ялгардаг. Эзэний зарц Паулыг тодорхойлох дараах есөн шинжийг Тимот сайн мэддэг байв. Тимот Паулыг ойр дотно дагасан болохоор Христ болоод Бурханы

үгэнд итгэмжит хүн мөн хэмээн түүнийг гэрчилж чадна.

Элч Паулын **сургаал** Бурханы үнэний дагуу байгаад зогсохгүй Эзэн Есүс Христэд үнэнч байсан юм. Түүний **төлөв байдал**, үйл хэрэг нь тунхагласан мэдээтэйгээ нийцдэг байсан юм. Түүний амьдралын **зорилго** нь ёс суртахууны болон сургаалын ёс бусаас ангид байх явдал байлаа. Энд гарч буй **итгэл** хэмээх үг нь Паулын Эзэнд итгэсэн итгэл, аль эсвэл итгэмжит зан чанарынх нь аль нэгийг илэрхийлсэн байх магадлалтай. Паул Эзэнд үнэн голоосоо итгэж найдахаар барахгүй хүмүүст үнэнч шударга, найдвартай ханддагийг Тимот мэддэг байв. Өөрийг нь хавчиж, шүүмжилж, зовоож байгаа хүмүүст хэрхэн хандаж байгаагаас нь элч Паулын **уужим сэтгэлийг** харж болно. **Хайрын** тухайд Паул Эзэн болоод бусад хүнд амиа хайрлалгүй өөрийгөө зориулсан хүн билээ. Бусад хүн өөрийг нь хайрлахгүй байх тусам тэднийг хайрлахаар хатуу шийдсэн билээ. **Тэвчээр** гэж шууд утгаараа хүлцэх буюу өөрөөр хэлбэл тэсвэр хатуужил, сэтгэлийн тэнхээ, зовлон даах чадварыг хэлнэ.

3:11 Паулын туулсан зарим **хавчлага, зовлонг** бид 2Коринт 11:23-28 дээрээс унших боломжтой. Гэхдээ Паул энд Тимотын мэдэх хавчлага, зовлонг ярьж байх шиг байна. Тимотын төрөлх хот нь **Лустр** тул Паулын тэнд амссан хавчлага болон хөрш зэргэлдээ хотууд болох **Антиох, Икониумын** иргэдийн үзүүлсэн

хавчлагыг сайн мэдэж байв. Эдгээр зовлонгийн талаар Ариун Сүнсний хөглөснөөр Үйлс номд тэмдэглэн үлдээжээ. Тухайлбал, Үйлс 13:45, 50 эшлэлд Антиохын тухай, Үйлс 14:3-6 эшлэлд Икониумын тухай, Үйлс 14:19, 20 эшлэлд Лустрын тухай тэмдэглэжээ.

Эзэн намайг тэр бүгдээс аварсан юм хэмээн Паул Эзэнээр сайрхаж байна. Эзэн Паулыг бэрхшээлгүй замаар явуулаагүй. Харин бэрхшээл дотроос аварчээ. Өөрөөр хэлбэл, Эзэн бидэнд асуудалгүй амьдралыг амлаагүй харин асуудал дунд маань хамт байж, хөтлөн дагуулна гэж амласныг энэ бүхэн сануулж байна.

3:12 Хавчлага бол христитгэлийн амьдралаар тууштай явдаг хүн бүрд заавал тохиолдох асуудал мөн. Залуу Тимот шиг хүн бүхэн үүнийг санаж явбал зохилтой. Эс бөгөөс зовлон бэрхшээл дундуур туучих үедээ Эзэний өмнө буруудсан ч юм шиг, аль эсвэл Эзэн ямар нэг шалтгаанаар таалахгүй байгаа ч юм шиг санагдаж санаа зовниж болзошгүй. **Үнэндээ, Христ Есүс дотор сүсэг бишрэлтэй амьдрахыг хүсэгч бүх хүн хавчигдах болно.**

Хавчигдаж байгаа шалтгаан нь тун энгийн. Сүсэг бишрэлтэй амьдрал бусдын бузар булайг тодруулан илчилж байдаг. Хүмүүс үнэн мөнөө ил гаргах дургүй. Тэд бурханлаг бус байдлаа гэмшиж, Христ рүү эргэхийн оронд бодит байдлыг нь харуулж байгаа хүнийг устгахыг оролддог. Мэдээж энэ нь байж болшгүй хэрэг

боловч нүгэлд унасан хүн төрөлхтний араншин болжээ.

3:13 Энэ ертөнц бага багаар сайжирсаар эцэстээ дэлхийн бүх хүн аврагдана гэдэг төөрөгдөл Паулд байсангүй. Харин ч бүр эсрэгээрээ болно гэдгийг Паул тэнгэрлэг илчлэлээр мэдэж авчээ. **Харин ёрын муу хүмүүс, мэхлэгчид хуурч, хуурагдан улам муудна.** Тэдний арга заль улам нарийсаж, дайралт довтолгоо улам ширүүснэ. Тэд бусдыг хуурч мэхлээд зогсохгүй сонсогчдоо занганд оруулах гэж эрмэлздэг яг тэр хуурамч сургаалынхаа занганд унах ажээ. Худал хуурмагаа дэндүү удаан хугацаанд түгээсний эцэст тэрхүү худал хуурмагтаа тэд өөрсдөө ч бас итгэж эхлэх болно.

В. Итгэлээс урвах явдал гаарах цагт Бурханы хүнийг тэнхрүүлэх эх сурвалж (3:14-4:8)

3:14 Бурханы үгийн сургаалыг бат баримтал гэдгийг Тимотод ахин дахин тууштай сануулж байна. Худал хуурмаг сургаал газар авсан цаг үед Бурханы хүнийг тэнхрүүлж, барьж босгох ганц зүйл энэ билээ. Тэрээр Бичвэрийг сурч мэдээд дуулгавартай дагаваас иймэрхүү зальт сургаалд автахгүй.

Тимот итгэлийн агуу үнэнүүдийг **сурч** мэдээд зогсохгүй түүндээ бат **итгэсэн**. Мэдээж Бурханы сургаалыг үеэ өнгөрөөсөн, бидний соёлд таарахгүй, логик учирзүйд нийцэхгүй хэмээн хүмүүс хэлж байсан нь дамжиггүй. Гэвч тэр

элдвийн онол, хүний цэцэрхлээс болж үнэнийг гээх учиргүй.

Элч Паул мөн үнэнийг **хэнээс сурснаа** санаарай гэж зөвлөж байна. **Хэнээс** гэж элч Паул өөрийгөө хэлсэн үү, Тимотын ээж эсвэл эмээг хэлсэн үү, аль эсхүл элч нарыг нийтэд нь хэлсэн үү гэдэг дээр Библийн тайлбарлагчид санал хуваагддаг. Аль нь ч байсан Тимотод үнэнийг заасан хүмүүс Бурханы ариун Бичвэрийг бодит амьдралаараа гэрчилсэн жинхэнэ итгэлтэй байжээ. Тэд хоёргүй сэтгэлээр Бурханыг алдаршуулахын төлөө амьдарсан сүсэгт хүмүүс байв.

3:15 Энэ эшлэлийг байнга бодууштай. Тимот **хүүхэд байхаасаа л** ариун бичвэр, захидлуудад суралцжээ. Ээж нь түүнд бичиг үсэг заахдаа Хуучин гэрээг ашигласан ч гэж үзэх нь бий. Тимот бага балчраасаа л онгодоор хөглөгдсөн бичвэрийн нөлөөг авсан тул ямар ч нөхцөлд амьдралыг нь Бурханд болоод сайн сайхны төлөөх үйлсэд чиглүүлэн төлөвшүүлсэн энэхүү ерөөлт Номыг мартах учиргүй.

Ариун судар бичгүүд хүнийг **авралд мэргэн болгох чадалтай**. Энэ нь юун түрүүнд, хүн **авралын** замыг Библиер дамжуулж мэддэг гэсэн санааг илэрхийлж байна. Түүнчлэн, авралын баталгаа Бурханы үгээс ирдэг гэсэн утгыг ч мөн илэрхийлж байна.

Аврал нь Христ Есүс дэх итгэлээр дамжин ирдэг. Үүнийг онцгой анхаарч үзэх хэрэгтэй. Аврагдахад сайн үйлс, баптисм, чуулганы

гишүүнчлэл, баталгаа, арван тушаал сахих, хаан хуулийг сахих гэх мэт хүний хичээл зүтгэл, алдар гавьяа ямар ч хамаагүй. **Аврал** нь Бурханы Хүүд итгэх **итгэлээр** дамжин ирдэг.

3:16 Паулын хэлээд байгаа бүх **Бичвэр** гэдэг нь юун түрүүнд Хуучин гэрээг бүхэлд нь, цаашлаад тухайн үед бичигдсэн байсан Шинэ гэрээний хэсгийг хэлж байгаа нь тодорхой. 1Тимот 5:18 дээр Паул, Лукийн сайнмэдээг (10:7) Бичвэр гэдэг үүднээс нь иш татжээ. Мөн Петр Паулын захидлуудыг Бичвэр гэж ярьсан байдаг (2Пт 3:16). Харин бид эдүгээ энэ эшлэлийг бүхэл бүтэн Библид хамааруулан хэрэглэх нь үндэслэлтэй хэрэг билээ.

Эл эшлэл Библи Бурханы амьсгалснаар байгаа гэдэг сэдвийн хүрээнд маш чухал нотолгоо болдог чухал эшлэлүүдийн нэг мөн. Бичвэрийг Бурханы амьсгалснаар²³ байгаа гэж энд хэлж байна. Бурхан гайхамшигтай арга замаар Өөрийн үгийг хүмүүст дамжуулж, үүрд хадгалуулж үлдээлгэхээр удирдан бичүүлжээ. Тэдний бичсэн болгон Бурханаар хөглөгдсөн, алдаа мадаггүй үг байсан юм. Мэдээж тухайн бичээчийн уран зохиолын хэллэг, өнгө төрхийг алдуулаагүй ч ашигласан үг бүр нь Ариун Сүнснээс өгөгдсөн нь бас үнэн. Тиймээс 1Коринт 2:13 дээр, “Бид үүнийг хүний мэргэн ухааны сургасан үгсээр бус, харин Сүнсний сургаснаар, сүнслэг зүйлсийг сүнслэгт нь тайлбарлан ярьдаг” гэж бичжээ. Өөрөөр хэлбэл, Бурханы онгодоор хөглөгдсөн тэдгээр бичээчид Ариун Сүнсний заасан ҮГС-

ийг ашигласан гэсэн санаа юм. Үг бүрчлэн Бурханы онгодоор хөглөгдөх (verbal inspiration) гэдгийн утга энэ болой.

Библийн бичээчид аливаа зүйлийг өөрсдийнхөөрөө тайлбарлаагүй. Харин Бурханаас хүлээн авсан мэдээгээ л бичиж үлдээсэн. “Бичвэрийн нэг ч эш үзүүлэлэг эш үзүүлэгчийн өөрийнх нь тайлбараар ирээгүйг юуны түрүүнд мэдэгтүн. Учир нь нэг ч эш үзүүлэлэг хэзээ ч хүний хүслээр гарсангүй, харин Ариун Сүнсээр хөдөлгөгдсөн хүмүүс Бурханаас айлджээ.” (2Пт 1:20, 21)

Бурхан хүмүүст санаа өгч, тэрхүү санаагаа өөрийн үгээр илэрхийлэх боломжийг олгосон гэж хэлбэл буруудна. Харин Бичвэрт онцлон тэмдэглэсэн үнэн нь Бурхан эх хувиар нь хүмүүстээ өгч, Бурханы амьсгалснаар байгаа ҮГ билээ.

Библи нь Бурханы үг учраас ашиг **тустай**. Бүх хэсэг нь ашиг **тустай**. Тэр олон угийн бичиг, ойлгоход адармаатай хэсгүүд хүнд юугаараа ашигтай юм бэ гэж бидэнд бодогдож болох ч Ариун Сүнсээр сургагдсан хүний бодол санаа Бурханы амнаас гарсан үг бүрийг сүнслэг хоол тэжээл мөн болохыг ухамсарладаг.

Библи нь мөн **заахуйд тустай**. Энэ нь гурвал, тэнгэрэлч, хүн, нүгэл, аврал, ариусгал, чуулган, ирээдүйн үйл явдлын талаарх Бурханы бодол санааг бидэнд зааж сургадаг.

Библи нь мөн **зэмлэхүйд тустай**. Библийг унших тусам бидний амьдралд байгаа Бурханд

тааламжгүй зүйлсийг онцлон харуулахаас гадна гаж буруу сургаалыг няцаах, соригчийн эсрэг хариу барихад ашиг тустай байдаг.

Библи нь бас **залруулахуйд тустай**. Энэ нь зөвхөн бурууг хэлж өгөхөөс гадна яаж засаж залруулж, зөв болгохыг харуулдаг. Жишээлбэл “Хулгайлсан нь цаашид бүү хулгайл” гэж хэлээд зогсохгүй “Харин ч гачигдалтай хүнд хуваалцах юмтай байхын тулд өөрийн гараар сайныг үйлдэн зүдэж зүтгэ” гэдэг. Энэ эшлэгийн эхний хэсэг нь **зэмлэхүйг**, хоёр дахь хэсэг нь **залруулахуйг** авч үзэж байна.

Эцэст нь Библи **зөвд чиглүүлэхуйд тустай**. Бурханы нигүүлсэл бидэнд бурханлаг амьдрахыг заадаг бол Бурханы үг хэрхэн бурханлаг амьдрах вэ гэдгийг нэг бүрчлэн хэлж өгдөг.

3:17 Үгээр дамжуулан **Бурханы хүн чадамгай** болж төлөвшинө. Тийнхүү авралын эцсийн зорилго (Еф 2:8-10) болох **аливаа сайн үйлийг** хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай **бүхнээр бүрэн бэлтгэгдсэн байх** юм. Энэ нь орчин үед биднийг өндөр боловсролтой байх ёстой гэсэн үзэл санаанаас тэс ондоо байна.

Ленский ингэж бичжээ:

Тиймээс Библийг юутай ч зүйрлүүлшгүй. Төөрөгдсөн нүгэлтнийг авралд мэргэн болгодог өөр ямар ч ном зохиол, бүтээл туурвил, өөр юу ч энэ дэлхийд байхгүй. Бурханы амьсгалснаар бичигдээгүй бусад

бичвэрүүд ашиг тустай байлаа ч авралд авчрах үнэн бодит баримтуудыг заах, эдгээр баримтыг үгүйсгэдэг худал хуурмаг, төөрөгдлийг няцаах, нүгэлтэн хийгээд нүгэлд бүдэрсэн христитгэгчийг зохих байранд нь эргүүлэн авчирч жинхэнэ зөв байр сууринд нь тавьж сэргээх тал дээр сургаж, дасгалжуулж, сахилгажуулах хэмжээний ашиг тусыг өгдөггүй.²⁸

4:1 Одоо Паул эндээс эхлэн хамгийн сүүлийн захиасаа Тимотод бичиж байна. Тэрээр захиасаа **Бурханы болон Христ Есүсийн** өмнө бичжээ. Аливаа үйлчлэл бүрийг бүхнийг хардаг Бурханы мэлмий тольдон буйг санан байж хийх ёстой.

Энэхүү эшлэлд Эзэн Есүсийг, **амьд ба үхэгсдийг үзэгдэлт ба хаанчлалдаа шүүх** Нэгэн хэмээн тодорхойлжээ. Эзэн Есүс газар дэлхийд хаанчлалаа байгуулахаар эргэн ирэх үед бүх хүн амилж, бүгд шүүгдэнэ гэсэн санааг “үзэгдэлт ба хаанчлалдаа” гэсэн үг илэрхийлж байх боломжтой. Гэвч грек эх хэл дээрээ энэ хоёр үгийн урд *ката* гэх угтвар байх ба үгчилбэл "үзэгдэлт ба хаанчлалынхаа дагуу" гэсэн утгатай болно.

Эзэн Есүс бол **амьд ба үхэгсдийг шүүх** Нэгэн. Гэхдээ хэзээ гэдгийг энд дурдсангүй. Паул Христийн **үзэгдэлт ба хаанчлалыг** итгэмжит үйлчлэлийн шалтгаан ба сэдэл болгон бичжээ.

Бичвэрийн бусад хэсгээс харвал, Христ хоёр дахь удаагаа дэлхийд ирэхдээ үхсэн ба амьдыг

шүүхгүй. Илчлэл 20:5-р эшлэлийн дагуу *нүгэл дотроо нас барагсад* Христийн мянган жилийн хаанчлал дууссаны дараа шүүгдэнэ

Итгэгчдийн үйлчлэл Христийн шүүх суудлын өмнө шагналаа авна. Харин энэхүү шагналыг Христийн **үзэгдэлт ба хаанчлалд** олгоно. Библийг харвал, энэхүү шагналаар мянган жилийн хаанчлалд ямар алба хаших, хэр хэмжээний эрх мэдэлтэй байх нь тодорхойлогдоно. Тухайлбал, итгэмжит байсан хүмүүст арван хотыг хариуцуулах ажээ (Лк 19:17).

4:2 Бурхан зарц нараа цаг ямагт ажиглан харж байдгийг санаж, ирээдүйн шагналын төлөө **үгийг тунхаглах** нь Тимотын үүрэг байлаа. Үүнийг яаравчлан, боломж бүрийг ашиглан хийх хэрэгтэй. Зарим хүний хувьд **цагаа олоогүй** мэт санагдавч, үгийг тунхаглах нь ямагт **цагаа олсон** үйлдэл мөн. Бусдыгаа **сэнхрүүлж**, бурууг **зэмлэж**, нүгэлтнүүдийг итгэлд уриалж, ариун хүмүүсийг Эзэний төлөө явахад **урамшуулахад** Христийн зарц Тимот дуудагдах болно. Энэ бүхнийг тэрээр **уужим сэтгэлээр** хийж, итгэмжтэйгээр эрүүл **сургаалыг** заах ёстой.

4:3 3-6 дугаар эшлэлд элч Паул өөрийн өгсөн зааварчилгааны хоёр чухал үндэслэлийг дурдсан байна. Нэг дэх нь, хүмүүс **эрүүл сургаалаас** олноороо эргэх цаг ирэх тухай ажээ. Хоёр дахь нь, Паулын явах цаг ойртсон явдал байлаа.

Удахгүй хүмүүс эрүүл сургаалыг үзэж чадахаа болино гэдгийг элч Паул урьдаас харжээ. Тэд

Бурханы үгийн үнэнийг заадаг хүмүүсээс нүүр буруулцгаана. Тэдний **чих** өөрсдөдөө таатай, тав тух амласан сургаал руу эргэнэ. Тэд сайн сайхныг ярьдаг, таатай мэдрэмж төрүүлдэг сургаалыг хүсэн тачаадахдаа сонсохыг хүссэнийг нь ярьдаг **багш нарыг цуглуулна.**

4:4 Сэтгэлийг нь өвтгөхгүй номлолыг хүсэхдээ тэдний **чих үнэнээс эргэж, үлгэр домгуудад хандах болно.** Үнэнийг үлгэр домгоор солино гэдэг ямар алдагдалтай наймаа вэ! Гэхдээ л эрүүл сургаалаас татгалздаг хүмүүст энэ нь таарсан шагнал мөн.

4:5 Бүгдэд саруул ухаантай бай гэдэг нь аливаа зүйлийг эрүүлээр бод гэсэн үг. Өөрөөр хэлбэл, Тимот ажилдаа нухацтай хандаж, аливаад уужуу тайвуу, тэнцвэртэй байх хэрэгтэй гэсэн үг. Христийн төлөө үйлчилж байхад ямар ч хэцүү бэрхшээл тулгарсан сэтгэл хөдлөлд авталгүй, сайн дураараа зовлонг сонгох хэрэгтэй болно гэсэн үг.

Сайнмэдээг дэлгэрүүлэгчийн ажлыг хий гэсэн илэрхийлэл дээр тайлбарлагчид ялгаатай үзэл санаатай байдаг. Зарим тайлбарлагчид, Тимот **сайнмэдээ дэлгэрүүлэгч** байсан тул энэ үйлчлэлээ хий гэж Паул хэлсэн хэмээдэг. Харин зарим нь, Тимот сайнмэдээг дэлгэрүүлэгчийн *бэлэгтэй* байгаагүй, харин пастор эсвэл багш байсан. Хэдий тийм боловч шаардлага гарвал сайнмэдээг дэлгэрүүлэгчийн ажлыг хийх хэрэгтэй гэж Паул хэлсэн гэгцгээдэг. Үнэндээ Тимот **сайнмэдээ дэлгэрүүлэгч** байсан

харагддаг. Тиймээс сайнмэдээ дэлгэрүүлэгчийн хийх ёстой бүхнийг чадах чинээгээрээ хийгээрэй хэмээн Паул Тимотод уриалсан байх боломжтой.

Тимот **үйлчлэлээ** бүрэн дүүрэн гүйцэлдүүлж, үйлчлэлд нь тавигдах бүхий л шаардлагад нийцүүлэн хүчин чармайлт гаргаж, авьяас чадвараа зориулсан байх ёстой.

4:6 Тимотод үлдээж буй Паулын зааварчилгааны хоёр дахь үндэслэл нь энэ хорвоогоос явах цаг нь ойртсон явдал байлаа. Паул удахгүй **ундаан өргөл мэт асгагдаад, явах цаг нь иржээ**. Паул Христийн төлөө цус урсгаж, амиа алдахаа тахилын дээр асгадаг **ундаан өргөлтэй** зүйрлэв (Гэт 29:40; Тоо 15:1-10). Өмнө нь бас Филиппой 2:17 дээр өөрийнхөө үхлийг ундаан өргөлтэй зүйрлэсэн байдаг. “Учир нь түүний амьдрал тэр чигтээ Бурханд өргөгдсөн амьд тахил байсан юм. Тэгвэл үхэхдээ тэр ундаан өргөл болжээ. Ундаан өргөл нь тахил өргөх ёслолын хамгийн сүүлийн зан үйл бөгөөд тахилыг бүрэн бүтэн болгодог”²⁹ гэж Хиеберт хэлжээ.

Явах цаг минь иржээ. Явах цаг гэж хэлэхдээ Паул грекээр *аналүсис* (шууд утга нь “тайлрах” бөгөөд англи хэлний analysis гэдэг үг үүнээс гаралтай) гэдэг үгийг ашигласан байна. Энэ нь үхлийг илэрхийлсэн маш уран яруу илэрхийлэмж бөгөөд дор хаяж дөрвөн янзын дүрслэлийг илэрхийлэх боломжтой: (1) Завь зангуугаа “татахыг” далайчид *аналүсис* гэж хэлдэг. (2) Их ажилласных нь дараа ядарч цуцсан

мал сүргээ буулгаас нь “тавихыг” тариаланчид *аналүсис* гэнэ. (3) Аялагчид аян замдаа бэлдэж, майхныхаа гадсыг “сугалахыг” бас *аналүсис* гэнэ. (4) Гүн ухаантнууд асуудлын “шийдлийг олохыг” (анализ) мөн *аналүсис* гэдэг. Тэгэхээр элч Паул үхлээ ийм өргөн утга агуулгатай үгээр дүрсэлжээ.

4:7 Эхлээд харвал энэ эшлэлд Паул өөрөөрөө сайрхаж байгаа мэт харагддаг. Гэвч тийм биш. Тэр өөрийгөө сайн тэмцлээр тэмцэж дууссан гэж хэлэх гээгүй. Харин тэр тэмцсэн бөгөөд одоо ч тэр **сайн тэмцлээрээ** тэмцсээр байгаа гэж хэлж байна. Тэр тэмцэл бол итгэлийн тэмцэл мөн. Тэр бүх хүчин чармайлтаа энэ сайн тэмцээнд зориулжээ. **Тэмцэл** гэж тулаан гэхээсээ илүү уралдаан тэмцээнийг хэлж байна.

Үүнийг бичиж байхдаа ч Паул энэхүү хүч сорьсон уралдаан дуусах гэж буйг ухаарч байлаа. Тэр өөрт оногдсон уралдааны замаар тууштай гүйсээр бариандаа орох дөхсөнийг харжээ .

Түүнчлэн, Паул **итгэлээ сахижээ**. Тэрээр христитгэлийн агуу сургаалуудад итгэж, тэдгээрийг дагаад зогсохгүй өөрт нь даалгасан уг сургаалыг нярвын адилаар хамгаалж, юу ч нэмж хасалгүй анхдагч, цэвэр агуулгаар нь бусдад дамжуулжээ.

4:8 Үйлчилж байхдаа харуулсан **зөв байдлыг** нь **зөвт Эзэн**, Христийн шүүх суудлын өмнө шагнана гэдэгт бат итгэлтэй байгаагаа элч Паул илэрхийлж байна.

Эзэнийг тэрээр энд **зөвт Шүүгч** хэмээн дүрсэлсэн байна. Гэхдээ хэрэг явдлыг шүүдэг

шүүгчээр бус тэмцээн шүүдэг шүүгчээр илэрхийлэв. Дэлхийн шүүгчдээс ялгаатай нь Эзэн бүхнийг алдаа мадаггүй мэдэж байгаа. Тэрээр хүний нүүр тал харахгүй, зөвхөн үйл хэрэг, санаа сэдэл, санаа зорилгыг нь үнэн зөв, шулуун шударгаар үнэлж дүгнэн, тал тохой таталгүй шүүлт явуулна.

Зөвт байдлын титэм нь эрх мэдлийг илэрхийлдэг хаадын титмийг бус, үйлчлэлдээ **зөвт байдлыг** харуулсан итгэгч бүхэнд өгдөг цэцгэн хэлхээг хэлж байна. Үнэндээ, Христийн **үзэгдэхийг хүсэгч** бүхэн энэ титмээр шагнуулна. Христ ирэхийг тэсэн ядан хүлээж, түүнийхээ дагуу явдаг хүн бүрийн амьдрал зөв шударга байх агаад эцэст нь тийнхүү тохирсон шагналаа хүлээн авна. Тэгэхээр энд Христ хоёр дахь удаагаа ирэхийг жинхэнэ итгэлээр хүлээн зөвшөөрч, Түүний үзэгдэлтийг хүсэн хүлээдэг хүний амьдралд ариусгалын нөлөө байгаа гэдгийг 8-р эшлэл харуулж байна.

IV. ХУВИЙН ХҮСЭЛТ ГҮЙЛТ, ЗАХИАСУУД (4:9-22)

4:9 Нас дээр гарсан Паул, Тимот дүүтэйгээ Эзэн дотор нөхөрлөхийг ихэд хүсэмжилжээ. Тиймээс ойрын хугацаанд Ромд **ирэхийн** тулд чадах бүхнээ хийхийг Тимотоос гуйв. Элч Паул Ромд хоригдож байхдаа үнэнхүү ганцаардаж байлаа.

4:10 Урьд өмнө нь хамтран зүтгэж байсан нөхдөдөө орхигдох нь христэч үйлчлэлийн

хамгийн гашуун мөчүүдийн нэг билээ. **Дем** өмнө нь Паулын найз, итгэл нэгт хамтран зүтгэгч нь байлаа. Гэтэл Паул шоронд хоригдож, христитгэгчид хавчигдаж, улс төрийн уур амьсгал христийнхний хувьд эрсдэлтэй болжээ. **Дем** Эзэний үзэгдэлтийг хайрлахын оронд энэ ертөнцийг **хайрлаж**, Паулыг **орхиод Тесалоник руу явав**. Гэхдээ Дем Христийг орхиж, итгэлээс урвасан гэсэн үг биш л дээ. Жинхэнэ итгэгч байгаагүй ч гэсэн үг биш. Дем аюулаас айсандаа хойш ухарсан байж болзошгүй.

Түүнээс гадна **Креск Галат руу, Тит Далмат руу явсан** гэж элч Паул нэмж хэлэв. Паул тэднийг буруутгасан өнгө аясаар хэлсэн гэж үзэх үндэслэл алга. Тэд сайнмэдээний үйлчлэлээр тийш явсан байж ч магад. Библид **Крескийн** (нэрийн утга нь “өсөх”) талаар дурдсан цорын ганц хэсэг энэ. Түүний талаар өөр мэдээлэл бидэнд байхгүй байгаа нь бүх итгэгчдэд урам зориг болох учиртай. Тэдний амьдралын байр суурь хэдий дорд даруу байлаа ч Эзэний төлөө хийсэн өчүүхэн үйл хэрэг нь ч анзаарагдалгүй хоцорч, шагналаа авалгүй хоосон үлдэх нь үгүй.

4:11 Ромд Паултай холбоотой үлдсэн цорын ганц хүн нь хайрт эмч **Лук** байлаа. Бурханы энэ агуу хүний сүнслэг урамшуулал хийгээд мэргэжлийн ур чадвар нь элч Паулын хувьд үнэхээрийн чухал байсан нь дамжиггүй!

Арван нэгдүгээр эшлэлийн сүүлийн хэсэгт талархаад баршгүй! Учир нь үйлчилж байхдаа Эзэний өмнө бүдэрсэн хүн бүхэнд Эзэн ахин нэг

боломж олгодог гэсэн урам зоригийг энэ хэсэг өгдөг. **Марк** илгээлтийн эхний аялалд Паул, Барнаб хоёртой хамт явсан боловч тэднийг Пергэд орхиод гэртээ харьсан. Илгээлтийн хоёр дахь аялалд явах болоход Паул Маркийг дагуулж явахыг хүссэнгүй. Учир нь залуухан Марк өмнөх аялалд тэднийг орхисон билээ. Харин Барнаб Маркийг дагуулж явах хэрэгтэй гэж үзсэн. Тиймээс тэд санал зөрөлдөж, эцэст нь Паул Силастай хамт Сири, Килик рүү, Барнаб Марктай хамт Кипр рүү явахаар шийдэцгээв. Хожим нь Паул, Марк хоёр эвлэрсэн байна. Тийм ч учраас **Маркийг** үйлчлэлд туслуулах хэрэгтэй байна хэмээн гуйж байна.

4:12 Паул энэхүү захидлыг бичиж байхад Тимот Ефест байсан гэж үздэг хүмүүс Тимотыг байхгүй хооронд оронд нь **Тухикийг үйлчлүүлэхээр Ефес рүү явуулсан** гэж санал дэвшүүлдэг. Тиймээс энэхүү эшлэлийг “Харин би Тухикийг Ефест үйлчлүүлэхээр явууллаа” гэж ойлговол зохино гэдэг.

4:13 Дээл гэдгийг грекээр *φэлонес* гэх ба энэ нь гадуур хувцас эсвэл ном хийж авч явдаг уутны алийг ч хэлсэн байж болно. Ерөнхийдөө гадуур хувцсыг хэлсэн гэж үздэг учраас дээл гэж орчуулдаг.

Ном болон Илэг³⁰ гэдэг үгийн ялгаан дээр судлаачдын санал хуваагддаг. Библийн хэсэг байв уу? Паулын захидал байв уу? Шүүгдэх үедээ ашиглах гэж байсан бичиг баримт уу? Эсвэл бүр юм бичих цаасны зорилгоор ашиглах

гэж байсан эд үү? Яг аль нь гэдгийг баттай хэлэх боломжгүй. Хамгийн гол нь элч Паул шоронд байхдаа ч бичих, унших ажлаар өөрийгөө завгүй байлгах гэснийг эндээс харж болно.

Ач холбогдолгүй ч юм шиг харагддаг энэхүү эшлэлтэй холбоотой нэгэн бодит түүх бий. Кардинал Ньюманы дүү Ф. У. Ньюман нэгэн удаа Ж. Н. Дарбигаас асууж гэнэ: “Энэ эшлэл Библид бичигдээгүй байлаа ч бидэнд хохирол гарна гэж үү? Энэ эшлэл түр зуурын л ач холбогдолтой юм биш үү? Паул үүнийг бичээгүй байсан ч ямар нэг зүйл алдагдана гэж үү?” гэхэд Дарби түүнд “Надад лав алдагдал гарах байсан. Учир нь энэ эшлэл намайг номын сангаа зарахаас хамгаалсан юм. Библийн үг бүр гарцаагүй Ариун Сүнснийх учир мөнхийн ач холбогдолтой”³¹ хэмээн хариулжээ.

4:14 1Тимот 1:20 дээр “итгэл нь сүйрсэн онгоц мэт болсон” хэмээн Паулын хэлсэн хүн **Зэсийн дархан Александр** байж болох юм. Аль нь ч байсан тэрээр элч Паулд ихээхэн **муу муухайг хийжээ**. Ямар муу муухай зүйл хийснийг таамаглахаас өөр арга байхгүй. Энэ эшлэлийг дараагийн эшлэлтэй нь холбон үзвэл Александр элч Паулын эсрэг мэдүүлэг өгч, гүтгэсэн бололтой. Конибеэр, Хоусан нар үүнийг “Александр намайг муу муухайгаар гүтгэсэн” гэж орчуулсан байдаг. **Эзэн түүнд хийснийх нь хариуг өгнө** гэдэгт Паул итгэл төгс байлаа.

4:15 Энэ эшлэлээс Тимотыг Ромд ирнэ хэмээн таамаглаж байсан нь харагдаж байна. Мөн Тимот

Александр хэмээх муу хүний гарт өртөж, хохирохгүйн тулд **бас түүнээс сэрэмжлэх** ёстой байлаа. Магадгүй Александр Паулын **үгсийг** олон нийтийн өмнө **маш их эсэргүүцсэн** байж болохыг үгүйсгэх аргагүй.

4:16 Паул өнгөрсөн хэдэн өдөр болсон үйл явдлаа одоо ч бодож суугаа бололтой. **Анхны өмгөөлөл** гэдэг нь энэ сүүлийн шүүх хурал дээр³² өөрийгөө өмгөөлөх анхны боломжийг хэлж байж болох юм. Харамсалтай нь зуун зуун жил бичсэн захидлуудаараа олныг ерөөсөн зоригт элчийн өмнөөс дуу хоолойгоо өргөхөөр **хэн ч ирсэнгүй**. Хэн ч түүнтэй хамт **байсангүй**. Гэвч элч Паулын зүрхэнд ямар ч хорсол занал алга. Харин ч Аврагчийнхаа нэг адил **үүнийг нь тэдний эсрэг бүү тооцоосой** хэмээн залбирч байна.

4:17 Хүмүүс түүнийг орхисон байж болох ч **Эзэн түүнтэй хамт зогсжээ**. Түүгээр ч зогсохгүй шүүх хурал дээр сайнмэдээг тунхаглах хүчийг соёрхжээ. Ямар ч саадгүйгээр сайнмэдээ тунхаглагдаж, харь үндэстнүүдийн шүүх танхимд авралын мэдээ цуурайтав. Сток энэ үйл явдлыг шагшин ийнхүү бичсэн нь:

Харийнхан бүгдээрээ (энэ энгийн хэллэгийн цаана ямар олон нэр хүндтэй ромчууд багтаж байсан бол оо!) тэр өдөр хүн төрөлхтөнд зориулсан Бурханы мэдээг сонсжээ. Цовдлогдон амиа өргөөд, тэнгэрт цог жавхланд орсон Есүс бол цорын ганц Аврагч

гэдгийг бүгд дуулжээ. Ямар сэтгэл хөдөлгөм юм бэ! Хүний төсөөлөл ийм агуу агшныг бүрэн гүйцэд ойлгож үл чадна. Энэ бол түүхэн дэх хамгийн торгон мөчүүдийн нэг яах аргагүй мөн. Хожим өнө мөнхөд үүний үр дүнг илчлэхгүй гэж үү?..³³

Энэ эшлэл дэх “тэнхрүүлсэн” гэдэг үгийг тийм ч түгээмэл хэрэглэдэггүй. Энэ үг Шинэ гэрээнд ердөө найман удаа л гардаг. Үйлс 9:22 дээр Паулыг үйлчлэлээ эхлэх үед “улам хүчийг олж” хэмээн нэг удаа хэрэглэсэн байдаг. Тэгээд дараа нь энэ эшлэлд хэрэглэсэн байна. Харин энэ удаа Паулын үйлчлэлийн төгсгөлд дурджээ. Эзэн зарцынхаа амьдралын турш үйлчлэлийнх нь хүч тэнхээ болдгийг бидэнд сануулах мэт...

“Би арслангийн амнаас аврагдсан” гэдэг нь Паулын цаазын ялыг хэсэг хугацаанд хэрэгжүүлэхгүй хойшлуулсныг хэлж байгаа юм. Тухайн үед шүүх ажиллагаа явагдаж л байсан байна. Гэвч аюул түр зуур л холджээ. **Арслан** гэж юуг хэлснийг янз бүрээр тайлдаг. Неро, диавол, шууд утгаараа арслан гэсэн саналуудыг дэвшүүлэх нь бий. Гэвч энгийнээр аюул заналыг ерөнхийд нь хэлсэн гэж ойлгох нь илүү хялбар.

4:18 Элч Паул **Эзэн намайг алив ёрын муу үйлээс гэтэлгэнэ** гэж хэлэхдээ цаазын ялаас мултарна гэсэн санааг агуулаагүй. Учир нь үхэх цаг нь ойртсоныг тэр мэдэж байсан шүү дээ (эш. 6). Тэгвэл үүгээр юуг хэлсэн гэж? Мэдээж хэрэг, гэрчлэлийнхээ төгсгөлд хар толбо үлдээх зүйл

хийхээс Эзэн хамгаална гэдгийг хэлсэн. Эргэж буцах, Эзэний нэрийг үгүйсгэх, хоёр нүүр гаргах, ёс суртахуунаа алдах гэх мэт үйлдлээс Эзэн түүнийг хамгаална гэжээ.

Түүгээр ч зогсохгүй, өөрийг нь **тэнгэрлэг хаанчлалдаа аваачих болно** гэдэгт Паул бат итгэлтэй байна. **Тэнгэрлэг хаанчлал** гэж дэлхий дээрх Христийн мянган жилийн хаанчлалыг бус Эзэний ноёрхол төгс хэрэгждэг тэнгэрийн улсыг хэлж байна.

Ингээд Паул **үеийн үед** дуурьсах алдрыг Бурханд өргөж эхлэв. **Үеийн үед** гэдэг нь үүрд мөнхийг хэлсэн грек хэлний хамгийн хүчтэй илэрхийлэл байв. Өнө мөнхөд яг үнэндээ “үеүд” гэж байхгүй боловч хүмүүний сэтгэхүй цаг хугацаагүй байдлын тухай ойлголтгүй учир цаг хугацаат илэрхийлэмжийг ашиглахаас өөр аргагүй байжээ.

4:19 Паул одоо сайнмэдээний үйлчлэлд хамт байсан гэр бүлийн хоёр болох **Приска** (Прискила), **Акул** нартай мэндчилж байна. Тэд анх Паултай Коринтод уулзаад тэндээсээ Ефес хүртэл хамт явжээ. Тэд Паул шиг майхан оёдог байсан бөгөөд хэсэг хугацаанд Ромд амьдарч байлаа (Ром 16:3).

Онесифорын талаар 1:16 дээр дурдсан. Тэрээр элч Паулыг олонтоо сэргээж, шоронд хоригдож байснаас нь ичээгүй билээ.

4:20 **Ераст** гэж Коринт хотын сан хөмрөгийн нярав хэмээн Ром 16:23 дээр дурдсан хүн мөн байх.

Трофимын талаар Үйлс 20:4 ба 21:29 дээр дурдсан. Тэрээр Ефест байхдаа Христэд итгээд Паулыг дагаж Иерусалимд ирсэн. Паул түүнийг сүм рүү авч орсон гэж иудейчүүд сэрдсэн байдаг. Гэтэл энд **Трофим өвдсөн учир түүнийг Милетэд үлдээсэн** гэж бичжээ. Энэ мэдэгдэл тун чухал. Элч Паул эдгээх гайхалтай билэг авьяастай байсан ч байнга хэрэглэж байгаагүй аж. Эдгээх бэлэг нь өөрийгөө нотлох хэрэгсэл байгаагүй юм. Харин үл итгэгч иудейчүүдэд сайнмэдээний үнэнийг гэрчлэх үүрэгтэй байв.

4:21 Өвлөөс өмнө ирэхийг Тимотод захив. Учир нь өвөл болчихвол цаг агаар хүндэрч, аян замд гарахад бэрхшээлтэй, магадгүй бүр боломжгүй болно. Ромын шоронд хоригдсон найзад нь Тимотын айлчлал тун их хэрэгтэй байсан тул **“ирэхийг”** хэд хэдэн удаа захидалдаа яаруулан бичсэн байна (1:3, 4; 4:9-ийг үз).

Дараа нь **Юбул, Пуд, Лин, Клаудиа** болон бусад бүх ахан дүүсээс Тимотод мэнд уламжилсныг харж болно. Энэ нэрс тийм ч ач холбогдолтой биш санагдаж болох ч “христэч үйлчлэлийн баярлан бахдууштай, аз завшаантай тал нь нөхөрлөл бий болж, улам баяжиж байгааг” харуулсан сэтгэл хөдөлгөм сануулга болдог гэж Рожерс нэгэнтээ хэлжээ.

4:22 Ингээд элч Паул хамгийн сүүлийн захидлаа өндөрлөж байна. Ингэхдээ Тимотыг тусгайлан нэр цохож, **“Эзэн³⁴ чиний сүнстэй хамт байг”** хэмээв. Тэгээд Тимоттой хамт

захидлыг хүлээн авах бүгдэд **“Нигүүлсэл та нартай хамт байх болтугай”** гэж ерөөв.

Ингээд элч Паул захидлаа өндөрлөн, үзгээ тавилаа. Түүний газар дээрх үйлчлэл ч мөн дуусгавар болов. Гэвч түүний амьдрал, гэрчлэлээс үлдсэн анхилуун үнэр одоо ч бидэнд үнэртсээр байна. Удахгүй бид түүнтэй учран золгож, сайнмэдээ болон чуулганы үйлчлэлийнх нь талаар агуу гайхамшигт түүхүүдийг ярилцах нь дамжиггүй.

ЗҮҮЛТ ТАЙЛБАР

¹(1:1) У. Э. Вайн, *Тимотод бичсэн захидлын тайлбар*, хуудас 60, 61.

²(1:2) Д. Эдмонд Хиеберт, *Хоёрдугаар Тимот*, 26-р хуудас.

³(1:3) Грек үг нь *латрэүо*. Энэ нь “дээдлэн хүндлэх,” “сүслэн мөргөх” хэмээх утгатай *латрэиа* гэсэн үгтэй холбогддог. (Мариад сүслэн мөргөх гэсэн утга бүхий Mariolatry гэх англи үгтэй харьцуулан үзээрэй).

⁴(1:4) Хиеберт, *Тимотод бичсэн хоёр дахь захидлын тайлбар*, 31-р хуудас.

⁵(1:5) Жинхэнэ гэдгийг грекээр “хоёр нүүргүй” гэж шууд утгаар нь хэлдэг. Хоёр нүүрт (*hypocrite*) гэдэг үг грек хэл дээрээ баг (*хуно*) зүүж тоглодог жүжигчнийг хэлдэг байв.

⁶(1:6) Вайн, *тайлбар*, тухайн эшлэлүүдийн тайлбар дээр.

⁷(1:11) “харь үндэстнүүд” хэмээх чухал үгийг орхисон.

⁸(1:16) Ж.Х.Жовет, *Хамгийн чухал зүйл*, 161-р хуудас

⁹(2:3) “хуваалцах” гэж уншина

¹⁰(2:4) Виллиям Келли, *Тимотод бичсэн хоёр захидлын тайлбар*, 213 дугаар хуудас.

¹¹(2:7) Чухал өгүүлбэр нь “Эзэн чамд өгнө” гэж бичигдсэн (залбирал биш, ирээдүйг чухалчилсан)

¹²(2:8) Д. Эдмонд Хиеберт, *Хоёрдугаар Тимот*, 59-р хуудас.

¹³(2:9) Д. Эдмонд Хиеберт иш татсан, *Хоёрдугаар Тимот*, 60-р хуудас.

¹⁴(2:10) “Иммануелын нутаг” хэмээх алдарт магтууг Эннь Росс Козин зохиосон боловч санааг нь Самуел Рутерфордоос авсан гэж үздэг.

¹⁵(2:11) Д. Эдмонд Хиеберт, *Хоёрдугаар Тимот*, 62-р хуудас.

¹⁶(2:13) Динсдэйл Т. Ёонг, *Нэр хүндгүй бичиг*, 253-р хуудас.

¹⁷(2:13) Ж. Ж. Вэнь Остерз, “Пасторын захидлууд,” Ариун Бичвэрийн Лэнгийн тайлбар, XI:95.

¹⁸(2:14) Динсдэйл Т. Ёонг, *Бурханы бахдал*, 154-р хуудас.

¹⁹(2:15) Хэнри Альфорд, Грек Шинэ гэрээ, III:384.

²⁰(2:17) Грекээр *ганграина*. Gangrene (үхжил) гэх англи үг үүнээс гаралтай хэдий ч хамгийн зөв *орчуулга* гэж тооцох албагүй.

²¹(2:18) Хамилтон Смит, *Тимотод бичсэн хоёрдугаар захидал*, 26-р хуудас.

²²(2:19) Дээрхтэй ижил.

²³(2:19) Р. Ч. Х. Лэнски, *Паулаас колоссайчууд, тесалоникчууд, Тимот, Тит, Филемонд бичсэн захидлын тайлбар*, 804-р хуудас.

²⁴(2:19) Энэ өгүүлбэрийн аль аль нь “Христийг” “Эзэн” хэмээн тэмдэглэсэн байдаг нь Тооллого 16:5 эшлэлтэй төстэй болгодог.

²⁵(2:22) Д. Эдмонд Хиеберт, *Хоёрдугаар Тимот*, 76-р хуудас.

²⁶(3:16) Хиеберт, 86-р хуудас

²⁷(3:16) Грек үг нь *теопнеустос*.

²⁸(3:17) Р. Ч. Х. Лэнски, *Паулаас колоссайчууд, тесалоникчууд, Тимот, Тит, Филемонд бичсэн захидлын тайлбар*, 841-р хуудас.

²⁹(4:6) Д. Эдмонд Хиеберт, *Хоёрдугаар Тимот*, хуудас 109, 110.

³⁰(4:13) Грек үг нь *мембранас*. Эдгээр үнэт гар бичмэлүүд нь Библийн номууд эсвэл Библийн тайлбарууд байсан болов уу.

³¹(4:13) Х. А. Айронсайд иш татсан, *Тимот, Тит, Филемон*, 255-р хуудас.

³²(4:16) Паул Ромд *анх* шоронд хоригдсоноос хойш хамгийн сүүлд болсон шүүх хурлыг хэлж байна.

³³(4:17) Южинь Сток, *Пасторын захидлуудын талаарх ил тод яриа*, хуудас тодорхойгүй.

³⁴(4:22) Уг өгүүлбэр Есүс Христ гэдэг үгийг хассан.

НОМЗҮЙ

1Тимотын төгсгөлд буй номзүйг үзнэ үү.

ТИТЭД БИЧСЭН ЗАХИДАЛ

Оршил

“Энэхүү захидал хэдий богино ч Христийн онол сургаалын мөн чанарыг бүхэлд нь агуулахаас гадна маш чадварлаг байдлаар христитгэлийн мэдлэг ба амьдралд хэрэгтэй бүхнийг шингээж чаджээ”

- Мартин Лютер

I. БИЧЭЭСТ ЭЗЛЭХ ОНЦГОЙ БАЙР СУУРЬ

19-р зууны тэртээд нэгэн хижээл насны элчээс үл мэдэгдэх арал дээр олонд төдийлөн танигдаагүй нэгэн элчид хандаж илгээсэн эдгээр гурван богино бүлэг захидал нь эдүгээ “гэгээрсэн” гэх 20-р зууны христитгэгчдэд ямар хамааралтай вэ? Хэрэв эдгээр нь үнэхээр дан ганц Паулын үг байсан бол (ихэнх либераль үзэлтнүүд үүнийг ч хүлээн зөвшөөрөхгүй!) зөвхөн сүм чуулганы түүхийн хорхойтнуудад эсвэл эртний христитгэлийн үзэл бодлыг судлаачдад л сонирхолтой байх байсан.

Харин эдгээр нь “Ариун Сүнсний зааж буй үгс” бөгөөд үүнийг өөр ямар ч ном орлож чадахааргүй тийм ашиг тустай билээ. 1-р Тимотод гардаг ахлагчдын тухай сургаалыг энд улам бататгаж өгдөг. Давтах нь улиг биш, харин библид гардаг бусад олон сургаал, ялангуяа Хуучин гэрээний сургаалын нэгэн адил, Бурхан

Өөрийн хүмүүст зарим зарчмаа ойлгуулахыг ихэд хүсэж байгааг онцолж байна.

Нигүүлслийн тухай сургаалыг улам тодотгон, сайхан тэнцвэртэй бичигдсэн Тит 2:11-14 эшлэл хамгийн үнэ цэнтэй хэсэг гэж хэлж болох юм.

II. ЗОХИОГЧ

Титэд хүргүүлсэн захидлын зохиогчийн талаар Пасторын захидлуудын оршил хэсэгт өгүүлснийг үзнэ үү.

III. БИЧИГДСЭН ОГНОО

Сэдэв болон найруулгын төстэй байдлаас улбаалж консерватив үзэлтэй багш нар Титийг 1-р Тимотыг бичих үед эсвэл дараахан бичигдсэн гэж үздэг. Ямартай ч энэ захидал 1 ба 2-р Тимотын завсар бичигдсэн бөгөөд 2-р Тимотын дараа орохгүй. Хэдийгээр цаг үеийг нарийвчлан тодорхойлох боломжгүй ч ойролцоогоор МЭ 64–66 оны хооронд бодвол Македонид бичигдсэн нь тодорхой хэмээн үздэг.

IV. ХӨНДСӨН СЭДЭВ

Тит бусад пасторын хоёр захидалд гардаг сэдэвтэй ижил зүйлийг өгүүлэхийн (Пасторын захидлуудын оршлыг үзнэ үү) зэрэгцээ итгэгч хүн *бурханлаг байдал ба сайн үйлсээр нигүүлслийн* сургаалыг хэрхэн чимэх тухай товч ба тодорхой өгүүлжээ. Өнөө үед нигүүлслийн сургаалыг талархан хүлээж авдаг олон хүн түүнийгээ сайн үйлс байтугай бурханлаг байдлаар ч харуулах сонирхол багатай байдаг.

Ийм хандлага нь буруу бөгөөд жинхэнэ нигүүлслийг ойлгоогүй гэсэн үг.

Паул үүнийг “Энэ бол итгэмжит үг. Эдгээр зүйлийг итгэлтэй яриасай гэж би чамаас хүсэж байна. Тэгвэл Бурханд итгэсэн нь сайн үйлс сахихдаа хянуур болох юм” (3:8а) гэж оновчтой дүгнэсэн байна.

ТОЙМ

1. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1–4)
2. ЧУУЛГАНЫ АХЛАГЧИД (1:5–9)
3. ЧУУЛГАН ДАХЬ АЛДАА ЗӨРЧИЛ (1:10–16)
4. ЧУУЛГАН ДАХЬ ДАДАЛ ХЭВШИЛ (2:1–15)
5. ЧУУЛГАНД ХАНДСАН УРИАЛГА (3:1–11)
6. ДҮГНЭЛТ (3:12–15)

Тайлбар

1. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1–4)

1:1 Паул бол Бурханы боол бөгөөд Есүс Христийн элч байв. Эхний нэршил нь түүнийг Дээд Эзэний боол, харин удаах нь Дээдийн Дээд Эзэний элч хэмээн дүрсэлж байна. Эхний нэр нь дуулгавартай байдал, хоёр дахь нь эрх мэдлийн тухай өгүүлж байна. Тэрээр өөрийн сонголтоор **боол** болсон бол Бурханы томилгоогоор **элч** болсон аж.

Түүний үйлчлэлийн зорилго нь **Бурханаар сонгогдогсдын итгэл болон итгэл сүсгийн дагуух үнэний мэдлэгийн төлөө** юм. **Итгэлийн төлөө** гэдэг нь хүмүүсийг итгэлд авчрах буюу итгүүлэх эсхүл аврагдсаны дараа итгэлээр амьдрахад нь чиглүүлэх гэсэн утгатай байж болно. **Үнэний мэдлэгийн төлөө** гэсэн хэсэгт аврагдсаны дараах итгэлийн тухай ярьж байж болох тул элч үндсэндээ хоёр зорилготой байсныг ойлгож болно: 1) *сайнмэдээ* – Бурханаар сонгогдогсдын итгэлийг өсгөх; 2) *мэдлэг* – **үнэний** талаарх тэдний **мэдлэгийг** тэлэх. Энд Матай 28:20-ийн бүх үндэстэнд сайнмэдээг хүргэн тэдэнд Христийн тушаасан бүгдийг сахин биелүүлэхийг зааж сурга хэмээсэн сургаалыг өгүүлж байна. **Бурханаар сонгогдогсдын итгэлийн төлөө** ажиллахаар томилогдсон гэж санаа зовохгүй хэлснээрээ элч сонголтын тухай сургаалыг танилцуулж байна. Бичээсийн сургаалууд дотроос үүн шиг маргаан дэгдээсэн,

буруу ойлгогдсон, ухаан сорьсон сургаал байдаггүй. Товчхондоо, энэ сургаалын дагуу Түүний өмнө хайр дор ариун бөгөөд гэм зэмгүй байхын төлөө Бурхан ертөнцийн сууриас урьд зарим хүнийг Христ дотор сонгосон (Еф 1:4) байна.¹

Бурханаар сонгогдогсдын итгэл болон тэдний **үнэний мэдлэгийн төлөө** элчийн ажил хийж байгаа гэж хэлэхдээ **итгэл сүсгийн дагуух үнэний мэдлэгийн төлөө** гэжээ. Үүнээс үзэхэд, христитгэл бол жинхэнэ ариун байдалд бүрэн нийцдэг бөгөөд хүмүүсийг итгэл сүсэг буюу бурханлаг байдал руу хөтлөн дагуулдаг байна. Итгэл дотор эрүүл байх нь цэвэр ариун амьдрахыг шаарддаг. Номлогч хүн “индрийн ард гарахад хүмүүс индрээ битгий орхиосой, индрийн араас буухад нь буцаж индрийн ард битгий зогсоосой гэж хүсэх” шиг авцалдаагүй юм байхгүй.

1:2 Паулын сайнмэдээний үйлчлэлд гурав дахь онцлог байна. Энэ нь зөвхөн: 1) *сайнмэдээ* – Бурханаар сонгогдогсдын итгэлийг өсгөх, өнгөрсөн цаг; 2) *мэдлэг* – үнэний мэдлэгийг тэлэх, одоо цагийн тухай байгаад зогсохгүй 3) *хүлээлт* - **мөнх амьдралын найдвар**, ирээдүй цаг орж байна.

Шинэ гэрээнд мөнх амьдралыг одоогийн эзэмшил мөн ирээдүйн итгэл гэж хэлсэн байдаг. Найдвар гэдэг үг нь тодорхой бус зүйлийг хэлж байгаа юм биш. Иохан 5:24-д хэлснээр бид Христийг Аврагчаа хэмээн хүлээн авсан тэр

мөчид мөнх амьдралыг одоогийн эзэмшлээ болгон авдаг бөгөөд Түүний золилтын ажлын бүх үр шимийн өв залгамжлагчид болж байгаа. Гэвч мөнх амьдрах гэртээ очтол бид тэдгээрийн сайн сайхныг бодитоор мэдэрч чадахгүй. Бидэнд өөрсдийн цог жавхлант биеийг хүлээн авч, гэм нүгэл, өвчин, уй гашуу, зовлон шаналал болон үхлээс ангид болох үед мөнх амьдралыг төгс байдлаар нь хүлээж авна гэдэг **найдвар** байгаа (Флп 3:20, 21; Тит 3:7).

Үүнийг Бурхан нэгэнт амласан тул энэхүү **найдвар** нь туйлын баталгаатай юм. Худал хэлдэггүй, мэхлэгдэх боломжгүй мөн өөрөө **мэхэлдэггүй** Бурханы үг шиг өөр юу ч тийм итгэмжтэй, найдвартай байж чадахгүй. Түүний хэлсэнд итгэх нь эрсдэл үгүй. Үнэндээ бүтээл нь Бүтээгчдээ итгэхээс илүү ухаалаг шийд байхгүй.

Бурхан мөнх амьдралыг цаг хугацаа эхлэхээс буюу **мөнх цагаас өмнө** амласан. Үүнийг хоёр янзаар ойлгож болно. Эхнийх нь, Бурхан Эзэн өнгөрсөн өнө мөнхөд Есүст итгэсэн бүх хүнд мөнх амьдралыг өгөхөөр шийдсэн ба Түүний шийдсэн зүйл нь амлалттай дүйцсэн юм. Эсвэл Эхлэл 3:15-д Мессиаг амласны дагуу авралын бүх нигүүлслийг үр хэлбэрээр өгсөн. Энэ нь мөнх цагаас өмнө буюу цаг хугацаа ба үеүд тоологдож эхлэхээс өмнө байв.

1:3 Бурхан урьдаас шийдсэн байсан мөнх амьдралын энэхүү гайхамшигт төлөвлөгөөг **зохистой цагт** мэдүүлсэн. Тэрээр үүнийг Хуучин Гэрээний үед бүрэн илчлээгүй юм.

Иймээс тэр үеийн итгэгчид үхсэний дараах амьдралын талаар тодорхой ойлголтгүй байсан. Гэвч Аврагч ирснээр тэдний бүдэг бадаг ойлголт үгүй болсон. Тэр “амь ба үхэшгүй байдлыг сайн мэдээгээр гэрэлд авчирсан” (2 Тимот 1:10). **Бидний Аврагч Бурханы тушаалыг** биелүүлж, Агуу Захирамжид дуулгавартайгаар Паул болон бусад элч төлөөлөгчид сайнмэдээг бидэнд мэдүүлсэн.

1:4 Энэхүү захидлыг хамтын итгэлийн дагуу Паулын жинхэнэ хүүхэд болох Титэд илгээсэн. Тэгвэл Тит гэж чухам хэн бэ?

Бид Паулын бичсэн гурван захидалд түүнийг дурдсан цөөн эшлэлийг авч нэгтгэн түүний намтар түүхийг гаргах хэрэгтэй. Төрөхдөө грек хүн байсан тэрээр (Гал 2:3) магадгүй Паулын үйлчлэлээр (Тит 1:4) Эзэн Есүс дотор итгэлээр ахин төрсөн. Тэр үед жинхэнэ сайн мэдээ гэж юу вэ гэсэн маргаан өрнөж байсан. Нэг талаас, нигүүлслээр аврагдана гэж заадаг Паул болон бусад бүх хүмүүс байсан. Нөгөө талаас, хөвч хөндүүлэхийг шаардаж (мөн хуулийг сахиснаар) Бурханы хаанчлалд тэргүүн зэргийн иргэншилтэй болно хэмээн итгэсэн нь иудейчүүд юм. Тит энэхүү маргааныг шийдвэрлэх жишээ болсон. Паул, Барнаб нар элч төлөөлөгчид болон ахлагчидтай хийх хуралдаанд оролцуулахаар түүнийг Иерусалим уруу авч явсан (Гал 2:1). Зөвлөлөөс Тит шиг харь үндэстэн аврагдахын тулд еврейн хууль болон зан үйлийг мөрдөх шаардлагагүй гэсэн шийдвэр гаргасан (Үйл

15:11). Харь үндэстнүүд еврей байх, еврей хүмүүс харь үндэстнүүд шиг байх албагүй байв. Харин үүний оронд, еврейчүүд болон харь үндэстнүүд Есүст итгэж шинэ бүтээл болох юм.

Үүнээс хойш Тит Коринт ба Крэт хотуудад үйлчлэн асуудлуудыг шийдэх Паулын хамгийн үнэ цэнтэй туслахуудын нэг болсон. Элч түүнийг магадгүй тэндхийн чуулган дахь сургаалын болоод ёс зүйн гажуудлуудыг засаж сайжруулуулахаар эхлээд Ефесээс Коринт уруу илгээсэн байх. Титийг Паултай Македонид ахин уулзах үед Коринт хотынхон түүний сануулга зэмлэлүүдэд эерэг хариу үзүүлснийг дуулаад туйлын их баярласан (2Ко 2:12, 13; 7:5–7, 13–16). Паул Титийг Македониас Коринт руу ахин илгээсэн нь энэ удаад Иерусалим дахь ядуу итгэгчдэд зориулсан хуримтлалыг түргэн цуглуулахын тулд юм (2Ко 8:6, 16, 17; 12:18). Паул түүнийг “миний анд нөхөр бөгөөд та нарын дунд буй хамтран зүтгэгч” гэж тодорхойлсон (2Ко 8:23). Бид Паулыг яг хэдийд Титийн хамт Крэтэд байсныг тодорхой мэдэхгүй ч, ямартай ч түүний анх Ромд шоронд хоригдож байсан үеэс хойш гэж ойлгож болно.

Титийн тухай сүүлд 2 Тимот 4:10-д дурдсан байдаг. Тэр Паулыг хоёр дахь удаа хоригдож байхад нь түүнтэй хамт байсан, гэвч Паул түүнийг хожим Далмат уруу (одоогийн Югослав) явсан гэж өгүүлсэн. Хэдийгээр Паул тухайн үед ганцаардаж, хаягдсан хүн шиг сонсогдовч Титийг өөрөө илгээсэн байж болзошгүй.

Элч маань Титийг **хамтын итгэл дотор** түүний **жинхэнэ хүүхэд** гэж хэлсэн. Үүнээс үзэхэд Титийн авралд Паул чухал үүрэг гүйцэтгэсэн байж магадгүй, үгүй ч байж болно. Мөн Паул Тимотыг итгэл дотор түүний жинхэнэ хүү (1Тм 1:2) гэж хэлдэг ч Тимот түүнтэй уулзахаас өмнө (Үйл 16:1) хэдийнээ дагалдагч байсан байх магадлалтай. Иймээс эдгээр залуучууд Паултай ижил сүнслэг чанартай байсан учир ингэж хэлсэн байж болно. Тэгэхээр христитгэлийн үйлчлэлд эцэг эх, үр хүүхдийн харилцаа байдаг байх нь.

Паул өөрийн залуу элчид **нигүүлсэл ба амар тайвныг** хүссэн. Энэ тохиолдолд, **нигүүлсэл** гэдэг нь амьдрал ба үйлчлэлд шаардагдах ариун сүнсээр өгч буй хүч юм. **Амар тайван** гэдэг нь таагүй нөхцөл байдалд ч санаа зовнихгүй, мэгдэж сандрахгүй, цөхрөлөөс ангид байх явдал юм. Эдгээр нь бүгд **Эцэг Бурхан ба бидний Аврагч Эзэн Есүс Христээс** ирдэг. Энд Эцэг, Хүү аль аль нь нигүүлсэл амар амгалангийн эх үүсвэр гэж хэлснээр Бурханы Сүнс тэднийг эн тэнцүү гэж илэрхийлжээ.

2. ЧУУЛГАНЫ АХЛАГЧИД (1:5–9)

1:5 Паул Крэт хотоос явахад гүйцээх ёстой зарим дутуу зүйлүүд үлдсэн юм. Тухайлбал хуурамч багш нарыг дуугүй болгох, чуулганд хүлээн зөвшөөрөгдсөн сүнслэг удирдагчдыг томилох. Тэрээр Титийг эдгээр зүйлсийг зохицуулуулах үүднээс үлдээсэн.

Бид Крэтэд христитгэл анх хэрхэн ирснийг мэдэхгүй. Магадгүй Пентэкостын өдрөөр Иерусалимд байсан крэтийхэн (Үйл 2:11) эргэж ирээд сайн мэдээ тунхаглаж улмаар хожим орон нутгийн чуулганууд бий болсон гэсэн таамаглал хамгийн магадлал өндөртэй.

Түүнчлэн бид Паулыг Титтэй Крэтэд хэдийд хамт байсан талаар ч итгэл төгс биш байна. Тэрээр олзлогдож Ром уруу хүргэгдэх замдаа Крэтэд очсон (Үйл 27:12) боловч тухайн нөхцөл байдлаас болж сүм чуулгануудад идэвхтэй үйлчлэл хийх боломж төдийлөн элбэг тохиогоогүйг бид мэднэ. Үйлс номд Паулын Крэтэд байх үеийн талаар өөр зүйлс бичигдээгүй тул тус айлчлал нь түүнийг анх Ромд олзлогдсоноос хойш болсон гэж үзэхэд хүргэж байна. Бид Библийн бяцхан судалгаанд үндэслэн Паулын бичсэн захидлуудаас дараах гаргалгааг хийж болно.

Паул Азид (одоогийн Туркийн баруун хэсэг) явах замдаа эхлээд Италиас Крэтэд усан онгоцоор хүрч очин (Тит 1:5), Азийн нийслэл болох Ефесээр аялсан. Ефест сэм шургалсан гаж сургаалыг засуулахаар тэр Тимотыг төлөөлөгчөөр үлдээсэн (1Тм 1:3, 4). Дараа нь тэр шоронд хоригдож байхдаа Филиппой явахыг хүсэж байсан бөгөөд эрх чөлөөтэй болсон даруйдаа хүслээ гүйцэлдүүлэх үүднээс усан онгоцоор Эгэйн тэнгисээр хөндлөн гарч Македонид очсон (Флп 1:26). Эцэст нь, тэр баруун өмнөдөөр аялахдаа Грекээр дайрч

Никопольд хүрч очин, тэнд Титтэй уулзаад өвлийг өнгөрөөхөөр шийдсэн (Тит 3:12).

Гомерийн хэлснээр тэр үед Крэтэд 90–100 хот байсан бөгөөд эдгээрийн заримд нь сүм чуулган бий болсон. Хот болгонд хариуцлагатай **ахлагчдыг** томилох шаардлагатай байсан.

АХЛАГЧИД

Шинэ гэрээний үеийн ахлагчид орон нутгийн чуулганы сүнслэг удирдлага болсон, төлөвшсөн зан чанартай итгэгчид юм. Сүнсээрээ төлөвшсөн гэдгийг илтгэдэг ахлагч гэх үг *presbuteros* (англиар “presbyter”) гэсэн грек үгийн орчуулга. Энэ хүмүүсийг бас грек *episkopos* гэсэн үгээр нэрийддэг нь “bishop”, “удирдагч” эсвэл “харгалзагч” гэсэн утгатай бөгөөд ахлагчид Бурханы сүргийг хариулах дэд хоньчны үүрэг гүйцэтгэдэг гэдгийг илтгэнэ.

“Ахлагч” ба “харгалзагч” гэсэн нэр томьёонууд нэг хүний тухай өгүүлж байгаа гэж ерөнхийд нь дараах үндэслэлээр тайлбарладаг. Үйлс 20:17-д Паул чуулганы ахлагчдыг (*presbuteroi*) Ефес хотоос дуудуулж; 28-р ишлэлд тэдэнд хандахдаа харгалзагчид (*episkopoi*) хэмээсэн байдаг. 1 Петр 5:1, 2-д Петр дээрх нэр томьёог ижил утгаар хэрэглэсэн. 1-р Тимот 3-д гарсан ахлагч (*episkopoi*) гэсэн үгийн утга нь Тит 1-д буй ахлагч (*presbuteroi*) гэдэгтэй утга нэг.

Өнөө үед “bishop” гэдэг нь тодорхой нутаг дэвсгэрт харьяалагдах чуулгануудыг хариуцдаг хүнийг хэлдэг болсон. Гэвч энэ үг Шинэ гэрээнд

хэзээ ч ийм утгатай байгаагүй. Бичээсээс харахад олон сүм чуулганыг нэг ахлагч удирдах биш харин нэг чуулганд олон ахлагч байх талаар өгүүлсэн байна.

Нөгөө талаас ахлагчийг номлох, заах болон орон нутгийн чуулганы зан үйлийг удирдах үүрэгтэй өнөө үеийн пастортой адилтган эндүүрч болохгүй. Эртний чуулганд ийм хүн байгаагүй. Эртний сүм чуулган нь ердөө ариун хүмүүс, ахлагчид болон үйлчлэгчдээс л бүрддэг байсан (Флп 1:1). Өнөөгийн шашны тогтолцоо 2-р зуунаас л эхтэй.

Шинэ гэрээнээс харахад пастор нь дээш өргөгдсөн Христ Өөрийн биеийг байгуулахын тулд ариун хүмүүсийг үйлчлэлийн ажилд бэлтгэхээр өгсөн бэлгүүдийн нэг юм (Еф 4:11, 12). Хоёулаа Бурханы сүргийг чиглүүлж, тэжээхээр дуудагдсан тул пастор болон ахлагчийн үйлчлэл олон зүйл дээр ижил төстэй. Гэвч энэ хоёрыг яг адилтгаж болохгүй. Пастор хүн үйлчлэлээ олон газраар явж хийж болно, харин ахлагч нь тодорхой нэг сүм чуулгантай л холбоотой байдаг.

Ахлагчийн үүрэг хариуцлагыг нарийвчлан харуулбал:

1. Тэд Бурханы чуулганыг хариулж халамжилдаг (Үйл 20:28, 1Тм 3:5, 1Пт 5:2).

2. Тэд чуулганыг дотоод ба гадаад халдлагаас хоёулангаас нь хамгаалдаг (Үйл 20:29–31).
3. Тэд удирдаж, заавар өгдөг гэхдээ удирдан жолоодох байдлаар бус харин чиглүүлэх замаар (1Тс 5:12; 1Тм 5:17; Евр 13:7, 17; 1Пт 5:3)
4. Тэд үгийг номлож, эрүүл сургаал зааж, эсэргүүцэгч хүмүүсийн алдааг ойлгуулдаг (1Тм 5:17, Тит 1:9–11).
5. Тэд сургаалын болон ёс зүйн асуудалд шүүх/арбитрын үүрэг гүйцэтгэдэг (Үйл 15:5, 6; 16:4).
6. Ахлагчид амьдралаараа бусдад үлгэр дуурайл болдог (Евр 13:7; 1Пт 5:3).
7. Тэд ямар нэгэн буруу юманд эзэмдүүлсэн итгэгчдийг шинэчлэн засахыг хичээдэг (Гал 6:1).
8. Орон нутгийн чуулганы христитгэгчдийн сэтгэлийг сэрэмжтэйгээр харгалзаж байдаг (Евр 13:17).
9. Тэд залбирлын үйлчлэлийг хийдэг, онцгойлон өвчтэй хүний төлөө залбирдаг (Иак 5:14, 15).
10. Тэд ядуу итгэгчдэд туслах ажилд оролцдог (Үйл 11:30).
11. Тэд бэлэг авьяастай хүмүүсийг Бурханы дуудсан ажилд зориулахад урамшуулдаг (1Тм 4:14).

Эртний чуулганы ахлагчдыг элч нар болон тэдгээрийн төлөөлөгчид томилдог байсан нь

тодорхой (Үйл 14:23; Тит 1:5). Гэхдээ энэ нь элч ба тэдгээрийн төлөөлөгчид аливаа хүнийг ахлагч *болгох* эрх мэдэлтэй гэсэн үг биш. Ахлагч болох нь дээрээс өгөгдөх ба тэр хүн өөрөө бас хүсэх ёстой. Зөвхөн Ариун Сүнс хүнийг ахлагч эсвэл харгалзагч болгож чадна (Үйл 20:28), гэхдээ тухайн хүн өөрөө тус үйлчлэлийг хийх хүсэл тэмүүлэлтэй (1Тм 3:1) байх ёстой. Тэнгэрийн ба хүний хүсэл хоёулаа байх ёстой.

Элч нарын өдрүүдэд орон нутгийн сүм чуулган бий болоход ахлагчид байгаагүй, бүх итгэгчид шинэ байсан. Гэвч цаг хугацаа өнгөрөх тусам, Эзэн тодорхой хэдэн хүнийг энэхүү чухал үйлчлэлд бэлтгэсэн. Шинэ гэрээ хараахан бичигдээгүй байсны улмаас христитгэгчид ахлагчдад тавигдах шаардлага, үүрэг хариуцлагыг төдийлөн сайн ойлгож ухамсарлаагүй байв. Үүнийг зөвхөн элч төлөөлөгчид болоод тэдгээрийн туслахууд мэдэж байсан. Энэ мэдлэгээ ашиглаад тэд тэнгэрлэг шаардлагыг хангасан хүмүүсийг сонгон олон нийтэд тийнхүү тунхаглаж байлаа.

Өнөөдөр бидэнд Шинэ гэрээ бүрэн эхээрээ байна. Бид ахлагч гэж хэн болох мөн тэд юу хийдэг талаар мэдэж авсан. Бусдын харгалзагч мэт идэвхтэй үйлчилж буй ахлагчийн мөн чанартай хүмүүсийг бид ялган таньж (1Тс 5:12) тэднийг дагадаг (Евр 13:17). Энэ нь бид тэднийг сонгох тухай асуудал биш, харин энэхүү үйлчлэлийг хийлгэхээр Бурханы сонгосон хүмүүсийг олж харах тухай юм.

Ахлагчид байх ёстой зан төлөвийн тухай 1 Тимот 3:1-7 ба энэхүү Тит номоос уншиж болно. Хэрэв эдгээр шаардлагыг хангах ёстой гэвэл өнөөдөр ахлагч хийх хүн олдохгүй гэсэн яриа байдаг. Энэ яриа Бичээсийн хэлж байгаа зүйлийг ч, эрх мэдлийг ч үгүйсгэж байгаа юм. Эдгээр шаардлага дотор хүрч боломгүй юм байхгүй. Бид Библийг зөвхөн хийсвэр зүйл ярьдаг гэх юм бол бидний сүнсний байдал тун дорой болсон байна гэсэн үг.

1:6 Ахлагчид гэм зэмгүй бөгөөд шударга үнэнч байдалд нь эргэлзэх зүйлгүй хүмүүс юм. Тэднийг хуурамч сургаал эсвэл авцалдаагүй зан үйлдэл гаргасан гэж буруутгах үндэслэл олдохгүй. Энэ нь тэднийг нүгэлгүй гэж хэлж байгаа хэрэг биш бөгөөд харин өчүүхэн ч бай буруу зүйл хийвэл түүнийгээ Бурханы өмнө улайн гэмшиж, шударга бус хандсан хүмүүсээсээ уучлал гуйж, шаардлагатай бол нөхөн төлбөр хийдэг хүмүүс гэсэн үг юм.

Дараах шаардлага нь **нэг эхнэрийн нөхөр** байх гэснийг дор хаяж долоон янзын утгаар ойлгож болно: 1) гэрлэсэн байх; 2) гэр бүлээсээ салаагүй байх; 3) салсны дараа өөр хүнтэй ахин гэр бүл болоогүй байх; 4) анхны эхнэрээ өнгөрсний дараа өөр хүнтэй гэрлээгүй байх; 5) олон эхнэртэй хүн байж болохгүй; 6) татвар эм/нууц амраг эсвэл бага эхнэртэй байж болохгүй; 7) ерөнхийдөө үнэнч нөхөр, ёс суртахууны өндөр хэм хэмжээг хатуу чанд сахидаг нэгэн байх ёстой.

Хэрэв нэг эхнэрийн нөхөр нь гэрлэсэн хүн байх ёстой гэж үзвэл яг энэ үндэслэлээр хүүхэдтэй байх шаардлагатай гэж үзнэ. Учир нь уг эшлэлд итгэгч хүүхдүүдтэй байх ёстойг хэлсэн байна. Ахлагч гэр бүлтэй байх нь дээр л дээ, тэгж байж цуглаанд үүсэх гэр бүлийн асуудлуудыг ухаалгаар шийдвэрлэж чадна. Гэхдээ уг эшлэлд гэрлээгүй нэгнийг ахлагч байхыг хориглосон гэвэл эргэлзээтэй.

Түүнчлэн салсан хүн байж болохгүй гэж хориглоогүй биз ээ. Учир нь Аврагч ядаж нэг үндэслэлээр салж болно гэж зөвшөөрсөн юм (Мт 5:32, 19:9).²

Түүнээс гадна уг эшлэлийг салсны дараа бүх тохиолдолд дахин гэрлэж огт болохгүй гэсэн хориг гэж үзэх боломжгүй. Тухайлбал, гэм зэмгүй итгэгч эрэгтэйгээс итгэгч бус эхнэр нь салаад өөр нэгэнтэй гэрлэсэн байж болно. Энэ тохиолдолд христитгэгч тал хариуцлага хүлээхгүй. Нэгэнт түүний анхны гэрлэлт салалтаар эцэслэгдэж, итгэгч бус хамтрагч нь өөр хүнтэй гэрлэсэн бол тэрээр ахин гэр бүл зохиох эрх чөлөөтэй.

1Коринт 7:39-т “Эхнэр хүн нөхрөө амьд байхад нь түүнтэй холбогдсон байдаг. Нөхөр нь харин нойрсвол тэр эмэгтэй хүссэнтэйгээ гэрлэх эрх чөлөөтэй болно. Зөвхөн Эзэн дотор” гэсэн зарчмын дагуу хэрэв эр хүн анхны эхнэрээ нас барсны дараа ахин гэрлэвэл түүний ахлагчийн үйлчлэлд сонгогдох эрхийг түдгэлзүүлнэ гэж тайлбарлаж болохгүй юм.

Нэг эхнэрийн нөхөр гэдгийг мэдээж олон эхнэртэй эсхүл нууц амрагтай эсхүл татвар эмтэй байж болохгүй хэмээн тайлбарлаж байна. Дүгнэвэл, түүний гэр бүлийн амьдрал хонин сүрэгт ариун байдлын үлгэр дуурайл болох учиртай.

Нэмж хэлэхэд тэр **самуурдаг юмуу тэрслүү хэмээн буруутгагдаагүй итгэгч хүүхдүүдтэй** байх ёстой. Бид төдийлөн анзаардаггүй ч хүүхдүүд ямар хүн болж байгаа нь эцэг эхчүүдийн хариуцлага гэж Библи хэлсэн (Сур 22:6). Гэр бүл Бурханы үгийг сахиж, сургах юм бол **хүүхдүүд** ер нь эцэг эхийнхээ бурханлаг байдлыг даган дуурайдаг. Эцэг нь хэдийгээр хүүхдүүдээ аврагдах эсэхийг тодорхойлж чадахгүй ч, өөрийнхөө амьдралдаа хоёр нүүр гаргалгүй, эргэж буцахгүйгээр үгээр эерэг зааварчилгаа өгч, хайрын сахилга батаар Эзэний замыг бэлтгэж чадна.

Хэрэв хүүхдүүд үрэлгэн, эцэг эхдээ захирагддаггүй бол үүнийг Бичээс эцэг хүний хариуцлага гэж тодорхойлсон байдаг. Эцэг нь хэт дураар нь тавьж, бүх зүйлийг хүлцэж ийм байдалд хүргэсэн гэж зэмлэн буруушаасан. Хэрэв хүн өөрийн гэрийг хэрхэн захирахыг мэдэхгүй бол ахлагч болоход тохиромжгүй, учир нь аль алинд ижил зарчим хэрэгждэг (1Тм 3:5).

Итгэгч хүүхдүүд гэдэг шаардлага нь гэртээ эцэг эхийнхээ захиргаанд байгаа хүүхдүүдэд хамаатай юу эсхүл тусдаа гарсан ч хамаатай юу гэсэн асуулт гарч ирдэг. Бид эхний утгаар нь

ойлгож байна. Гэхдээ гэрийн хүмүүжил зан төлөвийг тодорхойлдог.

1:7 Ахлагч бол Бурханы нярав. Харгалзаж дэмждэг чуулган нь *түүнийх* биш. Түүнийг Бурханы чуулганд Бурханы үйл хэргийг зохицуулж байхаар төлөөлүүлэн томилсон. Дахиад ахлагчийг **гэм зэмгүй** байх ёстой гэж давтсан нь энэ шинж чанарыг онцолж байна. Ахлагч сургаал номлолын хувьд ч, ёс суртахууны хувьд ч зэмлэл буруутгалаас ангид байх ёстой гэдэг нь эргэлзээгүй. Мөн тэр **дур зоргоороо** байж болохгүй. Тэр дураараа, зөвхөн өөрийнхөө үзлийг зөв, өөр үзэл бодолтой хүмүүсийг буруу гэж үздэг, өөртэй нь зөрчилдсөн хүнд бууж өгдөггүй, тэвчээртэй ханддаггүй хүн байвал сүнсний удирдагч байхад тохиромжгүй. Ахлагч бол чиглэл өгдөг хүн болохоос хоосон онол сургаалаар дарладаг хүн биш юм.

Тэр **түргэн зантай байж болохгүй**. Хэрэв сэтгэл санаа нь хурдан хямардаг бол үүнийгээ хазаарлаж сурсан байна. Цочмог ууртай бол тэр үүнийгээ хэзээ ч бусдад харуулахгүй.

Тэр **дарсанд үл шимтэгч** байна. Бидний хувьд, үүнийг бараг дурдах шаардлагагүй мэт санагдаж магадгүй. Гэвч Библийг бүх үндэстэнд зориулсан гэдгийг санах хэрэгтэй. Христитгэгчид дарсыг нийтлэг ундаа мэт хэрэглэж ирсэн орнуудад хэтрүүлэн шимтэх, биеэ ёс журамгүй авч явах аюул нүүрлэж байна.

Тийнхүү биеэ захирч чадахгүй байгааг энд хэлж байна.

Библид дарсны зохистой ба хэтрүүлсэн хэрэглээг ялган харуулдаг. Есүс Кана хотод болсон хуримын үеэр усыг дарс болгон хувиргахдаа (Иох 2:1-11) дарсыг зохистой хэмжээнд уухыг зөвшөөрсөн. Мөн эмчилгээний журмаар хэрэглэхийг Паул Тимотод зөвлөсөн (1Тм 5:23, Сур 31:6). Дарсны хэтрүүлсэн хэрэглээний талаар болон хатуу ундааг Сургаалт үгс 20:1, 23:29–35-д буруушаасан. Библид дарс огт ууж болохгүй гэж цээрлээгүй ч, сул дорой ах дүүгээ бүдрүүлэхээр бол дарс уухаас татгалзах хэрэгтэй (Ром 14:21). Энэ шалтгаанаар Хойд Америкийн олон христитгэгчид согтууруулах ундаа огт хэрэглэдэггүй.

Ахлагчдын хувьд дарсыг бүрэн хориглоогүй ч зодоон нүдэнд хүртлээ хэтрүүлэн хэрэглэх нь асуудал.

Зодоонч байж болохгүй. Бусдыг цохиж бие махбодын хүчирхийлэл үйлддэг хүн байж болохгүй. Чуулганыхаа үг авдаггүй гишүүддээ гар хүрчихдэг ахлагчдын талаар бид сонссон. Ийнхүү айлган сүрдүүлэх нь ахлагчдад хориотой.

Ахлагч хүн сувдаг сэтгэлээр баяжихын тулд **бохир олз ашиг хайж** болохгүй. Самуел Жонсоны “Мэдрэмжгүй, гэмшилгүй алтанд шунахайрах нь гажсан хүний сүйрлийн эцсийн шат” гэж хэлсэн нь үнэн юм. Жинхэнэ ахлагч хүн Паул шиг “Хэний ч мөнгө эсвэл алт, хувцас

хунарт би шунахайраагүй” (Үйл 20:33) гэж хэлж чадна.

1:8 Одоо эерэг талаас ахлагчийг **зочломтгой** байх ёстой гэжээ. Түүний гэр хувийн асуудалтай байгаа харийнханд, сэтгэлээр унасан болон дарамт зовлон үүрсэн тэдгээр хүмүүст үргэлж нээлттэй байх хэрэгтэй. Түүний гэр ирсэн зочин бүрийг Эзэнийг хүлээн авч байгаа мэт хүлээж авдаг аз жаргалтай христитгэлт нөхөрлөлийн газар байх хэрэгтэй.

Дараа нь, тэр сайн хүмүүс болон сайн зүйлс болох аливаа **сайнд дуртай** байх ёстой. Түүний үг яриа, үйл хэрэг болон бусадтай харилцахдаа эвгүй, асуудалтай эсхүл буруу бүгдээс тусгаар гэдгээ харуулах учиртай.

Тэр **ухаалаг** байх ёстой. Энэ нь хэрсүү, хянуур мөн өөртөө эзэн байх ёстой гэсэн утгатай юм. Үүнийг Тит 2:2, 5, 6, 12-р ишлэлд мэдрэмжтэй, өөрийгөө захирдаг, эрүүл ухаантай байх гэсэн утгаар илэрхийлжээ.

Бусадтай харьцахдаа **шударга** байх ёстой. Бурхантай харьцахдаа **ариун** байх ёстой. Хувь хүн талаас тэрээр **биеэ барьдаг** байх хэрэгтэй. Үүнийг Паул Галат 5:22, 23-д “Ариун Сүнсний үр жимс нь . . . өөрийгөө захирах байдал” гэж хэлсэн. Энэ нь Христэд дуулгавартай байхын тулд хүн бүх хүсэл сонирхлоо хянаж байх гэсэн утгатай. Үүнийг хийх хүч чадал зөвхөн Ариун сүнснээс ирдэг ч итгэгч хүний зүгээс сахилга баттай байх, хамтран ажиллах шаардлага тулгардаг.

1:9 Ахлагч хүн итгэлээрээ эрүүл байх ёстой. Тэр Шинэ гэрээнд бичигдсэн Эзэн Есүс болон бусад элч төлөөлөгчдийн сүнслэг эрүүл сургаалыг тууштай баримтлах ёстой. Гагцхүү ингэснээр тэр хожим итгэгчдэд **эрүүл сургаалыг** тэнцвэртэй зааж, үнэний эсрэг ярих хүмүүсийг чимээгүй болгох юм.

Эдгээр нь орон нутгийн чуулганы сүнслэг удирдагчдын эзэмших ёстой чанарууд юм. Энд тэдний бие бялдрын хүч, боловсролын түвшин, нийгэмд эзлэх байр суурь эсвэл бизнесийн ухааны талаар огт хэлээгүйг дурдах нь зүйтэй. Бөгтгөр нуруутай гудамжны цэвэрлэгч, гэртээ өссөн бичиг үсэггүй хүн байлаа ч итгэлээрээ хүчтэй учраас ахлагч болж болно. Бизнесийн талбарт амжилт олдог чадвараар сүмийг удирдаж болно гэж заримдаа зөвлөдөг нь худал юм.

Өөр нэг зүйлийг дурдах хэрэгтэй. Энэ дүр зургаас харахад, бурханлаг ахлагч гэдэг нь сургаал дамжуулах хүмүүсийг олж томилох, санхүүгийн зарцуулалт болоод сүмийн барилгын засварын гэрээ зэргийг зохицуулдаг хүн огтоос биш юм. Жинхэнэ ахлагч хүн бол заавар, сургамж, урамшуулал, зэмлэл болон залруулгаараа чуулганы сүнслэг амьдралд идэвхтэй оролцдог хүн байна.

3. ЧУУЛГАН ДАХЬ АЛДАА ЗӨРЧИЛ (1:10–16)

1:10 Эртний сүм чуулганд “Сүнсний эрх чөлөө” гэж байсан нь хүмүүс Ариун Сүнсээр удирдуулж цуглааны үйл ажиллагаанд оролцох эрх чөлөө юм. Паул ийм “нээлттэй” цуглааны тухай 1 Коринт 14:26-д ингэж өгүүлжээ. “Та нарыг цуглах үед хүн тус бүрд дуулал, сургаал, илчлэлт, хэлээр ярих ба тайлбарлах нь байдаг. Энэ бүхэн чинь босгон байгуулалтын төлөө байг” гэж хэлсэн. Бурханы Сүнс чуулганы өөр өөр гишүүдээр дамжуулж чөлөөтэй ярих боломжтой байх нь сайн. Гэвч ийм эрх чөлөө байгаа газар хүний мөн чанараас болоод уг эрх чөлөөг буруугаар ашиглан худал сургаал заах, жижиг сажиг зүйлээр хөөцөлдөх, ямар ч Сүнсгүй чалчих явдал гарцаагүй гарна.

Ийм явдал Крэт хотын чуулгануудад тохиолдсон юм. Тиймээс Сүнсний эрх чөлөөг буруугаар эдлүүлэхгүйгээр хадгалахын тулд хүчирхэг сүнсний удирдлага хэрэгтэйг Паул ойлгосон. Мөн тэрээр ахлагчид байх ёстой чанаруудыг бүрэн эзэмшсэн хүнийг сонгон томилоход онцгой анхаарал хандуулах хэрэгтэйг мэдэрсэн. Тиймээс тэр ахлагчдыг томилох яаралтай нөхцөл байдал үүссэнийг энд тайлбарлаж байна.

Олон тэрслүү хүмүүс элч нарын эрх мэдлийг эсэргүүцэж, тэдний сургаалыг үгүйсгэж байв. Тэд **хоосон чалчигчид бөгөөд мэхлэгчид** юм.

Тэдний яриа сүнсэнд үр жимсгүй, хүмүүсийг үнэнээс салж, алдаа хийхэд хүргэдэг.

Асуудал үүсгэгч гол хүмүүс **хозлол үйлдэгсдийн** бүлэг байв. Тэд өөрсдийгөө христитгэгч гэх боловч христитгэгчдийг хозлол үйлдэж, хуулийн жаяг ёслолыг дагах ёстой гэж заадаг еврей багш нар байв. Энэ нь Христийн хийсэн ажил бүрэн дүүрэн биш гэж үгүйсгэсэн хэрэг.

1:11 Ийм хүмүүсийн амыг таглах хэрэгтэй. Тэд чуулган бол ардчилал биш, үг хэлэх эрх чөлөө хязгаартай гэдгийг ойлгож ухамсарлах ёстой. Тэд **айл өрхүүдийг бүхэлд нь** хөмрөн хаясан. Тэд айл гэрээр явж, хорон муу сургаалаа тарьж байсан гэсэн үг үү? Гаж урсгалууд ийм арга хэрэглэх дуртай (2Тм 3:6). Тэдний сэдэл бас сэжигтэй байна. Тэд мөнгө олохын тулд үйлчлэлийг ашиг хонжооны үйл хэрэгтээ халхавч болгож байв. Тэдний сургаал амьдралын хорон муу хэв маягаа өөрчлөхгүйгээр шашны дэг жаяг дагаснаар Бурханы тааллыг хүртэж чадна гэсэн буруу ойлголт төрүүлж, шашинд дуртай хүмүүсийн сэтгэлд нийцэж байв. Тэд заах ёсгүй юмсыг **бохир олз ашгийн төлөө зааж** байлаа.

1:12 Энд Паул Титэд ямар хүмүүстэй харьцаж буйгаа сануулсан. Энд байгаа хуурамч багш нар ба **Крэт хотынхны** тухай өгүүлсэн шулуухан ба ёжтой дүрслэл үнэн байв. Паул МЭӨ 600 оны үед амьдарч байсан Крэтийн алдарт яруу найрагч Епименидэсийг эш татаж тус хотынхныг **худалч, ёрын араатнууд, залхуу ходооднууд** хэмээн

тодорхойлсон. Үүнээс үзэхэд үндэстнүүд бүгд өвөрмөц зан чанартай байдаг ч крэтчүүдээс дорд орохын аргагүй биз ээ. Тэд байнга дадамгай худал ярьдаг байв. Мөн тэд дур таашаалаа хөөж, ёрын араатнууд шиг амьдарна. Ажил хийх дургүй, ходоодондоо захирагдан гал тогоо эргүүлдэн амьдралаа өнгөрөөдөг, цуглаан сонирхдоггүй хүмүүс байж.

1:13 Паул энэ зан чанарын хөрөг зургийг үнэн зөв гэж баталж байна. Титийн ажилд ямар ч ирээдүйгүй мэт түүхий эд өгөгджээ. Элчийн ажилд дуудагдсан хүний сэтгэлийг мохоох мэдээ байна. Гэхдээ Паул тэр хүмүүсийг жагсаалаас хасахын тулд, эсхүл Титэд тэднийг орхи гэж хэлэх гэсэн юм биш ээ. Сайнмэдээгээр дамжуулаад адгийн муу хүнд ч аврагдах найдвар байгаа. Иймд Паул туслахдаа **тэднийг хатуу зэмлэхийг** зөвлөсөн. Ингэснээр тэд Христ **итгэл дотор эрүүл байна**. Хэзээ нэгэн цагт үлгэр жишээ итгэгч болоод зогсохгүй, орон нутгийн чуулганы бурханлаг ахлагч ч болж болох юм. Дэлхийн өнцөг булан бүрд хэцүү талбарт (хялбар талбар гэж байдаг уу?) ажиллаж буй итгэгч хүмүүст хандан урам зориг өгөхөөр байна. Хүмүүсийн бүдүүлэг, ухаан муутай, мэдрэмжгүй байдлын цаана энэрэнгүй, цэвэр ариун болон үр жимстэй итгэгч болох алсын хараа байдаг.

1:14 Худал сургаал номлогчдыг хатуу зэмлэснээр **иудейчүүдийн үлгэр домог болон үнэнээс эргэгчдийн тушаалуудын** эсрэг сануулга өгөх үүргийг Титэд өгчээ. Иудейчүүд

хэт шашинлаг, цэвэр ба цэвэр бус хоол хүнсний талаар олон дүрэм журамтай, өдрүүдийг сахидаг, угаалгын жаяг ёсыг дагадаг нийгэмд амьдарч байсан. Үүнийг Паулын Колоссай 2:23-д “Эдгээр нь өөрсдийн бий болгосон шашны үзэгдэл болоод хуурамч даруу байдал мөн биеийг зовоох байдлаар мэргэн ухаан мэт үзэгдэвч, үүнд махбодын хүслийн эсрэг ямар ч нэмэр үгүй” гэж хэлснээс олж харж болно.

1:15 Түүний дараагийн хэлсэн үгийг буруу ойлгодог тул дэлгэрэнгүй тайлбарлах хэрэгтэй. **“Цэврийн хувьд бүх юм цэвэр ажээ. Харин бузартсан болоод итгэлгүйчүүдийн хувьд юу ч цэвэр биш. Тэдний ухаан ч, мөс чанар нь ч бузартсан байдаг”.**

Хэрэв бид **цэврийн хувьд бүх юм цэвэр** гэсэн хэсгийг амьдралын *бүх* хэсэгт *туйлын* үнэн хэмээн авч үзвэл бидэнд асуудал үүснэ. Оюун ухаан нь цэвэр хүмүүст ч бүх зүйл цэвэр *биш*. Хүмүүс садар самууныг харуулсан сэтгүүл, кино, ёс суртахуунгүй байдлыг зөвтгөх гэж энэ эшлэлийг ашигладаг. Петр тэдний талаар Бичээсийг гуйвуулж “өөрсдийгөө сүйрүүлдэг” гэж хэлсэн (2Пт 3:16).

Энэхүү эшлэлд Библид буруутгасан гэм нүгэлтэйд тооцогдох зүйлсийн талаар огт хэлээгүй гэдэг нь тодорхой. Тус эшлэлийг хам сэдвийн хүрээнд ойлгох ёстой. Паул ёс суртахууны хувьд буруу, зөв нь аль хэдийнээ тодорхой зүйлийн талаар өгүүлээгүй. Харин тэрээр ёс суртахууны хувьд буруу, зөв нь

ялгаагүй гэхдээ хуулийн дагуу амьдарч байгаа еврейчүүдийн хувьд ёс жаяг зөрчсөнөөр бузартуулдаг боловч нигүүлслийн дор амьдарч буй итгэгчдийн хувьд ямар ч асуудалгүй зүйлсийн тухай ярьж байна. Үүний нэг тодорхой жишээ бол гахайн мах идэх. Хуучин гэрээнд Бурханы хүмүүст хориотой байсан боловч хүний дотор орж байгаа юу ч хүнийг бузарлаж чадахгүй гэж хэлэхдээ Эзэн Есүс энэ бүгдийг өөрчилсөн (Мк 7:15). Үүгээр тэр бүх хоол хүнс цэвэр гэж тунхагласан (Мк 7:19). Паул энэ үнэнийг 1 Коринт 8:8-д “Харин идэх юм биднийг Бурхан дээр аваачихгүй. Бид идлээ ч дээрдэхгүй, идээгүй ч дордохгүй” хэмээн давтан хэлсэн. Тэрээр **“Цэврийн хувьд бүх юм цэвэр”** хэмээн хэлэхдээ дахин төрөлтөд итгэгчдэд бүх хоол хүнс цэвэр, **харин бузартсан болоод итгэлгүйчүүдийн хувьд юу ч цэвэр биш** гэдгийг тийн илэрхийлжээ. Хүнийг бузартуулдаг зүйл нь идсэн хоол хүнснээс бус харин түүний зүрхнээс гардаг (Мк 7:20–23). Хэрэв хүний дотоод амьдрал цэвэр бус, Эзэн Есүст итгэх итгэл үгүй бол, түүнд юу ч цэвэр биш. Цагаан хоолыг зан үйл болгон чанд сахисан ч энэ нь хүнд ямар ч нэмэргүй. Хүн аврагдахын тулд ёс жаяг сахиж, хуулийн дагуу шашинлаг зан үйл дагахын оронд авралыг үнэгүй бэлэг гэж хүлээн авч аврагдах хэрэгтэй. Бузартсан хүмүүсийн оюун ухаан, ухамсар мөс нь сүйдсэн байдаг. Тэдний ёс суртахуун, сэтгэн бодох үйл явц бузартсан байдаг. Энэ бол гаднах ёслол, дэг

жаягаар бузартах тухай асуудал биш харин дотроо завхарч, бузартах тухай юм.

1:16 Худал сургаал заагч багш иудейчуудын талаар Паул тэд **Бурханыг мэднэ гэдэг ч үйлсээрээ Түүнийг үгүйсгэдэг** гэж хэлсэн. Тэд христитгэгчийн дүр эсгэдэг боловч үйлдэл нь тэр дүртэй таарахгүй байна. Элч зэмлэлийнхээ хүчийг нэмэн тэднийг **булай, дуулгаваргүй** бөгөөд тэнцэхгүй гэж хэлэв. Тэдний хувийн зан араншин нь жигшмээр байсан. Бурханы нүдээр харахад тэд дэндүү дуулгаваргүйн жишээ юм. Бурханд эсхүл хүнд сайн үйлс хийхийн хувьд тэд ямар ч нэмэргүй. Паул бусдын талаар ийм ширүүн ярих нь Христийн хайранд нийцэх үү? Хариулт нь мэдээж *тийм!* Хайр бол хэзээ ч гэм нүглийг анзаараагүй юм шиг орхихгүй. Тэд сайнмэдээг мушгин гуйвуулж, Эзэн Есүс Христийг болон түүний хийж гүйцэтгэсэн ажилд хүндэтгэлгүй хандаж улмаар хүмүүсийн сэтгэл зүрхийг төөрөгдүүлж байсан. Ийм хууран мэхлэгчдэд хүлцэнгүй хандах нь гэм нүгэл юм.

4. ЧУУЛГАН ДАХЬ ДАДАЛ ХЭВШИЛ (2:1–15)

2:1 Худал сургаал заагчдын амьдралын хэв маяг Библид үндэслэдэггүй, харин дүр эсгэгчид. Тэд үйлдлээрээ итгэлийн агуу үнэнийг үгүйсгэсэн. Туйлын ариун гэж тунхаглаад худлаар амьдардаг хүмүүс Христийн гэрчлэлд үзүүлсэн тэр хор хохирлыг хэн хэмжиж чадах вэ? Титэд (мөн Эзэний бүх үйлчлэгч нарт)

хариуцуулсан тус үүрэг нь **эрүүл сургаалд тохирох зүйлсийг** заах байсан юм. Тэрээр Бурханы хүмүүсийн амаараа өгүүлдэг зүйлс болон амьдрал дээрх бодит байдал хоорондын асар том гүн хавцлыг үгүй хийх ёстой байв. Энэ нь үнэндээ захидлын гол санаа болох сайн үйлс дотор эрүүл сургаалыг хэрэгжүүлэн амьдрах юм. Эдгээр сайн үйлсийн бодит жишээнүүд юу болохыг доорх эшлэлүүдээс харж болно.

2:2 Энэ хэсэгт **настай эрчүүдийг биеэ цэнэдэг** байх ёстой гэжээ. Юуны өмнө дарсны хэрэглээгээ тогтсон хэмжээтэйгээр зохицуулдаг, цаашлаад бүх л зүйл дээр биеэ барьдаг гэсэн санааг агуулж байна. Тэд **хүндлүүштэй**, буурь суурьтай байх хэрэгтэй ч дүнсгэр гэсэн үг биш шүү! Бусдын хувьд бүгд өөр өөрсдийн гэсэн асуудалтай байдаг. Настай эрчүүд **биеэ цэнэдэг** буюу аливааг сайтар тунгаан боддог мөн хянуур байхыг хэлнэ. Тэд **итгэл** дотор **эрүүл** байх хэрэгтэй. Нас нэмэгдэх тусам зарим хүн хүйтэн хөндий, хахир, юунд ч итгэж чаддаггүй хандлагатай болдог. Харин итгэл дотор эрүүл хүн аливаад талархалтай, өөдрөг мөн бусдад сайн түнш болж байдаг. Тэд **хайр** дотор **эрүүл** байх ёстой. Хайр бол өөр дээрээ төвлөрдөггүй, бусдыг боддог бөгөөд үүнийгээ бусдад зориулахдаа нотлон харуулж байдаг. Мөн тэд **тэвчээртэй** байх хэрэгтэй. Насжилтыг дагаж бие доройтож, хөгжлийн бэрхшээл ч үүсдэгийг хүлээж авахад амаргүй. Тэвчээр дотор эрүүл

хүн аливаа сорилтыг нигүүлсэнгүйгээр сэтгэлийн тэнхээгээр даван туулдаг.

2:3 Настай эмэгтэйчүүд мөн адил зан байдлаараа ариун чанарт тохирох ёстой. Жижиг сажиг зүйл хөөцөлддөг хөнгөн хуумгай эмэгтэйчүүдээс Бурхан биднийг авраг! Тэд **гүтгэгч байж болохгүй.** Паул энд грекээр *diabolos* буюу чөтгөр гэсэн утгатай үг ашигласан. Муу санаа өвөрлөсөн цуу яриа нь эх сурвалж ба мөн чанарын хувьд чөтгөр шиг хор хөнөөлтэй тул онож хэлсэн үг юм. Тэд дарсанд хэт хамааралтай болж болохгүй. Ер нь элдэв хоол хүнс, дарс эсвэл эмийн бодист боолчлогдож болохгүй. Хэдийгээр сүм чуулганы нийтэд заах үйлчлэлд томилогдохгүй ч настай эмэгтэйчүүдийг гэрээр заахад томилдог. Ийм үйлчлэлийн нөөц бололцоог хэн хэмжиж чадах вэ!

2:4 Онцгойлон, настай эмэгтэйчүүд залуу эмэгтэйчүүдийг сургах хэрэгтэй. Библийг судалсан он жилүүд болон бодит туршлага дээр үндэслэн амьдралаа шинээр эхэлж буй залуу бүсгүйчүүдэд үнэтэй зөвлөгөөг уламжлан өвлүүлэх юм. Эс бөгөөс шинэ үеийн залуус өнгөрсөн үеийн алдааг давтаж амьдралын бэрх замыг хүнд аргаар туулахад хүрнэ. **Настай эмэгтэйчүүдэд заах үүрэг хариуцлага ноогдож байгаа бол ухаалаг залуу хүн өөрсдөө бурханлаг, настай христитгэгчидтэй нөхөрлөн тэдний заавар зөвлөгөө, залруулгыг хүсэмжлэх нь зүйтэй.**

Залуу эмэгтэйчүүд нөхрөө **хайрлахад** суралцах хэрэгтэй. Гэвч энэ нь ажилдаа гараад явж байгаа нөхрөө үнсэхээс илүүг хэлж буй. Нөхрөө үнэхээр хүндэлж буйгаа илтгэх асар олон арга зам бий. Тухайлбал, нөхрөө өрхийн тэргүүн гэж хүлээн зөвшөөрөх, түүний оролцоогүйгээр чухал шийдвэр гаргахгүй байх, орон гэрээ эмх цэгцтэй авч явах, гадаад үзэмждээ анхаарал хандуулах, бололцоондоо тааруулж амьдрах, харилцахад үргэлж нээлттэй хандах, бусдын өмнө нөхрөө шүүмжлэхээс болон зөрчилдөхөөс зайлсхийх, байдал буруугаар эргэсэн үед дэмжлэг үзүүлэх зэрэг олон зам бий.

Тэд **хүүхдүүдээ хайрлахад** суралцах ёстой. Хүүхдүүддээ ном уншиж өгөх, тэдэнтэй хамт залбирах, тэднийг сургуулиасаа эсвэл тоглоод ирэхэд нь гэртээ байх, чанд хатуу мөн үнэнч шударгаар сахилгажуулан хүмүүжүүлэх, там руу хөглөх дэлхийн төлөө бус Эзэний үйлчлэлд бэлтгэх хэрэгтэй.

2:5 Залуу эмэгтэйчүүд **ухаалаг байх** хэрэгтэй. Христитгэгчдэд тохирох зүйлсийг сайн мэддэг, аливаа зүйлийг хэтрүүлэхээс зайлсхийх нь зүйтэй. Тэд нөхөртөө үнэнч **цэвэр явдалтай**, бодол, үг болон үйлдэлдээ бузар байхаас татгалзаж ариун байх ёстой. Тэд сайн **гэрийн эзэгтэй** байх ёстой. Тэд үүнийг Бурханы алдрын төлөө хийж буй тэнгэрийн үйлчлэл гэдгийг ойлгох ёстой. Орон гэр, гэр бүлээ орхигдуулан аж үйлдвэр эрхэлж, бизнес явуулахын оронд гэртээ эхнэр, ээжийн үүргээ гүйцэтгэх нь Эзэнд

зориулах хүндэтгэлтэй үйлчлэл гэдгийг настай эмэгтэйчүүд залуу эмэгтэйчүүддээ ойлгуулах ёстой. Залуу эмэгтэйчүүд хэрхэн бусдын төлөө амьдарч, зочломтгой, нигүүлсэнгүй, өгөөмөр байх, хэрхэн амин хувиа хичээлгүй, харамлахгүй байх зэргээр **энэрэнгүйд** суралцах ёстой. Тэд **нөхөртөө захирагдан**, тэднийгээ өрхийн тэргүүн хэмээн хүлээн зөвшөөрөх ёстой. Хэрэв эхнэр нь нөхрөөсөө илүү бэлэг авьяастай, илүү чадвартай бол нөхрөө захирахын оронд нөхрөө гэр орноо удирдахад, нутгийн чуулганд илүү идэвхтэй үйлчлэхийг сайшаан дэмжих ёстой. Гомдоллох уруу татлага үүсэхэд эхнэр хүн үүнийг тэвчин харин ч нөхрөө сайшаан магтах хэрэгтэй. Энэ бүхэн эцэстээ **Бурханы үг муу хэлэгдэхгүй**, хүндэтгэл алдахгүйн тулд юм. Паул захидлаа бүхэлд нь Бурханы ажил өөрийн хүмүүсийн зохисгүй амьдралаас болж буруушаагдах вий гэсэн сэтгэлээр бичжээ.

2:6 Паул Титийг залуу эмэгтэйчүүдэд зааж сургахыг ятгаагүй. Энэ үйлчлэлийг настай эмэгтэйчүүдэд хариуцуулан үлдээсэн. Харин Титийг **залуу эрчүүдэд ухаалаг байхыг ятга** гэсэн байна. Залуу нас бол хүсэл тэмүүллээр дүүрэн, шавхагдашгүй эрч хүчтэй, ид оргилуун явдаг үе тул ингэж хэлсэн байна. Амьдралын талбар бүртээ тэд биеэ цэнэж тэвчээртэй ба тэнцвэртэй байхад суралцах хэрэгтэй.

2:7 Паул Титэд өөр нэгэн зөвлөгөөг тусгайлан өгсөн. Чуулганд олны өмнө үйлчлэх ажил хариуцаж байгаа Тит **бүх зүйлд сайн үйлсийн**

жишээг харуулахад анхаарлаа хандуулах шаардлагатай байв. Түүний зааж буй **сургаал** биеэ авч яваа байдалтай нь таарч тохирох ёстой. Түүний сургаал **ялзраагүй, хүндлэлтэй, маргаангүй эрүүл** байх ёстой. **Ялзраагүй** гэдэг нь зааж буй сургаал ариун хүмүүст түгээсэн итгэлтэй яв цав тохирох, үнэний замаас гажаагүйг хэлнэ. **Хүндлэлтэй** гэдэг нь сургаал утга учиртай бөгөөд мэдрэмжтэй байхыг хэлж байна.

2:8 Маргаангүй эрүүл үгээр ярих гэдэг нь чиний эсрэг үүсэж бий болох аливаа зүйлээс ангид байхыг хэлнэ. Тухайлбал, хөндлөнгийн асуудлууд, хоосон онол сургаалууд, хэлбэр төдий сонирхол, бүдүүлэг үгс мэтийн зүйлгүй гэж хэлж байна. Ингэж үйлчлэхэд эсэргүүцэх хэцүү. Сургаал заахдаа хэн ч буруушаах аргагүй үнэн зүйлийг яривал эрүүл сургаалын эсрэг **сөргөлдөгч** итгэгч хүний үгэнд ямар ч сул тал олж чадахгүй ичгүүрт орно. Ариун амьдрал шиг үр дүнтэй нотолгоо байхгүй!

2:9 Боолуудад тусгай заавар энд өгч байна. Библи оршин тогтнож байгаа зүйлийг дурддаг ч, тэглээ гээд дэмжиж байгаа гэсэн үг биш. Тухайлбал, олон эхнэртэй байхыг Бурхан өөрийн хүмүүсээс хэзээ ч хүсээгүй боловч Хуучин гэрээнд овгийн ахлагчид олон эхнэртэй байсан талаар бичиж дурдсан байдаг. Бурхан хэзээ ч боолчлолын шударга биш, хэрцгий балмад талыг зөвшөөрч байгаагүй. Тэрээр хожим боол эзэмшигч байсан эзэдтэй тооцоо хийнэ. Нөгөө

талаас Шинэ гэрээнд боолчлолыг үгүй хийхийн тулд цус урсгасан хувьсгал тэмцэл явуулахыг дэмждэггүй. Харин боолчлолын хүчирхийллийг буруушаан сайнмэдээний хүчээр арилгадаг. Түүхээс харахад Бурханы үг өргөнөөр тархаж заасан газар бүрд боолчлолын гэм нүгэл, зовлон зүдүүрүүд устан үгүй болж байсан.

Гэвч энэ хооронд, боолчлол байгаа газар ч боол хүн христитгэлийн сайн сайхнаас хүртдэг. Учир нь тэр Христийн хүч чадлыг харуулах гэрч болж бидний Аврагч Бурханы сургаалыг чимдэг юм. Шинэ гэрээнд үндэстнүүдийн удирдагчдаас илүү олон эшлэлийг боолуудад хандан зориулсан байдаг. Энэ нь Бурханы хаанчлалд тэд ямар үнэ цэнэ ач холбогдолтойг илтгэж байж болох юм. Христийн **боолууд** Эзэнд дуулгаваргүй байхыг л шаардахгүй байгаа бол бусад тохиолдолд **захирагдах** хэрэгтэй. Шаардсан тохиолдолд тэд татгалзаад христитгэгчийн хувьд ирэх үр дагавар, зовлонг тэвчээртэйгээр даван туулах учиртай. Тэд тоон болон чанарын хувьд үр өгөөжтэй байж бүх талаар сэтгэл ханамжийг бий болгох хэрэгтэй. Энэ бүх үйлчлэлийг Христэд зориулан хийх хэрэгтэй бөгөөд эцэстээ Түүнээс шагналаа авна. Тэд **зорж эсэргүүцэхгүй** байх хэрэгтэй, эрээ цээргүй байж болохгүй. Христитгэл дөнгөж дэлгэрч байхад олон боол эздээ Эзэн Есүс рүү хөтлөн авчрах хүндтэй үүргийг гүйцэтгэж байжээ. Учир нь шашингүй боолууд Эзэнд

итгэсэн боолуудын хооронд эрс ялгаа байдаг байжээ.

2:10 Гол нь христитгэгч боолууд бусад боолуудын түгээмэл үйлддэг гэм нүгэл буюу **шамшигдуулах** нүглийг үйлддэггүй байсан нь хамгийн тод томруун ялгаа болж байсан. Христийн ёс зүйг баримталснаар чанд шударга ажиллаж байв. Христитгэгч боолууд дуудлага худалдаан дээр илүү өндөр үнээр борлуулагддаг байсан нь гайхах зүйл биш ээ. Ер нь тэд бүрэн төгс, үнэн **сайн итгэлийг** харуулахад суралцсан байв. Тэд бүрэн итгэмжтэй байж, амьдрал, үйлчлэлийнхээ талбар бүрд бидний Аврагч Бурханы сургаалыг чимсэн. Өнөөдөр христитгэгч ажилчид Христийн боолуудтай адилхан мөн чанартай байх хэрэгтэй юм.

2:11 Дараагийн дөрөв эшлэл бидний авралыг тун сайхнаар илэрхийлсэн. Гэвч энэхүү хэсгийг утга зохиолын хувьд бахдахаас гадна хам сэдвээс нь салгаж үзэх ёсгүй. Паул Бурханы гэр бүлийн бүх гишүүдийг зан үйлээрээ зөрчилгүй байх хэрэгтэй гэсэн. Биднийг аврах агуу зорилгуудын нэг нь жинхэнэ ариун амьдралыг бий болгох юм гэдгийг тэрээр одоо харуулж байна.

Бурханы нигүүлсэл үзэгдсэн... Энд хэлсэн **Бурханы нигүүлсэл** гэдэг нь Бурханы Хүүг хэлж байна. Эзэн Есүс бидний амьдарч буй ертөнц дээр айлчлан ирж бидний гэм нүглийн улмаас Өөрийгөө өргөхөд Бурханы нигүүлсэл **үзэгдсэн**. Тэр бүх хүн төрөлхтний төлөө үзэгдсэн. Түүний энэ золилтын үйлс **бүгдийг** чөлөөлөхөд

хангалттай. Өршөөн уучлах сайн санааны саналыг хүн бүрд тавьсан. Гэхдээ Түүнийг Эзэн ба Аврагчаа хэмээн чин сэтгэлээс хүлээн авсан хүмүүс л аврагдана. Эцэстээ хүн бүр аврагдана гэсэн санаа энд ч, Библийн аль ч хэсэгт ер байхгүй. Хүн төрөлхтөн нийтээрээ аврагдана гэж чөтгөр худал хэлдэг.

2:12 Биднийг авардаг нигүүлсэл бас ариун байдалд сургадаг. Энэхүү сургуулилтаар үгүй бол үгүй гэдгийг бид сурч, тууштай татгалзах ёстой. Үүнд эхнийх нь **сүсэг бишрэлгүй** байдал, нөгөө нь **дэлхийн шунал** тачаал. Энэ нь зөвхөн бэлгийн гэм нүгэл биш, харин эд хөрөнгө, эрх мэдэл, зугаа цэнгэл, нэр алдар болон дэлхийлэг шинж чанартай бүх зүйлс орно.

Эерэг талаас харвал, нигүүлсэл нь биднийг бусдын өмнө **биеэ цэнэж**, Түүний оршихуйн ариун гэрэлд **сүсэг бишрэлтэй** амьдрахад сургадаг. Энэ дэлхий дээрх бидний хийсэн өнгөрөх амьдралыг тодорхойлох давуу талууд эдгээр нь юм. Дэлхий бол түр аялах газар, бидний эцсийн гэр биш.

2:13 Бид энэ дэлхий дээр харь хүн мэт амьдрахдаа **аугаа Бурхан ба Аврагч Есүс Христийнхээ цог жавхлант илэрхийллийг ерөөлт найдвараар** хөглөгдөн хүлээдэг. Үүгээр Христ сүр жавхлантайгаар чуулганд үзэгдэж улмаар үүнийг диваажин уруу авч явах Шүүрэлт гэж ойлгох уу (1Тс 4:13–18)? Эсвэл Христ дэлхий дээр сүр жавхлантайгаар үзэгдэж, дайснаа ялж, хаанчлалаа байгуулахыг хэлж

байна уу (Илч 19:11–16)? Бид Паулыг үндсэндээ эхнийхийг буюу Христ сүйт бүсгүй, чуулганы төлөө ирнэ гэж хэлсэн хэмээн итгэдэг. Гэвч Түүний ирэлт нь Сүйт залуу эсвэл Хаан мэт байхын аль нь ч байлаа гэсэн, бид бэлэн байж Түүнийг **сүр жавхлантайгаар** ирэхийг хүлээх хэрэгтэй.

2:14 Бид Түүнийг буцаж ирэхийг хүлээхдээ Тэр эхний ирэлтийн зорилго, Өөрийгөө золиос болгон өргөснийг хэзээ ч мартаж болохгүй. Тэр биднийг ганц гэм нүглийн маань ял шийтгэлээс аврахын тулд бус харин **алив ёс бус явдлаас золихын тулд Өөрийгөө өгсөн**. Хэрэв гэм нүглийн ял шийтгэлийг хэрэгсэхгүй болгосон мөртлөө бидний амьдрал дахь гэм нүглийн хүч нөлөөг хэвээр нь үлдээвэл бүрэн аврал байж чадахгүй юм.

Тэр Өөрийгөө бидэнд өгсөн нь **тусгай ард түмнийг Өөртөө цэвэршүүлэхийн тулд юм**. 1611 онд Жеймс хааны удирдсан орчуулгад “өвөрмөц сонин ард түмэн” хэмээсэн байдаг. Ихэнх тохиолдолд бид сонин *байдаг* боловч Түүний хүссэн байдлаар биш аж! Тэр биднийг бусдаас өөр эсвэл гаж болгох бус харин **тусгай** замаар дэлхийд бус, өөрсдөдөө бус Түүнд хамаарагддаг **хүмүүс** болгохын тулд амиа өгсөн. Тэр биднийг **сайн үйлсэд зүтгэгч** болгохын тулд **Өөрийгөө өгсөн**. Бид Түүний нэрээр Түүний алдрын төлөө сайн зүйлсийг үйлдэх зүтгэлтэй байх хэрэгтэй. Спорт, улс төр болон бизнест

хүмүүсийн гаргадаг зүтгэл шиг зүтгэлийг бид ч адилхан байдлаар сайн үйлсэд гаргах хэрэгтэй.

2:15 Эдгээрийг гэдэг нь Титийн заах ёстой байсан зүйлс буюу өмнөх эшлэлүүдэд зөвлөсөн бүх **зүйлс**, ялангуяа Аврагчийн хүссэн зорилгуудыг хэлж байна. Тэр ариун хүмүүсийг амьдрал дээрээ бурханлаг байхыг ятгах, үг ба амьдралаараа элчийн заасан сургаалыг эсэргүүцсэн хэнийг ч болов **зэмлэх** ёстой гэжээ. Үйлчлэлээ хүчтэй хийхээс татгалзах хэрэггүй, Ариун Сүнсний зориг, **эрх мэдлээр** хий гэсэн. **Хэн ч чамайг бүү басамжлаг**. Тит залуу, харь хүн эсвэл ямар нэгэн хөгжлийн бэрхшээлтэй байсан ч санаа зовох хэрэггүй аж. Гагцхүү Бурханы үгийг ярьж л байвал болох нь тэр.

5. ЧУУЛГАНД ХАНДСАН УРИАЛГА (3:1–11)

3:1 Тит Крэт хотын чуулганы итгэгчдэд хандаж төрийн өмнө хүлээсэн үүрэг хариуцлагыг **сануулах** хэрэгтэй байв. Христитгэгчид бүх засаглал Бурханаар тогтоогдсон гэж үздэг (Ром 13:1). Аль нэг дэглэм Христийн сургаалд нийцэхгүй эсвэл бүр Христийн эсрэг байж болох ч огт засаглалгүй байснаас илүү дээр. Засаглалгүй байна гэдэг бол эмх журамгүй байх бөгөөд энэ байдал даамжирвал хүмүүс оршин тогтнохгүй. Удирдагч нь өөрөө Бурханыг мэдэхгүй ч тэрээр албан тушаалын хувьд “Эзэний тосолсон нэгэн” тул түүнчлэн хүндэтгэх ёстой. Христитгэгчид

удирдагчид ба эрх баригчдад дуулгавартай байх ёстой. Хэрэв эрх баригч Бурханаас тогтоож өгсөн эрх мэдэл, хэр хэмжээгээ давж итгэгч хүнд Бурханы эсрэг зүйл тушаавал Үйлс 5:29-д: “Бид хүнээс илүүтэйгээр Бурханд дуулгавартай байх ёстой” гэж заасан зарчмын дагуу татгалзах хэрэгтэй. Хэрэв тэр шийтгүүлбэл Эзэний төлөө дөлгөөнөөр хүлцэх хэрэгтэй. Тэрээр хэзээ ч төрийн эсрэг бослого гаргах, төр засгийг хүчирхийллээр унагаах үйл хэрэгт оролцож болохгүй.

ХРИСТИТГЭЛ БА ЭНЭ ДЭЛХИЙ

Итгэгч хүмүүс замын хөдөлгөөний дүрэм зэрэг бүх л хуулийг сахин биелүүлж, татвар болоод бусад хураамжийг төлж барагдуулах ёстой. Ерөнхийдөө тэд хуулийг сахидаг, хүндэтгэлтэй, дуулгавартай байх хэрэгтэй. Гэвч христитгэгчид үүрэг хариуцлагын хувьд бусдаас илэрхий ялгардаг гурван талбар бий. Эдгээр нь сонгуульд санал өгч оролцох, сонгуульд албан тушаалд өрсөлдөх, зэвсэгт хүчээр дайнд явах болно. Эхний хоёр асуудал дээр дараах хэрэгтэй удирдамжуудыг Библи өгсөн:

1. Христитгэгчид энэ дэлхий дээр амьдарч байгаа боловч тэд энэ ертөнцийнх биш юм (Иох 17:14, 16).
2. Энэ дэлхийн бүх л тогтолцоо муу нэгний гарт байдаг бөгөөд Бурханаар яллагдсан (1Ио 5:19б; 2:17; Иох 12:31).

3. Христитгэгчийн үүрэг бол энэ дэлхийг сайжруулах бус харин дэлхийгээс хүмүүсийг аврах.
4. Хэдийгээр итгэгч хүмүүс дэлхийн аль нэг улсын иргэн мөн боловч иргэний үндсэн харьяалал нь тэнгэрт байгаа учраас өөрийгөө дэлхий дээр түр оршин суугч гэж үзэх хэрэгтэй (Флп 3:20; 1Пт 2:11).
5. Ямар ч цэрэг цэргийн алба хашиж байхдаа цэрэгт татагчдаа таалагдахын тулд энэ амьдралын өдөр тутмын хэрэгт хутгалдах хэрэггүй (2Тм 2:4).
6. Эзэн Есүс: “Миний хаанчлал бол энэ дэлхийнх биш юм” гэж хэлсэн (Иох 18:36). Түүний элчин сайдын хувьд бид энэ үнэнийг төлөөлөх ёстой.
7. Улс төрийн тогтолцооны мөн чанар нь аль хэдийнээ ялзарч завхарсан шинжтэй байдаг. Христитгэгчид цэвэр бус явдлаас тусгаар байх хэрэгтэй (2Ко 6:17, 18).
8. Сонгуульд санал өгөхдөө христитгэгчид үнэнч шударга хүн гэж тооцогддог хүнд саналаа өгнө. Гэвч заримдаа хамгийн дорд нэгнийг өргөмжлөх нь Бурханы хүсэл байдаг (Дан 4:17). Энэ тохиолдолд бид Бурханы хүслийг яаж мэдэж дуулгавартай дагах вэ?
Нөгөөтээгүүр, итгэгч хүн эх орноосоо дайнд явах тушаал ирэхэд дайнд явах уу? Энэ асуудлаар санал хуваагддаг бөгөөд аль аль талд нь үндэслэл байгаа, миний

хувьд баримт нотолгоог жинлээд үзэхэд, оролцохгүй байсан дээр гэж харуулж байгаа мэт санагддаг. Дээр дурдсан зарчмуудаас гадна нэмэлт нотолгоо байна: 1) Бидний Эзэн “Хэрэв Миний хаанчлал энэ дэлхийнх байсан бол Миний зарц нар тэмцэх байсан” (Иох 18:36) гэж хэлсэн. 2) Мөн Тэр “Илд агсагч бүхэн илдээр хөнөөгдөнө” (Мт 26:52). 3) Хүний амь хороох нь “Дайснаа хайрла” (Мт 5:44) гэж зааж байсан Түүний сургаалын эсрэг байна.

Зэвсэг агсахаас татгалздаг хүмүүс “хүний амь хороохгүй гэж ухамсартайгаар татгалзагч” хэмээн бүртгүүлэхийг зөвшөөрдөг хуультай улс оронд амьдарч байгаа бол талархах хэрэгтэй.

Нөгөө талаас, христитгэгч олон залуус нэр төртэйгөөр дайнд алба хаасан байдаг. Тэд Шинэ гэрээнд зуутын дарга нарыг (Корнел ба Юлий г.м) их эергээр дүрсэлсэн байдгийг цохон тэмдэглэдэг. Христэч амьдралын тэмцлийг илэрхийлэхэд цэргийн салбарын нэр томьёо ашигласан (Еф 6:10–17). Хэрэв цэргийн алба угаасаа буруу зүйл байсан юм бол яагаад Паул “Есүс Христийн сайн цэрэг” бай гэж бидэнд уриалах билээ. Хүн ямар ч үзэл бодол баримталсан бай эсрэг үзэлтэй хүмүүсийг шүүмжилж эсвэл

буруутгаж болохгүй. Өөр өөр үзэл
бодолтой байж болно.

Христийн дагалдагчдад өгсөн нэмэлт үүрэг даалгавар нь **аливаа сайн үйлд бэлэн байх** явдал юм. Бүх ажил хүндэтгэл хүлээхүйц биш, тухайлбал орчин үеийн зар сурталчилгаа худал хуурмаг дээр үндэслэдэг ба зарим бизнес хүний сэтгэл сүнс, оюун ухаан, биеийн эрүүл мэндэд хор хөнөөлтэй бүтээгдэхүүн зардаг. Ёс суртахуунаа сайнаар сахихын тулд эдгээр ажил үйлсээс зайлсхийх хэрэгтэй.

3:2 Христитгэгч хэнийг ч муу хэлэх ёсгүй. Библид захирагчаа муу хэлэхийг онцгойлон хориглодог (Гэт 22:28; Үйл 23:5) тул уг тушаалыг улс төрийн сонгуулийн үеэр эсвэл дарамт хавчлага өрнөх үед христитгэгчид санах хэрэгтэй. Гэвч ямар ч хүн байсан шоолох, гүтгэх, доромжлох эсвэл хүч хэрэглэхээс хамгаалсан өргөн хүрээнд энэ заавар өгөгдсөн. Христитгэгчид хэрэв **хэнийг ч бүү муу хэл** гэсэн энгийн зааврыг сахин биелүүлдэг байсан бол ямар их сэтгэлийн зовлон ба бэрхшээлээс ангижрах бол!

Бид **хэрүүлч биш** байж маргалдахаас зайлсхийх хэрэгтэй. Маргаан зөрчлийг нэг хүн дангаараа хийдэггүй, заавал хоёр тал оролцдог. Др. Айронсайдын хийсэн номлолын жижигхэн асуудлаар нэг хүн түүнтэй маргахыг оролдоход “Дүү минь, бид диваажинд очиход бидний хэн нь буруутан гэдэг нь тодорхой болно, тэр нь би

байж болох юм” гэж хэлжээ. Ингээд л аливаа маргааныг эцэс болгож байгаа хэрэг юм.

Бид **дөлгөөн** байх хэрэгтэй. Энэ зан чанарыг дурдахад л Эзэн Есүс бодогддог. Тэрээр аядуу зөөлөн ааш зантай, сайхан сэтгэлтэй, тайван амгалан мөн эв эеийг сахидаг байсан. Бид **бүх хүнд бүх талаар даруу** өөрөөр хэлбэл найрсаг байдлыг харуулах хэрэгтэй. Найрсаг байдал бол христитгэгчдийн эзэмших ёстой зан чанар гэж заах нь тун зохистой. Энэ нь даруухнаар бусдыг бодож, бусдын эрх ашгийг эхэнд тавьж, нигүүлсэнгүйгээр хэлж үйлдэхийг чухалчлан хэлж байна. Найрсаг зан нь өөрөөсөө түрүүлж бусдад үйлчилж, тэдэнд туслах боломжийг алдалгүй, хүн сайхан сэтгэлээр хандахад талархлаа даруй илэрхийлдэг. Найрсаг зан хэзээ ч балмад бүдүүлэг, соёлгүй үйлдэл гаргадаггүй.

3:3 Ёс зүйн талаар айлдаж байсан элч төлөөлөгч маань одоо бидний авралын тухай сонгодог номлолыг танилцуулаад авралын зорилго нь сайн үйлээр амьдрах гэж тодотгож байна. Дэс дараатай авч үзье: 1) Аврагдахын өмнө бидний байсан нөхцөл байдал, эшлэл 3; 2) авралын дараах бидний байдал, эшлэл 4–7; 3) аврагдсанаар бидэнд бодитоор гарах үр дүн, эшлэл 8. Бидний өөрчлөгдөн шинэчлэгдэхийн өмнөх байдлыг Бурхан танилцуулахад эвгүй дүр зураг харагдаж байна. Бид бүхнийг мэдэж байгаа гэсэн атлаа үнэндээ **мунхаг** буюу сүнслэг үнэнийг мэдэхгүй, **мэхлэгдсэний** улмаас зөв сонголт, зөв үйлдэл хийж чадахгүй байв. Бид

Бурханд дуулгаваргүй байсан, эцэг эх болон бусад эрх баригч, удирдагчдад ч гэсэн дуулгаваргүй байсан биз. Бид чөтгөрт мэхлэгдэн өөрсдийн бодолдоо төөрч, үргэлж зөвөөс гажиж зам мухардаж явсан. Мөн бид **зүсэн бүрийн хүсэл тачаалд үйлчилж**, хорон муу бодол санаанд боолчлогдон бүх төрлийн гэм нүгэл үйлдэж байв. Амьдрал **муучлал ба атаа жөтөөгөөр** дүүрэн байсан. Хайрлахын аргагүй ба хувиа хичээсэн мөн чанартай бид зовлонтойгоор амьдарч бас бусдыг ч зовоож байсан. **Бие биеэ үзэн ядаж, үзэн ядагдаж** байв. Хөршүүд маргалдан, албан хаагчид зөрчилдөж, бизнесийн өрсөлдөгчид нэг нэгэнтэйгээ тэмцэлдэн, гэр бүлүүд хоорондоо дайсагналцан амьдрах юутай харамсалтай вэ!

3:4 Хүний завхралын гутранги дүр зургийг Бичээсийн захирамжууд *харин* гэдэг үгээр тасалдаг. Хүн өөрийгөө үгүй хийхээс нь аврахаар эцсийн мөчид орж ирдэг Бурханы гайхалтай холбоост бид үнэхээр их талархах хэрэгтэй! Нэг хүн үүнийг там уруу явж буй хүний замд саад болдог Бурханы түгжрэл гэж хэлсэн байдаг.

Харин бидний Аврагч Бурханы энэрэл болон хүний төлөөх хайр нь ил болоход... Энэ нь Эзэн Есүс 2000 гаруй жилийн өмнө дэлхий дээр ирэхэд биелсэн. Өөр нэг утга нь, бид аврагдсан үед Бурханы сайн сайхан байдал, нигүүлсэл үзэгдсэн. Бурхан ийм мөн чанартай учраас тэрслүү нүгэлтнүүдээр дүүрэн энэ ертөнцийн төлөө үхүүлэхээр хайртай Хүүгээ

илгээжээ. **Хүн төрөлхтний төлөөх хайр...** хэсэгт орсон хайр гэдэг грек үгэнд *philanthropy* (*филантропи*) гэдэг үгийн үндэс байгаа. Энэ нь хайр, нигүүлсэл ба энэрэл зэрэг утгын нийлбэр юм. **Бидний Аврагч Бурхан** гэдгийг бидний гэм нүглийн Золиос болгон Өөрийн Хүүгээ дэлхий рүү илгээсэн **бидний Аврагч** Эцэг **Бурхан** гэж ойлгож болно. Биднийг өршөөн уучлахад шаардагдах төлөөсийг төлсөн учраас Эзэн Есүсийг мөн адил **бидний Аврагч Бурхан** гэж дууддаг (2:13).

3:5 Тэр биднийг үйлдсэн гэм нүглүүдийн шийтгэл, буруугаас өнгөрсөн, одоо ба ирээдүйд **аварсан**. Аврагч үхэхэд бидний гэм нүгэл үйлдэгдээгүй, ирээдүй байсан боловч Түүний үхэл эдгээрийг бүгдийг нь далдалсан. Гэвч сайнмэдээний хамгийн энгийн, тодорхой үнэнийг хүн төрөлхтөн хүлээн авахад хамгийн бэрх байдаг. Энэ нь аврал сайн **үйлсээр биш** гэдэг ойлголт. Христитгэлт амьдралаар амьдарснаар христитгэгч болдоггүй. Мөнхийн улсад сайн хүн ордог юм биш. Хүн өөрөө авралыг олж авч чадахгүй гэдгийг Библи дахин даван хэлдэг (Еф 2:9; Ром 3:20; 4:4, 5; 9:16; 11:6; Гал 2:16; 3:11). Хүн сайн үйлсээр өөрийгөө аварч чадахгүй; түүний бүх зөв үйлс нь Бурханы нүдэнд бохир хувцас мэт байдаг (Иса 64:6). Хүн христитгэлт амьдралаар амьдраад итгэгч болж чадахгүй, яагаад гэвэл түүнд христитгэлийн амьдралаар амьдрах хүч чадал байхгүй. Диваажинд сайн хүн ордог юм биш, харин

Бурханы нигүүлслээр аврагдсан нүгэлтнүүд ордог юм!

Сайн үйлс авралыг олж авах хөлс биш харин авралын *үр дүн* юм. Жинхэнэ аврал явагдахад сайн үйлс гарна. Иймээс Бурхан **биднийг зөвт байдлын дотор хийсэн үйлсээр минь бус, харин өршөөлийнхөө дагуу аварсан** гэж бичжээ. Аврал бол шүүлтийн үр дүн биш, харин **өршөөлийн** үр дүн юм. Шүүлт нь хүртвэл зохих шийтгэлийг ногдуулдаг бол, **өршөөл** нь шийтгэлээс хэлтрэх зөв замыг хангаж өгдөг.

Бурхан биднийг **шинэтгэлийн угаалаар** аварсан. Христэд итгэнэ гэдэг нь үнэхээр шинэ бүтээл болно гэсэн үг (2Ко 5:17). Энд тэрхүү шинэ бүтээлийг усанд орохтой зүйрлэж байна. Есүс дагалдагч нартаа заахдаа шинэтгэлийн угаал нь ганц (Иох 13:10) боловч бохирдлоос цэвэршихийн тулд цэвэрлэгээний угаалыг дахин дахин хийх хэрэгтэй гэсэн. Шинэтгэлийн угаал нь баптисм биш. Энэ нь биеэ усаар угаахыг хэлээгүй харин Бурханы үгээр ёс суртахуундаа угаал хийхийг хэлсэн (Иох 15:3). Баптисм энэ угаалын бэлгэ тэмдэг биш, харин Христтэй хамт үхэж оршуулагдахын бэлгэдэл (Ром 6:4).

Бидний дахин төрөлтийг **Ариун Сүнсний шинэчлэл** гэж хэлсэн. Бурханы Сүнс гайхалтай өөрчлөлт шинэчлэлтийг авчрахдаа хуучин хүн дээр шинэ хувцас өмсгөдөггүй харин тэрхүү хувцсанд шинэ биеийг өгдөг! Ариун Сүнс бол шинэтгэлийн *Зууч* бөгөөд Бурханы үг нь *багаж хэрэгсэл* болно.

3:6 Бурхан **Ариун Сүнс**ийг бидэн дээр арвин асгав. Дахин төрсөн мөчөөс эхлэн Сүнс итгэгч бүрийн дотор орж мөнхөд байхаар нутагласан. Тэрхүү Сүнс нь бидэнд гайхамшигтай шинэчлэлийг авчрах бүрэн чадалтай. Энэхүү Сүнс нь **бидний Аврагч Есүс Христээр** дамжуулан бидэнд өгөгдсөн. Фараоны ордны арвин их ерөөл Иосефоор дамжин Иаковын хүүхдүүдэд ирсэн шиг, Бурханы ивээл ба үгээр илэрхийлшгүй Түүний Сүнсний ерөөлүүд Эзэн Есүсээр дамжин бидэн дээр ирсэн. Есүс бидний “Иосеф” юм. Ерөөлт Гурвалын гурван бодгаль гурвуулаа бидний авралд хамаатай: Эцэг Бурхан (эш. 4); Ариун Сүнс Бурхан (эш. 5); Хүү Бурхан (эш. 6).

3:7 Шинэтгэлийн шууд ирэх үр дүн бол **Түүний нигүүлслээр зөвтгөгдсөнөөр бид мөнх амийн найдварын дагуу өвлөгчид болно.** Есүс Христийн золилтоор дамжуулан Бурхан гайхалтай нигүүлслээрээ биднийг зөвт гэж тооцдог. Бурхан Өөрийг нь хайрладаг бүхэнд өгөхөөр бэлдсэн бүх зүйлсийг **өвлөгчид нь бид болсон.** Христтэй хамт мөнхөд амьдарч, Түүнтэй адил байхтай холбоотой бүх зүйл бидний найдвар юм.

3:8 “Энэ бол итгэмжит үг” хэмээн Паул хэлсэн нь өмнөх хэсэгт хамаатай юу, эсвэл дараагийн эшлэлд хамаатай юу? Ийм агуу авралаар тийм ихийг олж авсан бид өндөр дуудлагадаа тохирсон амьдралаар амьдрах хэрэгтэй гэсэн санааг тэр хэлэх гэсэн байх.

Тит Крэт хотод үйлчлэхдээ 1–7-р эшлэлд хэлсэн эдгээр зүйлсийг шаардах ёстой байв. Ингэснээр итгэгчид **сайн үйлс сахихдаа хянуур болох юм**. Хэдийгээр **сайн үйлсийг** хүндтэй ажил гэж хэлж болох ч, энд **сайн үйлсийг** илүү өргөн хүрээнд ойлгох хэрэгтэй болов уу.

Христэд итгэсэн гэж тунхагласан бол тэр тунхаглалдаа тохирсон амьдралаар амьдрах нь **сайн** бөгөөд **хүмүүст тустай**. Эдгээр сургаал хүн бүрийн бодит амьдралд хамаатай.

3:9 Мэдээж хэрэг Христийн үйлчлэлийг хийж байхад зайлсхийх хэрэгтэй нөхцөл байдал үргэлж гардаг. Паулын үед цэвэр ба цэвэр бус хоол хүнс, Амралтын өдрийн дүрэм, баярын өдрүүдийг сахих тухай **мунхаг маргаанууд** байсан. Тэнгэрэлчийн ба хүний **угийн бичгийн** тухай маргаан гардаг байв. Хуулиас гадна хүнд тохсон нарийн ээдрээтэй дүрмүүдийн талаар ч маргаан байв. Паул эдгээрийг **ашиггүй** ба **зохисгүй** хэмээн дургүйцэж байсан.

Өнөө үед амьдарч буй Эзэний зарц нар дараах маргаанаас зайлсхийх үүднээс Паулын өгсөн зөвлөгөөг зүрхэндээ хадгалах хэрэгтэй:

Сүнсний бодит байдалд анхаарахаас илүү аливаа арга замд санаа зовох. Тухайлбал, дарс эсвэл усан үзмийн шүүс уух уу, исгэсэн эсвэл исгээгүй талх идэх үү, нэг аяганаас уух уу эсвэл тус тусын аяганаас уух уу зэрэг асуудлыг Библийн чухал асуудал мэт эртнээс маргаж ирсэн!

Үгсийн араас хөөцөлдөх.

Ганц үнэн дээр эсвэл үнэний нэг хэсэг дээр төвлөрч бусад үнэнийг үл хэрэгсэх.

Бичээсийг утгаа алдтал нь зүйрлэл болгодог.

Хэнд ч тус болохгүй теологийн аахар шаахар зүйлээр хөөцөлдөх.

Бичээсээс хөндийрч энэ тэр асуудлын эсрэг улс төрийн ба христитгэлийн компанит ажил өрнүүлэх.

Дэлхий сүйрч байхад эдгээр зүйлсэд үнэт цагаа зарцуулах нь юутай эмгэнэл вэ!

3:10 Чухал бус асуудлуудыг дөвийлгөдөг **хүн зөрчилдөх** дуртай тэрс үзэлтэн.⁵ Зүйрлэвэл, ийм хүн ганц нооттой хийлээр үхэн үхтлээ тоглох мэт. Аажимдаа тийм хүн сөрөг хандлагатай, ижил үзэл бодолтой хүмүүсээр өөрийгөө хүрээлүүлж үлдсэнийг нь түлхэн холдуулдаг. Өөрийн сургаалын явцуу байр сууриа орхихын оронд чуулганыг хагалдаг. Чуулган ийм утгагүй зүйлийг зөвшөөрч болохгүй. Хэрэв анхны ба хоёр дахь сануулгын дараа тэр хүн үүнийгээ зогсоохыг эсэргүүцвэл түүнийг орон нутгийн чуулганаас хөөн зайлуулж, мөн христитгэгчид түүнтэй нийлэхээс татгалзах хэрэгтэй. Ингэж ганцаардуулснаар түүнийг гэмшүүлж Бурханы үгэнд илүү тэнцвэртэй ханддаг болгоно гэж найднам.

3:11 Тийм хүн чуулганд ноцтой аюул занал биш гэж бодох вий гэсэндээ элч маань түүнийг гажууд бөгөөд нүгэл үйлдэж, өөрийгөө ялладаг хэмээн хатуу шүүмжилсэн. Тийм хүний

зан байдал нь христитгэлийн дагуу бус харин гажсан байдаг. Тэр тодорхой хэсэг бүлэг буюу этгээд урсгал байгуулж **нүгэл үйлддэг**. Мөн хариуцлагатай христитгэгчид сануулга өгөөд байхад гэмт явдлаасаа салахгүй тэрсэлдэг тул **өөрийгөө ялладаг**.

6. ДҮГНЭЛТ (3:12–15)

3:12 Захидлыг дуусгахдаа Титэд цөөн хэдэн заавар өгсөн. Паул Крэтэд буй Титийг чөлөөлөхийн тулд **Артем эсвэл Тухикыг явуулахаар** төлөвлөж байсан. Бид өмнө **Тухиктэй** уулзсан (Үйл 20:4; Еф 6:21; Кол 4:7) боловч **Артемтай** уулзаагүй. 2Тимот 4:12-оос харахад **Тухикийг** Крэт бус Ефес хот уруу явуулсан тул Артем оронд нь Крэтэд очсон байх. Түүнийг очсон даруйд Тит **Никопольд** очих ёстой байсан бөгөөд тэнд Паул **өвлийг өнгөрөөе** гэж шийдсэн байсан. Тухайн үед Никополь нэртэй 7 хот байсан бөгөөд Тит Грекийн баруун хэсэгт орших Эпирус дахь хотыг нь сонгосон гэж ихэнх тайлбарлагчид үздэг.

3:13 Тит дээр **хуульч Зен болон Апол** нар зочлон очихоор байв. Паул тэднээр Титэд илгээсэн захидлаа дайлгасан байж мэднэ. Тэр үед хоёр төрлийн хуульч байсан. Нэг нь гүүш – шашны хуулийг тайлбарладаг, нөгөөх нь өмгөөлөгч – иргэний хуулийн асуудлыг зохицуулдаг хүн. Тэгвэл **Зен** чухам аль бүлэгт нь харьяалагдах хуульч байсныг тодорхойлоход амаргүй. Миний бодлоор Зен эхний бүлгийн

хуульч байсан бөгөөд тэр Мосегийн Хуулийн талаарх эцэс төгсгөлгүй маргааныг (эш. 9) шийдвэрлэж Титэд туслахаар дуудагдсан байх магадлалтай. Хэрэв тэр иргэний хуульч байсан бол шударга нэгэн байж таарна! Аполын талаар дурдсан бусад хэсгийг Шинэ гэрээний Үйлс 18:24–28 болон 1 Коринт номуудаас уншиж болно. Апол гэж гарч байгаа энэ хүн Тит захидалд дурдагдсан Апол мөн болов уу. Паул энэ хоёр хүний **аян замд хичээнгүйлэн туслахыг** Титээс хүссэн нь тэднийг Крэтэд байх үед зочилж, цаашдын аян замд нь шаардлагатай бүх хэрэгцээг хангаж туслахыг уриалсан.

3:14 Тит бусад христитгэгчдэд (**манайханд**) зочломтгой зантай байх, өвчтэй ба зовж шаналсныг халамжлах, хэрэгцээтэй хүмүүст өгөөмрөөр хандахыг заах хэрэгтэй байсан. Зөвхөн өөрийн хүсэл, хэрэгцээг хангахын тулд ажиллахын оронд гачигдалтай нэгэнд хуваалцахын (Еф 4:28б) төлөө мөнгө олох гэсэн христитгэлт хараагаар тууштай амьдрах хэрэгтэй. Ингэснээр хувиа хичээсэн зовлонт амьдрал эсвэл үр жимсгүй дэмий өнгөрсөн хоосон амьдралын аль алинаас хамгаалагдана.

3:15 Мэндчилгээний төгсгөл хэсгийг чухал биш хэмээн үзэж болохгүй. Цөөхөн тооны христитгэгчтэй, гадуурхагдсан, хавчигдсан хүмүүстэй орнуудад энэ төрлийн үгнүүд хязгааргүй их хайр, нөхөрлөлийг уламжилж, урам зориг өгдөг. Элчийн **хамт** байсан **бүх хүн** Титэд мэнд хүргэж мөн **итгэл дотор** Паул болон

түүний багийг хайрласан бүгдэд тэдний мэндийг уламжлахыг Титээс хүссэн. Эцэст нь, Паул түүний амьдралд чухал нөлөө үзүүлж буй Эзэний нигүүлслийг тэдэнд хүсэн захидлаа дуусгасан.

Нигүүлсэл нь та бүгдэд байх болтугай. Амен.

ЗҮҮЛТ ТАЙЛБАР

¹(1:1) Сонголтын тухай сургаалын дэлгэрэнгүй тайлбарыг Ефес 1 ба Ром 9-р бүлгээс үзнэ үү.

²(1:6) Олон хүн гэр бүл салалтыг заримдаа хүлээн зөвшөөрдөг ч сүмд үйлчилдэг хүнийг салсан байж болохгүй гэж үздэг.

³(2:7) Эх голлон Египтээс эхтэй хамгийн эртний бичээст түшиглэсэн тул тодорхой хэсгийг хассан (NKJV тайлбаруудыг үзнэ үү). KJV ба NKJV хувилбар уламжлалт эхийг баримталсан, уламжлалт эхтэй ерөнхийдөө бичээсийн ихэнх хувилбар дүйж байдаг.

⁴(2:14) “Сонин” гэдэг үгийн утга нь өөрчлөгдсөн тул одоо үед сонин сонсогдоно. KJV-г маш хянуур орчуулсан бөгөөд “алдаанууд” гэж нэрлэгдэж буй ихэнх зүйл нь ердөө өнгөрсөн дөрвөн зуун жилийн хугацаанд англи хэлэнд орсон өөрчлөлтөөс улбаатай.

⁵(3:10) Грекийн *hairetikos* гэсэн үгээс *heretic* буюу *тэрс үзэлтэн* хэмээх үг гаралтай (KJV). Энэ үг бүлэг үүсгэх, *хагалан* бутаргах эсвэл зөрчилдөж маргаан үүсгэх (NKJV) гэсэн утгатай. Чуулганыг хагаралдуулдаг хүн ихэвчлэн хуурамч сургаал эсвэл “тэрс үзэл” заадаг.

НОМ ЗҮЙ

1 Тимот номын төгсгөл дэх “Ашигласан номын жагсаалт”-ыг харна уу.

ПЕТРИЙН НЭГДҮГЭЭР ЗАХИДАЛ

ОРШИЛ

Энэ захидлыг хэн бичсэнийг мэдэхгүй бол хэлээд өгье. Энэ захидлыг хад мэт нэгэн эр бичсэн юм. Тэр өөрөө сэтгэлээ хадан суурин дээр тавиад, шуурга салхи шиг эрчлэн хүүгэх зовлонд дарамтлагдсан хүмүүсийн сэтгэлийг хүчирхэг гэрчлэлээрээ батжуулж, тэднийг жинхэнэ хадан дээр бат суурилуулахын төлөө зүтгэсэн юм.

-Висингер

I. БИЧЭЭСТ ЭЗЛЭХ ОНЦГОЙ БАЙР СУУРЬ

Исламын шашин давамгайлсан болон Марксист үзэл сурталт орнуудын христитгэгчид дарангуйлал, хорсол занал, хавчлага зовлонд ихээр өртдөг. Үүнийг тэд бараг л байх ёстой зүйл гэж ойлгох болжээ. Учир нь зовлонг Эзэний зөвшөөрсөн зүйл хэмээн хүлээн авч, тэвчээр гэх мэт сайн чанаруудыг төлөвшүүлэхэд 1Петр ном тэдэнд туйлын их бодит тус болж байна.

Харин барууны христитгэгчид, ялангуяа библийн өв уламжлал ихтэй англи хэлтэй итгэгчид, олон нийт христитгэлийг эсэргүүцэх явдалд төдийлөн дасаагүй байна. Учир нь саяхныг болтол төрийн зүгээс гэр бүлийг

нийгмийн суурь нэгж хэмээн үзэж, чуулганд хамрагдахыг хөхүүлэн дэмждэг байлаа. Одоо харин тэр бүхэн замхран алга болжээ. Төрийн байгууллагууд, тэр дундаа орон нутгийн засаг захиргаа нь шүүгчид, боловсролын байгууллага, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийг ашиглаад библид итгэдэг итгэгчдийг харлуулах, гутаах, доромжлох үйл ажиллагаа явуулдаг болов. Радио, телевиз, кино, сонин, сэтгүүл, албаны мэдээллийн хэрэгслүүд нь ёс суртахуунгүй байдал, согтууруулах ундаа, хууран мэхлэл, Бурханыг доромжлох явдлыг сурталчилж байна. Христитгэлийг одоо “соёлын эсрэг” хэмээн ад үзэж эхэллээ. Тиймээс итгэгчид элч Петрийн эхний захидалдаа заасан зүйлсийг хэдий чинээ эрт сурна, төдий чинээ бэлтгэлтэй болно. Эзэний ирэлт саатвал хорьдугаар зууны сүүл, хорин нэгдүгээр зууны эхний жилүүдэд тийнхүү бэлтгэлээ базаах юм.

II. ЗОХИОГЧ

Гадаад баримт

Энэ захидлыг Петр бичсэнийг нотлох *гадаад баримт* нь нэлээн эртнийх бөгөөд эртний бүх чуулганд хүлээн зөвшөөрөгдсөн байдаг. 1Петрийг бүх итгэгч хүлээн зөвшөөрдөг хэмээн Евсеви бичжээ (*хомологоумена*). Александар хотын Поликарп Клемент нар энэ номыг хүлээн зөвшөөрсөн. Маркионы жагсаалтад 1Петр ном байдаггүйг

гайхах зүйлгүй. Яагаад гэвэл Маркион, Паулын захидлуудыг л хүлээн зөвшөөрсөн байдаг. Мураторын канонд 1Петр байхгүй. Гэхдээ уг баримт бичиг бүрэн бүтнээрээ олдоогүйтэй ч холбоотой байж болох юм.

2Петр 3:1, 1Петрийг хэлсэн гэж үзэж болно. 2Петрийг Петр бичээгүй гэж үздэг хүмүүс хүртэл (2Петрийн оршил хэсгийг үз) 2Петр 3:1 үнэхээр өмнөх захидлынхаа тухай ярьж байгаа бол 1Петрийн хангалттай нотолгоо мөн гэдэг.

Дотоод баримт

Энэ захидлыг Петр бичсэн гэж эргэлзэхэд хүргэдэг *дотоод баримт* гэвэл грек хэлийг үнэхээр сайн ашигласан явдал юм. Галилын жирийн загасчин грекээр ийм сайн бичиж чадах уу? Олон хүн “үгүй” гэж хэлнэ. Гэвч олны өмнө байнга номлодог, үгийн үйлчлэл хийдэг хүмүүс албан ёсны сургуульд сураагүй ч гэсэн өдөр тутмын стандарт хэлийг маш сайн эзэмшсэн байдгийг эргэн тойрныхоо олон жишээнээс бид харж болно. Петр 30 жил номлосон туршлагатай хүн. Дээрээс нь Ариун Сүнсний онгод нөлөөсөн байж таарна. Магадгүй захидлаа бичихэд нь Силуан тусалсан байх. Үйлс 4:13 дээр Петр, Иохан хоёрыг суралцаагүй гэж хэлсэн нь иудейн шашны албан ёсны раббичуудын сургалтыг дүүргээгүй гэдгийг л хэлсэн.

1Петрт Петрийн амьдрал үйлчлэлийн тусгал болсон үг хэллэг нэлээдгүй. Тэдгээрийг доор дэлгэрэнгүй өгүүлье:

Уншигчид нь Эзэн Есүсийг хараагүй гэдгийг 1:8 дээр хэлсэн. Энэ нь цаагуураа би харсан, харин та нар хараагүй гэсэн өнгө аяс илэрхийлдэг. Өөр бусад хэсгүүдэд бичээч өөрийгөө Эзэнтэй хамт явж байснаа дурссан.

Хоёрдугаар бүлгийн эхний 10 эшлэлд Христийг булангийн чулуу хэмээн танилцуулжээ. Энэ нь бидэнд Цезарь Филиппийн нутагт болсон үйл явдлыг санагдуулдаг (Мт 16:13-20). Тухайн үед Петр, Есүсийг амьд Бурханы Хүү, Христ гэж үздэгээ мэдэгдсэн. Тэгэхэд нь Эзэн Есүс чуулганаа энэ суурин дээр барина гэж тунхагласан. Өөрөөр хэлбэл, Христ бол амьд Бурханы Хүү гэх үнэн дээр чуулган баригдах юм. Эзэн Есүс чуулганы булангийн чулуу ба суурь билээ.

2:5 дугаар эшлэлд гардаг амьд чулуу гэх үг Иохан 1:42-т өгүүлдэг үйл явдлыг сануулна. Тэр үед Эзэн Есүс, Симоны нэрийг Кеф (арамей) буюу Петр (грек) гэж өөрчилсөн. Энэ хоёр үг хоёулаа чулуу гэсэн утгатай. Петр Христэд итгэснээрээ амьд чулуу болжээ. Хоёрдугаар бүлэгт Петр чулууны зүйрлэлийг олонтоо ашигласан нь гайхах зүйл биш ээ. Тухайлбал 2:7 дээр Дуулал 118:22-ийг эш татсан: *“Барилгачдын голсон чулуу нь булангийн чулуу болов.”* Петр энэ эшлэлийг Иерусалимд ард түмний удирдагчид,

ахмадууд, хуулийн багш нарын өмнө мөн эш татсан байдаг (Үйл 4:11).

Элч Петр төрийн эрх мэдэлд захирагдахыг уншигчдадаа зөвлөжээ (2:13-17). Петр өөрөө дээд эрх мэдэлд эс захирагдаж, тэргүүн тахилчийн зарцын чихийг тас огтолсон (Иох 18:10). Тэгэхээр энэхүү зөвлөгөө Бурханы Ариун Сүнсний онгодоор бичигдэхээс гадна Петрийн өөрийнх нь амьдралын туршлагаас мөн урган гарчээ.

Хоёрдугаар бүлгийн 21-24 дүгээр эшлэлийг үзвэл, Эзэн Есүсийн зовлон ба үхлийг бичээч сайн мэддэг нь харагдана. Аврагчийн чив чимээгүй тэвчээр, даруугаар зовлонг хүлээн авсан хандлагыг Петр хэзээ ч мартаж чадаагүй биз ээ. 2:24-р эшлэлд Аврагч Эзэний үхлийн хэлбэрийг буюу загалмайд цовдлогдсоныг өгүүлсэн. Илэрхийлсэн байдал нь Үйлс 5:30, 10:39 дээрх Петрийн үгтэй адил байна.

Петр өөрийн уншигчдыг Хоньчин буюу сэтгэлийнхээ Харгалзагч руу буцаж ирсэн (2:25) гэж хэлэхдээ Эзэнийг үгүйсгэснийхээ дараа өөрөө хэрхэн Эзэн дээр ирснээ бодож байсан болов уу (Иох 21:15-19).

“Хайр бол тоо томшгүй нүглийг халхалдаг” (4:8) гэх үг Эзэнээс асуусан Петрийн асуултыг санагдуулдаг. “Дараа нь Петр ирж Түүнд, ‘Эзэн, ах дүү маань миний эсрэг нүгэл үйлдэхэд би хэдэн удаа уучлах вэ? Долоон удаа юу? гэхэд нь Есүс айлдсан нь: Би чамд долоон удаа бус, дал дахин долоон удаа

(өөрөөр хэлбэл, хязгааргүй удаа) гэж хэлье.”
(Мт 18:21, 22).

Хүн христитгэгч болсныхоо төлөө зовлон эдэлбэл ичих бус, Христийн нэрээр Бурханыг алдаршуул гэж 4:16 дээр бидэнд уриалжээ. Үүнийг Үйлс 5:40-42-той харьцуулан үзээрэй. Тухайн үед Петр болон бусад элч нар ташуурдуулаад Зөвлөлөөс гарч явахдаа “Түүний нэрийн төлөө доромжлогдон зовох нь зохистой гэж тооцогддогт баярлацгаасан.”

Захидлын бичээч өөрийгөө Христийн зовлонгийн гэрч төдийгүй илчлэгдэх алдрыг хуваалцагч хэмээн танилцуулжээ (5:1). Нэг ёсондоо загалмайн үхэл ба уулан дээр Эзэний дүр хувирсан үйл явдлыг хэлж байна. Петр энэ хоёр үйл явдлыг өөрийн нүдээр үзсэн.

“Та нарын дунд байгаа Бурханы хонин сүргийг хариул” гэсэн пастор хүний дөлгөөн зөвлөгөө Петрт хандаж хэлсэн Эзэн Есүсийн үгийг бидэнд сануулдаг: “Хургануудыг минь тэжээ...Хоньдыг минь хариул...Хоньдыг минь тэжээ.” (Иох 21:15-17)

“Та бүгд бие биедээ даруу хандах байдлаар хувцасла” хэмээн 5:5 дээрх үг, Иохан 13 дугаар бүлгийг бодож хэлсэн юм шиг харагддаг. Тэр үед Эзэн Есүс Өөрийгөө дорд зарцын адил хувцаслаж, шавь нарынхаа хөлийг угаасан. Петр Эзэнийг хэзээ ч үгүйсгэхгүй хэмээн бардам амласан (Мк 14:29-31) боловч гурав дараалан үгүйсгэснийг (Мк 14:67-72) санавал бардам зан ба даруу

байдлын тухай ярьсан нь (5:5, 6) илүү утга учиртай болно.

Петрийн амьдралын туршлагатай холбогдох сүүлийн хэсэг бол 5:8, “Та нарын өрсөлдөгч болох диовал нь хэн нэгнийг залгихаар хайж буй архирах арслан мэт гэтэн явдаг.” Петр үүнийг бичихдээ “Симон оо, Симон оо, үзтүгэй, чамайг буудай мэт шигшихийн тулд Сатан зөвшөөрөл гуйсан” гэж Эзэн Есүсийн хэлснийг бодож байсан биз ээ (Лк 22:31).

III. БИЧИГДСЭН ОГНОО

Төр засаг нь зөвийг хийж буй хүнд ээлтэй ханддаг гэж Петр номлосон (1Пт 2:13-17). Үүнд үндэслэн, Петрийн нэгдүгээр захидал христитгэгчдийг хавчин гадуурхсан Нерогийн ширүүн хавчлага эхэлсний (МЭ 64 он) *дараа* бичигдсэн гэж олон хүн үздэг. Ямартаа ч Петрийн нэгдүгээр захидлын бичигдсэн хугацаа энэ үеэс тийм ч хол байх боломжгүй. МЭ 64 эсвэл 65 онд бичигдсэн байх.

IV. ТҮҮХЭН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ БА ХӨНДСӨН СЭДЭВ

Өмнө хэлсэнчлэн, христитгэгчдийн амьдралд учирдаг зовлонгийн тухай Петр голлон ярьсан. Яагаад гэвэл уншигчид нь Христээс болж хавчлага зовлонд өртсөн хүмүүс юм (4:14, 15). Тэдийг ирээдүйд шорон,

хөрөнгөө хураалгах, гадуурхал, тамлуулан үхэх үхэл хүлээж байсан. Гэхдээ энэхүү захидалд зөвхөн зовлонг яриагүй. Сайнмэдээг хүлээн авснаар ирдэг ерөөлүүдийн тухай ч өгүүлдэг. Мөн энэ ертөнц, төр засаг, гэр бүл, чуулгантай итгэгч хүн ямар харилцаанд байвал зохистойг дурдсан. Түүнээс гадна, чуулганы ахлагчдад зааварчилгаа өгч, сахилга батын тухай сануулсан байдаг.

Элч Петр захидлаа Ромын зүүн мужууд руу буюу одоогийн Туркт байсан итгэгчдэд Вавилоноос илгээжээ. Вавилон гэдэг нь Евфрат мөрний эрэг дээр оршдог, иудей хүмүүсийн олноор суурьшсан бодит хотыг хэлсэн байж болно. Эсвэл сүнслэг Вавилон буюу Тибер голын эрэгт байрладаг Ром хотыг хэлсэн байж болно.

ТОЙМ

I. ИТГЭГЧДИЙН ДАВУУ ЭРХ БА ҮҮРЭГ (1:1-2:10)

А. Мэндчилгээ (1:1, 2)

Б. Итгэгч хүний байр суурь (1:3-12)

В. Байр сууриндаа нийцүүлж алхах нь (1:13-2:3)

Г. Шинэ байшин ба шинэ тахилчлалын доторх итгэгч хүний онцгой эрх (2:4-10)

II. ИТГЭГЧДИЙН БУСАДТАЙ ХАРИЛЦАХ ХАРИЛЦАА (2:11-4:6)

А. Түр суурьшигчийн хувьд энэ ертөнцтэй хэрхэн харилцах тухай (2:11, 12)

Б. Иргэний хувьд төр засагтай хэрхэн харилцах тухай (2:13-17)

В. Зарц хүн эзэнтэйгээ хэрхэн харилцах тухай (2:18-25)

Г. Эхнэр хүн нөхөртэйгөө хэрхэн харилцах тухай (3:1-6)

Д. Нөхөр хүн эхнэртэйгээ хэрхэн харилцах тухай (3:7)

Е. Ахан дүүсийн хувиар бусад итгэгчтэй хэрхэн харилцах тухай (3:8)

Ё. Зовогсод дарлагч, хавчигч нартай хэрхэн харилцах тухай (3:9-4:6)

III. ИТГЭГЧДИЙН ҮЙЛЧЛЭЛ БА ЗОВЛОН
(4:7-5:14)

А. Эцсийн өдрүүдтэй холбогдуулж өгсөн
зааварчилгаа (4:7-11)

Б. Зовлонтой холбоотой ятгалга, тайлбар
(4:12-19)

В. Ятгалга ба төгсгөлийн мэндчилгээ (5:1-14)

ТАЙЛБАР

1. ИТГЭГЧДИЙН ОНЦГОЙ ЭРХ БА ҮҮРЭГ (1:1-2:10)

А. Мэндчилгээ (1:1, 2)

1:1 Хайрт загасчин маань өөрийгөө **Есүс Христийн элч Петр** хэмээн танилцууллаа. Тэрээр анхны арван хоёрын нэг болж Эзэн Есүс Христээр томилогдоод хүний амьдралыг өөрчлөх чадалтай, яруу жавхлант мэдээг тунхаглахаар дуудагджээ. Тэнгэрийн дуудлагыг хүлээн авсан Петр хүмүүсийн загасчин болжээ.

Итгэгч бүхэн энэ дэлхий дээр Христийн ашиг сонирхлыг төлөөлөхөөр дуудагдсан. Бид эх орондоо байсан ч, гадаадад байсан ч бүгдээрээ илгээлтийн эзэн байх үүрэгтэй. Есүсийн дагалдагч болсон бидний амьдралын гол зорилго энэ. Түүнээс бусад нь хоёрдугаар түвшний хэрэг.

Захидлыг **Понт, Галат, Каппадок, Ази болон Битунд** тархсан, харь хүний ёсоор **түр суурьшигч** нарт илгээжээ. Тарж бутарсан энэ хүмүүс хэн байв?

Петр “**тархсан**” гэдэг үгийг ашигласан. Иаков бас энэ үгийг ашиглаж (Иак 1:1) Израилийн арван хоёр овгоос Христэд итгэсэн хүмүүсийг хэлсэн учраас Петрийн нэгдүгээр захидлын уншигчдыг бид иудей итгэгчид байсан гэж дүгнэхэд хүрдэг. Мөн Иохан 7:35 дээр харь үндэстнүүдийн дунд тархсан иудейчүүдийг хэлэхийн тулд энэ үгийг ашигласан.

Гэхдээ Петр эргэн тойрныхоо улс үндэстнүүдийн дунд хавчигдан гадуурхагдаж, хаа сайгүй тарж нүүсэн харь үндэстний итгэгчдэд захидлаа бичсэн гэж дүгнэж болохоор байна. Тэрээр израильчуудтай холбоотой нэршлүүдийг ашиглаж Бурханы шинэ ард түмэн чуулганыг ярьжээ. Тухайлбал, Петр тэднийг сонгогдогсод (1:2), сонгогдсон угсаа, ариун үндэстэн, Бурханы эзэмшлийн ард түмэн (2:9) гэж дуудсан. Түүнээс гадна, Петр захидлаа харь үндэстний итгэгчдэд бичсэн гэдгийг харуулах өөр гурван илэрхийлэл захидалд бий. Нэгдүгээрт, уншигчдаа эцэг өвгөдөөсөө өвлөсөн утгагүй амьдралтай байсан гэж ярьсан байна (1:14, 18). Хоёрдугаарт, тэднийг өмнө нь ард түмэн биш байсан гэжээ (2:10). Гуравдугаарт, тэднийг харийнхны нэг адил амьдарч байсан гэж хэлсэн (4:3).

Тэгэхээр тархсан хүмүүс гэдэг нь итгэл рүү ирэхээс өмнө харь үндэстэн байсан хүмүүсээс дийлэнх олонхоо бүрдүүлсэн Христийн чуулган юм. Петрийг иудейчүүдийн элч байсан гэж бүү маргаарай. Петр үйлчлэлээ зөвхөн иудейчүүдээр хязгаарлаж байгаагүй. Паул ч гэсэн харь үндэстний элч атлаа зарим тохиолдолд иудейчүүдийн дунд үйлчлэлээ хийж байсан шүү дээ.

1:2 Захидал хүлээн авагчдад авралын үйл явцын дөрвөн үе шатыг бичжээ. Энэ үйл явцад Гурвалын гурван бодгаль бүгд оролцдог байна.

Нэгдүгээрт, тэд **Бурхан Эцэгийн урьдаас харсны дагуу сонгогдсон**. Нэг ёсондоо, мөнх цагалбарын өнгөрсөнд Бурхан тэднийг өөрийн болгохоор сонгож авчээ. Бурханы сонголтын тухай сургаалыг олон хүн хүлээн авч чаддаггүй. Гэсэн ч энэ сургаал өөрийн гэсэн давуу талтай. Энэ сургаал Бурханыг Бурхан байлгадаг. Бурхан хүнийг урьдаас сонгож авдгийг таалдаггүй хүмүүс Бурханы хэмжээгүй дээд эрх мэдэл, бүгдийг захирдаг мөн чанарыг үгүйсгэхэд хүрнэ. Бурхан хүнийг сонгож авдаг юм бол хүний хариуцлага юу болох вэ гэдэг асуудал хүний оюун санаанд л ойлгомжгүй болохоос биш Бурханых биш. Бурханы сонголт ба хүний хариуцлагын сургаалыг хоёуланг нь библи заадаг. Тиймээс бид хоёуланд нь итгэх ёстой. Энэ хоёр хоёулаа туйлын үнэн. Дунд нь ямар нэг үнэн байхгүй.

Бурханы сонголт **урьдаас харсны дагуу** байдаг. Хэн хэн Аврагчид итгэл найдвараа тавихыг Бурхан урьдаас мэдэж байсан учраас тэднийгээ сонгосон гэж зарим хүн үүнийг тайлбарладаг. Харин зарим нь, хүнийг зөнд нь орхивол нэг ч нүгэлтэн Аврагчид итгэлээ өгөхгүйг Бурхан сайн мэдэж байсан учраас урьдаас мэдэх мэдлэгийнхээ дагуу зарим хүнийг нигүүлслээ хүртээхээр товлосон гэж хэлдэг. Үнэндээ Бурханы сонголтыг бид бүрэн ойлгож чадахгүй боловч түүнд нь шударга бус зүйл нэг ч байхгүй гэдгийг баттай хэлж чадна.

Авралын хоёр дахь шат нь **Сүнсний ариусгал**. Энэ бол итгэхээс өмнө болдог **ариусгал**.¹ Ариун **Сүнс** хүмүүсийг тусгаарлаж, Бурханых болгодог (2Тс 2:13-г үз). Логикоор бодож үзэхэд **Сүнсний ариусгал** Бурхан Эцэгийн сонголтын дараах үйл явц юм. *Мөнх цагалбарт* Бурхан урьдаас мэдэж, хүмүүсийг сонгосон. Харин *энэ цагт* Ариун Сүнс ажиллаж, Бурханы сонголтыг хүмүүсийн амьдралд бодит болгодог.

Сүнсний авралын гурав дахь үе шат нь Ариун Сүнсний ажлыг нүгэлтэн хүлээн авах явдал юм. Үүнийг **Есүс Христэд дуулгавартай байх** гэж тодорхойлжээ. Өөрөөр хэлбэл, хүн нүглээ гэмшиж, Христийг Аврагч хэмээн хүлээн авснаараа сайнмэдээнд дуулгавартай байна гэсэн үг. Сайнмэдээг дуулгавартай дагах гэж илэрхийлсэн ухагдахуун Шинэ гэрээнд ердийн үзэгдэл юм (Ром 2:8; 2Тс 1:8-ыг үз).

Авралын сүүлийн шат бол **Есүсийн цусаар цацуулах**. Үүнийг бид шууд утгаар ойлгож болохгүй. Энэ бол дүрслэл. **Цусаар цацуулах** гэдэг нь хүн сайнмэдээг дуулгавартай дагаж аврагдсан мөчөөсөө эхлэн Голгота дээр урсгасан Христийн цусны бүх ивээл ерөөлийг хүлээн авдаг гэсэн утгатай. Аврагчийн цус 2000 гаруй жилийн өмнө бүгдийн төлөө нэг удаа цацагдсан. Ахиж цацагдахгүй. Харин бид Түүнд итгэсэн даруйдаа тэр цусны үр дүн болох уучлал, аврал гэх мэт олон ерөөлийг хүлээн авдаг.

Петр уншигчдынхаа сүнслэг төрөлтийн дөрвөн үе шатыг дурдсаныхаа араас тэдэнд

нигүүлсэл ба амар тайван улам арвин болохын ерөөл дэвшүүлжээ. Тэд аврагдахдаа Бурханы нигүүлслийг аль хэдийнээ хүртэж, үр дүнд нь **Бурхантай** амар тайван (энх тайван) харилцаатай болсон хүмүүс. Гэхдээ Христийг дагахад өдөр тутмын амьдралд **нигүүлсэл** буюу хүч мөч бүр шаардагддаг. Ороо бусгаа нийгэмд **амар тайван** байнга хэрэг болдог. Тийм болохоор элч Петр тэдэнд **нигүүлсэл ба амар тайвныг** арвижих болтугай хэмээн ерөөсөн. “Нигүүлсэл бол сайнмэдээний эхний бөгөөд эцсийн үг. Амар тайван буюу сүнсний төгс амгалан бол нигүүлслийн төгс ажил.” (Жэймс Дэнни)

Б. Итгэгч хүний байр суурь (1:3-12)

1:3 Петр 3-12 дугаар эшлэлд авралын маань яруу жавхланг тод томруунаар өгүүлнэ. Эхлээд авралын Зохиогч, **Эзэн Есүс Христийн маань Бурхан ба Эцэгийг** магтсанаар сэдвээ эхэлж байна. Энэхүү алдар нэр нь Эзэн Есүстэй Бурханы харилцах хоёр талт харилцааг харуулдаг. **Эзэн Есүс Христийн маань Бурхан** гэж Аврагчийн хүмүүн талыг онцолдог. **Эцэг** гэж Бурханы Хүү Бурхан болохыг хэлдэг. Хүүгийн бүтэн нэр нь:

Эзэн – хүмүүний зүрх сэтгэл хийгээд амь амьдралыг захирах эрхтэй Нэгэн

Есүс – хүмүүсээ нүглээс нь авардаг Нэгэн

Христ – тэнгэрийн хамгийн дээд газарт
заларч өргөмжлөгдсөн, Бурханы тосолсон
Нэгэн

**Үхэгсдээс амилсан Есүс Христийн
амиллаар биднийг амьд найдвар өөд дахин
төрүүлсэн нь Бурханы агуу өршөөл билээ.**
Авралын эх үндэс нь Бурхан. Шалтгаан нь
Түүний агуу өршөөл. Амьд найдвар бол авралын
одоогийн шагнал. **Есүс Христийн амидал** бол
авралын маань зөвт үндэслэл ба **амьд
найдарын** маань суурь.

Нүгэлтний хувьд бидэнд булшнаас цааш
найдар үгүй байлаа. Шүүлт, аймшигт уур
хилэнг хүртэх нь тодорхой байв. Анхны
бүтээлийн удам угсаа учраас бид үхэлд
тушаагджээ. Гэтэл бузар муу нүгэлтнийг
аврахдаа зөвт шударга зарчмаа үл алдах шударга
үндэслэлийг Бурхан Христийн золилтын ажлаас
олсон юм. Христ нүглийн маань шийтгэлийг
төлсөн. Бурхан түүнд нь бүрэн сэтгэл ханасан.
Шударга ёсны нэхэмжлэлүүд ч хангагдаж,
эдүгээ сайнмэдээнд дуулгавартай хандсан
хүмүүст өршөөл ирэх боломжтой болжээ.
Бурхан Христийг үхлээс амилуулснаараа
Хүүгийнхээ тахилын ажилд бүрэн сэтгэл
хангалуун байгаагаа илэрхийлсэн. Эзэн маань
“Ингээд дууслаа” гэж хашхирахад Эцэг Бурхан
амиллаар дамжуулан “Амен” гэж хэлсэн юм.
Түүнээс гадна, Христ дотор нас барагсад бүгд
үхлээс амилна гэдгийн баталгаа бол Христийн
амидал юм. Энэ бол бидний **амьд найдвар**. Үүрд

Христтэй адил болж, Христтэй хамт мөнх амьдрахаар тэнгэр дэх гэр рүүгээ очно гэдэг хүлээлт. Ф. Б. Мэйерийн хэлсэнчлэн **амьд найдвар** бол “бидний одоо ба ирээдүйн холбоос” билээ.

1:4 Авралын ирээдүйн шинж чанарыг 4, 5-р эшлэлд дүрсэлж байна. Бид дахин төрөх үедээ **тэнгэрт хадгалагдсан өвийг** хүртэх найдварын эзэд болдог. **Өв** гэдэг маань итгэгч бидний мөнхийн мөнхөд тэнгэрт эдлэх бүхнийг хэлдэг. Тэдгээрийг авах эрх Христээр дамжин ирсэн (Дуу 16:5). Тэр бол **мөхөшгүй, бузартаагүй, алга болчихгүй өв**. (1) **Мөхөшгүй** гэдэг нь ялзрахгүй, гэмтэхгүй, доройтохгүй гэсэн үг. Нэг ёсондоо үхэл, мөхөл, сүйрлийн эсрэг хамгаалалттай. (2) **Бузартаагүй** гэдэг нь бидний өв төгс төгөлдөр гэсэн үг. Ямар ч өө сэв, толбо байхгүй. Цэвэр ариуныг нь булингартуулах юу ч түүнд үгүй. Нэг ёсондоо нүглийн эсрэг хамгаалалттай. (3) **Алга болчихгүй** гэдэг нь үнэ цэнэ, өнгө үзэмж, цог жавхлан нь хэзээ ч өөрчлөгдөхгүй гэсэн үг. Нэг ёсондоо, цаг хугацааны эрхээр арилдаг бус, мөнхийнх гэсэн үг.

Энэ дэлхийн өв найдваргүй. Хамгийн сайн нь ч барьцгүй. Заримдаа зах зээлийн савлагаанаас болоод үл хөдлөх хөрөнгийн үнэ унадаг. Заримдаа нэр нь дурдагдаагүй хүмүүс гэрээслэлээр үлдээсэн өвийн эзэд болчихдог. Заримдаа хуулийн цоорхойгоос болоод хүмүүс өв залгамжлалаа хүртэж чаддаггүй. Тэгвэл

тэнгэрлэг өв цаг хугацааны эрхээр өөрчлөгдөнө гэж үгүй. Итгэгчдийн байр суурийг ганхуулах хуулийн цоорхой ч гэж байхгүй. Тэр өв Бурханы хүүхдүүдийг хүлээгээд тэнгэрийн хадгаламжид найдвартай газар хадгалагдаж байна.

1:5 Өв маань итгэгч бидний төлөө найдвартай газар хадгалагдахаас гадна итгэгч бид өөрсдөө өвөө гарцаагүй авна гэсэн баталгаагаар хамгаалагджээ. Дэлхий дээр бол, өвийг хуваарилахаас өмнө өв залгамжлагч нь нас барчих тохиолдол байдаг. Тэгвэл тэнгэрлэг өвийг маань хамгаалж буй нигүүлсэл, биднийг ч бас өвөө хүртэх хүртэл хамгаалж байна. Бурханы сонголт хэзээ ч ганхахгүй. Мөнх цагалбарын өнгөрсөнд сонгогдсон хүмүүс энэ цагт аврагдаад мөнх ирээдүйн төлөө хамгаалагджээ. Христэд итгэсэн хүний аврал хэзээ ч алдагдахгүй, мөнхийн баталгаатай.

Авралыг мөнхөд баталгаажуулахад Бурханы тал бас хүний тал гэж байдаг. **Бурханы хүчээр** – Энэ бол Бурханы тал. **Итгэлээрээ** – Энэ бол хүний тал. Гэхдээ итгэлээ алдаагүй үед л аврал нь хүчин төгөлдөр гэж хэлж болохгүй. Жинхэнэ **итгэл** хэзээ ч алдардаггүй юм. Авралд хүргэх **итгэл** хэзээ ч алга болдоггүй.

Бурханы хүүхэд **эцсийн үед илчлэгдэхэд бэлэн буй авралын төлөө итгэлээрээ Бурханы хүчээр хамгаалагдсан ажээ.** Энэ бол авралын ирээдүй цаг. Авралд гурван цаг байдаг: (1) Христитгэгч Аврагчид анх итгэсэн мөчдөө нүглийн шийтгэлээс *аврагдсан* (Еф 2:8). (2)

Аврагчийн амиар амьдарч байхдаа өдөр тутмын амьдралдаа нүглийн хүчнээс *аврагддаг* (Ром 5:3).

(3) Шүүрэлтийн үед нүглээс бүр мөсөн чөлөөлөгдөж, нүглийн эрхшээлээс *аврагдана* (Евр 9:28). Тэр үед түүний бие өөрчлөгдөж, цог жавхлантай болж, нүгэл, өвчин, үхлээс үүрд ангижирна. Авралын энэхүү ирээдүй цагийн хүрээнд, ариун хүмүүс Христтэй хамт дэлхийд эргэн ирж, Бурханы хүүхдүүд гэдгээ тодорхой харуулах үйл явдал ч багтдаг (1Ио 3:2).

1:6 Ирээдүйд бидний бие аврагдаж, жавхлант өвийг хүлээн авах ийм найдвар байгаа учраас **сорилт** дунд ч гэсэн итгэгчид **үлэмж баярлаж** чадна. Петрийн захидлыг хүлээн авсан христитгэгчид Христийг гэрчилснийхээ төлөө хавчигдаж байлаа. Петр тэдэнд христитгэлийн бусдаас ялгарах нэг талыг сануулж байна. Тэр бол зовлон дунд баяр хөөртэй байх. Нэг талаар, авралаа алдахгүй хүмүүст алга болохгүй өв байдгийг бодож баярлах боломжтой. Нөгөө талаар, **элдвийн сорилт** нь хэсэг хугацааных, харин ирээдүйн алдар нь үүрдийнх гэдгийг бодож баярлах боломжтой (2Ко 4:17). Ж. Х. Жовет зовлон дунд баяр хөөртэй байхыг “Ямар ч хэрэгцээгүй хог новш дундаас усны ундарга олохтой адил” хэмээсэн байдаг.

1:7 Цааш нь Петр зовлон дунд байгаа ариун хүмүүсийг тайтгаруулахдаа ямар ч зорилгогүйгээр, ямар нэг үр дүнгүйгээр зовлон амсаагүй шүү гэдгийг хэлж өгч байна. Зөвт бус хүмүүсийн зовлон бол мөнхөд эдлэх галт тамынх

нь амталгаа төдий. Харин христитгэгчдийн зовлон тийм биш. Бурханы хүүхдүүд энэ амьдралдаа туулдаг зовлонгуудад олон ивээлтэй шалтгаан байдаг. Тэдний нэг нь **итгэлээ** жинхэнэ болохыг шалгуулах. Петр бидний итгэлийг алттай харьцуулав. Хүн төрөлхтний мэддэг олон элемент дундаас алт бол хамгийн чанартай нь. Алт халуун галд ч усташгүй мэт харагддаг. Гэвч үнэндээ алт нь эдэлгээ, даралт, галд **мөхдөг**.

Харин жинхэнэ итгэл хэзээ ч мөхөхгүй. Итгэгч хүн туйлын хүнд сорилт шалгуурыг туулж магад. Гэхдээ итгэл нь үгүй болох биш, улам батаждаг. Иовыг бодоод үзье. Нэг өдрийн дотор тийм их зовлон үзсэн хүн энэ дэлхий дээр Иовоос өөр байхгүй гэмээр санагддаг. Гэтэл Иов, “Тэр намайг алах ч гэсэн би Түүнд найдах л болно” (Иов 13:15 АБ2004) гэж хэлж байсан. Даниелын гурван найз Вавилоны халуун зууханд жинхэнэ утгаараа **галаар шалгагдсан** билээ. Гал тэдний итгэлийг жинхэнэ гэдгийг батлан харуулсан. Түүнээс гадна хүлээсийг нь шатааж, тэднийг чөлөөлсөн (Дан 3:12-30). Тэгээд бас, гал дунд тэд “Бурханы Хүү”-тэй дотносон нөхөрлөсөн. **Итгэлийн** үнэн нь зөвхөн галаар шалгагдаж батлагддаг. Нөхцөл байдал амар хялбар үед христитгэгч байх амархан. Харин Христийг олны өмнө хүлээн зөвшөөрөхөд хавчлага зовлон ирдэг бол хуурамч дагалдагчид гэдрэг эргэж, олны дунд орон алга болно. Юуг ч золиосолдоггүй итгэл юуны ч үнэд хүрэхгүй. Төлөөсийг нь төлөхийг хүсдэггүй итгэл худал.

Амнаас цаашгүй ийм итгэлийг Иаков буруутгажээ.

Жинхэнэ **итгэл Есүс Христийг** илчлэгдэх үед **магтаал, алдар, хүндэтгэл** хүртэнэ. Бурхан шалгуурыг давсан бүх итгэлийг шагнана гэсэн үг юм. Тэрээр зовлон дунд баяр хөөртэй байсан хүмүүсийг **магтаж**, зовлонг Бурханы таалал хэмээн үзсэн итгэгчдэд **алдар, хүндэтгэл** соёрхоно.

Тэдний **магтаал, алдар, хүндэтгэл** нь хаадын Хаан, эздийн Эзэн болж дэлхийг хаанчлахаар Христ эргэн ирэх үед бүгдэд илэрхий болно. Ертөнцөд жигшигдсэн хүмүүс Бурханы хөвгүүд байсныг тэр цагт бүгдэд нотолж үзүүлнэ. Библийг тунгаан үзвэл шагналыг Шүүрэлтийн дараа, Христийн шүүх суудлын өмнө тэнгэрт олгох боловч Христийн хоёр дахь ирэлтээр олон нийтийн өмнө үзүүлэх ажээ.

1:8 Петр одоо Христэд итгэх итгэлээр хүртсэн авралын маань давуу талуудыг ярьж байна. Хэдий бид Есүсийг нүдээр **хараагүй ч хайрладаг**. Яг одоо **Түүнийг харахгүй байгаа ч Түүнд итгэдэг**. Ингэж бид Эзэний Томаст хэлсэн ивээл ерөөлийг хүртдэг юм: “Хараагүй атлаа итгэсэн нь ерөөлтэй еэ!” (Иох 20:29)

Виллиям Линкольн ингэж бичжээ:

Хүмүүс хайрын тухай олонтоо ярьдаг. Гэвч Бурхан ба Христийг хайрласан хайр сорилтод шалгагдахдаа “Би Бурханы таалал ба инээмсэглэлийг алдахыг үл хүснэ. Түүнийг гуниглуулснаас зовлон эдэлсэн нь

дээр” гэж хэлдэг. Хайр нь Бурханы өгдөг сайн сайхан хийгээд таалалд сэтгэл нь ханадаг. Тэр бүхэн байхгүйгээр сайн байр суурь, ертөнцийн сайшаалыг хүсдэггүй. Ийм шалгалт Бурханы жинхэнэ хүүхэд бүхэнд ирнэ. Тэгээд буудайнаас хивэг хальсыг ялгаж салгана. Шижир алт халуун галаар шалгагдаж, хольцоосоо цэвэршин бий болдог юм шүү дээ.²

Бид Христэд итгээд **хэлэхийн аргагүй, алдраар дүүрэн, баяр хөөрөөр ихэд баярладаг.** Итгэлээр дамжуулан Христтэй нэгдэнэ гэдэг бол хэзээ ч дундаршгүй мөнхийн **баяр хөөрийн** булагтай болсон гэсэн үг. Христэч хүний баяр хөөр энэ дэлхийн нөхцөл байдлаас үл хамаарна. Түүний баяр хөөрийн гол шалтгаан бол үхлээс амилж, Бурханы баруун гарт заларч өргөмжлөгдсөн Христ билээ. Ариун хүмүүсийн баяр хөөрийг үгүй хийнэ гэдэг нь Христийг цог жавхлант сэнтийнээс нь буулгахтай адил боломжгүй зүйл. Энэ хоёр үргэлж хамтдаа байдаг.

1:9 Энэ эшлэлд Петр итгэлээс шууд ирдэг үр дүнг ярьж байна. Тэр бол **сэтгэлийн аврал.** Биеийн аврал ирээдүйд хүлээгдэж байгаа. Христ ариун хүмүүсийнхээ төлөө ирэх үед бидний бие аврагдана. Харин бид Христэд итгэсэн даруйд сэтгэлийн аврал ирдэг. Сэтгэл гэдэг нь хүний матери бус хэсэг. Өөрөөр хэлбэл, үхсэний дараа биеэс салж оддог, махан биед үл хамаарах

дотоод хүн юм. Энэ эшлэлд сэтгэл гэдэг үгээр сүнсийг давхар илэрхийлсэн. Нэг ёсондоо, Бурхантай харилцах боломжтой болгодог хүний дотоод мөн чанар болох сүнс, сэтгэл нь дахин төрөх үед аврагддаг байна.

1:10 Энэхүү авралын тухай Хуучин гэрээний олон эш үзүүлэгч ярьсан. Бурханы эртний төлөөлөгчид, зохисгүй нүгэлтэн нигүүлслийг хүлээн авах тухай ярьсаар иржээ. Гэвч тэд юуны тухай бичиж байгаагаа бүрэн ойлгоогүй аж (Дан 12:8-г үз).

1:11 Эш үзүүлэгчид (1) Мессиа гэж Хүн хэн байхыг, (2) Тэр хэзээ гарч ирэхийг ойлгоогүй нь тодорхой харагддаг. Эш үзүүлэгчид Бурханы Сүнсэнд хөтлөгдөн Мессиагийн **зовлон, дараа нь ирэх алдрыг** урьдчилан хэлцгээсэн. Гэхдээ энэ хоёр үйл явдлын хооронд дор хаяж 1900 жил өнгөрөхийг ойлгоогүй ажээ. Зүйрлэвэл, тэд хоёр уулын оргилыг нэгэн зэрэг харж байлаа. Эхний уул нь Есүсийн зовлон эдэлсэн Голгота хэмээх толгод. Хоёр дахь уул нь Есүс алдар сүр дотор буун ирэх Чидун уул. Харин энэ хоёр уулын дундах хөндий нь одоогийн нигүүлслийн эрин үе. Энэ хөндийг эртний эш үзүүлэгчид хараагүй ажээ. Харин бид тэр хөндийн дунд зогсоод нэг нь өнгөрсөнд болсон, нөгөө нь ирээдүйд болох хоёр үйл явдлыг тодоос тод харж байна.

1:12 Тухайн үеийн эш үзүүлэгчид хараахан төрөөгүй байгаа үеийнхэнд үйлчилж байгааг нь Бурханы Сүнс тэдэнд **илчилж** өгсөн. Эш үзүүлэгчдийн үг өөрсдийнх нь цаг үед тодорхой

хэмжээний утга илэрхийлж байсан ч бүрэн утга нь хожмын үеийнхэнд илүү тодорхой болно гэдгийг тэд мэдэж байсан.

Эндээс мэдээж асуулт урган гарна: Хуучин гэрээний эш үзүүлэгчид итгэлээр зөвтгөгдөх үнэнийг мэдэхгүй байсан гэж үү? Бидний авралын тухай ойлгоогүй гэсэн нь юу гэсэн үг вэ? Эш үзүүлэгчид **өөрсдөдөө бус**, бидэнд үйлчилсэн гэж юу гэсэн үг вэ?

Виллиям Линкольн ингэж бичжээ:

Христийг ирэх хүртэл Бурханы нигүүлслийн бүрэн утга учрыг хүмүүс харж чадаагүй. Бурхан Енохыг тэнгэр рүү авч явсан шиг нүгэлтнүүдийг дээш аваагүй. Тийм боломж ч байгаагүй. Христтэй нэгдэх нэгдэл хийгээд тэр нэгдлээс ирэх ивээл ерөөл бүхэн Христийн үхэл ба амилал хүртэл илэрхийлэгдэх боломжгүй байлаа. Бурхан бүх хүндлэл магтаалыг Хүүдээ хуримтлуулжээ.³

Эш үзүүлэгчдэд далд байсан зүйл одоо ил болов. Ариун Сүнс Пентэкостын өдөр тэнгэрээс бууж ирсэн. Элч нар Түүнээс хүчийг олж, эртнээс нааш зөгнөгдсөн Мессиа бол Назарын Есүс бөгөөд Тэр хүмүүсийн нүглийн төлөө үхэж, оршуулагдаж, гурав дахь өдөртөө үхлээс амилсан хэмээх сайн мэдээг тунхагласан. Христэд итгэх итгэлээр дамжуулан аврал үнэгүй өгөгдөж байна гэдгийг тэд зарласан. Бурхан энэ үед үндэстэн бүрээс, Өөрийн нэрийн төлөө

хүмүүсийг цуглуулах зорилготой бөгөөд удахгүй Эзэн Есүс энэ дэлхийд эргэн ирж, бүх дэлхийг захиргаандаа авна гэдгийг тэд тунхагласан.

Энэ үед итгэгчдийн хүртсэн асар их давуу эрхийг эш үзүүлэгчид бүрэн ойлгохгүй байснаас гадна авралын энэ үнэн юу болохыг **тэнгэрэлчүүд ч харахыг хүсэж** байлаа. Тэнгэрэлчүүд Хуучин гэрээнд төдийгүй Шинэ гэрээнд онцгой үүрэгтэй ажилласан. Тэд Христийн төрөлт, сорилт, Гетсемани цэцэрлэгийн зовлон, амилалд үүрэг рольтой оролцсон. Гэхдээ бидний мэдэж байгаагчлан нүгэлд унасан тэнгэрэлчүүдэд аврал гэж байдаггүй. Христ тэнгэрэлчүүдийн төлөө бус, Абрахамын үр удамд туслахаар энэ дэлхийд ирсэн (Евр 2:16). Тэнгэрэлчүүд чуулганаас Бурханы аугаа мэргэн ухааныг суралцдаг (Еф 3:10). Гэхдээ авралын баяр хөөр тэдэнд бус бидэнд зориулагджээ.

В. Байр сууриндаа нийцүүлж алхах нь (1:13-2:3)

1:13 Эндээс эхлээд Петрийн ярианы сэдэв өөрчлөгдөв. Үүнээс өмнө авралын маань сайн сайхныг ярьсан бол, одоо түүн дээрээ үндэслэж хэд хэдэн уриалга ятгалгыг өгөх гэж байна. “Энэ эшлэлийн уриалга ятгалга нь сайнмэдээний үнэнд үндэслэсэн. Христ итгэгчийн ариун амьдралыг ярихын тулд Петр эхлээд гайхалтай баримтуудыг дурджээ. Үүрэг хариуцлагыг нь

хэлэхийн өмнө сайнмэдээний үнэнийг хөнджээ.”
(Жовет)⁴

Эхлээд Петр **оюун санаагаа үйлдэлд бэлтгэ** хэмээн ариун хүмүүсийг ятгаж байна. Эх хэл дээрхийг нь үгчилбэл “оюун санаагаа бүсээр бүсэл” гэж орчуулна. Энэ дүрслэл нэн сонирхолтой. Дорнын улс орнуудад хүмүүс ихэвчлэн урт хувцас өмсдөг байв. Тэд хурдан алхах юмуу үйлдлээ төвөг багатай хиймээр байгаа үедээ хувцсаа дээш өргөж, бэлхүүсээрээ бүс бүсэлдэг байлаа (Гэт 12:11). Тэгвэл Петрийн хэлээд байгаа, **оюун санаагаа** бүсээр бүслэх гэдэг нь юу гэсэн үг вэ? Итгэгчид хорсол занал дүүрсэн энэ ертөнцөд алхахдаа сандарч тэвдэн, анхаарлаа сулруулж болохгүй. Хавчлага зовлонгийн үед ихэнх хүн мэгдэн сандарч, яах учраа олохоо больдог. Ийм үед оюун санаандаа бүс бүслэх хэрэгтэй. Өөрөөр хэлбэл, сэтгэл зүйгээ бэлдэж, батжуулж, хүнд хэцүү цагт тайван байж, үйлдэл хийхэд бэлэн байна гэсэн үг. Хүний сүрдүүлэг, хавчлага дарамтаар бодлоо бүү хоёрдуул гэсэн үг.

Ийнхүү бодлоо цэгцэлсний дараа **эрүүл ухаантай байх ёстой. Эрүүл ухаантай байх** гэдэг нь өөрийгөө хянан захирахыг хэлж байна. Эрүүл ухаан хүнийг уужуу тайван, тогтвортой болгодог.

Дараа нь, ариун хүмүүс ирээдүйг гэгээлгээр өөдрөг харах ёстой: **Есүс Христийн илчлэл дээр та нарт өгөгдөх нигүүлсэлд найдвараа бүрэн тавь.** Амьдралын салхи шуурга, хүнд

хэцүү дунд тэвчээртэй байх гол хөшүүрэг бол Христийн эргэн ирнэ гэдэг баталгаа юм. **Есүс Христийн илчлэл** гэдэг нь Есүс энэ дэлхийд дахин ирж, яруу жавхлантайгаар олон түмэнд үзэгдэх үйл явдлыг хэлж байна. Түүнээс гадна, Христ ариун хүмүүсийнхээ төлөө ирж, тэднийг дээш шүүрэн авах үйл явдлыг ч хэлж байж магадгүй.

1:14 14-16 дугаар эшлэлийн сэдэв бол **дуулгавартай** байдал. **Дуулгавартай хүүхдүүд** өмнөх амьдралынхаа хэв маяг болсон нүглүүдэд хутгалдах учиргүй. Тэд христитгэгч болсон болохоор Христийн нэрээр овоглогддог. Тиймээс энэ нэрд нийцэх хэв маягаар амьдрах ёстой. Хэрэв бурханлаг бус ертөнцөд нийцүүлж амьдарвал тэнгэрлэг мөн чанараа үгүйсгэсэнтэй адил юм. **Мэдэхгүй байхдаа** хийдэг байсан зүйлсээ бид Ариун Сүнсний ухаарлын тусламжтайгаар таягдан хаях хэрэгтэй. **Урьдын хүсэл тачаал** гэдэг нь Бурханыг мэдэхгүй байхдаа хийдэг байсан нүглүүд.

1:15 Бид энэ ертөнцийн хэв маягийг даган дуурайлгүй биднийг дуудсан Нэгэний **ариун** чанарыг харуулан амьдрах ёстой. Бурханлаг байх гэдэг нь Бурхантай адил байна гэсэн үг. Бурхан бол ариун. Хэрэв бид Түүнтэй адил байх ёстой юм бол хийх үйлдэл, хэл үг бүхэндээ **ариун** байх ёстой. Мэдээж бид энэ амьдралдаа Бурхан *шиг* ариун байж чадахгүй ч гэлээ Бурхан ариун *учраас* **ариун байх** ёстой.

1:16 Бурхан Өөрийн хүмүүсийг Өөр шиг нь байгаасай гэж хүсдэг. Петр үүний нотолгоог Хуучин гэрээнээс гаргаж тавьж байна. Леви 11:44 дээр “**Би ариун учраас та нар ариун байгтун**” гэж Эзэн айлдсан. Христитгэгчид ариун амьдрах хүчийг дотроо орших Ариун Сүнснээс авдаг. Хуучин гэрээний ариун хүмүүст ийм тусламж, ивээл байсангүй. Тэгэхээр илүү боломжийг хүртсэн бид илүү их хариуцлагатай. Петрийн эш татсан эшлэл Шинэ гэрээнд шинэ утга учир агуулдаг. Хуучин гэрээнд хэлбэрийн талаасаа байсан бол, Шинэ гэрээнд илүү амьд байдлыг шаардаж байна. Ариун байдал Хуучин гэрээний үед Бурханы туйлын хүслэн байсан бол, үнэний Сүнс ирснээр өдөр тутмын амьдралын бодит байдал болох боломжтой болов.

1:17 Ариун амьдралаас гадна бидэнд Бурханаас **эмээх** эмээлт байх ёстой. Энэ нь Бурханы хэн болохыг ухаарах ухаарлаас ирдэг хүндлэл юм. Түүнээс гадна, бидний **Эцэг** гэж дууддаг Нэгэн хүүхдүүдээ хэнийг нь ч ялгалгүйгээр **үйлсийнх нь дагуу шүүдэг** гэдгийг ойлгосон сэтгэл юм. Бурханыг таньж мэдэж, Түүний шүүлтийн талаар үнэн зөв ойлгох тусам Бурханы дургүй зүйлстэй зууралдахаас бид эмээдэг. **Эцэг** өөрийнхнийгөө энэ амьдралд нь **шүүдэг** бол, нүгэлтнүүдийн шүүлтийг Эзэн Есүст даатгажээ (Иох 5:22).

Линкольн ингэж бичсэн байдаг: “Бурхан хүн бүрийг ажиглан харж, зорилго зорилт нь зөв үү,

оюун бодол нь мэргэн үү, зүрхний хүсэл нь Өөрт нь тааламжтай юу гэдгийг нягталж байдаг.”⁵

Бид энэ дэлхийд байх **хугацаандаа эмээн биеэ авч явах** үүрэгтэй. Энэ ертөнц бидний орон гэр биш. Бид харийн нутагт, тэнгэр дэх гэрээсээ алс хол цөллөгт байна. Энэ дэлхийг үүрдийн амьдрах газар юм шиг хандаж болохгүй. Мөн энэ дэлхийн иргэд юм шиг зан хандлага гаргаж болохгүй. Бид тэнгэрлэг хувь тавилангаа үргэлж санаж, өөрсдийгөө тэнгэрийн иргэд хэмээн бодож амьдрах ёстой.

1:18 Итгэгчид дахин төрөхөөсөө өмнө энэ дэлхийнхний нэг байсан. Тиймээс ч хэлэх үг, хийх үйлдэл нь эргэн тойрны хүмүүс шигээ утгагүй хоосон байлаа. Үл итгэгч байсан өдрүүдийг минь **эцэг өвгөдөөсөө өвлөсөн утгагүй амьдрал** хэмээн дүрсэлжээ. Гэвч одоо бид асар их үнээр худалдагдаж, өөр эзний харьяат болсон. Бид ертөнцийн жам ёсны дагуух амьдралын боолчлолоос мөнх Золиосны үнээр чөлөөлөгдсөн. Хулгайлагдсан хүмүүсийг **алт, мөнгөөр** чөлөөлж авсан юм гэж үү? (Гэт 30:15-ыг үз)

1:19 Үгүй шүү дээ. **Харин гэм зэмгүй бөгөөд толбогүй хурганых адил Христийн үнэт цусаар** авсан. Христ бол **гэм зэмгүй бөгөөд толбогүй хурга**. Өөрөөр хэлбэл, гаднаа ч, дотроо ч төгс төгөлдөр Нэгэн. Итгэгч хүн та ертөнцийн зугаа цэнгэлд татагдаж, ертөнцийн арга замуудыг хүсэж, ертөнцийн худал хуурмагт нүдээ унагаж эхэлбэл Христ тэр амьдралаас

таныг чөлөөлөх гэж **цусаа** урсгасныг санаарай. Ертөнц рүү буцна гэдэг бол биднийг авчрахын тулд асар их үнээр баригдсан гүүрийг буцаж давж байгаатай адил юм шүү. Түүгээр ч зогсохгүй, Аврагч Эзэнд үнэнч бус хандсан хэрэг юм.

“Ийм агуу тахил өргөгдсөн юм бол нүгэл гэдэг ямар айхтар том зүйл вэ гэдгийг бодож үзээрэй. Тэгээд Бурханы Хүүгийн аминд дүйцсэн тэр муухай зүйлээс үүрд мөнх нүүр буруулах хатуу шийдвэр гаргаарай.”

1:20 Бидний төлөөх Христийн ажилд Бурханы зүгээс эргэж буцсан зүйл нэг ч үгүй. Аврагч маань **ертөнц** бүтээгдэхээс ч **өмнө** бидний төлөө үхэхээр хатуу шийдсэн байжээ. Тэгээд өмнөх амьдралын хэв маягаас биднийг чөлөөлөхийн тулд **цаг хугацааны төгсгөлд** буюу хуулийн эрин үеийн **төгсгөлд** тэнгэрээс буун иржээ. Линкольн үүнийг ингэж тайлбарласан байдаг: “Эцсийн энэ өдрүүдэд ертөнцийн ёс суртахууны түүх Христийн загалмай дээр төгсөв. Ямар гэдгээ бүрэн дүүрэн харуулсан болохоор Бурханы өмнө нэгмөсөн дуусав.”⁶

Петрийн хэлсэн үгс бидэнд илүү нухацтай бодлыг төрүүлж, энэ ертөнцийн тогтолцооноос бүрмөсөн харилцаагаа таслах нь ямар чухлыг ойлгуулах зорилготой. Христ энэ ертөнцийн тогтолцооноос л биднийг чөлөөлөх гэж үхсэн байна шүү дээ. Бид энэ ертөнцөд амьдардаг ч энэ ертөнцийнх биш. Гэхдээ дахин төрөөгүй хүмүүсээс зайгаа барина гэсэн үг биш. Харин ч

тэдэн рүү сайнмэдээг аваачих ёстой. Гэхдээ тэдэнтэй холбоо харилцаа тогтоохдоо гэм нүгэлд нь оролцож болохгүй. Тэгээд Бурханы хүүхдүүд гэдгээ амьдралаараа харуулах ёстой. Бид энэ ертөнцөөс ялгарахаа байвал хүчтэй гэрчилж чадахаа болино. Үл итгэгчид биднээс ялгаа олж харахгүй бол Христ рүү ирэх сэдэл төрөхгүй. Хэн ч гэсэн илүү сайныг сонгохыг бодно шүү дээ. Яг адилхан харагдвал хэн ч ямар ч сонголт хийхгүй.

1:21 Эзэн Есүст яагаад үнэнч байх шалтгааныг Петр цааш лавшруулан тайлбарлаж байна: **Та нар Түүгээр дамжин Бурханд итгэсэн юм.** Эцэгийн зүрх сэтгэлийг бидэнд илчилсэн Нэгэн бол Тэр мөн. В. Т. П. Волстон хэлэхдээ, “Хүн байгаль дэлхийгээс бус, хуулиас ч бус, харин Христээс Бурханыг мэдэж авдаг”⁷ гэжээ. Бурхан Эцэг, Христийн авралын ажилд бүрэн сэтгэл ханаснаа харуулахдаа **Түүнийг үхэгсдээс амилуулав.** Тэгээд тэнгэрийн хамгийн дээдэд залж, **Түүнд алдрыг өгчээ.** Энэ бүхний үр дүнд бидний итгэл хийгээд **найдвар Бурханд байх юм.** Бид одоогийн энэ бузар муу ертөнцийн тогтолцоонд бус, харин Түүний дотор амьдарч, хөдөлж, оршиж байна.

1:22 Одоо элч Петр хайрын бодол сэтгэлтэй байхыг уншигчдадаа ятгаж байна (1:22-2:3). Эхлээд тэр, шинээр төрсний минь талаар өгүүлээд, тэрхүү өөрчлөлт **ах дүүсээ хайрлах** хайрыг өгсөн гэж цохон тэмдэглэжээ (1:22а). Тэгээд дараа нь, хайрлах үүргийг минь сануулж

байна (1:226). Тэгснээ дахиад л шинэ төрөлтийн минь тухай хөндөв. Тэр дундаа шинэ төрөлтийг ургуулсан үр буюу Бурханы үгийн талаар ярьжээ (1:23-25). Тэгээд дараа нь дахиад, үгийг хүлээн авсан бидний үүргийг цохон тэмдэглэв (2:1-3).

Петр 1:22а дээр эхлээд шинэ төрөлтийн тухай ярьсан: **Та нар...сэтгэлээ ариусгаж...** Мэдээж хэрэг, аврагдах үед минь Бурхан л бидний сэтгэлийг ариусгасан. Үнэндээ өөрөө өөрийгөө ариусган цэвэрлэх хүч бидэнд байхгүй шүү дээ. Тэгэхээр, аврагдах үедээ бид Бурханаас ариусгалыг хүлээн авсныг маань энд ярьж байна.

Энэхүү ариусгал **үнэнд дуулгавартай байснаар** бий болсон. Авралд хүргэх итгэл нь дуулгавартай байдлын үр дүн гэдгийг Петр хоёр дахь удаагаа хэлж байна (1:2-ыг үз). Ром номд ч гэсэн Паул “итгэлийн дуулгавар” гэж хэлдэг. Тэгэхээр бид дуулгавартай байдлыг итгэлээс салгаж үзэх ёсгүй. Жинхэнэ итгэл бол дуулгавартай дагадаг итгэл билээ.

Шинэ төрөлтийн нэг зорилго болбоос **чин сэтгэлээс ах дүүсээ хайрлах**. Яг үнэндээ бид бүх итгэгч ах дүүгээ хайрлахын тулд аврагдсан юм. Энэ хайраар бид үхлээс аминд шилжсэнээ мэддэг (1Ио 3:14). Мөн энэ хайраар ертөнц биднийг Эзэн Есүсийн шавь болохыг мэддэг (Иох 13:35).

Тэгэхээр шинэ төрөлтийн тухай ярьсны араас хэлэгдэх уриалга ятгалга зүйд нийцэж байна: **Бие биеэ зүрхний гүнээс хайрлагтун**. Шинэ гэрээнд шалтгааныг нь тайлбарласны араас түүнтэй уялдах үүргийг танилцуулдаг жишээ

олон. Энэ ч бас түүний нэг тохиолдол юм. Шалтгаан нь гэвэл: **Үнэнд дуулгавартай байснаараа сэтгэлээ ариусгаж чин сэтгэлээс ах дүүсээ хайрлах болсон учир...** Үүрэг нь: **Бие биеэ зүрхний гүнээс хайрлагтун.** Ямар байр суурьтай байна түүнийгээ дагаж үүрэг нь гарч ирдэг. Бид чин сэтгэлээсээ, халуун дулаанаар, үнэн зүрхнээсээ, эцэс төгсгөлгүй, бүх чадлаар хайрлах ёстой.

Бие биеэ хайрла гэсэн үг хавчлага зовлонтой үед нэн хэрэгтэй. Яагаад гэвэл нөхцөл байдал хүндрэхээр үл ойлголцол ч ихэсдэг.

1:23 Петр уншигчдадаа шинэ төрөлтийн талаар ахин өгүүлж байна. Энэ удаа тэр, хүнийг дээрээс төрүүлдэг **үр** болох **Бурханы үгийн** тухай ярьжээ. Хоёрдугаар бүлгийн 1-3 дугаар эшлэл дэх ятгалга үүнд үндэслэсэн.

Шинэ төрөлт нь **устах үрээс** бий болоогүй. Өөрөөр хэлбэл, махан биеийн төрөлттэй адил биш. Хүн энэ хорвоод мэндлэхдээ үрээс бий болдог. Гэвч тэр нь өгөрч муудах, үхэж үрэгдэх байгалийн хуулийг дагахаас өөр аргагүй. Махан биеийн амьдрал нь үүсэж бүрэлдсэн үр шигээ мөхөх чанартай. Тиймээс үүрдийнх биш.

Харин шинэ төрөлт **Бурханы үгээр** бий болдог. Хүн библийг сонсох юмуу унших үедээ нүглээ ухаарч, цорын ганц Аврагч бол Христ юм байна гэдгийг ойлгоод Бурхан руу эргэдэг. Бурханы үл муудах үггүйгээр аврагдсан хүн нэг ч үгүй.

Самуел Ридаут, *Дугаарласан Библи*-д дараах тайлбарыг бичсэн байдаг. Үүнд:

Петрийн нэгдүгээр бүлэгт “үл устах” гурван зүйл байна: Нэгт, үл устах өв (эш. 4). Хоёрт, үл устах аврал (эш. 18, 19). Гуравт, биднийг төрүүлсэн үл устах үг (эш. 23). Тэгэхээр үнэ цэн нь хэзээ ч үл алдрах авралд үндэслэсэн, өнгө нь хэзээ ч үл гандах өв хөрөнгөд тохирсон, хэзээ ч үл мөхөх мөн чанар бидэнд байдаг ажээ. Тэр бүгдийг мөнхийн төгс байдлаар тамгалсан бөгөөд үүнийг дагалдуулан чимээгүй даруу сэтгэлийг чимэг зүүлт байдлаар өгсөн юм.⁸

Бурханы үг **амьд** бөгөөд үүрд **оршигч**. Тэнгэр газар өнгөрөн одовч Бурханы үг хэзээ ч өнгөрөн одохгүй. Бурханы үг тэнгэрт мөнх тогтсон. Тиймээс Бурханы үгээс төрсөн амь ч бас мөнхийнх бөгөөд Бурханы үгээр төрсөн хүн мөнх чанарыг нь өвлөн авдаг.

Хүнийг буй болгосон үр буюу эс тухайн хүүхдийн бүх шинж чанарыг дотроо агуулдаг. Хүүхдийн ямар байх нь эцсийн эцэст тэрхүү үрээс шалтгаална. Хүний өнөөгийн амьдралын утга учир хийгээд зорилгын улмаас үр нь зуурдын мөн чанартай байдаг. Тийм болохоор түүнээс гарсан хүний амьдрал ч зуурдынх.

1:24 Хүний амьдралын мөнх бус чанарыг Исаиа 40:6, 7-оос эш татан цохон тэмдэглэсэн байна. Хүмүүний амьдрал нь **өвс мэт** түр

зуурынх билээ. Бие махбодын үзэсгэлэн гоо нь хээрийн цэцэг мэт богино настай. **Өвс хатдаг, цэцэг ч гандаж** хагдардаг.

1:25 Харин Эзэний үг мөнхөд оршино (Иса 40:8). Тиймээс итгэгч хүний шинэ амь ч гэсэн ялгаагүй мөнхийнх юм. Үл устах **үг** болбоос Петрийн уншигчдад **тунхаглагдсан** сайнмэдээ бөгөөд тэднийг дахин төрүүлсэн. Энэ үг мөнх амийн эх сурвалж мөн.

2:1 Хриситгэгчид нь тэнгэрлэг амийн хуваалцагч болохынхоо хувьд дараах зохисгүй үйлдлүүдийг огоорох ёстой. Үүнд:

Өс хонзон – бусдын эсрэг хорон муу бодол өвөрлөх. **Өс хонзон** нь дайсагналыг тэжээн тэтгэж, атаа жөтөөг хуримтлуулж, бусдад хор хохирол, муу явдал тохиолдохыг нууцхан хүсэмжилж байдаг. Жорж Вашингтон Карвер арьсны өнгөнөөсөө болоод их сургуулиас татгалзсан хариу авчээ. Хожим нэг хүн түүнээс “Ямар сургууль танд тийм муухай хандсан юм бэ? Надад нэрийг нь хэлээч” гэж асуухад нь “Тэр одоо тийм чухал биш ээ” гэж хариулсан гэдэг. Жорж Вашингтон Карвер хэнд ч өс хонзон санаж яваагүй нь тэр.

Заль мэх – башир арга, хууран мэхлэл. Ямар хэлбэрээр илрэх нь гол биш. **Заль мэх** орлогын албан татвараа худал мэдүүлж, шалгалтдаа хуулж, насаа худал хэлж, төрийн албан хаагчийг хахуульдаж, бизнесээ бохир аргаар явуулдаг.

Хоёр нүүр – үнэн мөнөөрөө бус, дүр эсгэж, жинхэнэ чанараа нуух явдал. Хоёр нүүртэн

өөрийнхөө дотор байхгүй хүнийхээ дүрд тоглодог жүжигчин. Гэр орон нь дайны талбар болчихоод байхад аз жаргалтай мэт дүр эсгэдэг. Махан биеийн дагуу алхдаг мөртлөө бүтэн сайн өдөр сүнслэг хүн мэт царайлдаг. Хувиа хичээсэн зантай байж бусдыг боддог юм шиг хуурамч зан гаргадаг.

Атаа жөтөө – ил цагаандаа гарсан атаархал. Вайны тодорхойлсноор **атаа жөтөө** гэдэг нь бусдын сайн сайхан, амжилтыг хараад таагүй сэтгэл төрөхийг хэлнэ. Ахлах тахилчид ийм **атаа жөтөөнөөс** болж Есүсийг Пилатад хүргэн цаазлуулсан билээ (Мт 27:18). **Атаа жөтөө** бол алуурчин. Нэг нь өөрөөс нь илүү сайхан байшин, цэцэрлэг эзэмшиж, илүү дэгжин хувцаслаж, илүү сайн хоол хийдгийн төлөө эмэгтэйчүүд уурлан ундууцах нь бий. Эрчүүд ч гэсэн шинэ машин юмуу моторт завь авсан нэгнийгээ хараад аман дээрээ сайшаан магтаж байвч ачир дээрээ “Би чамд харуулна даа. Би чинийхээс сайныг авах л болно” гэж дотроо бодох тохиолдол олон.

Гүтгэлэг – араар муулах, оргүй хэргийг зохиож ярих, худал буруутгах. **Гүтгэлэг** нь өөрийгөө цэвэр авч үлдэхийн тулд бусдыг шавар руу түлхэх явдал юм. Гүтгэлэг заримдаа зальжин аргаар илэрдэг. Тухайлбал зарим хүн, “Тийм ээ тэр их сайн хүн, гэхдээ...” гэж яриад нөгөө хүнийхээ ар нуруунаас хутгалдаг. Заримдаа энэ нь тун их итгэл сүсэгтэй дүрээр илэрнэ. Тухайлбал: “Чи мэдсэн үү?...Би чамайг түүний төлөө залбираасай гэсэндээ хэлж байгаа юм шүү.”

Энэ бүх нүгэл “хөршөө өөрийн адил хайрла” гэсэн хоёр дахь агуу тушаалыг зөрчсөний тэмдэг юм. Петр яагаад энэ бүгдээс эрс шийдэмгий татгалз гэж хэлснийг гайхах зүйл алга.

2:2 Шинэ төрөлтөөс улбаатай хоёр дахь үүрэг бол **үгийн сүнслэг цэвэр сүүг** тэмүүлэн хүсэх. Өмнөх эшлэлд дурдсан нүглүүд сүнслэг өсөлтийг зогсоодог бол, Бурханы сайн үг сүнслэг өсөлтийг тэтгэдэг.

Нялх хүүхдүүд адил гэж хэллээ гээд Петрийн уншигчид шинэ итгэгч байсан гэсэн үг биш юм шүү. Тэд итгээд нэлээн хэдэн жил болсон байж болно. Гэхдээ итгэлийн амьдралд ирээд хэр их удсан нь хамаагүй, нялх хүүхэд **сүү** уух гэж тэмүүлдэг шиг Бурханы үгээр тийнхүү ангаж цангаарай гэсэн үг. Эрүүл хүүхэд өлсөж цангаад хөхөө хөхөж, залгилахдаа тэсгэл алдсан, нэн идэвхтэй, өөр юунд ч сатаарахгүй дайрдгийг бид мэднэ.

Үгийн цэвэр сүү итгэгчдийг сүнсээр өсгөдөг.⁹ Энэ амьдрал дахь сүнслэг өсөлтийн туйлын зорилго болбоос Эзэн Есүс Христийн дүр төрхтэй улам адил болох.

2:3 Хэрэв та нар үнэхээр Эзэний энэрлийг амссан бол тэгэгтүн. Сүнслэг цэвэр сүүг хүсэн тэмүүлэх учрыг ямар сайхан хэлээ вэ! **Хэрэв** гэж эргэлзээг илэрхийлээгүй. Эзэн сайн гэдгийг бид амсаж үзсэн билээ (Дуу 34:8). Бидний төлөө өргөсөн Түүний тахил нь үгээр илэрхийлэхийн аргагүй сайн сайхан, энэрэл хайрын илэрхийлэл байсан (Тит 3:4). Нэгэнт Түүний сайн сайхныг

амсаж үзсэн маань Түүгээр хооллох хүслийг улам бүр өдөөдөг. Түүнтэй ойр дотно байхын сайхныг амссан хүн Түүнээс холдон тэнүүчлэх тухай бодохоос ч зүрхшээдэг.

Г. Шинэ байшин ба шинэ тахилчлалын доторх итгэгч хүний онцгой эрх (2:4-10)

2:4 Одоо Петр ятгалгаа дуусгаж шинэ байшин (чуулган), шинэ тахилчлалын доторх итгэгчдийн давуу эрхүүдийг авч үзэх болно.

Шинэ эрин үе эхэлжээ. Энэхүү шинэ эрин үед Христ бүгдийн төв учраас бид Түүн рүү ирдэг. Петр санаагаа байшингаар илэрхийлж, барилгын материалын тухай ярьж байгаа учраас Эзэнийг **чулуугаар** дүрсэлжээ. Эзэн Есүс бол амьгүй, үхмэл чулуу бус, **амьд чулуу** бөгөөд мөхөшгүй амийн хүчээр амьдардаг Нэгэн юм (Евр 7:16).

Тэр ийм гайхалтай Нэгэн атал **хүмүүст гологджээ**. Хүн гэгч мунхаг, хувиа хичээсэн, хэтийг бодолгүй, зөвийг олж хардаггүйгээсээ болоод өөрийн Бүтээгч ба Аврагчаа зүрх сэтгэлдээ багтаах зай гаргадаггүй байна. Түүнийг оруулах өрөө дэн буудлуудад байгаагүй шиг, хүмүүсийн амьдралын төлөвлөгөөнд Түүнийг оруулах зай байдаггүй.

Гэвч хүний бодол тийм ч чухал биш. Бурханы нүдэнд Эзэн Есүс **сонгогдсон үнэт** чулуу билээ. Тэр зүгээр ч нэг тохирох чулуу биш, зориуд шилж сонгож авсан чулуу ажээ. Бурханы өмнө Түүний үнэ цэнэ тооцох аргагүй их. Тэрээр тооцоолохын аргагүй асар их үнэтэй Нэгэн.

Бурханы барилгын төсөлд ашиглагдъя гэвэл бид Христ рүү ирэх хэрэгтэй. Христтэй нэгдэж гэмээнэ Бурханы барилгад таарч тохирох чулуу болно. Христийн алдрын төлөө ашиглагдахыг хүссэн цагт л бид үнэ цэнтэй болно.

2:5 Сүнслэг байшин нь Христэд итгэдэг бүх жинхэнэ итгэгчдээс бүрдэнэ. Тиймээс энэ байшин нь чуулган юм. Бурхан Хуучин гэрээний үед энэ дэлхий дээр Иерусалимын сүмд оршин суудаг байлаа. Энэ утгаараа чуулган нь Иерусалимын сүмтэй төстэй (1Ха 6:11-13; Еф 2:22). Гэхдээ Иерусалимын сүм бодит, биет материалаар байгуулагдсан, гоёмсог байгууламж байсан ч тэдгээр нь амьгүй, мөхөх материал юм. Харин чуулган **амьд чулуугаар** баригддаг.

Одоо **сүнслэг байшингийн** дүрслэл нь байшинтай холбоотой **ариун тахилчийн** сэдвээр солигдож байна. Итгэгчид нь байшинг барих **чулуу** төдийгүй **ариун** тахилч ажээ. Мосегийн хуульд тахилчийн албыг зөвхөн Леви овгийнхон, Аароны удмынхан гүйцэтгэх ёстой гэж бичигдсэн. Гэхдээ тахилч бүр Бурханы оршихуйд орж болохгүй. Жилийн тусгай нэг өдөр (Эвлэрүүллийн өдөр) нарийн заасан дэг жаягийн дагуу тэргүүн тахилч л Бурханы оршихуй руу орох эрхтэй.

Тэгвэл шинэ эрин үед итгэгч бүр тахилч. Тэд өдөр шөнийн алинд ч орчлон ертөнцийн Эзэн Хааны сэнтийн өмнө очих эрхтэй. Тэд **сүнслэг тахилуудыг өргөдөг**. Мосегийн хуульд харин

мал, амьтан, шувуу, идээн өргөлүүдийг өргөдөг байжээ. Шинэ гэрээний тахилчдын сүнслэг тахил нь:

1. Өөрсдийн биеийг Бурханд тааламжтай, амьд ариун тахил болгож өргөх. Энэ нь бидний сүнслэг мөргөл мөн. (Ром 12:1)
2. Магтаалын тахил. Энэ нь Түүний нэрд талархах уруулын үр жимс юм. (Евр 13:15)
3. Сайн үйлийн тахил. “Сайныг үйлдэхээ...бүү март. Учир нь ийм тахилууд Бурханд тааламжтай.” (Евр 13:16)
4. Эд хөрөнгөө өргөх. “Хуваалцахаа бүү март. Учир нь ийм тахилууд Бурханд тааламжтай.” (Евр 13:16)
- 5: Үйлчлэлийн тахил. Паул харь үндэстнүүдэд үйлчилдэг үйлчлэлээ тахилчийн өргөл хэмээн ярьсан. (Ром 15:16)

Энэ тахилууд нь **Есүс Христээр дамжуулан Бурханд тааламжит** байдаг. Бид зөвхөн Зууч болох **Есүс Христээр дамжуулан Бурханд** ойртож чадна. Мөн Есүс Христ л бидний тахилыг Бурханд тааламжит болгодог. Бидний хийдэг бүхэн, мөргөл, үйлчлэл бүгдээрээ төгс бус, нүглээр сэвтсэн. Тиймээс Эцэг Бурханд хүрэхээсээ өмнө заавал Есүс Христээр дамжих ёстой. Есүс түүнээс бүх нүгэл ба төгс бусыг нь зайлуулаад Эцэг Бурханд тааламжтай болгодог.

Хуучин гэрээний тэргүүн тахилч толгой дээрээ “ЭЗЭНД АРИУН” гэсэн пайз зүүдэг байлаа (Гэт 28:36). Энэ нь Израилийн ард түмний өргөлд байж болох алив гэм согогийг зайлуулдаг

(Гэт 28:38). Үүн шиг бидний Тэргүүн Тахилч тахилд минь байж болох гэм согог бүхнийг зайлуулах пайз зүүдэг.

Итгэгч бүхэн тахилч гэдэг үнэнийг итгэгч бүхэн ойлгож, хүлээн авч, баяр хөөртэйгөөр амьдралдаа тусган явах ёстой. Гэхдээ энэ үнэнийг буруугаар ашиглаж болохгүй. Итгэгч бүхэн тахилч боловч, тахилч болгон чуулганд номлох заах эрхгүй. Үүнд хэд хэдэн хязгаарлалт байдаг.

1. Эмэгтэй хүн заах, эсвэл эр хүнийг захирах эрх мэдэлтэй байхыг библи хориглосон. Тэд дуугүй байх ёстой (1Тм 2:12).
2. Ярьж буй хүн Бурханы илэрхийллээр ярих ёстой (1 Петр 4:11). Өөрөөр хэлбэл, тухайн нөхцөл байдалд тохирсон, Бурханаас илэрхийлэгдсэн үгийг ярьж байна гэдэг тодорхой баталгаатай байх ёстой.
3. Хүний бие олон эрхтэнтэй байдаг шиг итгэгч бүр өөр өөр бэлэг авьяастай. (Ром 12:6; 1Ко 12:7). Гэхдээ хүн бүр олны өмнө ярих бэлэг авьяасгүй. Хүн бүр сайнмэдээ тараагч, пастор, багш биш (Еф 4:11).
4. Залуу хүний дотор Бурханы үгийг ярих бэлэг авьяас байвал, түүнийг нь асааж өгөх хэрэгтэй (2Тм 1:6). Номлох, заах, олны өмнө ярих чадвартай хүнийг чуулганд бэлэг авьяасаа ашиглах боломжоор хангах нь зөв.
5. Итгэгчдийн тахилчийн албыг хэрхэн хэрэгжүүлэх зарчмыг 1Коринт 14:26 дээр тодорхой хэлсэн: “Ах дүү нар аа, тэгвэл яах

вэ? Та нарыг цуглах үед хүн тус бүрд дуулал, сургаал, илчлэл, хэл ярихуй ба тайлбарлах нь байдаг. Энэ бүхэн чинь босгон байгуулахын төлөө байг.”

1Коринт 14-р бүлгийг үзвэл сүнслэг бэлгүүдийг нийтийн өмнө хэрэглэхдээ эмх журам, босгон байгууллыг баримтлах үүднээс юу юуг анхаарах ёстойг тодорхой дурдсан байдаг. Христитгэгчид бүгдээрээ тахилч гэдгээр түрээ барьж нутгийн чуулганыг самууруулах явдлыг зөвтгөж болохгүй.

2:6 Петр барилгын тухай сэдвээ үргэлжлүүлээд Христийг чулуугаар жишихдээ бүр тодруулж **булангийн чулуу** хэмээн дүрсэлж байна. Энэ зүйрлэл угаас Бичвэрт байсан бөгөөд Христийн үүрэг ролийг Исаиа 28:16 дээр **булангийн чулуу** хэмээн дүрсэлдэг. Бурхан анхнаасаа **сонгогдсон, үнэт чулуу**, тэр дундаа **булангийн чулуу** байх онцгой байр суурийг Христэд товлжээ. Бүх зүйл Түүнээс хамаарна. Түүнд итгэсэн хэн ч урам хугарахгүй.

Энэ эшлэлд **булангийн чулуу**¹⁰ гэж орчуулагдсан үгийг ойлгож болох гурван хувилбар бий. Гэхдээ гурвуулаа үнэ цэнтэй тайлбар бөгөөд Эзэн Есүсийн мөн чанарт нийцнэ.

1. Орчин үеийн архитектурт **булангийн чулууг** нэг булангийн сууринд тавьж хоёр ханыг холбодог. Энэ суурин дээр бүтэн барилга баригддаг байна. Христ бол **булангийн чулуу**, цорын ганц жинхэнэ суурь (1Ко 3:10, 11), иудей болон харь үндэстний итгэгчдийг (нэг барилгын

хоёр хана шиг) нэг хүн болгон (Еф 2:13, 14) нэгтгэгч билээ.

2. Зарим эрдэмтэд энэ чулууг гулдан хаалганы *голын чулуу* гэж үздэг. Голын чулуу нь гулдан хаалгыг бүрэн болгож, барилгын бусад хэсгийг хамтад нь барьж байдаг. Бидний Эзэн энэ тодорхойлолттой яв цав нийцэж байна. Тэрээр гулдан хаалганы хамгийн чухал чулуу бөгөөд Түүнгүйгээр барилга ямар ч тулах цэггүй болно.

3. Гурав дахь үзэл энэ чулууг пирамидын *оройн чулуу* гэж хардаг. Энэ нь тухайн байгууламжийн хамгийн дээр байрлана. Энэ чулууны хэлбэрээс тухайн байгууламжийн хэлбэр шууд хамаардаг бөгөөд хамгийн сүүлд тавигдана. Тэгэхээр Христ бол чуулганы оройн чулуу, үнэхээрийн онцгой үүрэгтэй Чулуу ажээ. Чуулган Түүнээс өөрийн хэлбэр дүрсээ олдог. Христ эргэн ирэх үед барилга бүрэн баригдаж дуусна.

Тэр бол **сонгогдсон, үнэт** чулуу. Бурхан Түүнд тэргүүн хүндлэлийг эзлэх онцгой байр суурь бэлтгэсэн тул Тэр **сонгогдсон** чулуу юм. Түүнтэй зүйрлэгдэх хэн ч үгүй учраас Тэр **үнэт** чулуу юм.

Түүнд итгэгч нь ичгүүрт орохгүй. Энэ үгийг эш татсан Исаиа 28:16 дээр үүнийг арай өөрөөр “Түүнд итгэгч нь үл тэвдэнэ” хэмээжээ. Энэ хоёрыг хамтад нь нийлүүлбэл бидэнд гайхалтай амлалт өгөгдөж байна: Христийг **булангийн чулуугаа** болговоос тэвдэж сандрах

ичгүүр ба гутамшиг биднийг холуур тойрох болно.

2:7 Өмнөх эшлэлд Эзэн Есүсийг *амьд* чулуу, *гологдсон* чулуу, *үнэт* чулуу, *булангийн* чулуу хэмээн дүрсэлсэн. Харин энэ эшлэлд Петр үгээр нь нэрлэж хэлээгүй ч, цаад утгаараа Эзэн Есүсийг шалгагч чулуу болгон дүрсэлжээ. Эрт дээр цагт хүмүүс үнэт металлын жинхэнэ хуурамчийг ялгахын тулд тусгай зориулалтын чулуу ашигладаг байв. Тухайлбал алтыг шалгагч чулуунд үрэхэд өнгө нь хувирч жинхэнэ алт уу эсвэл хуурамч уу гэдгийг нь мэддэг байлаа.

Хүмүүс Аврагч Эзэнд үзүүлэх хандлагаараа хэн гэдгээ таниулдаг. Жинхэнэ итгэгчдийн хувьд Тэр бол **үнэт** чулуу. Харин үл итгэгчид Түүнийг голдог. Итгэгч хүн Христгүйгээр амьдарна гээд төсөөлөхийн төдийд л Түүнийг *ямар их* үнэ цэнтэйд тооцдогоо мэдэж болно. Христээр дүүрсэн амьдралыг дэлхийн бүх баялаг нийлээд ч гүйцэхгүй. Тэр бол “арван мянгын дотроос тугаа мандуулагч,” “бүхлээрээ хүсэмжлүүштэй” Нэгэн (Сд 5:10, 16 АБ2004).

Тэгвэл **үл итгэгчид** Түүнийг хэрхэн үздэг вэ? Дуулал 118-ийн зохиогч, энэхүү үнэт чулууг барилгачид голж хаяна гэдгийг зөгнөн хэлжээ. Гэвч гологдсон чулуу булангийн чулуу болно.

Соломоны сүмийг барьсан үеийн тухай нэгэн хууч яриа байдаг. Уг яриа энэхүү зөгнөлийг яв цав харуулдаг. Сүмийг барихын өмнө шаардлагатай чулуунуудыг ойролцоох газарт урьдчилан бэлтгэж гэнэ. Хэрэг болсон

чулуунуудыг тэндээс зөөвөрлөж, барилгын талбайд аваачдаг байлаа. Нэг өдөр чулуу бэлтгэлийн газрын ажилчин онцгой хэлбэр хэмжээтэй нэгэн чулуу явуулав. Барилгачид түүнийг хараад барилгын хаа нэгтээ багтахгүй болохоор нь нэг их юм бодохгүйгээр нэлээн хол аваачаад хаячхав. Цаг хугацаа өнгөрч, чулуу хөвд өвсөнд дарагдаж, эргэн тойронд нь хогийн ургамал ургажээ. Сүмийн барилга дуусах шатандаа орох үед барилгачид, хэмжээ дамжааг нь тодорхой зааж, ийм чулуу авчир хэмээн хүн явуулав. Тэгтэл чулуу бэлтгэгчид, “Бид наад чулууг чинь нэлээн дээр явуулсан шүү дээ” гэж гэнэ. Барилгачид сайтар нягталж хайсны эцэст хаясан чулуугаа олж аваад сүмийн барилгад зохих газар нь байрлуулжээ.

Энд юу ярьж байгаа нь тодорхой байна. Эзэн Есүс эхний ирэлтээрээ Өөрийгөө Израиль үндэстэнд илчилсэн. Гэвч израильчууд тэр дундаа тэдний удирдагчид Эзэнийг сэтгэлдээ багтаах зай гаргасангүй. Тэд Түүнийг голж, загалмайн үхэлд тушаасан.

Харин Бурхан Түүнийг үхэгсдээс амилуулж, тэнгэрт Өөрийнхөө баруун гарт залсан. Гологдсон Нэгэн дэлхийд ахин ирэхдээ хаадын Хаан, эздийн Эзэн болох болно. Түмний өмнө **булангийн чулуу** гэдгээ харуулна.

2:8 Христ бол шалгах чулуу, булангийн чулуу гэсэн дүрслэл одоо өөрчлөгдөж, **бүдрүүлгийн чулуу** гэдэг дүрслэл рүү шилжиж байна. Христ Өөрт нь үл итгэгчдийн хувьд **бүдрүүлгийн**

чулуу, тээглэх хад болно гэдгийг Исаиа зөгнөсөн (Иса 8:14, 15).

Энэ үг Израиль үндэстний түүхэнд үгчлэн биелсэн. Мессиа ирэх үед иудейчүүд Түүний гарал угсаа, энгийн амьдралын хэв маягт бүдэрцгээсэн. Тэдэнд агуу улс төрч, цэргийн хүчирхэг жанжин хэрэгтэй байлаа. Гэм нүглийг гэмшүүлэхэд хангалттай баталгаа өгөгдсөн ч гэлээ тэд Түүнийг амлагдсан Мессиа хэмээн хүлээн авахаас татгалзсан.

Гэхдээ зөвхөн израильчууд энэ алдааг гаргадаг юм биш ээ. Есүст үл итгэгч хэн бүхний хувьд Тэр **бүдрүүлгийн чулуу, тээглэх хад** болдог. Хүн нэг бол гэмшил ба итгэлээр Түүний өмнө мэхийж авралд хүрнэ, үгүй бол Түүнд бүдэрч там руу унана. Аврал өгөгч нь эргээд яллагч болох боломжтой. Гуравдагч хувилбар гэж байхгүй. Тэр нэг бол Аврагч, нэг бол Шүүгч.

Тэд үгэнд дуулгаваргүй байдгаас болж бүдэрдэг. Тэд яагаад бүдрэв? Ойлгох чадваргүйгээсээ болсон уу? Үгүй. Эзэн Есүст итгэх боломжгүй байсан уу? Үгүй. Тэд үгийг санаатайгаар дагаагүйгээсээ болоод **бүдэрсэн**. Асуудал нь хүний зүрх сэтгэлд байна. Хүн аврагдахыг хүсээгүй учраас эс аврагджээ (Иох 5:40).

Наймдугаар эшлэлийн сүүлийн хэсэг, **энэ нь тэдэнд таарчээ [тохоогджээ]** гэсэн үгийг харахаар үгэнд дуулгаваргүй байх тавилан тэдэнд анхнаасаа өгөгдчихсөн гэж ойлгогдмоор санагддаг. Гэвч утга нь тийм биш. Үгийг

дагахаас санаатайгаар татгалзсан хүмүүс **бүдрэх** тавилантай гэсэн санааг энд хэлж байгаа юм. **Энэ нь тэдэнд таарчээ [тохоогджээ]** гэсэн хэсэг, өмнөх өгүүлбэртэйгээ **[тэд үгэнд дуулгаваргүй байдгаас болж бүдэрдэг]** нягт уялдаатай. Эзэн Есүст мөргөхөөс татгалздаг бүхэн бүдэрнэ гэдгийг Бурхан тунхагласан аж. Хүн үл итгэсээр байвал бүдэрч унах тавилан хүлээж байна. Дуулгавартай дагахаас татгалзагчийг бүдэрч унах гарцаагүй ирээдүй угтана.

2:9 Петр эргээд итгэгчдийн давуу эрхийг ярьж эхлэв. Итгэгч бид бол **сонгогдсон угсаа, хаан тахилч, ариун үндэстэн, Бурханы эзэмшлийн ард түмэн юм**. Дуулгавартай байх аваас ийм онцгой эрхийг та бүхэн хүртэнэ гэж Бурхан яг эдгээрийг Израильд амласан байдаг:

Хэрэв та нар одоо Миний дууг дуулгавартай дагаж, Миний гэрээг сахих аваас та нар бүх ард түмний дундах Миний үнэт өмч байх болно. Учир нь бүх дэлхий Минийх. Та нар Надад тахилчдын хаант улс, ариун үндэстэн болох болно. (Гэт 19:5, 6а)

Израиль үл итгэлээсээ болоод Бурханы амлалтад хүрч чадаагүй бөгөөд Бурханы онцгой ард түмэн байх байр суурин дээрээ зогссонгүй. Тэгвэл өнөөдөр, дуулгаваргүй байдлаас болж Израилийн алдсан тэр онцгой байр суурийг чуулган эзэлж байна.

Өнөөгийн итгэгчид Христийн харьяат болохоор ертөнцийн сууриас өмнө Бурханаар **сонгогдсон угсаа** юм (Еф 1:4). Гэхдээ тэд нэг өвөг дээдэстэй, гаднах төрхөөрөө ижил, цусан төрлийн хүмүүс бус, харин бүгд Бурханаар төрсөн хийгээд сүнслэг төрхөөр ижил төстэй тэнгэрлэг ард түмэн юм.

Итгэгчид бас **хаан тахилчид**. Итгэгчид сүнслэг тахилуудыг өргөдөг ариун тахилчид болох талаар 5-р эшлэлд өгүүлсэн. Одоо тэгвэл тэднийг **хаан** тахилч буюу Бурханы яруу алдрыг хуваалцдаг тахилч хэмээн тодорхойлсон байна. *Ариун* тахилч болохын хувьд бид итгэлээр тэнгэрийн ариун газар руу орж мөргөл үйлддэг. **Хаан** тахилч болохын хувьд бид энэ ертөнцөд Христийг гэрчилдэг. Паул, Силас хоёр Филиппой хотын шоронд хоригдож байх үедээ энэ хоёрын ялгааг тодорхой харуулсан. Ариун тахилчийн хувьд тэд шөнөөр Бурханд магтаалуудыг дуулсан. **Хаан** тахилчийн хувьд тэд шоронгийн харгалзагчид сайнмэдээг тунхагласан (Үйл 16:25, 31).

Итгэгчид бас **ариун үндэстэн**. Израиль нь ариун байдлаараа бусдаас ялгарсан үндэстэн байх зорилгыг Бурхан анх өвөртөлжээ. Гэвч тэд харь үндэстэн хөршүүдийнхээ нүгэлт үйлсийг даган дуурайв. Тиймээс Бурхан Израилийг түр хугацаанд хойш тавиад чуулганыг одоо Өөрийнхөө **ариун үндэстэн** болгожээ.

Итгэгчид бас **Бурханы эзэмшлийн ард түмэн**. Бурхан тэднийг онцгой арга замаар Өөрийн болгож, ихэд нандигнан үздэг.

Есдүгээр эшлэлийн сүүлийн өгүүлбэр Бурханы шинэ **угсаа**, шинэ **тахилч**, шинэ **үндэстэн**, шинэ **ард түмний** үүрэг хариуцлагыг мэдэгдэж байна. Бидний үүрэг болбоос **харанхуйгаас биднийг Өөрийн гайхамшигт гэрэл уруу дуудсан Түүний хүчирхэг үйлдлийг тунхаглах юм**. Өмнө нь бид нүгэл ба ичгүүрийн харанхуй дунд амьдарч байлаа. Харин Бурханы авралаар одоо хайрт Хүүгийнх нь хаанчлалын иргэд болжээ. Харанхуй биднийг дарангуйлж байсан бол, гэрэл бидэнд тодоос тод харах боломжийг хайрлалаа. Тэгвэл энэ бүхнийг бидэнд хийж өгсөн Нэгэний магтаалуудыг тунхаглахгүй юм гэж үү!

2:10 Хосеагийн номын үгээр Петр энэ хэсгийг өндөрлөж байна. Бурхан эш үзүүлэгч Хосеагийн гэр бүлийн ороо бусгаа амьдралыг ашиглаад Израиль үндэстэнд шийтгэлийг тунхагласан. Израильчууд Бурханд үнэнч бус ханддаг учраас Бурхан тэднийг цаашид энэрч өрөвдөхгүй, Өөрийн ард түмэн байлгахгүй гэж айлдсан (Хос 1:6, 9). Гэхдээ Бурхан Израилиас нэгмөсөн нүүр буруулаагүй. Учир нь Эзэн Израилийг ирээдүйд сэргээнэ гэж амласан байгаа:

Би Ло-рүхамаг [өршөөл хүртээгүйг] бас өршөөж, Ло-аммид [Миний ард түмэн биш]

“Та нар Миний ард түмэн” хэмээхэд “Та бол миний Бурхан” гэж тэд хэлэх болно. (Хос 2:23)

Петрийн захидлын зарим уншигч өмнө нь Израиль үндэстний нэг хэсэг байлаа. Харин одоо тэд чуулганы нэг хэсэг болжээ. Христэд итгэснээр Бурханы ард түмэн болжээ. Үл итгэгч иудейчүүд гэтэл Бурханых биш хэвээрээ үлдэв.

Тэгэхээр иудей хүн Христэд итгэх явдлыг Петр, Хосеа 2:23-ийн хэсэгчилсэн биелэл гэж үзсэн байна. Христийн дотор тэд Бурханы шинэ ард түмэн болж, **өршөөлийг хүртжээ**. Аврагдсан иудейчүүд Хосеагаар дамжуулан Израильд амласан Бурханы ерөөлүүдийг Израиль үндэстэн нийтээрээ амсахаас бүр эрт амссан байна.

Чуулган Бурханы ард түмэн болсон учраас Израиль одоо Бурханы ард түмэн биш болсон гэж бүү дүгнээрэй. Чуулган одоо Бурханы Израиль болсон гэх юмуу Израилийн амлалтууд одоо чуулганд хамаатай гэж бас бүү хэлээрэй. Израиль, чуулган хоёр тусдаа зүйл бөгөөд энэ хоёрын ялгааг ойлгож гэмээнэ эш үзүүллэгийн үгсийг зөв тайлбарлах боломжтой болно.

Бурхан Абрахамыг дуудсан цагаас эхлээд Мессиа ирэх хүртэл израильчуудыг энэ дэлхий дээрх Өөрийн ард түмэн болгож сонгосон. Харамсалтай нь Христийг загалмайд цовдолсноор тэдний тэрслэлт ба итгэмжгүй байдал оргилдоо хүрэв. Үүнээс болоод Бурхан тэднийг түр хугацаанд Өөрийн сонгосон ард

түмэн гэхээ больсон. Израильчууд эрт цагт Бурханы сонгосон ард түмэн байсан ч, одоо бол тийм биш.

Өнөө үед Бурханд шинэ ард түмэн болох чуулган байдаг. Чуулганы энэ үе Израильд хэрэгжүүлж буй урт төлөвлөгөөг түр саатуулсан хэсэг үе боловч энэ үе дуусахад Бурхан Израильд төлөвлөгөөгөө үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж эхэлнэ. Чуулган дээш шүүрэгдэж, тэнгэрт одсоны дараа чуулганы эрин үе дуусна. Тэр цагт Израиль үндэстний итгэгч хэсэг нь эргээд Бурханы ард түмэн болно.

Хосеагийн эш үзүүлэгийн эцсийн бүрэн биелэл ирээдүйд хүлээгдэж байна. Энэ нь Христийн хоёр дахь ирэлтэд тохионо. Мессиагаас нүүр буруулсан Израиль “жадалсан Нэгнээ харах болно. Тэд ганц хүүгийнхээ төлөө гашуудаж буй нэгэн мэт Түүний төлөө гашуудан, ууган хүүгийнхээ хойноос асгартал уйлдаг шиг Түүний хойноос асгартал уйлах болно.” (Зех 12:10) Тэгээд гэмшсэн, итгэсэн Израиль өршөөлийг хүлээн авч эргээд Бурханы ард түмэн болно.

Тэгэхээр аравдугаар эшлэлд Петр юу хэлэх гээд байна вэ гэхээр: Итгэсэн иудейчүүд өнөөдөр Хосеагийн зөгнөлийн биеллийг урьдчилан амсаж байна. Харин үл итгэгч иудейчүүд одоо ч Бурханаас алс хол зогсож байна. Зөгнөлийн бүрэн биелэл нь “Сионоос Чөлөөлөгч гарч ирж, итгэл сүсэгтүйдлийг Иаковаас зайлуулах” (Ром 11:26) тэр цагт тохиох болно.

II. ИТГЭГЧДИЙН БУСАДТАЙ ХАРИЛЦАХ ХАРИЛЦАА (2:11-4:6)

А. Түр суурьшигчийн хувьд энэ ертөнцтэй хэрхэн харилцах тухай (2:11, 12)

2:11 1 Петрийн үлдсэн хэсгийн ихэнх нь, христэч хүн амьдралын янз бүрийн талбарт итгэгч хүний ёсоор яаж биеэ авч явах вэ гэдэг асуудлыг хөндсөн. Петр итгэгчдийг энэ дэлхийд **ирмэл** цагаач агаад **түр суурьшигч** хэмээн тодорхойлж байна. Тиймээс бид үүнийг зан хандлагадаа тусган харуулж амьдрах учиртай. Бид энэ дэлхийн харьяат биш учир харийн нутагт амьдардаг гэдэг утгаар **ирмэл** цагаач юм. Мөн энэ газар мөнх амьдрахгүй, ахархан хугацаанд үдлээд өнгөрөх учир **түр суурьшигч** юм.

Хуучны сайхан магтаалын дуунууд түр суурьшигчийн амьдралыг бидэнд байн байн сануулдаг байж дээ! Тухайлбал:

Дээрээс дуудлагатай, Бурханаас төрсөн би
Дэлхийн иргэн байсан ч, иргэншлээ сольсон
юм

Эндэхийн түр суугч, тэнгэрлэг гэрээ зоригч би
Ирээдүйд хүлээх мөнх өвийг харуулддаг юм
Сэтгэл минь юунд ч эс хоргодно, газарт би
харь хүн

Дэлхий надад булш л өгдөг, энд би орон
гэргүй

Христийн загалмай хамаг холбоог минь
тасалсан юм

Илүү дээр эрдэнэс баялгийг Тэр надад бэлдсэн юм

-Жэймс Г. Дэк

Харамсалтай нь орчин үеийн магтан дуунуудаас энэ сэдэв алга болжээ. Чуулган энэ ертөнцтэй гар барьж, хоёр нүүртэн болж, өөрсдийн мэдрэмжийг дуулахаас хэтрэхээ байжээ.

Сэтгэлийн чинь эсрэг дайтдаг махбодын хүсэл тачаалуудыг цээрлэ гэсэн ятгалгыг уншихаар юун түрүүнд садар самууны нүгэл санаанд ордог. Гэвч энэ үг түүнээс өргөн хүрээг хамарна. Бурханы хүсэлтэй үл нийцэх бүхэнтэй эвлэрэх гэсэн хүчтэй хүсэл бүхнийг энд хэлжээ. Идэж уухад хэт донтох, нойрыг хайрлаж биеийн амрыг хайх, эд хөрөнгө хураах гэж шүлэнгэтэх, ертөнцийн зугаа цэнгэлийг хөөцөлдөх гээд олон зүйлийг үүнд дурдаж болно. Эд бүгдээрээ сүнслэг эрүүл мэндийн маань эсрэг аюул занал учруулж, Бурхантай нөхөрлөх нөхөрлөлийг маань сэвтүүлж, сүнслэг өсөлтийг сааруулдаг.

2:12 Бид махан биеийн хүслийг өөхшүүлэхгүйн тулд өөрсдийгөө сахилга баттай байлгахаас гадна **харийнхан дунд** буюу хуурамч шүтээн шүтэгч энэ ертөнцөд **биеэ зөв¹¹ авч явах** ёстой. Энэ ертөнцийн хэв маягийг дуурайж болохгүй. Бид бөмбөрийн өөр хэмнэлээр марш алхаж байгаа хүмүүс юм.

Бусдаас өөр байвал шүүмжлэлд өртөх нь мэдээж. Петрийг захидлаа бичиж байхад

“христитгэгчид хуурамч бурханд мөргөөгүйнхээ төлөө сүсэггүй хэмээн зүхүүлж, хүн бүрийн хийдэг гэм нүглээс хөлөө татаж авсныхаа төлөө баригдмал, туйлширдаг хэмээн муулуулж, тэнгэрлэг Хаанд үнэнч байсныхаа төлөө төрд тэрслэгч хэмээн адлуулж байсан юм.” (Эрдман)¹²

Ийм дайралтуудыг зогсоох арга байхгүй. Гэхдээ ямар ч нөхцөл байдалд орлоо гэсэн тэдгээр дайралтын өөдөөс итгэгчид маш зөв хариу барих хэрэгтэй. Тэгснээр буруутгагчид бидний **сайн үйлсийг хараад** хэлэх үггүй болж, **Түүний харгалзлын өдөр** өөрийн эрхгүй **Бурханыг алдаршуулах болно.**

Түүний харгалзлын өдөр гэдэг нь Эзэн нигүүлслээр юмуу шүүлтээр ойртон ирэх цаг үеийг хэлж байна. Энэ үгийг Лук 19:41-44 дээр мөн ашигласан. Тухайн үед Мессиа хайр ба өршөөл дотор ирчхээд байхад Иерусалим түүнийг нь мэдээгүй юм. Тиймээс Есүс түүнд гашуудан уйлсан. Энэ эшлэлийн хувьд дараах хоёр утгыг илэрхийлэх боломжтой: (1) Буруутгагчид Бурханы нигүүлслийг хүртэж аврагдах өдөр; (2) Аврагдаагүй хүмүүс Бурханы өмнө зогсох шүүлтийн өдөр.

Тарсын Саул нэг дэх тайлбарын жишээ болсон хүн. Тэрээр Стефаныг яллахад гар бие оролцсон. Гэвч Стефаны сайн үйлс бүх эсэргүүцэл буруутгалыг ялсан билээ. Бурхан Дамаск орох зам дээр өршөөл дотор Саул дээр айлчилсан. Фарисай Саул гэмшиж, Бурханыг алдаршуулж, Стефаны нэгэн адил Христээр дүүрэн амьдралын

гэрлээр бусдад нөлөөлөх үйлчлэлд орсон билээ. Жовет ингэж бичсэн байдаг:

Бурханыг алдаршуулмаар болтол хүний бодолд нөлөөлдөг амьдрал үнэхээрийн үзэсгэлэнтэй. Хүмүүний дотроос Бурханыг олж харсан хүн, тэнгэрлэг нөхөрлөлийн нэг хэсэг болохыг хүсдэг. Тэд бидний уран цэцэн үг яриагаар бус, зан хандлага, биеэ авч яваа байр байдлаас минь нөлөө авдаг. Журамт амьдралын нигүүлслээр бид мунхаг хүмүүсийн мэдлэггүй харалган явагчдын амыг таглах болно. Амаа таглуулах нь тэдний хувьд авралд хүрэх эхний үе шат билээ.¹³

Хоёр дахь тайлбараар харвал, аврагдаагүй хүмүүс шүүлтийн өдөр **Бурханыг** хүссэн хүсээгүй **алдаршуулах болно**. Тэдэнд шалтаг олдохгүй. Яагаад гэвэл тэд сайнмэдээг сонсоод зогсохгүй, итгэгч хамаатан садан, найз нөхөд, хөршүүдийнхээ амьдралаас олж харсан билээ. Тэр цагт Бурхан хүүхдүүдийнхээ гэм зэмгүй амьдралаар зөвтгөгдөх болно.

Б. Иргэний хувьд төр засагтай хэрхэн харилцах тухай (2:13-17)

2:13 Дараагийн таван эшлэлд христитгэгчдийн төр засагтай харилцах харилцааны талаар өгүүлнэ. Энд түлхүүр үг нь **захирагдах**. Петрийн нэгдүгээр захидалд захирагдах гэж үг дөрвөн удаа гарна:

- Иргэд төр засагтаа **захирагдах** ёстой (2:13).
- Боолууд эзэндээ *захирагдах* ёстой (2:18).
- Эхнэрүүд нөхөртөө *захирагдах* ёстой (3:1).
- Залуу итгэгчид ахлагчдад *захирагдах* ёстой (5:5).

Лаял ингэж хэлжээ:

Христитгэгчид гэм зэмгүй амьдарч, буруутгах аргагүй биеэ авч явж, сайн иргэн байснаараа л хавчлага, доромжлол, шүүмжлэлийн өөдөөс зөв хариу барьж чадна. Ялангуяа... захирагдах нь жинхэнэ христэд хүний чанар билээ.¹⁴

Хүний төр засгийг Бурхан бий болгосон (Ром 13:1). Захирагчид бол Бурханы зарц нар (Ром 13:4). Эрх баригчид үл итгэгч байсан ч Бурханы төлөөлөгч мөн. Тэд дарангуйлагч байсан ч гэсэн ямар ч төр засаггүй байснаас хамаагүй дээр. Ямар ч төр засаггүй үед анархизм бий болдог. Нийгэм анархизм дор оршин тогтнож чадахгүй. Тиймээс огт төр засаггүй байснаас ямар нэг төр засагтай байх нь илүү дээр. Эмх журам нь эмх замбараагүй байдлаас илүү дээр. **Итгэгчид Эзэний төлөө өөрсдийгөө хүний бий болгосон аливаа бүтцэд захируулах** ёстой. Ингэснээр тэд Бурханы хүслийг биелүүлж, Түүнд тааламжит зүйлсийг хийдэг. Төрийн толгойд эзэн хаан байсан ч, ер нь хэн ч байсан энэ зарчим хэвээрээ.

Неро хаанчилж байсан ч бид энэхүү зааврыг дагах ёстой.

2:14 Мөн бид төрийн дээд эрх мэдлийн томилсон, доод шатны удирдлагуудад ч захирагдах үүрэгтэй. Тэд гэмт хэрэгтнийг **шийтгэж**, хууль сахигчийг **магтах** эрхийг Бурханаас авсан. Ер нь төрийн албан хаагчид хууль сахигчийг магтах нь ховор боловч тийм байлаа гээд төр засагтаа захирагдах итгэгчдийн үүрэг өөрчлөгдөхгүй. Түүхч Арнольд Тойнби, “Хүмүүний мөн чанарт гэм нүгэл оршсоор байгаа цагт Цезарьт хийх ажил хэзээд мундахгүй” хэмээн бичсэн байдаг.

Мэдээж хэрэг төр засагт захирагдахгүй байх шалтгаан бий. Дуулгавартай байх шаардлагагүй үе гэж байдаг. Тухайлбал төр засаг Бурханы илчилсэн хүслийн эсрэг үйлдэл хийхийг тушаавал итгэгч хүн төр засгийг дагах ёсгүй. Энэ тохиолдолд тэр илүү өндөр хариуцлага хүлээдэг ба хүнээс илүү Бурханд дуулгавартай байх ёстой (Үйл 5:29). Үүнээсээ болж шийтгэл хүлээвэл түүнийг зоригтойгоор тэвчих хэрэгтэй. Ямар ч нөхцөлд итгэгч хүн бослого тэмцэл хийж, төр засгийг унагаах гэж оролдох ёсгүй.

Нэгэн бодит жишээг дурдъя. Хаалттай улс орнуудад библийг нууцаар нэвтрүүлж буй хүмүүс үнэндээ хууль зөрчиж байдаг. Гэхдээ тэд хүний хуулийн дээр оршигч хуулийг буюу сайнмэдээг бүх дэлхийд хүргэ гэсэн тушаалыг дагадаг учраас библийн талаас тэднийг буруутгах зүйл үгүй.

Төр засаг христитгэгчдийг армид элсэхийг тушаалаа гэж бодъё. Итгэгч хүн үүнд дуулгавартай байж, зэвсэг агсах ёстой юу? Тухайн итгэгч үүнийг Бурханы үгийн эсрэг гэж үзвэл тэрээр дайн тулаанд оролцохгүй байх өөрт өгөгдсөн бүх боломжийг ашиглах хэрэгтэй. Хэрэв бүтэлгүйтвэл, зэвсэг агсахаас татгалзаж, шийтгэлийг нь тэвчээртэйгээр үүрэх ёстой.

Зэвсэгт хүчинд хүчин зүтгэх тал дээр итгэгч бүр өөр өөр үзэл бодолтой байдаг. Үнэндээ энэ бол хүн бүрийн хувьдаа шийдэх асуудал юм. Мөн өөртэй нь санал нийлэхгүй хүмүүсийн үзэл санааг хүндэлж, тэдэнд үзэл бодолдоо үнэнч байх эрх чөлөөг олгох ёстой асуудал билээ.

Христитгэгчид санал өгөх ёстой юу? Улс төрд орж болох уу? Энэ бол огт өөр асуудал юм. Төр засаг эдгээрийг заавал хийх ёстой гэж тушаагаагүй учраас энэ нь дуулгавартай байх эсвэл дуулгаваргүй байхын тухай асуудал биш. Библид иргэн хүн хэрхэн биеэ авч явах ёстой гэж заасан тэр л зарчмаар үүнд хандах хэрэгтэй. Энэ нь ч бас үзэл бодлын зөрүүг зөвшөөрөх, бусдын бодлыг хүндэтгэх ёстой асуудал билээ.

2:15 Бурхан Өөрийн хүмүүсийг хүндлүүштэй, гэм зэмгүй амьдарч, үл итгэгчдийн зүгээс буруутгагдах шалтгаан гаргахгүй яваасай гэж хүсдэг. Ийн үлгэр жишээ амьдарснаараа тэд **мунхаг хүмүүсийн** зүгээс христитгэлийг буруутгадаг **мэдлэггүй байдлыг** нь илчилж чадна. Тэгэх ч ёстой юм.

Христитгэгчид хийгээд христитгэлийг **мунхаг хүмүүсийн мэдлэггүй байдал** зогсоо зайгүй өөчилж гоочилдог. Их сургуулийн танхим, судалгааны лаборатори, сүмийн индэр гээд хаана ч ийм дайралт таарч болно. Үл итгэгчдийн дайралтад өгөх хамгийн шилдэг хариулт бол ариун амьдрал юм шүү гэж Петр хэлж байна.

2:16 Чөлөөт хүн мэт үйлд. Бид төр засгийн боол биш. Тиймээс тэдэнд боолчлогдох байдлаар юмуу тэднээс айж сүрдэн амьдрах ёсгүй. Яагаад гэвэл бид Эзэний эрх чөлөөт хүмүүс билээ. Гэхдээ нүгэл хийх эрх чөлөөтэй гэсэн үг биш шүү. **Эрх чөлөө** гэдэг нь юу дуртайгаа үйлдэх эрх биш. Эрх чөлөөнд цадиггүй явдал үл хамаарна. Тиймээс **эрх чөлөөгөө муу муухайг далдлах халхавч болгон ашиглаж** болохгүй. Дуулгаваргүй нүгэлт амьдралыг сүнслэг шалтгаанаар хэзээ ч хаацайлж болохгүй. Христийн үйл хэргийг гүйцээх нэрийн доор шашны өмсгөлөөр бузар булайг халхавчлах ёсгүй.

Хэрэв бид **Бурханы зарц мэт** амьдарвал төр засагтай харилцах харилцаа минь зохих номондоо орно. Бид Бурханы өмнө байна хэмээн бодож аливааг хийнэ. Түүний алдрын төлөө, Түүнийг дагасандаа бүгдийг үйлдэнэ. Үнэндээ Эзэний боол мэт амьдардаг итгэгч бол хамгийн сайн иргэн билээ. Харамсалтай нь библид итгэн дагадаг христитгэгчдэд ямар их талархах ёстойгоо ойлгодог төр засаг тун цөөхөн юм даа!

Бурханы зарц гэснийг тунгаан бодоорой. “Бурхан бидний хамгийн жийрхдэг үгийг аваад тэнгэрлэг гэрлээрээ туяаруулж, туйлын сайхнаар биеэ авч явахын жишээ зүйрлэл болгож чаджээ.” (Ф. Б. Мэйер)¹⁵

Амьдралын ямар ч харилцааг христэч үүрэг хариуцлагаас салгах аргагүй. Тиймээс Петр дөрвөн тодорхой зааварчилгаагаар бүгдийг нэгтгэн хэлж өгчээ. Үүнд:

Бүх хүнийг хүндэл. Бид хүмүүсийн үг яриа, ааш авир болгоныг **хүндэлж** чадахгүй ч гэлээ, хүмүүн гэгч нь бүх ертөнцийг нийлүүлснээс ч илүү үнэ цэнтэй болохыг байнга санаж явах нь зөв. Хүн болгон Бурханы дүр төрхөөр бүтээгдсэн. Эзэн Есүс хорвоогийн хамгийн адгийн амьтны төлөө хүртэл цусаа урсгаж, үхсэн гэдгийг хэзээ ч мартаж болохгүй.

Ахан дүүсийн барилдлагааг хайрла. Бид хүн бүрийг хайрлах үүрэгтэй. Тэр дундаа, сүнслэг гэр бүлийн гишүүдийг бүр ч илүү хайрлах учиртай. Бурхан биднийг яаж хайрласан шиг хайрлах хэрэгтэй. Бурханы хайр зохисгүйг хайрлаж, хайрлагдамгүй нэгний төлөө явж, хариу ач тус нэхэлгүй, амиа ч хайрлаагүй билээ.

Бурханаас эмээ. Бурханаас эмээнэ гэдэг нь Бурханыг дээдийн дээд Эзэн гэж хүндэтгэн үзэх. Тийм хандлагатай үед Бурханыг алдаршуулах нь бидний нэн түрүүний зорилго болдог. **Бурханаас эмээнэ** гэдэг нь Бурханы таалдаггүйг эс хийж, Бурханыг хүмүүст муугаар харуулахаас зүрхшээх явдал юм.

Хааныг хүндэл. Петр хүмүүн удирдлагад захирагдахыг ахин зааварчлаад энэ сэдвээ дуусгаж байна. Бурхан нийгмийг эмх журамтай байлгахын тулд засаг захиргааг бий болгосон гэдэг үзлээр бид эрх мэдэлтнүүдэд захирагдах хэрэгтэй. Тэгэхийн тулд бид “Татвар авах ёстой хүнд татвараа, гаалийн татвар авах ёстой хүнд гаалийн татвараа төлж, айж эмээвэл зохих хүнээс айж эмээж, хүндэтгэл хүлээх ёстой хүнийг хүндэлнэ” гэсэн үг юм (Ром 13:7). Христитгэгч хүн засаглалын ямар ч хэлбэрийн доор амьдарсан эрх мэдлийг хүндлэх ёстой. Гагцхүү Эзэн Есүс Христэд үнэнч дуулгавартай байхын эсрэг тушаалыг л дагахгүй байж болно. Төр засагт захирагдахгүй байх ганц тохиолдол энэ юм.

В. Зарц хүн эзэнтэйгээ хэрхэн харилцах тухай (2:18-25)

2:18 Шинэ гэрээ нь хаад ноёдоос илүү зарц **боолуудад** олон заавар өгсөн байдгийг онцлууштай. Эрт үеийн итгэгчдээс олон хүн **боол** байжээ. Библид хэлсэнчлэн христитгэгчдийн ихэнх нь нийгмийн дунд эсвэл доод давхаргаас гаралтай байсан (Мт 11:5; Мк 12:37; 1Ко 1:26-29).

Энэ эшлэлийн зааварчилгаа гэрийн **боолуудад** хандсан боловч зарчим нь ажил хийдэг хүн бүрт хамаарна. Үндсэндээ, бүх талаар эзэндээ захирагдахыг бидэнд уриалжээ. Аливаа нийгэм хийгээд бүтэц зохион байгуулалтад нэг талд эрх

мэдэл, нөгөө талд тэрхүү эрх мэдэлд захирагдах явдал байх ёстой. Энэ бол амьдралын шалгуураар нотлогдсон зарчим юм. Эзэндээ захирагдах нь зарц боолд өөрт нь тустай. Эс бөгөөс тэр ажилгүй болно. Христитгэгчид эзэндээ хэн хэнээс илүү захирагдах ёстой хүмүүс. Үүнд түүний ажлын хөлснөөс чухал асуудал яригддаг. Тэр бол Христийг гэрчлэх гэрчлэл нь юм.

Дуулгавартай байдал нь даргын ааш зан авираас хамаарах ёсгүй. Сайхан сэтгэлтэй, дөлгөөн зантай хүнд хэн ч гэсэн захирагдаж чадна. Христитгэгчид харин үүнээс илүүг хийж, хатуу ширүүн даргадаа ч гэсэн хүндлэлтэй хандах ёстой. Ингэж л бид Христийн зан чанарыг харуулж чадна.

2:19 Шударга бусаар зовохдоо бид Бурханы сайшаалыг олж авдаг. Буруугүй байж хохирол амсахдаа Бурхантай холбоотойгоо ойлгож, өөрийгөө өмөөрөхгүй, эргэж тэмцэхгүй, хүлцэнгүй хандах нь Бурханд таалагддаг. Шударга бус дарамтыг даруугаар хүлээн авснаар Христийг харуулдаг. Энэхүү ер бусын амьдрал Бурханаас “сайн байна” гэсэн магтаал хүртэнэ.

2:20 Буруу хэрэг хийснийхээ төлөө зовлон амсаад тэвчихэд ямар ч магтаал сайшаал гэж байхгүй. Энэ нь мэдээж Бурханыг эс алдаршуулах ба христитгэгч хүнийг онцгой харагдуулахгүй. Тиймээс буруутан зовлонгоо тэвчихийг хараад хэн ч Христ рүү ирье гэж бодохгүй. Харин зөвийг хийснийхээ төлөө

зовлон амсаад түүнийгээ **тэвчвэл** жинхэнэ үнэ цэнтэй. Ийм амьдрал бусдад үнэхээрийн ер бусын, эгэлгүй санагдаж, алмайруулж, нүглийг нь харуулж, магадгүй авралд ч хүргэх боломжтой юм.

2:21 Зөвт байдлын төлөө зовлон амсах сэдэв маань бидний агуу **үлгэр дуурайл** болох Эзэн Есүс рүү хөтлөх нь мэдээжийн зүйл. Энэ дэлхийд Түүн шиг шударга бусыг амссан, Түүн шиг тэвчсэн хүн нэг ч үгүй.

Бид бусдын буруугаас болж зовохдоо Түүнийг даган дуурайхаар дуудагджээ. Үлгэр дуурайл гэдгийг бодохоор надад хуулан бичлэг хийх үйл явц санаанд буудаг. Ямар ч алдаа мадаггүй, туйлын нямбай бичсэн эх бичвэрийг нь дуурайн хуулахаар оролдож буй сурагч хүнийг төсөөлдөө. Хэдий чинээ сайн дуурайж чадна тэр чинээгээр бичгийн хэлбэр нь сайхан, алдаа мадаг нь бага байна. Харин эх хувилбараас гажих тусам хуулбар муу болно. Бид Эх хувьтайгаа ойр байх тусмаа аюулгүй.

2:22 Бидний Эзэн Өөрийн нүглээс болж зовоогүй. Яагаад гэвэл Тэр ямар ч нүгэлгүй билээ. “Тэр нүглийг үл мэдэгч” (2Ко 5:21); **Тэр нүгэл үйлдээгүй** (энэ эшлэл); “Түүнд ямар ч нүгэл байхгүй.” (1Ио 3:5)

Аманд нь мэх худал байгаагүй. Эзэн Есүс хэзээ ч худал хэлж байсангүй. Үнэнийг өчүүхэн ч атугай гуйвуулсан удаагүй. Ямар ч худалгүй, ямар ч заль мэхгүй, төгс үнэн Хүн дэлхий дээр амьдарч байжээ. Бодоод үз дээ!

2:23 Эзэн Есүс өдөөн хатгалгыг тэвчсэн. **Зүхэгдэж байхдаа, хариуд нь зүхээгүй.** Буруутгуулж байхдаа эргүүлж буруутгаагүй. Яллуулж байхдаа Өөрийгөө өмгөөлөөгүй. Өөрийгөө өмөөрөх хүслээс Тэр гайхмаар ангид Нэгэн байлаа.

Нэр нь үл мэдэгдэх нэгэн ингэж бичжээ:

Ямар ч шалтгаангүйгээр буруутгуулах атлаа чив чимээгүй өнгөрнө гэдэг бол жинхэнэ даруу зан. Хамгийн агуу даруу байдал. Доромжлуулж зүхүүлээд бусдын бурууг тэвчээд дүүгүй байгаа бол Эзэнийгээ хамгийн сайн дуурайжээ гэсэн үг. Эзэн минь ямар ч буруугүй байж түмэн зовлон амссаныг санавал өөрсдийгөө өмөөрч хамгаалъя гэсэн бодол минь хаачих бол?

Тэр зовон тарчилж байхдаа заналхийлээгүй. Түүний амнаас занасан, заналхийлсэн нэг ч үг унаагүй юм. Чимээгүй байдлыг нь дайснууд нь сул дорой чанар гэж буруу ойлгосон байж болох юм. Гэтэл үнэндээ сул дорой чанар бус, ер бусын их хүч байжээ.

Ийм их доромжлол, зүхэл, зовлонг тэвчиж өнгөрсний шалтгаан юу байв? Тэрээр **шударгаар шүүдэг** Бурханд найдвараа тавьсан байжээ. Бид ч мөн Түүнтэй адил байхаар дуудагдсан:

Хайртууд минь, хэзээ ч өөрийн өшөө хонзонг бүү ав. Харин Бурханы уур хилэнд зай гарга. Учир нь «“Өшөө авалт нь Минийх, Би буцааж төлнө” гэж Эзэн хэлэв» гэж бичигджээ. «Дайсан чинь өлссөн бол хоолло, цангасан бол түүнийг ундаал. Ингэснээр чи түүний толгой дээр галтай нүүрс овоолж байгаа хэрэг.» Мууд бүү дийлд, мууг харин сайнаар дийл. (Ром 12:19-21)

2:24 Аврагчийн зовлон шаналал нь үлгэр жишээ төдийгүй бас нүглийг цайруулах зорилготой байлаа. Бид энэ талаар Түүний зовлонг дуурайж чадахгүй бөгөөд Петр ч биднийг тийм зүйл хий гэж хэлээгүй. Харин дараах үнэнийг тунхаглаж байна: Аврагч маань Өөрийн нүглээс болж зовлон эдлээгүй. Учир нь Түүнд ямар ч нүгэл байгаагүй юм. Тэр **бидний нүглийн** төлөө загалмайд цовдлогдсон. Тэр бидний нүглийн төлөө нэгэнтээ зовсон тул бид нүглийнхээ төлөө зовлон эдэлнэ гэдэг зүйл байж болохгүй. Харин Тэр бидний нүглээс болж үхсэн юм бол, бид ч гэсэн нүгэлд үхсэн хүмүүс болох хэрэгтэй гэсэн үг. Бид нүглийн хувьд үхээд зогсохгүй зөвт байдалд амьд болох ёстой.

Та нар Түүний шархаар эдгээгдсэн. Аврагч маань бидний эдгэрлийн төлөө ийм өндөр үнэ төлсөн юм бол нүглийн тал дээр бид ямар хандлагатай байх ёстой вэ? Теодорет ингэж бичсэн байдаг: “Эдгэрлийн этгээд ч гэмээр шинэ

арга. Эмч төлбөрийг төлж, өвчтөн эдгэрлийг хүлээн авна.”

2:25 Итгэхээсээ өмнө бид яг л **төөрсөн хонь мэт** байлаа. Төөрсөн, ядарсан, гэмтсэн, цус нөжтэйгөө хутгалдсан хонь мэт. Петр энэ хэсэгт Исаиа 53-ын дүрслэлээс зургаан удаа хэрэглэсний хамгийн сүүлийнх нь энэхүү **төөрсөн хонины** жишээ.

- 21-р эшлэл: *Христ та нарын төлөө зовлон эдэлсэн* (Иса 53:4, 5-тай харьцуулан үз).
- 22-р эшлэл: *Тэр нүгэл үйлдээгүй, аманд нь мэх худал байгаагүй* (Иса 53:9-тэй харьцуулан үз).
- 23-р эшлэл: *Тэр зүхэгдэж байхдаа, хариуд нь зүхээгүй* (Иса 53:7-той харьцуулан үз).
- 24-р эшлэл: *Тэр Өөрөө бидний нүглийг модон дээр биедээ үүрсэн* (Иса 53:4, 11-ийг харьцуулан үз).
- 24-р эшлэл: *Та нар Түүний шархаар эдгээгдсэн* (Иса 53:5-тай харьцуулан үз).
- 25-р эшлэл: *Учир нь та нар хонь мэт төөрсөөр байсан* (Иса 53:6-тай харьцуулан үз).

Аврагдах үедээ бид **Хоньчин** руугаа иржээ. Тэр бол хоньдынхоо төлөө амиа өгдөг сайн Хоньчин (Иох 10:11). Цусаараа худалдаж авсан хонин сүргээ эцэж цуцалгүйгээр халамжлан анхаардаг агуу Хоньчин. Удахгүй тэнгэр дэх ногоон бэлчээр рүү хоньдоо авч явахаар ирэх

тэргүүн Хоньчин. Тэнд тэд хэзээ ч дахиж төөрөхгүй.

Христэд итгэнэ гэдэг бол **сэтгэлийнхээ Харгалзагч**¹⁶ руу ирэх явдал билээ. Бүтээл нь болохын хувьд бид уг нь Түүнийх мөн боловч нүглээс болж төөрсөн байжээ. Одоо харин эргээд Түүний халамж анхааралд эргэн ирж мөнхөд аюулгүй боллоо.

Г. Эхнэр хүн нөхөртэйгөө хэрхэн харилцах тухай (3:1-6)

3:1 Христитгэгчид хүмүүний байгуулсан төр засаг, энэ дэлхийн эздэдээ захирагдах ёстой гэдгийг Петр ярилаа. Одоо харин **эхнэрүүд нөхөртөө захирагдах** ёстой талаар өгүүлж байна.

Эхнэр хүн бүр нөхөртөө захирагдах ёстой. Нөхөр нь итгэгч байх үгүй нь энд огт хамаагүй. Бурхан эр хүнийг тэргүүн болгож тавьсан бөгөөд эмэгтэй хүн эр хүний эрх мэдлийг хүндэтгэх нь Бурханы хүсэл юм. Эхнэр нөхрийн харилцаа нь Христ ба чуулганы харилцааны зураглал болдог. Чуулган Христийг дагах ёстой шиг, эмэгтэй хүн нөхрөө дагах ёстой.

Энэ асуудал манай нийгмийн хүнд сэдэв юм. Эдүгээ эмэгтэйчүүд эр хүнийг захирах эрх мэдэлд гарч, нийгэм харьцангуй эхийн эрхт байдалд шилжиж байна. Олон чуулганд эмэгтэйчүүд идэвхтэй болж, эрчүүдээс илүү оролцоотой болж байна. Гэвч Бурханы үг хүчин төгөлдөр хэвээр. Эр хүн тэргүүн байх нь Бурханы тогтоосон дараалал юм. Шалтгаан нь

хэчнээн үндэслэлтэй байвч эмэгтэйчүүд эр хүнийг удирдаж эхлэхээр үр дүнд нь асуудал, эмх журамгүй байдал л бий болдог.

Нөхөр нь үл итгэгч байсан ч, эмэгтэй хүн нөхрөө өрхийн тэргүүн гэж үзэх хэрэгтэй. Ингэснээрээ тэр эмэгтэй нөхөртөө христитгэлээ сайнаар гэрчилж чадна. Дуулгавартай, нөхрөө хайрладаг, эхнэрийн үүргээ сайн биелүүлэн биеэ авч явах байдлаар дамжин магадгүй нөхөр нь Аврагч дээр ирж болох юм.

Эхнэр хүн ингэж **үггүйгээр** нөхрөө авралд хүргэхийг үгүй гэх газаргүй. Өөрөөр хэлбэл, нөхөртөө байнга номлол айлдаад байх хэрэггүй гэсэн үг. Магадгүй сайнмэдээг улиг болтол яншиж, нөхрөө байнга хүчилбэл байдал бүр ч дордож мэднэ. Эхнэр хүн нөхрийнхөө өмнө Христийн зан чанараар амьдарснаараа нөхрөө авралд хүргэх тухай Петр энд хэлээд байгаа юм.

Тэгвэл нөхөр нь эхнэрийнхээ христитгэлийн амьдралд төвөг удвал яах вэ? Эхнэр нь энэ тохиолдолд яах хэрэгтэй вэ? Нөхөр нь библийн сургаалыг зөрчихийг шаардвал нөхрийнхөө үгнээс зөрж, Эзэний үгийг дагах хэрэгтэй. Гэхдээ энэ нь христэч хүний үүрэгтэй хамааралгүй, харин эрхтэй нь холбоотой асуудал бол, эхнэр хүн нөхөртөө захирагдаж, эрхээсээ татгалзах хэрэгтэй.

Петр үл итгэгч нөхөртэй христэч эмэгтэйн тухай ярьсан нь итгэгч хүнийг үл итгэгчтэй гэрлэхийг зөвшөөрсөн хэрэг биш. Энэ бол Бурханы хүсэл ер биш юм. Эмэгтэй хүн

гэрлэчихсэн байхдаа Христэд итгэн аврагдсан тохиолдол дээр элч Петр ярьж байна. Тэр эмэгтэй нөхөр нь итгээгүй байсан ч нөхөртөө захирагдах үүрэгтэй.

3:2 Үл итгэгч нөхөр нь эхнэрийнхээ хүндлэл хийгээд **журамт байдалд** сэтгэл нь хөдөлж юун магад. Бурханы Сүнс үүнийг нь ашиглаад нөхрийнх нь дотор ажиллаж, нүглийг нь ойлгуулж ч болох юм. Эцэст нь тэр Христэд итгэхийг үгүйсгэх аргагүй.

Жорж Мюллерийн ярьсан нэг түүх байдаг. Хөрөнгө чинээтэй герман эр байж гэнэ. Эхнэр нь итгэгч ажээ. Тэр эр нэлээн уудаг, шөнө орой л гэр орондоо ирдэг гэнэ. Харин эхнэр нь ар гэрийнхээ бүх ажлыг зохицуулж, зарц нараа унтуулчхаад нөхрөө иртэл сэрүүн байж, орж ирэхэд нь элгэмсэг угтах ба огтхон ч гомдоллож байсангүй. Тэгээд хувцсыг нь тайлаад оронд нь оруулдаг ажээ.

Нэг орой герман эр хөлчүүрхэн байхдаа найз нөхдөдөө хэлж гэнэ: “Одоо бүгдээрээ манайд очвол эхнэр маань намайг хүлээгээд сууж байгаа. Ороод ирэхэд маань үүдэн дээр тосон эелдгээр биднийг угтан авч, хоол хийгээд ир гэвэл хоол хийж өгнө гэдэгт бүгдээрээ мөрийцөх үү?”

Найзууд нь эхэндээ эргэлзсэн ч эцэст нь очиж үзэхээр шийджээ. Гэтэл яг л нөхрийнх нь хэлснээр болж, эхнэр нь тэднийг үүдэн дээр угтан мэндлээд ямар ч дургүйцэлгүй хоол унд хийж өгчээ. Тэгээд зочдынхоо өмнө хоол унд тавьчхаад өрөөнөөс гарч одов. Түүнийг гармагц

найзуудынх нь нэг нь “Чи ийм сайн эмэгтэйд ингэж муухай ханддаг ямар гээч хүн бэ?” хэмээн баян эрийг зэмлээд хоолоо ч идэж дуусгалгүй гэрээс нь гараад явж гэнэ. Тэгсэн өөр нэг найз нь бас тэгж хэлээд гараад явчхав. Цуг ирсэн бүх найз нь нэг нэгээрээ баян эрийг зэмлэж, гэрээс гарч одсоор бүгд явж баян эр өрөөнд ганцаараа үлджээ.

Гучин минут ч бололгүй нөхөр нь ямар өөдгүй амьтан болохоо ухаарч эхлэв. Ялангуяа эхнэртээ ямар сэтгэлгүй хахир хандаж байснаа ойлгов. Тэгээд эхнэрийнхээ өрөө рүү орж, өөрийнх нь төлөө залбирч өгөхийг гуйж, нүглээ гэмшин Христэд итгэжээ. Тэр цагаас хойш нөхөр нь Эзэн Есүсийн үнэнч дагалдагч болсон байна. Үггүйгээр итгэл дээр авчирна гэж энэ юм шүү!

Жорж Мюллерийн зөвлөгөөг сонсоно уу:

Үл итгэгч хамаатан саднаасаа зовлон амсвал бүү урам хугараарай. Магадгүй тун удахгүй Эзэн таны зүрхний хүслийг биелүүлж, тэдний төлөө залбирсан залбиралд чинь хариулах ч юм билүү! Харин тэр болтол үнэн дээр хатуу зогс. Гэхдээ тэдний зүгээс *танд* ирж байгаа хандлагыг бүү буруутга. Түүний оронд даруу зүрх, дөлгөөн зан, Эзэн Есүс Христийн хайраар *тэдэнд* ханд.¹⁷

3:3 Эндээс эхлээд элч Петр сэдвээ өөрчилж эмэгтэй хүний гадаад үзэмж, хувцаслалтын тухай ярьж байгаа юм шиг харагддаг боловч үнэндээ эмэгтэй хүн нөхрийнхөө тааллыг олж,

түүнд үйлчлэх хамгийн сайн арга замыг зааж өгч байна. Эмэгтэй хүн гадаад үзэмжээс илүү, ариун байдал ба захирагдал бүхий дотоод сэтгэлийн гоо сайхнаар нөхөртөө нөлөөлөх боломжтой.

Гадна талын гоёлд дараах хэлбэрүүдээс татгалзахыг зөвлөж байна:

1. **Үс сүлжилт.** Зарим хүн үүнийг эгэл даруу үс сүлжилт гэж ойлгодог. Гэвч эртний Ромд нийтлэг байсан, хэтэрхий дэгжин маяг харуулсан, уул шиг овоолон сүлжих сүлжилтийг Петр ярьсан гэвэл арай үнэнд дөхөж очих болов уу.

2. **Алтан эдлэл зүүх.** Зарим нь үүнийг бариад, библи алтан эдлэл зүүхийг бүр хориглосон гэж тайлбарладаг. Харин зарим нь хэт нүд унагасан, дэндүү үнэтэй алтан эдлэлийг бусдад харуулах санаатайгаар зүүх нь дэмий гэж тайлбарладаг.

3. **Хувцаслалт.** Мэдээж энд хувцас өмсөхийг буруу гэж огт хэлээгүй. Гол нь үнэтэй тансаг, хэт чамин хувцаслалтыг хэлж байна. Бурхан тийм хувцаслалтыг юу гэж үздэгийг мэдье гэвэл Исаиа 3:16-25-ыг уншаарай.

ХРИСТЭЧ ХҮНИЙ ХУВЦАСЛАЛТ

Христэч хүн хэрхэн хувцаслах, ямар гоёл чимэг зүүх тал дээр эрэгтэй эмэгтэй гэлтгүй бүх итгэгчдийн хэрэгжүүлэх зарчмууд байдаг. Хамгийн эхний зарчим бол үнэ. Хувцсанд бид хэр их мөнгө зарцуулах ёстой вэ? Энэ тийм чухал гэж үү? Мөнгөө сайн сайхандаа зарцуулж болохгүй юм гэж үү?

1Тимот 2:9 үнэтэй хувцсыг хориглосон байдаг: “...үнэтэй хувцсаар биш...” Үнэтэй хувцас авах чадалтай эсэх нь асуудал биш. Христэд хүн үнэтэй хувцсанд мөнгөө зарцуулах нь нүгэл юм. Яагаад гэвэл Бурханы үг үүнийг хориглодог. Мөн энэрэл хайр үүнийг хориглодог. Дэлхий дээр олон хүн өлсөж ядарч, гачигдаж дутагдаж, сүнсний болон биеийн хэрэгцээгээ хангаж чадахгүй байхад бид хувцас мэтийн зүйлст мөнгөө дэмий үрэх нь зөв гэж үү?

Энэ зарчим зөвхөн чанараас гадна тоо хэмжээнд ч хамаатай. Зарим итгэгч дэлгүүрийн лангуу шиг олон хувцас цуглуулдаг. Аяллаар явахдаа машиныхаа арын тээшинд дүүрэн хувцас, богино өмд, цамц, дотуур хувцас чихнэ. Яг л хувцас зарах гэж байгаа хүн шиг.

Яагаад бид ийм байдаг вэ? Яагаад гэвэл бид бардам байна. Бид сайхан харагдаж, бусдын доор орохгүй гэсэн хандлага тээж явна. Хувцас авахдаа үнийг анхаарна гэдэг бол эхний зарчим.

Хоёр дахь зарчим нь даруу төлөв байдал. Паул “даруу, намбалаг байдлаар” хувцаслахыг заасан. Хувцасны гол үүрэг бол хүний нүцгэнийг далдлах. Үгүй юм аа гэхэд анх ийм л зориулалтаар хувцас гарч ирсэн. Гэтэл одоо хүний биеийн ихэнх хэсэг ил гардаг болжээ. Хүн ичгүүр гутамшгаараа сайрхдаг болов. Үл итгэгч хүн ийм байхад гайхах зүйл үгүй. Харин итгэгч хүн ийм байвал үнэхээр гайхмаар.

Даруу гэдэг нь нөгөө талаараа нүдэнд дулаахан гэсэн утгыг илэрхийлдэг. Нэг ёсондоо,

хүний нүдэнд дулаахан, цэвэрхэн хувцаслана гэсэн үг. Бохир заваан, уранхай нооронхой байхын сайн зүйл гэж үгүй. Бүдүүлэг хувцаслалт нь Ариун Сүнсийг доромжилсонтой адил юм гэж Освалд Чамберс хэлжээ. Христэч хүн цэвэр цэмцгэр, цэгцтэй, өнгө үзэмжтэй, нүдэнд дулаахан, зохимжтой хувцаслах хэрэгтэй.

Гэхдээ бусдын анхаарлыг өөр дээрээ татах хэт дэгжин чамин хувцаслалт байж болохгүй. Итгэгч хүний амьдралын зорилго энэ биш. Итгэгч хүн энэ дэлхийд чимэглэлийн мод бус, үр жимс гаргадаг усан үзмийн модны мөчир билээ. Бусдын анхаарлыг татах олон хэлбэр байна. Тухайлбал загвар нь хуучирсан хувцас өмсвөл хүний анхаарал татна. Этгээд сонин, гаж хувцас христэч хүнд үл нийцнэ.

Сүүлийн зарчим бол хүний дур хүслийг өдөөсөн хувцас өмсөхгүй байх. Залуу итгэгчид энэ зарчмыг дагах хэцүү байж магад. Хүний биеийн хэсгүүдийг ил гаргасан загвар дизайны талаар би дурдаад өнгөрсөн. Гэхдээ биеийн бүх хэсгийг халхлах атлаа бэлгийн дур тачаал өдөөсөн хувцаслалт байдаг. Орчин үеийн загвар дизайн хүний сүнслэг байдлыг дэмжих бус, харин бэлгийн дур хүслийг өдөөсөн хэлбэрт автжээ. Итгэгч хүн бусдыг уруу татлагад унагасан, христэч амьдралаар амьдрахад нь төвөг болсон хувцас өмсөх огт хэрэггүй.

Мэдээж нийгэм биднийг өөртэйгөө ижил болгох гэж дарамт үзүүлдэг. Ийм л байсан, цаашдаа ч ийм байна. Гэсэн ч бид загвар дизайны

туйлшралыг эсэргүүцэж, урсгалын эсрэг сөрж, сайнмэдээнд нийцсэн хувцас өмсөх нь зөв.

Хэрэв бид Христийг хувцасны шүүгээнийхээ Эзэн болговол бүх зүйл ном журамдаа орно.‡

3:4 Итгэгч хүнийг үнэхээр дур булаам болгодог хувцаслалт бол **зүрхэнд нуугдсан хүний гоо** үзэсгэлэн юм. Үсний маяг донж, үнэт эдлэл, сайхан хувцас түр зуурынх. Харин дотоод хүний гоо үзэмж үүрдийнх. Энэ хоёрын алийг нь сонгох вэ хэмээн элч Петр асууж байна. “Гаднаа дэгжин сайхан харагдавч дотроо уранхай ноорхой хувцастай олон хүн байх юм. Гэтэл нөгөө талд, гаднаа сайн хувцасгүй ч доторхыг нь юугаар ч үнэлэмгүй үнэ цэнтэй хүмүүс ч байх юм.” (Ф. Б. Мэйер)¹⁸

Хүн алт мөнгөн эдлэлийг үнэтэйд тооцдог бол, **Бурханы хувьд дөлгөөн ба даруу сүнс асар үнэтэй.**

3:5 Хуучин гэрээний бурханлаг эмэгтэйчүүд дотоод хүнийхээ ёс суртахуун, сүнслэг гоо үзэсгэлэнг тордож **өөрсдийгөө гоёдог байв. Нөхрүүддээ захирагдах** нь тэрхүү гоо үзэсгэлэнгийн нэг хэсэг байлаа. Энэ **эмэгтэйчүүд Бурханд найдвараа тавьжээ.** Тэд Бурханыг тэргүүнд тавьж, бүх зүйл дээр Бурханд таалагдъя хэмээхдээ айл гэрийн тэргүүнээр эр хүнийг тохоон тавьсан Бурханы эмх журмыг хүндэтгэж, **нөхрүүддээ захирагддаг** байлаа.

3:6 Үүний тод жишээ бол **Сара.** Тэрээр **Абрахамыг эзэн гэж дуудан, дуулгавартай**

дагасан юм. Эхлэл 18:12-ыг үзвэл энэ үгийг Сара “дотроо” хэлсэн байдаг. Сара Абрахамд захирагддаг гэдгээ энд тэнд чангаар зарлаж, олны өмнө Абрахамыг *эзэн* хэмээн дуудаж яваагүй. Харин дотоод сэтгэлдээ Абрахамыг өрхийн тэргүүн хэмээн хүндэтгэж, үйлдлээрээ хүндлэлээ харуулдаг байв.

Сарагийн жишээг дагадаг эмэгтэйчүүд түүний хүүхдүүд мөн. Иудей эмэгтэйчүүд махан биеийн хувьд Сарагийн үр удам гэгдэнэ. Гэхдээ жинхэнэ утгаараа Сарагийн охид гэгдэх хүмүүс бол түүний зан чанарыг дуурайгсад юм. Хүүхдүүд гэр бүлийнхээ зан чанарыг дуурайдаг шүү дээ.

Тэд **зөвийг үйлдвэл** юунаас ч айх хэрэггүй. Нөхөр нь амь насанд нь аюул учруулах юмуу хүчирхийлэл үйлддэггүй л бол, христэч эхнэрүүд Бурханаас даалгасан туслагчийн үүргээ сайн биелүүлснээр үл итгэгч нөхрийнхөө буруу хандлагаас айж эмээхгүй байж чадна гэсэн үг.

Д. Нөхөр хүн эхнэртэйгээ хэрхэн харилцах тухай (3:7)

Одоо элч Петр **нөхрүүдийн** тухай ярьж, үүргийг нь хэлж өгөх гэж байна. Нөхрүүд эхнэрээ хайрлаж, тэдэнд анхаарал халамж тавьж, эелдэг зөөлөн хандаж, тэдэнтэй **ойлголцож амьдрах** ёстой. Эр хүн эхнэртээ зөөлөн хандах нь чухал. Өөрөөс нь сул дорой эмэгтэй хүнтэй ингэж харьцах нь зүйд нийцнэ.

Эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний хөдөлгөөн хүчтэй өрнөж буй энэ үед эмэгтэй хүнийг библид **хэврэгхэн сав** гэж нэрлэсэн нь олны эгдүүцлийг төрүүлж болох юм. Гэхдээ бодит амьдрал дээр *дундаж* эмэгтэй хүн бие махбодын хүчний хувьд эр хүнээс сул дорой байдаг нь үнэн. Түүнээс гадна, ерөнхийдөө эмэгтэй хүн сэтгэл хөдлөлөө удирдах чадвараараа эр хүнтэй адилгүй бөгөөд юманд логик учирзүйгээс илүү сэтгэлийн хөдлөлөөр хандах магадлал нь өндөр байдаг. Теологийн нарийн асуудлуудтай зууралдах нь тэр болгон эмэгтэй хүний ажил байдаггүй. Нийтлэг байдлаа харвал эмэгтэй хүн ихэвчлэн эр хүнээс хараат амьдардаг.

Гэхдээ эмэгтэй хүн зарим талаараа эр хүнээс сул дорой байлаа гээд эр хүнээс дорд гэсэн үг огт биш. Библи ийм зүйл хэзээ ч яриагүй. Мөн зарим талбарт эр хүнтэй өрсөлдөх чадваргүй, эр хүнээс хүчтэй байх боломжгүй гэсэн үг ч биш. Харин ч эрчүүдийг бодвол эмэгтэйчүүд Христэд илүү ханддаг. Мөн эмэгтэй хүн удаан хугацааны зовлон шаналал, дайсагналыг илүү сайн тэвчдэг.

Эр хүн эхнэрээ **амийн нигүүлслийн хамтран хамтран өвлөгч** гэж үзэн эхнэртээ хандах ёстой. Энэ нь эхнэр нөхөр хоёулаа итгэгч болсон гэрлэлтийг хэлж байна. Эмэгтэй хүн зарим талаараа эр хүнээс сул дорой ч гэсэн, Бурханы өмнө нөхөртэйгөө яг ижил байр суурь, яг ижил мөнх амийн бэлгийг хүртжээ. Түүгээр ч зогсохгүй энэ дэлхийд шинэ амийг авчрахад нөхрөөсөө ч их үүрэг гүйцэтгэдэг билээ.

Эхнэр нөхөр хоёр хоорондоо ойлголцохгүй бол залбиралд саад учирдаг. “Шархалсан эхнэрийн ёолоон нөхрийн залбирлын урд тээглэж, залбирал нь Бурханы сонорт хүрэхэд саад болдог.” (Чарльз Бигг)¹⁹ Харилцаанд нь ямар нэг сэв суусан үед хосууд хамтдаа суугаад залбирах амаргүй. Тиймээс гэр орныхоо амар амгалан, сайн сайхны төлөө эхнэр нөхрүүд дараах энгийн зарчмуудыг амьдралдаа хэрэгжүүлбэл сайн:

1. Харилцан итгэлцлийг батжуулахын тулд нэг нэгэндээ бүх үнэнээ хэлж байх.

2. Үргэлж нээлттэй байх. Ямар ч үед ярилцахад бэлэн байгаарай. Дотоод сэтгэлд уур унтууцал хуримтлагдвал эцэст нь тэсэрч дэлбэрэх нь зайлшгүй. Ярилцахыг хүсэж байна гэдэг нь “уучлал гуйх,” “уучлах” сэтгэлтэй байгаагийн илрэл юм.

3. Аахар шаахар алдаа дутагдалд нүдээ аниад өнгөрөх. Хайр үй түмэн нүглийг далдалдаг. Өөрөө төгс бус байж, бусдаас төгс байдлыг бүү шаард.

4. Санхүүгийн асуудалд нэгдмэл байхыг хичээ. Үрэлгэн байдал, өр зээлээс зайлсхий. Өөрийгөө бусадтай бүү харьцуул.

5. Хайр бол захирч үл болох сэтгэл хөдлөл бус, үйлдэх ёстой тушаал гэдгийг бүү март. 1Коринт 13-р бүлэгт хэлсэн бүхэн хайр. Жишээ нь хайр бол элэгсэг зан. Хайр хүнийг шүүмжилж, бусдын өмнө эвгүй байдалд оруулдаггүй. Хайр таныг үр хүүхдийнхээ өмнө орилж

хашхичуулахгүй. Учир нь хайр үр хүүхдийн чинь аюулгүй байдлыг хамгаалдаг. Хайр нь гэр оронд аз жаргалтай уур амьсгалыг бүрдүүлж, хэрүүл маргааныг үгүй хийх бүхий л арга замууд юм.

Е. Ахан дүүсийн хувиар бусад итгэгчтэй хэрхэн харилцах тухай (3:8)

Эв найртай, ахан дүүсэг байцгаа гэснээс харахад энэ эшлэл христитгэгчдэд хамаатай бөгөөд итгэгч хүн бусад итгэгчидтэйгээ хэрхэн харилцах ёстойг ятган сэнхрүүлж байна. Өмнөх гурван ятгалга бол илүү өргөн хүрээг хамарна.

Петр эцэст нь гэлээ гээд захидлаа дуусгах гэж байна гэсэн үг биш. Петр хэд хэдэн төрлийн хүмүүст (зарц, эхнэр, нөхөр) тусгайлан хандаж үг хэлсэн. Одоо тэгвэл төгсгөлд нь **бүгдэд** маань хандаж үг хэлж байна.

Бүгд эв найртай байцгаа. Христитгэгчид бүгдээрээ бүх талаар ижил байх аргагүй. Хэрэв бүгд ижил болчихвол эв найр бус, ижилсэл болно. Зарчим маш тодорхой: “Үндсэн сургаал дээр нэгдмэл байх. Аахар шаахар зүйлс дээр өөр өөрийнхөөрөө байх. Бүх юман дээр хайраар хандах.” Бид нэг нэгэндээ **энэрэнгүй** хандах ёстой. Бүр үгчлэн орчуулбал, хамтдаа зовох ёстой. Энэ үг хавчлагатай үед хэлэгдсэн боловч бүх үеийнхэнд чухал. Яагаад гэвэл зовлонгүй үе гэж байдаггүй юм.

Ах дүүсэг байцгаа. Нэр нь үл мэдэгдэх нэгэн зохиолч ингэж бичжээ:

Бурхан хэн бидний ах дүү болохыг биднээс асуудаггүй. Шууд тогтоогоод өгчихдөг. Гэсэн ч бид ах дүүгээ хайрлах үүрэгтэй. Зан чанар, үзэл бодол өөр байх үүнд ямар ч хамаагүй. “Наадах чинь боломжгүй” гэж та хэлэх үү? Тэгвэл жинхэнэ хайр нь сэтгэл хөдлөлөөс бус хүслээс гарч ирдгийг санаарай. Жинхэнэ хайр мэдрэх бус, үйлдэх. Сэтгэл бус, үйлс. Нялуун үг бус, хувиа хичээдэггүй сайн үйлс.

Эелдэг гэж бусдын мэдрэмж ба хэрэгцээг мэдэрч чаддаг сэтгэлтэй байхыг хэлнэ. Хүн хэчнээн өөдгүй зан гаргасан ч, хүйтэн хөндий, хахир хатуу, цэвдэг хандахаас зайлсхийнэ гэсэн үг.

Бодолдоо даруу байцгаа. Даруу зан бол христч хүний эрхэм чанар яах аргагүй мөн. Ялангуяа энэ нь бусдын талаар даруу бодол тээж, бусдыг өмнөө тавьж, нигүүлсэнгүй зүйлс ярьж үйлдэнэ гэсэн үг. Даруу зан эхэнд бусдыг тавьж, бусдад туслах боломжийг ашиглаж, сайхан сэтгэлийн хариуд талархаж чаддаг. Даруу зан бардамнаж, ихэрхэж, бүдүүлэг авирладаггүй.

Ё. Зовогсод дарлагч, хавчигч нартай хэрхэн харилцах тухай (3:9-4:6)

3:9 Петрийн нэгдүгээр захидлын цаад санаа бүхэлдээ хавчлага ба зовлонд тэсвэртэй байхыг ятгах явдал байлаа. Энэ эшлэлээс эхлээд 4:6

хүртэлх сэдэв нь христитгэгч зовлон эдэлж байхдаа хавчин дарлагсадтай хэрхэн харилцах тухай өгүүлнэ. Христитгэгчид зөвт байдлын төлөө зовохдоо хариу тэмцэж болохгүй гэдгийг байн байн сануулсан байна. Бид **мууг муугаар эсвэл доромжлолыг доромжлолоор** хариулж болохгүй. Түүний оронд бидэнд муугаар хандсан хүнийг ерөөж, доромжлолыг сайхан сэтгэлээр хариулах ёстой. Христэд итгэсэн бид бусдад хохирол учруулахаар дуудагдаагүй. Харин хүмүүст сайныг хийж, бусдыг хараах бус ерөөхөөр дуудагджээ. Бурхан ийм хүнийг **ерөөлөөр** шагнах болно.

3:10 Бузар үйл ба бузар хэл ярианаас зайлсхийж зөв шударгыг үйлддэг хүний дээр Бурханы ерөөл оршдог гэдгийг батлахын тулд 10-12 дугаар эшлэлд Дуулал 34:12-16а хэсгээс Петр эш татсан.

Эхний эшлэл: **Амийг хүсэмжилдэг бөгөөд сайн өдрүүдийг үзэхийг хүсдэг нь хэлээ муу муухайгаас, уруулаа худал хэлэхээс хамгаал.** Бид доромжлолын хариуг өгч, худал хуурмагийн өөдөөс худал хуурмагаар тэмцэж болохгүй.

Амиа хайрлахыг Иохан 12:25 дээр буруушаасан. Гэхдээ Иохан 12:25 дээр өөрөө өөрийнхөө төлөө амьдарч, амьдралын жинхэнэ зорилгыг үл хайхран явахыг хэлсэн. Харин энэ эшлэлд Бурханы заасан замаар амьдрах гэсэн утгаар орж байна.

3:11 Муу хэл ярианаас гадна муу үйлийг хориглож байна. Мууг муугаар хариуллаа гээд

байдал улам дордоно. Энэ бол ертөнцийн арга зам. Итгэгч бид **мууг сайнаар** хариулж, зовлонг даруугаар тэвчин **амар тайвныг** тогтоохыг эрмэлзэх учиртай. Галыг галаар унтраадаггүй.

Мууг дийлэх цорын ганц арга бол зөнгөөр нь орхих. Тэгвэл тэр хайж байсан дайснаа олохоо болино. Муутай тэмцвэл өөр нэг мууг бий болгож, гал дээр тос асгаж буйгаас ялгаагүй. Харин бузар мууг эсэргүүцэхгүй үед тэр, тэвчээр хүлцлээс өөр тулах нэгэнгүй болж, зэвсгээ алдаж, цааш тэмцэх хүчгүй болдог. Мэдээж эсэргүүцлийн ямхын төдий ч ул мөр үлдээгүй цагт ийм үр дүн гарна. Өсөрхөлд цэг тавигдана. Тэр цагт бузар муу мухардалд орж, цаашаагаа үргэлжлэх аргагүй болоод замхран арилна.

3:12 Зөвөөр алхаж буй хүмүүсийг **Эзэн** сайшаадаг. Тэр тэдний **залбиралд** анхаарлаа хандуулдаг. Мэдээж Эзэн хүн бүрийн залбирлыг сонсдог. Гэхдээ Христийн төлөө зовоод өс хонзон авдаггүй, эсэргүүцэл үзүүлдэггүй хүмүүсийн залбирлыг Эзэн онцгой үздэг байна.

Эзэний царай мууг үйлдэгчдийн эсрэг. Энэ нь Түүний хүмүүсийг хавчин зовоодог хүмүүсийг хэлж байна. Гэхдээ бас зовоогч хүмүүстэйгээ тэмцэлдэж, тэдний эсрэг хараал урсгаж, хариу хүчирхийлэл үйлддэг итгэгчдийг ч хэлж байж болох юм. **Муу** л бол муу. Муу зүйл

хаана ч байсан, хэнээс ч гарсан Бурхан түүнийг эсэргүүцдэг. Итгэгч, үл итгэгч байх нь чухал биш.

Дуулал 34:16-аас Петр эш татахдаа “Тэдний дурсамжийг ч дэлхийгээс арилгахын тулд буюу” гэсэн сүүлийн хэсгийг орхисон байна. Энэ нь зориудын үйлдэл юм. Бид эдүгээ Бурханы нигүүлслийн цаг үед амьдардаг. Энэ бол Эзэний тааламжит жил. Бурханы өшөө авалтын өдөр хараахан ирээгүй байна. Эзэн Есүс нь хаадын Хаан, эздийн Эзэн болж ирэхдээ тэдний дурсамжийг дэлхийгээс арилгах болно.

3:13 Петр үндсэн санаагаа асуултаар үргэлжлүүлж байна: **“Та нар сайны төлөө зүтгэгч болбоос хэн та нарт хор учруулах юм бэ?”** Асуултын хариулт мэдээж “хэн ч хор учруулахгүй.” Гэвч Христийн төлөө амь үрэгдэгсдийн түүхийг харвал итгэмжит дагалдагчдад сайнмэдээний эсрэг дайснууд хор учруулдгийг гэрчилдэг.

Үүнд дор хаяж хоёр тайлбар бий:

1. Ер нь зөвийн замаар алхагчдад хүн хор учруулдаггүй. Үл эсэргүүцэх зарчмаар яваа үед энэхүү хандлага эсэргүүцлийг зэвсэггүй болгодог. Дандаа биш ч гэсэн зөвийн төлөө зогсож буй хүмүүс сайн үйлийнхээ ачаар хамгаалагддаг.

2. Дайсан бидэнд хийж чадах хамгийн дээд муу үйл нь мөнхийн хор хохирол үзүүлэх чадалгүй. Дайсан бидний биед хор учруулж чадах ч сүнсийг минь хохироож эс чадна.

Дэлхийн хоёрдугаар дайны үед арван хоёр настай христэч хүү байж гэнэ. Тэрээр Европт өрнөсөн нэгэн хөдөлгөөнд нэгдэхээс татгалзжээ. “Бид амийг чинь хөнөөж чадна гэдгийг чи ойлгохгүй байна уу?” хэмээн эрх баригчдыг асуухад хүү, “Би Христийн төлөө үхэж чадна гэдгийг та нар ойлгохгүй байна уу?” хэмээн хариулсан гэдэг. Өөрийг нь хэн ч хохироож чадахгүйг тэр мэддэг байж.

3:14 Гэхдээ христитгэгч Эзэнд үнэнч байснаасаа болоод **зовлон** амслаа гэж бодъё. Тэгвэл юу болох вэ? Гарч болох гурван үр дүн байгаа. Үүнд:

1. Бурхан зовлонг Өөрийнхөө алдрын төлөө ашиглана.

2. Бурхан тэрхүү зовлонгоор дамжуулан бусдад ерөөл авчирна.

3. Бурхан Өөрийнх нь нэрийн төлөө зовлон амсаж буй хүнийг ерөөнө.

Хүмүүсээс бүү ай. **Тэдний сүрдүүлгээс бүү ай.** Христийг доромжилбол суллана гэж Поликарпт амлахад тэрээр “Миний бие наян зургаан жил Христэд үйлчиллээ. Тэр надад ямар ч бурууг үйлдээгүй. Би яаж Аврагч Хааныгаа доромжлох юм бэ?” гэсэн гэдэг. Зөвлөлийн төлөөлөгчид түүнийг зэрлэг араатанд хаяж өгнө хэмээн сүрдүүлэхэд Поликарп, “Энэ зовлонт амьдралаас үтэр түргэн суллагдах нь надад илүү дээр” гэж хариулсан байна. Тэгэхээр нь захирагч түүнийг амьдаар нь шатаана гэж сүрдүүлэхэд “Хоромхон зуур тарчилгах галаас би үл айна.

Харин та нар үүрд шатаах галыг мэдэхгүй байна даа” гэж хариу өчжээ.

3:15 Энэ эшлэл болон 14-р эшлэлийн сүүл хэсэгт Исаиа 8:12б, 13-аас Петр эш татав: “Тэдний айж байгаа юмнаас бүү ай, бүү сүрд. Та нарын ариун хэмээн үзэх ёстой нэгэн нь Түг түмдийн ЭЗЭН юм. Тэрээр эмээдэс тань байх болно. Тэр та нарыг айлгах болно.” Нэгэн хүн ийн хэлжээ: “Бид хүнээс айдаг болохоор Бурханаас айдаггүй.”

Исаиа бидний айх ёстой Нэгэнийг *Түг түмдийн Эзэн* гэснийг Петр Ариун Сүнсний илэрхийллээр **Христ Эзэнийг зүрхэндээ тусгаарлан нандигна** болгон өөрчилжээ. Нэг ёсондоо Христ Эзэн бол Хуучин гэрээний Түг түмдийн Эзэн мөн.

Эзэнээс эмээнэ гэдэг нь Түүнийг амьдралынхаа Захирагч болгоно гэсэн үг. Бидний үг хэл, явдал үйл бүгдээрээ Түүний хүсэл таалалд нийцэж, Түүнийг алдаршуулдаг байх учиртай. Христ бол Эзэн гэдэг үзэл санаа амьдралын минь бүх талбарыг эзлэх ёстой. Бидний эд хөрөнгө, ажил мэргэжил, номын сан, гэрлэлт, чөлөөт цаг гээд юу ч үүнээс ангид байж болохгүй.

Харин найдварын чинь талаар асуух хүн бүрд хариу өгөхөд ямагт бэлэн бай, гэхдээ дөлгөөн бөгөөд хүндэтгэлтэйгээр хариул. Энэ үг юун түрүүнд, хавчлага дарамт ирэх үеийн христитгэгчдэд хандсан үг. Бид Эзэн Есүсийн

оршихуйд зогсож буйгаар санаж, зоригтой байж, сайнаар гэрчлэх хэрэгтэй.

Энэ үг мөн бидний өдөр тутмын амьдралд хамаатай. Заримдаа хүмүүс итгэлийн талаар асуудаг. Энэ нь Эзэний тухай тэдэнд ярих боломж юм. Эзэн бидний төлөө ямар агуу зүйлс хийснийг хэлэхэд бид **бэлэн байх** ёстой. Ингэхдээ **даруу хүндэтгэлтэй** хандлагаар гэрчлэх хэрэгтэй. Аврагч Эзэнийхээ тухай ярихдаа хахир хатуу юмуу хайнга байж болохгүй.

3:16 Итгэгч хүн **сайн мөс чанартай** байх хэрэгтэй. Хэрэв буруу юм хийгээгүйгээ мэдэж байвал хавчлагатай нүүр тулах үед арслан мэт зоригтой байж чадна. Харин бурууг үйлдсэн бол буруутгалдаа яллагдаж, дайсныхаа эсрэг бат зогсож чадахгүй. Итгэгчийн амьдрал хэчнээн гэм зэмгүй байлаа ч, сайнмэдээний дайснууд түүнээс ямар нэг алдаа заавал гаргаж ирж, худал гүтгэх л болно. Гэхдээ хэргээ шүүлгэх цагт буруутгал нь хий хоосон гэдэг нь илэрч, буруутгагчид нь ичгүүрт орно.

3:17 Христэч хүн Бурханы хүслийн улмаас зовлон эдлэх боллоо ч сайныг л **үйлдэх** хэрэгтэй. **Муу** үйл хийгээд өөр дээрээ зовлон авчрах хэрэггүй. Буруугаасаа болж зовлон эдэлбэл түүнд ямар ч сайшаал ирэхгүй.

3:18 Гуравдугаар бүлгийн үлдсэн хэсэгт, зөвийн төлөө зовлон эдэлсэн хүний сонгодог жишээ болгож **Христийн** тухай өгүүлнэ. Мөн Түүний алдарт хүрэх зам нь зовлон байсныг бидэнд сануулна.

Түүний зовлонд зургаан онцлог шинж байгааг анзаарна уу. Үүнд: (1) Түүний зовлон нь итгэгч нүгэлтнийг **нүглийн** шийтгэлээс нь чөлөөлөх зорилготой. (2) Түүний зовлон мөнхийн үр дагавартай. Тэр бүгдийн төлөө нэг удаа үхэж **нүглийн** асуудлыг шийдсэн. Авралын ажил одоо дууссан. (3) Христ биднийг орлож зовлон эдэлсэн. **Зөвт нь зөвт бусыг орлосон.** “Бүгдийн маань хилэнцийг харин Түүнд ЭЗЭН тохов.” (Иса 53:6б) (4) Түүний үхлээр дамжуулан бид **Бурханд** аваачигдсан. Бурханд ойртоход саад болж байсан нүгэл замаас зайлуулагдав. (5) Христийн зовлон нь хэрцгийлэл байлаа. Түүний **үхэл** цаазын ял байв. (6) Христийн зовлонгийн эцсийн зорилго амиллаар биеллээ олсон. Христ гурав дахь өдөр дээрээ үхэгсдээс амилсан. **Сүнсэнд амилуулагдав** гэсэн нь Ариун Сүнсний хүчээр үхлээс амилсан гэсэн утгатай.

3:19 Гуравдугаар бүлгийн 19, 20-р эшлэл нь ойлгоход нэлээн адармаатай хэсэг. Шинэ гэрээний хамгийн маргаан дагуулдаг хэсгүүдийн нэг. Зарим нь энэ хоёр эшлэлийг ашиглаж, үхсэний дараа аврагдах боломжтой гэх юмуу дэлхийн бүх хүн аврагдана гэх библид байхгүй сургаалыг гаргаж ирдэг. Гэхдээ эвангелийн итгэгчдийн дунд нийтлэг хүлээн зөвшөөрөгдсөн хоёр тайлбар бий:

Эхний тайлбар: Христ үхсэнийхээ дараа, амилахынхаа өмнө сүнсээр Үхэгсдийн оронд очоод загалмай дээр хийсэн агуу ажлынхаа ялалтыг тунхагласан. Энэ үзлийг баримтлагчид

шоронд байгаа сүнснүүд гэдгийг итгэгчид байсан уу, үл итгэгчид байсан уу, эсвэл аль аль нь байсан уу гэдэг дээр санал зөрөлддөг ч Эзэн Есүс тэдэнд сайнмэдээ тунхаглаагүй гэдэг дээр ерөнхийдөө санал нийлдэг. Хэрэв тэгсэн гэвэл үхлийн дараа аврагдах боломжтой гэсэн санаа гарч ирэх болно. Үхлийн дараа хоёр дахь боломж байгаа гэж библид огт хэлээгүй. Энэхүү тайлбарыг баримтлагчид Ефес 4:9-г давхар эш татаж, Эзэн “газрын доод хэсэгт буусан” гэдгийг хэлдэг. Эзэн биегүй сүнсээр Үхэгсдийн оронд бууж, Голготын ялалтыг зарласны өөр нэг баталгаа бол энэ гэгцгээдэг. Мөн тэд элч нарын итгэлийн тунхгаас “Үхэгсдийн оронд бууж” гэсэн хэсгийг эш татдаг.

Хоёр дахь тайлбар: Петр энд Ноагийн өдрүүдэд болсон үйл явдлыг ярьж байна. Үерийн өмнөх үл итгэгч үеийнхэнд Христийн сүнс Ноагаар дамжуулж тунхаглаж байжээ. Тэд тухайн үедээ биегүй сүнснүүд бус, амьд хүмүүс байсан ба Ноагийн сэрэмжлүүлгийг үл сонсож, үерээр устгагджээ. Одоо бол Үхэгсдийн оронд, **шоронд байгаа сүнснүүд** юм.

Хоёр дахь тайлбар хам сэдэвтэйгээ илүү таарч байгаа харагддаг. Ядаж л элдвийн этгээд үзэл гарч ирэхээс хамгаалж байна. Одоо бүгдээрээ энэ хоёр эшлэлийг утгат хэсэг бүрээр нь задлан харъя.

Тэрхүү сүнсээр Христ явж, шоронд байгаа сүнснүүдэд тунхаглажээ. Тэрхүү гэдэг үг сүнс гэсэн үгийг өмнөх 18-р эшлэлд гарсан сүнстэй

холбож байна. Энэ сүнс бол Ариун Сүнс. Захидлын 1:11-р эшлэлд үүнийг “Христийн Сүнс” гэж тодорхойлсон. Христийн Сүнс буюу Ариун Сүнс Хуучин гэрээний эш үзүүлэгчдээр дамжуулан ярьж байсан гэж хэлсэн. Эхлэл 6:3 дээр Бурханы Сүнс буюу Ариун Сүнс эртний тэр хүмүүсийг тэвчих хязгаартаа хүрсэн тухай хэлдэг.

Христ явж... тунхаглажээ. Өмнө хэлсэнчлэн, тунхагласан нь Христ байсан. Гэхдээ Тэр Ноагаар дамжуулж тунхагласан. 2Петр 2:5 дээр Ноаг “зөвт байдлыг тунхаглагч” хэмээн тодорхойлдог. Христийн тунхаглалын тухайд ч гэсэн эх грек нь ижил язгууртай үг ашиглажээ.

Эдүгээ шоронд байгаа сүнснүүдэд. Эд бол үерийн талаарх анхааруулга хийгээд бүхээгт орвол аврагдах тухай амлалт, Ноагийн тунхаглалыг сонссон амьд хүмүүс. Тэд авралын мэдээнээс татгалзаж үерт живжээ. Эдүгээ тэдний **сүнс шоронд байгаа** бөгөөд эцсийн шүүлтийг хүлээж байна.

Тэгэхээр эшлэлийг дараах байдлаар найруулбал арай ойлгомжтой болох байх: **“Тэрхүү сүнсээр (Ариун Сүнсээр) Христ явж, одоо шоронд (Үхэгсдийн оронд) байгаа сүнснүүдэд (Ноагаар дамжуулан) тунхаглаж байжээ.**

Шоронд байгаа сүнснүүд гэж Ноагийн өдрүүдэд амьдарч асан хүмүүс гэдгийг юугаар батлах вэ? Үүний хариулт дараагийн эшлэлд харагдана.

3:20 Энэ эшлэл шоронд байгаа сүнснүүд хэн болохыг хэлж өгч байна. Эдгээр нь урьд дуулгаваргүй байв. Тэд хэзээ дуулгаваргүй байсан бэ? Ноагийн өдөр бүхээг баригдаж байх үед, Бурхан тэвчиж хүлээсээр байхад. Үр дүнд нь юу болов? Тэрхүү бүхээгт цөөн буюу найман хүн байж, усаар дамжин аврагджээ.

Энд түр зогсоод захидлын ерөнхий хам сэдвийг бодож үзье. Петр захидлаа хавчигдаж байсан итгэгчдэд бичсэн. Петрийн захидлыг хүлээн авсан итгэгчид амьдрал гэрчлэлээсээ болж зовлон амсаж байлаа. Христитгэл зөв юм бол бид зовох бус захирч байх ёстой бус уу хэмээн тэд гайхдаг байсан байж болох юм. Христитгэл үнэн итгэл юм бол яагаад ийм цөөн хүн Христэд итгэдэг юм бэ гэж боддог байсан байж магад.

Эхний асуултад хариулахын тулд Эзэн Есүсийн жишээг Петр эш татсан. Христ зөвт байдлын төлөө зовлон эдэлж, эцэст нь үхэлд тушаагдсан. Гэтэл Бурхан Түүнийг үхэгсдээс амилуулж, тэнгэрийн цог жавхланд оруулсан (22-р эшлэлийг үз). Алдарт хүрэх зам нь зовлонгийн хөндийг дайран гарчээ.

Петр дараа нь Ноаг жишээ болгосон. Бурхан усаар дамжуулан ертөнцийг устгана гэж итгэмжит Ноа 120 жил тунхагласан боловч хариуд нь доромжлол, үгүйсгэл л хүлээн авчээ. Гэвч Бурхан түүнийг гэр бүлийнх нь хамт үерээс аварч зөвийг нь баталсан.

“Хэрэв бидний зөв юм бол бид яагаад ийм цөхүүлээ юм бэ?” гэдэг асуулт төрж байвал Петр хариу өгч байна. “Дэлхийн бүх хүний буруу байхад *наймхан хүний* л зөв байсан юм шүү.” Ер нь дэлхийн түүхэнд олонхын зөв байсан нь ховор. Жинхэнэ итгэгч ихэнхдээ цөөнх байдаг. Гэхдээ цөөн итгэгч байлаа гээд итгэл нь буруу гэсэн үг биш. Ноагийн өдрүүдэд **найман** итгэгч байсан бол өнөөдөр сая сая итгэгч байгаа.

Хорьдугаар эшлэлд, “**Тэрхүү бүхээгт цөөн буюу найман хүн байж, усаар дамжин аврагджээ**” гэж бичигдсэн байна. Тэд усны *ачаар* аврагдсан юм биш, харин **усаар дамжин (усан дундуур гарч) аврагдсан**. Ус нь аврагч бус, харин тэдний **дамжин** гарсан Бурханы шүүлт бөгөөд Бурхан тэднийг тэндээс эсэн мэнд аварчээ.

Энэхүү мэдэгдэл болон түүний дараагийн эшлэлийг зөв ойлгохын тулд бүхээг ба үер юуг бэлгэддэгийг мэдэх хэрэгтэй. Бүхээг нь Эзэн Есүс Христийн зураглал. Үерийн ус нь Бурханы шүүлтийг илэрхийлдэг. Бүхээг нь цорын ганц аврагдах зам байлаа. Үер буух үед бүхээгт орсон хүмүүс л аврагдсан. Гадна үлдэгсэд бүгд мөхсөн. Түүн шиг Христ цорын ганц авралын зам билээ. Мөн Христийн дотор хоргодсон хүмүүс л аврагдана. Энэ авралын баталгаа Бурханы хүч чадлын дайтай хүчтэй. Харин гадна үлдэгсэд мөхөхөөс өөр замгүй.

Ус нь авралын *хэрэгсэл* байгаагүй. Учир нь ус бүх хүнийг живүүлсэн. Тухайн үед бүхээг

хоргодох газар болж, шүүлтийн усаар дамжиж, салхи шуурганаас хүмүүсийг нөмөрлөсөн. Бүхээгт байсан хүмүүст нэг ч дусал ус хүрээгүй. Тэрчлэн, Христ бидний нүглийн эсрэг шатсан Бурханы уур хилэнг үүрэв. Христийн дотор байгаа хүмүүст шүүлт шийтгэл гэж байхгүй (Иох 5:24).

Бүхээг усан дээр байсан. Борооны ус түүний дээрээс орж байв. Нэг ёсондоо бүхээгийн эргэн тойрон тэр чигтээ ус байлаа. Гэхдээ бүхээг өөрийн доторх итгэгчдийг усан дундуур аюулгүй авч гарч, шинэчлэгдсэн ертөнцөд оруулсан. Түүн шиг Аврагчид найдсан бүхэн үхэл ба зовлонгийн ертөнц дундуур аюулгүй гарч, амилалд хүрч, шинэ амьдралтай золгоно.

3:21 Үүний тусгал болох баптисм нь...одоо та нарыг авардаг. Одоо бүгдээрээ дахиад л библийн нэг адармаатай хэсэг дээр хүрч ирлээ. Зарим хүн баптисмыг авралын нэг шаардлага гэж үздэг бол, зарим хүн баптисмд аврах ямар ч хүч байхгүй гэдэг. Энэхүү эшлэл нь энэ хоёр үзэл бодлын зөрчлийн талбар болдог.

БАПТИСМ

Юун түрүүнд баптисм гэж ямар утга илэрхийлэх *боломжтой* мөн ямар утга *илэрхийлдэггүй* гэдгийг авч үзье.

Үнэндээ *биднийг авардаг баптисм* нь усан баптисм бус, 2000 жилийн өмнө Голгота дээр болсон баптисм билээ. Христийн үхэл нэг төрлийн баптисм юм. Эзэн Есүс энэ тухайд

“Харин хүртэх ёстой нэгэн баптисм Надад байна. Үүнийг гүйцэлдтэл Би ямар их зовно вэ!” (Лк 12:50) гэж хэлсэн. Дуулалд энэхүү баптисмыг дүрслэхдээ “Таны хүрхрээнүүдийн дуунд оёоргүй гүн оёоргүй гүнийгээ дууддаг. Таны давлагаа, долгио намайг нөмрөв” (Дуу 42:7) хэмээн бичжээ. Христ үхэхдээ Бурханы уур хилэнгийн догшин давлагаан дотор баптисм хүртжээ. Энэ баптисм нь бидний авралын үндэс болдог.

Гэхдээ бид Түүний үхлийг өөрсдийнхөө төлөө хүлээн авах ёстой. Ноа болон түүний гэр бүл аврагдахын тулд хөвөгч авдар руу орох ёстой байсан шиг, бид ч гэсэн Эзэнийг цорын ганц Аврагчаа болгож хүлээх ёстой. Үүнийг хийснээрээ бид өөрсдийгөө Түүний үхэл, оршуулга, амилалтай нэг болгодог. Тийнхүү бид Түүнтэй хамт цовдлогдож (Гал 2:20), Түүнтэй хамт оршуулагдаж (Ром 6:4), Түүнтэй хамт үхлээс амилсанд (Ром 6:4) тооцогдоно.

Энэ бүхэн итгэгч хүний баптисм юм. Тэгэхээр усан баптисмын ёслол нь сүнслэг байдлаар явагдсан үйл явдлын гадаад илэрхийлэл билээ. Бид Христийн үхэл рүү баптисм хүртсэн. Усан дор орохдоо бид Түүнтэй хамт оршуулагдсан гэдгээ тунхагладаг. Уснаас гарч ирэхдээ Түүнтэй хамт амилуулагдсанаа зарлаж, шинэ амиар алхах хүсэлтэйгээ харуулдаг.

Тиймээс усан баптисмын илэрхийлээд байгаа зүйл буюу Христийн баптисм болох загалмайн

үхэлтэй холбогдсон нь биднийг авардаг болохоос ёслол нь аврахгүй.

Энэ эшлэл усан баптисмын ёслолоор аврагдана гэсэн санааг илэрхийлсэн байх *боломжгүй*. Үүнд дараах хэдэн шалтгаан бий:

1. Усан баптисмын ёслол хүнийг авардаг гэвэл бидний Аврагч нь Эзэн Есүс бус, ус болж таарна. Гэтэл “цорын ганц зам бол Би байгаа юм” (Иох 14:6) гэж Есүс айлдсан шүү дээ.

2. Усан баптисмын ёслол хүнийг авардаг гэвэл Христийн үхэл дэмий зүйл болж хувирна. Хүн усаар аврагдах боломжтой юм бол Эзэн Есүс юуны төлөө амиа өргөсөн юм бэ?

3. Усан баптисмын ёслол хүнийг авардаг гэх зарчим бодит амьдрал дээр ямар ч үр дүнгээ өгдөггүй. Усан баптисм хүртсэн олон хүн дахин төрөөгүй гэдгээ хойшдынхоо амьдралаар харуулдаг.

Түүнээс гадна, аврагдахын тулд *итгэл дээр нэмээд усан баптисм* шаардлагатай гэсэн санааг энэ эшлэл илэрхийлсэн байх *боломжгүй*.

1. Ингэж үзвэл Аврагчийн загалмайн ажлыг хангалтгүй гэсэнтэй адил болно. Эзэн Есүс “Түйцэлдлээ” гэж хэлсэн шүү дээ. Хэрэв авралын ажил дээр баптисмыг нэмэх ёстой гэвэл Эзэний үг худлаа болж таарч байна.

2. Хэрэв баптисм нь авралд шаардлагатай юм бол Эзэн Есүс яагаад хэн нэг хүнд баптисм хүртээгээгүй юм бэ? Иохан 4:1, 2 эшлэлд Есүс дагалдагчдынхаа хэнд нь ч баптисм хүртээгээгүй,

харин шавь нар нь л энэ ажлыг хийж байсан гэж бичигджээ.

3. Элч Паул Коринтынхоос цөөн хүнд баптисм хүртээсэндээ Бурханд талархсан (1Ко 1:14-16). Хэрэв баптисм авралын чухал шаардлага юм бол сайнмэдээ тунхаглагч ийм талархлыг Бурханд өргөж байгаа нь нэн хачирхалтай! Паул зарим хүнд баптисм хүртээсэн гэхээр баптисмыг номлож байсан гэсэн үг. Гэхдээ цөөхөн хүнд баптисм хүртээсэн гэхээр баптисмыг авралын шаардлага гэж үзээгүйг харуулна.

4. Эзэний хажууд хамт цовдлогдсон гэмт хэрэгтэн баптисм хүртээгүй байж Христтэй хамт диваажинд очих баталгааг авсан (Лк 23:43).

5. Кайсарид аврагдсан харь үндэстнүүд итгэх үедээ Ариун Сүнсийг хүлээн авсан (Үйл 10:44). Тэгэхээр Христийнх болсон гэсэн үг (Ром 8:9б). Тэд Ариун Сүнсийг хүлээн авсныхаа дараа буюу аврагдсаныхаа дараа баптисм хүртжээ (Үйл 10:47, 48). Тэгэхээр тэдний авралд баптисм гол шаардлага байгаагүй аж. Тэд эхлээд аврагдсан, дараа нь усан баптисм хийлгэсэн.

6. Шинэ гэрээнд баптисмыг дандаа үхэлтэй холбож тайлбарладаг. Сүнслэг төрөлттэй холбож ярьсан тохиолдол байхгүй.

7. Хүн зөвхөн итгэлээр аврагдана гэж номлосон 150 орчим хэсэг Шинэ гэрээнд бий. Тэгвэл ойлгоход адармаатай хоёр гуравхан эшлэлээр энэ бүгдийг үгүйсгэж, аврагдахын тулд

баптисм хийлгэх шаардлагатай хэмээн номлож болох уу?†

Тэгэхээр, **баптисм нь... одоо та нарыг авардаг** гэснийг уншихдаа бодит усыг бус, харин үхэл рүү хүртсэн Христийн баптисмыг бодоорой. Түүнтэй хамт үхэлд нь нэгдмэл болсон үйл явдлыг бодоорой.

Биеийн бузрыг арилгадаг биш. Петрийн зарим уншигч болох христитгэгч иудейчүүдийн мэддэг Хуучин гэрээний зан үйлүүд гадна талын цэвэршүүлэхтэй холбоотой байдаг. Тэгвэл тэр бүхэн тахилчдад болон израильчуудад нүглийн талаарх цэвэр мөс чанарыг өгч чаддаггүй. Харин Петрийн ярьж буй **баптисм** гадна талын бузрыг цэвэрлэхтэй холбоотой зан үйлийн асуудал биш байв. Ус биеийн хир бургтгийг арилгаж чадах ч Бурханд хандсан сайн мөс чанарыг өгч чадахгүй. Гагцхүү Христийн үхэл, оршуулга, амилалтай холбогдож гэмээнэ тийм мөс чанарыг авч чадна.

Бурханд өргөх сайн мөс чанарын төлөөх гуйлт. “Би Бурханы өмнө зогсохдоо яаж зөв шударга байж чадах вэ? Би яаж Бурхан өмнө цэвэр **мөс чанартай** байх вэ? Үүний хариулт нь Петрийн яриад байгаа баптисмд байна. Энэ нь Голготын үхэлд хүртсэн Христийн баптисм юм. Үүнийг хувьдаа хүлээн авснаар дээрх асуултын хариуг олно. Христийн үхлээр нүглийн асуудал нэг мөр шийдэгджээ.

Есүс Христийн амиллаар дамжин. Бурханы сэтгэл ханасан гэдгийг би яаж мэдэх вэ? Бурхан

Христийг үхлээс амилуулсан болохоор мэдэж чадна. Цэвэр мөс чанар нь **Есүс Христийн амилалтай** салшгүй холбоотой. Бурхан Хүүгийнхээ авралын ажилд бүрэн сэтгэл ханасан гэдгийг амилал баталдаг. Христ үхлээс амилаагүй бол нүгэл зайлуулагдсан гэдгийг бид хэзээ ч мэдэж чадахгүй байх байв. Есүс бусдын л адил нас барсан байх байлаа. Гэтэл үхлээс амилснаараа нүглийн маань эсрэг хандсан Бурханы шаардлагуудыг бүрэн биелүүлсэн гэдэг туйлын баталгааг бидэнд өгчээ.

Магтаалын дууны шүлэг зохиогч Жэймс Г. Дэк үүнийг ингэж бичсэн байдаг: “Хэзээ ч үл арилах амар амгалан мөс чанарт маань ирлээ. Учир нь Хурга дээд тэнгэрт сэнтийд заларчээ.”

Тэгэхээр **Есүс Христийн амиллаар дамжин... Бурханд өргөх сайн мөс чанарын төлөөх гуйлтын** минь хариулт болсон **баптисм нь** биднийг **авардаг** ажээ. Сайн мөс чанартай болохын тулд Эзэн Есүсийн үхэл, оршуулга, амилал л надад хэрэгтэй. Дараалал нь:

1. Христ миний төлөө Голгота дээр үхэл рүү баптисм хүртсэн.

2. Би Түүнийг Эзэн ба Аврагч гэж хүлээн авч Түүнд найдах үед Түүний үхэл, оршуулга, амилалтай сүнсний хувьд нэгдмэл болдог.

3. Тэр амилсан гэдэг мэдлэгээр дамжуулан, цэвэр мөс чанарын төлөөх гуйлт минь хариугаа авдаг.

4. Амьдралд минь ирсэн сүнслэг чөлөөлтийг би усан баптисмаар дамжуулан биетээр хүмүүсийн өмнө илэрхийлдэг.

3:22 Тэрээр тэнгэрт очоод Бурханы баруун гарт байж, тэнгэрэлч нар, эрх мэдлүүд болон хүчнүүд Түүнд захирагдаж байгаа билээ. Эзэн Есүс Христ үхлээс амилаад зогсохгүй анх байсан газар нь болох тэнгэртээ буцаж очсон. Одоо Тэр тэнд байгаа. Үл үзэгдэх, биегүй сүнсээр бус, яс махнаас бүтэх цог жавхлант алдрын биетэй амьд Хүний хувиар тэнд байгаа. Голготад авсан шархыг Тэр биедээ мөнхөд үлдээж, бидний төлөөх хайрынхаа мөнхийн бэлгэ тэмдэг болгон хадгалжээ.

Бидний Эзэн, **Бурханы баруун гарт байна.** Энэ нь:

Эрх мэдлийн байр суурь: Ерөнхийдөө баруун гар нь зүүнээс хүчтэй байдаг тул хүч эрх мэдлийг бэлгэддэг (Мт 26:64).

Хүндэлийн байр суурь: Христ Бурханы баруун гарт “*өргөмжлөгдсөн*” (Үйл 2:33; 5:31).

Амралтыг илэрхийлдэг: Тэр ажлаа дуусгасан болохоор “*өндөрт байгч Сүр Жавхлантын баруун гарт залрав*” (Евр 1:3; мөн 8:1, 10:12-ыг үз). Энэхүү *амралт* нь ядарч туйлдсаны дараах амралт бус, сэтгэл дүүрч, санаа *амарсны* илэрхийлэл юм.

Зуучийн байр суурь: Христ нь Бурханы баруун талд буй, бидний төлөө зуучлан *гуйдаг* Нэгэн юм гэж Паул хэлсэн (Ром 8:34).

Дээдийн дээд байр суурь: “Тэрээр... Түүнийг үхэгсдээс амилуулаад тэнгэрлэг *оршихуйд* баруун гартаа залж, *бүх* засаглал, эрх мэдэл, хүч, ноёрхол түүнчлэн энэ үед төдийгүй ирэх үед нэрлэгдэх аливаа нэрээс ч *дээгүүр* болгожээ.” (Еф 1:20, 21)

Ноёрхлын байр суурь: Еврей 1:13 эшлэлд Эцэг Бурхан Хүүдээ, “*Дайснуудыг чинь Би Чиний хөлийн гишгүүр болгох хүртэл* Миний баруун талд залрагтун” гэж айлдсан. Түүний ноёрхлыг 1Петр 3:22 эшлэлд “**...тэнгэрэлч нар, эрх мэдлүүд болон хүчнүүд Түүнд захирагдаж байгаа билээ**” хэмээн бичжээ.

Тэнгэрэлч нар, эрх мэдлүүд болон хүчнүүд гэж бүх зэрэг дэвийн тэнгэрлэг биетүүдийг нийтэд нь хэлж байгаа нь дамжиггүй. Тэд бүгдээрээ үхлээс амилж цог жавхланд орсон Христийн зарц нар юм.

Тэгэхээр Эзэний зовлон эцсийн дүндээ сайн сайханд хүргэжээ. Хүн болж төрөхөөсөө өмнө Ноагаар дамжуулан гэрчилсэн ч, Хүний Хүү болж биеэрээ ирээд гэрчилсэн ч, хүмүүс Түүнээс нүүр буруулжээ. Тэгээд Тэрээр Голгота дээр үхлийн хар усанд баптисм хүртэв. Гэвч Бурхан Түүнийг үхлээс амилуулж, тэнгэрт баруун гартаа залж, алдаршуулав. Бурханы мөнхийн зорилго дотор алдрын өмнө зовлон байдаг.

Энэ нь Петрийн анхны уншигчид болоод бидэнд ч гэсэн сургамжтай. Эсэргүүцэл, хавчлагатай тулгарвал бүү урам хугараарай. Учир нь Эзэнийг маань дэлхий дээр байхад

хүмүүс хэчнээн муугаар хандлаа. Тэгвэл Түүнд хандсанаас илүү сайхан хандлагыг бид хүлээн авна гэж бодох хэрэг байна уу? Хэрэв бид Түүнтэй хамт зовбол Түүнтэй хамт алдаршуулагдана (Ром 8:17) гэсэн амлалтаар өөрсдийгөө тайвшруулцгаая. Түүнээс гадна, одоогийн зовлон нь ирээдүйн алдартай харьцуулахад юу ч биш билээ (Ром 8:18). Одоогийн зовлон нь ялихгүй бөгөөд зуурдынх. Ирэх алдар нь мөнхийнх бөгөөд юутай ч харьцуулшгүй агуу (2Ко 4:17).

4:1 Энэ хэсэг өмнөх бүлэгтэйгээ холбоотой (3:18-тай харьцуулан үз). **Христ** шударга бусаар **зовсон** Нэгэний жишээ гэдгийг бид үзсэн. Тэрээр зөвт байдлын төлөө хорон муу хүмүүсийн гарт **зовсон**. Тиймээс Түүний дагалдагчид **ижил санаагаар өөрсдийгөө зэвсэглэх** хэрэгтэй. Түүний нэрийн төлөө зовлон эдлэх нь зайлшгүй гэж бод. Христэд итгэснийхээ төлөө хавчлагыг тэвчиж давахад сэтгэлээ бэлтгэ.

Махбодоороо зовсон нь нүглийг дуусгасан. Итгэгч хүнд хоёр сонголт байдаг. Нүгэл үү, зовлон уу? Нэг бол эргэн тойрныхоо хүмүүсийн адил амьдарч, нүгэлт тав тухыг нь хуваалцаж, хавчлагаас зайлсхийх. Эс бол ариун, шударга, бурханлаг амьдарч Христийн үүрсэн буруутгалыг үүрч, хорон муу хүмүүсийн гараас зовлон амсах.

Христийн төлөө амь эрсэдсэн Жэймс Гутри дүүжлүүлэхийнхээ өмнөхөн, “Эрхэм нөхөд минь, нүгэл үйлдэхээсээ өмнө, зовлонгийн энэ аягыг

миний адил хүлээн авцгаа. Нүгэл үйлдэх үү, зовлон эдлэх үү гэдэг хоёр сонголт надад ирэхэд би зовлонг сонгосон юм” хэмээн хэлж байжээ.

Итгэгч хүн нүгэлт амьдралаас татгалзаж, христитгэгчийн хувьд хавчлага зовлонг хүлээн авах сонголтыг сайн дураараа хийвэл **нүглийг дуусгах** болно. Тэр хүн ямар ч нүгэлгүй болчихдог гэсэн үг биш. Харин амьдралд нь байсан нүглийн хүч тасардаг гэсэн үг. Нүглээс татгалзсанаасаа болоод зовлон эдэлж буй хүн цаашид махан биеийн хүслээр удирдуулахаа больдог.

4:2 Газар дэлхийн дээрх амьдралын үлдсэн хугацаагаа тэр, хүмүүний хүслээр бус, **Бурханы хүслээр** удирдуулдаг. Учир нь үл итгэгчид шиг нүгэлт амьдралаар амьдарснаас христитгэгчийн хувиар зовсон нь дээр гэж үзжээ. Эзэнийгээ үгүйсгэснээс үхэх нь түүнд дээр. **Биеэр амьдрах үлдсэн хугацаандаа** гэдэг нь дэлхий дээр өнгөрөөх амьдралын үлдсэн он жилүүд юм. Тэр итгэгч энэ он жилүүдээ биеийн тааламжийн төлөө бус, Бурханы алдрын төлөө зориулахаар шийдсэн байна.

4:3 Петрийн захидлыг хүлээн авсан итгэгчдийн зарим нь итгэхээсээ өмнө харь үндэстнүүдийн ёс суртахууны ялзрал дотор амьдарч байв. Тэд тийм амьдралаар **хангалттай** амьдарчээ. Одоо харин Христэд итгээд шинэ бүтээл болсон болохоор өмнөх нүглүүдээ таягдан хаях учиртай. Амьдралынх нь үлдсэн он

жилүүд Бурханых бөгөөд Бурханд зориулагдах ёстой.

Энд дурдсан нүглүүд нь өнөөдөр ч гэсэн Христэд үл итгэгч харь үндэстнүүдийн дунд түгээмэл:

Завхайрал – эрээ цээргүй садар самуун явдал.

Тачаал – ёс бус хүсэл, тэр дундаа бэлгийн гаж буруу нүглийг энд хэлж байна.

Архидалт – сэтгэл хөдлөлөө удирдах чадварыг сулруулдаг, архи согтууруулах ундаанд толгойгоо мэдүүлэх явдал. Архидалт, садар самуун хоёр дотно найзууд.

Утга учиргүй найрлан цэнгэх – шөнө дөл болтол наадам цэнгүүн хийх, архидан согтуурах, зах замбараагүй наргиан цэнгээн.

Ёс бусын шүтээнд мөргөх явдал – хуурамч шүтээн шүтлэг хийгээд тухайн шүтлэг мөргөлтэй холбоотой ёс бус явдлууд.

Хүн шүтэж мөргөдөг зүйлтэйгээ адил болдог. Жинхэнэ Бурханаас нүүр буруулсан хүний ёс суртахууны хэмжээ түүнийгээ дагаад доошилдог. Ёс суртахууны хэм хэмжээ нь доошлохоор бие махбодод таатай санагдсан бүхий л нүгэлт үйл хэрэгт оролцоход бэлэн болдог. Тийм учраас л шүтээн шүтлэг, хуурамч шашнууд нүгэл хилэнц, бузар булайг улам өөхшүүлдэг байна.

4:4 Энэ эшлэл нь ариун шударга амьдралд шулуудсан итгэгчдэд тулгардаг нийтлэг асуудлыг хэлж байна. Урьдын найз нөхөд нь тэднийг галзуурсан гэж үзэж, шашны хэт туйлшрагчид хэмээн буруутгадаг.

Христитгэгчид бүжиг цэнгүүн, үдэшлэг найр, бэлгийн дур хүслээ хангах садар самуунд оролцохоо больсныг солиорол гэж тэд үздэг. Итгэгч хүний цэвэр ариун, ёс суртахуунтай амьдрал нь нүгэлтнийг ялладаг болохоор яагаад тэд өөрчлөлтийг үзэн ядаад байгааг гайхах зүйл үгүй.

4:5 Хүмүүс христитгэгчдийг энэ амьдралд доромжиллоо ч гэсэн агуу их цагаан сэнтийн өмнө болох шүүлт дээр, хэлсэн үг, хийсэн үйлдэл болгоноо **тайлагнана**. Эзэн амьд ба үхэгсдийг **шүүхэд бэлэн байна**. Петр энд үл итгэгчдийг бодож бичсэн нь ойлгомжтой. Амьд үл итгэгчдийн шүүлт мянган жилийн хаанчлал эхлэхийн өмнө болно. Үхэгсдийн шүүлт Христийн дэлхий дээрх ноёрхол дууссаны дараа болно. Бурхан хүүхдүүдийнхээ зөвийг баталж, үл итгэгчдийг яллана.

4:6 Энэ зорилгын үүднээс (Бурханы хүүхдүүдийн зөвийг батлах зорилгын үүднээс) **сайнмэдээ нь үхэгсдэд ч хүртэл тунхаглагдсан**. Энд бид дахиад нэг хэцүү хэсэгтэй таарч байна. Сайнмэдээ хүмүүсийг нас барсных нь дараа тунхаглагдсан юм уу эсвэл амьд байхад нь тунхаглагдсан юм уу? Энэ хүмүүс хэн байв?

Энэ дэлхий дээр амьд байхдаа сайнмэдээг сонсоод Эзэнд итгэсэн хүмүүсийн тухай энд ярьж байна гэж бид үздэг. Тэд үнэний талд зогссон учраас хорон муу хүмүүсийн гараас зовлон амсаж, зарим нь амь насаа ч алджээ. Энэ итгэгчид **махбодоороо хүмүүсийн адил**

шүүгдсэн (яллагдсан) **боловч** Бурханаар өмгөөлүүлэн зөвтгөгджээ. Одоо тэд Бурхантай хамт мөнх амийг эдэлж байгаа.

Анх сайнмэдээг тунхаглах үед тэд амьд байсан. Харин одоо бие махбодын талаас яривал тэд үхсэн хүмүүс юм. Хүмүүс тэднийг галзуу солиотой гэж бодсон ч, Бурхан тэднийг хүндэлсэн. Одоо тэдний сүнс тэнгэрт байна.

Сайнмэдээг тунхаглахад итгэсэн хүмүүс хоёр үр дагаврыг хүлээн авна. Нэгт хүмүүсийн буруутгал, хоёрт Бурханы сайшаал. Барнес ингэж тайлбарлажээ:

“Сайнмэдээг хүлээн авагсад хүмүүсээр буруутгуулж, заримдаа бүр амь насаа алдах эрсдэлтэй боловч итгэгчдийн илүү чухал мөн чанар болох *сүнсийг* Бурханд амьдруулахын тулд тэр бүх бэрхшээлийг үл харгалзан сайнмэдээг тунхаглах нь зайлшгүй хэрэг билээ.”²⁰

III. ИТГЭГЧДИЙН ҮЙЛЧЛЭЛ БА ЗОВЛОН (4:7-5:14)

А. Эцсийн өдрүүдтэй холбогдуулж өгсөн зааварчилгаа (4:7-11)

4:7 “Бүх юмсын төгсгөл ойр ирчхээд байна” гэсэн мэдэгдэлд үндэслэн Петр хэд хэдэн ятгалга хэлж байна. Энэ мэдэгдлийг дөрвөн янзаар тайлбарладаг. Үүнд: (1) Иерусалимын сүйрэл; (2) Шүүрэлт; (3) Христ хаанчлахаар эргэн ирэх; (4) Мянган жилийн

хаанчлалын төгсгөлд тэнгэр газар устгагдах. Сүүлийн тайлбар зөв гэж миний хувьд үздэг.

Эхний ятгалга нь **бодлоготой, залбиралдаа эрүүл байх**. Үүнийг хавчлагатай цаг үед бичсэн. Тэгэхээр итгэгчдийн залбирал сэтгэлийн дарамт, мэгдэл сандралаас болж хүчээ алдах ёсгүй үе. Амьдралын хүнд нөхцөл байдлаас болж Бурхантай нөхөрлөх нөхөрлөл тасалдах учиргүй.

4:8 Ийм үед итгэгчид бусадтайгаа улам дотно нөхөрлөж (эш. 8, 9), итгэлийн гэр бүлийн бүх гишүүдийг **байнга хайрлах** ёстой. Тийм хайр бусад итгэгчийн алдаа бурууг нийтэд зарлаад байдаггүй. Харин олны хараанаас хамгаалдаг. “Үзэн ядалт бүгдийг дордуулдаг бол, хайр нь бурууг хүмүүсийн хараанаас далдалдаг” гэж нэг хүн хэлжээ.

“Хайр бол тоо томшгүй нүглийг халхалдаг” (Сур 10:12) гэсэн үгийг барьж нүглийг хэрхэн зайлуулах талаар буруу сургаал гаргаж болохгүй. Нүглийн буруутгал ба ял шийтгэлийг зөвхөн Христийн цусаар зайлуулна. Энэ үгээр түрээ барьж нүглийг өмгөөлөн хаацайлах юмуу буруутныг сахилгажуулах чуулганы үүрэгт тээг тушаа болж болохгүй. Жинхэнэ хайр бусад итгэгчдийн жижиг сажиг алдаа бурууг хайхрахгүй өнгөрдөг гэсэн санааг л энд хэлэхийг зорьсон.

4:9 Ах дүүгээ хайрлахын нэг илрэл нь тэдэнд хариу нэхэлгүйгээр **зочломтгой**

хандах. Энэхүү ятгалга нь хавчлагатай үед нэн чухал. Учир нь тэр үед хоол хүнс хомсдож, Христийн төлөө үйлчилдэг хүмүүс амиа алддаггүй юмаа гэхэд баригдаж шоронд орно.

Бусдыг зочлох нь маш том завшаан билээ. “Учир нь зарим нь үүгээрээ тэнгэрэлчүүдийг мэдэлгүй зочилсон юм.” (Евр 13:2) Бурханы хүүхдэд үзүүлсэн ач тусыг Эзэн Есүст үзүүлсэнд тооцдог (Мт 25:40). Тэр тус хэчнээн жижиг байх нь хамаагүй ихээр шагналаа хүртэх болно. Эзэний нэрээр аяга ус өгсөн ч шагналтай (Мт 10:42). Эш үзүүлэгчийг хүлээн авагч нь, иудейчүүдийн хамгийн агуу шагналд тооцдог эш үзүүлэгчийн шагналыг авна (Мт 10:41). Эзэний зарц нарт зочломтгой хандсанаасаа болж орон гэр, үр хүүхдүүд дээрээ Эзэний ерөөлийг хүлээн авсан гэж олон итгэгч гэрчилдэг билээ.

Хариу тус үзүүлж чадахгүй хүмүүсийг ч гэсэн хүлээн авч байхыг Есүс бидэнд заасан (Лк 14:12). Нэг ёсондоо, эргэж хариу барьж чадах хамаатан садан, найз нөхөд, хөршүүдээ л байнга хүлээн аваад байх бус, таньж мэдэхгүй, буцааж төлөхгүй хүмүүст ч гэсэн зочломтгой байна гэсэн үг. Гэхдээ үүнийг Эзэний нэрээр, хариу нэхэлгүйгээр хийх ёстой. Мэдээж өдөр бүр үдэшлэг зохионо гэсэн үг биш. Учир нь дэлхийн ихэнх газар сайнмэдээ хүрээгүй байхад христитгэгчид идэж уусаар байх нь зүйд үл нийцнэ.

4:10 Итгэгч **бүр** Эзэнээс **бэлгүүд** (авьяас чадвар) **хүлээн авсан**. Энэ нь Христийн биеийн аль нэг эрхтэн байх боломжийг бидэнд хангаж өгдөг (1Ко 12:4-11; 29-31; Ром 12:6-8). Бурхан энэ бэлгүүдийг бидэнд нярвын ёсоор даатган хариуцуулжээ. Бид тэдгээрийг хувийн ашиг хонжооны төлөө бус, Бурханы алдар хийгээд бусдын сайн сайхны төлөө зориулах үүрэгтэй. Бид Бурханы ерөөлийг *хадгалдаг сав* биш. Бидэнд ирсэн Бурханы нигүүлсэл биднээс цааш урсаж гарах ёстой. Бид ерөөлийг бусдад дамжуулах суваг.

Бид **Бурханы олон төрлийн нигүүлслийн сайн нярвууд шиг** байх ёстой. **Бурханы нигүүлсэл** гэж авах эрхгүй сайн сайхныг нь Бурхан хүнд өгөхийг хэлнэ. Олон төрлийн гэдгийг үгчлэн орчуулбал *олон өнгийн* гэсэн утгатай.

4:11 Хүн номлох, заах бэлэг авьяастай байлаа гэхэд тухайн нөхцөл байдалд тохирсон **Бурханы** үгийг дамжуулах мэдрэмжтэй байх хэрэгтэй. **Бурханы илэрхийллээр ярих** гэдэг нь энэ. Зүгээр л библиэс номлох хангалтгүй. Тухайн үеийнхээ сонсогч нарт нь Бурханы хэлэх гэсэн үгийг ярих нь чухал.

Үйлчилдэг хүн Бурханы хүчээр явж байгаагаа ойлгож даруугаар үйлчлэх хэрэгтэй. Тэгвээс алдар нь Бурханд очих болно. Алдар магтаалыг зөвхөн **Бурхан** л хүртэх эрхтэй.

Христийн үйлчлэлд хэчнээн их бэлэгтэй байсан ч бардамнаж болохгүй. Тухайн бэлэг

хүний өөрийнх нь хүчин чармайлт бус, дээрээс өгөгдсөн зүйл. Үнэндээ, бидний хүлээн аваагүй зүйл гэж нэг ч үгүй. Бүх үйлчлэл **Бурханыг** алдаршуулах ёстой.

Хүндлэлийг Зууч болох **Есүс Христээр дамжин** Эцэг хүртдэг гэж Петр хэлж байна. Бурхан бидний төлөө Есүс Христээр дамжин хийсэн зүйлийнхээ улмаас алдрыг авдаг. Энэхүү ерөөлт Аврагчид **алдар ба сүр хүч нь үеийн үед байх болтугай. Амен.**

Б. Зовлонтой холбоотой ятгалга, тайлбар (4:12-19)

4:12 Дөрөвдүгээр бүлгийн үлдсэн хэсэгт Христийн нэрийн өмнөөс зовлон эдлэхтэй холбоотой ятгалга, тайлбарыг өгнө. “Зовлон” болон түүнтэй язгуур нэгтэй үг энэ захидалд хорин удаа ашиглагджээ.

Христитгэгчийн төрөлх зөн хавчлагыг хэвийн бус зүйл гэж үздэг. Бид зовлон ирэхээр гайхдаг. Гэтэл Петр үүнийг христэч хүнд ердийн үзэгдэл гэж хэлэв. Энэ дэлхий Аврагчид минь яаж хандсан билээ? Бидэнд илүү дээр хандана гэж үү? Христ Есүсийн дотор зөв шударга амьдрахыг хүсдэг бүх хүн хавчигдана (2Тм 3:12). Ялангуяа Христийн төлөө хатуу зогсдог хүмүүс улангассан дайралтын бай болдог. Сатан нэр төдий итгэгчдэд цагаа гарздахгүй. Харин Үхэгсдийн орны хаалгыг доргиож буй хүмүүс рүү их буугаа онилно.

4:13 Христийн зовлонг хуваалцах нь ерөөлт завшаан бөгөөд бидэнд маш их баяр баяслыг бий болгох ёстой. Бид мэдээж Түүний эвлэрүүллийн ажлын зовлонг хуваалцаж чадахгүй. Тэр л ганцаараа Нүглийг үүрэгч билээ. Харин бид Хүний хувиар туулсан **зовлонг** нь хуваалцах боломжтой. Хүмүүс Түүнээс нүүр буруулж Түүнийг буруутгасан. Үүнийг нь бид хуваалцаж чадна. Үл итгэгчид Түүний биед учруулсан шиг шарх сорвийг бид ч мөн биедээ хүртэх боломжтой.

Бурханы хүүхэд өнөөдөр зовлон дунд **баярлаж** чадвал Христийн **алдар илчлэгдэхэд** бүр ч илүү **хөөрөн баярлах** болно. Аврагч, Иуда овгийн Арслан болж дэлхийд эргэж ирэхдээ Бурханы төгс хүчит Хүү гэдгээ харуулна. Түүний төлөө одоо зовлон эдэлж бус хүмүүс тэр цагт Түүнтэй хамт хүндэтгэл хүртэнэ.

4:14 Эртний христитгэгчид Христийн нэрээс болж ичгүүр гутамшиг үүрэх зохистойд тооцогдсондоо баярлаж байв (Үйл 5:41). Түүн шиг, христитгэгч бүхэн Христийн нэрээс болж доромжлуулахыг ерөөлт завшаан гэж үзэх ёстой. Ингэж зовлон эдэлж байгаа нь **алдрын ба Бурханы Сүнс** бидний дээр **оршдогийн** баталгаа билээ. Хуучин гэрээний үед Бурханы оршихуйг илэрхийлсэн алдрын үүл асар дээр тогтдог байсан шиг, Ариун **Сүнс** хавчигдсан итгэгчдийн дээр **оршдог**.

Бурханы жинхэнэ хүүхэд бүрийн дотор Ариун **Сүнс** оршдог гэдгийг бид мэднэ. Гэхдээ Христийн үйл хэрэгт өөрийгөө бүрэн зориулсан хүмүүсийн **дээр** Тэр онцгой тосолгоогоор **оршдог**. Тэд Бурханы Сүнсний хүч ба оршихуйг бусдаас илүү мэдэрдэг. Хавчигчдад зүхэгдсэн Эзэн Есүс зовлон эдлэгч ариун хүмүүсээрээ дамжуулан алдаршина.

4:15 Христитгэгч хүн буруу зүйл хийж өөртөө зовлонг дуудах ёсгүй. Христитгэгч нь аллага, хулгай гэх мэт элдвийн муу зүйлээс ангид, **бусдын хэрэгт хошуу дүрдэггүй** байх хэрэгтэй. Ийм зүйлс Бурханыг алдаршуулахгүй, харин Христийн гэрчлэлд ичгүүр авчирна.

4:16 Христитгэгч байсныхаа төлөө зовлон эдлэхэд ичгүүртэй зүйл юу ч үгүй. “Ажлаа алдах, нэр төрөө гутаалгах, орон гэрээсээ хөөгдөх, эцэг эх, үр хүүхэд, найз нөхдөөсөө хагацах, буруу ойлгогдох, үзэн ядуулах, бүр үхэлд тушаагдсан ч христэч байхаас ичих зүйл гэж үгүй” хэмээн Ф. Б. Мэйер хэлсэн байдаг²¹. **Христитгэгч** хэмээх эрхэм алдрын дор ямар ч хэцүү зовлонгоор **Бурханыг алдаршуулах** боломжтой. Г. Кэмпбэл Моргон дараах тайлбарыг бичжээ:

Христитгэгч байна гэдэг нь энэ нэрээр бахдан сайрхахаас илүү зүйл бөгөөд Бурханыг алдаршуулахын тулд

шаардлагатай бүхнийг хийж, үнэ цэнтэй амьдрахыг хэлнэ. Хүн христитгэгч хэмээх алдрыг зүүх атлаа түүн шигээ амьдрахгүй бол Бурханы нэрийг гутаадаг. Нэр төрийг нь эдэлнэ гэдэг үүрэг хариуцлагыг нь давхар хүлээнэ гэсэн үг. Христитгэгч бидэнд нэг талаараа ихэд хүндтэй, нөгөө талаараа туйлын ноцтой хариуцлага бий.²²

4:17 Петр одоо Бурханы хүмүүсийн энэ амьдралд амсдаг зовлонг хорон муу хүмүүсийн мөнх ирээдүйд эдлэх зовлонтой харьцуулж байна. **Шүүлт Бурханы гэр бүлээс эхлэх цаг нь болжээ. Цаг** гэдэг нь чуулганы эрин үеийг хэлж байна. Чуулганы эрин үе Пентэкостын өдөр эхэлсэн бөгөөд Шүүрэлт хүртэл үргэлжилнэ. **Бурханы гэр бүл** гэдэг нь чуулганыг хэлж байна. Энэхүү эрин үед чуулган үл итгэгч ертөнцийн гараас **шүүлт** амсдаг. Есүс дэлхий дээр байхдаа зовлон амссан шиг, итгэгчид зовлон амсдаг.

Хэрэв энэ нь ийм юм бол, **Бурханы сайнмэдээнд дуулгаваргүйчүүдийн төгсгөл юу болох вэ?** Хэрэв христитгэгчид зөвийг үйлдсэнийхээ төлөө зовдог юм бол, үл итгэгчид бузар муу үйлийнхээ төлөө мөнхөд ямар их зовох бол?

4:18 Өмнөх эшлэлтэй ижил үндсэн санааг дэвшүүлж байна. Ингэхдээ Сургаалт үгс 11:31-ээс эш татав: “**Зөвт нь** дэлхий дээр байхдаа шийтгэл амсдаг юм бол **сүсэг**

бишрэлгүй нь болон нүгэлтэн нь яах болж байна?”

Зөвт хүн арай гэж аврагддаг. Өөрөөр хэлбэл, хэцүүг туулж байж **аврагддаг.** Бурханы зүгээс харвал, хүний авралыг асар их үнээр худалдаж авсан. Хүний өнцгөөс харвал, хүн “хавчиг хаалгаар орохыг хичээх” ёстой (Лк 13:24). “Бид олон зовлон туулж байж Бурханы хаанчлалд орох ёстой” (Үйл 14:22) гэж итгэгч бидэнд библи хэлдэг. Христитгэгчдийг унагах гэсэн ийм их аюул, уруу татлага байдаг ч Бурханы гайхамшигт нигүүлсэл л түүнийг тэнгэрийн хаанчлалд мэнд оруулдаг билээ.

Итгэгчид ингэж их зовлон туулж Бурханы хаанчлалд ордог юм бол, нүгэл дотроо нас барсан, үл гэмшсэн, аврагдаагүй хүмүүсийн хувь тавилан ямар байх бол? Ф. Б. Мэйерийн бичсэн нь энэхүү үнэнийг гайхалтай дүрсэлжээ:

Өөрийнх нь үхэл ялгуусан байж, үл итгэгч хөвгүүдэд нь гүн сэтгэгдэл төрүүлж, сайнмэдээний хүчийг харуулж, харанхуй хөндийг туулахад сэтгэлийг нь батжуулаасай хэмээн үнэн голоосоо хүсдэг ариун хүн байжээ. Гэвч түүнд нэгэн гүн харамсал байдаг байв. Түүнээсээ болоод сэтгэл нь дарамттай, айдастай, дундуур явдаг байлаа. Дайсан түүнийг эцэст нь тултал зовоов. Гэтэл яг энэ байдал

хүүхдүүдэд нь хамгийн их нөлөөлсөн байна. Ууган хүү хэлж гэнэ: “Аав минь хэчнээн сайн хүн байсныг бид бүгдээрээ мэднэ. Гэтэл ямар их сэтгэлийн зовлонтой байлаа даа. Тэгвэл бидний сүнсний асуудалд огт санаа тавиагүй хүмүүс хожим зовлон амсахгүй гэж байх уу?”²³

4:19 Зовлон **Бурханы хүслийн дагуу** байх ёстой гэж Петр хэлж байна. Шашны хэнээтнүүд Бурханы удирдамжгүйгээр юманд сэтгэл хөдлөлөөр хандаж өөрсөд дээрээ зовлонг дуудах нь бий. Хохирогчийн сэтгэлзүй нь Бурханыг сорих эрсдэлтэй бөгөөд эргээд Бурханыг нэрийг сэвтүүлэх аюултай. Харин христитгэгчдэд зориулсан зовлонгийн жинхэнэ зам нь мөнхийн алдарт хүргэдэг. Ийм зовлон дунд тэд ямар ч үнээр хамаагүй зөвийг үйлдэж, **амиа итгэмжит Бүтээгчид даатгах** хэрэгтэй.

Эзэн Есүсийг Аврагч, Тэргүүн Тахилч, Хоньчин бус, Бүтээгч гэж Петр танилцуулсан нь хачирхалтай санагдаж болох юм. Христ хоёр утгаар бидний Бүтээгч. Нэгт, бид анхны бүтээлийн нэг хэсэг учраас Түүнийх. Хоёрт, бид шинэ бүтээлийн нэг хэсэг учраас бас л Түүнийх (Еф 4:24; Кол 3:10). Аль ч утгаараа бид Түүний хайр ба халамжийн эзэд билээ. Сэтгэлийг минь бүтээсэн төдийгүй аварсан Нэгэнд өөрсдийгөө даатгах нь хамгийн ухаалаг сонголт мөн.

В. Ятгалга ба төгсгөлийн мэндчилгээ (5:1-14)

5:1 Петрийн нэгдүгээр захидлын эцсийн бүлэг нь ятгалга хийгээд төгсгөлийн мэндчилгээнээс бүрдэнэ. Эхлээд **ахлагчдад** зориулж үг хэлсэн. Тэдэнд үг хэлэх эрхтэйгээ батлахын тулд Петр өөрийгөө **ахлагч, Христийн зовлонгийн гэрч, илчлэгдэх алдрыг хуваалцагч** хэмээн танилцуулав. **Ахлагч** – Чуулганы “тэргүүн пап” гэдэг тунхаглалаас ямар өөр сонсогдоно вэ! **Гэрч** – Хоньчин хоньдынхоо төлөө амиа өгөхийг Петр харсан юм. Хайрын үйлсийг нүдээр үзсэн энэхүү дурсамж түүнийг итгэмжит туслах хоньчин болохоос өөр аргагүй болгодог байлаа. **Хуваалцагч** – Удахгүй яруу алдар илчлэгдэж, Христ үзэгдэж, бид алдар дотор Түүнтэй хамт ирэх болно (Кол 3:4). Тэр үе иртэл Аврагчийн өгсөн үүрэг даалгавар бол: “Хургануудыг минь тэжээ... Хоньдыг минь хариул.” (Иох 21:15-17)

5:2 Ахлагчид гэдэг нь Ариун Сүнсээр тослогдсон, христитгэгчийн зан чанар төлөвшсөн, чуулганд сүнслэг удирдлагыг хангадаг эрчүүд билээ. Шинэ гэрээний зорилгын дагуу нэг чуулганд хоёр ба түүнээс дээш тооны ахлагч үйлчлэх ёстой. Нэг эсвэл хэд хэдэн чуулганд нэг ахлагч байж болохгүй (Флп 1:1). Ахлагчдад ямар шаардлага тавигддаг вэ гэдгийг 1Тимот 3:1-7 болон Тит 1:6-9-өөс үзээрэй. Шинэ гэрээ бичмэл хэлбэрт

ороогүй байхад ахлагчдыг элч нар болоод тэдний бие төлөөлөгчид томилдог байв. Гэхдээ шинэ чуулган байгуулагдсанаас хойш ахлагч байх шаардлагыг хангаж байна гэдгээ батлан харуулахуйц хангалттай хугацаа өнгөрсний дараа л тэднийг томилж байсан. Өнөө цагт христитгэгч бид шаардлагад тэнцсэн ахлагчийн ажил хийж буй хүмүүсийг таньж, дагах хэрэгтэй.

Та нарын дунд байгаа Бурханы хонин сүргийг хариул. Сүрэг Бурханы өмч боловч ахлагчид сүргийг туслах хоньчны ёсоор хариулах үүрэг хариуцлага хүлээдэг. **Албадлагаар бус, харин сайн дураараа, Бурханы хүслийн дагуу харгалзах.** Сүргийг харгалзах ажлыг хэн нэгний сонголтоор томилогдсон хүн хийж болохгүй. Ариун Сүнс Өөрөө хүнд сэтгэлийн дуудлага, авьяас чадварыг хайрладаг. Ахлагч болохын тулд эхлээд хүсэл байх ёстой. Тийм учраас 1Тимот 3:1 дээр “Хэрэв хэн нэгэн нь харгалзагч болохыг эрмэлзвэл, тэр сайн ажил хүсэж байна” гэж бичигджээ. Бурхан хүнийг дуудаж, үүргээ гүйцэтгэх чадвараар хангахаас гадна тухайн хүний хүсэл байх ёстой.

Бохир ашгийн төлөө бус, харин хичээл зүтгэлээр. Ахлагч больё гэвэл мөнгөний ашгийг бодох ёсгүй. Гэхдээ тэглээ гээд ахлагчийг нутгийн чуулган санхүүгээр дэмжиж болохгүй гэсэн үг биш. Нутгийн чуулганаас санхүүгийн тусламж авдаг “бүтэн

цагийн үйлчлэлтэй ахлагчид” байсныг 1Тимот 5:17, 18-аас харж болно. Гэхдээ мөнгөний ашиг сонирхол Христийн үйлчлэлд огт тохирохгүй.

5:3 Петрийн гурав дахь ятгалга: **өөрсдөд чинь даалгасан хүмүүсийг ноёлох бус, харин хонин сүрэгтээ үлгэр дуурайл бол.** Ахлагчид нь үлгэрлэн дагуулагч болохоос дарангуйлагч биш. Тэд сүргийнхээ араас туух бус, урд нь гарч хөтлөн дагуулах үүрэгтэй хүмүүс. Сүрэг тэдний өмч биш. Дарангуйлан ноёрхогчид хүмүүсийг өөрсдийн өмч хэмээн эндүүрдэг нийтлэг хандлагатай.

Хэрэв 2, 3-р эшлэлд заасан гурван зааврыг дуулгавартай дагадаг бол христитгэгчдийн дунд тулгамдаад буй олон асуудал нэг мөр шийдэгдэх байлаа. Эхний заавар *залхсан хандлагыг* зайлуулна. Хоёр дахь заавар чуулганд газар авсан *зар сурталчилгаа, арилжаа наймааг* таслан зогсооно. Гурав дахь заавар чуулганы доторх *хэлбэр дүрэм, журамд баригдсан байдалд* цэг тавина.

5:4 Ахлагчийн ажил хүнээс бие сэтгэлийн асар их эрчим хүч шаарддаг. Ахлагч хүн энэрэн өрөвдөж, зааж зөвлөж, засан залруулж, зэмлэж, номлож, сахилгажуулж, сануулж сэнхрүүлдэг. Ихэнхдээ түүнд хэн ч талархахгүй. Гэхдээ итгэмжит ахлагчдад шагнал амлагдсан юм. **Тэргүүн Хоньчинг гарч ирэхэд** тэд алдрын гандашгүй титмийг хүлээн авна. Үнэнийг хэлэхэд бид библид

амласан титмүүдийн талаар тийм ч сайн мэддэггүй. Библид өргөмжлөлийн титэм (1Тс 2:19), зөв байдлын титэм (2Тм 4:8), амийн титэм (Иак 1:12; Илч 2:10), алдрын титэм амлагдсан. Титэм гэдэг нь Аврагчийн хөлд хаях бодит жинхэнэ титэм үү эсвэл Христийн хаанчлалын үед бидэнд өгөгдөх байр суурийн (Лк 19:17-19) илэрхийлэл үү эсвэл мөнх эриний турш бидэнд байх христэч зан чанарыг илтгэсэн зүйл үү гэдгийг бид баттай мэдэхгүй. Гэхдээ титэм нь дэлхий дээр урсгасан нулимс, туулсан сорилтууд, амссан зовлонгуудыг минь нөхөн төлөх агуу шагнал гэдгийг л баттай мэднэ.

5:5 Насаар ч бай, итгэлийн амьдралын туршлагаар ч бай, залуу хүн **ахлагчдад захирагдах** ёстой. Яагаад гэж үү? Яагаад гэвэл харгалзагчдад Бурханы зүйлсэд олон жил суралцсан мэргэн ухаан байдаг. Мөн Бурханы үгийн гүнзгий практик мэдлэг байдаг. Түүнээс гадна, Бурхан Өөрийнхөө сүргийг халамжлуулахаар тэдэнд үүрэг хариуцлага өгсөн юм.

Итгэгч бүхэн **даруу хандах байдлаар хувцаслах** хэрэгтэй. Энэ бол үнэхээрийн эрхэм чанар мөн. “Даруу байдлын хормогч өмс.” (Моффат) Хормогч нь зарц хүний өмсгөл тул үнэхээрийн онож хэлжээ. Энэтхэгт үйлчилдэг нэгэн илгээлтийн эзэн ингэж хэлсэн байна: “Сүнслэг өсөлтөд хэрэгтэй хоёр өгүүлбэр бол ‘Би мэдэхгүй’, ‘уучлаарай’. Энэ

хоёр хоёулаа даруу байдлын илэрхийлэл юм.” Бүх итгэгчид нь ийм даруу сэтгэлтэй, бусдыг өөрөөсөө дээр гэж үздэг, зарц мэт үйлчлэхдээ бие биеэсээ өрсдөг чуулганыг та төсөөлөөд үз дээ. Үнэндээ энэ чуулган зөвхөн бидний төсөөлөлд бус, бодит амьдрал дээр байх ёстой юм. Тийм байх ч боломжтой.

Даруу байх шалтгаан олдохгүй бол дараах шалтгааныг бодож үзээрэй: **“Бурхан бардмыг эсэргүүцдэг, харин дарууд нигүүлсэл өгдөг.”** (Петр Сургаалт үгс 3:34-ийн грек орчуулгаас эш татсан байна.) Бурхан бидний бардам занг эсэргүүцэж, бардамналыг маань нугалахын тулд идэвхтэй ажилладаг. Харин хүчирхэг тэр Бурхан эмтэрсэн, гэмшсэн зүрхтэй хүнийг эсэргүүцэхгүй болдог. Үүнийг ч гэсэн бодоорой!

5:6 Даруу хандлагыг хүмүүсээс гадна бас **Бурханд** гаргах хэрэгтэй. Петрийн цаг үед ариун хүмүүс зовлонгийн гал дундуур гарч байлаа. Энэ сорилтуудыг Бурхан илгээгээгүй ч, Бурхан зөвшөөрсөн юм. Петрийн хэлж байгаачлан хамгийн сайн зарчим бол тэдгээрийг Эзэний мутраас даруугаар хүлээн авах. **Бурхан** Өөрийн хүмүүст туслах ба **цаг** нь ирэхээр **өргөмжилнө**.

5:7 Итгэгчдэд байдаг нэг давуу тал бол Эзэн **санаа тавьдаг** хэмээх бат итгэлээр **бүх зовнилоо** Эзэнд даатгах явдал. Петр энэ удаа ч гэсэн Хуучин гэрээний грек орчуулгаас эш татаж байна (Дуу 55:22).

Энэ эшлэлд анхаарал хандуулах хоёр төрлийн хандлага байгааг Ж. Сидлоу Бакстер цохон тэмдэглэжээ:

“Бүх зовнилоо Түүнд хая” гэсэн үгэнд *санаа зовох* хандлага илэрдэг бол, “Тэр та нарт санаа тавьдаг” гэсэн үгэнд *санаа тавих* хандлага харагдана. Хамаг *санаа зоволтын* маань шийдэл нь сэрэмжээ хэзээ ч үл алдах, Аврагчийн *санаа тавилт* билээ.²⁴

Санаа зоволт нь шаардлагагүй зүйл. Ачааг минь даах чадалтай Эзэн, бидний ачааг үүрье гээд байхад бид өөрсдөө үүрэх хэрэг огт байхгүй. Санаа зоволт нь ямар ч ашиггүй зүйл. Учир нь санаа зовлоо гээд нэг ч асуудал эс шийдэгдэнэ. Санаа зоволт нь нүгэл. Нэгэн номлогч ингэж хэлсэн байдаг: “Санаа зоволт бол нүгэл. Яагаад гэвэл энэ нь Бурханы мэргэн ухааныг үгүйсгэж, Бурхан хийж байгаа ажлаа мэдэхгүй байна гэж хэлдэг. Мөн Бурханы хайрыг үгүйсгэж, Бурхан санаа тавьдаггүй гэж хэлдэг. Цаашлаад Бурханы хүч чадлыг үгүйсгэж, Бурхан асуудлаас минь аварч чадахгүй гэж хэлдэг.” Бодох л ёстой асуудал.

5:8 Хэдий бид санаа зовох хэрэггүй боловч **эрүүл ухаантай, сонор сэрэмжтэй байх ёстой.** Учир нь бидэнд **хүчирхэг өрсөлдөгч диавол** байдаг. **Эрүүл ухаантай** гэдэг нь асуудалд бодитоор ханддаг, Сатаны арга залигч ялгаж

салгадаг байна гэсэн үг. Үүнийг Пентэкоост зөв тодорхойлсон:

Энэ ертөнцийн мөн чанарыг ойлгодоггүй, амьдралын утга учрыг боддоггүй, бидний дайсан болох диаволыг юу ч биш мэтээр санадаг хүмүүс хөнгөн хийсвэр амьдардаг. Харин амьдралыг Есүс Христийн нүдээр хардаг хүмүүс аливааг эрүүл ухаанаар харах цоо шинэ хандлагатай болж, огт өөр байдлаар биеэ авч явдаг.²⁵

Түүнээс гадна, бидэнд байнгын **сонор сэрэмж**, муу нэгний дайралттай тулгарах бэлэн байдал хэрэгтэй. Бидний өрсөлдөгч **хэн нэгнийг залгихаар хайж буй архирах арслан мэт гэтэн явдаг**. Диаволд олон янзын дүр төрх бий. Заримдаа хүмүүсийг ёс суртахууны ялзралд унагаахаар могой шиг тэр ирдэг. Заримдаа өөрийгөө гэрлийн тэнгэрэлч шиг харуулж, хүмүүсийг сүнслэг зүйлд төөрөгдүүлдэг. Харин энд дүрсэлснээр бол **архирах арслан мэт** тэр явж, Бурханы хүмүүсийг хавчлага зовлонгоор айлган сүрдүүлдэг ажээ.

5:9 Гэхдээ бид түүний уур хилэнд бууж өгөлгүй, залбирал ба Бурханы үгээр эсэргүүцэх хэрэгтэй. Бидэнд өөрсдөд маань түүнийг эсэргүүцэх хүч байхгүй. Харин **бат итгэлээр** Эзэнийг түшиглэж **түүнийг эсэргүүцэж** чадна.

Сатан биднийг ганцаараа зовж байна хэмээн итгүүлж зориг мохоохыг оролддог. Энэ бол түүний нэг заль мэх. Зовлонгийн гал дундуур явж байхад би л ганцаараа ингэж зовж байна гэсэн буруу бодол бидэнд орж ирдэг. Тэгвэл **дэлхий даяар буй христитгэгч ах дүү нар** маань **адилхан зовлон эдэлж байгааг** Петр бидэнд сануулж байна.

5:10 Хавчлага зовлон дунд ялалт байгуулахын тулд үйл явдлын ард Бурхан гайхамшигт зорилгынхоо дагуу ажиллаж буйг олж харах хэрэгтэй. Ямар ч сорилт ирсэн, Бурхан бол **бүх нигүүлслийн Бурхан** гэдгийг нэн түрүүнд санах нь чухал. Бурхан гавьяа зүтгэлийн маань дагуу бус, биднийг гэсэн хайрынхаа үндсэн дээр бидэнд ханддаг гэдгийг Бурханы энэ сайхан нэр сануулдаг. Сорилт хэчнээн ч ширүүн байж болно. Гэвч түүнээс долоон дор нөхцөл байдалд буюу тамд хаягдахаас биднийг аварсанд нь үргэлж Бурханд талархах боломжтой.

Хоёрт гэвэл Бурхан биднийг **мөнх алдарт дуудсан** гэдгээр зоригжих. Үүнийг бодохоор, энэ амьдралын зовлонгуудаас цаадах ирээдүйг харж, Аврагч Эзэнтэйгээ адил болж өөрчлөгдөөд Түүнтэй үүрд хамт байх үеийг бодож сэтгэлээ батжуулж чадна. Үүнийг бодож үзээрэй. Бурхан биднийг хогон овоон дундаас татан гаргаж **Өөрийн мөнх алдарт дууджээ.**

Гуравт гэвэл одоогийн зовлонгууд **түр зуурынх** гэдгээр өөрсдийгөө тайтгаруулах хэрэгтэй. Үүнийг **мөнх алдартай** харьцуулахад хормын төдий мөч билээ.

Эцэст нь, Бурхан зовлонг ашиглаж биднийг барьж босгож, христэч зан чанарыг минь төлөвшүүлдэг гэдгээр өөрсдийгөө зоригжуулах хэрэгтэй. Бурхан биднийг хаанчлах ажилд бэлтгэж байна. Энэхүү сургалтын үйл явц дөрвөн талтай ажээ:

Төгс болгох – Зовлон итгэгч биднийг зохистой болгодог. Сүнслэг төлөвшилд шаардлагатай орцуудыг зовлон бидэнд өгдөг.

Бататгах – Зовлон итгэгч биднийг илүү тогтвортой, сайн гэрчлэлтэй, ачаалал даах чадвартай болгодог. Эзэн Есүс яг энэ үгийг Петрт хэлж байжээ: “Чи нэгэн цагт дахин эргэж, ах дүүсээ батжуул” (Лк 22:32).

Бэхжүүлэх – Сатан зовлонг ашиглаж итгэгчдийг сульдааж, эцээхийг зорьдог. Гэтэл эсрэг үр дүн гардаг байна. Итгэгчид зовлон дотор улам бэхжиж, тэвчээртэй болдог.

Байгуулах – Эх хэл дээрээ энэ үг “суурь” гэдэгтэй ижил язгууртай. Бурхан итгэгч бүрийг бат суурьтай газар болох Өөрийн Хүү ба Өөрийн үгэнд хөдөлгөөнгүй суурилаасай гэж хүсдэг.

Лэйси ингэж бичжээ:

Христэч хүний амьдралд зовлон зайлшгүй ирнэ. Гэхдээ зовлон итгэгчдийн зан чанарт

үргэлж сайн үр дүнг авчирдаг. Энэ нь итгэлийг цэвэршүүлж, зан чанарыг төлөвшүүлж, Бурханы хүмүүсийг бататгаж, бэхжүүлэн байгуулдаг.²⁶

5:11 “Сүр хүч нь үеийн үед Түүнд байх болтугай. Амен.” Бурхан хавчлага зовлонг ч гартаа атгаж, Өөрийн алдар хийгээд хүмүүсийнхээ сайн сайхны төлөө ашигладаг гэх аугаа үнэнийг тунхагласны араас Петр энэхүү ерөөлийг хэлсэн нь зүйд нийцэж байна. Ийм Нэгэн л сүр хүчийг хүртэх эрхтэй. Ийм Нэгэний мутарт л ноёрхол аюулгүй байж чадна.

5:12 Силуан (товчилсон хэлбэр нь Силас) нь Петрийн итгэмжит ахан дүү байлаа. Тиймдээ ч түүний тусламжтайгаар захидлыг бичжээ. Магадгүй энэ хүн захидлыг уншигчдад нь хүргэж өгсөн байж болох юм. Харьд тарсан итгэгчдэд христитгэл гарцаагүй үнэн шүү гэдгийг сануулах зорилгоор энэхүү захидал бичигджээ. Үүнийг Петр, **Бурханы жинхэнэ нигүүлсэл** гэж тодорхойлсон байна. Хавчлага зовлонгийн ширүүн галд байгаа итгэгчид, христитгэлээс зуурах нь зөв үү хэмээн эргэлзсэн байж болох юм. Тэдний зөв гэдгийг Петр тунхаглаж байна. Христитгэл бол *Бурханы үнэн*. Түүн дээр **бат зогсох** хэрэгтэй.

5:13 Та нартай хамт сонгогдсон Вавилон дахь чуулган болоод мөн миний хүү Марк

та нартай мэндчилж байна. [орчуулагчийн тайлбар: Эх дээр “чуулган” гэсэн үг байхгүй. Харин эм хүйсийн “тэр” гэсэн төлөөний үг бий: Та нартай хамт сонгогдсон, Вавилонд буй тэр (эм хүйс)...]

Та нартай хамт сонгогдсон, Вавилонд буй тэр гэж яг хэнийг, юуг хэлснийг баттай хэлэх аргагүй. Үүнд хэд хэдэн тайлбар байдаг. Тухайлбал: (1) “ахан дүүгийн нөхөрлөл” (2:17; 5:9). Грекээр хийсвэр нэр үгийг эм хүйсээр төлөөлүүлэх нь бий. (2) Петрийн эхнэр. (3) Тухайн орон нутаг дахь нэр хүндтэй эмэгтэй.

Түүнээс гадна, энд яг аль **Вавилоныг** хэлснийг баттай мэдэх боломжгүй. Боломжит хувилбарууд нь: (1) Евфрат мөрний эрэг дээр байсан алдарт хот. Тэнд иудейчүүд олноор амьдардаг байв. (2) Нил мөрний эрэг дээр байсан Вавилон нэртэй цэргийн бааз (энэ хувилбар магадлал хамгийн бага). (3) Ром хот. Илчлэл номд дурдагдсан Вавилон хотыг Ром гэж үздэг (17:1-9; 18:10, 21).

Гурав дахь асуулт нь **Марктай** холбогдон гарч ирнэ. Энэхүү **Марк** нь Петрийн өөрийнх нь төрсөн хүү байсан уу эсвэл сайнмэдээг бичсэн Иохан **Марк** уу? Хоёр дахь нь илүү магадлалтай. Хоёр дахийг баттай үнэн гэж үзвэл, Петр яагаад түүнийг хүү гэж дуудсан бэ гэдэг асуулт л бидэнд үлдэнэ. Петр түүнийг Христ рүү дагуулсан болохоор тэгж нэрлэв үү эсвэл залуу итгэгч ба ахлагчийн хоорондох ойр дотно сүнслэг харилцааг хэлсэн үү? Тимот

болон Титтэй холбоотой сүнслэг холбоогоо тодорхойлж Паул тэднийг **хүү**²⁷ гэж хэлдэг байсан. Гэхдээ Петр түүнийхээс өөр үг ашигласан бөгөөд Марк сайнмэдээгээ Петрийн гэрчлэлд үндэслэн бичсэн гэдэг эртний уламжлалт үзэлд тохирдог.

5:14 Ахлагч Петр маань захидлаа эцсийн уриалга ба ерөөлөөр төгсгөж байна. Уриалга нь: **“Хайрын үнсэлтээр бие биетэйгээ мэндчилэгтүн.”** Бие биеэ хайрлах нь чуулганы нэн тэргүүний үүрэг билээ. Харин түүнийгээ яаж илэрхийлэх нь түүхэн цаг үе, газар газрын соёлоос шалтгаалж өөр өөр байж болно.

Ерөөл нь: **“Христ доторх та бүгдэд амар амгалан нь байх болтугай.”** Салхи шуурган дунд, Христийн нэрийн төлөө зовлон туулж яваа итгэгчдэд амар амгаланг хүсэн ерөөх нь зүйн хэрэг билээ. Цусаараа худалдаж авсан сүрэг нь түйвээнт нийгмийн дунд Өөрийнх нь төлөө зовлон эдэлж байхад Есүс тэдэнд **амар амгаланг** шивнэж байна.

Амар амгалан, төгс амар амгалан!

Үхлийн сүүдэр ч тусахгүй төгс амар амгалан!

Есүс үхлийг ялж, бүх хүчийг нь устгажээ.

-Эдвард Х. Бикерстэт

ЗҮҮЛТ ТАЙЛБАР

¹(1:2) Ариун Сүнс үл итгэгчдийн дотор ажиллах үйл явцыг энд хэлжээ. Үүний дараа мөн хэд хэдэн өөр ариусгал байна. Хүн Христэд итгэж дахин төрөх үедээ *байр суурийн* хувьд ариусгагддаг буюу ариунд тооцогддог. Яагаад гэвэл итгэгч хүн “Христийн дотор” байгаа (Евр 10:10, 14). Дараа нь *амьдралын* ариусгал байна. Итгэгч хүн амьдралынхаа турш Христтэй улам адил болох үйл явц дунд явдаг (1Пт 1:15). Хамгийн сүүлд нь *төгс* ариусал байна. Энэ нь тэнгэрт очсоны минь дараа болно. Тэр үед бид нүглээс бүрмөсөн ангижирна (Кол 1:22). Еврей 2:11-т ариусгалын талаар өгүүлснийг үзнэ үү.

²(1:8) Виллиям Линкольн, *Петрийн нэг, хоёрдугаар захидлын талаар лекц номлолууд*, 21-р хуудас.

³(1:12) Виллиям Линкольн, *Петрийн нэг, хоёрдугаар захидлын талаар лекц номлолууд*, 23-р хуудас.

⁴(1:13) Ж. Х. Жовет, *Бурханы золигдсон гэр бүл*, 34-р хуудас.

⁵(1:17) Виллиям Линкольн, *Петрийн нэг, хоёрдугаар захидлын талаар лекц номлолууд*, 30-р хуудас.

⁶(1:20) Виллиям Линкольн, *Петрийн нэг, хоёрдугаар захидлын талаар лекц номлолууд*, 33-р хуудас.

⁷(1:21) В. Т. П. Волстон, *Симон Петр: Амьдрал ба захидлууд*, 270-р хуудас.

⁸(1:23) Ф. У. Грант, *Дугаарласан Библи: Еврей-Илчлэл*, хөлийн тайлбар, 149-р хуудас.

⁹(2:2) Александерийн тэкстийг баримталдаг библийн орчуулгуудад “авралд хүртлээ өсөх” гэсэн байна. Гэвч авралын баталгааны талаас харвал энэ хувилбар эргэлзээ төрүүлж байна.

¹⁰(2:6) Библийн грек хэлээр *литон* (чулуу) *акро-* (орой, үзүүр) *гониаион* (булан) гэнэ. Тэгэхээр *булангийн чулуу* эсвэл *оройн чулуу* гэж орчуулах боломжтой.

¹¹(2:12) Грек үг нь *калос* бөгөөд *калиграф* (уран бичлэг) гэдгийн үндэс. Биеэ *үзэмжтэй, сайхан, журамтай* авч явахыг хэлж байна.

¹²(2:12) Чарльз Р. Эрдман, *Ерөнхий захидлууд*, 66-р хуудас.

¹³(2:12) Ж. Х. Жовет, *Бурханы золигдсон гэр бүл*, хуудас 88, 89.

¹⁴(2:13) Лэсли Т. Лаял, *Шөнийн улаан тэнгэр*, 81-р хуудас.

¹⁵(2:16) Ф. Б. Мэйер, *Галаар шалгагдсан нь*, 91-р хуудас.

¹⁶(2:25) Грек үг нь *эпископос* бөгөөд “харгалзагч” гэсэн утгатай. Чуулганы ахлагчийг мөн энэ үгээр хэлдэг.

¹⁷(3:2) Жорж Мюллер, Ричард Бурсоны хянан тохиолдуулдаг *Үг* нэртэй тогтмол хэвлэл, он тодорхойгүй, хуудас 33-35.

¹⁸(3:4) Ф. Б. Мэйер, *Галаар шалгагдсан нь*, 117-р хуудас.

¹⁹(3:7) Чарльз Бигг, *Элч Петр, Иуда нарын захидлын шүүмж тайлбар*, 155-р хуудас.

²⁰(4:6) Алберт Барнес, Шинэ гэрээний тайлбар:
Иаков, Петр, Иохан, Иуда, 191-р хуудас

²¹(4:16) Ф. Б. Мэйер, *Галаар шалгагдсан нь*, 27-р
хуудас.

²²(4:16) Г. Кэмпбэл Морган, *Бурханы үгээс тусах
гэрэл*, 366-р хуудас.

²³(4:18) Ф. Б. Мэйер, *Галаар шалгагдсан нь*,
хуудас 180-181.

²⁴(5:7) Ж. Сидлоу Бакстер, Зүрх сэтгэл минь
сэрээч, 294-р хуудас.

²⁵(5:8) Ж. Двайт Пентекост, *Таны дайсан диавол*,
94-р хуудас.

²⁶(5:10) Хэрри Лэйси, *Бурхан ба улс үндэстнүүд*,
92-р хуудас.

²⁷(5:13) Ердийн грек үг нь *хуиос*. Паулын
хэрэглэдэг үг нь *тэкнон*. Үгчлэн орчуулбал
“төрсөн нэгэн” буюу хүүхэд гэсэн утгатай

НОМ ЗҮЙ

(1, 2Петр)

- Барбери, Льюис А. *Петрийн бичсэн хоёр захидал*, Мүүди Пресс хэвлэлийн газар, 1975 он.
- Бигг, Чарльз, *Элч Петр, Иуда нарын захидлын шүүмж тайлбар*. Эдинбург: Ти Энд Ти Кларк, 1901.
- Грант, Ф. У. “I, II Петр” *Дугаарласан Библи, 7-р боть*. Нью Йорк хот: Лоизау Брос хэвлэлийн газар, 1903 он.
- Айронсайд, Х. А. *Иаков, Петр номын тайлбар*. Нью Йорк хот: Лоизау Брадерс хэвлэлийн газар, 1947 он.
- Жовет, Ж. Х. *Бурханы солигдсон гэр бүл*. Лондон хот: Ходдер энд Стоутон хэвлэлийн газар, хэвлэгдсэн он тодорхойгүй.
- Лэнски, Р. Ч. Х. *Петр, Иохан, Иудагийн бичсэн захидлын тайлбар*. Колумбус хот: Уортбург Пресс хэвлэлийн газар, 1945 он.
- Линкольн, Виллиям. *Петрийн нэг хоёрдугаар захидлын талаар лекц номлолууд*. Килмарнок хот: Жон Ричи Паблишинг, хэвлэгдсэн он тодорхойгүй.
- Мэйер, Ф. Б. *Галаар шалгагдсан нь*. Форт Вашингтон, Пенсилвани муж: Христитгэлт уран зохиолын крусэд, 1983.

- Стибс, Алан М. *Петрийн нэгдүгээр захидал*. Гранд Рапидс хот: Виллиям Б. Эрдмансын хэвлэлийн газар, 1959 он.
- Томас, У. Х. Гриффит. *Элч Петр: Түүний амьдрал, захидлууд*. Гранд Рапидс хот: Крэгел Пабликэшинс хэвлэлийн газар, 1984 он.
- Вэствүүд, Том. *Петрийн захидал*. Глендэйл, Калифорни: Библийн Эрдэнийн Сангийн Цаг ХХК, 1953 он.
- Волстон В. Т. П. *Симон Петр: Түүний амьдрал, захидлууд*. Лондон хот: Жэймс Нисбет Энд ХХК, 1913 он.

ПЕТРИЙН ХОЁРДУГААР ЗАХИДАЛ

ОРШИЛ

*“Энэ ном Христээр амьсгалдаг бөгөөд Христ
бүхнийг дуусгах цагийг хүлээдэг.”*

–Э. Ж. Хомригхаузен

I. БИЧЭЭСТ ЭЗЛЭХ ОНЦГОЙ БАЙР СУУРЬ

Э. Ж. Хомригхаузен дээрх үгийг бодууштай. Учир нь, өнөөгийн олон хүний адил, Хомригхаузен энэ захидлыг Петр бичсэнийг үгүйсгэдэг. Тэрээр бас “Петрийнх шиг зан чанар, сэтгэлгээ энд харагдаж байна”¹ хэмээн хэлсэн. Гэтэл энэ хоёр нь 2Петрт ихээхэн хувь нэмэртэй мэдэгдэл болжээ.

Итгэлээс холдсон энэхүү харанхуй цагт Петрийн бичсэн богино захидал Эзэний ирэлтийг харуулдан байна. Захидалд Петрийн амьдрал, зан чанар туссан ч гэлээ, захидлыг байгаа чигээр нь хүлээн авагч бүгд захидлаас Христийг олж харж чадна.

II. ЗОХИОГЧ

Америкийн Шинэ гэрээний нэрт консерватив эрдэмтэн ингэж хэлжээ: “Хуучин гэрээний Даниел, Исаиа номын адил 2Петр нь библийн сургаалыг үнэн зөв баримтлах тал дээр

эрчүүдийг хөвгүүдээс ялгах нэгэн шалгуур болдог.” Орчин үеийн олон тайлбарлагч 2Петрийг Петр бичсэнийг няцаах гэж оролдохоо больжээ. Учир нь үүнийг батлагдчихсан факт гэж үзэцгээж байна. Тэд 2Петрт Шинэ гэрээний бусад номоос илүү няцаалт дэвшүүлдэг ч тэдгээрт нь хүчтэй баримт нотолгоо байдаггүй.

Гадаад баримт

Поликарп, Игнатиус, Ириней нар эш татсаныг 2Петрийн гадаад баримт гэж үзэх аргагүй. Гэхдээ эртний чуулганы номлож байсанчлан, Иуда нь 2Петрийн дараа бичигдсэн бол Иуда 2Петрээс эш татсаныг батлах *нэгдүгээр* зууны баримт гарч ирнэ (Иуда номын оршлыг үз). Германы эрдэмтэн Захн өөр баримт нотолгоо шаардлагагүй гэсэн байдаг. Иудагаас гадна, Ориген хамгийн анх 2Петрээс эш татсан. Түүний араас Олимп хотын Метод (эзэн хаан Диоклетианы үед итгэлийнхээ төлөө амиа алдсан), Цезарь хотын Фумилиан нар 2Петрээс эш татсан. Евсеви өөрөө эргэлзэж байсан ч, 2Петрийг христитгэгчдийн *олонх* нь хүлээн авсан гэж мэдэгдсэн.

Мураторын канонд 2Петр байдаггүй. Гэхдээ энэ жагсаалтад 1Петр ч байдаггүй. Мөн Мураторын канон нь бүтнээрээ олдоогүй юм. Иероме 2Петрийн баталгаатай байдалд эргэлзэгчид байдгийг мэдсээр байж Атанасиус, Августин зэрэг чуулганы нөлөө бүхий эцгүүдийн хамт энэ номыг баталгаатай хэмээн

үзсэн. Энэ үзлийг реформацийн үе хүртэл чуулган бүхлээрээ баримталж ирсэн.

2Петрт бусад номыг бодвол *гадаад баримт* яагаад сул байдаг вэ? Нэгт гэвэл, энэ ном богино, тийм ч олон хуулбарлагдаагүй. Мөн онцлохуйц материал их агуулаагүй. Юу гэхээр, гаж сургаалтнууд үргэлж элч нарын сургаалыг гажуудуулах юмуу ямар нэг этгээд сургаалаар орлуулдаг. Тийм болохоор л анхны итгэгчид 2Петрт сэрэмжтэй хандсан болов уу. Тухайн үед Петрийн нэрээр гностик номлолыг дэмжсэн олон худал бичвэрүүд гарсан. Тэдний нэг нь “Петрийн апокалипс” ном.

Нэмж хэлэхэд, 2Петр тэргүүтэй хэд хэдэн номыг зарим хүн (антилегомена) няцаах оролдлого хийдэг ч, 2Петрийг *ямар ч чуулган гаж буруу* хэмээн үгүйсгээгүй гэдгийг мэдэх нь чухал.

Дотоод баримт

Петр бичсэнийг үгүйсгэдэг хүмүүс 1, 2-р Петрийн бичлэгийн хэв маягийн ялгааг ихээхэн онцолдог. Петр хоёр өөр бичээч ашигласан болохоор ийм ялгаатай байдаг гэж Иероме тайлбарласан. Гэвч үнэндээ Шинэ гэрээний бусад номуудтай харьцуулан үзэхэд 1, 2-р Петрийн хооронд тийм ч их ялгаа харагддаггүй. Петрийн айлдсан сургаал болон хэлсэн үгс Шинэ гэрээний Үйлс тэргүүтэй хэд хэдэн номд тэмдэглэгдсэн. Тэгвэл хоёр захидлын үгс

эдэнтэй маш төстэй, уялдаа холбоотой харагддаг.

Захидалд дурдагдсан Петрийн өнгөрсөн түүхийг хүмүүс, зохиогчийн талаарх уламжлалт үзлийг *батлах* эсвэл *няцаахын* аль алинд ашигладаг. Петр бичсэнийг няцаадаг зарим нь, Петрийнх гэдгийг харуулах илэрхийлэмжүүд *цөөхөн* байна гэдэг бол, зарим нь Петрийнх юм шиг харагдуулах гээд Петрийн хандлагыг *хэт их* оруулсан байна гэдэг. Ийм номыг худал зохиож бичих ямар шалтгаан байгаа юм бэ? 2Петр номын баттайг үгүйсгэдэг хүмүүс янз бүрийн *онол* гаргаж ирэхдээ сайн боловч бат нотолгоо баримт одоо болтол нэгийг ч тавиагүй байна.

Харин миний зүгээс энэхүү захидлыг судалж үзээд, захидлын зохиогч нь Петр мөн гэдгийг харуулах хэд хэдэн дотоод баримт олсноо доор сийрүүлье:

1:3 дугаар эшлэлд зохиогч итгэгчдийг Эзэний алдар ба давуу чанараар дуудагдсан гэж хэлсэн. Энэ нь Лук 5:8 дээр биднийг авчирна. Петр Эзэний алдрын өмнө хүчин мөхөстөж, “Эзэн, намайг орхиоч! Би нүгэлт хүн” гэж хашхирсан билээ.

Зохиогч хэзээ ч бүдрэхгүй байх жорыг уншигчдадаа өгснийг үзвэл (1:5-10), Петрийн уналт, түүнээс төрсөн харууслын тусгал гэлтэй.

Нэгдүгээр бүлгийн 14-р эшлэлд бүр ч илэрхий баримт харагдана. Өөрийнх нь үхлийн тухай Эзэн Есүс зөгнөн ярьсныг зохиогч өгүүлсэн. Энэ нь Иохан 21:18, 19-тай яв цав таарч байна.

Петрийг өтөл насандаа бусдад алагдана гэж хэлсэн Есүсийн үг энд бий.

Нэгдүгээр бүлгийн 13-15-р эшлэлийн “асар” болон “одох” гэх үгнүүд нь Эзэн Есүсийн дүр хувирсан үйл явдлыг Лук дээр тэмдэглэхэд ашиглагдсан үгнүүд (Лк 9:31-33).

Энэ захиаг Петр бичсэнийг батлах бас нэг хүчтэй баримт гэвэл, 1:16-18 дээр Эзэний дүр хувирсан үйл явдлыг дурссан нь юм. Зохиогч тухайн үед уулан дээр байсан хүмүүсийн нэг нь. Тэгэхээр Петр, Иаков, Иохан нарын нэг нь гэсэн үг (Мт 17:1). Тэгвэл захидлын эхэнд зохиогч нь өөрийгөө Иохан эсвэл Иаков гээгүй, харин Петр гэж хэлсэн билээ (1:1).

Хоёрдугаар бүлгийн 14, 18 дугаар эшлэлийн “уруу татах” болон “татах” гэж үгнүүдийн үндэс нь грекээр *deleago* буюу өгөөшөөр барих гэсэн утгатай. Энэ үг загасчин хүний ярианд түгээмэл учраас Петрийн ажил мэргэжилтэй тохирч байна.

Гуравдугаар бүлгийн 1-р эшлэлд зохиогч өмнөх захидлынхаа тухай дурдсан. Уг захидал нь 1Петр болов уу. Мөн тэрээр 3:15 дээр Паулыг дотночлон дурссан. Петр, Паул хоёр ойрын харилцаатай байсан.

Петрийн амьдралтай холбоотой сүүлийн үг нь 3:17 дээрх “тогтвортой байдал” гэх үг. Энэ нь Лук 22:32 дээр Есүс Христийн хэлсэн “батжуул” гэсэнтэй үндэс нэг. “Чи нэгэн цагт дахин эргэж, ах дүүсээ батжуул.” Энэ үг 1Петр 5:10, 2Петр 1:12 дээр бас дурдагддаг.

Эцэст нь хэлэхэд, пасторын захидлуудын адил Петр итгэлийн гажуудлыг хатуу шүүмжилсэн нь өнөөгийн хүмүүсийн дургүйцлийг төрүүлж, 2Петрийг элч Петр бичээгүй хэмээн маргах болсон нь илэрхий байдаг.

Захидлыг судалбал элч Петртэй холбогдох дотоод баримтууд дахиад ч гарч ирж болох юм. Гэхдээ одоо захидал руугаа орж, Эзэн Есүс бидэнд хандан юу хэлж байгааг харцгаая.

III. БИЧИГДСЭН ОГНОО

2Петрийн бичигдсэн хугацааг тодорхойлоход Петр бичсэн эсэх дээр ямар байр суурь баримталж байгаа нь чухал. Энэ захидлыг хэн нэгний худал зохиол гэж үздэг хүмүүс захидлын бичигдсэн хугацааг хоёрдугаар зуунд хамаатуулдаг. Харин бидний хувьд чуулган анхнаасаа түүхэн баримт хийгээд сүнслэг талаас нь 2Петрийг канон гэж зөв таньсан гэдэгт бат итгэлтэй байгаа учраас 2Петрийн бичигдсэн хугацааг Петрийн үхлээс өмнө гэж үзэж байна. Петр МЭ 67 эсвэл 68 онд нас барсан учраас энэ захидал МЭ 66 юмуу 67 онд бичигдсэн байж таарна.

IV. ТҮҮХЭН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ БА ХӨНДСӨН СЭДЭВ

Элч Петрийн захидал хоёр үндсэн сэдвийг тойрон эргэнэ. Үүнд: *Эш үзүүлэгийн үг* (1:19-21) ба *задгай замбараагүй явдал* (2-р бүлэг).

Хуурамч багш нар гарч ирээд “хөнөөлт тэрс үзлийг” танилцуулж, хүмүүсийг зах замбараагүй, дур зоргоороо амьдралд хөтөлнө гэдгийг Петр олж харжээ. Тэд ирээдүйн шүүлтийг үгүйсгэж, гутаан доромжилдог хүмүүс юм (3:1-7). Петрийн үед ирээдүй байсан зүйлийг аль хэдийнээ сэм шургалан ороод ирчихсэн хэмээн Иуда бичсэн (Иуд 4). Чуулган Христийн ирэлтийг хүлээсэн хайраа гэж, энэ ертөнцтэй эвлэрсэн (Константин хааны үеэс) цагаас ёс суртахуун нь доройтсон. Энэ байдал өнөөдөр ч хэвээр байна. Эш үзүүлэгийн үнэнийг сонирхон анхаарах явдал эрс сэргэсэн арван есдүгээр зууны сэргэлт өнөөдөр олон газар хөрж, олон чуулганд чигч шулуун явдал суларч байгааг харахад Петрийн бичсэн үг христэч эрин үеийн бүхий л цагт хэрэгтэй гэдэг нь илэрхий байна.

ТОЙМ

- I. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1, 2)
- II. ХҮЧИРХЭГ ХРИСТЭЧ ЗАН
ЧАНАРЫГ ТӨЛӨВШҮҮЛЭХ
ДУУДЛАГА (1:3-21)
- III. ХУУРАМЧ БАГШ НАР ГАРЧ
ИРЭХИЙГ УРЬДААС ЗӨГНӨВ (2-р
бүлэг)
- IV. ЭЛЭГЛЭН ТОХУУРАГСАД ГАРЧ
ИРЭХИЙГ УРЬДААС ЗӨГНӨВ (3-р
бүлэг)

ТАЙЛБАР

I. МЭНДЧИЛГЭЭ (1:1, 2)

1:1 Симон Петр өөрийгөө **Есүс Христийн боол бөгөөд элч** хэмээн танилцуулж байна. Түүний эгэл даруу байдал үнэхээр гайхалтай. Петр өөрийн сонголтоор боол, Бурханы томилгоогоор **элч** болжээ. Тэрээр ямар нэг албан тушаал, зэрэг зиндааг илэрхийлэх нэр ашигласангүй. Харин үхлээс амилсан Аврагчид үйлчлэх үүргээ талархалтайгаар илэрхийлсэн байна.

Энэ захиаг Петр болон түүний хамтран зүтгэгч нартай **ижил үнэтэй итгэлийг хүлээн авсан** хүмүүст бичсэн хэмээн захидалд цохон тэмдэглэжээ. Нэг ёсондоо, итгэгч иудейчүүдтэй адил **итгэлийг** (ямар ч дутуу зүйлгүй итгэл) хүлээн авсан харь үндэстний итгэгчдийг хэлсэн бололтой. Бурханы нигүүлслээр аврагдсан бүгд эр, эм, боол, чөлөөт, иудей, харь үндэстэн ялгаагүй Бурханы өмнө ижил үнэ цэнтэй.

Итгэл гэдэг нь христитгэл рүү эргэсэн мөчид хүлээн авсан бүхнийг хэлнэ. Петр энэхүү итгэлийг **бидний Бурхан ба Аврагч болох Есүс Христийн зөвт байдлаар** байдаг хэмээн тайлбарласан. Нэг ёсондоо, Эзэн **Есүст** итгэсэн бүгдэд нь **итгэл** хэмээх нэг л суурийг өгсөн нь **Бурханд** зөвт зүйл гэсэн үг юм. Христийн үхэл, оршуулга, амиллын улмаас Бурхан итгэлээр дамжуулан нүгэлтнүүдэд нигүүлсэл харуулах шударга үндэслэлтэй болжээ. Нүглийн өр бүрэн

төлөгдсөн учраас Хүүд нь итгэсэн нүгэлтнийг одоо Бурхан зөвтгөж чадна.

Бидний Бурхан ба Аврагч болох Есүс Христ гэдэг нэр нь Эзэн Есүсийг Бурхан болохыг илэрхийлэгч Шинэ гэрээний нэг хэллэг юм. Есүс Бурхан биш бол энэ үгс ямар ч утгагүй.

1:2 Бурхан болон бидний Эзэн Есүсийг мэдсэнээр нигүүлсэл ба амар амгалан уншигчдад нь **улам арвин болох** болтугай хэмээн элч Петр залбирч байна. Петр өөрийн уншигчдад энэхүү мэдлэг байгаасай хэмээн хүсжээ. Энэ мэдлэг нь өдөр тутмын амьдралд Бурханы **нигүүлслээр** батаждаг. Мөн Петр уншигчдынхаа зүрх сэтгэлийг Бурханы **амар амгалангаар** хамгаалагдахыг хүсжээ. Энэхүү амар амгалан нь бүх оюун ухаанаас илүү. Гэхдээ Петр энэ хоёр ивээлийг бага хэмжээгээр биш, харин **арвин** хэмжээгээр уншигчдадаа хүсжээ.

Энэ ерөөлүүд яаж **улам арвин болдог** вэ? **Бурхан ба бидний Эзэн Есүсийг мэдсэнээр улам арвин болдог.** Бид Бурханыг таньж мэдэх тусам **нигүүлсэл ба амар амгаланг** илүү их мэдэрдэг. Хамгийн Дээд Нэгэний нууц газарт оршин сууж, ариун газарт удаан амьдрах тусам Бурханы **нигүүлсэл ба амар амгалангийн** нууцыг олдог.

II. ХҮЧИРХЭГ ХРИСТЭЧ ЗАН ЧАНАРЫГ ТӨЛӨВШҮҮЛЭХ ДУУДЛАГА

(1:3-21)

1:3 Энэ эшлэл христэч хүн бүрийн сонирхлыг татах учиртай. Яагаад гэвэл, энэ амьдралд уналтад орохгүйгээр хэрхэн ялгуусан явах аргыг энд хэлж өгсөн байна. Нэгдүгээрт, ариун амьдрах бүх боломжийг Бурхан хангаж өгсөн хэмээн хэлжээ. Энэ хангамж бол Бурханы **хүчний баталгаа юм: Түүний бурханлаг хүч бидэнд амь болоод сүсэглэлд хамаатай бүхнийг соёрхсон.** Түүний хүч эхлээд биднийг аварсан билээ. Харин дараа нь ариун амьдрах хүчийг бидэнд өгсөн. Дарааллыг нь харвал, эхлээд **амь**, дараан нь **сүсэглэл** байна. Сайнмэдээ нь биднийг нүглийн шийтгэл ба хүчнээс мөн хараал ба бузар амьдралаас аврах Бурханы хүч билээ.

Амь болоод сүсэглэлд хамаатай бүхэн гэдэгт Христийн тэргүүн тахилчийн ажил, Ариун Сүнсний үйлчлэл, бидний төлөөх тэнгэрэлчийн ажиллагаа, итгэх үед хүлээн авсан шинэ амь, Бурханы үгийн зааварчилгаа багтана.

Ариун амьдрах хүч нь **биднийг дуудсан Түүний жинхэнэ мэдлэгээр дамжуулан** ирдэг. Түүний бурханлаг хүч нь ариун байдлын эх сурвалж бол, Түүний тухай мэдлэг нь ариун байдлын суваг юм. Түүнийг мэдэх нь мөнх амь (Иох 17:3) бөгөөд Түүний тухай мэдлэг өсөхийн хэрээр ариун байдал дотор бид өсдөг. Түүний

тухай мэдэх тусам Түүнтэй улам адил болцгоодог.

Бидний дуудлага Петрийн дуртай сэдвийн нэг ажээ. Тэр бидэнд ийн сануулдаг: (1) Бид харанхуйгаас Түүний гайхамшигт гэрэл уруу дуудагдсан (1Пт 2:9). (2) Бид зовлонгийн замаар Христийг дагахаар дуудагдсан (1Пт 2:21). (3) Бид доромжлолыг ерөөлөөр хариулахаар дуудагдсан (1Пт 3:9). (4) Бид Түүний мөнхийн алдар уруу дуудагдсан (1Пт 5:10). (5) Бид **алдар ба давуу чанараар** дуудагдсан (2Пт 1:3). Эдгээрийн хамгийн сүүлийнх нь Тэр бидэнд Өөрийнхөө Бодгалийн гайхамшгийг илчилснээр **биднийг дуудсан** гэсэн утгатай. Тарсын Саул Дамаск уруу явах зам дээр Бурханы алдрыг харахдаа дуудагдсан. “Би Түүний нүүр уруу хараад Түүнээс илүү эрхэм нандин зүйл байхгүйг ухаарсан” хэмээн нэгэн дагалдагч гэрчилсэн байдаг. Тэд Түүний **алдар ба** эрхэмсэг чанараар **дуудагдсан** нь тэр ажээ.

1:4 Ариун амьдралаар амьдрах тусламж болгон Бурханы **соёрхсон** “бүхний” дотор Түүний **үнэтэй бөгөөд гайхамшигтай амлалтууд** багтдаг. Библид гуч гаруй мянган амлалт бий гэсэн тооцоо байдаг. Жон Буняан ингэж хэлсэн: “Амийн зам нь Бурханы амлалтуудтай нягт холбоотой. Бурханы амлалт үгүй бол тэр замаар нэг ч алхах боломжгүй.”

Петр захидлууддаа долоон зүйлийг **үнэтэй/үнэ цэнтэй** гэж нэрлэсний хамгийн сүүлчийнх нь Бурханы амлалтууд. Бидний итгэл

алтнаас ч илүү үнэтэй (1Пт 1:7). Христийн цус үнэ цэнтэй (1Пт 1:19). Амьд чулуу болох Христ Бурханы нүдэнд үнэ цэнтэй (1Пт 2:4). Христ булангийн чулуу мэт үнэ цэнтэй (1Пт 2:6). Итгэгч бүгдэд Христ үнэ цэнтэй (1Пт 2:7). Даруу бөгөөд дөлгөөн сэтгэлийн мөхөшгүй чанар Бурханы нүдэнд үнэ цэнтэй (1Пт 3:4). Бурханы **амлалтууд үнэ цэнтэй** (2Пт 1:4).

Ариун амьдралтай холбоотой зарим амлалтыг бодоцгооё. (1) Нүглийн боолчлолоос чөлөөлөгдөх (Ром 6:14). (2) Хангалттай нигүүлсэл (2Ко 12:9). (3) Түүний тушаалуудыг сахих хүч (Флп 4:13). (4) Диаволыг ялан дийлэх ялалт (Иак 4:7). (5) Соригдсон үедээ зугтах (1Ко 10:13). (6) Нүглээ улайх үед уучлагдах (1Ио 1:9), мөн Бурхан нүглийг нь мартах (Иер 31:34). (7) Биднийг дуудахад хариулах (Дуу 50:15).

Петр Бурханы **амлалтуудыг үнэтэй бөгөөд гайхамшигтай** гэж хэлсэнд гайхах зүйлгүй. Энэ амлалтууд **энэ дэлхийд тачаалаар байх ялзрааас** зугтах боломжийг итгэгчдэд олгодог. Уруу татлагыг эсэргүүцэхэд хэрэгтэй бүхнийг Бурхан бидэнд амласан. Сорилт ирэх үед энэ амлалтуудаас зуурах хэрэгтэй. Эдгээр нь ертөнцийн ялзрал болох садар самуун, архидалт, бузар булай, самуурал, урвалт, зөрчил тэмцлээс зугтах хүчийг бидэнд өгдөг.

Энэ амлалтуудын бас нэг сайхан тал нь болбоос, энэ амлалтуудаар бид **бурханлаг мөн чанарын хуваалцагч** болдог. Энэ нь биднийг Христ руу эргэх мөчид болдог үйл явдал юм.

Тэгээд бид Бурханы амласан амлалтаас зууран явах үедээ улам бүр Түүний дүр төрхтэй адил болно. Жишээлбэл, Өөрийнх нь тухай бодох тусам Өөртэй нь улам бүр адил болно гэж Тэр бидэнд амласан. (2Ко 3:18). Бид үгийг уншиж, түүнд илчилсэн Христийг судалж, Түүнийг дагаснаар энэ амлалтыг бодит болгоно. Энэ бүхнийг хийж байхад Ариун Сүнс биднийг бага багаар өөрчилж, улам бүр Түүнтэй адил болгож өөрчилдөг.

1:5 Тэнгэрлэг амиар явахад шаардлагатай бүхнийг Бурхан нэгэнт өгчихсөн гэж 3, 4-р ишлэлд хэлж байна. Тэр өгчихсөн учраас түүнийг нь бид арчилж тордох үүрэгтэй. Хүсээгүй байхад маань эсвэл гар бие оролцохгүй байхад маань Бурхан хүчээр биднийг ариун болгохгүй. Бидний зүгээс хүсэл, шийдвэр, сахилга бат хэрэгтэй.

Петр христэч зан чанарыг төлөвшүүлэх тухай бичихдээ **итгэлийг** үндэс болгосон. Тэрээр Эзэн Есүст итгэж нэгэнт аврагдсан итгэгчдэд захидлаа бичсэн. Тийм болохоор **итгэлтэй** бол гэж хэлээгүй. **Итгэлийг** байгаа гэдэг үүднээс бичжээ.

Харин бид ариун байдлын долоон үндсэн сууриар **итгэлээ** чимэглэх хэрэгтэйг Петр хэлсэн байна. Энэ долоог нэг нэгэн дээр нь нэмэх биш, харин үргэлж нэг дор харуулах ёстой.

Том Олсоны аав хүүдээ дараах үгийг уншиж өгдөг байв:

Итгэл дээрээ Давидын эр зоригийг, Давидын эр зориг дээр Соломоны мэдлэгийг, Соломоны мэдлэг дээр Иовын тэвчээрийг, Иовын тэвчээр дээр Даниелийн сүсгийг, Даниелийн сүсэг дээр Ионатаны ахан дүүгийн сэтгэлийг, Ионатаны ахан дүүгийн сэтгэл дээр Иоханы хайрыг нэмээрэй.²

Ленски дараах санааг дэвшүүлсэн:

Энэ долоон үндсэн суурь нь хуурамч эш үзүүлэгчдийг (2:1) танихад тустай. Тэдний дүр эсгэдэг итгэлээс гарч байгаа амьдралыг эдгээрээр үнэлж цэгнэх боломжтой. Тэд магтаалыг бус гутамшгийг, мэдлэгийг бус сохор харалган байдлыг, биеэ хянан захирахыг бус дур зоргоороо авирлахыг, сайныг бус мууг, сүсэглэлийг бус сүсэггүйдлийг, ахан дүүсийн нөхөрлөлийг бус Бурханы хүүхдүүдийг үзэн ядахыг, жинхэнэ хайрыг бус үл хайрлахыг амьдралаараа харуулдаг.³

Эхний үндсэн суурь бол **сайн чанар**. **Сайн чанар** гэдэг нь сайхан сэтгэл, ёс суртахуунтай байдал, зүй зохистой амьдралыг хэлсэн бололтой. Үүнийг өөрөөр “итгэл, сүсэг” гэнэ. Мөн энд хэлж байгаа **сайн чанар** бол хонзогногч ертөнцийн өмнө зоригтой зогсох сүнслэг эр зориг буюу зөвийн талд зогсох хүч тэнхээ юм.

Итгэлийнхээ төлөө амиа өгсөн хүмүүсээс энэ эр зоригийг харж болно. Жишээ нь Томас Кранмер (1489-1556). Түүний өмнө хоёр сонголт иржээ. Нэг бол итгэлээ няцаасан бичигт гарын үсэг зурах, эс бол галд шатаагдах. Кранмер эхэндээ итгэлээсээ татгалзахгүй гэсэн боловч хүчтэй дарамт шахалтын улмаас итгэлээсээ татгалзах бичигт баруун гараараа гарын үсэг зуржээ. Гэхдээ удалгүй алдаагаа ойлгож, галд шатаагдах замыг сонгосон байна. Кранмер гарыг нь хүлэхгүй байхыг хүсээд баруун гараа галд хийн “Гарын үсгийг энэ гар зурсан болохоор шийтгэлийг эхэнд амсах ёстой. Энэ гар бүдэрсэн болохоор зохисгүй энэ гарыг би шийтгэж байна” хэмээн хэлсэн юм.

Эр зориг нь **мэдлэгээр** батаждаг. Ялангуяа сүнслэг үнэний мэдлэгээр. Тэгэхээр Бурханы үгийг судалж, ариун зарчмуудыг дагах нь хэчнээн чухал болохыг эндээс харж болно.

Есүсийг гүн гүнзгий таниулах Бурханы үг
Эзэнтэй минь намайг улам ойртуулсан үг
Мөр бүрээс нь сонсогдох Бурханы дуу
хоолой

Итгэл зоригтойгоор яриулдаг тэр л дуу
хоолой

Элиза Э. Хевит

Библийг амьдралаараа мэддэг болох үед
Эрдманы хэлсэн шиг “Христитгэлийн практик
ур чадвар” бидний дотор төлөвшдөг.

1:6 Бурхан итгэгч бүрийг сахилга баттай амьдрал уруу дуудсан. Сахилга бат бол Бурханы Сүнсний тусламжтайгаар хүслээ захирах хүч юм хэмээн нэгэн хүн тодорхойлжээ. Залбирлын сахилга бат, библи судлах сахилга бат, цаг ашиглах сахилга бат, биеийн дур хүслээ хязгаарлах сахилга бат, амьдралаа өргөх сахилга бат бидэнд байх ёстой.

Паул тийн өөрийгөө захирдаг байжээ. “Тиймээс би зорилгогүй мэт гүйдэггүй, хий агаар цохих мэт нударгалдаггүй, харин ч бусдад тунхагласан атлаа өөрөө тэнцээгүй байх вий гэсэндээ биеэ залхааж, боолчилдог.” (1Ко 9:26, 27)

Нэрт байгаль судлаач Одюбон шувуудын ертөнцийг илүү их мэдэхийн тулд тухгүй байдалд удаан хугацаанд байх амьдралыг сайн дураараа сонгосон хүн. Роберт Г. Ли түүний тухай ингэж бичсэн байна:

Тэрбээр ажилдаа амжилт олохын тулд тав тухаа золиослохыг юман чинээ бодож байсангүй. Шувууны талаар ганц ч болов юм нэмж мэдвэл хэдэн цагаар харанхуй манан дунд чимээгүй зогссоныгоо умартаад шагналаа авсан мэт баярлана. Хорт могойнууд хажуугаар нь өнгөрч, аймшигт матрууд эргэн тойронд нь эргэлдэвч, хүзүү хүрсэн тогтоол усан дотор чимээ аниргүй ажиглалт хийхээс эс зүрхшээнэ. “Хэцүү биш үү?” гэж асуухад нүүрэндээ мишээл

тодруулан “Тэгээд юу гэж? Нөгөө шувууны зургийг авчихлаа шүү дээ” гэж хэлдэг. Шувууны зураг авахын тулд ийм эрсдэлтэй алхам хийхээс сийхгүй хүн байж билээ.⁵

Бусдын үлгэр жишээг даган, мөхөж буй ертөнцийн яаралтай хэрэгцээний улмаас, өөрсдийн гэрчлэлийг сүйтгэхгүйн тулд бид өөрсдийгөө сахилгажуулах хэрэгтэй. Тэгснээр Христ амьдралаас маань илүү сайн харагдана.

Өөрийгөө захирахуй нь **тэвчээртэй** хамт байх ёстой. Энэ нь хавчлага ба дайсагналыг тэвчихүй юм. Христэч амьдрал бол тэвчиж давах замнал гэдгийг мартаж болохгүй. Гараа сайн байлаа гээд хангалтгүй. Харин зовлон бэрхшээл учирсан ч тэвчих ёстой. Христитгэлийг үргэлж уулын оргилд байх амьдрал гэх үзэл бодит байдалд үл нийцнэ. Христэч хүн өдөр тутмын амьдралд дорд ажил хийх, урамгүй нөхцөл байдалд орох, гуниг харуусалтай тулгарах, төлөвлөгөө бүтэлгүйтэх гэх мэт олон зүйлийг туулна. **Тэвчээр** бол өөдөөс ирэх бүхий л эсэргүүцэл дунд шантрахгүй урагш алхах урлаг юм.

Дараагийн үндсэн суурь нь **итгэл сүсэг**. Амьдрал маань Бурханы тусгал байх учиртайг хэлж байна. Үүний тулд бид ариун шударга амьдрах ёстой. Бидний амьдралаас тэнгэрлэг Эцэг маань харагдахуйц тийм өндөр ёс суртахуун гарч байх учиртай. Нэг гэр бүлийн хүмүүс хоорондоо ижил зан чанартай байдаг

шүү дээ. Паул ийн сануулсан: “Харин одоогийн болон ирэх амийн төлөөх амлалт бүхий итгэл сүсэг нь бүх зүйлд тустай.” (1Тм 4:8)

1:7 Ах дүүсэг энэрэл биднийг энэ ертөнцөд Христийн дагалдагч болохыг маань харуулна. “Бие биедээ хайртай байваас та нарыг Миний шавь гэдгийг үүгээр чинь бүгд мэдэх болно.” (Иох 13:35)

Ах дүүсийн хайр нь бүх хүн төрөлхтнийг хайрлах **хайр** өөд хөтөлдөг. Энэ нь сэтгэл хөдлөлийн үндсэн дээр бус, харин хүслийн улмаас юм. Мөн мэдрэмжээ илэрхийлэх асуудал биш, харин дуулгавартай дагах тушаал аж. Шинэ гэрээний утгаар хайр бол тэнгэрлэг ер бусын зүйл. Үл итгэгч нь библид тушаасан шиг хайрлаж чадахгүй. Яагаад гэвэл, түүнд тэнгэрлэг амь үгүй. Дайснаа хайрлаж, өөрийг нь үзэн ядагчийн төлөө залбирахын тулд тэнгэрлэг амь хэрэгтэй. Хайрын мөн чанар нь өгөх. “Бурхан ертөнцийг үнэхээр хайрласандаа цорын ганц Хүүгээ өгсөн...” (Иох 3:16). “Христ чуулганыг хайрлаад түүний төлөө Өөрийгөө өгсөн...” (Еф 5:25) Цаг хугацаа, нөөц боломж, эд хөрөнгө, амь амьдралаа бусдын төлөө зориулахдаа бид хайраа харуулдаг.

Эквадорын аука индианчуудад алагдсан таван илгээлтийн эзний нэг Эдь Маккалигийн аав Т. Е. Маккалитай хамт би залбирч байлаа. Тэгэхэд тэр, “Эзэн минь ээ, хөвгүүдийг маань хөнөөсөн хүмүүс аврагдахыг харах хүртэл намайг амьд байлгаж өгөөч. Тэгвэл Христийг

минь хайрладаг болсон тэднийг би тэвэрч аваад хайртайгаа хэлж чадна” хэмээн залбирсан юм. Энэ бол христэч хайр билээ. Энэ л хайр хүүг нь алсан гэмт хэрэгтнүүдийн төлөө залбирах хүчийг өгдөг.

Энэ долоон үндсэн суурь бүрэн цогц христэч зан чанарыг бүтээж байна.

1:8 Дагалдагчийн амьдрал нэг бол урагшилдаг, нэг бол ухардаг. Нэг байрандаа зогсоно гэж үгүй. Урагшлахад хүч чадал, аюулгүй байдал байдаг; ухрах үед аюул, алдаа бүтэлгүйтэл байдаг.

Христэч зан чанарыг тууштай хөгжүүлэхгүй байх нь дараах үр дагаврыг авчирна. Үүнд: үр бүтээлгүй байдал, үр жимсгүй байдал, сохор байдал, богино бодол, мартамхай байдал.

Үр бүтээлгүй байдал. Зөвхөн Бурхантай нөхөрлөсөн амьдрал жинхэнэ үр дүнтэй байж чадна. Ариун Сүнсний удирдамж **ашиггүй** ажиллагааг арилгаж, үр бүтээлийг дээд цэгт нь хүргэж чадна. Эс бөгөөс бидний үйлдэл нь агаарт хий цохих ба утасгүйгээр оёхтой адил.

Үр жимсгүй байдал. Хүн **Эзэн Есүс Христийн** тухай нэлээд мэдлэгтэй байх боломжтой боловч тухайн мэдлэг нь **үр жимсгүй** байх боломжтой. Мэдэж буй зүйлсээ хэрэгжүүлэхгүй байх нь биднийг зайлшгүй үр бүтээлгүй болгодог. Мөхсөн тэнгист цутгадаг ус урсан гардаггүй учир түүнийг мөхсөн тэнгис болгосон шиг, хэрэгжүүлдэггүй мэдлэг нь

сүнслэг ертөнц дэх үр бүтээлийг маань алдагдуулдаг.

1:9 *Богино бодол.* Нүдний хараа муудах янз бүрийн зэрэг байдаг ч энд бүр сохорсон байдлыг ярьж байна. Ингэхдээ ирээдүйг бодохгүй, зөвхөн өнөөдрөө бодон амьдарч буй хүний харалган байдлыг хэлжээ. Тэрээр материаллаг зүйлд төвлөрдөг тул сүнслэг байдлыг үл тоомсорлодог.

Сохор байдал. 5-7-р эшлэлд жагсаасан долоон зан чанараар дутагдаг нэгэн бол сохор юм. Тэрээр амьдралын төв юу болохыг ухаарч мэддэггүй. Тэрээр жинхэнэ сүнслэг үнэт зүйлсийн талаар ойлголтгүй байдаг. Тэрээр харанхуй сүүдрийн ертөнцөд амьдардаг.

Мартамхай байдал. Эцэст нь хэлэхэд, долоон үндсэн суурийг өөртөө эс агуулагч нь **өөрийн урьдын нүглүүдээсээ цэвэршсэнээ мартсан нэгэн юм.** Авралын үнэн түүнийг нэгэнт удирдахаа больжээ. Тэрээр урьд нэгэн цагт аврагдсан тэр газрынхаа эсрэг зүг буцаад алхаж байна. Тэрээр Бурханы Хүүг үхэлд хүргэсэн нүглүүдтэйгээ дахин зууралдаж байна.

1:10 Тэгээд Петр уншигчдаа өөрсдийн **дуудлага ба сонголтоо** бататгахыг уриалж байна. Дуудлага ба сонголт нь Бурханы авралын төлөвлөгөөний хоёр тал юм. **Сонголт** гэж хувь хүмүүсийг Бурхан Өөрийн болгохоор бүрэн эрх дархаараа сонгон авдаг *мөнхийн* сонголтыг хэлдэг. **Дуудлага** гэж сонголт илэрхий болох *цаг* дор Бурханы хийдэг үйлдлийг хэлдэг. Бид ертөнцийг бий болохоос өмнө сонгогдсон бол,

итгэх үедээ дуудагддаг. Он цагийн дарааллаар эхлээд **сонголт** дараа нь **дуудлага** байна. Хүний туршлагаар бол, бид эхлээд Түүний дуудлагыг анзаарч, дараа нь мөнхөд Христ дотор сонгогдсон гэдгээ ухаардаг.

Бид өөрсдийн **дуудлага** болон **сонголтыг** одоо байгаагаас нь илүү **бататгаж** чадахгүй. Бурханы мөнхийн зорилго хэзээ ч нурахгүй. Гэхдээ бид Эзэнтэй адил болж өссөнөөрөө **дуудлага ба сонголтоо** улам **бататгаж** чадна. Сүнсний үр жимсийг харуулснаараа үнэхээр Түүнийх болсон гэдгээ баталж, гарцаагүй нотолгоо гаргаж чадна. Ариун амьдрал нь бидний авралын бодит байдлыг нотолж өгдөг.

Ариун амьдралаар амьдрах нь биднийг бүдрэхээс сэргийлнэ. Энэ бол мөнхийн сүйрэлд унах тухай асуудал биш. Учир нь Христийн ажил биднийг мөнхийн сүйрлээс нэгэнт чөлөөлчихсөн. Харин энэ нь нүгэлд унах, Бурханд доромжлолыг авчрах, амьдралаа хэрэгцээгүй болгох тухай асуудал юм. Хэрвээ бид сүнслэг зүйлст өсөлт гаргахгүй бол өөрсдийн амьдралыг сүйрүүлнэ. Харин Сүнс дотор алхвал Түүний үйлчлэлд тэнцэхгүй байхаас аврагдах юм. Бурхан Өөрийнх нь төлөө урагшилдаг итгэгчийг сахин хамгаалдаг. Гол аюул бол сүнслэг байдлаар зогсонги, сохор харалган болох явдал юм.

1:11 Сүнслэг өсөлтийн шагнал нь аюулгүй байдлаас гадна **бидний Эзэн ба Аврагч Есүс Христийн мөнх хаанчлалд** элбэг хангалуун

орох амлалт юм. Петр энд хаанчлалд орох эсэхийг бус, харин ямар байдалтай орох тухай ярьж байна. Тэнгэрийн **хаанчлалд** орох цорын ганц үндэс бол Эзэн Есүс Христэд итгэх итгэл юм. Харин зарим нь бусдыгаа бодвол илүү элбэг хангалуун байдалтай орох болно. Шагналын зэрэглэл байна гэсэн үг. Энд дурдагдсан шагнал нь Аврагчид хэр дуулгавартай вэ гэдгээс шалтгаална.

1:12 Энэ сэдвийн өнөөгийн болон мөнхийн хэрэгцээг олж харсан болохоор Петр, христэч зан чанарыг хөгжүүлэхийн ач холбогдлыг итгэгчдэд үргэлжлүүлэн сануулахаар шийджээ. Хэдий тэд мэдэж байсан ч тэдэнд байнга сануулж байх хэрэгтэй байсан. Бидэнд ч бас адилхан. Хэдийгээр бид **байгаа үнэнд батажсан байлаа ч гэсэн**, санаа зовнисон мөчүүд эсвэл мартах үеийн аюул ямагт байдаг. Тиймээс үнэнийг байнга давтах ёстой.

1:13 Энэ нь Петрийн санаа төдий байгаагүй. Харин амьд байх хугацаандаа ариун хүмүүсийг сануулгаар **сэрээх** нь түүний үүрэг байлаа. Амьдралынх нь төгсгөл ойртох тусам тэднийг сүнслэг унтаа байдлаас сэргийлэх нь зөв болохыг Петр улам бүр мэдэрчээ.

1:14 Эзэн Петрийг үхэх болно гэж, мөн хэрхэн яаж үхэхийг аль хэдийнээ илчилсэн байв (Иох 21:18, 19). Тэр үеэс хойш олон жил өнгөрчээ. Хөгширч байгаа элч амьдралын энгийн үйл явдлуудаар өөрийнх нь үхэл ойртсоныг мэдэж байлаа. Энэхүү мэдлэгийн

улмаас Петр үлдсэн хугацаандаа Бурханы хүмүүсийн сүнслэг өсөлтийн төлөө анхаарал тавья гэсэн бүр ч их хүсэлтэй болжээ.

Тэрээр өөрийн үхлийг ярихдаа дэлхийн сууцаасаа гарах, бие буюу **асрыг** тайлан орхих гэж хэлсэн. Асар нь аялагчдад түр зуурын сууц болдогтой адил бидний бие махбод энэ дэлхийд түр зуур амьдрахад зориулагдсан хэрэгсэл юм. Үхэл ирэхэд асар хураагддаг. Эзэнтэй уулзахаар үүлэн дунд өргөгдөх үед бие амилуулагдаж бас өөрчлөгдөх болно. Биеийн алдаршуулагдсан мөнхийн хэлбэрийг барилга байшин гэж өгүүлсэн (2Ко 5:1).

Петр өөрийгөө үхэхийг мэдэж байсан гээд Христ ариун хүмүүсийнхээ төлөө бидний бодоогүй цагт ирнэ гэдэг үнэнийг үгүйсгэхгүй. Үнэн чуулган Христ хэзээ ч ирж магад гэж үргэлж хүлээдэг. Петр Эзэнийг эргэн ирэхэд амьд байхгүй гэдгээ гагцхүү онцгой илчлэлээр мэдэж байсан.

1:15 Элч Петр сүнслэг өсөлтийн чухлыг сануулаад зогсохгүй түүнийгээ бичиглэн үлдээжээ. Түүний захидлуудаар итгэгчид ямар ч үед өөрсдөдөө сануулах боломжтой. Үүний үр дүнд Петрийн захидлууд өнгөрсөн арван есөн зууны туршид хүмүүсийн замд гэрэл тусгасан бөгөөд бидний Аврагчийг ирэх хүртэл үргэлжлүүлэн тусгасаар байх болно. Түүнээс гадна, эртний баттай нэг эх сурвалжийн мэдээлснээр Марк өөрийн сүнслэг удирдагч элч

Петрийн нүдэн гэрчийн дурсамжийг сайнмэдээндээ бичжээ.

Бичгийн үйлчлэлийн ач холбогдол эндээс тодорхой харагдана. Энэ бол үлдэх бичигдсэн үгс юм. Бичигдсэн үгсээр дамжуулан бие нь булшинд хэвтэж байхад тэр хүний үйлчлэл явагдсаар байдаг.

Петр **одох** гэж үгээр нас барахаа хэлсэн. Адил үгийг Лук 9:31-т Христийн үхлийг тодорхойлоход хэрэглэсэн. Үхэл бол оршин байгаа болино гэсэн үг биш, харин нэг газраас нөгөө рүү одох явдал юм.

Үхлийн сүүдэрт амьдарч буй Бурханы хүний хувьд юу чухал болохыг харуулж буй эдгээр эшлэлүүд нь бидэнд мөн онцгой ач холбогдолтой. **Эдгээр зүйлийг** гэдэг үг дөрвөн удаа буюу 8, 9, 12 ба 15-р эшлэлүүдэд гардаг. Христитгэлийн агуу бөгөөд суурь үнэнүүдийг мөнхийн ертөнцийн хил дээрээс харвал асар их үнэ цэнтэй билээ.

1:16 Нэгдүгээр бүлгийн төгсгөлийн эшлэлүүд нь Христийн яруу алдарт ирэлт баталгаатайг өгүүлсэн. Петр эхлээд элч нарын гэрчлэл баталгаатайг өгүүлээд, дараа нь эш үзүүлэлийн үгс баталгаатайг дурдсан. Үүгээрээ Петр Шинэ ба Хуучин гэрээг нэгтгэн холбож байгаа мэт, уншигчдаа энэхүү нэгдмэл гэрчлэлд түшиглэ гэж хэлж байгаа мэт ханджээ.

Тэрээр элч нарын гэрчлэлийг үлгэр домог дээр биш, бодит баримт дээр тулгуурласан гэдийг цохон тэмдэглэсэн. **Эзэн Есүс Христийн**

хүч чадал ба Түүний ирэх тухай уншигч нарт мэдүүлэхдээ тэд ухаалгаар зохиогдсон үлгэр домгуудыг дагаагүй.

Түүний ярьж буй үйл явдал бол уулан дээр Христийн дүр хувирсан нь юм. Энэ үйл явдлыг Петр, Иаков, Иохан гэсэн гурван элч нүдээр үзсэн. **Хүч чадал ба ирэх** нь “хүч чадал дотор ирнэ” эсвэл “хүчирхэг ирэлт” гэсэн утгатай бичгийн хэллэг⁶ юм. Уулан дээрх Христийн хувирсан өөрчлөлт нь бүх ертөнцийг захирахаар хүч чадал дотор ирэх Христийн ирэлтийг урьдчилан харуулсан. Энэ үйл явдлыг Матай тодорхой тэмдэглэсэн. Матай 16:28-р эшлэлд Есүс “Үнэнээр Би та нарт хэлье. Энд зогсогсдын зарим нь Хүний Хүүг хаанчлалдаа ирэхийг харах хүртлээ үхлийг амсахгүй” гэж айлдсан. Яг дараагийн эшлэлүүдэд нь (17:1-8) хувирлын талаар өгүүлсэн. Уулан дээр Петр, Иаков, Иохан нар мянган жилийн хаанчлалд байх Эзэн Есүсийн алдрыг харсан. Тэр гурван элч нас барахаасаа өмнө Хүний Хүүгийн ирэх хаанчлалын алдрыг харсан. Эзэний Матай 16:28-д хэлсэн үгс 17:1-8-р эшлэлд биелэгдсэн.

Хувиралтын тухай элч нарын тэмдэглэлийг үлгэр домогт үндэслээгүй гэдгийг Петр онцолж хэлэв. Үлгэр домог гэдгийг орчин үеийн зарим теологич библи руу дайрч давшлахдаа ашигладаг. Тэд библийг үлгэр домог гэж үзэх хэрэгтэй гэсэн саналыг бидэнд тавьдаг. Бултман Шинэ гэрээг 'үлгэр домгийн шинжтэй' хэмээн ярьсан. Жон А. Т. Робинсон библийн ихэнх хэсэг

үлгэр домог агуулдаг гэж хүлээн зөвшөөрөхийг христитгэгчдэд хандаж хэлжээ:

Библид “үлгэр домог” агуулагдаж байгааг өнгөрсөн зуунаас эхлэн хүлээн зөвшөөрдөг болсон нь нэг том алхам юм. Энэ алхмыг хийх гэж их зовлонтой замыг туулсан бөгөөд ингэснээр шашны үнэн төрхийг илчлэн харуулсан шийдэмгий үйлдэл болсон. Хэт их туйлшрагчдаас бусад нь Эхлэл номд гардаг бүтээлийн түүх, хүн нүгэлд унаж буй хүүрнэлийг хүн ба орчлон ертөнцийн талаарх үнэн түүх биш, харин үлгэр домог гэдгийг хүлээн зөвшөөрсөн юм. Үнэндээ, эдгээр түүхүүд түүх биш болохоор антропологи эсвэл сансар судлалын баримтуудтай өрсөлдөх ёсгүй гэж үзэх нь христитгэлийн үнэнийг хамгаалахад зайлшгүй шаардлагатай. Энэ ялгааг гаргаагүй хүмүүс нь Томас Хаксли ба түүний найзуудын амттай ярианы сэдэв болж байгааг бид харж байна.⁷

Христийн дүр хувирлыг үлгэр домогт хамаатуулах явдлыг няцаахын тулд Петр, гурван нотолгоог өгсөн. Үүнд: нүдээр харсны гэрчлэл, сонссоны гэрчлэл, биеэрээ байсны гэрчлэл.

Нүдээр харсан гэрчлэл: Элч нар Эзэний **сүр жавхланг нүдээр гэрчлэгчид байсан**. Иохан, “бид Түүний алдар сууг үзсэн. Энэ нь Эцэгээс

цор ганц Төрөгчийн алдар” хэмээн (Иох 1:14) тунхагласан.

1:17 Сонссоны гэрчлэл: Бурханы дуу хоолой “Энэ бол Миний хайртай Хүү. Түүнд таалал минь оршдог” гэхийг элч нар сонссон. Эзэн Есүсийг хүндэтгэх энэхүү дуун илэрхийлэл нь Бурханы оршихуйг бэлгэдэгч Шекинах хэмээх гялалзсан тод, алдарт үүлнээс буюу **Сүр жавхлант Алдараас ирсэн.**

1:18 Иаков, Иохан болон өөрийнхөө тухай ярихдаа Петр өөрсдийгөө **ариун уулан дээр** Эзэнтэй **хамт байхдаа** Бурханы **дуу хоолойг** тодорхой **сонссон** гэж онцлон хэлж байна. Энэ бол гурван элчийн гэрчлэл. Матай 18:16-д өгүүлснийг харвал энэ гэрчлэл эрх мэдэлтэй бөгөөд баттай.

Эцэст нь, *биеэрээ байсны гэрчлэлийг* оруулж өгөв: **Бид Түүнтэй хамт ариун уулан дээр байсан.** Энэ нь бодит үйл явдал. Үүнд эргэлзэх зүйл огт байхгүй.

Хувирал ямар **уулан** дээр болсныг бид мэдэхгүй. Хэрэв мэдэх боломжтой байсан бол одоо бөөн сүм дуган тэнд боссон байх байлаа.⁸ Энэ уулыг **ариун уул** гэж нэрлэсэн нь ариун дагшин газар байсандаа биш, харин ариун үйл явдлын газар байхаар тусгаарлагдсанд учир нь оршиж байна.

1:19 Үүгээр бид илүү баттай эш үзүүлэлгийн үгтэй. Хуучин гэрээний эш үзүүлэгчид Христийг хүч ба агуу алдар суутай ирэхийг зөгнөж байсан. Хувирлын уулан дээрх

үйл явдал эдгээр зөгнөлийг баталжээ. Элч нарын харсан зүйл Хуучин гэрээний зөгнөлийг арилгаагүй. Аль эсвэл илүү тодорхой болгоогүй. Харин зөгнөлүүд дээр баталгаажуулалтыг нэмэв. Элч нар Христийн ирээдүйн хаанчлалын алдрыг урьдчилан харцгаасан.

19-р эшлэлийн үлдсэн хэсгийг Ф.В.Грантын орчуулгаас харвал нэн тустай. “Та нар түүнийг (үүр цайж, үүрийн цолмон гийх хүртэл, харанхуй газар гэрэлтэж буй дэнлүүг анхаарах мэт) зүрхэндээ анхаарч үзвэл сайн.” Грант хаалтыг хэрхэн ашигласныг анхаараарай. Түүний орчуулгаар бол **“анхаарах”** гэдэг үгийг **“зүрхэндээ”** гэсэнтэй холбох ёстой болж байна. Өөрөөр хэлбэл, бид зүрх сэтгэлээрээ анхаарал хандуулах ёстой гэсэн үг. NKJV (Жеймс хааны шинэ орчуулга) болон бусад олон орчуулгад **үүр цайж, үүрийн цолмон зүрхэнд чинь гийх хүртэл** гэсэн байдаг ба энэ нь тайлбарлахад бэрхшээл учруулдаг.

Зөгнөлийн үг бол **гэрэлтэж буй дэнлүү. Харанхуй газар** бол дэлхий. **Үүр цайх** гэсэн нь өнөөгийн Чуулганы эрин үеийн төгсгөлийг (Ром 13:12) илтгэнэ. **Үүрийн цолмон** мандах нь Христ Өөрийн ариун хүмүүсийг авахаар ирэхийг хэлж байна. Тэгэхээр энэ эшлэлийн утгыг тодруулж хэлбэл: Бид **эш үзүүллэгийн үгийг** үргэлж өмнөө хадгалан, **зүрхэндээ** нандигнаж байх ёстой. Учир нь энэ эрин үе дуусаж, тэнгэр дэх гэр рүүгээ явахыг хүлээж буй хүмүүсээ авахаар Христ үүлэн дунд ирэх хүртэл энэ үгс

харанхуй ертөнцөд гэрэлтэж буй дэнлүү болж байх юм.

1:20 Бүлгийн төгсгөлийн хоёр эшлэлд Петр эш үзүүлэгийн бичвэрүүдийг хүнээс бус Бурханаас гаралтай, Бурханаас өгөгдсөн гэдгийг онцолсон.

Бичвэрийн нэг ч эш үзүүлэг эш үзүүлэгчийн өөрийнх нь тайлбараар (NKJV-ийн хажуугийн тайлбарт **уг сурвалжаас** гэсэн) ирээгүй юм. Энэхүү мэдэгдэл олон янзын тайлбарыг гаргаж ирсэн. Зарим нь их утгагүй. Тухайлбал библийг зөвхөн Чуулган тайлбарлах эрхтэй, хувь хүмүүс библийг судлах ёсгүй гэсэн үзэл байдаг.

Бас санаа нь зөв боловч эшлэлийн утгаас зөрсөн тайлбарууд байдаг. Жишээлбэл, ямар ч эшлэлийг өөрөөр нь тайлбарлаж болохгүй, харин хам сэдэвтэй нь уялдуулж, библийн бусад хэсэгтэй харьцуулж тайлбарлах ёстой гэсэн үзэл бий.

Гэвч энд Петр эш үзүүлэгийн үгний гарал үүслийг авч үзсэн болохоос, эш үзүүлэг өгөгдсөний дараа хүмүүс хэрхэн тайлбарлах асуудлыг яриагүй. Эш үзүүлэгчид Бурханы үгийг бичиж байхдаа тухай үйл явдлын талаар **өөрийн тайлбар**, хувийн дүгнэлтийг өгөөгүй гэдгийг хэлсэн. Тэгэхээр **тайлбар**⁹ гэх үг нь библийг тайлбарлах тухай бус, анх хэрхэн ирсэн бэ гэдгийг хэлж байгаа юм.

Д. Т. Яанг ингэж бичсэн:

Тиймээс энэ хэсгийг зөв ойлговол... бичвэрийн жинхэнэ уг сурвалж нь хүн биш гэдгийг баталдаг. Энэ бол хүний биш, Бурханы тайлбар. Бид заримдаа Бичвэрийн талаар Давидын бодол, Паулын бодол, Петрийн бодол гэж хэлэхийг сонсдог. Гэхдээ хатуухан хэлэхэд эдгээр ариун бичвэрүүдэд хүний үзэл бодол байдаггүй. Библи бол аливаа зүйлийн талаарх Бурханы тайлбар юм. Бичвэрийн ямар ч эш үзүүлэлэг хувь хүний тайлбарыг илэрхийлдэггүй. Хүмүүс Ариун Сүнсээр хөдөлгөгдөөд ярьсан юм.¹⁰

Тэгэхээр NKJV-ын хажуугийн тайлбарын “**уг сурвалж**” гэсэн орчуулга зөв бөгөөд хам сэдэвтэйгээ тохирч байгаа гэж бид үзэж байна.

1:21 Энэ эшлэл нь 20-р эшлэлийн тайлбарыг баталж байна. **Нэг ч эш үзүүлэлэг хэзээ ч хүний хүслээр гарсангүй.** “Тэдний бичсэн зүйл нь тэдний санаа бодлоос гараагүй бөгөөд хүний төсөөлөл, ойлголт, уран сэтгэмжийн үр дүн биш” гэж нэгэн хүн хэлсэн нь үнэн.

Үнэн гэвэл, **Ариун Сүнсээр хөдөлгөгдсөн хүмүүс Бурханаас айлджээ**¹¹. Бид бүрэн ойлгохгүй ч гэлээ, Бурхан энэ **хүмүүсээр** библийн үг бүрийг нэг бүрчлэн бичүүлсэн боловч бичээчдийн өөрсдийнх нь хэв маяг, онцлогийг устгаагүй юм. Энэ эшлэл нь библийг Бурханы амьсгалаар бичигдсэн гэдгийг нотлох

гол эшлэлүүдийн нэг. Олон хүн библийн эрх мэдлийг үгүйсгэх тэр өдөр, Бурханы үгийг бид *үг бүрчлэн, бүрэн бүтнээр, алдаа мадаггүй* ирсэн, бүрэн эрхт илчлэл хэмээн бат зогсох нь чухал юм шүү!

Үг бүрчлэн гэсний утга нь библийн дөч гаруй бичээчдийн бичсэн үг бүгдээрээ Бурханы амьсгалснаар байсан гэдгийг хэлж байна (1Ко 2:13-ыг үз). Бурхан ерөнхий тойм, үндсэн санааг гаргаад зохиогчид түүнийг нь өөрийн үгээр найруулж бичээгүй гэсэн үг. Тэдний бичсэн үг бүр **Ариун Сүнсээр** буусан билээ.

Бүрэн бүтэн гэсний утга нь библи бүхэлдээ Эхлэлээс Илчлэл хүртэл Бурханаас өгөгдсөн гэдгийг хэлж байна. Библи бол Бурханы үг (2Тм. 3:16-г үз). *Алдаа мадаггүй* гэсний утга нь Бурханы үг онол сургаалын хувьд төдийгүй түүх, шинжлэх ухаан, он цагийн дараалал, бусад бүх салбарт бүрэн эхээрээ алдаагүй гэдгийг хэлж байна.

III. ХУУРАМЧ БАГШ НАР ГАРЧ ИРЭХИЙГ УРЬДААС ЗӨГНӨВ (2-р бүлэг)

2:1 1-р бүлгийн төгсгөлд Петр Хуучин гэрээний эш үзүүлэгчдийн тухай ярихдаа тэднийг өөрсдийн хүслээр биш, харин Ариун Сүнсний хөдөлгөснөөр гарч ирсэн гэж дурдсан. Одоо тэрээр Хуучин гэрээний цаг үед жинхэнэ эш үзүүлэгчдээс гадна **хуурамч эш үзүүлэгчид ч байсан** талаар нэмж өгүүлж байна. Үүн лугаа адил Христэд итгэгчдийн эрин үед жинхэнэ багш

нар байхаас гадна хуурамч багш нар ч байх болно.

Тэдгээр **хуурамч багш нар** чуулганд байр сууриа эзлэх болно. Тэд сайнмэдээний үйлчлэгчдийн дүр эсгэнэ. Энэ нь сүйрлийг илүү их болгодог. Хэрэв тэд гарч ирэхдээ өөрсдийгөө атейст буюу бурхангүй үзэлтэн эсвэл агностик үзэлтнүүд гэж нэрлэвэл хүмүүс тэднээс болгоомжилно. Гэхдээ тэд хууран мэхлэлтийн мастер юм. Тэд тэс ондоо зүйлийг илэрхийлэх боловч библийг авч яван, үнэн итгэл үнэмшлийг ашигладаг. Нэгэн либерал теологийн сургуулийн ерөнхийлөгч энэхүү стратегийг дараах байдлаар тодорхойлсон:

Чуулганууд ер нь өмнөх тогтсон үзэл бодлоо албан ёсоор няцаахгүйгээр итгэл үнэмшлүүдээ өөрчилж, теологичид нь библийн санааг өөрөөр тайлбарлаж өнгөрснөө үргэлжлүүлдэг.

В. А. Крисвэлл хуурамч багш нарыг дараах байдлаар дүрсэлж байна:

... хүндэтгэлтэй, эелдэг, нямбай, эрдэм номтой хүн өөрийгөө Христийн найз гэж нэрлэдэг. Тэрээр индэр дээрээс зааж, ном бичиж, шашны сэтгүүлүүдэд нийтлэл өгүүллэгүүд гаргадаг. Тэрээр христитгэл рүү дотроос нь дайрдаг. Тэрээр чуулган болон сургуулийг бүхий л бузар муу,

жигшүүрт зүйлсийн орогнох газар
болгодог. Тэрээр хоолыг садукайчуудын
онол сургаалын хөрөнгөөр исгэдэг.¹²

Эдгээр хуурамч багш нарыг хаанаас олж
болох вэ? Магадгүй хамгийн илэрхий газруудаас
олж болно. Үүнд:

Либерал ба нео-ортодокс протестантизм
Либерал ромын католик чуулган
Унитаризм ба универсализм
Расселизм (Ёховагын гэрчүүд)
Морманчууд
Христитгэлт шинжлэх ухаан
Христитгэлийн нэгдсэн сургууль
Христадельфианизм
Армстронгизм (Бурханы радио сүм)

Тэд зөв шударгын үйлчлэгчийн дүр үзүүлж,
библийн жинхэнэ сургаалын хажуугаар сүнс
сэтгэлийг устгадаг хуурамч сургаалыг **нууцаар
таниулна**. Энэ нь худал ба үнэнийг зориудаар
хольсон хууран мэхлэх явдал юм. Юун түүрүүнд
тэд үгүйсгэх зарчмыг баримталдаг. Дээр
дурдсан бүлэглэлүүдийн зарим үгүйсгэлийг
дурдъя:

Тэд библийг үг бүрчлэн, бүрэн бүтэн илчлэл
гэдгийг үгүйсгэдэг. Мөн гурвалыг, Христ
Бурхан болохыг, онгон эмэгтэйгээс төрснийг,
нүгэлтнүүдийн төлөөс болсныг үгүйсгэдэг.
Ялангуяа Христийн урсгасан цусны үнэ цэнийг
үгүйсгэхдээ шийдэмгий байдаг. Тэд Христийн

махан биеэр амилсныг, мөнх шийтгэлийг, Эзэн Есүс Христэд итгэх итгэлээр аврагдах нигүүлслийг, библийн гайхамшгуудыг жинхэнэ гэдгийг үгүйсгэдэг.

Өнөөгийн нийтлэг хуурамч сургаалууд нь:

Кеносис онол - Христ бурханлаг мөн чанараа хоосолсон гэдэг хуурамч сургаал. Тэр гэм нүгэл үйлдэж, алдаа гаргаж болох байсан гэсэн утгатай.

“Бурхан нас барсан” гэх үндэслэлгүй таамаглал, хувьслын онол, бүх хүн аврагдана гэх үзэл, түр зуурын шийтгэлийн газар, нас барагсдын төлөөх залбирал зэрэг нь хуурамч сургаалууд юм.

Хуурамч багш нарын үндсэн нүгэл **өөрсдийг нь худалдан авсан** Эзэнийг үгүйсгэх юм. Тэд Есүсийн “бурханлаг мөн чанар”, ариун ёс суртахуун, гайхамшигт үлгэр дуурайллын тухай сайхан зүйлсийг ярих боловч Түүнийг Бурхан ба Аврагч гэж тунхагладаггүй.

Нэлс Фэрри “Есүс хэзээ ч Бурхан байгаагүй, болох ч үгүй... Есүсийг Бурхан гэж дуудах нь Бурханыг шүтээнээр орлуулах явдал юм.”¹³ гэж бичсэн.

Методист бишоп Гералд Кеннеди:

Энэ мэдэгдэл (Христ бол Бурхан гэдэг мэдэгдэл) надад таалагдахгүйн дээр сэтгэлд ер нийцэхгүй байгааг би ил тод хүлээн зөвшөөрнө. Бурхан Христ дотор байсан гэж хэлбэл илүү дээр юм. Учир нь

Шинэ гэрээнд Есүсийг Бурхан гэж харуулах олон зүйл байгаа ч, бүхлээр нь харвал Шинэ гэрээний сургаал Есүсийн бурханлаг мөн чанарын эсрэг байдаг гэдэгт би итгэдэг.¹⁴

Энэ мэт олон арга замаар **өөрсдийг нь худалдаж авсан Эзэнийг хуурамч багш нар үгүйсгэдэг**. Энд хэсэг зогсоод Петрийн дурдаж буй хуурамч багш нар *Эзэнээр худалдан авагдсан* боловч хэзээ ч *аврагдаагүй* гэдгийг өөрсдөдөө сануулах хэрэгтэй. Шинэ гэрээнд худалдан авалт болон авралын ялгаа маш тодорхой харагддаг. Бүгд худалдан авагдсан боловч бүгд аврагдаагүй. Аврал нь Есүс Христийг өөрийн Эзэн бас Аврагчаа болгосон, Түүний урсгасан цусны үнэ цэнийг өөрт нь хэрэгтэй гэж үзсэн хүмүүст л хамаатай (1Пт 1:18, 19).

Матай 13:44-т талбайг худалдаж авахаар өөрт байгаа бүхнээ зарж буй хүнээр Эзэн Есүс дүрслэгдсэн. Тус бүлгийн 38-р ишлэлд талбай нь ертөнц гэж тодорхой хэлсэн. Тиймээс загалмай дээрх Өөрийн үхлээр Эзэн ертөнц болон түүнд оршин буй бүгдийг *худалдан авсан*. Гэхдээ Тэр бүх ертөнцийг *авраагүй*. Түүний хийсэн ажил хүн төрөлхтнийг бүхлээр нь *аврах* хангалттай чадалтай ч өөрсдийн гэм нүглээс эргэж, итгэж, бас Түүнийг хүлээн авсан хүмүүст л *үр дүнгээ* өгөх болно.

Тэдгээр хуурамч багш нар хэзээ ч үнэнээр дахин төрсөн байгаагүй гэдэг нь тэдний эдлэх хувь тавилангаар илэрхийлэгдэж байна. Тэд **өөрсөд дээрээ түргэн сүйрлийг авчирна.** Тэдний ял бол галт нуурт орох мөнхийн шийтгэл юм.

2:2 Тэд олныг өөрсдийнхөө араас дагуулах болно гэж Петр зөгнөж байна. Тэд үүнийгээ библийн ёс суртахууны хэм хэмжээг унагаах, махан биеийн таашаалыг өдөөх замаар хийдэг. Хоёр жишээ доор өглөө:

Англикан Бишоп Жон А. Т. Робинсон ингэж бичсэн:

...аливаа юмыг шуудхан “буруу” гэж нэрлэж болохгүй. Жишээлбэл, “гэрлэхээс өмнөх бэлгийн харилцаа” эсвэл “салалт”-ыг шууд л буруу гэх юмуу нүгэл гэж нэрлэж болохгүй. Магадгүй 100 тохиолдлын 99 нь эсвэл 100 нь буруу байх. Гэхдээ төрлөхөөсөө ийм байдаггүй. Төрлөхийн бузар муу ганц зүйл бол хайраар дутаах явдал юм.¹⁵

Чуулганы Үндэсний Зөвлөлөөс эрхлэн гаргасан *Хариуцлагатай эрх чөлөөний дуудлага* номд залуу хүмүүст дараах зөвлөгөөг өгсөн:

Хувь хүмүүсийн хувьд яривал, бэлгийн харилцааг зөвтгөж ариусгадаг зүйл бол хуулийн дагуу гэрлэсэн гадна нөхцөл

байдал биш, харин зүрх сэтгэлдээ бие биеийнхээ талаар юу мэдэрч байгаа нь юм. Энэ өнцгөөс бодвол, гар барих нь маш буруу байж болох атал дотно бэлгийн харьцаа зөв сайн зүйл байх боломжтой.¹⁶

Хуурамч багш нарын номлож, хэрэгжүүлж буй иймэрхүү зан төлөвөөс болж **үнэний зам** муу хэлэгддэг. Үл итгэгчдэд христитгэлийн эсрэг гүнзгий үзэн ядалт бий болж байна.

2:3 Хуурамч багш нар бэлгийн харьцаа болон санхүүгийн тал дээр шуналтай. Тэд үйлчлэлийг ашигтай мэргэжил гэдэг үүднээс сонгосон. Тэдний гол зорилго нь олон дагалдагчтай болж орлогоо нэмэх явдал юм.

Тэд хүмүүсийг **хуурамч үгсээр** завшдаг. Дарби, “Диавол библи авч явахаас өөр муу зүйл гэж үгүй” гэж хэлсэн. Энэ хүмүүс гартаа библи бариад, зөвт байдлын үйлчлэгчийн дүр эсгэж, итгэгчдийн сайн мэддэг магтан дуунуудыг дуулж, библийн үг хэллэг хэрэглэдэг. Гэхдээ энэ бүхэн нь буруу сургаал, бузар ёс суртахууныг нь өнгөлөн далдлах халхавч юм.

Эдгээр шашны бүлгийнхнийг аймшигт шийтгэл хүлээж байна. **Тэдний шийтгэл өнө эртнээс**, нядалгааны төлөө өөрийгөө зэвсэглэн, **зүгээр суугаагүй**. **Тэдний сүйрэл нь үүрэглээгүй** бөгөөд үсрэхэд бэлэн ирвэс мэт сэрүүн байна.

2:4 4-10-р эшлэлд Бурхан бузар муу дээр шийтгэл буулгасан Хуучин гэрээний гурван жишээг дурдав. Үүнд: тэнгэрэлч нар, эртний дэлхий, Содом ба Гоморра хот.

Нүгэл үйлдсэн тэнгэрэлч нар бол Иуда 6-д өгүүлэгдсэн тэнгэрэлч нар гэж харагдаж байна. Тэндээс бид дараах дүгнэлтийг хийж болно. Үүнд (1) Тэд байр сууриа сахиагүй. (2) Тэд оршин суух газраа орхисон. Хэдий баттай хэлж чадахгүй ч гэлээ Эхлэл 6:2 эшлэлд “Бурханы хөвгүүд хүний охидын гоо үзэсгэлэнг үзээд, тэднээс сонгосон болгоноо эхнэр болгов” гэсэн нь тэднийг хэлсэн гэж үзэх хүчтэй үндэслэл бий. Иов 1:6, 2:1 эшлэлд тэнгэрэлч нарыг Бурханы хөвгүүд гэж дуудсан. Бурханы хөвгүүд өөрсдөд нь оноогдсон тэнгэрэлчийн байр суурийг орхиж, тэнгэр дэх орон гэрээ энэ дэлхийнхээр солин, хүний охидыг эхнэр болгон авч гэрлэсэн гэж Эхлэл 6 бүлгээс үндэслэн таамаглаж байгаа юм. Тэднээс *нефилим* “унагсад” гэсэн утгатай хүүхдүүд төрсөн (Эх 6:4). Энэхүү зүй бус бэлгийн харилцаанд Бурхан маш их дургүйцсэн нь Эхлэл 6:3-с тодорхой харагддаг.

Энэхүү үзэл бодлын эсрэг, тэнгэрэлчүүд хүйсгүй тул гэрлэж чадахгүй гэсэн үзэл баримтлал тавигддаг. Гэхдээ библид ингэж хэлдэггүй. библид хэлж байгаа нь *тэнгэрт* тэд гэрлэхгүй гэсэн утгатай (Мк 12:25). Хуучин гэрээнд тэнгэрэлч нар олон удаа хүний төрхөөр үзэгдсэн. Жишээлбэл, Содом хотод Лоттой уулзсан хоёр тэнгэрэлчийг (Эх 19:1) 5, 10, 12-р

эшлэлд хүнтэй адил дүрсэлсэн. Тэд хөлтэй (эш. 2), гартай (эш. 10), идэж чаддаг (эш. 3), бие махбодын хүч тэнхээтэй (эш. 10, 16) байсан. Тэдгээр тэнгэрэлч бэлгийн хүчирхийлэлд өртөх биетэй байсан гэдэг нь Содомын эрчүүдийн завхарсан хүслээс тодорхой байна (эш. 5).

Тэнгэрэлч нар Бурханы тогтоосон дэг журмыг зөрчиж, урвасан тул **Бурхан** уурлан хилэгнэсэн. Тэднийг **тамд хаяад**, түнэр харанхуйн нүхэнд тушааж, эцсийн **шийтгэл** хүртэл хадгалсан нь тэдний ял байсан.

2:5 Бурхан нүглийг шийтгэхэд шууд хөндлөнгөөс оролцсон хоёр дахь жишээ нь **үерийн** улмаас амиа алдсан хүмүүстэй холбоотой. Тэдний гэм нүгэл нь үлэмж их байсан. Зүрхнийх нь хамаг бодол санаархал ямагт муу муухай байв (Эх 6:5). Бурханы мэлмийд газар дэлхий завхайрч, хүчирхийллээр дүүрсэн (Эх 6:11-13). Эзэн хүнийг газар дэлхий дээр бүтээсэндээ харамсав (Эх 6:6). Тэр маш ихээр харамсаж, Тэрээр хүнийг газрын хөрснөөс арчин зайлуулахаар шийдсэн (Эх 6:7). Тэр **хуучны дэлхийг хэлтрүүлэлгүйгээр, харин сүсэг бишрэлгүйчүүдийг** нь устгахаар **үер буулгасан**.

Зөвхөн **Ноа** болон түүний гэр бүл Эзэний мэлмийд тааллыг олсон. Тэд хөвөгч авдар (бүхээг) дотор хоргодож, Бурханы уур хилэн ба зэвүүцлийн шуурганы дээр аюулгүй байв.

Ноаг **зөвт байдлыг тунхаглагч** гэж тодорхойлсон. Ноа хөвөгч авдраа барьж байх

үед, түүний алхны цохилт бүр элэглэн шоологчдыг нүглээсээ буц эсвэл Бурханы шударга шийтгэлтэй учир гэж хэлж байсан нь дамжиггүй.

2:6 Бурханы хатуу шийтгэлийн гурав дахь жишээ нь **Содом ба Гоморрагийн** хотуудыг устгахтай холбоотой юм. Мөхсөн тэнгисийн өмнөд хэсгийн хаа нэгтэй байрлаж байсан энэ хоёр хот нь бэлгийн гажуудалд автсан байжээ. Хүмүүс ижил хүйстнийг амьдралын хэвийн үзэгдэл гэж хүлээн зөвшөөрсөн. Энэ нь Ром 1:26, 27-д дүрсэлснээр нүгэл юм.

Ийм учраас Бурхан тэднийг гутамшигт хүсэл тачаалтай нь зөнд нь орхиж. Тэдний эмэгтэйчүүд ч бэлгийн төрөлх харьцааг төрөлх бусаар сольцгоожээ. Түүнчлэн эрчүүд ч эмэгтэй хүнтэй бэлгийн төрөлх харьцаатай байхаа орхиод, нэг нэгэндээ тэмүүлэх хүсэлдээ шатаж, эрчүүд эрчүүдтэйгээ ичгүүрт зүйлийг үйлдэж, өөрсдийн алдааны зохих цээрлэлийг өөрсдөдөө хүртэж байна.

Бурхан энэхүү тэвчишгүй ёс суртахууны доройтлыг өвчин гэж хараагүй харин гэм нүгэл гэж харсан. Ижил хүйстнийг асар ихээр жигшдэгээ дараа дараагийн бүх үеүдэд харуулахын тулд Бурхан Содом ба Гоморра дээр гал ба хүхэрт бороо буулгасан (Эх 19:24). Сүйрэл маш их байсан тул өнөөдөр эдгээр хотуудын

байршлыг баттай тогтоож чаддаггүй. Энэхүү нүглийг хууль ёсны болгох эсвэл өвчин гэж хүлээн зөвшөөрөх хэн бүхэнд энэ түүх сургамж ба сануулга болдог.

Өнөө үед либерал шашны зүтгэлтнүүд бэлгийн гажуудлыг эрчимтэй өмгөөлж байгаа нь нэн анхаарууштай. Христийн нэгдсэн сүмийн нэгэн албан тушаалтан *нийгмийн үйл ажиллагааны* чиглэлээр бичихдээ библийн сургуульд оюутан элсүүлэх, сүмийн томилгоо хийх, сүмд хүмүүсийг ажилд авахдаа ижил хүйстнүүдийг үл ялгаварлан гадуурхахыг зөвлөсөн байна. Епископалиан сүмийн ерэн санваартан саяхан, бие биеэ хүлээн зөвшөөрсөн насанд хүрэгчдийн дундах ижил хүйстний харилцааг зөв гэж хүлээн зөвшөөрчээ. Энэ нүглийг хууль ёсны болгох хөдөлгөөний тэргүүн эгнээнд хуурамч шашны багш нар явж байна.

Энэхүү Захидал нь *урвалтын* талаар ярьж байхдаа *ёс суртахуунгүй байдлын* талаар маш их зүйлийг хэлсэн нь санамсаргүй зүйл биш. Энэ хоёр үргэлж хамт явдаг. Урвалтын үндэс нь ихэвчлэн ёс суртахууны уналт байдаг. Жишээлбэл, бэлгийн харьцааны гэм нүгэлд унасан хүн гэм нүглийн бурууг хүлээн зөвшөөрч, Христийн цусаар цэвэрлүүлэхийг хүсэхийн оронд өөрийнх нь үйлдлийг буруушаах Бурханы мэдлэгийг хаяж, бурхангүй амьдралаар амьдардаг. Өөрийгөө христэч гэж нэрлэдэг боловч библийн талаар есөн жорын эргэлзээ, үгүйсгэл гаргаж ирсэн нэгэн залуутай А. Ж.

Поллок уулзсан тухайгаа хуучилсан юм. Поллок тэр залуугаас “Чи ямар нүглийг хүлээн зөвшөөрдөг вэ?” гэж асуутал, залуу эр толгойгоо гудайлган, яриаг хурдхан дуусгаж, ичсэн царайтай яваад өгчээ.¹⁷

2:7 Зөвт бус хүмүүсийг шийтгэдэг Бурхан **зөвт** хүмүүсийг авардаг. Петр үүнийг **Лотын** туршлагаар харуулжээ. Хэрэв бидэнд Лотын талаарх зөвхөн Хуучин гэрээний мэдээлэл байсан бол бид түүнийг жинхэнэ итгэгч гэж огт бодохгүй байх. Эхлэл номд тэрээр дэлхий дээр өөрийн нэрийг гаргахын тулд нүгэл ба ялзралыг тэвчихэд бэлэн байгаа ашигч, завшигч хүн мэт харагддаг. Гэтэл Петр Ариун Сүнсний амьсгалаар Лотыг **ёс зарчимгүйчүүдийн садар явдлаар дарамтлагдсан зөвт** хүн байсан гэдгийг бидэнд хэлдэг. Лот жинхэнэ итгэлтэй байсан бөгөөд зөвийг хайрлаж, нүглийг үзэн яддаг болохыг Бурхан харжээ.

2:8 Сөрөг дүртэй ч Лот нь үнэхээр **зөвт** хүн байсан гэдгийг онцлон тэмдэглэхийн тулд Содомд сонссон харсан зүйлдээ сэтгэл нь өдөр бүр шаналдаг байсан гэж Петр давтан хэлэв. Хүмүүсийн нүгэлт ёс суртахуунгүй байдал түүнийг шаналган зовоож байв.

2:9 Дүгнэлт нь: **Сүсэг бишрэлтэй хүмүүсийг** шийтгэлээс **ангижруулахын** зэрэгцээ **зөвт** бус хүмүүсийг **яаж** шийтгэхээ **Эзэн** мэддэг. Өөрийн хүмүүсийг сорилтоос ангижруулдаг Тэр нь **зөвт бус хүмүүсийг шүүлтийн өдрийг хүртэл шийтгэл дор** барьдаг. Ёс зарчимгүйчүүд нь тамд

зориулагдсан (эш. 9) байдаг бол, там нь ёс зарчимгүйчүүдийн төлөө бэлтгэгджээ (эш. 17). Эсрэгээрээ, сүсэг бишрэлтэй хүмүүст өв залгамжлал бэлтгэгдсэн ба өв залгамжлал нь тэдэнд хадгалагдсан (1Пт 1:4, 5).

2:10 Зөвт бус хүмүүсийг шүүлтийн өдрийг хүртэл шийтгэл дор байлгах Бурханы чадвар нь **ялангуяа** энэ бүлэгт дурдсан хүмүүст хамааралтай. Тэд бол **ялзарсан хүсэл тачаалд махбодоо өөгшүүлдэг**, засгийн газрын **эрх мэдлийн** эсрэг бослогыг дэмждэг, өндөр албан тушаалтнуудыг зоригтойгоор доромжилдог хуурамч багш нар юм.

Христийн үйлчлэгчийн дүр эсгэсэн хуурамч шашны удирдагчид ихэнхдээ ёс суртахууны доройтолтой байдаг нь нууц биш. Тэд өөрсдөө хууль бус бэлгийн харьцаанд орохоос гадна либертинизмыг (завхай зайдан байдлыг) ил тод дэмждэг. Мэрилэнд мужийн Балтиморийн охидын сургуулийн Епископалиан сүмийн санваартан ингэж хэлсэн байдаг:

Бүгдээрээ тайвширч, бэлгийн харьцааны үйлдэл, бодол санаа, хүслийг буруутгахаа болих хэрэгтэй. Би эсрэг хүйстний, ижил хүйстний бэлгийн харилцаа, өөрийгөө хангах үйлдлийг аль алийг нь хэлж байгаа юм шүү...Секс гэдэг чинь хөгжилтэй тоглоом... бөгөөд хийх ёстой эсвэл хийх ёсгүй гэх хуулиуд байхгүй гэсэн үг юм.

Тэгж яривал, тоглоомын дүрэм ч гэж байдаггүй.¹⁰

Либерал шашны удирдагчид ихэвчлэн засгийн газрыг хүчирхийллийн замаар түлхэн унагахыг дэмждэг хөдөлгөөнүүдийн тэргүүн эгнээнд байдаг нь бодууштай хэрэг. Модернист чиглэлийн үйлчлэгч нар улс төрийн гажуудлын асуудлуудтай байнга холбоотой байсан. Филадельфийн пресбитари сүмийн олон нийттэй харилцах асуудал эрхэлсэн захирал хэлэхдээ, “Хэрэв хүчирхийллийн бус арга замууд үр дүнгээ өгөхгүй бол бид үүнийг (сүм нь тэсрэх бөмбөг, гранат хэрэглэх) ашиглахгүй гэхийн аргүй” гэжээ.

Энэ хүмүүс эрс эрэмгий, дур зоргоороо авирлагчид юм. Хууль ёсоор тогтоогдсон бүх эрх мэдлийг эрс шийдэмгий няцаах тэдний хандлага эцэс төгсгөлгүй мэт харагддаг. Удирдагчдыг доромжлоход хэт хүнд үг гэж тэдэнд байдаггүй. Хүний засгийн газрууд Бурханы тогтоосноор байдаг (Ром 13:1) ба тэдний тухай муугаар ярих хориотой (Үйл 23:5) гэдгийг тэд огтхон ч боддоггүй. Тэд **тэнгэрлэг сүр хүчийг** (грекээр “цог жавхлан” эсвэл “цог жавхлант нэгэн”) доромжилж, хүмүүст цочрол өгдөгтөө баярладаг бололтой. Энэ үг нь Бурханаар тогтоогдсон алив эрх мэдлийг хэлдэг. Үүнд тэнгэрэлч нарын болоод хүний эрх мэдэл аль аль нь хамаарна. Энэ эшлэлд *хүмүүний* удирдлагыг хэлсэн бололтой.

2:11 Тэнгэрэлч нарын дунд ч эдгээр шашны хуурамч үйлчлэгч нарынх шиг ичгүүргүй байдал гардаггүй байна. **Тэнгэр элч нар ... сүр хүч болоод хүч чадлаараа** хүмүүсээс **агуу** боловч **Эзэний өмнө** цог жавхлант нэгний **эсрэг доромжлолын шүүлтийг авчирдаггүй.** Энд өгүүлж буй цог жавхлант нэгэн нь эрх мэдэл бүхий *тэнгэрэлч нарыг* хэлж байх шиг харагддаг.

Тэнгэр элч нарын талаарх энэхүү бүдэгхэн дүрслэл нь Иуда 9-д гардагтай ижил гэж ерөнхийдөө үздэг. “Харин тэргүүн тэнгэрэлч Михаел, диаволтай сөргөлдөж, Мосегийн биеийн талаар маргалдахдаа түүний эсрэг доромжлолын шүүлт явуулахыг үл зүрхлэн харин ‘Эзэн чамайг буруушааг’ гэж хэлжээ.” Мосегийн биеийн талаар хэрүүл маргаан яагаад гарсныг бид мэдэхгүй. Бидний хувьд чухал зүйл бол, Михаел Сатаныг чөтгөрүүдийн ертөнцөд эрх мэдэлтэй гэж хүлээн зөвшөөрсөн бөгөөд Сатан Михаелыг захирах эрх мэдэлгүй байсан ч Михаел түүнийг доромжлоогүй. Ариун тэнгэр элч нар хүртэл үйлдэхээс эмээсэн зүйлийг хүн зоригтой хийж буйг бодоод үз дээ! Ийм эсэргүүцэлд өгөх шүүлтийн талаар бас бодоод үзээрэй!

2:12 Эдгээр шашны удирдагч нь ухаангүй адгуустай адил юм. Өөрсдийг нь амьтнаас ялгаж буй бодож сэтгэх чадварыг ашиглахын оронд тэд бие махбодын дур хүслийг хангах нь оршин буйн утга учир юм шиг амьдардаг. Олон амьтанд

алагдаж нядлагдахаас илүү их хувь тавилан байхгүйтэй адил хуурамч багш нар өөрсдийн сүйрэл рүү урагшилдаг. Тэд өөрсдийн жинхэнэ дуудлага болох Бурханыг алдаршуулах, үүрд мөнх Түүнийг баярлуулахыг юман чинээ боддоггүй.

Тэд мэддэггүй зүйлээ доромжилдог. Тэд библийг шүүмжилж байхдаа л хэчнээн мунхаг болохоо харуулдаг. Тэд бурханлаг амиас ангид учраас Бурханы үг, арга зам, ажлыг огт ойлгох чадваргүй юм (1Ко 2:14). Гэсэн хэдий ч тэд сүнслэг юмсын мэргэжилтэн мэт дүр эсгэдэг. Даруухан итгэгч өвдөглөн суугаад харж чаддаг зүйлийг тэд өлмийгөө өргөж зогсоод ч харж чаддаггүй.

Тэд амьтадтай адил устгагдах болно. Тэд амьтад шиг амьдрахыг сонгосон тул адгуусны хувь тавилангаар үхэх болно. Тэд үхээд оргүй алга болно гэсэн үг биш, харин тэд гутамшигтайгаар, найдваргүйгээр үхэх юм.

2:13 Үхэлдээ тэд **буруу үйлийнхээ төлөө** зовох болно. Филлипс үүнийг дараах байдлаар тайлбарласан: “Тэд бузар муу үйлийнхээ хариуг бузар мууг төлбөр болгож авах бөгөөд төлбөрөө бүрэн авна.”

Энэ хүмүүс машид ичгүүргүй, биеэ хянан барьдаггүй тул нүгэлт үйлдлээ гэгээн цагаан өдрөөр хийдэг. Ихэнх хүн **наргиж цэнгэхээр** харанхуйг хүлээдэг (Иох 3:19). Цэнгээний газар болон эмсийн хүрээлэнгийн газар үргэлж бүдэг гэрэлтэй байдаг (1Тс 5:7). Харин энэ хуурамч

багш нар нүглийг нуун далдалдаг харанхуй бүрэнхийг хүлээдэггүй.

Тэд христитгэгчидтэй хооллох үедээ **толбо, өө сэвтэй**. Өөрөөр хэлбэл тэд үзэшгүй, бузар булай хүмүүс бөгөөд хэт их идэж уудаг. Иуда энэ хүмүүсийг дүрслэн тайлбарлахдаа, “Эд бол та нарын хайрын зоогон дахь сэв бөгөөд эмээлгүйгээр та нартай найрлахдаа өөрсдийгөө л тэжээдэг” (Иуд 12) гэж хэлсэн. Хуурамч багш нар чуулганы эхэн үед Эзэний зоогт холбоотой хайрын зоогт оролцохдоо сүнслэг ач холбогдлыг огт ойлголгүй хэт задгай бас ямар ч хайхрамжгүй байдаг байв. Хайр үргэлж бусдын тухай боддог атал тэд бусдыг бодохын оронд хувиа хичээн өөрсдийгөө л хайрлан хувиа боддог байв.

2:14 Тэдний нүд нь завхайрлаар дүүрэн бөгөөд тэд нүгэл үйлдэхээ хэзээ ч больдоггүй нь үнэхээр аймшигтай. Энэ нь сургаал номлодог, ёслолуудыг удирдан зохион байгуулдаг, чуулганы гишүүдэд зөвлөгөө өгдөг атлаа завхайрах боломжтой эмэгтэйчүүдийг байнга хайдаг эрчүүдийг дүрсэлсэн. Бузар булайгаар цангасан цангаа, үйлчлэлийн хувцас дор нуугдсан хүсэл тачаалд нь хязгаар гэж үгүй.

Тэд тогтворгүй сэтгэлтнүүдийг уруу татдаг. Тэд өөрсдийн нүглийг өршөөн зөвтгөх гэж библийн эшлэлүүдийг буруугаар ашигладаг. Бас зөв ба буруугийн асуудлыг нийгмийн хандлагаар тодорхойлно гэж тайлбарладаг. Бас хайраар хийсэн бол ямар ч буруу зүйл болохгүй гэж өөрсдийгөө тайвшруулж мэхэлдэг. Хэрэв

ямар нэгэн зүйлийг чуулганы удирдагч хийж болж байгаа бол, энэ нь энгийн бидэнд ч зөвшөөрөгдөнө гэж тогтворгүй сэтгэлтнүүд боддог.

Тэдний **зүрх шуналт зан үйлд дадан сургагдсан** байдаг. Тэд сонирхогчдын түвшнийх биш, харин уруу таталтын урлагт сургагдсан мастерууд юм. **Шунах** гэдэг нь аливаад хэт их шуналдахыг хэлэх боловч энд байгаа хам сэдэвт бол бэлгийн шунал хүсэл гэсэн утгаар хэрэглэгдсэн.

Петр христитгэлийн энэхүү асар том гуйвуулгыг, Христийн нэртэй холбогдсон эдгээр урвагчийн нүглийг бодохдоо **хараалын хүүхдүүд** гэж халаглав. Петр тэднийг харааж байгаа юм биш. Харин Бурханы хараалыг хамаг хатуурхалтай нь амсана гэдгийг нь урьдчилан харж байгаа юм.

2:15 Эдгээр хуурамч багш нар хэд хэдэн талаараа **Беорийн хүү эш үзүүлэгч Балаамтай** төстэй. Тэд Бурханы өмнөөс ярьдаг хүний дүр эсгэдэг (Тоо 22:38). Тэд бусдыг нүгэл үйлдэхэд өдөөдөг (Илч 2:14). Гэхдээ тэдний хамгийн их төсөө бол тэд үйлчлэлээ баяжих хэрэгсэл болгодог явдал юм. **Балаам** нь Израилийг харааж зүхэх зорилгоор Моабийн хааны хөлсөлсөн Мидианы эш үзүүлэгч. Тэр үүнийг мөнгөний төлөө хийжээ.

2:16 Израилийг харааж зүхэх оролдлогуудын нэгэнд Балаам болон Балаамын илжиг Эзэний тэнгэрэлчтэй (Эзэн Есүс хүний биеэр төрөхөөс

өмнө үзэгдсэн нэг тохиолдол) уулзсан. Илжиг цааш явахгүй гэж зүтгэсээр байлаа. Балаам ташуурдахад **илжиг** түүнийг хүний хэлээр зэмлэв (Тоо 22:15-34). **Хэлгүй эдэлгээний адгуус** (эзнээсээ илүү мэдрэмжтэйгээ харуулж) **хүний дуугаар ярьсан** нь гайхмаар үзэгдэл байв. Гэвч гайхамшиг нь Балаамыг **солиорлоос** ангижруулсангүй.

Ленски ингэж хэлжээ:

Бурхан хийж болохгүй гэж хэлж анхааруулаад, хэлгүй адгуусыг хүртэл ашиглаж буруу үйлст нь саад болохыг хичээсээр байтал, зөвт бусын шийтгэлээс ангижруулж чадна гэж итгэдэг мөнгөний хайраасаа нууцаар зуурсаар байсан “эш үзүүлэгч” Балаам бол хүмүүний аймшигт нэгэн жишээ билээ.¹⁹

Бурхан өнөө үед хуурамч багш нарыг зэмлэхээр хэлгүй адгуус малыг ашигладаггүй. Гэхдээ тэдний солиорол ба мунхаглалыг зэмлэж, тэднийг зөв зам болох Христ рүү эргэхийг уриалан дууддагт итгэх олон шалгаан бидэнд бий. Өөрсдийн хэт их мэдлэгээр сайрхаж, чуулганд эзлэх байр сууриндаа бардсан тэднийг ичээхийн тулд Бурхан даруу итгэгчдийн гэрчлэлийг ихэнхдээ ашигладаг. Сүнсээр дүүрэн энгийн нэгэн тэр итгэгч, библиэс эш татах юмуу хурц асуулт асууж, орчин үеийн Балаамыг

байдалд оруулах ба тэд басамжлагдсан уурандаа тарчилдаг.

2:17 Петр хуурамч багш нарыг усгүй булагтай адилтгасан. Хэрэгцээтэй хүмүүс амарч сэргэж, сүнслэг цангаагаа тайлахаар тэдэн рүү очдог боловч тэдний урам нь хугардаг. Тэд бол **усгүй худаг** юм. Тэд бол **шуурганд туугдах манан будан** юм. Тэд удаан хугацаанд ган гачигт хуурайшсан газарт бороо оруулах гэж байгаа мэт найдвар төрүүлэх боловч салхинд туугдан арилдаг. Найдвар үгүй болж, хатсан хэлний цангаа тайлагддаггүй.

Тас **харанхуй** там тэдгээр шашны хуурамч хүмүүст **бэлтгэгджээ**. Сайнмэдээний үйлчлэгч гэх тэдэнд үнэндээ бусдад өгөх ямар ч сайнмэдээ байхгүй. Хүмүүс тэдэн рүү талх авахаар очдог боловч чулуу авдаг. Энэхүү хууран мэхлэлтийн шийтгэл бол үүрдийн²⁰ **тас харанхуй** билээ.

2:18 Тэд **хоосон ихэрхэг үгсээр ярьдаг**. Нокс үүнийг, “тэд ямар ч утгагүй, сайхан үгс хэрэглэдэг” гэж орчуулсан. Энэ нь олон либерал номлогч болон гаж урсгалуудын үгсийг зөв тодорхойлжээ. Тэд чадварлаг уран илтгэгч ба гоёмсог уран илтгэлээрээ сонсогчдыгоо алмайруулан барьдаг. Тэдний тал талын мэдлэгтэй үгс нь ялган салгаж чадахгүй хүмүүсийн анхаарлыг татдаг. Сургаалынхаа агуулгад дутсаныг хөөрүү, хүчтэй илтгэлээр орлуулдаг. Харин тэд яриад дуусахад, үлдэх юмгүй хоосон байдаг. Энэ төрлийн үр дүнгүй сургаал номлолын жишээ болгож өнөөгийн олны

танил нэгэн хүний сургаалаас эш татан энд орууллаа:

Энэ нь эрх тэгшийн эсвэл ялгааны тухай харилцаа бус, ижил байдлын харилцаа юм. Үүнийг бид Бурханы тухай жинхэнэ мэдлэг гэж бодож илэрхийлдэг боловч бидний мэддэг “ижил байдал” нь энд дурдагдаад буй ижил байдлаас өөр утгатай гэдгийг итгэлээр мэддэг бас санадаг. Тэгсэн мөртлөө, энд дурдагдаад буй ижил байдал нь бидний мэддэг ижил байдалтай адил харагдах дуртай, тийн дуудуулах хандлагатайг бид итгэлээр мэддэг бас санадаг. Тэгэнгүүт ижил байдлыг бодох ярих маань Бурханы жинхэнэ илчлэлд туссан ижил байдалтай ижил болдог (үнэндээ бол ижил биш). Тэгэхээр бид ижил байдлын нэг болсон харилцааг тодорхойлохдоо буруу биш зөв бодож ярьдаг байх нь.

Тэдгээр хуурамч багш нар хүсэл тачаалыг сул тавихыг өөхшүүлэх замаар хүмүүсийг **татдаг**. Энэ нь тэдний стратеги Бидний махбодын хүсэл нь Бурханаас өгөгдсөн учир бид барьж жолоодох хэрэггүй гэж тэд заадаг. Хорьж цагдах нь хүний дотор том зөрчил үүсгэнэ гэгцгээдэг. Ингэж тэд гэрлэлтээс өмнөх бэлгийн харьцааг хөхүүлэн дэмжиж, гэрлэлтийн дараах ёс бусын харилцаанд тайван хандахыг уриалдаг.

Тэдний хохирогчид нь **төөрөгдөлд амьдардаг нэгнээс зугтагсад**²¹ юм. Тэдгээр аврагдаагүй хүмүүс нэгэн цагт гэм нүгэлт таашаалаа дураар нь тавьж байсан боловч өөрсдийгөө өөрчлөхийг хүссэн байна. Тэд амьдралаа шинээр эхэлж чуулганд хамрагдахаар шийджээ. Харамсалтай нь библид итгэдэг чуулганд очихын оронд хуурамч хоньчдын цуглаан руу тэнүүчилжээ. Христэд итгэх итгэлээр аврагдах сайнмэдээг сонсохын оронд гэм нүглийг зөвтгөх бас ёс суртахуунгүй байдалд хүлцэнгүй хандах ухуулгыг сонсжээ. Тэд үүнд ихэд гайхна. Тэд гэм нүглийг буруу гэж боддог, чуулган үүний эсрэг талд зогсдог гэж төсөөлдөг байсан. Гэтэл одоо гэм нүглийг шашны зүгээс зөвшөөрдгийг мэдэж авав.

2:19 Хуурамч үйлчлэгч нар эрх чөлөөний тухай их ярьдаг. Гэвч тэд Бурханы эрх мэдлээс чөлөөлөгдөхийг, нүглийг чөлөөтэй үйлдэх тухай ярьж байдаг. Үнэн хэрэгтээ энэ нь **эрх чөлөө** биш, харин боолчлолын хамгийн аймшигт хэлбэр юм. Тэд **өөрсдөө ялзралын боол билээ**. Бузар муу хүсэл болон зуршлуудаасаа өөрсдийгөө чөлөөлөх хүчгүй тэд гинжээр хүлэгдсэн байдаг.

2:20 20-22-р эшлэлүүд хуурамч багш нарын талаар биш, харин тэдний хохирогчдыг ярьсан. Тэд шинэчлэгдсэн боловч дахин төрөөгүй хүмүүс юм. Тэд **Христийн** тухай дутуу мэдлэг болон хагас христитгэлийн зарчмаар гэмт

амьдралаас эргэж, ёс суртахууны өргөөгөө цэвэрлэж эхэлжээ.

Дараа нь тэд цэвэр ариуныг доромжлогч, ёс суртахууны дарангуйллаас ангижрахын төлөө тэмцэгч хуурамч багш нарын нөлөөн дор ордог. Тэгээд саяхан чөлөөлөгдөөд байсан гэм нүглүүддээ дахин оролцож эхэлдэг. Ингээд нөхцөл байдал нь урьдынхаасаа дорддог. Учир нь шашны хазаарлагч үгүй болж, тэднийг барьж тогтоох зүйл авагдав. Тиймээс тэдний **сүүлчийн байдал нь эхнийхээсээ бүр дордох** нь гарцаагүй.

2:21 Хүний давуу байдал их байх тусам үүрэг хариуцлага нь нэмэгддэг. Хүн христитгэлт хэм хэмжээг мэддэг байх тусмаа тэднийг биелүүлэн амьдрах үүрэг хүлээдэг. Бурханы ариун тушаалуудыг **мэдсээр байж** хорвоогийн бусармаг руу эргэснээс энэ замыг хэзээ ч **мэдээгүй байсан нь** хамаагүй дээр байх байсан.

2:22 Энэ хүмүүс нь, “**Нохой** бохир **бөөлжсөө долоодог** (Сур 26:11), **угаасан гахай шаварт буцаж хөлбөрдөг**” гэсэн **үнэн сургаалт үгийг** биелүүлдэг. Петр **нохой** болон **гахайг** дүрслэл болгон ашигласан нь үнэхээр гайхалтай. Мосегийн хууль энэ амьтдыг бузарт тооцдог. Сургаалт зүйрлэл тэдний мөн чанар өөрчлөгдсөн талаар огт дурдаагүй. Тэд **бөөлжис** болон шавраас ангижрахаасаа өмнө бузар байсан бөгөөд тэдэн рүүгээ буцаж ирэхдээ ч бузар **хэвээр** байв.

Петрийн бичсэн хүмүүс ч бас ийм байна. Тэд ёс суртахууны шинэчлэл хийсэн боловч хэзээ ч

шинэ мөн чанарыг хүлээж аваагүй. Матай 12:43-45-д хэлдгээр, тэдний гэр эзгүй, шүүрдсэн бас цэгцтэй болсон боловч тэд хэзээ ч Аврагчийг дотогшоо уриагүй юм. Бузар сүнс явж, хоосон гэрийг эзлэхээр өөрөөсөө илүү дор долоон сүнсийг олдог. Тэгээд тус гэрийн хувьд сүүлийнх нь байдал анхныхаасаа дорддог.

Жинхэнэ итгэгч нигүүлслээс салж, авралаа алдах болно гэж заахын тулд энэ эшлэлүүдийг ашиглаж болохгүй. Энд яригдаж байгаа хүмүүс хэзээ ч жинхэнэ итгэгч байгаагүй. Тэд хэзээ ч шинэ мөн чанарыг хүлээн аваагүй. Тэдний сүүлийнх нь байдал, тэдний мөн чанар угаасаа бузар ба ёрын муу байсныг харуулсан. Эндээс дараах сургамжийг авч болно: Шинэчлэл нь дангаараа хангалтгүй төдийгүй харин ч илүү аюултай. Учир нь энэ нь аврагдсан гэх хуурамч мэдрэмжийг хүнд төрүүлдэг. Хүн зөвхөн дахин төрснөөрөө л шинэ мөн чанарыг авч чадна. Бурхан руу хандан гэмшиж, Эзэн Есүс Христэд итгэсэн хүн л дахин төрдөг.

IV. ЭЛЭГЛЭН ТОХУУРАГСАД ГАРЧ ИРЭХИЙГ УРЬДААС ЗӨГНӨВ (3-р бүлэг)

3:1 2-р бүлэг дэх хуурамч багш нарын талаар сэдвээсээ Петр эцсийн өдрүүдэд элэглэн дооглогчид гарч ирэх рүү шилжиж байна. Энэхүү захидал нь түрүүнийхтэйгээ адил эхлээд уншигч нарыгаа библиэс зуурахыг уриалж байна.

3:2 Бид Хуучин гэрээний **ариун эш үзүүлэгчдээр** урьдаас хэлүүлсэн үгсийг санаж, Шинэ гэрээний **элч нараар** уламжлагдсан **Эзэний** сургаалуудыг баримтлах хэрэгтэй. Библи нь гажуудлын өдрүүдэд жинхэнэ хамгаалалт билээ.

3:3 Эш үзүүлэгчид болон элч нар хамтдаа **хүсэл тачаалаа** дагасан **элэглэн тохуурагсад эцсийн өдрүүдэд** гарч **ирнэ** гэж гэрчилдэг. Христитгэгчид үүнийг санах хэрэгтэй. Тэдний биеэ тоосон байдал болон доромж үгүйсгэлд бид бөхийж болохгүй. Харин ч эцсийн цаг ойртсоныг ухаарч зоригжих ёстой.

Тэр тохуурагчид өөрсдийн хүсэл тачаалаа дагаж, Бурханы мэдлэгийг эсэргүүцэж, өөрсдийн дур хүслийг аймшиггүйгээр өөхшүүлдэг. Тэд ирж буй шүүлтийг үл тоомсорлож, нүглийг хөхүүлэн дэмжигчдийг өмөөрдөг.

3:4 Тэдний хамгийн түрүүнд хийдэг доромжлол нь Христийн дахин ирэлттэй холбоотой. **“Түүний ирэх амлалт нь хаана байна вэ?”** Энэ нь тэдний хандлага. Өөрөөр хэлбэл, “Бурханы амлалтын *биелэл* хаана байна? гэж тэд асууж байгаа юм. Тэгвэл **Түүний ирэлт** гэж тэд ямар утгаар хэлж байгаа вэ?

Тэд шүүрэлтийг (Христ ариун хүмүүсээ авахаар үүлэн дунд ирэх) ярьж байгаа юу (1Тс 4:13-18)? Тохуурагсад Эзэний ирэлтийн эхний хэсгийг мэдэж байна гэдэг нь эргэлзээтэй.

Христ хаанчлалаа байгуулахаар ариун хүмүүстэйгээ хамт ирэхийг тэд ярьж байна уу?

(1Тс 3:13) Тэд энэхүү ирэлтийг бодож ярьсан байх хамгийн их магадлалтай.

Эшлэлийн үлдсэн хэсгийг харахад, тэд дэлхий дээр Бурханы эцсийн шүүлт болох талаар буюу дэлхийн төгсгөлийн талаар бодож байсан нь тодорхой байна. Мянган жилийн төгсгөлд тохиох тэнгэр ба дэлхийн аймшигт сүйрлийн талаар тэд бодож байж.

Тэдний хэлж байгаа үгийн утга нь: “Христитгэгчид та нар дэлхий дээр ирэх аймшигт шүүлтийг ярьж биднийг айлгасаар ирсэн. Бурхан түүхэнд оролцож, зөвт бусыг шийтгэж, дэлхийг устгах болно гэгцгээсэн. Энэ бүхэн чинь утгагүй хоосон яриа. Бидэнд айх юм огт байхгүй. Бид өөрсдийн тааллаар амьдарна. Бурхан түүхэнд оролцож байсан талаар ямар ч нотолгоо байдаггүй. Тиймээс Түүнийг тэгэх болно гэдэгт бид яагаад итгэх ёстой гэж?”

Тэдний дүгнэлт нь **“Эцэг өвгөдийг унтсанаас хойш бүх юмс бүтээлийн эхнээс байсан шигээ хэвээрээ байна шүү дээ”** гэх өнгөцхөн таамаглалд тулгуурласан. Байгаль нь тогтмол хуулийг дандаа дагадаг ба ер бусын хөндлөнгийн оролцоо байдаггүй, бүх зүйлийг байгалийн хуулиар тайлбарлаж болно гэж тэд ярьдаг.

Тэд униформитарианизмын хуульд итгэдэг. Байгалийн аливаа үйл явц үргэлж одоогийнх шиг нэг жигд хэмнэлээр явагдсан учраас орчлон ертөнцийн бүхий л хувирлыг тооцоход энэхүү

үйл явцыг баримталж болно гэж энэхүү хуульд заадаг.

Юниформитаризмын хууль нь хувьслын онолтой салшгүй холбоотой. Эртний амьд организм аажим дэвшин хөгжсөөр өнөөдрийн зүйлүүд үүссэн гэж итгэхийн тулд нөхцөл байдал жигд явцаар өөрчлөгдсөн гэж үзэх ёстой болдог. Хэрэв энэ дэлхий усан галав мэтийн гамшиг сүйрэлд өртсөн гэвэл Дарвины хувьслын онолын нэлээд олон таамаг няцаагдах болно.

3:5 Тохуурагсад усан галавын тухай баримтыг зориуд үл ойшоодог. Бурхан нэг удаа хүмүүсийн хэрэгт оролцсон ба Түүний зорилго нь бузар мууг шийтгэх байсан. Хэрвээ энэ нь нэг удаа болж байсан юм бол дахин болох боломжтой.

Тэд энэхүү баримтыг **санаатайгаар** үл ойшоосон буруутай хүмүүс. Тэд мэдлэгтэйдээ өөрсдөөрөө бахархдаг. Тайлбар үндэслэлээ бодитой гэж үздэг. Шинжлэх ухааны судалгааны зарчмуудыг баримталдаг гэж сайрхдаг. Гэхдээ тэд түүхийн баталгаатай баримт болох усан галавыг зориуд үл тоомсорлодог. Тэд геологийн хичээлд заалгах ёстой ажээ.

Бурханы үгээр тэнгэр нь өнө эрт оршин тогтносон бөгөөд газар нь уснаас гараад усаар хэлбэржсэн, бас усаар утсан болохыг тэд санаатайгаар үл ойшоодог. Тэнгэр ба газар нь Бурханы үгээр хэлбэржсэн. Бурхан айлдсан ба тэдгээр нь бий болсон (Евр 11:3). Газар нь уснаас гараад усаар хэлбэржсэн гэж Петр

хэлсэн. Энэ хэлж буй зүйлд бидний бүрэн дүүрэн ойлгож чадахгүй гүн утга байгааг бид хүлээн зөвшөөрөх ёстой. Эхлэл 1:2-ыг үзвэл, энэ дэлхий нэгэн цагт усаар хучигдсан байсан. Тэгээд Бурхан газрыг бүрхэх огторгуйг уснаас салган бүтээсэн талаар 6-р эшлэлээс уншдаг. Тэгэхээр тухайн үед амьдрал орших боломжгүй тийм их ус газар дэлхийг бүрхсэн байжээ. Харин огторгуй нь бидэнд амьсгалах агаарыг бэлэглэдэг. Эхлэл 1:9-д хуурай газар нь далайгаас салгагдсан гэдэг нь **“газар нь уснаас гараад”** гэсэн хэллэгтэй холбоотой байж болох юм (мөн Дуу 24:2-ыг хар).

Петрийн үг шинжлэх ухааны ямар ч утгатай байсан, газар дэлхий нь усархаг орчин гэдгийг бид мэднэ. Дэлхийн хаа сайгүй үүл бүрхсэн байдаг. Газрын гадаргын дөрөвний гурав нь далай тэнгис ба ихэнх хэсэг нь манангаар хучигдсан байдаг. Бидний мэдэж байгаагаар дэлхий нь цорын ганц усархаг гараг учраас хүн амьдрах боломжтой өөр газар сансар огторгуйд үгүй.

3:6 Дэлхий нь бүтээгдсэн цагаасаа өөрийгөө устгах зүйлийг өөртөө агуулж байжээ. Дэлхий нь газрын гүний ус, тэнгис далайн ус, тэнгэр дэх үүлний усыг өөртөө агуулж байсан. Эцэст нь Бурхан дээр доороос нь (Эх 7:11) усыг гаргахад газар дэлхий усанд автсан ба хөвөгч авдрын гадна буй бүхэн устгагдсан.

Шүүмжлэгчид түүхийн энэхүү баримтыг санаатайгаар үл ойшоосон. Сүүлийн жилүүдэд

усан галавыг хүмүүс маш ихээр шүүмжлэх болсон нь нэн сонирхолтой. Гэхдээ үүнийг эртний ард түмний уламжлал болох чулуун хавтангуудад тэмдэглэжээ. Хамгийн гайхалтай нь энэ түүх Бурханы ариун үгэнд бичигдсэн.

3:7 Бурхан дэлхийг бүтээхдээ түүнийг устгах хангалттай их усыг дотор нь агуулсан. Үүний адилаар, **тэнгэр ба газрыг** устгах хангалттай их **галыг** дотор нь агуулжээ.

Энэхүү цөмийн эринд бид материд нөөцлөгдсөн эрчим хүч агуулагдаж байдгийг ойлгодог болсон. Атомын цөм задрах үед асар их хэмжээний эрчим хүч бүхий шаталт үүсдэг. Тиймээс дэлхий дээрх бүх матери нь асар хүчтэй тэсрэх нөөц боломжийг агуулж байна. Одоогоор энэ бүхнийг Эзэн барьж тогтоож байна (Кол 1:17 “Бүх юмс Түүгээр оршин тогтнодог.”) Хэрвээ Эзэн тогтоон барьж буй гараа тавивал бүх бодис хайлах болно. Харин эдүгээ **тэнгэр ба газар нь Түүний үгээр байгаа бөгөөд галд зориулагдан, сүсэг бишрэлгүй хүмүүсийн шүүлт ба сүйрлийн өдөрт хадгалагдаж байна.**

3:8 Бурханы шүүлт яагаад удаан хойшлуулагдсаар байгаа юм бэ? Юуны түрүүнд Бурхан хязгааргүй үүрдийн гэдгийг бид санах хэрэгтэй. Тэрээр бидэн шиг цаг хугацаанд оршдоггүй юм. Цаг хугацаа нь нар дэлхийтэй харьцах байдлаар тодорхойлогддог бөгөөд Бурхан энэ харьцаагаар хязгаарлагддаггүй.

Эзэний хувьд харин нэг өдөр нь мянган жил мэт, мянган жил нь нэг өдөр мэт. Тэрээр

нэг өдрийг мянган жил болгон сунгаж чадна. Эсвэл мянган жилийг нэг өдөр болгон богиносгож чадна. Тэрээр Өөрийн үйл хэргийг нэг бол хойшлуулж эсвэл хурдлуулж чадна.

3:9 Бурхан сүсэг бишрэлгүй хүмүүсийн түүхийг шүүлтээр төгсөх болно гэж амласан. Удаашралтай байгаа мэт боловч Бурхан **Өөрийн амлалтдаа** итгэмжгүй хойрго байна гэсэн үг биш. Энэ нь Түүний тэвчээрээс болж байгаа. Тэрээр **хэнийг ч мөхүүлэхийг** хүсдэггүй. Тэрээр **бүгдийг гэмшилд ирээсэй хэмээн** хүсдэг. Тэрээр зориудаар нигүүлслийн хугацааг уртасгаж байгаа нь хүмүүн төрөлхтөнд аврагдах бүх боломжийг өгөхийн тулд юм.

Исаиа 61:2-т Эзэний тааламжтай *жил*, Түүний өшөө авалтын *өдөр* гэж бичигдсэн байдаг. Бурхан өршөөл үзүүлэх дуртай бөгөөд харин шүүлтэд дургүй бөгөөд этгээд ажил мэт байдгийг эндээс харж болно (Иса 28:21). Аль эсвэл Түүний тэвчээр мянган жилийг дамнадаг болж, шүүлт нь нэг өдөрт болдог гэдгийг харуулж байж болно.

Тэрээр үер буулгахаас өмнө 120 жил хүлээсэн. Одоо Тэрээр дэлхийг галаар устгахаас өмнө хэдэн мянган жил хүлээж байна.

3:10 Гэвч Эзэний өдөр заавал **ирэх болно**. Эзэний өдөр гэдэг нь Бурхан шүүлтийг хэрэгжүүлдэг аливаа үеийг хэлнэ. Хуучин гэрээнд Бурхан ёрын мууг үйлдэгчдийг шийтгэх болон Түүнийг эсэргүүцэгчдийг ялах талаар илэрхийлэхэд Эзэний өдөр гэдгийг хэрэглэсэн

(Иса 2:12; 13:6, 9; Езк 13:5; 30:3; Иое 1:15; 2:1, 11, 31; 3:14; Амо 5:18, 20; Оба 15; Зеф 1:7, 14; Зех 14:1; Мал 4:5). Шинэ гэрээнд энэ нь хэд хэдэн үе шаттай цаг хугацаа юм.

1. Энэ бол их зовлонгийн үе. Бурхан итгэлгүй Израилийг шүүх долоон жилийг хугацаа (1Тс 5:2; 2Тс 2:2).
2. Бурханыг мэдэхгүй хүмүүс болон Эзэн Есүсийн сайнмэдээг дагаагүй хүмүүсээс өшөө авахаар ирэх Түүний ирэлтийн үе (2Тс 1:7-10).
3. Христ дэлхийг төмөр таягаар захирах мянган жилийн хаанчлал (Үйл 2:20).
4. Тэнгэр ба газар галаар устгах төгсгөлийн цаг. Энэхүү 3-р бүлэгт Эзэний өдөр гэж үүнийг хэлж байна.

Энэ нь **хулгайч мэт** гэнэтхэн сүйрэл дагуулан **ирэх болно. Тэнгэр нүргэн өнгөрнө.** Энэ нь мэдээж агаар мандлын тэнгэр гэсэн үг. Мөн сансар огторгуй гэсэн утгатай байж болно. Харин гурав дахь тэнгэр болох Бурханы орших газрыг хэлсэн байх боломжгүй. Тэнгэр огторгуй, агаар мандал нүргээнт дэлбэрэлтээр өнгөрөн одоход **язгуур юмс галд хайлна. Язгуур юмс** гэж материйг бүрдүүлэгч бодисуудыг хэлж байна. Дэлхий тэр аяараа цөмийн зэвсэгт сүйрэх мэт бүх матери сөнөж устана.

Язгуур юмс галд хайлах бөгөөд газар ба түүн дээрх бүх үйл шатна.²² Зөвхөн Байгаль дэлхийгээс гадна, бүх соёл иргэншил устана. Дэлхийн агуу хотууд, сүрлэг барилгууд,

шинжлэх ухааны гайхалтай бүтээлүүд бүгд арчигдана.

3:11 Одоо Петр тохуурхагсдыг орхиод ариун хүмүүс рүү эргэж, ариун хүмүүсийн үүргийг өгүүлж эхэллээ. **Энэ бүхэн тийн устгагдах аваас ариун байдал ба итгэл сүсэг дор та нар ямаршуу байх ёстой вэ?** Материаллаг юмс ийм мөн чанартай учраас түүнийг огоорох ёстой. Хүний сайрхдаг зүйлс, тэдний эрэн хайдаг юмс өнгөрөн одож байна. Материаллаг зүйлийн төлөө амьдрах нь зуурдынх. Тиймээс энэ ертөнцийн өнгө мөнгө, зугаа цэнгэлээс эргэж, ариун шударга амьдралыг эрмэлзэх нь бидэнд нийцнэ. Өөрөөр хэлбэл, одоогийнхоо төлөө бус, мөнх үеийн төлөө амьдрах, материаллаг зүйлсийг бус, сүнслэг зүйлсийг чухалчлах, өнгөрч одохыг бус, үл устахыг сонгох гэсэн үг юм.

3:12 Итгэгчид хүлээлтэй байх ёстой. **Бурханы өдөр ирэхийг** тэд үнэхээр тэсэн ядан хүлээж байх хэрэгтэй. Зарим нь “**Бурханы өдөр ирэхийг түргэлүүл**” гэж үгийг ашиглаж, зориулалттай амьдрал, эцэж цуцашгүй үйлчлэлээр Эзэний өдөр ирэхийг бид хурдлуулж чадна гэж номлодог. Гэвч энэхүү сургаалд хоёр асуудал байна. Нэгт, Бурханы өдөр нь Эзэний ирэлт биш юм. Хоёрт, энэ тийм байсан ч Христийн ирэлтийн цагийг Түүний хүмүүсийн хичээл зүтгэлээр өөрчилж болох уу гэж асуух шаардлагатай болно.

Бурханы өдөр гэж мөнх эрин үеийг хэлдэг. Энэ нь тэнгэр ба газар устгагдах Эзэний өдрийн дараа ирнэ. **Бурханы өдөр** бол Бурханы эцсийн төгс ялалтын өдөр юм. Энэхүү шалтгааны улмаас бид энэ өдрийг тэсэн ядан хүлээх ёстой.

Бурханы өдрийн тухай Петр ярихдаа, “тэр өдөр” гээгүй, харин **тэр өдрийн** улмаас **тэнгэр шатан устаж, язгуур юмс түймэрт хайлах болно** гэсэн. Бурханы өдөрт эцсийн устгал сүйрэл болохгүй. Энэхүү эцсийн шүүлт нь Бурханы өдрийг ирэхээс өмнө болох ёстой.

3:13 12-р эшлэлд Бурханы өдрийг хүлээхийг итгэгчдэд ятгасан. Итгэгчид нь **зөвт байдал оршдог шинэ тэнгэр, шинэ газрыг бид хүлээн байна** гэж дүрслэгдсэн. Тэгэхээр Бурханы өдөр нь **шинэ тэнгэр, шинэ газар** байх мөнхийн эрин үеийг хэлдэг гэсэн үзэл санааг энэ эшлэл дэмждэг.

Исаиа 65:17; 66:22-т **шинэ тэнгэр, шинэ газар** нь мөнх эрин үеэс гадна мянган жилийн хаанчлалыг хэлж байгаа. Энэ эшлэлүүд мянган жилийн хаанчлалыг агуулж байгааг бид мэднэ. Учир нь нүгэл байх (65:20) ба хүүхдүүд төрөх болно (65:23). Петр харин энэ үгсийг мөнх эрин үеийн тухайд ашигласан. Тэр үед одоогийн тэнгэр газар нь аль хэдийнээ устгагдсан байх болно.

Петр **зөвт байдал оршдог шинэ тэнгэр ба шинэ газрыг** өгүүлсэн. Өнөө үед нигүүлсэл нь зөвт байдлаар ноёрхдог (Ром 5:21). Мянган жилийн хаанчлалд зөвт байдал *ноёрхох* болно

(Иса 32:1). Мөнх эрин үед зөвт байдал *орших* болно. Христ энэ дэлхийг хаанчлахдаа төмөр саваагаар захирч, зөвт байдлыг албадан хэрэгжүүлнэ. Тэр утгаараа зөвт байдал ноёрхох болно. Харин мөнх эрин үед төмөр саваа хэрэг болохгүй. Тэнд **зөвт байдал** орших болно. Амар амгалан ба сайн сайхныг нь гажуудуулах гэм нүгэл тийш орж чадахгүй.

3:14 Шинэ тэнгэр ба шинэ газрын тухай сургаал нь “Эзэний төлөө” ариун амьдрах хүсэл эрмэлзлийг маань улам гүнзгийрүүлэх учиртай. Энэ нь бидний барих ёстой үнэн төдийгүй энэ үнэн өөрөө биднийг барьж байх ёстой юм. Удахгүй бид Бурханы өмнө зогсоно гэдгийг мэдсэнээр ёс суртахууны хувьд **толбогүй бөгөөд өө сэвгүй** байх хүсэл бидэнд төрдөг. Цаашлаад зөрчил маргаанд бус, **амар амгалан** дотор **олдох** эрмэлзэл төрүүлдэг.

3:15 Бидний **Эзэний тэвчээрийг аврал хэмээн тооц**. Эзэн шүүлтийг хойшлуулж байгаа нь хүмүүн төрөлхтөнд аврагдах бүхий л боломжийг олгох зорилготой. Хүн төрөлхтний зөвт бус, бузар муу байдал өсөн нэмэгдэхийг харахаар, Эзэн энэ бүгдийг хэрхэн тэсвэрлэж байна гэж гайхах сэтгэл өөрийн эрхгүй төрдөг. Түүний тэсвэр тэвчээр нь үнэхээр гайхмаар юм. Гэхдээ үүнд шалтгаан бий. Тэр зөвт бус нэгний үхлийг хүсдэггүй. Тэрээр хүмүүсийг зөвт бусаасаа эргэж, аврагдаасай гэж хүсдэг.

Хайрт ах Паул маань өгөгдсөн мэргэн ухааныхаа дагуу та нарт бичсэн. Паулын

талаар дурдсан энэ үгнээс хэд хэдэн сонирхолтой санааг харж болно. Үүнд:

1. Петр Антиохт хоёр нүүр гаргасныхаа төлөө (Гал 2:11-21) олны өмнө зэмлүүлснээ үл тоон **Паулыг хайрт ах** гэж өгүүлсэн. Петр зэмлэлийг даруугаар хүлээн авсан нь тодорхой байна. Бид бүгдээрээ өшөө хорсол өвөрлөлгүйгээр залруулгыг хүлээн авах чадвартай ёстой.

2. Паул захидлуудаа тэнгэрлэг **мэргэн ухаанаар** бичсэнийг Петр хүлээн зөвшөөрсөн. Паулын захидлуудыг Бурханы амьсгалаар бичигдсэнийг Петр хүлээн зөвшөөрсөн нь эндээс харагдана.

3. Петрийн уншигчид аль хэдийнээ Паулын захидлуудаас уншсан байжээ. Түүний захидлууд шууд тэдэнд хаяглагдсан эсвэл тэр бүс нутагт хүрсэн байж болно.

Паулын ямар захидалд **бидний Эзэний тэвчээрийг аврал** гэсэн байдаг вэ? Ром 2:4-т “Эсвэл Бурханы энэрэнгүй чанар өөрийг чинь хөглөн гэмшилд хүргэдгийг та мэдэлгүй, Түүний энэрэл, хүлцэл ба тэвчээрийн баяныг басамжлах уу?” гэж бичигдсэн байдаг.

3:16 Петр хоёр захидлаараа дамжуулан ярьсан агуу үнэнүүдийг Паул ч бас **бүх захидалдаа** бичсэн. Энэхүү агуу үнэнүүдээс дурдвал: Шинэ төрөлт, Христийн бурхан чанар, нүгэлгүй зовлонт амьдрал, амилал, тэнгэр өөд одолт, эргэн ирэлт, Эзэний өдөр, мөнхийн эрин үе.

Гурвал, Бурханы сонголт, хүний чөлөөт хүсэл, зовлонгийн нууц гэх мэт библийн **зарим** үнэнийг **ойлгоход хэцүү байдаг**. Хэрэв бид библиэс ойлгохгүй зүйл уншвал сэтгэлээр унах хэрэггүй. Бурханы үг хязгааргүй бөгөөд дундаршгүй. Библийг судлахдаа, бидний хэзээ ч бүрэн ойлгож чадахгүй зүйлсийг мэдэж буй Бурханд талархлыг өргөхөд үргэлж бэлэн байх ёстой.

Петр **ойлгоход хэцүү зүйлсийн** тухай ярихдаа Паулыг шүүмжлээгүй юм. Паулын бичих хэлбэр бус, түүний хөндөж буй сэдвүүд нь ойлгоход хэцүү юм. “Петр нь Паулын хэлсэн үгийн *утгыг бус*, харин заасан агуу *үнэнүүдийг* нь ойлгоход хэцүү гэж хэлсэн” хэмээн Барнес ярьсан байдаг.²³

Юу ч мэдэхгүй, туйлбаргүйчүүд итгэлээр хүлээн авахын оронд, тэдгээр хэцүү үнэнийг мушгин **гуйвуулж өөрсдийгөө сүйрүүлдэг**. Жишээлбэл, зарим хуурамч сургаалтнууд хууль нь нүглийг илчлэгч гэж номлохгүй, авралын зам болгож мушгин гуйвуулдаг. Зарим нь усан баптисмыг диваажингийн үүд хаалга болгодог. Тэд үүнийг хийхдээ ганц Паулын захидлуудаар зогсохгүй Бичвэрийн бусад хэсгийг мөн мушгин гуйвуулдаг.

Петр энд Паулын захидлуудыг **Бичвэрийн бусад хэсэг болох** Хуучин гэрээ болон тухайн үед бичигдсэн Шинэ гэрээний хэсгүүдтэй нэг түвшинд тавьж байна. Тэрээр Паулын

захидлуудыг Ариун Сүнсээр бичигдсэн ариун Бичвэрийн нэг хэсэг гэж хүлээн зөвшөөрч байна.

3:17 Итгэгчид **төөрөгдлийн** аюулаас байнга сэрэмжлэх ёстой. Үнэнийг гажуудуулдаг хуурамч багш нар үргэлж байх болно гэдгийг мэдэж байнга болгоомжилж явбал зохино. Гэнэн итгэмтгий байвал **ёс зарчимгүйчүүдийн төөрөгдөлд автаж**, хөл алдан, сүнслэг тэнцвэрээ алдах нь амархан.

3:18 Бурханы зүйлст тасралтгүй ахицтай байвал хуурамч багш нарын аюулаас сэргийлэх том хамгаалалт юм шүү гэж Петр ахин дахин сургамжилж байна. Өсөлт нь хоёр талтай байх ёстой. Нэг нь **нигүүлсэл**, нөгөө нь **мэдлэг**. **Нигүүлсэл** бол Ариун Сүнсний үр жимсний бодит илрэл юм. **Нигүүлсэл** доторх өсөлт нь толгойд дахь мэдлэг хийгээд ажил үйлсээр өсөх бус, Эзэн Есүстэй адил болон өсөх юм. **Мэдлэг** бол Бурханы үгээр дамжуулан Эзэнийг таньж мэдэх гэсэн үг. **Мэдлэг** доторх өсөлт гэдэг нь Түүний үг, ажил, арга замыг судалж, сурснаа хэрэгжүүлэхийг ихэсгэнэ гэсэн үг.

Гэвч Петр захидлаа ариун хүмүүсийн сургамжаар дуусгаагүй. Аливаа зүйлийн оргил нь Аврагчид **алдрыг** өргөх ёстой. Захидлын төгсгөлд бид гайхалтай магтаал хүндлэлийн үгийг уншдаг: **Эдүгээ болон мөнхийн өдөр аль алинд нь Түүнд алдар байх болтугай. Амен.** Эзэнийг алдаршуулах нь бидний оршин тогтнож буйн туйлын шалтгаан юм. Тиймээс захидлыг ийм үгсээр өндөрлөх нь зүйн хэрэг ажээ.

ЗҮҮЛТ ТАЙЛБАР

¹(Оршил) Э. Ж. Хомригхаузен, “Петрийн 2-р захидал,” *Өгүүлэл*, “Тайлбарлагчдын библи” нэртэй библийн шүүмж цуврал, 12-р боть, 1957 он, 166-р хуудас

²(1:5) Номын зохиогчийн дотны найз Том Олсоны ярианаас.

³(1:5) Р. Ч. Х. Ленски, “*Гэгээн Петр, Иохан, Иуда нарын захидлын тайлбар*,” хуудас 266

⁴(1:5) Энэ түүх их алдартай. Олон хүн түүний тухай ярьдаг. Тухайлбал С. М. Хоутоны бичсэн “*Чуулганы Түүхээс*” номын 114-116 дугаар хуудсыг үз.

⁵(1:6) Роберт Г. Ли, *Долоон илд ба бусад сургамжууд*, 46-р хуудас

⁶(1:16) Хоёр үгээр нэг утга илэрхийлэхийг hendiadys (“хоёроор нэгийг” гэсэн утгатай грек үгнээс гаралтай үг) гэж нэрлэдэг. Жишээ нь “good and mad” (сайн ба галзуу) гэвэл үнэхээр галзуу гэсэн утгатай болно. Библи хэл бичгийн энэ аргыг нэлээн хэрэглэдэг бөгөөд үүнийг таних нь нэн чухал.

⁷(1:16) Жон А. Т. Робинсон, *Бурханд шударга хандъя*, хуудас 32, 33.

⁸(1:18) Ромын католик сүмийн уламжлалд Есүсийн дүр хувирсан газрыг Табор уул гэж үздэг. Тиймээс ч тэнд сүм дагуу барьжээ. Гэвч түүхэн талаасаа энэ үзэл үнэн байх боломжгүй. Учир нь сайнмэдээнд уг уулыг “маш өндөр” гэж тодорхойлсон байтал Табор уул тийм ч өндөр

биш. Мэдээж тухайн үед Табор ууланд Ромын гарнизон байрласан байж таарна. Тэгэхээр хувьчлан гурван шавьдаа Өөрийгөө илчлэхэд тохиромжгүй газар. Галилын хойно байрладаг цаст оройтой Хермон уул хамгийн магадлалтай газар юм.

⁹(1:20) Грекээр *epilulus* гэж үг нь “тайлбар” гэдгээс гадна “уг сурвалж” (NKJV-ын хажуугийн тайлбар) гэж орчуулагдах боломжтой.

¹⁰(1:20) Динсдэйл Т. Яанг, *Бүтээлэггүй сайнмэдээ*, хуудас 13, 14.

¹¹(1:21) NKJV орчуулгад “Бурханы ариун хүмүүс Ариун Сүнсээр хөдөлгөгдөхдөө айлджээ” гэсэн байна.

¹²(2:1) Вилли Амос Крисвэлл, *Эвангел*, Ларго хот, Флорида муж, 1949 оны 11 сар, 1-р хуудас.

¹³(2:1) Нэлс Фэрри, *Нар ба шүхэр*, хуудас 35, 112.

¹⁴(2:1) Гералд Кеннеди, *Бурханы сайнмэдээ*, 125-р хуудас.

¹⁵(2:2) Робинсон, *Шударга*, 118-р хуудас.

¹⁶(2:2) Чуулганы үндэсний зөвлөл, *Хариуцлагатай эрх чөлөөний дуудлага*, 11-р хуудас.

¹⁷(2:6) А. Ж. Поллок, *Библийг Бурханы үг гэж итгэдэг шалтгаан минь*, 23-р хуудас.

¹⁸(2:10) “Загварын өрсөлдөөн” сэтгүүл, 1965 оны 10-р сарын дугаар.

¹⁹(2:16) Ленски, *Тайлбар*, хуудас 326, 327.

²⁰(2:17) NU текстэд “үүрд” гэсэн үг байхгүй. Харин үүнтэй тун төстэй, параллель эшлэл Иуда 13-т “үүрд” гэж үг орсон байна.

²¹(2:18) NU текстэд “арай ядан зугтагсад” гэж бичигдсэн.

²²(3:10) NU текстэд “шатна” (*katakaesetai*) гэхийн оронд “олдоно” (*heurethesetai*) гэх үг байдаг. Энэ нь магад “ил гарна” гэсэн утгатай.

23(3:16) Алберт Барнес, *Шинэ гэрээнээс авах сургамжууд*, 268-р хуудас.

НОМ ЗҮЙ

1 Петрийн тайлбарын төгсгөл дэх номзүйг үзнэ үү.